



## **Fót Város**

# **MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT**

**TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2021-2035,**

**INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA 2021-2027**

**településfejlesztési dokumentumok kapcsán**

# **FÓT LENDÜLETBEN!**

**2022. december**

48/2022.(III.31.) KT-határozattal elfogadott és

.../2022.(XII.20.) KT-határozattal módosított változat

**MEGBÍZÓ:****Fót Város Önkormányzata**

Cím: 2151 Fót, Vörösmarty tér 1.

Tel: +36-27-535-375

Fax: +36-27-358-232

E-mail: titkar@fot.hu

Honlap: [www.fot.hu](http://www.fot.hu)**KÉSZÍTETTÉK:**

Nordic Consulting Kft.

Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális  
Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft.

Equinox Consulting Kft.



Fóti Közös Önkormányzati Hivatal

**TERVEZŐK:**

<b>Településtervezés</b>	Gutai Berta	településtervező (TT/1 01-4858)
<b>Településtervezés</b>	Bóta-Bachraty Zsófia	okl. építészmérnök
<b>Tájtervezés, zöldfelület, környezetvédelem</b>	Tóthné Pocsok Katalin	okl. kertészmérnök, város- és környezetgazdálkodási szakmérnök (TK, K 01-5086, TT1 01-5086/06)
<b>Energia közmű, elektronikus hírközlés és víziközmű vezető tervező</b>	Hanczár Zsoltné	okl. gépészmérnök, városépítési-városgazdasági szakmérnök (TE, TH, TV-T-Tell/01-2418)
<b>Közlekedéstervező</b>	Varga Zsolt	közlekedéstervező (KÉ-K 01-15837)
<b>Társadalom</b>	Horváth Roland	politológus
<b>Humán infrastruktúra</b>	Marót Janka	pszichológus
<b>Települési statisztikák</b>	Tóth Ádám	alkalmazott közigazdász
<b>Gazdaság</b>	Leisztner Soma	alkalmazott közigazdász
<b>Gazdaság</b>	Szabó Noémi	közgazdasági elemző
<b>Gazdaság</b>	Dr. Balla Gergely	okl. közigazdász
<b>Esélyegyenlőség</b>	Kárász Zsolt	okl. közigazdász

A Megalapozó Vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján készült.

# Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék .....	3
Ábrajegyzék.....	7
Táblázatjegyzék .....	11
Rövidítések jegyzéke .....	14
<b>1. BEVEZETÉS .....</b>	<b>16</b>
1.1. Dokumentum célja .....	16
1.2. Elemzési módszertan, adatforrások .....	16
<b>2. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>18</b>
<b>2.1. Településhálózati összefüggések, térségi kapcsolatok .....</b>	<b>18</b>
2.1.1. Fót elhelyezkedése az országos és térségi településhálózatban.....	18
2.1.2. Fót szerepe a vonzáskörzetében .....	20
<b>2.2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata .....</b>	<b>25</b>
2.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) .....	27
2.2.2. Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció (PMTK) és Pest Megyei Integrált Területi Program .....	31
2.2.3. Pest Megyei Területfejlesztési Program.....	36
2.2.4. Szomszédos települések területfejlesztési dokumentumainak vonatkozó megállapításai	37
<b>2.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata.....</b>	<b>39</b>
<b>2.4. Szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vonatkozó megállapításai</b>	<b>45</b>
<b>2.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása.....</b>	<b>49</b>
2.5.1. Hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai .....	49
2.5.2. Hatályos településfejlesztési és -rendezési szerződések .....	60
<b>2.6. Település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata .....</b>	<b>61</b>
2.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök .....	61
2.6.1.1. Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek.....	64
2.6.1.2. Helyi Építési Szabályzat .....	65
2.6.1.3. Településképi védelem eszközei .....	67
<b>2.7. Település társadalma .....</b>	<b>68</b>
2.7.1. Fót társadalmának főbb jellemzői.....	68
2.7.1.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel.....	68
2.7.1.2. Képzettség.....	72
2.7.1.3. Foglalkoztatottság .....	73
2.7.1.4. Jövedelmi viszonyok, életminőség .....	79
2.7.1.5. Lakásállomány.....	82
2.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok .....	85
2.7.3. Települési identitást erősítő tényezők .....	85
<b>2.8. Település humán infrastruktúrája .....</b>	<b>85</b>
2.8.1. Humán közszolgáltatások.....	85
2.8.1.1. Óvodai ellátás.....	85
2.8.1.2. Közoktatás.....	89
2.8.1.3. Kultúra, művészet és sport.....	97
2.8.1.4. Egészségügy .....	105
2.8.1.5. Szociális szektor.....	110
2.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása .....	122

2.8.2.1. HEP célcsoportjainak helyzete .....	123
2.8.2.2. HEP IT intézkedések végrehajtása .....	129
<b>2.9. Település gazdasága.....</b>	<b>132</b>
2.9.1. Település gazdasági súlya, szerepköre .....	132
2.9.2. Település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői.....	137
2.9.3. Gazdasági szervezetek jellemzői, települést érintő fontosabb beruházási-fejlesztési elképzelései .....	140
2.9.4. Gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők.....	142
2.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok.....	144
<b>2.10. Önkormányzat gazdálkodása, a település-fejlesztés eszköz- és intézményrendszere .....</b>	<b>147</b>
2.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	147
2.10.2. Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere .....	151
2.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység .....	152
2.10.4. Foglalkoztatáspolitiká.....	153
2.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	154
2.10.6. Intézményfenntartás .....	155
2.10.7. Energiagazdálkodás .....	156
<b>2.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások .....</b>	<b>157</b>
<b>2.12. Táj- és természeti adottságok vizsgálata.....</b>	<b>158</b>
2.12.1. Természeti adottságok .....	158
2.12.1.1. Táj-történeti vizsgálat.....	160
2.12.1.2. Tájhasználat, tájszerkezet .....	163
2.12.2. Védett, védendő táj-, természeti értékek, területek .....	170
2.12.2.1. Tájvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....	170
2.12.2.2. Természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy védelemre tervezett területek .....	171
2.12.2.3. Ökológiai hálózat.....	175
2.12.3. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése .....	176
<b>2.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata.....</b>	<b>178</b>
2.13.1. Települési zöldfelületi rendszer elemei.....	178
2.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek.....	178
2.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése.....	184
2.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái .....	187
<b>2.14. Az épített környezet vizsgálata .....</b>	<b>187</b>
2.14.1. Területfelhasználás vizsgálata .....	187
2.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata.....	187
2.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok.....	191
2.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek .....	199
2.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos) .....	199
2.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek .....	199
2.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület.....	200
2.14.2. Telekstruktúra vizsgálata.....	202
2.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat.....	202
2.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat .....	204
2.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter .....	205
2.14.4. Épületállomány és a környezet geodéziai felmérése .....	206
2.14.4.1. Jellemző, eltérő beépítési módok .....	209
2.14.5. Építmények vizsgálata .....	212
2.14.5.1. Funkció, kapacitás .....	212
2.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség) .....	215
2.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom .....	218
2.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok.....	218

2.14.6. Épített környezet értékei.....	221
2.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag (Forrás:TAK) .....	221
2.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület.....	223
2.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők .....	226
2.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület .....	227
2.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes .....	227
2.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely .....	229
2.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet .....	229
2.14.6.8. Nemzeti emlékhely.....	230
2.14.6.9. Helyi védelem.....	230
2.14.7. Épített környezet konfliktusai, problémái.....	235
<b>2.15. Közlekedés.....</b>	<b>235</b>
2.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok .....	235
2.15.2. Közúti közlekedés .....	236
2.15.3. Közösségi közlekedés .....	243
2.15.3.1. Közúti .....	246
2.15.3.2. Kötőpályás .....	248
2.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés .....	248
2.15.4.1. Kerékpáros közlekedés.....	248
2.15.4.2. Gyalogos közlekedés .....	249
2.15.5. Parkolás .....	249
<b>2.16. Közművek .....</b>	<b>251</b>
2.16.1. Vízi közművek .....	251
2.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás) .....	251
2.16.1.2. Szennyvízelvezetés .....	254
2.16.1.3. Csapadékvíz elvezetése, felszíni vízrendezés .....	256
2.16.2. Energia.....	258
2.16.2.1. Energiagazdálkodás és -ellátás (áram, gáz, távhő, közvilágítás és más ellátórendszerek) .....	258
2.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei .....	262
2.16.2.3. Önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése.....	263
2.16.3. Elektronikus (vezetékes és vezeték nélküli) hírközlés.....	264
2.16.3.1. Vezetékes hírközlés .....	264
2.16.3.2. Vezeték nélküli hírközlési létesítmények .....	265
<b>2.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés) vizsgálata.....</b>	<b>265</b>
2.17.1. Talajvédelem .....	265
2.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek .....	266
2.17.2.1. Felszíni vizek.....	267
2.17.2.2. Felszín alatti vizek.....	268
2.17.3. Levegőtisztaság és védelme .....	271
2.17.4. Zaj- és rezgésterhelés .....	273
2.17.4.1. Közúti zajterhelés .....	274
2.17.4.2. Vasúti zajterhelés .....	275
2.17.4.3. Légi közlekedés .....	276
2.17.4.4. Üzemi zajterhelés, szolgáltatásokból eredő zajterhelés.....	276
2.17.5. Sugárzás védelem.....	276
2.17.6. Hulladékkezelés.....	277
2.17.7. Vizuális környezetterhelés .....	279
2.17.8. Árvízvédelem .....	279
2.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák .....	279
<b>2.18. Katasztrófavédelem .....</b>	<b>280</b>
2.18.1. Építésföldtani korlátok .....	280
2.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei.....	280
2.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek.....	280

2.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területek .....	281
2.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség.....	281
2.18.2.1. Árvízveszélyes területek .....	281
2.18.2.2. Belvízveszélyes területek.....	281
2.18.2.3. Mély fekvésű területek.....	283
2.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem .....	283
2.18.3. Egyéb .....	283
2.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok.....	283
2.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások .....	283
2.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások .....	284
<b>2.19. Ásványi nyersanyag lelőhely .....</b>	<b>284</b>
<b>2.20. Városi klíma .....</b>	<b>284</b>
<b>3. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>286</b>
3.1. A település társadalma.....	286
3.2. A település humán infrastruktúrája .....	287
3.3. A település gazdasága .....	287
3.4. Táj- és természeti adottságok, természetvédelem .....	288
3.5. Zöldfelületi rendszer .....	289
3.6. Épített környezet .....	290
3.7. Közlekedés.....	291
3.8. Közművek és elektronikus hírközlés.....	292
3.9. Környezet- és katasztrófavédelem .....	293
<b>4. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ.....</b>	<b>296</b>
4.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése .....	296
4.1.1. Folyamatok értékelése .....	296
4.1.1.1. SWOT Társadalom, Humáninfrastruktúra .....	296
4.1.1.2. SWOT Gazdaság .....	297
4.1.1.3. SWOT Táj- és természeti adottságok, természetvédelem, zöldfelületi rendszer .....	298
4.1.1.4. SWOT Épített környezet .....	299
4.1.1.5. SWOT Közlekedés.....	300
4.1.1.6. SWOT Közművek .....	301
4.1.1.7. SWOT Környezet- és katasztrófavédelem .....	301
4.1.2. Település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése.....	302
4.2. Probléma- és értéktérkép .....	304
4.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek .....	311
4.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása.....	311
4.3.2. Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése .....	311
4.4. Potenciális fejlesztési területek összevetése a hatályos településrendezési eszközökkel.....	312
<b>I. MELLÉKLET – FORRÁS- ÉS DOKUMENTUMJEGYZÉK .....</b>	<b>342</b>

## Ábrajegyzék

1. ábra - Fót elhelyezkedése.....	18
2. ábra - Funkcionális térségek Magyarországon.....	19
3. ábra - Városhálózati struktúra Magyarországon.....	19
4. ábra - Dunakeszi járás települései.....	20
5. ábra – Településfejlesztés és rendezés szabályozási rendszere.....	26
6. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere.....	28
7. ábra - Városhálózat (külső és belső városi gyűrű).....	30
8. ábra - Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió célrendszere.....	32
9. ábra - PMTK pólustérségek.....	36
10. ábra – OTrT szerkezeti tervlap kivonata Fótra vonatkozóan.....	40
11. ábra – Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve Fótra vonatkozóan.....	41
12. ábra – A törvény térképei – 3-4-7. Mellékletek ábrái (hatályos: 2019.03.15-től).....	41
13. ábra - Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (Országos Övezeti Terv).....	45
14. ábra – Fót szomszédos települései.....	45
15. ábra – Göd Város Településszerkezeti Terve (2020. október).....	46
16. ábra – Csomád Község Településszerkezeti Terve (2017. december).....	46
17. ábra – Mogyoród Város Településszerkezeti Terve (2017. szeptember).....	47
18. ábra – Csömör Nagyközség Településszerkezeti Terve (2019. július).....	47
19. ábra – XV. kerületi KÉSZ övezeti tervlapja (2020. április).....	48
20. ábra – Dunakeszi Város Településszerkezeti Terve (2020. február).....	48
21. ábra – Jelenleg hatályos IVS szerinti célhierarchia rendszer.....	50
22. ábra – Jelenleg hatályos IVS városrészi célok bemutatása.....	51
23. ábra – Fót Város Településszerkezeti Terve.....	63
24. ábra - Fót város állandó - és lakónépességének alakulása 2010-2019 időszakban.....	68
25. ábra - Fót városban az élveszületések és halálozások alakulása 2010-2019 időszakban.....	70
26. ábra - Fót város vándorlási statisztikája 2010-2019 időszakban.....	71
27. ábra - Fót városban élő, naponta ingázó foglalkoztatottak megoszlása korcsoportok szerint.....	74
28. ábra - Fót városban nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019.....	75
29. ábra - Dunakeszi járásban nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019.....	76
30. ábra - Pest megyében nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019.....	76
31. ábra - Magyarországon nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019.....	76
32. ábra - Fót város közfoglalkoztatottságának alakulása 2013 és 2019 között.....	78
33. ábra - Az összes nettó jövedelem alakulása országos, megyei, járási és települési szinten.....	79
34. ábra - Száz 1 millió Forint alatti adózóra jutó 5 millió Forint feletti adózó mutató alakulása.....	80
35. ábra - Fót város ingatlanállományának szobaszámok szerinti megoszlása.....	83
36. ábra - Fót város ingatlanállományának építési évek szerinti alakulása.....	84
37. ábra - Fót város ingatlanállományának jellemzői.....	85
38. ábra - Fót óvodáinak az elhelyezkedése.....	86
39. ábra - Fóti óvodai férőhelyek, óvodás korúak és az óvodákba beiratkozottak száma 2010 és 2019 között.....	88
40. ábra - Fót általános és középiskoláinak elhelyezkedése.....	89
41. ábra - Fóti általános iskolás korúak, beiratkozottak, Fótról bejárók vagy más településről bejárók száma 2010 és 2019 között.....	92

42. ábra - Fóti középiskolás korúak, beiratkozottak, Fótról bejárók vagy más településről bejárók száma 2010 és 2019 között .....	93
43. ábra - Fót kulturális intézményeinek elhelyezkedése .....	97
44. ábra - VMH foglalkozásainak és résztvevőinek száma 2010-2019 között .....	98
45. ábra – VMH kiadásai 2016-2020 között .....	99
46. ábra - Fót könyvtári adatai 2010-2019 között .....	100
47. ábra - Múzeumi látogatók számának változása 2010-2019 között .....	100
48. ábra - Fót kulturális rendezvényeinek és azok résztvevőinek száma 2010 és 2019 között .....	101
49. ábra - Fóti sportolási lehetőséget nyújtó intézmények és sportfelületek .....	102
50. ábra - A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma .....	106
51. ábra - A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma .....	106
52. ábra - Védőnői szolgálat .....	108
53. ábra - Családsegítésben ellátott gyermekek .....	112
54. ábra - Szociális étkeztetésben részesülők .....	113
55. ábra - Házi segítségnyújtás ellátottai .....	114
56. ábra - Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevevői .....	115
57. ábra - Időskorúak nappali ellátása .....	116
58. ábra - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma .....	120
59. ábra - Fót város közúti baleseti adatai 2015.01-2020.06 időszakban súlyosságuk szerint .....	122
60. ábra - Fót városban a vállalkozások számának alakulása 2014-2019 .....	136
61. ábra - Fót székhelyű vállalkozások által foglalkoztatottak és az értékesítésük nettó árbevételének alakulása 2014-2019 időszakban .....	141
62. ábra – Legfontosabb európai közlekedési folyosók .....	144
63. ábra - 2010-2019 időszakban kiadott új építési engedélyek és bejelentések alapján létesítendő lakások .....	145
64. ábra - Fót városban 2010-2019 időszakban épített lakások száma építési célok szerint .....	145
65. ábra - Fót ingatlanárainak alakulása 2016-2020 időszakban .....	146
66. ábra – Földrajzi kistájak Fót térségében .....	158
67. ábra – Első Katonai Felmérés (1763–1787) .....	161
68. ábra – Második Katonai Felmérés (1806–1869) .....	161
69. ábra – Harmadik Katonai Felmérés (1869–1887) .....	162
70. ábra – Magyarország Katonai Felmérése (1941) .....	162
71. ábra – Földrészletek művelési ág szerinti megoszlása .....	164
72. ábra – Gazdasági területfelhasználás .....	166
73. ábra – Művelési ágak .....	167
74. ábra – Termőföldek minőségi osztálya .....	168
75. ábra – Üzemtervezett erdők .....	169
76. ábra – Élőhely-típusok a Somlyó-hegyen .....	172
77. ábra – Ökológiai hálózat övezetei Fóton .....	175
78. ábra - Táj- és természetvédelem .....	177
79. ábra – Zöldfelületi rendszer .....	183
80. ábra – Zöldterületi ellátottság .....	186
81. ábra – Fót elhelyezkedése, szerkezeti felépítése .....	188
82. ábra – Földrészlet vizsgálata fekvésük alapján .....	190
83. ábra – Művelési ágak megoszlása a település területén belül .....	191



84. ábra – Földrészlet statisztika művelési áganként.....	192
85. ábra – Szántóterületek minőségi osztályai.....	193
86. ábra – Erdőterületek minőségi osztályai.....	194
87. ábra – Gyepterületek minőségi osztályai.....	196
88. ábra – Szőlő, kert, gyümölcsös, nádas és fásított területek minőségi osztályai.....	198
89. ábra – Fót szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 35% feletti).....	200
90. ábra – Fót szegregációval veszélyeztetett terület, áttekintő (szegregációs mutató 30% feletti).....	201
91. ábra – Telekméret vizsgálat.....	203
92. ábra – Tulajdonvizsgálat eredménye.....	204
93. ábra – Épületek funkcióvizsgálata.....	207
94. ábra – A település szintvonalai.....	208
95. ábra – A település beépítési módjai.....	209
96. ábra – Jellemző beépítési módok.....	210
97. ábra – Funkciók vizsgálata.....	213
98. ábra – Jellemző funkció szerint eltérő területek.....	214
99. ábra – Beépítettség vizsgálat.....	216
100. ábra – Részletek a beépítettség vizsgálatból.....	217
101. ábra – Jellemző magasság és tetőidom.....	218
102. ábra – Fót eltérő karakterű területei.....	219
103. ábra – Fót I. katonai felmérése (18. század vége).....	222
104. ábra – Fót II. katonai felmérése (19. század közepe).....	222
105. ábra – Fót régészeti lelőhelyeinek térképi ábrázolása.....	224
106. ábra – Műemlékek és Műemléki környezet átnézeti térképe.....	228
107. ábra – A városközpont műemléki értékei.....	229
108. ábra – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékeinek átnézeti térképe.....	231
109. ábra – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékeinek térkép kivágatai.....	232
110. ábra – A történelmi városközpont lehatárolása.....	233
111. ábra – A műemléki környezettel közvetlenül szomszédos ingatlanok térképi lehatárolása.....	234
112. ábra – Fót közúthálózat és forgalomcsillapított övezetei.....	238
113. ábra – Megvalósult és előkészített közlekedésfejlesztések.....	240
114. ábra – Közúti baleseti mortalitás alakulása 2005-2019 között.....	241
115. ábra – Fóton 2011-2020 között történt közúti balesetek területi eloszlása a súlyosság szerint.....	242
116. ábra – A motorizációs fok alakulása Fóton, a környező járásokban és országos szinten.....	243
117. ábra – Fót közösségi közlekedési hálózata.....	244
118. ábra – Fót közösségi közlekedési megállókat által kiszolgált tágabb területek.....	245
119. ábra – Fót közösségi közlekedési megállók által kiszolgált szűkebb területek.....	246
120. ábra – Vízellátás.....	253
121. ábra – Szennyvízelvezetés.....	255
122. ábra – Csapadékvíz-elvezetés.....	257
123. ábra – Villamosenergia-ellátás.....	259
124. ábra – Földgáz ellátás.....	261
125. ábra – Egykori bányászattal érintett, roncsolt felszínű területek.....	266
126. ábra – Országos vízminőség-védelmi Terület Övezete.....	268
127. ábra – Talajvízszint mélysége.....	271
128. ábra – Közúti zaj – Egész nap (Lden).....	275

129. ábra – Hulladékmennyiségek a gyűjtés módja szerint (2015-2019) .....	278
130. ábra – A szelektív hulladék beszállításai Fót településről (2015-2020).....	278
131. ábra – Katasztrófakockázatok prioritási sorrendjének bemutatása .....	280
132. ábra – Ásványi nyersanyagvagyonnal rendelkező területek .....	284
133. ábra - Problématérkép .....	304
134. ábra - Értéktérkép .....	309

## Táblázatjegyzék

1. táblázat - Dunakeszi járás települései .....	20
2. táblázat – Képviselő-testületi beruházási döntések státusza.....	52
3. táblázat - Településrendezési szerződések .....	60
4. táblázat 33/2019. (IX.26) sz. rendelettel elfogadott HÉSZ szerkezeti felépítése .....	66
5. táblázat - Fót város elhelyezése térségi és települési szinten állandó- és lakónépesség alapján.....	68
6. táblázat - Fót város lakónépességének változása korcsoportok és nemek szerint (2015-2019) .....	69
7. táblázat – Pest megye és Magyarország lakónépességének változása korcsoportok és nemek szerint 2015 és 2019 között .....	70
8. táblázat - Dunakeszi járás három legmagasabb számú nemzetisége településenként (magyar nemzetiség kivételével) a teljes lakónépesség függvényében.....	72
9. táblázat - 7 éves és idősebb lakosainak legmagasabb befejezett iskolai végzettsége .....	72
10. táblázat - Képzettségi mutatók .....	73
11. táblázat – Fót város lakosainak gazdasági aktivitása nemek szerint.....	73
12. táblázat - A városban élő népesség foglalkoztatottsági tevékenységének megoszlását .....	74
13. táblázat - Álláskeresők számának alakulása járási, megyei és országos szinten (2010-2019) .....	77
14. táblázat - Álláskeresők.....	77
15. táblázat- Fót életminősége: társadalom, egészségügy, gazdaság, környezet (2019) .....	81
16. táblázat - Lakásállomány alakulása .....	82
17. táblázat - Fót város ingatlanállományának alapterület szerinti megoszlása.....	83
18. táblázat - Ingatlanállomány komfortosság szerinti megoszlása.....	84
19. táblázat: Hátrányos és nem hátrányos helyzetű óvodások száma.....	88
20. táblázat - Hátrányos helyzetű és gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolások száma .....	92
21. táblázat - Hátrányos és nem hátrányos helyzetű középiskolások száma.....	94
22. táblázat - Óvodában és iskolában a diákok és pedagógusok száma .....	94
23. táblázat - 2020. október 1-jei állapot szerint intézményi statisztika .....	96
24. táblázat - Ellátotti létszám megoszlása az iskolavédőnői körzetekben (2019/2020 tanév).....	108
25. táblázat - Bölcsődés és bölcsődei férőhelyek száma (2017-2019).....	117
26. táblázat – Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokat igénybe vevők száma.....	118
27. táblázat - Az Önkormányzat önként vállalt feladatai .....	119
28. táblázat - Személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátási kötelezettség.....	119
29. táblázat - Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők .....	119
30. táblázat - Regisztrált bűncselekmények száma (2016-2019) .....	121
31. táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma Fóton (fő, 2012-2020) .....	123
32. táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (fő, 2012-2020) .....	125
33. táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (átlag, fő) , a HH és HHH gyermekek száma évenként (fő, 2012-2020).....	126
34. táblázat – 65 év felettek száma (fő), ill. öregedési index (2015-2020).....	127
35. táblázat – Időskori szolgáltatásokat igénybevevők száma, valamint egyéb feladatmutatók (2016-2020).....	128
36. táblázat –Szociális ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű személyek száma (fő, 2012-2016) .....	128

37. táblázat - A felülvizsgált HEP (2020) Intézkedési tervében szereplő akciók .....	130
38. táblázat - Iparüzési adó mértéke a térségben.....	132
39. táblázat - Az egy lakosra jutó helyi iparüzési adó 2018-ban Fóton és térségében .....	133
40. táblázat – Egy lakosra jutó HIPA rangsor - Pest megye.....	134
41. táblázat – Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (2018) - Pest megye.....	134
42. táblázat - Egy lakosra jutó jegyzett tőke (2019).....	135
43. táblázat - Fót városban a vállalkozások számának alakulása az területi trendekhez képest.....	136
44. táblázat - Fóton működő vállalkozások jogi forma szerint (2019) .....	137
45. táblázat - Fóton működő vállalkozások és nonprofit gazdasági szervezetek létszám-kategóriák szerint (2019).....	137
46. táblázat - Vállalkozások és egyéb, a településen működő nonprofit szervezetek nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (2019).....	138
47. táblázat - 20 legjelentősebb fóti nemzetgazdasági ágazat a 2019-ben (vállalkozások székhelye alapján, főtevékenység figyelembevételével).....	139
48. táblázat - 20 legjelentősebb fóti székhelyű vállalat .....	140
49. táblázat - 7 éves és idősebb lakosainak legmagasabb befejezett iskolai végzettsége.....	142
50. táblázat - Képzettségi mutatók .....	143
51. táblázat – Fejlesztési ingatlanok átlagára Dunakeszi járás településein .....	147
52. táblázat – 2019-2020. évek zárszámadási és a 2021. év költségvetési adatok (kiemelt előirányzatok, konszolidált).....	150
53. táblázat – Gazdasági jellegű felhasználásba vont területek.....	165
54. táblázat – Önkormányzati játszóterek.....	179
55. táblázat – Megvalósult zöldfelületi fejlesztések 2017-2020. között.....	182
56. táblázat – Földrészletek statisztikája művelési áganként .....	191
57. táblázat – Szántóterületek minőségi besorolásainak aránya .....	193
58. táblázat – Erdőterületek minőségi besorolásainak aránya .....	194
59. táblázat – Rét területek minőségi besorolásainak aránya .....	195
60. táblázat – Legelő területek minőségi besorolásainak aránya .....	195
61. táblázat – Szőlő területek minőségi besorolásainak aránya .....	196
62. táblázat – Kert területek minőségi besorolásainak aránya .....	197
63. táblázat – Gyümölcsös területek minőségi besorolásainak aránya .....	197
64. táblázat – Nádas területek minőségi besorolásainak aránya.....	197
65. táblázat – Fásított területek minőségi besorolásainak aránya .....	197
66. táblázat – Kivett területek aránya .....	199
67. táblázat – Fóti szegregátum adatai .....	201
68. táblázat – Földrészletek vizsgálata telekméret szerint .....	203
69. táblázat – Tulajdonvizsgálat eredménye.....	205
70. táblázat – Lakásépítés a településen.....	215
71. táblázat – Beépítettség vizsgálata a településen .....	217
72. táblázat – Fót régészeti lelőhelyei.....	225
73. táblázat – Műemlékek Fóton.....	227
74. táblázat – Fóton nyilvántartott műemléki környezetek.....	229
75. táblázat – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékei .....	230
76. táblázat – Autóbusz-viszonylatok járatsűrűsége és felkínált kapacitása.....	247
77. táblázat – Elővárosi vasúti viszonylatok követési ideje és kapacitása.....	248

78. táblázat – Fót parkolási mérlege .....	250
79. táblázat – Az energiahatékonyság javítását szolgáló projektek.....	264

## Rövidítések jegyzéke

<b>BArT</b>	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve
<b>BHÉ</b>	Bruttó hozzáadott érték
<b>CLLD</b>	Közösségi szinten irányított helyi fejlesztések
<b>DINPI</b>	Duna-Ipoly Nemzeti Park
<b>DMRV</b>	Duna Menti Regionális Vízmű
<b>DTkH</b>	Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.
<b>EGBP</b>	East Gate Business Park
<b>ESZEI</b>	Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
<b>Étv</b>	Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
<b>FKI-KHO</b>	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
<b>FKKK</b>	Fóti Közművelődés és Közgyűteményi Központ
<b>GDP</b>	Bruttó hazai termék
<b>GyVT</b>	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről
<b>HEP</b>	Helyi Esélyegyenlőségi Program
<b>HÉSZ</b>	Helyi Építési Szabályzat
<b>HIPA</b>	Helyi iparűzési adó
<b>IPA</b>	Iparűzési adó
<b>ITM</b>	Innovációs és Technológiai Minisztérium
<b>ITS</b>	Integrált Településfejlesztési Stratégia
<b>IVS</b>	Integrált Városfejlesztési Stratégia
<b>KDVVIZIG</b>	Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
<b>KEOP</b>	Környezet és Energia Operatív Program
<b>KIR</b>	Köznevelés Információs Rendszere
<b>KSH</b>	Központi Statisztikai Hivatal
<b>KVP</b>	Környezetvédelmi Program
<b>KvVM</b>	Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
<b>LAIR</b>	Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszermodul
<b>MATrT, Trtv.</b>	Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény
<b>MÁV</b>	Magyar Államvasutak Zrt.
<b>MAVIR</b>	Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító
<b>MBFSZ</b>	Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat
<b>NKFIH</b>	Nemzeti Kutatás-fejlesztési és Innovációs Hivatal
<b>OFTK</b>	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
<b>OKIR</b>	Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer
<b>OTÉK</b>	Országos településrendezési és építési követelmények
<b>OTrT</b>	Országos Területrendezési Terv
<b>ÖR</b>	Önkormányzati rendelet
<b>PMKH</b>	Pest Megyei Kormányhivatal
<b>SZJA</b>	Személyi jövedelemadó
<b>TAK</b>	Településképi Arculati Kézikönyv
<b>TEÁOR</b>	Tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere
<b>TKR</b>	Településképi Rendelet
<b>TTK</b>	9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet – a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról

<b>TVT</b>	Természetvédelmi Terület
<b>VEKOP</b>	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program
<b>VGT</b>	Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv
<b>VMH</b>	Vörösmarty Művelődési Ház

## 1. Bevezetés

Fót város vezetése új, dinamikusabb fejlődési pályára kívánja állítani Fót városát, amelyhez új és megalapozott településfejlesztési tervekre van szükség. A hatályos Integrált Városfejlesztési Stratégia elfogadása óta több mint tizenegy év telt el, a hatályos Településfejlesztési Koncepció és az ahhoz kapcsolódó Megalapozó Vizsgálat elfogadása óta pedig nyolc év.

A településfejlesztési dokumentumok megújítása érdekében Fót Várospolgármestere, a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdés felhatalmazása alapján -Fót Város Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörében eljárva, a 252/2020. (XI.30.) számú határozatával döntött – a város teljes közigazgatási területére érvényesülő - településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia készítéséről.

### 1.1. Dokumentum célja

Az Európai Unió célkitűzéseinek megfelelően az integrált várospolitikát a fenntartható városfejlesztést szolgálja, amely célul tűzi ki a városi térségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák együttes kezelését. Az integrált tervezés során három részdokumentum készül el Fóton, ezek a Megalapozó Vizsgálat, a Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia.

A Településfejlesztési Koncepció (TFK) Fót hosszútávú, következő 15 évre vonatkozó fejlesztési koncepciójának, fő fejlesztési irányainak meghatározását szolgálja. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) Fót középtávú, következő 7 évre vonatkozó fejlesztési céljainak, irányainak, ezek elérése érdekében tervezett intézkedéseinek meghatározását célozza. A Megalapozó Vizsgálat ezen dokumentumok megalapozását, a célok és irányok meghatározásához szükséges tényadatokat, összefüggéseket tartalmazza. A TFK, illetve az ITS, a települési problémákat komplexen kezelő, azokra együttesen reagáló dokumentumokként lehetővé teszik Fót számára az átgondolt és tervszerű fejlődést, mely a sikeres településfejlesztés záloga. A tervezési folyamat kereteit alapvetően a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet határozza meg, amely előírja településfejlesztési dokumentumok készítésének főbb szempontjait.

Jelen dokumentum a Megalapozó Vizsgálatot tartalmazza, amely a kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően három fő részből, a helyzetfeltárásból, helyzetelemzésből és helyzetértékelésből áll. A Megalapozó Vizsgálat célja, hogy megfelelő és valós kiinduló alapot szolgáltasson a TFK és az ITS megalkotásához annak érdekében, hogy a koncepció fejlesztési iránya, a stratégia céljai és intézkedései reálisan kerülhessenek megfogalmazásra, a tényleges szükségletekre, aktuális problémákra reagálva.

### 1.2. Elemzési módszertan, adatforrások

A Megalapozó Vizsgálat során kvalitatív és kvantitatív módszerek egyaránt kerültek felhasználásra. A kvalitatív kutatás elsődleges vizsgálati módszere a dokumentum- és tartalomelemzés volt, melyhez a Pest megye és a járási települések fejlesztési dokumentumai, illetve az önkormányzati adatszolgáltatás dokumentumai kerültek felhasználásra. A kvantitatív elemzésben elsődleges



szempont volt Fót város elhelyezése különböző indikátorok szerint térségi, megyei és országos viszonylatban egyaránt. A módszerek között meghatározó volt a statisztikai forráselemzés. A fő adatforrások között a KSH térségi és települési statisztikái, illetve a 2011-es népszámlálási adatok szerepeltek. További forrásoldalak: KSH Térképes Interaktív Megjelenítő Alkalmazása (TÍMEA), Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR), TEIR Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás (TEIR ITS), Equinox Consulting Kft. saját vállalati adatbázisa.

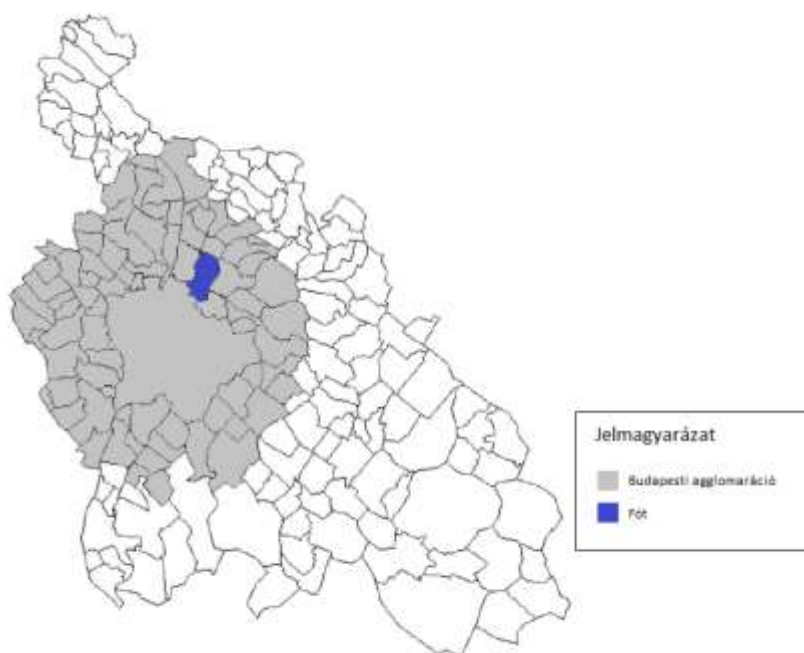
## 2. Helyzetfeltáró munkarész

### 2.1. Településhálózati összefüggések, térségi kapcsolatok

#### 2.1.1. Fót elhelyezkedése az országos és térségi településhálózatban

Fót 2004 óta városi rangú település, közel 21.000 fős lakosságával pedig a főváros agglomerációs övezetének egyik jelentős városa. A Közép-magyarországi régióban, Pest megyében Budapesttől északra helyezkedik el (1. ábra). A fővárostól közvetlen út vezet Fóra, és elérhető az M3-as autópályáról Mogyoródnál letérve, az M2-es autópályán vagy vasúton a Budapest-Veresegyház-Vác vonalon. A főváros közelsége miatt Fót egyrészt a Budapestre történő beköltözések megállítója, másrészt a Budapestre kiköltözők célállomása.

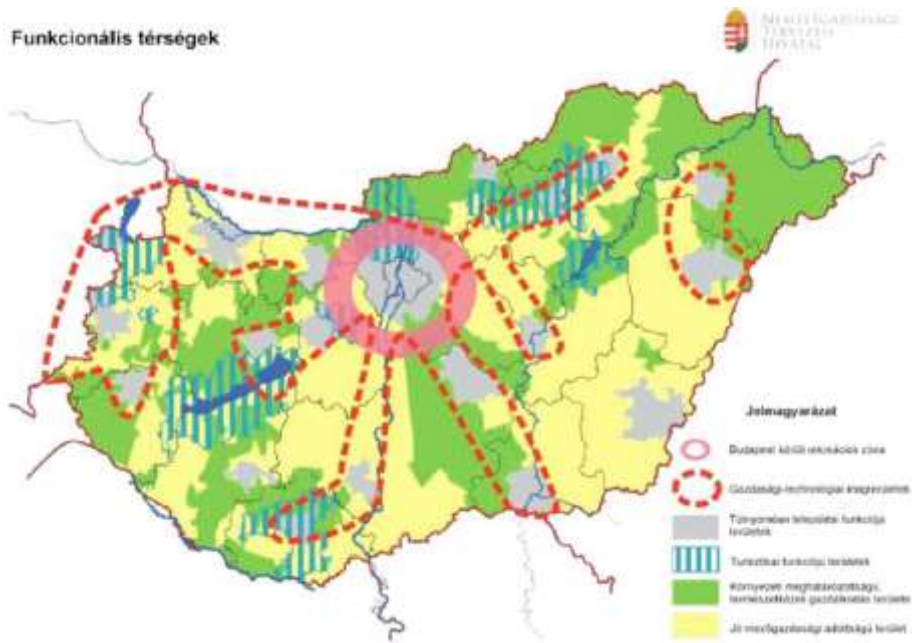
1. ábra - Fót elhelyezkedése



*Forrás: Saját szerkesztés*

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK; elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) határozatával) értelmében a városstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg, amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba (2. ábra).

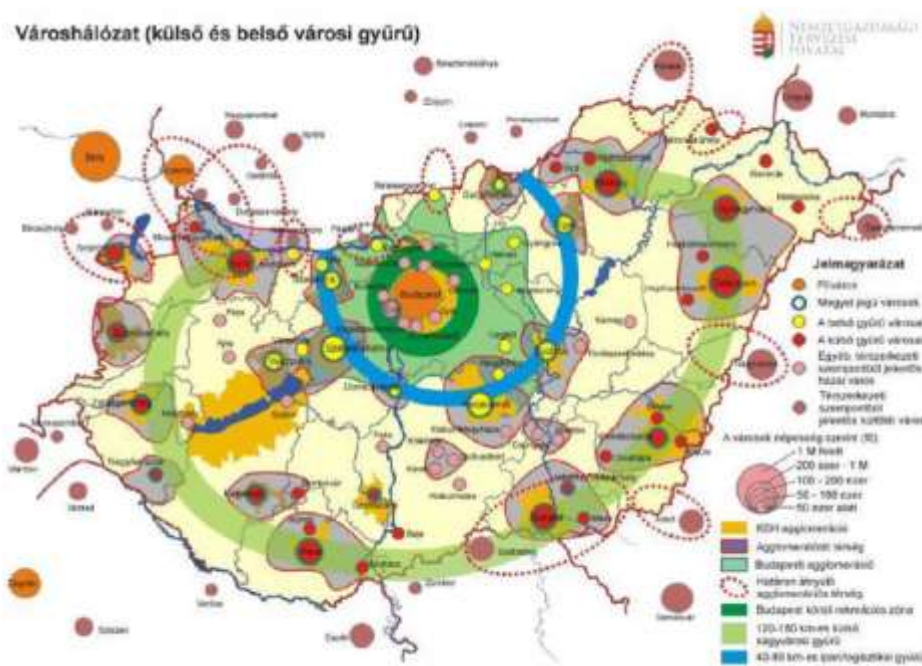
2. ábra - Funkcionális térségek Magyarországon



Forrás: OFTK

A városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is jelentős szerepet játszanak. A térségi szemlélet érdekében az OFTK kijelölte a növekedés elsődleges színtereit és hálózatait. Ezeket olyan városok alkotják, amelyek kiemelkedő telephelyi lehetőségeik, jelenlévő és potenciális befektetők, vállalataik, térségi beágyazottságuk révén a növekedés dinamikus térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben (3. ábra).

3. ábra - Városhálózati struktúra Magyarországon



Forrás: OFTK

A 2,5 milliós népességű budapesti agglomeráció kiterjedésében és funkcióiban egyedi világvárosi jelenség hazánkban, sajátos kihívásokkal és lehetőségekkel. Ebben a dinamikus agglomerációs térségben kell Fótnak minél jobban pozicionálni szerepét.

#### A kistérség átalakulása, a járási rendszer bevezetése

A Dunakeszi székhellyel működő Dunakeszi statisztikai kistérséget megalakulása óta kisebb változások érintették. Az Országgyűlés 2007. szeptember 10-én fogadta el a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény módosítását, mely következtében a Gödöllői kistérségből Mogyoród is csatlakozott a Dunakeszi kistérséghez.

2013-ban a járási rendszer bevezetésével létrejött az ugyancsak Dunakeszi központtal rendelkező Dunakeszi járás, mely jelenleg 4 településsel működik (Dunakeszi, Fót, Göd, Csomád). Mivel a járásba kevés számú település tartozik, ez előnyt jelent a köztük lévő együttműködés kialakításában, a közös fejlődési irányok kitűzésében is (pl.: projekt tapasztalat-csere, közös programok/projektek kezdeményezése).

#### 4. ábra - Dunakeszi járás települései



*Forrás: Saját szerkesztés*

A Dunakeszi járás településeit a 1. táblázat mutatja be.

#### 1. táblázat - Dunakeszi járás települései

Település	Rang	Népesség (2020.január 1.)	Terület (km <sup>2</sup> )
<b>Dunakeszi</b>	Járáshétfely város	43 863	31,06
<b>Fót</b>	<b>város</b>	<b>20 286</b>	<b>37,40</b>
<b>Göd</b>	város	20 563	22,24
<b>Csomád</b>	község	1 736	12,38

*Forrás: KSH*

### 2.1.2. Fót szerepe a vonzáskörzetében

Fót Budapest agglomerációs körzetének egyik legdinamikusabban fejlődő tagjává vált. A Pest megye északi részén fekvő település a megye területfejlesztési koncepciójában kiemelt helyet foglal el. Tagja a Hungaroring Környéki Települések Társulásának, valamint Fót Önkormányzata belépett a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesületbe is.

### **Külkapcsolatok**

A város Önkormányzata három településsel kötött testvérvárosi szerződést: az erdélyi Balavásárral, az olaszországi San Benedetto dei Marsival és a kárpátaljai Bányó Nagyközséggel. Kapcsolataik legfontosabb elemei, céljai a településeik önkormányzatai közötti jó viszony megtartása és ápolása, az oktatási intézményeik közötti kapcsolatok, az egyházak közötti kapcsolat, a kulturális, művészeti kapcsolat, az ifjúsági és sport kapcsolatok, a gazdasági kapcsolatok, valamint egyéb szervezetek és csoportok kapcsolatainak lehetősége.

Az önkormányzati szervek és intézmények közötti rendszeres tapasztalatcserékkel a település fejlődését kívánják elősegíteni, e célból kölcsönösen támogatják és elősegítik a találkozót, az együttműködés különböző formáit.

### **Vonzáskörzetek**

Fót társadalmi gazdasági átrétegződése a szuburbanizációs folyamatokkal párhuzamosan megkezdődött. A település helyzete több szalon összefonódik a környező települések és Budapest szolgáltatási rendszerével (egészségügyi-, szociális-, oktatási-, és nevelés ellátás, kereskedelem, gazdaság, közlekedés). A településen belüli szolgáltatási színvonal és ahhoz tartozó vonzáskörzetek a település fejlődésével folyamatosan változnak.

### **Egészségügy és szociális vonzáskörzet**

Fóton önkormányzati fenntartású rendszerben működő háziorvosi rendelők, és alapellátást biztosító intézmények vannak. A városban fekvőbeteg ellátására szolgáló egészségügyi intézmény nincs, kórházi ellátásra szoruló betegek Vácra, vagy Budapestre kerülnek. A járóbeteg-szakellátást 7 felnőtt körzeti orvosi rendelő, 2 gyermekrendelő, 4 fogászati szakorvosi rendelő biztosítja. Egyéb szakorvosi ellátást részben Fóton korlátozott óraszámú biztosít az önkormányzat, részben a Dunakeszin működő szakorvosi rendelőintézet biztosítja a magasabb szintű ellátást. A fóti Szent Benedek utcai rendelőben az alábbi szakrendelések vehetők igénybe: mintavételi laboratórium, nőgyógyászati szakrendelés, ultrahangos szakrendelés.

Az önkormányzat létrehozta Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézményét (ESZEI), mely keretein belül működik a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, az Iskola-egészségügyi Szolgálat, a Védőnői szolgálat és a Területi Gondozási Központ.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik:

- a gyermekek veszélyeztetettségének megismerése, felismerése, kezelése;
- a jelzőrendszer megszervezése és működtetése;
- esetmegbeszélések szervezése a gyermekek, egyének családok érdekében szakemberek bevonásával;
- családsegítés;
- szociális segítő tevékenység, valamint
- prevenció célú gyermekprogramok szervezése.

Az Iskolaegészségügyi Szolgálatban 2 fő iskolaorvos és 3 fő iskolavédőnő vesz részt, tevékenységeik közé tartoznak:

- a szűrések végzése (testi fejlettségi, érzékszervi, tisztasági, stb.),
- a védőoltások beadása,
- egészségnevelés, valamint
- a krónikus betegek gondozása.

A Területi Gondozási Központ látja el a szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást és az időskorúak nappali ellátását, továbbá – az állammal kötött feladatellátási szerződés alapján – a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás része, körzeti beosztás szerint működik, biztosítva az egységes, magas színvonalú preventív ellátást a nővédelem, a várandós anyák, a gyermekágyas anyák, valamint a 0-6 éves korú gyermekek gondozása területén. Az életviteli problémákkal küzdő, vagy váratlan helyzetbe (elemi kár, betegség, családfenntartó kiesése) kerülő családok számára nagy segítséget jelent a védőnők családgondozó tevékenysége, az egészségügyi-, mentális- és szociális veszélyeztetettség felismerése, megelőzése.

Az orvosi ügyeleti szolgálat naponta – országosan is ritkaságszámba menő módon – 24 órán át biztosítja a lakosság ellátását. A nap közbeni sürgősségi hívásokat a háziorvosok maguk látják el.

Fót Város Önkormányzata rendkívül fontosnak tartja a városban a szociális ellátás folyamatos javítását, azt, hogy az érintetteknek tényleges segítséget nyújtson, és minden rászoruló a problémájának megfelelő ellátást kapjon.

Fót egészségügyi ellátása a 2.8.1.4-es fejezetben kerül bővebb kifejtésre.

### **Oktatási, nevelési vonzókörzet**

Az oktatást, mint humán közszolgáltatást az óvodák, az általános iskolák és a középiskolák, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat intézményei képviselik Fóton. Már 1744 óta folyik oktatás, jelenleg 12 oktatási intézmény összesen 19 telephellyel működik a bölcsődétől a középiskoláig. Ezek közül a Fóti Szabad Waldorf intézmény óvodaként, általános iskolaként, alapfokú művészeti iskolaként és gimnáziumként is funkcionál. Az intézmények közül kettőt az önkormányzat, kettőt az egyházak, kettőt egyesület, ötöt a Dunakeszi Tankerületi Központ és egyet közhasznú nonprofit kft. működtet.

Fóton az alábbi 6 óvoda működik:

- Apponyi Franciska Óvoda
- Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde
- Gondviselés Katolikus Óvoda
- Száz Juhocskai Református Óvoda
- Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium
- Angolpalánta Montessori Óvoda

Az oktatási intézmények közül a 7 iskola nagy része kistérségi szinten látja el feladatát összesen 3839 férőhellyel, melybe az általános iskolai, technikai, gimnáziumi, szakgimnáziumi és alapfokú művészetoktatási helyek is beletartoznak. A 7 intézmény név szerint a következő:

- Fóti Fáy András Általános Iskola
- Fóti Népművészeti Szakgimnázium, Gimnázium és Technikum
- Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium (2021. augusztus 31-ig) / Fóti Szent Ágoston Keresztény Általános Iskola és Gimnázium (2021. szeptember 1- től)
- Fóti Zeneiskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium
- Fóti Garay János Általános Iskola
- Németh Kálmán Általános Iskola

A Pedagógiai Szakszolgálatot, a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Dunakeszi Tagintézmény Fóti Telephelye végzi, ahol szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás és gyógytestnevelés is zajlik.

Fót óvodai, valamint közoktatási ellátása a 2.8.1.1 és 2.8.1.2-es fejezetekben kerül bővebb kifejtésre.

#### **Közigazgatás vonzáskörzet**

Fóton működő közigazgatási szervezetek közé tartozik a Közös Önkormányzati Hivatal és a Dunakeszi Rendőrkapitánysághoz tartozó Fóti Rendőrőrs. Az itt lakók biztonságáról gondoskodik továbbá a Fóti Aqua Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Fóti Közhasznú Polgárőr Egyesület, valamint a Hivatal keretében újonnan felállított Közterület-felügyelet és a Fóti Mezőőrség.

Fót Város Önkormányzatának Mezőőri Szolgálatja jelenleg 2 fővel működik. A mezőőrök feladata a Fót külterületén lévő termőföldek őrzése, valamint az ott lévő termények, termékek, eszközök, haszonállatok és építmények, valamint földmérési jelek védelme. A Mezőőrök fontos szerepet vállalnak a településen az illegális hulladéklerakás ellen folytatott harcban: dolgoznak az esetek felderítésében, a hulladékot illegálisan elhelyező személyek azonosításában, tettenéréssel, igazoltatással segítik a hatóság munkáját.

Fót a Dunakeszi székhellyel működő Dunakeszi Járási Ügyészség, a Dunakeszi Járásbíróság, valamint a Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területéhez tartozik.

#### **Kereskedelmi vonzáskörzet**

Fóton elsősorban nem a belvárosban, hanem a főbb közlekedési útvonalak mentén (a Régi Fóti út és az M3 között, valamint a 2. főút és a 2101 sz. főút csomópontja mellett) összpontosulnak a gazdasági-pénzügyi, kereskedelmi, szórakoztató és vendéglátási funkciók.

A szolgáltatások közül főként a kiskereskedelem szerepe meghatározó. A kereskedelmi-gazdasági szektor és a fejlesztésre alkalmas szabad területek a város területén továbbra is komoly fejlődési potenciált rejtenek magukban. A város szélén található kereskedelmi egységek, mint az Auchan, Aldi, OBI nem csak a településen belül, hanem regionális szinten is jelentős vonzerőt jelentenek. Bár közigazgatásilag a Metro, Praktiker és a Tesco nem Fóthoz tartozik, közelségük miatt szintén hatással lehetnek a városra és környékére.

### Közlekedési vonzaskörzet

Fót településszerkezetén belül meghatározó főutak: az M3 autópálya, a 2102-es mellékút, (Újpest – Veresegyház), a 2101-es mellékút (Mogyoród – Dunakeszi), a 21101 sz. közút, a kisalagi bekötőút és a Csömör felől érkező országos mellékút. A belterületet nem érintő jelentősebb közutak az M0 körgyűrű, a 2010-ben gyorsforgalmi úttá vált M2-es autót, és a Csomád – Göd mellékút.

Fót közlekedését, a város forgalmát alapvetően meghatározza, hogy az M0 autót még ma sem alkot teljes gyűrűt, és az égetően szükségessé vált keleti szektor is csak a közelmúltban készült el. Az M0-n kívüli második haránt irányú elem sem képes hatékonyan betölteni szerepét. A Pest körül kijelölt Kiskunlacháza - Ócsa - Gyömrő - Gödöllő - Vác elkerülő útvonal hossza és kiépítettsége miatt nem alkalmas erre a funkcióra, ezért a hasonlóan rossz vonalvezetésű, de rövidebb szakaszon a fővárost elkerülő forgalom a Dunaharaszti - Gyál - Vecsés - Ecser, illetve a Fót - Dunakeszi szakaszokon bonyolódik le. Ezen okokból kifolyólag a település belterületét érintő országos főútvonalak forgalma jelentős, ami a település működését, mindennapi életét korlátozza. A város főtere a Vörösmarty tér gyakorlatilag közlekedési csomópontként funkcionál, nem közösségi térként. Dunakeszi, Veresegyház és Budapest felől is rengeteg gépkocsi és teherkocsi halad keresztül Fót belső területein és főútjain. A napi ingázó gépjármű forgalom kiváltását az elővárosi közlekedéssel oldhatná meg a város. A Budapesti Közlekedési Központtal a leginkább az ingázókat érintő közlekedési problémákról kell stratégiai megállapodást kötni.

A város szerkezetét nagy részben alakító és meghatározó elem a Budapest-Veresegyház – Vác vasútvonal, ami a település közigazgatási területét megosztja. A vasút egymás mellett levő lakóterületeket, településrészeket választ el, gátolva a közlekedési lehetőségeket. Ezáltal egymástól mindössze 50 m-re levő két terület közötti kapcsolat rosszabb, mint akár a város távolabbi, de a vasút egyazon oldalán elhelyezkedő területek. Fóton három vasútállomás található: Fót (nagyállomás), Fótújfalu (kisállomás) és Fótfürdő megállóhelyek. Az utóbbi állomás forgalma elhanyagolható. A vonat alternatívájaként az ingázók Budapestre volánbusz járatokat vehetnek igénybe. A buszok meglehetősen sűrűn járnak és a várost több ponton érintik, így részt vesznek a helyi közlekedésben is. Fóton a településen belüli közlekedést helyi járat biztosítja. A busz két körútvonalon közlekedik: munkanapokon a város főtere (Vörösmarty tér) és a Dunakeszi Okmányiroda között, hétvégéken és ünnepnapokon pedig a Vörösmarty tér és a fóti Auchan között. Az áruházhoz való oda- és visszajutást az Auchan által megrendelt autóbussz is segíti. A közlekedési hálózatok és hálózati kapcsolatok, a közúti, közösségi, kerékpáros, illetve gyalogos közlekedés, valamint a parkolással kapcsolatos információk a 2.15-ös fejezetben kerülnek bővebb kifejtésre.

### Foglalkoztatási vonzaskörzet

A fótiak közül jelentős számban vesznek igénybe budapesti szolgáltatásokat, illetve járnak a fővárosba dolgozni. Azonban a város önálló, Budapesttől független településként való működése is egyre hangsúlyosabb: más agglomerációs településekkel ellentétben Fót jelentős foglalkoztató, a kiskereskedelmi egységek mellett számos tudás-és technológia-intenzív vállalkozásnak ad otthont, mint például a NFI MAFILM fóti telephelye, a PHOENIX Pharma Zrt. vagy az East Gate Business Parkban vagy a most épülő Hello Parksban lévő több vállalkozás (Webeye, Philip Morris, Baker Hughes, Magyar Posta Zrt. Komplex Logisztikai Központ).



A foglalkoztatottsági adatok a 2.7.1.3-as fejezetben, míg a foglalkoztatáspolitikai vonatkozó részei a 2.10.4-es fejezetben kerülnek bővebb kifejtésre.

### Turizmus

Fót turisztikai kínálatával a térség turisztikai központjának tekinthető. A várost a tudatos és integrált településfejlesztés várt hatásaként a jövőben nemcsak munkavállalási, vagy vásárlási, hanem turisztikai és rekreációs céllal is egyre többen keresik majd fel. Páratlanul gazdag természeti és műemléki értékeivel, a vendégvárás bővülő és színvonalas szolgáltatásaival, a fő közlekedési utak és bevásárlóközpont közelségével a térség idegenforgalmi központjává válik a közeljövőben.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a Pest megyei települések közül 2011-ben<sup>1</sup> a „Történeti települési terület övezet” által érintett településként többek között Fótot jelölte meg a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének, illetve Pest megye területrendezési terve készítése során. A Fóti-Somlyó Természetvédelmi terület az országos jelentőségű védett természeti területek közé tartozik.

Hazánkban és Pest megyén belül is igen komoly hagyományai vannak a lovas turizmusnak, amely önmagában komoly vonzerőt jelent, illetve alkalmas arra, hogy komplementer termékként az aktív szabadidő eltöltés lehetőségeit kiegészítse. Hazánk kiváló terepviszonyai és kedvező árfekvése további kedvező adottságokat jelentenek a lovas turizmus számára. Pest megyében összesen 54 ismert lovas bázis található, melyek közül Fóton magasabb színvonalú lovasversenyeket is rendeznek.

A fejezet elején említésre került, hogy Fót tagja a Hungaroring Környéki Települések Társulásának, melynek jelenleg látható, jelentős tevékenysége nincs, azonban Fót Önkormányzata belépett a Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesületbe is, mely társulás honlapja 3 nyelven mutatja be az együttműködő települések programjait, látnivalóit, ezzel hozzájárulhat Fót további népszerűsítéséhez is a turisták körében.

## 2.2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Fótot az alábbi területfejlesztési dokumentumok érintik:

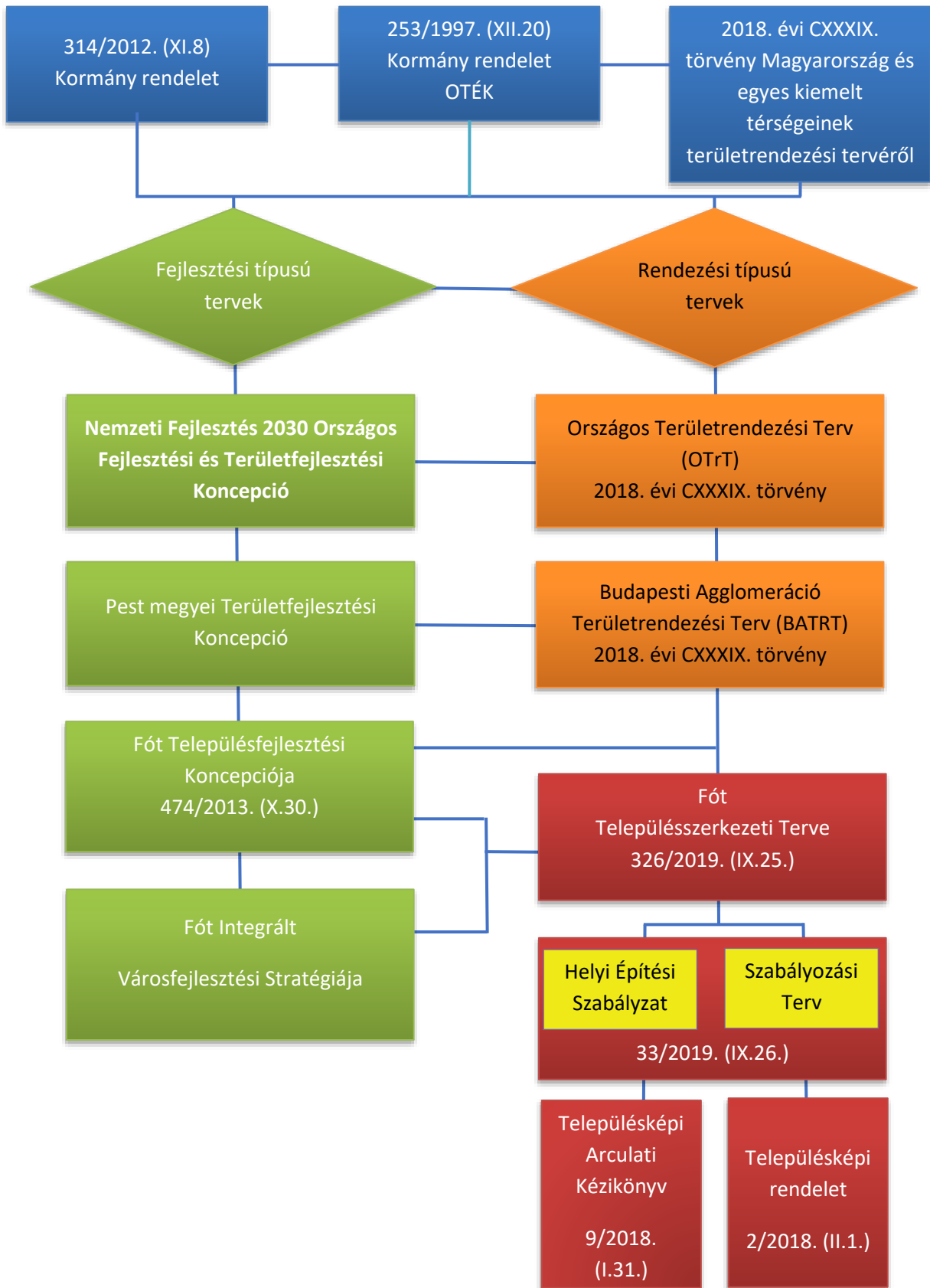
1. **Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** (továbbiakban: OFTK), ami a 1/2014. (I.3.) OGY határozat mellékleteként került elfogadásra,
2. **Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2030)** (továbbiakban: PMTK) a Pest Megyei Közgyűlésének 12/2013. (XII.10.) PMÖ rendelettel elfogadva,
3. **Pest Megyei Területfejlesztési Program (2021-2027)**
4. **Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata**

---

<sup>1</sup> Budapesti Agglomerációs Területrendezés Terve, 2011

E szakaszban a szabályozási keretrendszer fontosabb elmeinek kapcsolódását mutatjuk be.

5. ábra – Településfejlesztés és rendezés szabályozási rendszere



### 2.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakra való felkészülés idején (az elmúlt években) hazánkban alapvetően megváltoztak a terület- és településfejlesztés törvényi és szervezeti keretei. Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadva a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló határozatot, új irányt szabott az ország, a térségek és a települések fejlesztéséhez.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepció a további tervezés során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

1. a befogadást – a társadalmi felzárkózás támogatását,
2. az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
3. a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
4. az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

1. nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
2. a közpénzfelhasználás közhasznú eredményezzen,
3. partnerség és közösségi részvétel,
4. foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
5. a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
6. a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
7. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
8. a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni.

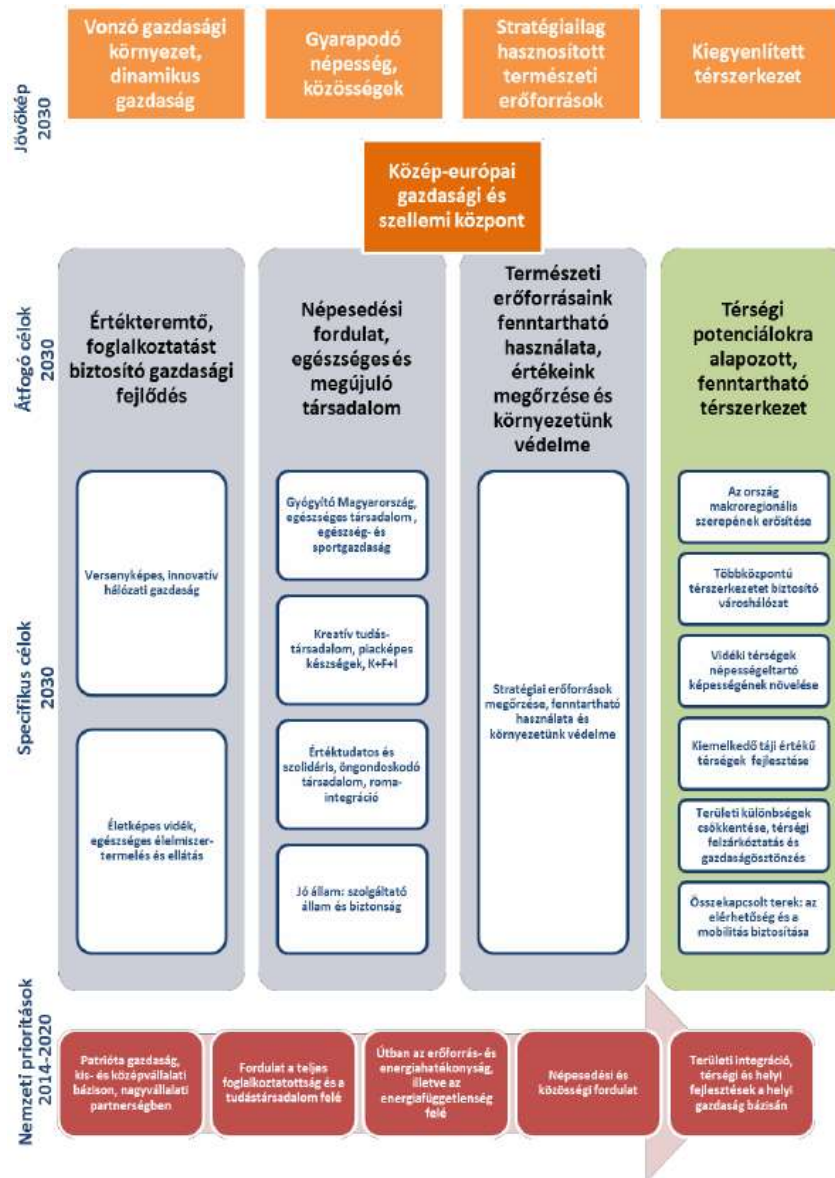
A nemzeti jövőkép elérése érdekében az országgyűlési határozat négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki:

1. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
2. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
3. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
4. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

#### **Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban**

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: a célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így a járásközponti városi ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

6. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere



Forrás: Nemzeti fejlesztés 2030 koncepció

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

1. versenyképes, innovatív gazdaság,
2. gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
3. életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
4. kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
5. értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
6. jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
7. stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme.

A területi specifikus célok, amelyek Fót tervezését is érintik:

- a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat,
- a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,

- összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, és az érintett fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A koncepció a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják:

- Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor.
- A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban – külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is.
- Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.
- Avárostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé” a valós helyi szintű térszerveződés.
- Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelő szemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum szerint:

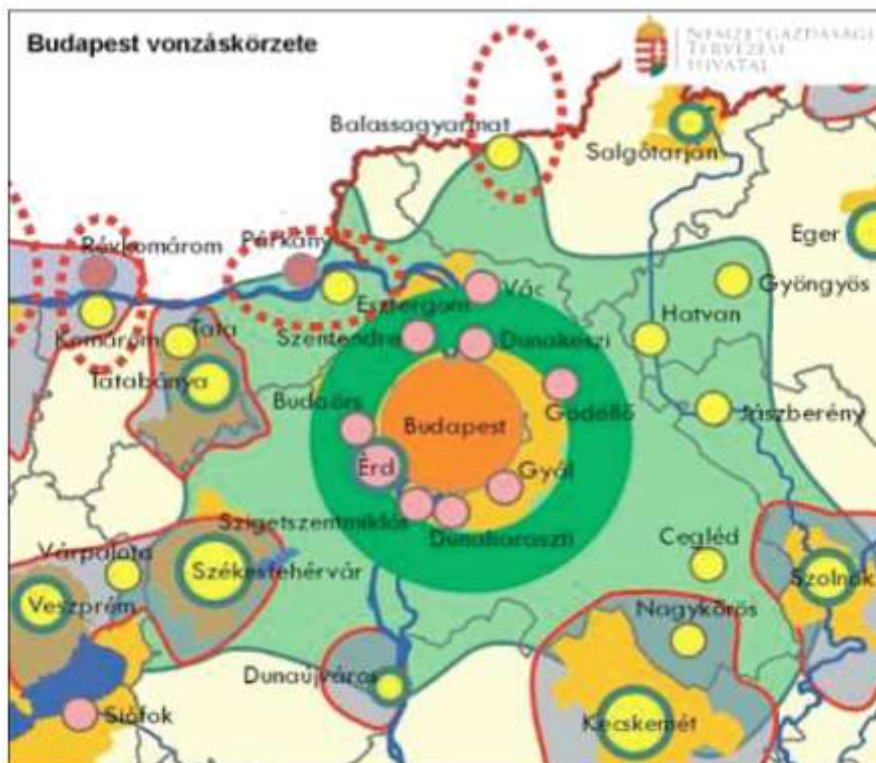
- Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében.
- Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelő integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabb és fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

**Pest megye és az agglomeráció (a metropolisz térség) fejlesztése a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban**

„A budapesti agglomeráció – azaz a Dunakeszi járás, melynek része Fót és térsége - kiterjedésében és funkcióiban egyedi világvárosi jelenség hazánkban, sajátos kihívásokkal és lehetőségekkel. Az agglomerációt az európai nagyvárosok közvetlen vonzaskörzetében tapasztalt kihívások jellemzik. Ezek közül kiemelhető az óriási tömegigényeket kiszolgáló közlekedés, amelyet a Budapest felé irányuló és az agglomeráción belüli kapcsolatok nehézségei mellett még a Budapest központú országos közlekedési hálózat átmenő forgalma is terhel. Szintén külön említendő a stratégiailag és térségi szinten kevésbé koordinált fokozódó beépítés és a települések összenövése, melynek eredményeként fenntarthatóságában sérül a területhasználat (ritkul az ökológia-rekreációs hálózat, károsodik a táji és kulturális örökség), a lakó és a termelő-szolgáltató funkciók kedvezőtlenül keverednek, hiányoznak a valós települési központok. Továbbá a térség az ország legkedvezőbb demográfiai adottságú területeként nagy kihívások elé állítja az oktatási- nevelési közszolgáltatásokat. Az agglomerációs kihívások eredményes kezelése csak a települési és a megyei szereplők koordinált együttműködésében képzelhető el.”

Az országos fejlesztési dokumentum szerint Pest megye városainak mindegyike csatlakozhat a Budapest üzleti nagytérségének peremén található „belső gyűrű városai” füzér egyes tagjai körül kialakuló markáns és specializált várostérségi gazdaságfejlesztéshez. Ez elengedhetetlen eleme annak, hogy a metropolisz térség valós gazdasági egységbe forrjon, hogy gazdasági fejlődése több központ köré szerveződjön és kiegyensúlyozottabb, összességében erőteljesebb legyen. Mindez nyilván nem támogathatja az urbanizáció területi kiterjedését, sőt, alapvetően (de nem kizárólagosan) Pest megye egyes térségeiben fejleszthető tovább a népesség-tömörülés rekreációs és egészségügyi igényeit kiszolgáló zöldgyűrű.

7. ábra - Városhálózat (külső és belső városi gyűrű)



Forrás: OFTK

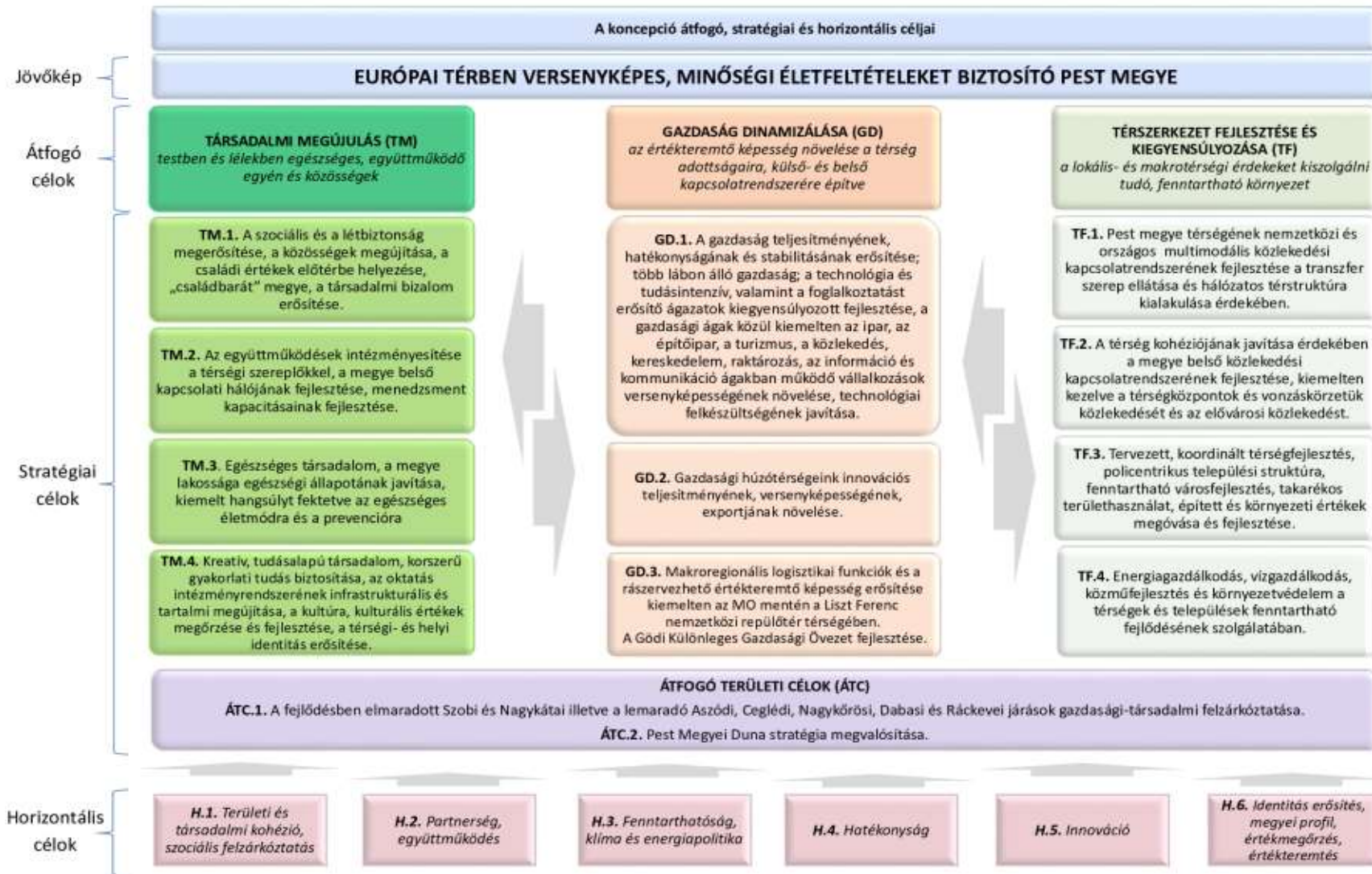
### 2.2.2. Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió (PMTK) és Pest Megyei Integrált Területi Program

Pest megye – gazdasági ereje, a szolgáltatások és az ipar koncentrációja, illetve nemzetgazdaságon belüli részaránya, valamint innovációs teljesítménye miatt - megkerülhetetlen tényezője a gazdaság növekedését, a foglalkoztatás és a beruházások bővítését, az innováció erősítését célzó kezdeményezéseknek. Amennyiben Pest megye gazdasága akár csak stagnál, az Magyarország számára azt jelenti, hogy a Növekedési Tervben, illetve az egyes ágazati stratégiákban megfogalmazott ambiciózus célok döntő többségét nem lesz képes teljesíteni. Pest megyei kistérségek központi elhelyezkedése, a Főváros közelsége nem jelent garanciát a növekedésre. Több, korábban kedvező fejlődést mutató kistérségben is törékenynek bizonyult az uniós csatlakozás előtt megindult felzárkózás; a dezintegrációs folyamatokat figyelembe véve nem zárható ki annak lehetősége, hogy akár korábban fejlett ipari térségek is válságövezetté válhatnak viszonylag rövid idő alatt.

A Pest Megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott jövőkép a következő: „Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye”. A célrendszer struktúrájának felépítése során az alábbi három nagy átfogó célt határozza meg a dokumentum:

- Társadalmi megújulás – testben és lélekben egészséges, önmaga sorsáért felelős egyén, együttműködés a közösségek, valamint az egyén és közösségek között.
- Gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve. Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet.

8. ábra - Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere



Forrás: PMTK



A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó célt határoz meg a koncepció, melyeken belül ágazati és területi stratégiai célok kerültek kitűzésre. A stratégiai célok teremtik meg a Stratégiai Program gerincét. A horizontális célok olyan jellegű kitűzések, melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem önállóan. Itt jelenik meg például a partnerség, a kohézió és szociális felzárkóztatás és az értékek megőrzése, identitás erősítése, illetve a hatékonyság javítása és az innovativitás.

További két átfogó területi célt nevesítettünk a célrendszerben, mely területi célok teljesülését valamennyi, a célrendszerben szereplő stratégiai cél megvalósítása segíti:

- A fejlődésben elmaradott Szobi és Nagykáta, illetve a lemaradó Aszódi, Ceglédi, Nagykőrösi, Ráckevei és Dabasi térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása (ÁTC1),
- Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása (ÁTC2).

### **Pest megye fejlesztésének horizontális céljai**

A területi- és az ágazati stratégiai célok mellett a koncepció meghatároz néhány olyan horizontális célt is, amelyek folyamatos szem előtt tartása, és a bennük megfogalmazott célkitűzések megvalósítására történő folyamatos „odafigyelés” elengedhetetlenül szükséges.

Ezek a horizontális célok olyan értékválasztásbeli-, gazdasági-, környezeti- és szemléletbeli szempontokat jelenítenek meg, amelyeket a megye fejlesztéspolitikájában, a programozásban és majd a megvalósítások során is következetesen érvényre kell juttatni, melyek a következők:

- Területi és társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás.
- Partnerség, együttműködés.
- Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika.
- Hatékonyság.
- Innováció.
- Identitás-erősítés, megyei profil, értékmegőrzés, értékteremtés.

### **Pest megye fejlesztésének stratégiai céljai:**

Átfogó cél: társadalmi megújulás testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek:

- A szociális és közbiztonság megerősítése, a közösségek megújítása, erősítése, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése.
- Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső intézményfejlesztése, menedzsment szervezetének felállítása.
- Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra.
- Kreatív, tudáslapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi és helyi identitás erősítése.

Átfogó cél: gazdaság dinamizálása az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve:

- A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése; több lábon álló gazdaság; a technológia és tudás intenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő hagyományos ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése.
- Gazdasági húzóterseink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése.
- Pest megye fejlődésében kiemelt szerepet kap a gépipar, fejlett feldolgozóipar a gyógyszeripar, az IKT szektor, valamint a kereskedelem, logisztika fejlesztése.
- Makroregionális logisztikai funkciók és a rászervezhető értékteremtő képesség erősítése kiemelten az M0 mentén a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér térségében.
- A fejlődésben elmaradott Szobi és Nagykátai, illetve a lemaradó Aszódi, Ceglédi és Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása.

Átfogó cél: térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgáló, fenntartható környezet:

- Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében.
- A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.
- Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, az épített és a környezet értékeinek megóvása és fejlesztése.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában.

A megyei önkormányzatnak, mint területi szereplőnek a megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területfejlesztési program jövőképe, átfogó és tematikus, horizontális, valamint stratégiai céljai mentén a megye településeinek adottságait figyelembe véve szükséges kialakítani egy differenciálást, amely elősegíti a megyére allokált forrás teljes felhasználását. Fót a Pest Megyei Integrált Területi Program alapján a 2021-2027-es időszakban az ipari park fejlesztésére javasolt települések, valamint a szociális városrehabilitáció lehetséges célterületei közé tartozik.<sup>2</sup>

Fót fejlett és kiemelkedő infrastrukturális-, természeti-, környezeti adottságokkal rendelkező település, mely számos esetben már jelenleg is szorosan kapcsolódik a Pest megye területfejlesztési koncepciójához, melynek agglomerációs fókuszú céljain keresztül további kapcsolódási lehetőségek kínálkoznak. A megye kettősségét az is mutatja, hogy míg az agglomerációban a további koordinálatlan szuburbanizációt, a kapacitásproblémák elmélyülését szükséges megakadályozni, addig az agglomeráción túl a szükséges felújítások elmaradása okoz problémát.

E témakörben Fót kapcsolódik a megyei koncepció „Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgáló, fenntartható környezet” átfogó céljához. A lakásállomány állapota és a lakáskörülmények fejlesztése Pest megyében:

---

<sup>2</sup> Pest Megyei Előzetes Integrált Területi Program, 2021

A megye sajátos beépítési formájává váltak a szuburbanizáció intenzív időszakában elterjedt lakópark típusú lakóterületek. Ezek közé tartoznak a meglévő beépítésekhez nem szervesen kapcsolódó, önálló településrészekben kijelölt új lakóterületek, de a sűrű, társasházi típusú új beépítések is. Sok esetben környezeti konfliktusokat és intézmény ellátottsági problémákat generálnak ezek a típusú fejlesztések, mivel a többletnépesség szükséges műszaki infrastruktúrával való ellátása nem, vagy csak késve épül ki, a befogadó települések közintézményei pedig nem képesek az ugrásszerűen megnövekedett ellátási és férőhely igények kielégítésére. Ezekkel a típusú problémákkal leginkább a megye frekventált agglomerációs településeiben találkozni, melyek közül a Dunakeszi kistérségben volt a legmagasabb az épített lakások lakosságra vetített száma 2010-ben. A folyamatosan növekvő lakosság infrastrukturális igényeinek kielégítése folyamatosan meg-megújuló feladat.

Fót fentiekén túl jelentősen kapcsolódik a Pest megyei területfejlesztési koncepció „Gazdaság dinamizálása” átfogó céljához, Fót kiemelkedő gazdasági aktivitásának köszönhetően.

Városok és térségük együtt tervezése, a várostérségi tervezés meghonosítása Pest megyében:

Az OFTK megfogalmazása szerint a jövőben a várostérségek (a közigazgatási határokhoz kevésbé ragaszkodó), a valós gazdasági és társadalmi kapcsolatokat érvényre juttató „funkcionális várostérségek” válnak a magyar területfejlesztési gyakorlat alapegységeivé. Pest megye fejlesztésének célja e vonatkozásban a fenntartható várostérségi fejlődés biztosítása a megye minden térségében.

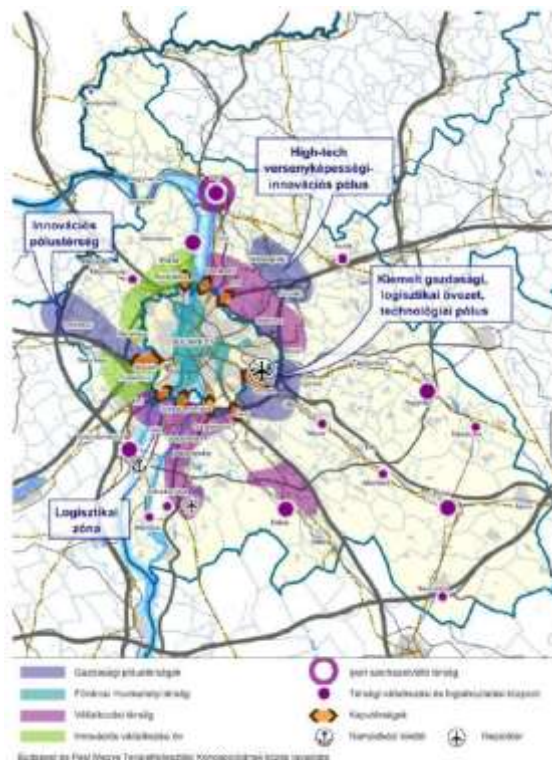
Pest megye központjai:

- Térségi központok: Budaörs, Dabas, Nagykáta, Monor, Ráckeve-(Kiskunlacháza).
- Kistérségi és agglomerációs központok: Aszód, Gyál, Dunakeszi- Fót, Nagykőrös, Pilisvörösvár, Szigetszentmiklós, Veresegyház, Zsámbék.

Pest Megyei Területfejlesztési Koncepcióban több pólustérség is ki lett jelölve az alábbi térképen ábrázoltak szerint, melyek élenjárnak a bizonyos szegmensek terén.

- Logisztikai zóna: Érd, Százhalombatta, Szigetszentmiklós, Gyál, Dunakeszi, Fót, Kistarcsa, Dabas, Újhartyán.
- Kiemelt gazdasági-logisztikai zóna: Vecsés, Gyömrő, Üllő, Pécel.
- High-tech versenyképességi-innovációs pólus: Veresegyháza, Gödöllő.
- Innovációs zóna: Budaörs, Zsámbék, Budakeszi Budakalász.

9. ábra - PMTK pólustérségek



Forrás: PMTK

### 2.2.3. Pest Megyei Területfejlesztési Program

A 2014-2020-as időszak Pest Megyei Területfejlesztési Programját 29/2014. (08.22.) határozatával fogadta el Pest Megye Önkormányzatnak Közgyűlése. Mivel a területfejlesztési stratégiai és operatív program érvényessége lejárt, illetve a programban meghatározott fejlesztések finanszírozása döntően európai uniós forrásokból valósítható meg, a 2021-2027 közötti európai uniós költségvetési időszakhoz kapcsolódóan a program megújítása szükséges. A 2021 második felében elkészült Pest Megyei Területfejlesztési Program hatályos információi az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.<sup>3</sup>

A Pest Megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célrendszer három nagy átfogó célt tartalmaz:

- Társadalmi megújulás (Testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek).
- Gazdaság dinamizálása (Az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira, a külső és belső kapcsolatrendszerére építve).
- Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása (A lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgáló tudó, fenntartható környezet).

Figyelembe véve a fenti célrendszert, törekedve az európai uniós beruházási prioritásokhoz és a hazai operatív programokhoz (elsősorban a TOP Plusz-hoz) való illeszkedésre, a Pest Megyei

<sup>3</sup> Pest Megyei Területfejlesztési Program, 2021

Területfejlesztési Program a 2021-2027-es tervezési időszakra öt fő beavatkozási területet, prioritást határoz meg az alábbiak szerint:

- Versenyképes Pest megye: a megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása.
- Szolidáris Pest megye: a megye társadalmi-gazdasági lemaradásban lévő térségeinek komplex fejlesztése.
- Elérhető Pest megye: a megye nemzetközi-, regionális- és térségi kapcsolatainak javítása.
- Élhető Pest megye: települési infrastruktúra- és környezetfejlesztés az élhetőbb fenntarthatóbb lakókörnyezetért.
- Emberközpontú Pest megye: képzett-, egészséges-, együttműködő-, értékeit megőrző és fejlesztő-, a lemaradókat segítő megyei társadalom építése.

A gazdaságfejlesztési prioritás lett a sor élére állítva, hiszen az uniós források jelentős része is ezt a célt szolgálja, valamint ez az a terület, ahol gyors, határozott és jól fókuszált cselekvésre van szükség Pest megyében is. Itt is fontos kiemelni ugyanakkor, hogy hosszú távú gazdasági eredményeket nem lehet elérni sem gyökeres társadalmi megújulás, sem az alapvető infrastrukturális háttér (közlekedési hálózatok, települési infrastruktúra stb.) átgondolt, tervszerű fejlesztése nélkül. Míg előbbi terén sok esetben nem is feltétlenül a források nagysága a meghatározó, sok esetben elegendő a szemléletváltozás, a folyamatok, rendszerek újragondolása és reformja, addig az infrastrukturális hálózatok fejlesztése rendkívül költségigényes.

Felmérve a megye fejlesztési igényeit, összevetve azokat a következő hét évben várhatóan rendelkezésre álló forrásokkal, a legnagyobb szakadék a közlekedési hálózatok terén mutatkozik. Pusztán a települési út és egyéb közcélú infrastruktúrafejlesztési igények például meghaladják az egész Közép-magyarországi régió számára rendelkezésre álló forrásokat.

A területfejlesztési programban minden, a megye szerves fejlődése szempontjából fontos és valós igényekre, lehetőségekre támaszkodó programot nevesít, nyilvánvaló, hogy azok között belső prioritási sorrendet kellett felállítani, figyelembe véve a rendelkezésre álló források szűkösségét.

Bár Pest megye önálló tervezési statisztikai régióvá válása jelentősen kitágította a lehetőségeket az európai uniós forrásokból történő fejlesztések megvalósítása terén, az igények és a lehetőségek közötti szakadék azonban továbbra is jelentős marad. Számos területen Pest megyében komoly lemaradásokat kell rövid idő alatt behozni, ezért fontos, hogy az uniós források mellett a hazai költségvetés is továbbra is segítse a kulcsterületeken a megye fejlődését. Ezen túl természetesen Pest megye Önkormányzatának és a települési önkormányzatoknak is mindent meg kell tenniük egy aktív gazdaságfejlesztési politika keretében a piaci szféra fejlesztési forrásainak eddiginél hatékonyabb bevonása érdekében.

#### 2.2.4. Szomszédos települések területfejlesztési dokumentumainak vonatkozó megállapításai

A Fótot körülölelő települések fejlesztési koncepcióiban és stratégiájában helyenként Fót is megjelent, mint a fejlesztésekből – elsősorban a turizmus tekintetében - közvetetten részesülő város. A következőkben ezen információk kerültek összegyűjtésre.

**Budapest, 4. kerület<sup>4</sup>**

Budapest Főváros 4. kerületének, Újpestnek az ITS-e 2015-ben készült el. Újpest esetében középtávú célként jelenik meg a közlekedést segítő infrastruktúra fejlesztése, az úthálózat modernizálása, a közösségi közlekedés fejlesztése. Ez a várostól Északi területeken élők életében (beleértve Fótot is) pozitív externáliaként jelenik meg.

**Budapest, 15. kerület<sup>5</sup>**

Budapest 15. kerületének ITS-e 2016-ban készült. A Konceptió a középpontba a társadalmat állítja: életminőségük javítása, szellemi koncentráció megteremtése és az együttműködő légkör kialakítása. Közös kapcsolódási pont Fóttal a közlekedési hálózattal kapcsolatos fejlesztések, azon belül is a kerékpárút építésének terve, ami Fótra is pozitív hatással lehet.

**Csomád<sup>6</sup>**

Csomád község 2016-ban készített ITS-e főképp a helyi értékek és elvárások fejlesztésére koncentrált, „Csomád, az agglomeráció élhető és vonzó lakóhelye” szlogennel. A turizmusfejlesztés Fótra is hatással lehet, azonban a település kis méretéből adódóan kevésbé valószínű nagymértékű változás a térségben.

**Csömör<sup>7</sup>**

Csömör Településfejlesztési Konceptiója 2017-ben készült. Csömör jövőképében kiemelt szerepet kap a természeti értékek fenntartható fejlesztésének támogatása mellett a helyi gazdaság versenyképességének - és a térségi kapcsolatainak erősítése a turizmus területén. A turizmusfejlesztés Fótra is hatással lehet, azonban a Konceptió nem tesz említést közös kapcsolódási pontra.

**Göd<sup>8</sup>**

Göd 2008-2013-as időszakra készült IVS-ében a várost üdülési és idegenforgalmi, míg Fótot kulturális és kereskedelmi központként tartották nyilván. Mivel a kereskedelmi és szolgáltatási egységek számában és színvonalában Gödön elmaradás volt tapasztalható, ebben támaszkodtak a környező települések, így Fót kompenzáló hatására is. Hosszútávú célként határozták meg a turisztikai fejlődési irányt: míg Göd az üdültetés mellett a gyógyturizmust erősíthetné, Fót a kulturális-, vallási- és természeti értékeken alapuló turizmusát fejlesztheti.

A település 2018-as településszerkezeti és szabályozási tervének a középpontjában a versenyképes, fenntartható és élhető, a gondoskodó és a természeti környezetet megőrző város áll. Intézkedéseikkel azonban inkább arra törekednek, hogy a térség kínálatát kiegészítsék, így a versenyben Fót számára nem jelentenek veszélyt.

---

<sup>4</sup> Forrás: Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015

<sup>5</sup> Forrás: Budapest XV. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia, 2016

<sup>6</sup> Forrás: Csomád Településfejlesztési Konceptió, 2016. március

<sup>7</sup> Forrás: Csömör Településfejlesztési Konceptió, 2017

<sup>8</sup> Forrás: Göd Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2008-2013; Göd Város Településszerkezeti Tervének, Szabályozási Tervének És Helyi Építési Szabályzatának Módosítása, 2018

### Mogyoród<sup>9</sup>

Mogyoród Településfejlesztési Konceptiója 2016-ban készült. Jövőképének meghatározó elemei a szép táji környezetből fakadó nyugalom előtérbe helyezése, jelentős turisztikai-sport attrakciók fejlesztése, környezetbarát és innovatív vállalkozások széles palettájának megteremtése, valamint a lakosság életminőségének javítása a környező településekkel együttműködve.

2021-ben Mogyoród Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete a településrendezési eszközeinek módosításáról döntött, 7 részterületen kezdeményezte a módosítást. Az 1. számú módosítással érintett terület a mogyoródi filmstúdió megközelíthetőségének javítása, amely Mogyoród nyugati külterületén, Fót városhatárának közelében található. A filmstúdió közelében nincs kiépített kerékpáros infrastruktúra pedig Fót és Mogyoród közelsége, az oktatási és egészségügyi intézményei, sportpályái, kulturális és szórakoztató létesítményei a térségi kerékpározókat is vonzaná. Javasolt új közúti kapcsolat kiszabályozása, valamint kerékpárút kiépítése, ami Fóra is hatással lehet.

### Veresegyház<sup>10</sup>

Veresegyház ITS-e 2016-ban készült. A város többek között a helyi közösségi közlekedés fejlesztését tűzte ki célul, illetve a környező településekkel összekötő út építését (Csomád-M2). Ezek az intézkedések hatással lehetnek Fóra, az utóbbi években megnövekedett forgalmat csökkenthetik a városban. Veresegyház több nagyvolumenű fejlesztési tervet is készített az oktatás (nappali középiskola fejlesztése), a sport (sportcsarnok építése), természetvédelem, iparterületek fejlesztése (Védjegy bevezetése), energetika (naperőmű, geotermikus energia) területeken, melyek, ha nem is közvetlenül, de közvetetten hatással lehetnek Fót város társadalmi és gazdasági vonzerejére egyaránt.

## 2.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

Az OTrT az **Ország Szerkezeti Tervét**, valamint az **Országos Övezeti Tervet** és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

Az ország területrendezési terve meghatározza az országos terület-felhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, és ezek összefüggéseit.

---

<sup>9</sup> Forrás: Mogyoród Településfejlesztési Konceptió, 2017; Mogyoród Településrendezési Eszközök Módosítása, 2021

<sup>10</sup> Forrás: Veresegyház Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2016-2020

10. ábra – OTrT szerkezeti tervlap kivonata Fóra vonatkozóan



## Jelmagyarázat:

## Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejleszhető repülőtér (meglévő)
- Országos kerékpárútvonal

## Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (tervezett)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)

## Jelmagyarázat:

## Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

Forrás: <https://oeny.e-epites.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

- A település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági térség, kis része erdőgazdasági illetve vízgazdálkodási térség;

## Az OTrT szerkezeti tervlapja szerint Fót területét érintő szerkezeti elemei a következők:

- A közlekedéshálózat elemei: M0 gyorsforgalmi út, M1 és M3 autópálya, 2/A jelű főút.
- A környéki közúti kapcsolatot a 2101, a 2102 és a 21101 jelű országos mellékutak biztosítják.
- a városon a MÁV 71. számú Budapest – Veresegyház - Vác egyvágányú vasútvonala halad keresztül

## Energetikai hálózatok:

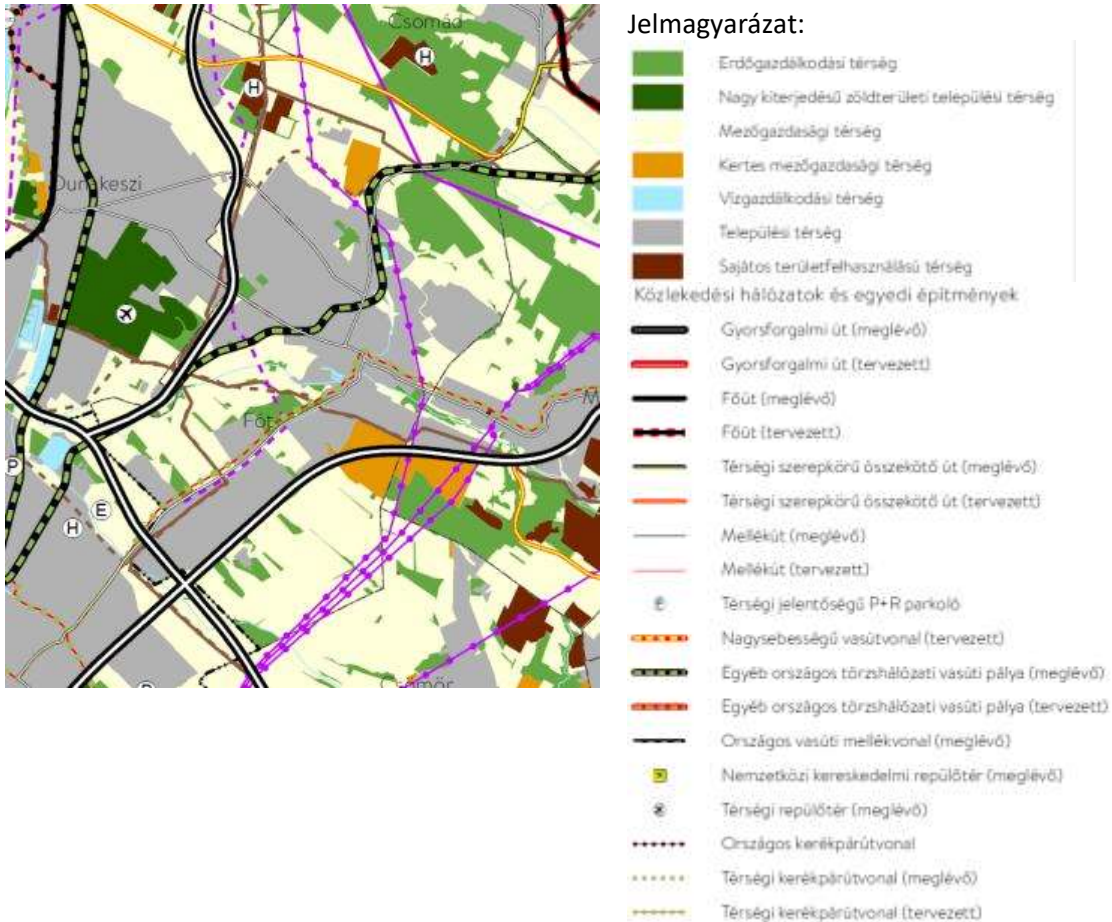
- 401-es számú meglévő földgázszállító vezeték (Zsámbok Gödöllő Fót [Alag] Szentendre)
- 408-as számú meglévő földgázszállító vezeték (Budapest [XV. kerület] Fót [Alag])
- 412-es számú meglévő földgázszállító vezeték (Fót [Alag] Sződ Vác)
- 412 01-es számú meglévő földgázszállító vezeték (Fót Veresegyház)

## BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE (BATrT)

A BATrT. a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Tervét, valamint a Budapesti Agglomeráció Övezeti Tervét és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.



11. ábra – Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve Fótra vonatkozóan



*Forrás: BATrT*

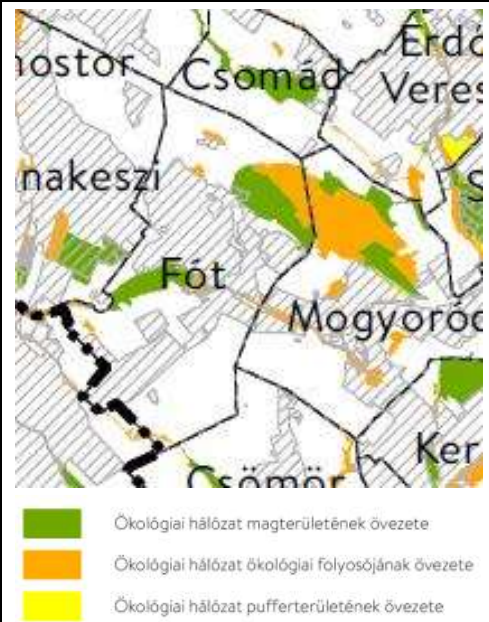
A BATrT - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz. A BATrT térségi szerkezeti terve az OTÉK szerinti kategóriáit összevontan, a megfelelő kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák részeként tartalmazza.

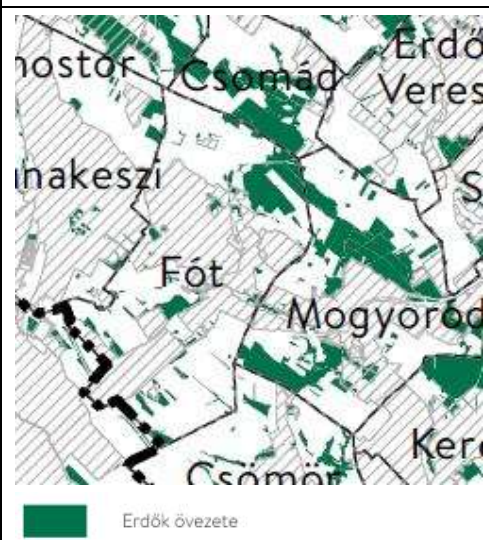
**Országos Övezeti Terv** tervlapjait a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 3.sz. melléklete tartalmazza, melynek fóti érintettsége:

- **3/1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai folyosójának övezete és ökológiai hálózat pufferterületének övezete,- érintett**
- *3/2.melléklet: kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, - nem érintett*
- **3/3. melléklet: Erdők övezete,- érintett**
- *3/4 melléklet világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, - nem érintett*
- *3/5 melléklet honvédelmi és katonai célú terület övezete. – nem érintett*

12. ábra – A törvény térképei – 3-4-7. Mellékletek ábrái (hatályos: 2019.03.15-től)

**3/1. melléklet az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete**

	<p>2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek  <i>ökológiai hálózat magterületének övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.25.§  <i>ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.26.§  <i>ökológiai hálózat pufferterületének övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.27.§</p> <p>2018. évi CXXXIX. törvény – Budapest agglomerációs övezet  <i>ökológiai hálózat magterületének övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.43.§  <i>ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.44.§</p>
---	--

3/3. melléklet: Erdők övezete	
	<p>2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek  <i>erdők övezete:</i> 2018.CXXXIX tv.29-30.§</p>

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetének, az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének, a tájképvédelmi terület övezetének, a vízminőség-védelmi terület övezetének, a rendszeresen belvízjárta terület övezetének tervlapjait, valamint az ásványi nyersanyagvagon övezete által érintett településeket és a földtani veszélyforrás terület övezete által érintett településeket a területrendezésért felelős miniszter rendelete tartalmazza.

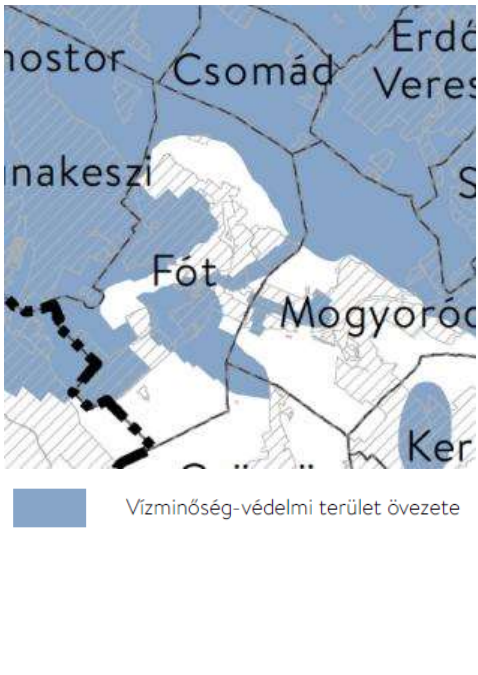
A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MVM rendeletben (a továbbiakban: TTK) rögzített kiegészítő övezetek:

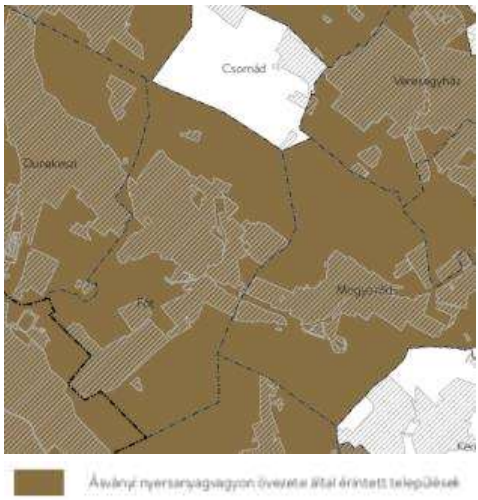
- *Jó termőhelyi adottságú szántók övezete nem érinti Fót területét (TTK 1. melléklet)*
- *Erdőtelepítésre javasolt terület övezete nem érinti Fót területét (TTK 2. melléklet)*
- **Tájképvédelmi terület övezete (TTK 3. melléklet)**
- **Vízminőség-védelmi terület övezete (TTK 4. melléklet)**
- *Nagyvízi meder övezete nem érinti Fót területét (TTK 5. melléklet)*
- **Ásványi nyersanyagvagon övezete (TTK 7. melléklet)**
- *Rendszeresen belvízjárta terület övezete nem érinti Fót területét (TTK 8. melléklet)*

- Földtani veszélyforrás terület övezete nem érinti Fót területét (BATrT) (TTK 9. melléklet)

Tájképvédelmi terület övezete (TTK 3. melléklet)	
 <p>Tájképvédelmi terület övezete</p>	<p><b>Az övezetre vonatkozó előírások</b></p> <p>TTK 4. §</p> <p>(1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a <b>település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.</b></p> <p>(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a <b>tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében</b> – a településképvédelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – <b>meg kell határozni</b></p> <p>a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,</p> <p>b) a településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti <b>településképi rendeletben</b> (a továbbiakban: településképi rendelet) a <b>településképi követelményeket.</b></p> <p>(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p> <p>(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.</p>

Vízminőség-védelmi terület övezete (TTK 4. melléklet)

 <p>Vízminőség-védelmi terület övezete</p>	<p><b>Az övezetre vonatkozó előírások</b></p> <p>TTK 5.§ (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.</p> <p>(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során <b>ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket</b>. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó <b>egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani</b>.</p> <p>(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p>
---	--

<p><b>Ásványi nyersanyagvagyon övezet által érintett települések (BATrT) (TTK 7. melléklet)</b></p>	
 <p>Ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések</p>	<p><b>Az övezetre vonatkozó előírások</b></p> <p>TTK 8.§ (1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.</p>

Pest Megye Önkormányzata Közgyűlésének 10/2020. (VI.30.) önkormányzati rendelete Pest megye területrendezési tervében az egyedileg meghatározott övezetek területi hatálya kiterjed a megye teljes közigazgatási területére, Fóra is.

Pest megye egyedileg meghatározott megyei övezetei és Fót érintettsége:

- *Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezete nem érinti Fót területét (3.13.1. melléklet)*
- **Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (3.13.2. melléklet)**
- *Turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete nem érinti Fót területét (3.13.3. melléklet)*
- *Kertes mezőgazdasági területek övezete nem érinti Fót területét (3.13.4. melléklet)*
- *Klímaváltozásnak fokozottan kitett területek övezete (3.13.5. melléklet)*

## 13. ábra - Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (Országos Övezeti Terv)

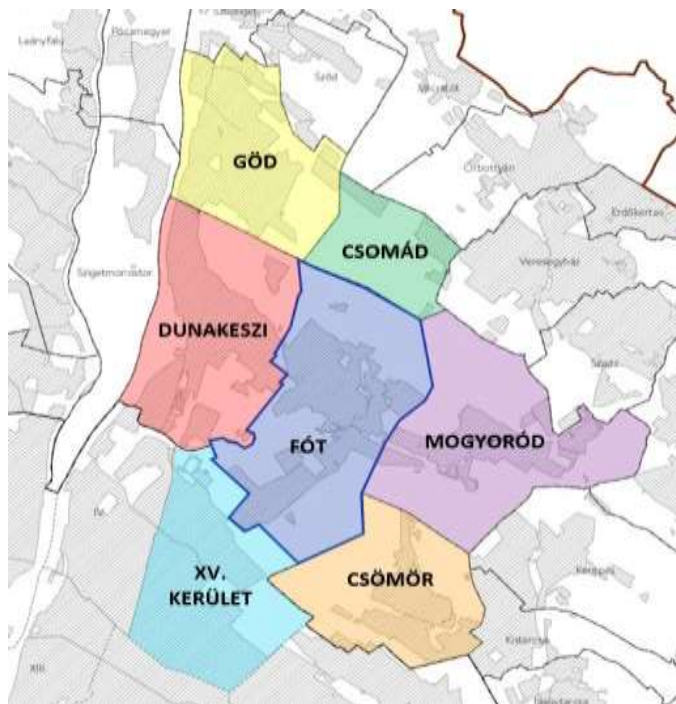
Logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete (3.13.2. melléklet)	
	<p><b>Az övezetre vonatkozó előírások</b></p> <p>9. § A logisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezete által érintett települések településrendezési eszközei készítése során –azokon a logisztikai fejlesztésre kijelölt kereskedelmi, szolgáltató gazdasági besorolású területeken, amelyeket a települési önkormányzat döntésével kiemelt logisztikai fejlesztési területté minősít –az építési telek megengedett legnagyobb beépítettsége 10%-al lehet magasabb, a legkisebb zöldfelületi arány pedig 5 %-al alacsonyabb, mint az OTÉK 2. számú mellékletében meghatározott, a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület sajátos használat szerinti területéhez rendelt érték.</p>

## 2.4. Szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vonatkozó megállapításai

A települések városvezetésének, önkormányzatának ajánlott kiemelt figyelmet fordítani a szomszédos települések együttműködésére.

Fót közigazgatási területét Göd, Csomád, Mogyoród, Csömör, Budapest – XV. kerület és Dunakeszi határolja.

### 14. ábra – Fót szomszédos települései



Fót szomszédos települései:

É: Göd  
 ÉK: Csomád  
 K: Mogyoród  
 DK: Csömör  
 DNy: XV. kerület  
 Ny: Dunakeszi

*Forrás: Pro Regio Nonprofit Kft. saját szerkesztése*

## Göd

15. ábra – Göd Város Településszerkezeti Terve (2020. október)



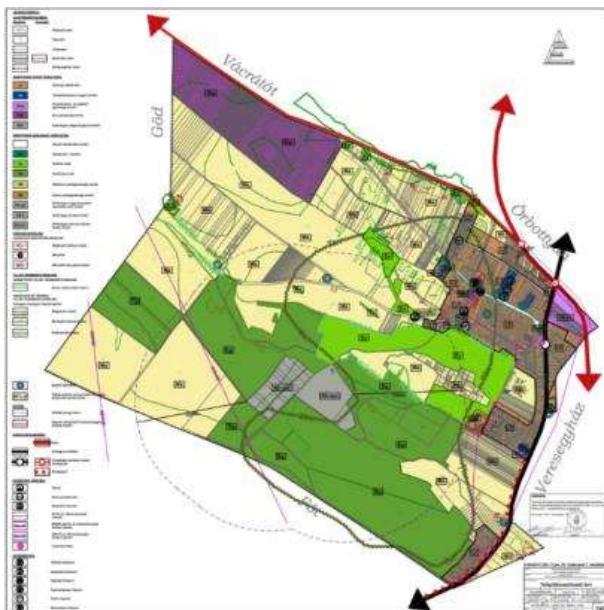
Göd déli „csücske”, egy pár száz méteres szakaszon kapcsolódik csak Fót közigazgatási területéhez.

Az érintkező terület erdő területfelhasználásba sorolt. Meglévő vagy tervezett út, létesítmény és védőtávolság nem érinti a Fóttal határos telkeket, de a két település (Dunakeszivel, Szóddal és Csomáddal együtt) a gödi különleges gazdasági övezet települése. A különleges gazdasági övezet célja, hogy a térségben hosszú távon is fenntartható módon fejlődő, versenyképes gazdaságú, lakóinak perspektívát kínál, lakosságszámában kiegyensúlyozottan bővülő, élhető települések legyenek. Az övezetben zajló, elsősorban a Samsung gyár bővülését jelentő iparfejlesztés beruházások maximális hatékonysággal járuljanak hozzá az övezeti települések és a tágabb térség társadalmi-gazdasági, várospolitikai céljainak megvalósulásához.

Forrás: [www.god.hu](http://www.god.hu)

## Csomád

16. ábra – Csomád Község Településszerkezeti Terve (2017. december)



Csomád község a déli határa mentén kapcsolódik Fóthoz. Az érintkező területek általános mezőgazdasági (Má) és gazdasági erdő (Eg) területfelhasználásba soroltak.

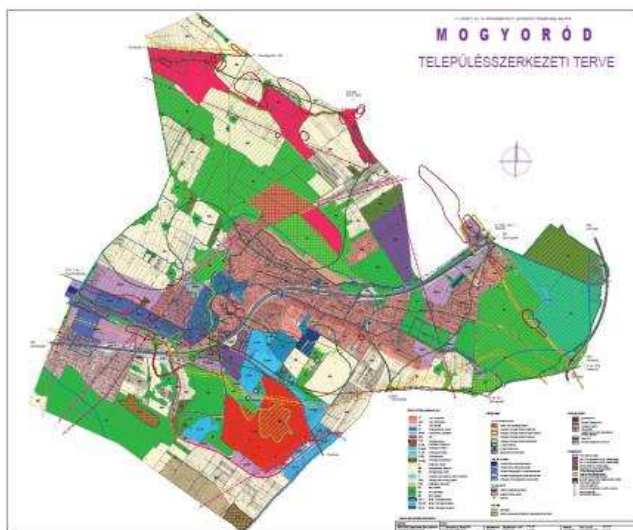
Fót területét érinti a község szennyvíz iszap lerakó területének (Kb-szv) védőtávolsága és a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület határa.

A 2102.j országos mellékút, a község délkeleti részén elhelyezkedő, falusias lakóterület mellett elhaladva köti össze Csomádot Fóttal. Az út mellett tervezett kerékpárúttal is kapcsolódna a két település.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

## Mogyoród

17. ábra – Mogyoród Város Településszerkezeti Terve (2017. szeptember)

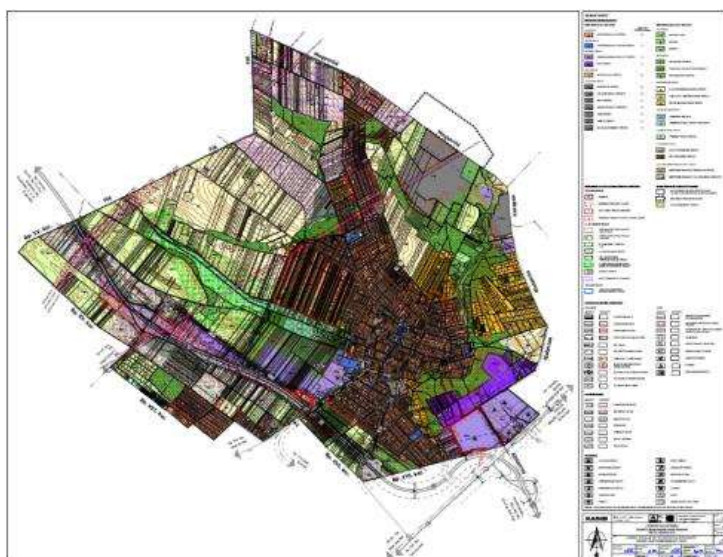


Mogyoród a nyugati határa mentén kapcsolódik Fóthoz. A határos területek túlnyomó része erdő (Ev) vagy általános mezőgazdasági terület (Má) területfelhasználásba sorolt. Kisebb szakaszon (az M3 autópálya mellett) falusias lakóterületet (Lf) és kertes mezőgazdasági területet (Mk) jelöl a Fóttal határos területeken Mogyoród településszerkezeti terve. A két települést összekötő jelentős nyomvonalas szerkezeti elem az M3 gyorsforgalmi út, a 2101j. országos mellékút (mellette egy tervezett kerékpárúttal) és a település északi részén áthaladó vasútvonal. A 2101j. országos mellékúttól délre vízbázis védőterületek érintik Fót közigazgatási területét.

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

## Csömör

18. ábra – Csömör Nagyközség Településszerkezeti Terve (2019. július)



Csömör a nyugati határa mentén kapcsolódik Fóthoz. A határos területek általános mezőgazdasági terület (Má), védelmi erdőterület (Ev) és korlátozott mezőgazdasági terület (Mko) területfelhasználásba soroltak. Meglévő vagy tervezett út, létesítmény és védőtávolság nem érinti a Fóttal határos területeket.

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

## XV. kerület

19. ábra – XV. kerületi KÉSZ övezeti tervlapja (2020. április)

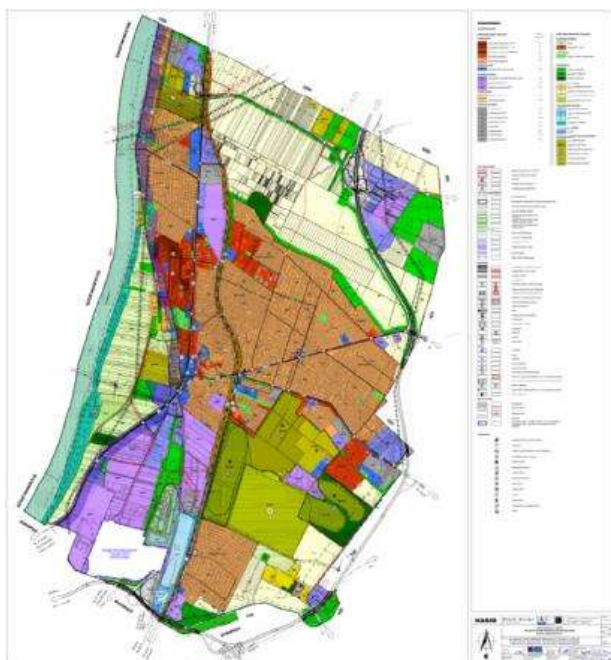


Budapest XV. kerülete, a kerület északkeleti határa mentén kapcsolódik Fóthoz. A határos területek erdő és közlekedési területfelhasználásban vannak. A legjelentősebb közös vonalas szerkezeti elem az M0 autópálya (mellette védelmi erdősávval).

Forrás: [www.bpxv.hu](http://www.bpxv.hu)

## Dunakeszi

20. ábra – Dunakeszi Város Településszerkezeti Terve (2020. február)



Dunakeszi a keleti határa mentén kapcsolódik Fóthoz, egy közel 10 kilométeres szakaszon. A határos területek területfelhasználása igen változatos, többnyire általános mezőgazdasági terület (Má), erdőterület (Ev és Ek), de különleges hulladéklerakó terület (K-hl), különleges temető terület (K-t), kertés lakóterület (Lke) és kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (Gksz) területfelhasználási egységbe sorolt területek. A két települést összekötő jelentős nyomvonalas szerkezeti elem az M2 gyorsforgalmi út, a 2101j., a 21101j. országos mellékutak és a tervezett 2113j. országos mellékút.

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás



## 2.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

### 2.5.1. Hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

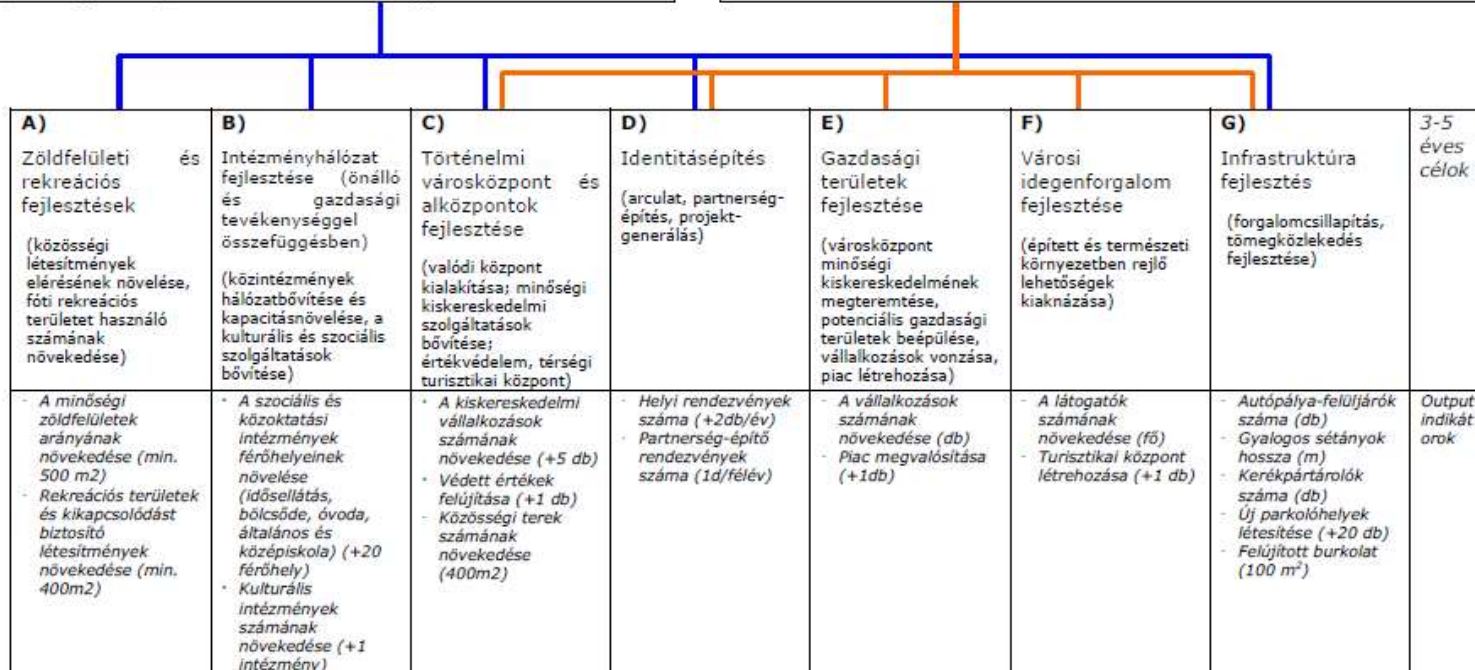
Az integrált városfejlesztési stratégiában megfogalmazott cél, hogy Fót egy olyan karakteres kisváros legyen, ahol az egyes funkcionális egységek egymástól jól elkülöníthetően tudnak fejlődni. Ennek érdekében a rövid, közép és hosszú távú célok az alábbi célhierarchia rendszer szerint épülnek egymásra.

21. ábra – Jelenleg hatályos IVS szerinti célhierarchia rendszer

<b>FÓT</b>	15-20 év
Dinamikusan fejlődő Komfortos Kisváros	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- A lakosok elégedettségének növekedése (Fóton élők, 10 skálán +1 pont)</li> <li>- A vállalkozások betelepülési hajlandóságának növekedése (vállalkozások számának növekedés +2%)</li> <li>- Magas minőségű kiskereskedelmi szolgáltatások jelenléte a városközpontban (vállalkozások számának növekedés +5%)</li> </ul>	
Hatás-indikátorok	

<b>Városi belső komfort és társadalmi kohézió megteremtése</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• A szociális és közszolgáltatások bővülése ill. minőségjavítása (1 közszolgáltatási v szociális létesítmény)</li> <li>• A kulturális intézményhálózat bővülése (1 kulturális létesítmény)</li> <li>• Zöldfelületek bővülése, minőségjavulása (500 m2 zöldfelület rehabilitációja)</li> </ul>

<b>Gazdaságfejlesztés</b>	7-8 éves tematikus célok
<ul style="list-style-type: none"> <li>• A kis- és közepes kereskedelmi vállalkozások minőségének javulása (vállalkozási összetétel javulása, szolgáltatás +5%)</li> <li>• Idegenforgalmi rendezvények és vállalkozások számának emelkedése (évente +2 rendezvény)</li> </ul>	Eredmény-indikátorok



Forrás: Fót Integrált Városfejlesztési Stratégia, 103.o.

22. ábra – Jelenleg hatályos IVS városrészi célok bemutatása

## Városrészi célok

A) G)	E) G)	A) B) C) D) G)	A) B) C) D) E) F) G)	E) G)	A) F)	D) E) G)	D) G)
1	2	3	4	5	6	7	8
Kőhegy-Somlyó-Öreghegy – Hegyvidék	Kisalag	Új-Fót	Ófalú és környéke	Nyugati iparterület	Mogyoródi – Patakmente	Déli Vállalkozási terület és Lakópark	Sátorfák és Sikátorpuszta
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Infrastruktúra fejlesztés – út és közmű</li> <li>- Rekreációs fejlesztések</li> <li>- Zöldterület-fejlesztés.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Útépítések</li> <li>- Magas minőségű kiskereskedelem megteremtése</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Útépítések</li> <li>- Közoktatási és egyéb intézményi fejlesztések</li> <li>- Közösségi tér-fejlesztések</li> </ul> <p><b>1. Intézményközpont AT</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Önkormányzati területen intézményfejlesztések</li> <li>- Közösségi terek kialakítása</li> </ul>	<p><b>2. Városközpont AT</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Útépítések</li> <li>- Meglévő zöldfelületek védelme</li> <li>- Közösségi terek kialakítása</li> <li>- Önkormányzati területen intézményfejlesztések</li> <li>- Idegenforgalmi és turisztikai fejlesztések</li> <li>- Művészeti központ létrehozása</li> <li>- Parkolóhelyek kialakítása</li> <li>- Kulturális intézményhálózat bővítése</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Infrastruktúra fejlesztés – út és közmű</li> <li>- Gazdasági szféra bővítése és bevonása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vízműrendezés</li> <li>- Meglévő zöldfelületek védelme</li> <li>- Rekreációs fejlesztések</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Infrastruktúra fejlesztés – út és közmű</li> <li>- Gazdasági szféra bővítése és bevonása</li> <li>- Lakónépesség integrálása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Megközelíthetőség javítása</li> <li>- Lakónépesség integrálása</li> </ul>

A táblázatban az egyes városrészek alatt szereplő projektek feborítása a következő logika alapján történt: Legfelül a városrészt általánosan érintő, átfogó projektek nevesültek, az egyes akcióterületek megnevezése alatt pedig az ahhoz kapcsolódó fejlesztések, amelyek alapján történt az akcióterület indikatív kijelölése.

\* az városrészen és az akcióterületen megvalósuló fejlesztések esetében figyelembe veendő szempont (intézmény, épített környezet, közmű fejlesztés)

Forrás: Fót Integrált Városfejlesztési Stratégia, 104.o.

A településfejlesztéssel kapcsolatos projekteket, azok elrendelését alátámasztó KT határozatokat és a projektek előrehaladását a következő táblázat foglalja össze:

2. táblázat – Képviselő-testületi beruházási döntések státusza

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
1	Piac Közösségi tér épület (tervezés és kivitelezés)	23/2017. (I.25.) 242/2019. (V.22.) KT- határozat	Parkoló építési engedélye jogerőre emelkedett: 2019.03.28. Épület építési engedélye jogerőre emelkedett: 2019.06.19. Komplett kiviteli terv rendelkezésre áll: 2020.jan.30. Fedezet rendelkezésre állása és ilyen döntés esetén közbeszerzési eljárás.	részben megvalósult	forrásra vár
2	Boglárka Óvoda (Forfa) energetikai felújítása (tervezés)	393/2018(XII.12.) KT-határozat	Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2019. 10. 02.	megvalósult	
3	Szent Benedek park 15. Egészségügyi Központ (tervezés és kivitelezés)	278/2018.(IX.26.) KT- határozat	Épület építési engedélye jogerőre emelkedett: 2019.06.19 Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2021. 04. 27. Fedezet rendelkezésre állása és ilyen.döntés esetén közbeszerzési eljárás	részben megvalósult	forrásra vár
4	Balogh Sándor Sporttelep öltöző felújítása (tervezés és kivitelezés)	28/2018.(I.31.) 131/2018.(IV.25.) KT- határozat	Épület építési engedélye jogerőre emelkedett: 2018.08.26 Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2018. 11. 15. Fedezet rendelkezésre állása és ilyen döntés esetén közbeszerzési eljárás.	részben megvalósult	forrásra vár
5	Tó Napközis tábor felújítása (tervezés és kivitelezés)	161/2018.(V.23.) 222/2019.(V.22.) KT- határozat	Épület építési engedélye jogerőre emelkedett: 2020.06.24. építési engedély módosítás szükséges az ütemezett kivitelezés miatt Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2020.11.27 Fedezet rendelkezésre állása és ilyen döntés esetén közbeszerzési eljárás.	részben megvalósult	forrásra vár
6	Apponyi Franciska Óvoda Fruzsina utcai tagóvoda energetikai korszerűsítése	243/2019.(V.22.) KT- határozat	Műszaki átadása 2021.03.01.	megvalósult	
7	Németh Kálmán Emlékház – melléképület kivitelezés önrész		Építési engedély terv: 2016.11.14. Jogerős építési engedély: 2017.02.25. Pályázati kiírás nem volt.	részben megvalósult	forrásra vár

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
8	Pirók ház átalakítása Helytörténeti múzeummá (kivitelezés)	435/2017.(XI.22.) 327/2018.(X.24.) 20/2019. (I.30.) KT-határozat	Tervezési szerződés: 2017.12.14. Kivitelező kiválasztására közbeszerzési eljárás nem indul.	részben megvalósult	módosítás szükséges
10	Központi konyha felújítása (kivitelezés)	203/2018.(VI.20) 381/2018.(XII.12.) 103/2019.(II.27.) 245/2019.(V.22.) KT- határozat	Műszaki átadás 2020.05.04.	megvalósult	
11	Játszóteri ívó-kút (5 helyszín) (tervezés és kivitelezés)	13/2018.(I.31) 26/2019. (IV.24.) 332/2019.(IX.25.) KT- határozat	2019.09.03-i KT ülésre előterjesztés készül. (kivitelező kiválasztása) Műszaki átadás: 2020.04.27.	megvalósult	
12	Garay János Általános Iskola ebédlő felújítása	293/2018. (IX.26.) 181/2019. (IV.24.) 308/2019.(VII.25.) KT-határozat	Tervezési szerződés aláírása 2018.10.14. Eredménytelen közbeszerzési eljárás (Határozat: 2019.07.25.)	részben megvalósult	módosítás szükséges
13	Belterületi utak felújítása (Ady, Liget, Nagy L, Kemény G, Csaba) (kivitelezés és műszaki ellenőr)	382/2018. (XII.12.) 102/2019. (II.27.) KT-határozat	Eredményes közbeszerzési eljárás (Szerződéskötés: 2019.06.19.) elkészült: 2019.10.12.	megvalósult	
14	Járdafelújítás: Vörösmarty u., Szent Imre u., Rév u. (kivitelezés és műszaki ellenőr)	235/2019.(V.22.) 310/2019.(VII.25.) KT- határozat	Nem engedélyköteles Eredményes közbeszerzési eljárás Szerződéskötés: 2019.09.06. Munkaterület átadás: 2019.09.11. tervezett befejezés: 2019.12.30.	megvalósult	
15	Önkormányzati intézmények megközelítése: Arany János utcai parkolók építése (kivitelezés és műszaki ellenőr)	313/2017.(VII.5.) 255/2019. (VI.19.) 317/2019.(VIII.29.) KT- határozat	Tervezési szerződés 2017. augusztus 14. Építési engedély 2018.05.30. Jogerőssé vált 2018.06.26. Vízjogi létesítési engedély 2019.05.14. Eredményes közbeszerzési eljárás Szerződéskötés: 2019.09.26. Munkaterület átadás: 2019.10.07. tervezett befejezés: 2019.12.31.	megvalósult	
16	Alberti Béla u. burkolat felújítás (kivitelezés és műszaki ellenőr)	231/2019. (V.22.) KT-határozat	Tervezési szerződés 2018.08.07. Nem engedélyköteles Eredményes közbeszerzési eljárás Szerződéskötés: 2019.09.06.	megvalósult	

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
			Munkaterület átadás: 2019.09.11. tervezett befejezés: 2019.12.10.		
17	9 db belterületi utca kiépítése, csapadékvíz elvezetéssel (kivitelezés és műszaki ellenőr)	176/2017.(IV.26.) 399/2017.(X.25.), 256/2019. (VI.19.) 322/2019.(IX.9.) KT-határozat	Tervezési szerződés: 2017.08.02. Építési engedély: 2018.08.09. Vízjogi létesítési engedély: 2019.05.23. Eredményes közbeszerzési eljárás Szerződéskötés: 2019.09.26. Munkaterület átadás: 2019.09.30. tervezett befejezés: 2020.02.07.	megvalósult	
18	Fót, Béke utca –Németh Kálmán utca kereszteződésében 3 lencsés jelzőlámpás csomópont tervezése	452/2017.(XII.13.) 30/2019. (I.30.) 114/2019.(II.27.) KT-határozat	Tervezési szerződés: 2018.06.27. Pest Megyei Korm. Hiv. Érdi Járási Hiv. Közlekedési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Útügyi Oszt. 2019.05.14-én engedélyezésre beadva Jogerős építésügyi hatósági engedélyek kézhezvételét követő 20 naptári napon belül. Közbeszerzési vagy versenyeztetési eljárás indítása szükséges a kivitelező kiválasztása céljából az árazott költségvetés függvényében	részben megvalósult	folyamatban
19	Fót, gyalogos átkelőhelyek és csomópontok tervezése	300/2018.(IX.26.) KT-határozat	Tervezési szerződés 2019.01.23. Tervezés folyamatban.	részben megvalósult	folyamatban
20	Fót Város területén lakó-pihenő övezetek lehetséges helyszíneinek meghatározása céljából tanulmány készítése	112/2019.(II.27.) KT-határozat	Tervezési szerződés aláírása: 2019.04.17. Tervezés folyamatban	megvalósult	
21	Fót, 48-as Ifjúság u. sebesség csökkentő műtárgy tervezése	168/2017.(IV.26.) 119/2019.(II.27.) 270/2019.(VI. 19.) KT-határozat	Nem engedély köteles Kivitelező kiválasztása verseny. eljárás Ajánlattételi felhívás kiküldése: 2019.09.27. szerződéskötés: 2020. május 30 teljesítés: A szerződéskötéstől számított 60 nap.	megvalósult	
22	Fót Város szilárd burkolattal nem rendelkező úthálózatának 2018. évre előirányzott utcáinak tervezetése	99/2018.(III.28.) 280/2018.(IX.26.) 400/2018.(XII.12.) KT-határozat	Tervezési szerződés aláírása: 2018.07.23. Tervezés folyamatban. (Bartók, Áchim, Malom, Klára, Ybl, Sopronok, Sport, Muharay, Bükk, Csillagdomb, Zöldmező)	részben megvalósult	folyamatban

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
23	Fót, Kosztolányi Dezső utca 100 m-es szakaszán közvilágítás kiépítése	Fót Város Önk. Képviselő-testületének 1/2019.(II.28.) sz. rendelete Fót Város Önk. 27-2015.(XII.17.) KT Szervezeti és Működési Szabályzatának 1. sz. mell. (46.) bek. alapján	Tervezési szerződés aláírása: 2019.08.01. csak elektromos tervezés Jogerős építésügyi hatósági engedélyek kézhezvételét követő 20 naptári napon belül	részben megvalósult	folyamatban
24	Szennyvízcsatorna leágazások utólagos kiépítése	Fót Város Önk. Képviselő-testületének 1/2019.(II.28.) sz. rendelete	Tervek elkészültek. A DMRV Zrt. 2019.. 08.27-én a közmű csatlakozási hozzájárulást kiadta	megvalósult	
25	Tóth Árpád utca felső részén csapadékvíz elvezetés tervezése és kivitelezése	Fót Város Önk. Képviselő-testületének 1/2019.(II.28.) sz. rendelete Fót Város Önk. 27-2015. KT SZMSZ 1. sz. mell. (46) bek.	Tervezői sz. 2018.08.07. Vízjogiengedélyezési eljárás folyik. A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak hiánypótlás 2019.06.21. Közbeszerzési eljárás indítása szükséges a kivitelező kiválasztása céljából.	megvalósult	
26	Mihályi Dénes utca József Attila és Jedlik Ányos utca között későbbiekben megépítendő út nyomvonalán tereprendezés és főgyűjtő árok keresztervezésében áteresztervezés, kivitelezés	Fót Város Önk. Képviselő-testületének 1/2019.(II.28.) sz. rendelete	Tervezői szerződés 2019.04.12.	megvalósult	
27	Fót, Jedlik Ányos utca közműtervezés	Fót Város Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2019.(II.28.) sz. rendelete 10/2019.(I.30.) KT-határozat	Tervezési szerződés 2019.04.16.	részben megvalósult	Folyamatban
28	Kerékpárút tervezése	488/2013.(X.30.) 489/2013.(X.30.) 573/2013.(XII.18.) 367/2014.(VIII.13.) 387/2014.(IX.17.)	Az engedélyes tervek 2018. augusztus 8-án jogerőre emelkedtek.	megvalósult	

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
29	Wifi4EU pályázat	Polgármesteri beszámolóban tájékoztatva a KT 220/2019. (V.22.) KT- határozat	Támogatói okirat alapján a határidő: 18 hónap, azaz 2020.12.15.	megvalósult	
30	Polgármesteri Hivatal- felújítás Homlokzat	KT határozat: 161-2020. (VII.15.)	Kivitelező: Bánytrade Kft. Kivitelező kiválasztása versenyeztetési eljárás (2020.08.19.) tervezett befejezés: 2020.11.26.	megvalósult	
31	Elektromos töltőoszlop létesítése	KT határozat: 300/2017. (VII.5.)	Kivitelező: Budapesti Elektromos Művek Pályázati támogatás: GZR-T-Ö-2016-0030 KMOP-4.5.2.-11-2011-0002 beruházási közbeszerzés: 2018.05.15.	megvalósult	
32	Fóti Boglárka Bölcsőde Felújítás és Bővítés	Nincs adatforrás	várható befejezés: 2014.04.10.-2014.11.14.	megvalósult	
33	Somlyó tó kerítés	Karton290_4hrsz.pdf	várható befejezés: 2014.05.09.-2014.11.15. Önkormányzati saját forrás	megvalósult	
34	Vörösmarty Művelődési Ház felújítása, bővítése, akadálymentesítése	Nincs adatforrás	várható befejezés: 2014.04.28.- 2014.12.14. Önkormányzati saját forrás	megvalósult	
35	Piac Kiszolgáló épület	ValtozasLista 2015.pdf	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2015.03.31.-2015.08.03	megvalósult	
36	Egészségház tetőbeázás megszüntetése	Nincs adatforrás	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2015.10.30.-2015.12.22.	megvalósult	



Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
37	Fót közbiztonságának növelését szolgáló térfigyelő kamera rendszer kiépítése (Fót belterületén lévő, Vörösmarty tér, Szabó Dezső utca-Móricz Zsigmond út, Vörösmarty utca - Öreghegyi utca, Károlyi István utca-Munkácsy Mihály utca, Németh Kálmán utca – Alagi utca, József Attila utca – Keleti Márton utca, Dózsa György út – Rákóczi utca, Németh Kálmán utca - Béke utca, Rév utca - Alagi utca, Ferenczy utca - Szabó Pál utca sarok területek meghatározott villanyoszlopaira térfigyelő kamra rendszer kiépítése)	Nincs adatforrás	várható befejezés: 2016. – 2018.12.11.	megvalósult	
38	Fót, Apponyi Franciska Óvoda Iboiyás utcai épület régi tető felújítása	742. naplósorszám, 536-537. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2016.06.23.-2016.08.24.	megvalósult	
39	Fóti Boglárka Bölcsőde játszó kertek kialakítása	Nincs adatforrás	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2016.07.13-2016.10.13.	megvalósult	
40	Fót, Vörösmarty út 70. szám alatti (Hrsz.: 900/2) ravatalozó kivitelezése	753. naplósorszám, 624-627. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2016.04.04.2016.10.26.	megvalósult	
41	Elektromos autó töltőállomás	KT. 34/2018.(I.31.)	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2018.07.13.-2018.11.07	nem ismert	
42	Fót, Somlyó Tó körüli sétány	Karton 290_4 hrsz.pdf	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2017. 06.01-2017.08.01.	megvalósult	
43	Fót, Somlyó Tó Napközis Tábortelep épületének tetőfelújítás	Karton 290_4 hrsz.pdf	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2017.07.01.-2017.10.01.	megvalósult	

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
44	Fót, 9 db új buszváró építés és meglévő 6 db buszváró felújítás (1. Vörösmarty tér (katolikus templommal szemben, Fótról kifelé vezető út oldalon/ 2. Vörösmarty tér 5./ 3. Károlyi István utca - Shell kúttal szemben (Fótról kivezető út oldalán)/ 4. Dózsa György út (Ifjúsági Ház környéke, Fótra befelé vezető út oldalon)/ 5. Móricz Zsigmond út (Fótról kivezető út oldalon) /6. Károlyi István u. (Fót bevezető oldalon Pest felől, Fót kivezető oldalon Pest felé) – 2 db)	435. naplósorszám, 286-287. sor 468. naplósorszám, 312-315. sor 838. naplósorszám, 842-845. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2017.10.31.-2018.03.28.	megvalósult	
45	Fót közbiztonságának növelését szolgáló térfigyelő kamera rendszer kiépítése (Vörösmarty tér 1., Kossuth u. – Dózsa Gy. u. lámpás kereszteződése, Vörösmarty M. u. –Szeberényi u. sarka, Alberti Béla u. (volt Mozdony kocsmá előtt), Bölcsőde u. – Késmárk u. (buszforduló), Szent Benedek utca – orvosi rendelő, Vasútsor utca – MÁV állomás, Német K. u. – Március 15. u., Keleti Márton u. – Jedlik Ányos u. (MOL benzinkút), József A. u. – Szent Imre u.)	Nincs adatforrás	várható befejezés: 2018.02.19.-2018.12.11.	megvalósult	
46	Fót, Ferenczy István u. 8. szám alatti Vendégház felújítása	738. naplósorszám, 518-519. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2018.06.22.-2018.09.18.	megvalósult	
47	Fót, Szent Benedek park Posta előtti lépcső felújítás	625. naplósorszám, 480-483. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2018.07.15-2018.10.03.	megvalósult	
48	Fót, Boglárka Óvoda gáz leválasztás a Központi konyháról	745. naplósorszám, 566-567. sor, 586-587. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2019.02.08.-2019.09.20.	nem valósult meg	törlés

Ssz	Projekt megnevezése	KT döntés	BERUHÁZÁSSAL KAPCSOLATOS MEGÁLLAPÍTÁSOK	Fejlesztési javaslat értékelése (2021.) (megvalósult/részben megvalósult/nem valósult meg)	További terv (folyamatban, módosítás szükséges, forrásra vár, törlés)
49	Fót, 3 darab buszváró átépítése 1. Vörösmarty utca temetőnél, városba vezető irányban /2.Németh Kálmán utca, Kazinczy utcai megálló belváros felé irányban /3.Fótfürdő vasúti megálló	292. naplósorszám, 396- 398. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2018.06.06.-2018.09.06.	megvalósult	
50	Pirok ház kapu	Nincs adatforrás	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2017.07.28.-2017.11.15.	megvalósult	
51	Fóti Központi konyha fejlesztése	475. naplósorszám, 568- 569. sor	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2019.06.17.-2020.05.04.	megvalósult	
52	Fót, Apponyi Franciska Óvoda, Fruzsina utcai tagóvoda korszerűsítése	746. naplósorszám, 9-22. sor IVK_2021 I. félév	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2020.07.20.-2021.03.01.	megvalósult	
53	Fót, Apponyi Franciska Óvoda melegítőkonyha korszerűsítése		Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2020.12.17.-2021.03.01.	megvalósult	

*Forrás: Fót Város önkormányzata, adatszolgáltatás 2021.május 07-ei adatok alapján*

## 2.5.2. Hatályos településfejlesztési és -rendezési szerződések

A településrendezési szerződés a településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmények egyik formája, melyet az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2006-ban vezetett be. Az Étv. 30/A.§ (1) bekezdése alapján:

*„A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval (a továbbiakban együtt: a cél megvalósítója). A településrendezési szerződés közigazgatási szerződésnek minősül.”*

Önkormányzati adatszolgáltatás alapján Fót városa az alábbi településrendezési szerződéseket kötötte:

**3. táblázat - Településrendezési szerződések**

Érintett terület (hrs.)	Szerződés célja	Szerződés tárgya
0279/90-111	Cél 1: Az ún. „Kisalagai temető” bővítése érdekében a szomszédos ingatlanok önkormányzati igénybevétele. Cél 2: A kijelölt fejlesztési területek lakóövezeti építési telekként történő hasznosítása.	Cél 1 érdekében telekalakítással vegyes adásvételi szerződések és ajándékozási szerződések megkötése a tulajdonosok és az Önkormányzat között. Cél 2 érdekében az érintett ingatlanok belterületbe vonása, művelési ágának módosítása, telekrendezése, közművesítése.
0279/90, 0279/127	Cél 1: Az ún. „Kisalagai temető” bővítése érdekében a szomszédos ingatlanok önkormányzati igénybevétele. Cél 2: A kijelölt fejlesztési terület hasznosítása	Cél 1 érdekében telekalakítással vegyes adásvételi szerződés megkötése a tulajdonosok és az Önkormányzat között. Cél 2 érdekében az Agglomeráció törvény vonatkozó rendelkezéseinek módosítása, az érintett ingatlan övezeti átsorolása, telekrendezése, közművesítése.
5453/7, 5453/14-15, 5453/16-18	A szerződés célja az érintett ingatlanokhoz kapcsolódó kérdések rendezése az Önkormányzat és a Garuda Invest Kft. között.	A befektetőnek a Magyar Posta Zrt-vel kötött előszerződése alapján igazolnia kell, hogy a fejlesztési terület (ahol a Magyar Posta Zrt. részére egy kb. 15.000 m <sup>2</sup> -es csarnokot épít fel, mely az MPL kiemelt, észak-pesti csomagelosztó depójaként funkcionál majd) ingatlanjai per-, teher- és igénymentesek.
5460/9, 5460/26-42	Fót Város településfejlesztési és településrendezési céljaiba illő és egyúttal a piacképes gazdasági tevékenységeknek megfelelő területfejlesztés biztosítása az érintett ipari, gazdasági területen.	A fejlesztési célokkal közvetlen összefüggésben felmerülő beruházási költségek, és egyéb ráfordításoknak a fejlesztési cél megvalósítója általi átvállalása, a költségviseléssel kapcsolatos részletszabályok kidolgozása a felek (Fót Város Önkormányzata, Finex Global 2. Pedco, Futureal Holding Vagyonkezelő és Ingatlanhasznosító Zrt.) között.
0210/1, 0216/7,	A tulajdonos (Eurotrust Consult Kft.) célja az érintett ingatlanokon a fejlesztéshez szükséges feltételek megteremtése és a terület hasznosítása. Az Önkormányzat célja, hogy a fejlesztés beilleszkedjen a település egységes arculatába és a projekt megvalósulása során a településre háruló többletfeladatok megfelelő	A célok megvalósítása érdekében: <ul style="list-style-type: none"> <li>• az ingatlanokra vonatkozó Telepítési Tanulmányterv elkészítése, a területcserére irányuló térségi területfelhasználási engedély és Fót város Településszerkezeti terve, Szabályozási terve és Helyi Építési Szabályzata módosítása, a fejlesztési terület szerkezeti átalakítása</li> <li>• a terület telekrendezése</li> <li>• a terület szükséges közművekkel való</li> </ul>

	kompenzálásra kerüljenek.	ellátása <ul style="list-style-type: none"> <li>• az építendő létesítményeket kiszolgáló teljes infrastruktúra megvalósítása</li> <li>• a 0220/2 ingatlan megközelítésének biztosítása</li> <li>• erdőtelepítés céljából ingatlanterület átadása</li> </ul>
0259, 0260, 2020,	Az érintett ingatlanok egyesítése, megfelelő művelési ágba vonása és az egyesített területen korszerű filmipari beruházás megvalósítása.	A cél megvalósítása érdekében: <ul style="list-style-type: none"> <li>• a 0259 és 0260 hrsz-ú telek belterületbe vonása</li> <li>• nyilatkozat a megjelölt földrészletek 4 éven belüli felhasználásáról</li> <li>• az ingatlanok telekrendezése</li> <li>• az ingatlanok szükséges közművekkel való ellátása</li> <li>• ingatlanokból meghatározott terület átadása útszélesítéshez</li> </ul>
3708/2, 025/23	A fejlesztő társaság (Holoflex 2000 Kft.) célja az érintett ingatlanok megfelelő fejlesztéshez szükséges feltételek megteremtése és a terület hasznosítása. Az Önkormányzat célja, hogy a fejlesztés beilleszkedjen a település egységes arculatába és a projekt megvalósulása során a településre háruló többletfeladatok megfelelő kompenzálásra kerüljenek.	A célok megvalósítása érdekében: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fót város Településszerkezeti terve, Szabályozási terve és Helyi Építési Szabályzata módosítása, a fejlesztési terület szerkezeti átalakítása</li> <li>• a terület telekrendezése</li> <li>• a terület szükséges közművekkel való ellátása</li> <li>• az építendő létesítményeket kiszolgáló teljes infrastruktúra megvalósítása</li> </ul>

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

## 2.6. Település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

### 2.6.1. Hatályban lévő településrendezési eszközök

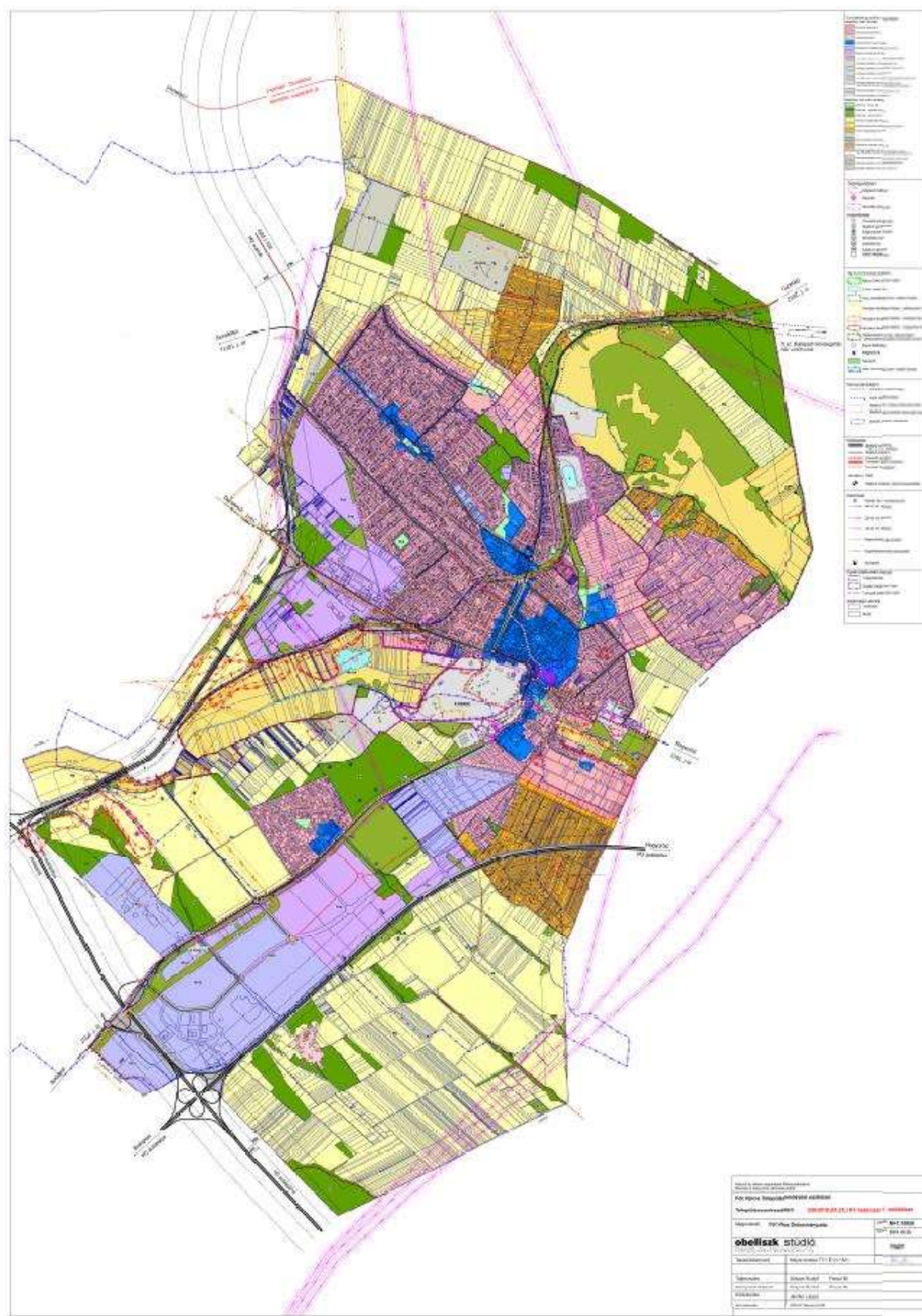
Fót város teljes területére vonatkozó Településszerkezeti tervét 2019-ben képviselőtestületi határozattal fogadták el. A határozat rendelkezéseit és a Településszerkezeti tervlap tartalmát együttesen figyelembe véve került kidolgozásra a Helyi építési szabályzat és Szabályozási terv a település teljes bel- és külterületére. Az egységes szerkezetű Helyi Építési szabályzatot 2021-ben helyi önkormányzati rendelettel fogadták el.

Fót hatályban lévő településrendezési eszközei tehát:

- **326/2019. (IX.25.)** sz. képviselőtestületi határozattal jóváhagyott egységes szerkezetű Településszerkezeti Terv
- **33/2019. (IX.26)** sz. önkormányzati rendelet Fót Város Helyi Építési Szabályzatáról (Egységes szerkezetben a **16/2020. (IX.28.)**, a **7/2021. (III.9.)** és a **8/2021. (IV.15.)** önkormányzati rendeletben foglalt módosításokkal)

A 2019-ben elfogadott egységes szerkezetű Településszerkezeti tervet a hatályos településrendezési követelményeknek figyelembevételével a 123/2020.(VI.12.) számú határozatával módosították.  
A módosítás területi hatálya a Móricz Zs. utca – Honfoglalás Sétány – Könyves K. utca – Ilyés Gy. utca által határolt tömb.

23. ábra – Fót Város Települészerkezeti Terve



Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

### 2.6.1.1. Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

#### Beépítésre szánt területek legfontosabb megállapításai

##### LAKÓTERÜLETEK

- Fót lakóterületének jelentős része ma kertvárosias lakóterület, ahol a beépült, beállt kertvárosias lakóterületeken változtatás nem indokolt.
- A település területén nincsenek jelentős nagyságú még nem beépített lakóterületek, míg erre az igény az itt letelepülni kívánók részéről folyamatos. A szerkezeti terv módosítása során ezért került sor a tervekben egyes kertés mezőgazdasági területek – Sátorfák és Kurjancs – területei helyett a város beépített területeihez közvetlenül csatlakozó, már a korábbi tervekben is távlati fejlesztési területnek jelölt és ezért korlátozott használatú mezőgazdasági területfelhasználási egységek területén új kertvárosias lakóterületek kijelölésére.

##### VEGYES TERÜLETEK

- A történeti városközpont területén Ófaluban a funkció-bővítő fejlesztési elképzelések, a tervezett új Városháza és környezetének építészeti karakteresebb kialakítását a jelenlegi területfelhasználási rendszer biztosítja.
- A Szent Benedek parkot új városközpontnak tervezték, amelynek nagy része beépült. Ezen a területen az új egészségház kialakítása és az autóbussz pályaudvar környezetének fejlesztése az alközpont kialakításának újabb lépcsője. A központ része a Németh Kálmán utca északi oldalán elképzelt városi park és mellette további településközponti tömbök kialakítása a jövőben.
- A Fóra bevezető Károlyi István út mentén kedvező településkép érdekében a tömbök főútvonal menti telkei egységesen településközponti területfelhasználási egységbe kerülnek, éppúgy, mint a volt TSZ központ területe, ahol a tervek szerint fóti iskolák kerülhetnek elhelyezésre.

##### GAZDASÁGI TERÜLETEK

- Fót területén két jelentős gazdasági terület került kijelölésre, a Déli Vállalkozási Terület és a Nyugati Iparterület. Kisebb összefüggő gazdasági terület található a Németh Kálmán út mentén.
- A gazdasági területek egy része kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület, amelyek főleg a Déli Vállalkozási terület I. területén és a lakó és vegyes területek közé ékelődött területeken találhatóak.
- Általános gazdasági területek a Déli Vállalkozási Terület II.-n és a Nyugati Iparterületen találhatóak.

#### Beépítésre nem szánt területek legfontosabb megállapításai

##### KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEK

A meglévő és tervezett közutak, és vasutak nyomvonalát a településszerkezeti tervlap tartalmazza. Fót területét jelentős mértékben érinti az M2, M3 és M0 autópályák területe.

A települését érintő közlekedésfejlesztési elemek elsősorban a település külterületére összpontosulnak és a belterületi utak tehermentesítésére hivatottak, mint a település számára alternatív megközelítési útvonalakat, valamint a jelentős átmenő forgalom számára elkerülő útvonalat biztosítva.

Fót közlekedési rendszerét befolyásoló a tervezett fejlesztések:

- M2 gyorsforgalmi út fejlesztése Budapest–Vác vonalon (részben megvalósult, folyamatban)



- Mogyoród és Fót megközelítését szolgáló új M3 autópálya csomópont, valamint a csomópont és a 2101. j. út közötti szakasz megvalósítása
- Dunakeszi, körforgalmi csomópont építés a Bajcsy-Zsilinszky utca-Kossuth Lajos utca- Fóti út és a Verseny utca kereszteződésében
- az M3 és M31 autópályák gödöllői csomópontja és az M2 autóút, Dunakeszi/Észak (Göd/Dél) csomópontok közötti, 2\*1 (később 2\*2) sávós főúti kapcsolatának előkészítése, 2\*1 sávós főúti leágazással az M3 autópályán 2020-ban átadott, Mogyoród/Nyugat (Hungaroring) teljesértékű csomópontba

## ZÖLDTERÜLETEK

Tervezett közpark területek:

- az új kertvárosias lakóterületekhez kapcsolódóan új közparkok kerülnek kijelölésre,
- meglévő közparkok területén változtatás nem tervezett.

### 2.6.1.2. Helyi Építési Szabályzat

Fót a hatályban lévő Helyi Építési Szabályzatát (a továbbiakban: HÉSZ) a többször módosított 33/2019. (IX.26.) rendeletével fogadta el. A HÉSZ 1. számú mellékletét képezi a szabályozási terv, mely 6 térképszelvényre osztva mutatja be a települést és a 2. számú melléklet, mely külön tervlapon ábrázolja a Városközpont szabályozási tervét.

A HÉSZ az Étv.-ben meghatározottaknak megfelelően a település sajátosságait figyelembe véve határozza meg az építés helyi rendjét, a telkekre vonatkozó helyi építési követelményeket, jogokat, kötelezettségeket. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi építési szabályzatban, a helyi sajátosságok figyelembevételével az OTÉK előírásait alkalmazza, azonban megállapíthat annál szigorúbb, vagy megengedőbb szabályokat is. A HÉSZ az OTÉK 7. §-ában meghatározottakon túl megállapíthat további előírásokat is a helyi sajátosságokra tekintettel, a településkép tervszerű alakítása vagy éppen megőrzése érdekében.

Fót közigazgatási területe beépítésre szánt, és beépítésre nem szánt területekre tagolódik.

#### Beépítésre szánt területek (építési övezetei):

- Lakóterületek
  - Kertvárosias lakóterületek (Lke-1 – Lke-11)
  - Falusias lakóterületek (Lf)
- Településközpont vegyes terület (Vt-1 – Vt-17)
- Gazdasági területek
  - Kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz-1 – Gksz-12)
  - Általános gazdasági terület (Gáp-1 – Gáp-6)
- Különleges beépítésre szánt területek
  - Kastély területe (K-Kastély)
  - Sport terület (K-Sp)
  - Rekreáció terület (K-Rek)
  - Temető terület (K-T)
  - Szabadtéri színpad kulturális területe (K-Szk)
  - Lovasterápiás központ nagy kiterjedésű sportolási és egészségügyi célú területei (K-L-1)
  - Közmű terület (K-Kmű)
  - Bányaterület (K-B)

#### Beépítésre *nem* szánt területek (övezetei):

- Közlekedési területek

- Közúti közlekedési terület (KÖu, KÖm-1, KÖm-2, KÖm-3)
- Kötöttpályás közlekedési területek (KÖk)
- Zöldterületek
  - Közparkok (Zkp-1 – Zkp-4)
- Erdőterületek
  - Gazdasági erdőterület (Eg)
  - Védelmi célú erdőterület (Ev)
- Mezőgazdasági erdőterület
  - Általános mezőgazdasági terület (Má-1, Má-2, Má-3)
  - Korlátozott használatú mezőgazdasági terület (Má-kh)
  - Kertes mezőgazdasági terület (Mk-1, Mk-2)
- Vízgazdálkodási terület (V)
- Különleges beépítésre nem szánt területek
  - Lovasterápiás központ nagy kiterjedésű sportolási és egészségügyi célú területei (Kb-L-1)
  - Rekreációs terület (Kb-Rek)
  - Temető terület (Kb-T)
  - Bányaterület (Kb-B)

#### A hatályos HÉSZ szerkezete

A HÉSZ 4 melléklettel rendelkezik:

- 3. sz. melléklet: Építési övezetek és övezetek szabályozási jellemzői
- 4. sz. melléklet: Településrészek megnevezése és lehatárolása
- 5. sz. melléklet: Elővásárlási joggal terhelt ingatlanok
- 6. sz. melléklet: Útépítési és közművesítési hozzájárulás kötelezettség esetei

#### 4. táblázat 33/2019. (IX.26) sz. rendelettel elfogadott HÉSZ szerkezeti felépítése

Hatályos HÉSZ felépítése, tartalma		
1.	I. FEJEZET	ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK a rendelet hatálya, a rendelet alkalmazása, értelmező rendelkezések, belterületbe vonás, a területfelhasználási egységek tagozódása, általános jellemzők
	II. FEJEZET	AZ ÉPÍTÉSSEL KAPCSOLATOS KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM természetvédelem, zöldterületek, felszíni vizek és felszín alatti vizek, katasztrófavédelem, környezettudatos energiafelhasználásra, gépészeti berendezésekre és megújuló energiaforrásokra vonatkozó előírások
	III. FEJEZET	KÖZMŰVEK közművekre vonatkozó előírások, vízellátás, szennyvízelvezetés, villamos energia ellátás
	IV. FEJEZET	BEÉPÍTÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK telekalakítás általános előírásai, magánút létesítésére vonatkozó előírások
	V. FEJEZET	ÉPÍTMÉNYEK ELHELYEZÉSE ÉS KIALAKÍTÁSA az elő-, oldal-, hátsóterületek, beépítési mód és az építési hely előírásai, gépjárművek elhelyezése, építmények kialakítása lejtős terepen, támfal, rézsű, támfalgarázsokra vonatkozó előírások, melléképítményekre vonatkozó előírások
2.	VI. FEJEZET	BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK beépítésre szánt területek általános előírásai,

		lakóterületek általános előírásai, kertvárosias lakóterületek, falusias lakóterületek, településközpont vegyes terület, gazdasági területek általános előírásai, kereskedelmi, szolgáltató terület (Gksz) általános előírásai, általános gazdasági terület (Gáp)
		<b>BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK</b>
		közlekedési területek, közúti közlekedési terület, kötőtpályás közlekedési területek, zöldterületek – közparkok, erdőterületek, mezőgazdasági területek, vízgazdálkodási terület, különleges beépítésre nem szánt területek
<b>3.</b>		<b>ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK</b>
		hatályba léptető rendelkezések, hatályon kívül helyező rendelkezések
		<b>MELLÉKLETEK</b>

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

2017-ben a településrendezési eszközök mellett új eszközök kerültek bevezetésre, melyek célja, hogy a települések hatékonyan óvják meg környezeti kultúrájukat. Ehhez a feladathoz a továbbiakban felsorolt két új elemet vezették be.

### **2.6.1.3. Településképi védelem eszközei**

#### **Településképi Arculati Kézikönyv (TAK)**

Fót képviselő-testülete a 9/2018. (I.31.) KT határozattal fogadta el a város Települési Arculati Kézikönyvét. A dokumentum célja, hogy feltárja a településrészek építészeti arculati jellemzőit és értékeit, javaslatot tegyen a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására, továbbá megalapozza a Településképi Rendeletet. Az egyes településrészek részletes bemutatására a 2.14.5.4. fejezetben kerül sor.

#### **Településképi Rendelet (TKR)**

Fót képviselő-testülete a 2/2018. (II.1.) önkormányzati rendeletével fogadta el Településképi Rendeletét. Az évek során kétszer módosult, a 11/2019. (IV.25.) önkormányzati rendelettel és a 31/2019. (IX.26.) önkormányzati rendelettel.

A Településképi Rendelet célja, hogy a településkép-védelem összes eleme egy önkormányzati rendeletben kerüljön rögzítésre, úgymint a helyi értékvédelem, településképi követelmények, és a településkép érvényesítési eszközök. Részletes bemutatása ld. 2.14.6.9 fejezet.

## 2.7. Település társadalma

### 2.7.1. Fót társadalmának főbb jellemzői

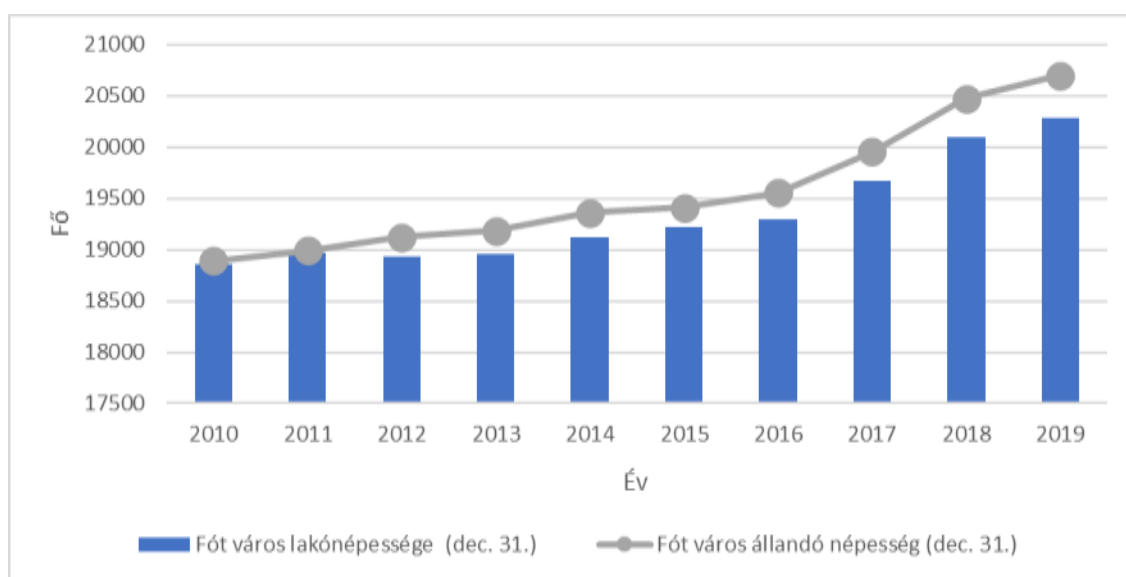
#### 2.7.1.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel

A vizsgálat elsődlegesen a 2010-2019 időszakot tekinti alapértelmezettnek.

A város demográfiai jellemzésénél megkülönböztetésre kerül a település lakó- és állandó népessége. A lakónépesség azoknak a személyeknek az összessége, akik a településen rendelkeznek bejelentett tartózkodási hellyel, vagy bejelentett lakó- és tartózkodási hellyel egyaránt. Az állandó népesség a lakóhelytel rendelkező egyéneket foglalja magába (tartózkodási hely lehet máshol).

Fót város állandó - és lakónépességének alakulását 2010-2019 időszakban a 23. ábra összegzi. Az állandó népessége (december 31.) a vizsgált időszakban 18.895 főről 20.702 főre emelkedett. Ez összességében a 10 év alatt 1.807 lakost, 9,56%-os emelkedést jelent. A város éves növekedési mértéke 200,78 fő, míg a növekedési üteme 1,02%. A város lakónépessége (december 31.) 2010-2019 időintervallumban 18.864 főről 20.286 főre emelkedett. Ez összességében 1.422 egyént, vagyis 7,54%-os növekedést tesz ki. Fót lakónépességének a vizsgált időszakban átlagos éves növekedési mértéke 158 fő, üteme 0,81% volt.

**24. ábra - Fót város állandó - és lakónépességének alakulása 2010-2019 időszakban**



Forrás: Statinfo alapján saját szerkesztés

Az állandó népesség átlagos növekedési üteme a 2010-2019 időszakban meghaladta a lakónépesség növekedési ütemét. Amennyiben egy adott személy bejelentett lakóhelye a településen van, ugyanakkor rendelkezik egy tartózkodási hellyel, akkor az állandó lakosság statisztikájába beletartozik, míg a lakónépességbe nem tartozik bele.

**5. táblázat - Fót város elhelyezése térségi és települési szinten állandó- és lakónépesség alapján**

	Állandó népesség		Lakónépesség	
	Éves mértéke	Éves üteme	Mértéke	Üteme
<b>Fót</b>	200,78	<b>1,02%</b>	158,00	<b>0,81%</b>

Dunakeszi	432,89	1,04%	490,78	1,19%
Göd	377,56	1,94%	242,67	1,26%
Csomád	28,33	1,80%	21,11	1,30%
Dunakeszi járás	1039,56	1,26%	912,56	1,12%
Pest megye	9090,67	0,71%	6615,67	0,52%
Magyarország	-22352,00	-0,22%	-24021,78	-0,24%

Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés

A város lakónépességének részletes, korcsoportok és nemek szerinti elemzésénél a vizsgált időszak a rendelkezésre álló adatok függvényében 2015-2019. A vizsgált korcsoportok a 0-14, a 15-64 és a 65 és idősebb korosztály. A vizsgálat adatait és eredményeit a 6. táblázat és a 7. táblázat összegzi. Minden korosztály kategóriájában növekedés figyelhető meg. A 15 éven aluliak korcsoportja összességében 10,66%-kal emelkedett a vizsgált időszakban. A nők számának növekedési üteme 6,84 százalékponttal haladta meg ebben a korosztályban a férfiak számának növekedési ütemét. Ez magasabb a pest-megyei és az országos mutatóknál is az adott korcsoport esetében. A 15 és 64 év közötti lakónépesség összességében 2,98%-kal emelkedett a vizsgált időszakban. Ebben a korosztályban is a városra vetített mutatók magasabbak a megyei és az országos dinamikus viszonyszámoknál. A nők számának növekedési üteme 1,57 százalékponttal meghaladta a férfiak számának növekedési ütemét az adott korcsoport esetében. Ez az országos mutatókkal ellentétes tendenciát mutat (7. táblázat). A 65 éves és idősebb korosztály összességében a vizsgált időszakban 11,63%-kal emelkedett. Ez meghaladja az országos mutatót, azonban a megyei viszonyszám mértékétől elmarad. Az adott korcsoport nemek szerinti vizsgálatánál az országostól eltérő tendencia figyelhető meg. Fót város esetében 2015 és 2019 között a 64 évnél idősebb nők számának növekedése 1,27 százalékponttal meghaladta hasonló kórú férfiak számának növekedését.

#### 6. táblázat - Fót város lakónépességének változása korcsoportok és nemek szerint (2015-2019)

Lakónépesség (december 31.)	Fót város			
	Fő (2015)	Fő (2019)	Változás nemenként (2015-2019)	Változás összességében (2015-2019)
0-14 éves férfiak	1 608	1 726	7,34%	10,66%
0-14 éves nők	1 516	1 731	14,18%	
15-64 éves férfiak	6 687	6 835	2,21%	2,98%
15-64 éves nők	6 431	6 674	3,78%	
65 éves és idősebb férfiak	1 231	1 365	10,89%	11,63%
65 éves és idősebb nők	1 743	1 955	12,16%	
Összesen	19 216	20 286	5,57%	5,57%

Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés

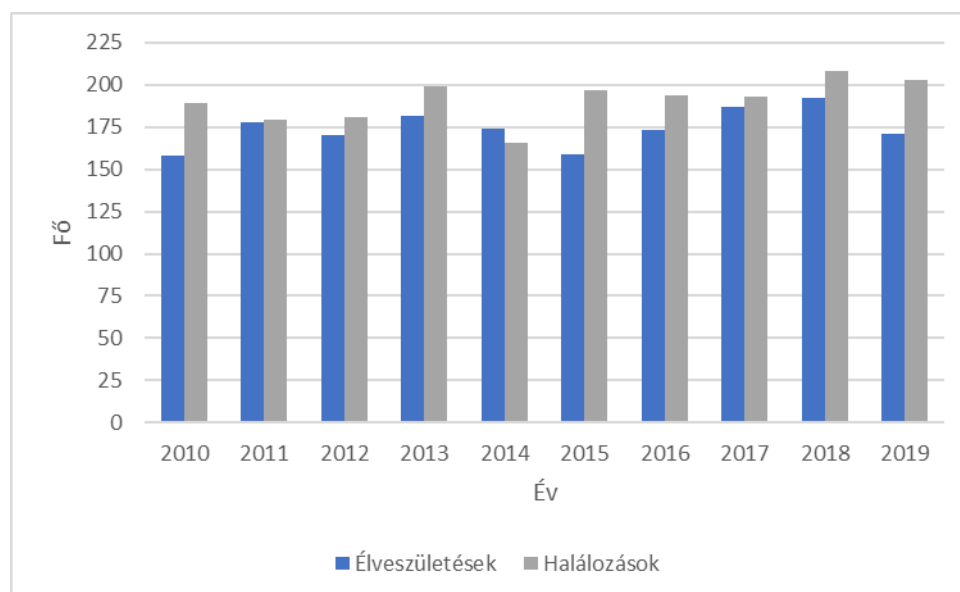
7. táblázat – Pest megye és Magyarország lakónépességének változása korcsoportok és nemek szerint 2015 és 2019 között

Lakónépesség (december 31.)	Pest megye (Budapest nélkül) változása (2015- 2019)	Magyarország (2015-2019)	
		Változás nemenként	Változás összességében
0-14 éves férfiak	5,86%	-0,38%	-0,38%
0-14 éves nők		-0,38%	
15-64 éves férfiak	1,79%	-2,26%	-3,05%
15-64 éves nők		-3,83%	
65 éves és idősebb férfiak	12,06%	8,70%	7,13%
65 éves és idősebb nők		6,19%	
Összesen	4,10%	-0,84%	-0,84%

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A településen az élveszületések és a halálozások számának vizsgálati időtartama 2010-2019, melyet a 25. ábra foglal össze. A 2014-es év kivételével a halálozások száma minden évben meghaladta az élveszületések számát. A legfrissebb, 2020-ra vonatkozó háziorvosi beszámolókból mindössze egy körzet számszerűsítette a halálozási okokat. Ebben a körzetben 2020-ban összesen 14 beteg hunyt el. Leggyakoribb halál a szív- és érrendszeri betegség volt (7 fő), ezt követte a daganatos megbetegedés (4 fő), de megjelent az alkoholizmus következményeképpen bekövetkezett halál, illetve a végelgyengülés. A vizsgált időszakban az évenkénti átlagos halálozás 16,5 fővel magasabb az évenkénti átlagos élveszületések számánál. Ebből is következik, hogy a város dinamikus népességnövekedését nem a helyi természetes szaporulat, hanem a betelepülések magas száma okozza.

25. ábra - Fót városban az élveszületések és halálozások alakulása 2010-2019 időszakban



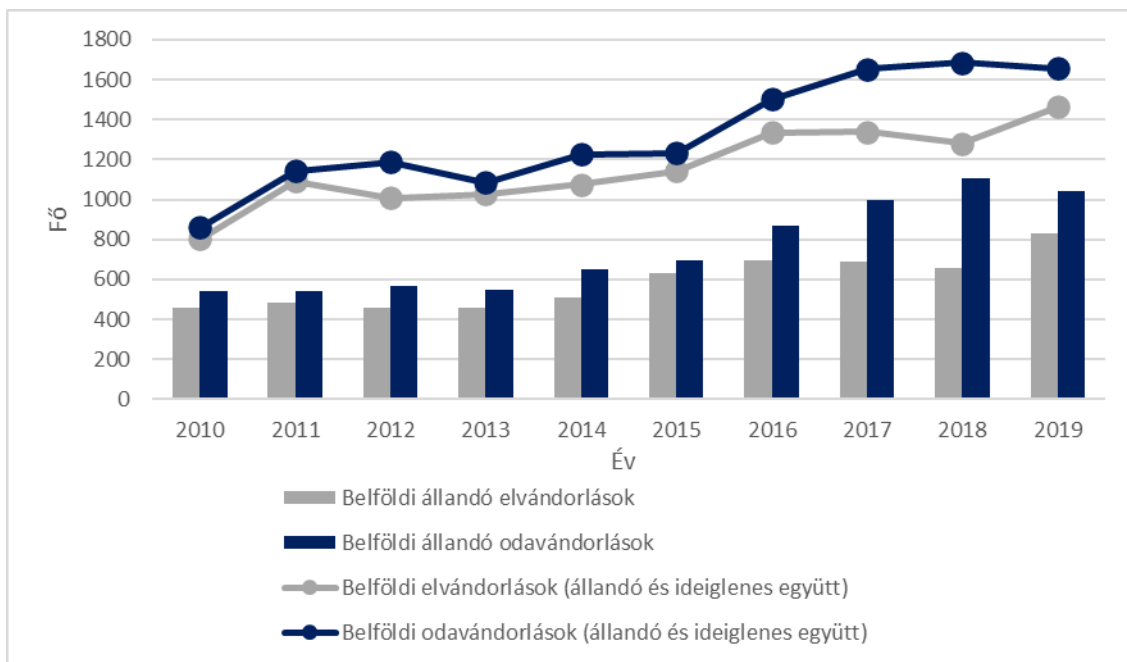
*Forrás: Statinfo alapján saját szerkesztés*

A vándorlások vizsgálatánál a szakirodalom megkülönbözteti az ideiglenes és az állandó el- és odavándorlást. Ha az egyén lakóhelyet változtat és mind az állandó, mind a tartózkodási helyét más

településre jelenti be, akkor állandó vándorlásról beszélhetünk. Ha a személy csupán tartózkodási helyét változtatja meg más településre, akkor ideiglenes el- és odavándorlás statisztikáját módosítja (Kapitány, (2015)<sup>11</sup>).

Fóton a vándorlások vizsgálata a 2010 és 2019 közötti időintervallumra terjed ki, melyet a 26. ábra foglal össze. A 10 év folyamán az ideiglenes és állandó odavándorlók összessége minden évben meghaladta az elvándorlók számát, évente átlagosan 166,3 fővel volt magasabb. A tendencia változatos, 2015-től a két mutató különbsége növekedésnek indult, emelkedett a vándorlási mérleg, azonban 2019-ben a két változó visszakorrigált.

**26. ábra - Fót város vándorlási statisztikája 2010-2019 időszakban**



*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

Az állandó odavándorlás 2010 és 2019 között minden évben meghaladta az állandó elvándorlást. Az állandó vándorlási mérleg évente átlagosan 169,2 főt tesz ki, míg az ideiglenes és állandó vándorlási mérleg 166,3 főt. Ebből következik, hogy a csupán ideiglenes jellegű el- és odavándorlók száma közel azonos mértékű a vizsgált időszakban.

Fót város nemzetiségi összetétele a 2011-es népszámlálási adatok alapján kerül bemutatásra. A teljes népesség 83,19%-a vallotta magát magyar nemzetiségűnek. A hazai nemzetiségek közül a cigány, a német és a román jelentős. A teljes népesség 1,31%-a vallotta magát cigány, 0,72%-a német és 0,5%-a román nemzetiségűnek. A nem hazai nemzetiségek között az orosz és az arab jelentősebb, a teljes népesség 0,09 és 0,18%-át teszi ki. A felsorolt arányszámok összege és a teljes 100% közötti különbség a nemválaszolók aránya.

<sup>11</sup> <http://demografia.hu/hu/letoltes/fogalomtar/pdf/vandorlasi-aranszamok-egylenleg.pdf>

Dunakeszi járás településeinek nemzetiségek (magyar nemzetiség kivételével) szerinti bemutatását a 8. táblázat összegzi. Csomádon jelentős a szlovák, Dunakeszin és Gödön a német nemzetiségű lakosság.

**8. táblázat - Dunakeszi járás három legmagasabb számú nemzetisége településenként (magyar nemzetiség kivételével) a teljes lakónépesség függvényében**

	Első	Második	Harmadik
<b>Fót</b>	cigány (1,31%)	német (0,72%)	román (0,50%)
<b>Dunakeszi</b>	német (1,13%)	cigány (0,48%)	román (0,37%)
<b>Csomád</b>	szlovák (15,92%)	német (0,58%)	román (0,39%)
<b>Göd</b>	német (1,13%)	cigány (0,53%)	román (0,37%)

*Forrás: 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés*

Fót városban nemzeti önkormányzattal jelenleg egyik nemzetiség sem rendelkezik, korábban roma önkormányzat működött. Nemzeti választópolgárként 2019-ben összesen 109 fő volt regisztrálva, melynek 71,56%-a (78 fő) roma, 11,01%-a (12 fő) német nemzeti listára szavazhatott.

### 2.7.1.2. Képzettség

Hasonló mélységű és átfogó adatok elemzésének alapját képezik a 2001-es és 2011-es népszámlálások felméréséből származó adatkörök, így ezek kerülnek felhasználásra az elemzés során.

Fót város 7 éves és idősebb lakosainak legmagasabb befejezett iskolai végzettségük szerinti alakulását és változását az 9. táblázat összegzi. A vizsgált 10 év folyamán egyértelműen megállapítható a képzettség szintjének növekedése. Az első évfolyamot sem végzettek aránya 0,44 százalékponttal, míg az 1-7. évfolyamot sem végzettek aránya 6,25 százalékponttal csökkent. Csökkenés azonosítható a 8 osztályt és középfokú iskolát végzettek érettségi nélkül kategóriák arányában is. Az érettségit végzettek, valamint az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők számának tekintetében jelentős, 6,26 és 7,10 százalékpontos növekedés figyelhető meg.

**9. táblázat - 7 éves és idősebb lakosainak legmagasabb befejezett iskolai végzettsége**

Képzettség	2001		2011		Eltérés (százalékpont)
	Száma (fő)	Megoszlás (%)	Száma (fő)	Megoszlás (%)	
<b>Első évfolyamot sem végezte el</b>	229	1,52%	190	1,08%	-0,44%
<b>1-7. évfolyamot végzett</b>	2 371	15,77%	1 677	9,52%	-6,25%
<b>8 osztályt végzett</b>	3 773	25,09%	3 987	22,63%	-2,47%
<b>Középfokú iskola érettségi nélkül</b>	3 477	23,13%	3 337	18,94%	-4,19%
<b>Érettségit végzett</b>	3 724	24,77%	5 468	31,03%	6,26%
<b>Egyetem, főiskola stb. oklevéllel</b>	1 461	9,72%	2 963	16,81%	7,10%
<b>Összesen:</b>	15 035	-	17 622	-	-

*Forrás: 2001-es és 2011-es népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés*



A vizsgált időszakban Pest megyében (Budapest nélkül) hasonló trend figyelhető meg a kategóriák arányának változásában. A középfokú iskolát végzettek érettségi nélkül kategória megoszlásának eltérése megyei szinten némileg alacsonyabb mértékben csökken, mint Fót településen és az ennél magasabb végzettségű kategóriák arányában is alacsonyabb százalékpontos növekedés figyelhető meg. Ezek alapján Fót településen a megyei trendhez képest magasabb mértékű képzettségnövekedés azonosítható a vizsgált időszakban.

A megfelelő korú népességre vetített, képzettséggel összefüggő mutatókat a 10. táblázat tartalmazza. Az adatok a 2011-es népszámlálás felméréséből származnak. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a 15 éves és idősebb korosztályban, az érettségizettek aránya a 18 éves és idősebb korcsoportban és a diplomások aránya a 25 évesek és idősebbek körében mutatók mind azt jelzik, hogy Fót város népességének általános képzettsége Pest megye (Budapest nélkül) egészét tekintve magasabb, míg a Dunakeszi járás teljes lakosságát vizsgálva alacsonyabb.

10. táblázat - Képzettségi mutatók

Mutatók	Fót	Dunakeszi járás	Pest megye (Budapest nélkül)
Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 14 év feletti népességben	26,7%	22,1%	29,5%
Érettségizettek aránya a 17 év feletti népességben	35,8%	37,8%	33,2%
Diplomások aránya a 24 év feletti népességben	21,1%	27,6%	19,8%

*Forrás: TÍMEA, 2011-es népszámlálás*

### 2.7.1.3. Foglalkoztatottság

A foglalkoztatottság jellemzésénél – a szakirodalom szerint - két fő csoportba sorolható Fót város népessége: gazdaságilag aktívak és inaktívak. Gazdaságilag aktívak csoportját képezik a foglalkoztatottak (14 évnél idősebb és legalább egy óra munka az elmúlt héten, amelyből jövedelem származik) és a munkanélküliek (az elmúlt héten nem dolgozott, de munkát keres). Gazdaságilag inaktívnak minősülnek az inaktív keresők (elmúlt héten nem dolgoztak, de rendelkeznek jövedelemmel, például járadék vagy nyugdíj) és az eltartottak (nem rendelkeznek jövedelemmel, megélhetőségükről gondoskodnak).

Fót város foglalkoztatottságának elemzéséhez használt keresztmetszeti adatok a 2011-es népszámlálás adatfelvételéből származnak, annak okán, hogy azóta nem történt hasonló mélységű, részletességű adatgyűjtés. A városra vonatkozó adatokat nemek szerinti bontásban a 11. táblázat összegzi.

11. táblázat – Fót város lakosainak gazdasági aktivitása nemek szerint

	Gazdasági aktivitás			
	Gazdaságilag aktívak		Gazdaságilag inaktívak	
	Foglalkoztatottak száma (fő)	Munkanélküliek száma (fő)	Inaktív keresők száma (fő)	Eltartottak száma (fő)
<b>Férfiak</b>	4 288	560	1 780	2 639

<b>Nők</b>	3 826	411	3 008	2 556
<b>Összesen</b>	8 114	971	4 788	5 195
	9 085		9 983	

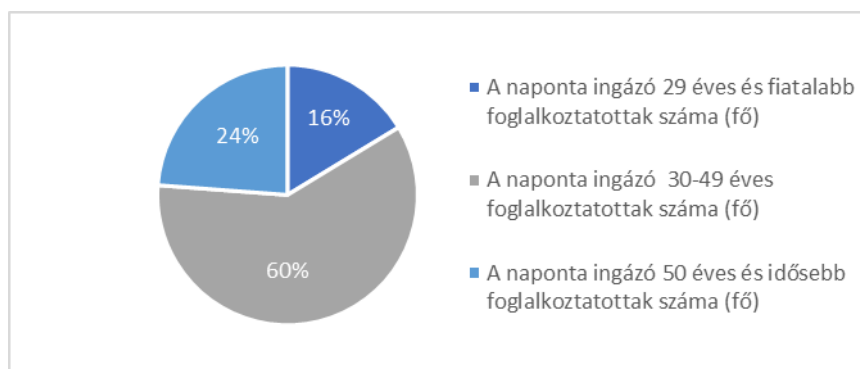
*Forrás: 2011-es népszámlálás*

Fóton 2011-ben a regisztrált és betöltött munkahelyek száma 5791 volt. A fóti gazdaságilag aktívak (9085 fő) nagyjából 30%-a volt helyben foglalkoztatott (2727 fő), vagyis a településen foglalkoztatottak 47,09%-a Fóton is lakott. A Fóra naponta ingázók száma 3064 fő volt a felmérés pillanatában. A 2001-es népszámlálás adatai alapján a településen élő gazdaságilag aktívak közel 38%-a volt helyben foglalkoztatott, vagyis a 10 év folyamán ez az arány 7,63 százalékpontot esett.

Fótról más településre dolgozni járó, azaz ingázó foglalkoztatottak száma 5341 fő volt a 2011-es adatfelvétel időpontjában. Ez a városban élő foglalkoztatottak 66,20%-át jelenti, vagyis a fóti lakónépesség kétharmada nem helyben dolgozott, hanem naponta ingázott. Ez az arány 2001-ben 59,55% volt, vagyis 6,65 százalékponttal növekedett a 10 év folyamán.

A városban élő ingázók 70,87%-a rendelkezett legalább érettségivel 2011-ben, míg 29,13%-a az érettséginel alacsonyabb végzettségű személy volt. A más településen dolgozók 59,90%-a a 30 és 49 év közötti korosztályból származó egyének voltak. Az ingázók 16,31%-a 29 éves vagy fiatalabb, míg 23,78%-a 50 éves vagy idősebb volt. Az említett adatokat a 27. ábra foglalja össze.

#### 27. ábra - Fót városban élő, naponta ingázó foglalkoztatottak megoszlása korcsoportok szerint



*Forrás: 2011-es népszámlálás*

A városban élő népesség foglalkoztatottsági tevékenységének megoszlását a 12. táblázat foglalja össze. A foglalkoztatottak 24,03%-a (1950 fő) egyéni vezető, értelmiségi foglalkozású foglalkoztatott. Jelentős arányban van képviselve az ipari vagy építőipari foglalkozású foglalkoztatott, valamint a kereskedelemben vagy szolgáltatások terén foglalkoztatott népesség. A településen élők csupán 1,11%-a (90 fő) mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási foglalkoztatottság.

#### 12. táblázat - A városban élő népesség foglalkoztatottsági tevékenységének megoszlását

Foglalkozás	Fő (db)	Megoszlás (%)
<b>A vezető, értelmiségi foglalkozású foglalkoztatott</b>	1 950	24,03%
<b>Az ipari, építőipari foglalkozású foglalkoztatott</b>	1 756	21,64%
<b>A kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozású foglalkoztatott</b>	1 394	17,18%

<b>Az egyéb foglalkozású foglalkoztatott</b>	685	8,44%
<b>A mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozású foglalkoztatott</b>	90	1,11%
<b>Az egyéb szellemi foglalkozású foglalkoztatott</b>	2 239	27,59%
<b>Összesen:</b>	8 114	-

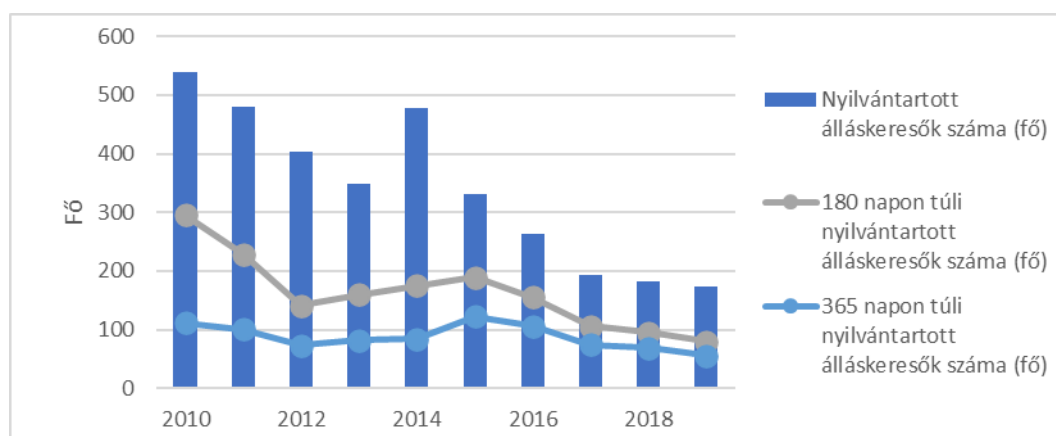
*Forrás: 2011-es népszámlálás*

Az álláskeresőkre vonatkozó adatok elérhetőségének okán Fót városra az álláskereső alakulásának vizsgálata idősorosan történik. A vizsgált időszak 10 év, 2010 és 2019 között.

Érdeemes tisztázni a munkanélküliek és az álláskeresők közti különbséget. Módszertani eltérés a két mutató között, hogy míg a munkanélküliség számítása mintavétel alapján (kérdőív) kerül becslésre, addig az álláskeresők száma központi adatbázis alapján érhető el. Munkanélküli az az egyén, aki az elmúlt hét folyamán nem dolgozott, megelőző négy hétben munkát keresett és két héten belül munkába is tudna állni. Álláskeresőnek minősül az a személy, aki a munkaviszony megkötéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik és a hivatalos hatóságnál regisztrálva van, mint állást kereső személy.

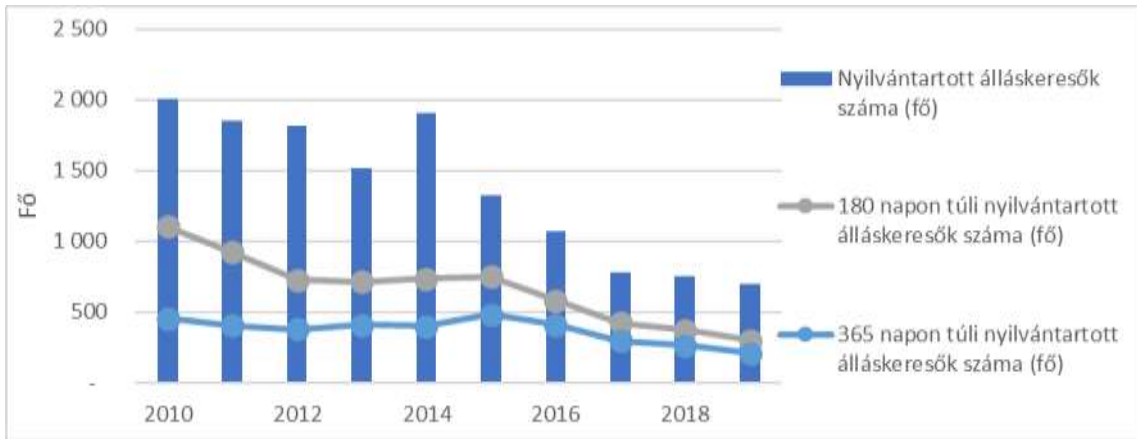
Az álláskereső vizsgálatánál fontos az egyes egyének munkakeresésre fordított ideje. Ez alapján megkülönböztetésre kerülnek a 180 napnál és a 365 napnál régebb óta nyilvántartott álláskeresők, melyek alakulását Fóton a 28. ábra, Dunakeszi járásban a 29. ábra, Pest megyében a 30. ábra, Magyarországon a 31. ábra összegzi. 2010 és 2019 között megnövekedett a 180 napon és a 365 napon túli munkát keresők aránya az összes álláskeresőn belül. Továbbá az egy éven túli álláskereső arányában kisebb mértékű csökkenés látható, vagyis ezen személyek álláskeresőse egyértelműen nehezebb.

**28. ábra - Fót városban nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019**



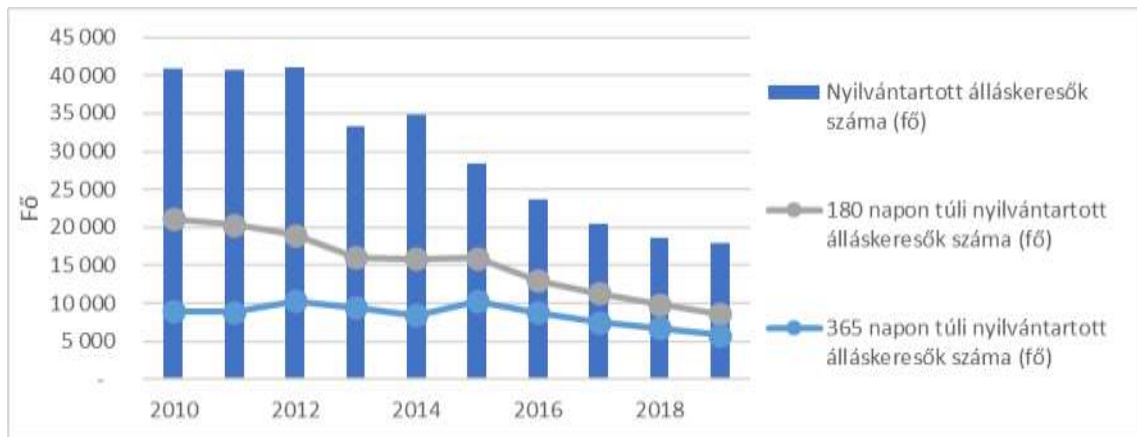
*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

29. ábra - Dunakeszi járásban nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019



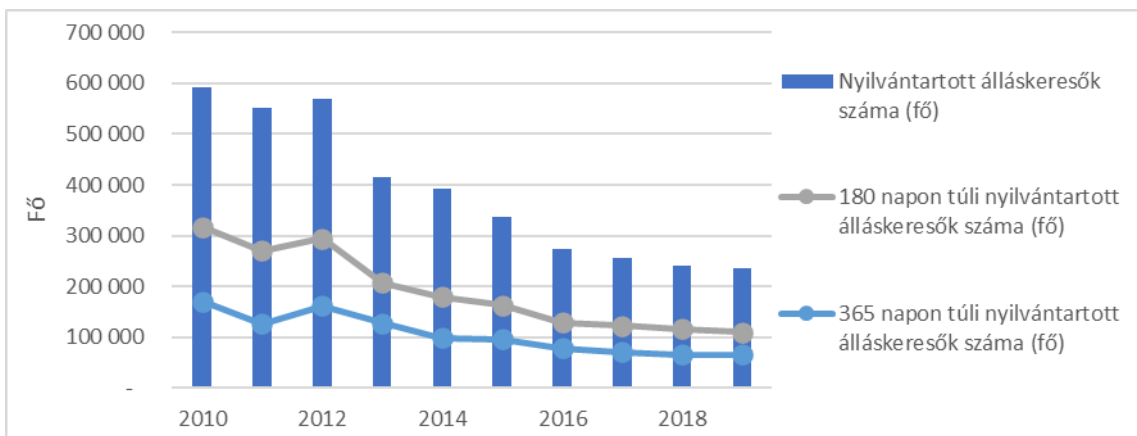
Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés

30. ábra - Pest megyében nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019



Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés

31. ábra - Magyarországon nyilvántartott álláskeresők számának alakulása 2010-2019



Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés

A városban mért álláskeresők számának tendenciája hasonló képet mutat a járási trenddel, azonban az országos és a pest megyei trendtől vannak eltérések. 2010-2012 időszakban is csökken Fóton az

álláskeresők száma, illetve a 2014-es év erősen kiugró értéke is eltér a megyei és országos tendenciától.

Az álláskeresők számának változását 2010-2019 időszakban a 13. táblázat összegzi járási, megyei és országos szinten. 2010-2015 időszakban Fóton közel 40%-kal csökken az álláskeresők száma, mely a járási és megyei tendenciánál némileg magasabb. A 365 napon túli álláskeresők száma a járási és megyei trenddel összhangban közel 10%-kal növekszik, mely a járási trendnél magasabb és a megyeinél alacsonyabb. 2015-2019 időszakban a nyilvántartott álláskeresők száma közel felére csökken. Ez megegyezik a járási tendenciával, magasabb a csökkenés a megyei és országos trendnél. Pozitív, hogy ezt a visszaesést a 180 és 365 napon túli álláskeresők változása meghaladja. Az egy éven túli álláskeresők száma 2015-2019 időszakban közel 55%-kal csökken Fóton, mely meghaladja a megyei és az országos csökkenést egyaránt. A teljes 2010-2019 időszakot vizsgálva megállapítható, hogy Fóton a járási, megyei és országos trendnél is nagyobb mértékben csökken az álláskeresők száma, mely a 180 napon túli (-72,88%) és 365 napon túli (-50,00%) álláskeresők számának változásában is megmutatkozik.

**13. táblázat - Álláskeresők számának alakulása járási, megyei és országos szinten (2010-2019)**

	2010-2015	2015-2019	2010-2019
<b>Nyilvántartott álláskeresők (fő)</b>			
<b>Fót</b>	-38,40%	-47,59%	-67,72%
<b>Dunakeszi járás</b>	-33,73%	-47,67%	-65,32%
<b>Pest megye</b>	-30,54%	-36,64%	-55,99%
<b>Magyarország</b>	-42,92%	-30,39%	-60,27%
<b>180 napon túli nyilvántartott álláskeresők (fő)</b>			
<b>Fót</b>	-35,93%	-57,67%	-72,88%
<b>Dunakeszi járás</b>	-32,25%	-60,00%	-72,90%
<b>Pest megye</b>	-24,23%	-46,22%	-59,25%
<b>Magyarország</b>	-48,56%	-32,50%	-65,28%
<b>365 napon túli nyilvántartott álláskeresők (fő)</b>			
<b>Fót</b>	9,82%	-54,47%	-50,00%
<b>Dunakeszi járás</b>	6,14%	-56,61%	-53,95%
<b>Pest megye</b>	15,04%	-43,16%	-34,61%
<b>Magyarország</b>	-43,49%	-31,88%	-61,51%

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

Az álláskeresők között megkülönböztetésre kerül azoknak az aránya, akik felsőfokú, vagyis főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkeznek (14. táblázat). 2010 és 2019 között az főiskolai végzettségű álláskeresők aránya 4,76 százalékponttal, 5,01%-ról 9,77%-ra emelkedett. Az egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskeresők aránya 1,86%-ról 4,60 %-ra növekedett a vizsgált 10 év során. A fizikai foglalkozású álláskereső aránya az összes álláskereső között 66,09% volt 2019-ben, amely 6,26 százalékpontos csökkenést jelent a 2010-es arányához képest.

**14. táblázat - Álláskeresők**

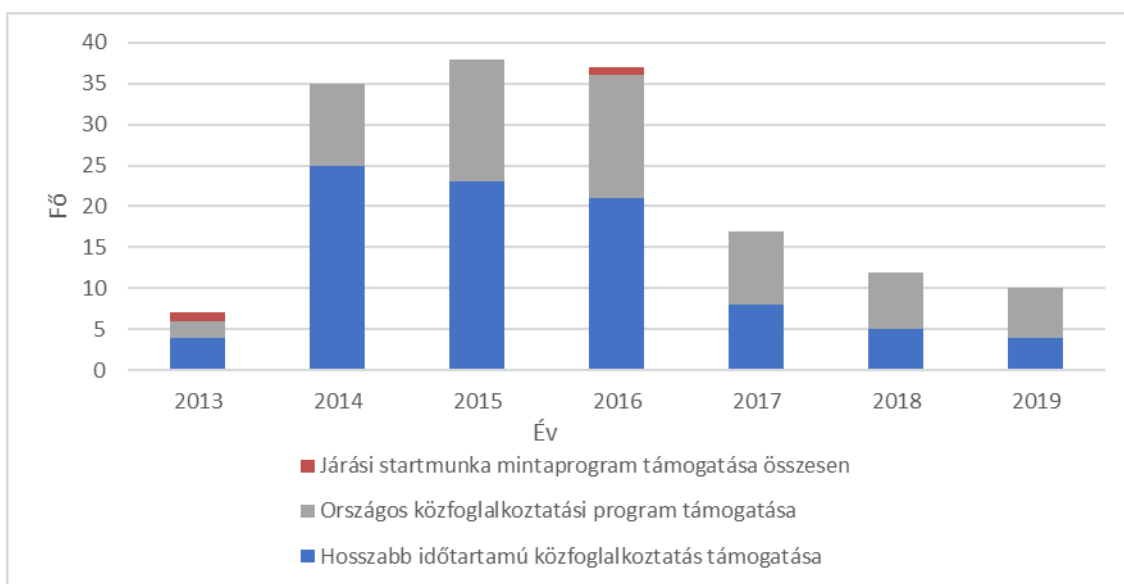
	2010		2019		Változás 2010-2019 (százalékpont)
	Száma (fő)	Aránya (%)	Száma (fő)	Aránya (%)	
<b>Főiskolai végzettségű</b>	27	5,01%	17	9,77%	4,76%

nyilvántartott álláskereső					
Egyetemi végzettségű nyilvántartott álláskereső	10	1,86%	8	4,60%	2,74%
Összes nyilvántartott álláskereső	539	-	174	-	-
Fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskereső	390	72,36%	115	66,09%	-6,26%
Nem fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskereső	149	27,64%	59	33,91%	6,26%

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A közfoglalkoztatottak számának alakulása Fót város esetében 2013-2019 időintervallumban kerül bemutatásra az adatelérhetőség korlátozottsága okán. Ezt a 32. ábra összegzi.

**32. ábra - Fót város közfoglalkoztatottságának alakulása 2013 és 2019 között**



*Forrás: <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>*

Megkülönböztetésre kerülnek a hosszabb időtartamú -, az országos közfoglalkoztatottsági programban támogatott - és a járási startmunka mintaprogram keretében támogatott közfoglalkoztatottak. A városban 2014-ben ötszörösére emelkedett összességében a közfoglalkoztatottsági programokban résztvevők száma 2013-as értékéhez képest, amely 2016-ban kezdett csökkenni és 2019-re közel visszakorrigált a 2013-as szintjére.

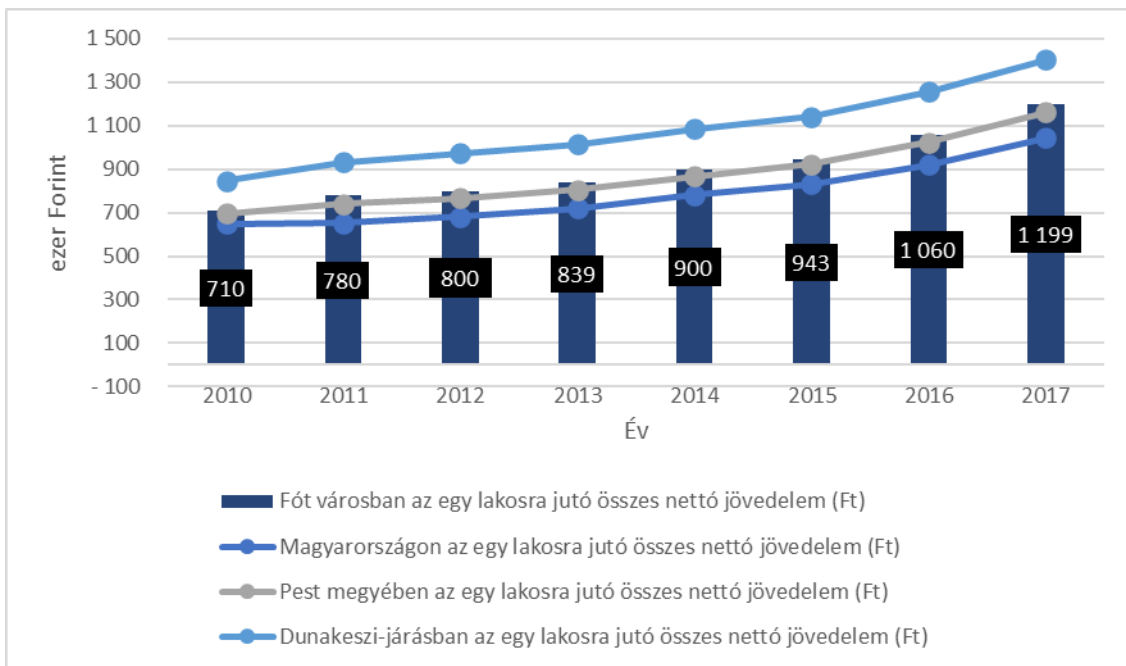
A közfoglalkoztatási programban a város aktívan részt vesz. Célja, hogy segítse a fóti lakóhellyel rendelkező egyéneket visszajutni az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatottak fontos szerepet töltenek be a városi intézmények működésében, illetve a közterület tisztán tartásában. Számuk az intézmények igénye függvényében alakult, azonban a 2020-2021 időszakban már egyre kevesebb regisztrált álláskeresőt sikerült bevonni a közfoglalkoztatásba; részben már többen elhelyezkedtek, vagy az alacsony bérezés miatt nem vállalták, illetve egészségügyi állapotuk miatt nem tudták vállalni a számukra felajánlott munkakört.

### 2.7.1.4. Jövedelmi viszonyok, életminőség

A vizsgálat idősíkjá az adatok korlátozott elérhetőségének okán a 2010 és 2017 közti időszak.

A városban élők jövedelmi viszonyának alakulását a 33. ábra foglalja össze. Az adatok az állandó lakosság éves SZJA alapot képező jövedelmének alapján kerülnek kiszámításra, fajlagos értéként egy állandó lakosra vetítve.

**33. ábra - Az összes nettó jövedelem alakulása országos, megyei, járási és települési szinten**



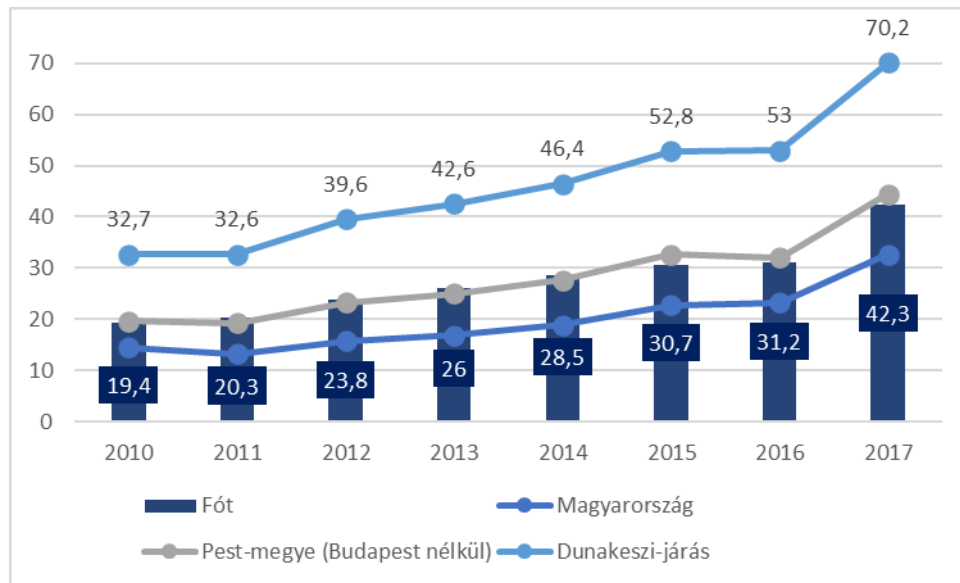
*Forrás: TEIR adatbázis, Helyzet-Tér-Kép*

Megállapítható, hogy Fót városban az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem éves szinten a vizsgált időszakban magasabb az országos átlagnál, közel azonos a pest-megyei mutatóval (Budapest nélkül) és alacsonyabb a dunakeszi-járási adatoknál. Az utóbbi annak a következménye, hogy Dunakeszi településen kiugróan magasak az egy lakosra jutó nettó jövedelmek országos szinten is.

A vizsgált időszakban Fót városban az egy lakosra jutó éves nettó jövedelem átlagos növekedésének mértéke 52.387,67 forint, üteme 5,71%. A növekedés üteme közel azonos a megyei és járási mutatóval, azonban az országosnál magasabb 0,3 százalékponttal.

A magas és alacsony jövedelműek arányának szemléltetése a száz egymillió Forint alatti adózóra jutó, ötmillió Forint feletti adózók száma mutatóval történik, melynek alakulását országos-, megyei-, járási- és települési szinten a 34. ábra foglalja össze. A településen a jövedelmi egyenlőtlenség - az egy lakosra jutó nettó jövedelem elemzésénél azonosított tendenciákhoz hasonlóan - a járási mutatónál alacsonyabb, a megyei mutatóval közel azonos és az országos mutatónál magasabb mértékű.

34. ábra - Száz 1 millió Forint alatti adózóra jutó 5 millió Forint feletti adózó mutató alakulása



*Forrás: TEIR adatbázis (Helyzet-Tér-Kép) adatai és Lechner Nonprofit Kft. számításai alapján saját szerkesztés*

Az életminőség bemutatása egy komplex feladat, melyhez a Megalapozó tanulmány egészének ismerete szükséges. Ebben a fejezetben négy területen kerülnek bemutatásra indikátorok: társadalmi, egészség, gazdaság, környezet. A kiemelt 4 dimenzió célja, hogy Fót várost elhelyezze járási, megyei és országos szinten a lakosok életminőségének szempontjából (Vámos-Farkas (2004)<sup>12</sup>).

A társadalomban a természetes szaporodás negatív, ami nem jellemző a járás településeire, azonban a megyei és országos trendeknek megfelel. Az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg erősen pozitív mérlegű, mely a járási átlaggal megegyezik. Csomádra és Gödre jellemző a vándorlási egyenleg magas értéke, Dunakesziben ez az indikátor közel nulla. Ez is mutatja, hogy Dunakeszi népességnövekedését inkább a természetes szaporulat magas száma, míg Fót esetében a nagyszámú bevándorlás eredményezi.

Az egészség dimenzióban három indikátor szerint kerül összehasonlításra Fót a járási településekkel és nagyobb területi egységekkel: öregedési mutató, házi orvosok betegforgalma és az egy orvosra jutó lakosok száma változókkal. Az öregedési mutatóban Fót kiemelkedik járási szinten, magas az idősek aránya a fiatalokhoz képest. Az ezer lakosra jutó betegforgalom indikátorban a Dunakeszi járásban elhelyezkedő települések és a járási értékek kiegyenlítetttsége jellemző, mely a megyei és országos értékeknél is alacsonyabb. Ezt az is eredményezi, hogy az egy orvosra jutó lakosok száma Csomád kivételével magasabb a megyei és országos értékeknél. Ez Fót esetében kiugróan magas a járás többi településéhez képest.

A gazdasági dimenzió indikátorai a következők: adófizetők aránya, működő vállalkozások száma és az álláskeresők munkaképes korúakhoz viszonyított aránya. Az adófizetők arányában Dunakeszi és Csomád is megelőzi Fótot, mely a megyei átlagnál némileg magasabb, de országos értéknél alacsonyabb. Az ezer lakosra jutó vállalkozások száma Csomádon erősen kiugró értéket mutat, amit a

<sup>12</sup> <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2004/01/vamos.doc>



0%-os iparüzési adó eredményez. A járás többi településén a maximális, 2%-os az IPA értéke. Dunakeszin az indikátor értéke némileg magasabb, míg Gödön alacsonyabb. Minden település meghaladja a megyei és országos értékeket egyaránt. Az álláskeresők száma a munkaképes korúak számához képest Göd után Fóton a legmagasabb a járásban. Fót indikátora az országos aránynál nagyságrendileg alacsonyabb.

A környezet dimenzióban szintén három indikátor kerül bemutatásra: a 100 lakosra jutó személygépkocsi száma – légszennyezettség céljából -, az egy lakosra jutó zöldterület nagysága és a közcatornában elvezetett szennyvíz. A 100 lakosra jutó személygépkocsi száma Csomádon ismét erősen kiugró értéket eredményez (az alacsony adók és a vállalkozások nagy száma eredményezi), azonban a járás többi települése a megyei átlaggal megegyezik, míg az országos értéknél némileg magasabb. Az egy lakosra jutó zöldterület nagysága Fóton csupán 4,2 négyzetméter, ami Göd kivételével közel azonos a járási települések értékével, azonban az országos átlagnál nagyságrendileg alacsonyabb. A közcatorna-hálózatban elvezetett szennyvíz mértéke nem mutat nagy eltérést a járás települései között, Dunakeszin a legmagasabb.

**15. táblázat- Fót életminősége: társadalom, egészségügy, gazdaság, környezet (2019)**

Társadalom	Területi egység	Természetes szaporodás / ezer lakos <sup>13</sup>	Vándorlási egyenleg /ezer lakos <sup>14</sup>	-
	<b>Fót</b>	<b>-1,55</b>	<b>9,56</b>	-
	<b>Dunakeszi</b>	<b>1,58</b>	<b>1,21</b>	-
	<b>Csomád</b>	<b>2,9</b>	<b>23,62</b>	-
	<b>Göd</b>	<b>1,87</b>	<b>24,7</b>	-
	Dunakeszi járás	0,94	9,21	-
	Pest megye	-1,64	12,37	-
	Magyarország	-4,1	3,38	-
Egészség	Területi egység	Öregedési mutató <sup>15</sup>	Háziorvosok betegforgalma /ezer lakos	Egy házi és házi gyermekorvosra jutó lakosok (fő)
	<b>Fót</b>	<b>134,09</b>	<b>3455</b>	<b>2535,8</b>
	<b>Dunakeszi</b>	<b>111,17</b>	<b>3359</b>	<b>1993,8</b>
	<b>Csomád</b>	<b>96,6</b>	<b>3433</b>	<b>1736</b>
	<b>Göd</b>	<b>123,06</b>	<b>3554</b>	<b>2056,3</b>
	Dunakeszi járás	118,69	3429	2108,5
	Pest megye	137,23	4427	1979,6
	Magyarország	180,14	5705	1623,9
Gazdaság	Területi egység	Adófizetők aránya <sup>16</sup>	Működő vállalkozás / ezer lakos	Álláskeresők / munkaképes korúak (%)
	<b>Fót</b>	<b>49,61%</b>	<b>108,15</b>	<b>1,20%</b>
	<b>Dunakeszi</b>	<b>51,45%</b>	<b>113,08</b>	<b>1,10%</b>
	<b>Csomád</b>	<b>52,67%</b>	<b>657,38</b>	<b>0,90%</b>

<sup>13</sup> Az élveszületések és a halálozások ezer lakosra jutó különbsége.

<sup>14</sup> Az állandó vagy ideiglenes bevándorlás és az állandó vagy ideiglenes elvándorlás különbözetének ezer lakosra jutó értéke.

<sup>15</sup> 100 fő 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma (állandó népesség).

<sup>16</sup> Pozitív SZJA alappal (jövedelemmel) rendelkezők száz állandó lakosra jutó aránya.

	<b>Göd</b>	<b>48,06%</b>	<b>104,07</b>	<b>1,30%</b>
	Dunakeszi járás	50,21%	120,41	1,20%
	Pest megye	49,33%	96,53	n.i.
	Magyarország	50,21%	63,11	3,60%
<b>Környezet</b>	Területi egység	100 lakosra jutó személygépkocsi száma	Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m <sup>2</sup> )	Közcsatornában elvezetett szennyvíz (m <sup>3</sup> ) egy lakosra
	<b>Fót</b>	<b>46,5</b>	<b>4,2</b>	<b>46,36</b>
	<b>Dunakeszi</b>	<b>43,4</b>	<b>4</b>	<b>54,25</b>
	<b>Csomád</b>	<b>1015,6</b>	<b>4,7</b>	<b>44,08</b>
	<b>Göd</b>	<b>42,5</b>	<b>14</b>	<b>47,39</b>
	Dunakeszi járás	63,5	6,4	50,56
	Pest megyei járásközpontok	43,5	8,3	48,60
	Magyarország	39	28,9	56,69

Forrás: TEIR adatbázis, Helyzet-Tér-Kép

A tanulmányban további, az életminőséggel szorosabban összefüggő mutatók és trendek kerülnek bemutatásra (például a 2.7.1.5. vagy a 2.8.1.4 fejezetek).

### 2.7.1.5. Lakásállomány

A városban található ingatlanok számának alakulását a 2010-2019 időszakban a 16. táblázat foglalja össze. A 10 év során a lakások számában folyamatos, többnyire egyenletes emelkedés figyelhető meg. Fót ingatlanállománya a vizsgált időszakban 15,61%-kal, 7168-ról 7449-re növekedett. 2010 után az éves növekedés átlagos üteme 1,63%, míg az átlagos növekedés mértéke 111,78 lakás évente. A 100 lakosra jutó lakások számában 2015-re növekedés látható, ami 2019-re némileg visszakorrigál. Átlagosan az egy lakásra jutó lakosok száma a 10 év folyamán 6,99%-kal csökkent.

#### 16. táblázat - Lakásállomány alakulása

Mutatók	2010	2015	2019	Változás 2010-2019 (%)
<b>Lakásállomány (db)</b>	6443	7220	7449	15,61%
<b>100 lakosra jutó lakás</b>	34,16	37,57	36,72	7,51%
<b>1 lakásra jutó lakos</b>	2,93	2,66	2,72	- 6,99%

Forrás: Statinfo adatai alapján saját számolás és szerkesztés

A számított mutatókban tapasztalható változás mind abból adódik, hogy a lakásállomány átlagos növekedési üteme 2010 és 2019 között meghaladta a lakónépesség átlagos növekedésének ütemét.

A lakásállomány összességét tekintve egy átlagos ingatlan nagysága 2019-ben 89,6 négyzetméter volt. Az egy lakásra jutó szobák száma a vizsgált évben átlagosan 3,25, míg az egy lakásra jutó lakosok száma átlagosan 2,72 volt.

Fót város lakásállományának részletesebb vizsgálata a 2011-es népszámlálási adatok alapján lehetséges. Összesen 6507 lakott és 530 nem lakott ingatlant azonosítottak. Az ingatlanok alapterület szerinti megoszlását a 17. táblázat összegzi. A lakásállomány 30,79%-a 100 négyzetméter vagy annál nagyobb. Jelentős az 60-79 és a 80-99 négyzetméter alapterületű lakások aránya. A vizsgálat idején az 50 négyzetméternél kisebb lakások a teljes lakásállomány csupán 13,13%-át tették ki.

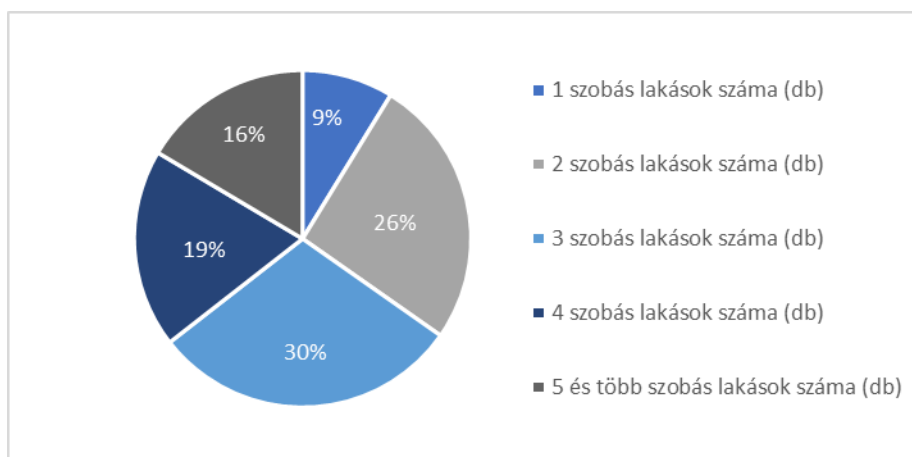
17. táblázat - Fót város ingatlanállományának alapterület szerinti megoszlása

Alapterület	Száma (db)	Megoszlás (%)
30 négyzetméternél kisebb lakások	117	1,66%
30-39 négyzetméter lakások	360	5,12%
40-49 négyzetméter lakások	447	6,35%
50-59 négyzetméter lakások	622	8,84%
60-79 négyzetméter lakások	1577	22,41%
80-99 négyzetméter lakások	1747	24,83%
100 négyzetméter és ennél nagyobb lakások	2167	30,79%
<b>Összesen:</b>	<b>7037</b>	<b>-</b>

*Forrás: 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés*

A város ingatlanállományának szobaszámok szerinti megoszlását a 35. ábra foglalja össze. Az ingatlanok 29,74%-a a vizsgált évben háromszobás, míg 25,98%-a kétszobás lakás volt. Ahogyan a kisebb alapterületű lakások, úgy az egyszobás ingatlanok aránya is alacsony a teljes ingatlanállományon belül.

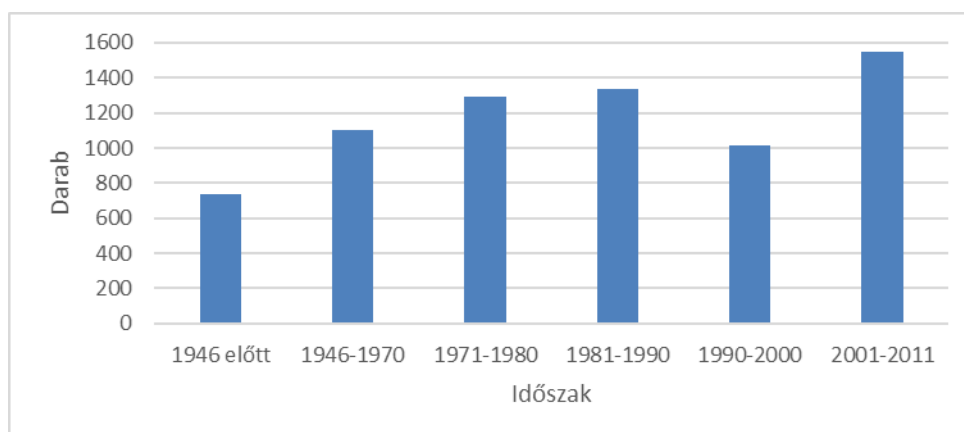
35. ábra - Fót város ingatlanállományának szobaszámok szerinti megoszlása



*Forrás: 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés*

A vizsgált ingatlanok építési idejük szerinti alakulását a 36. ábra összegzi. Az ingatlanállomány jelentős része, közel kétharmada a rendszerváltás előtt épült. A 2000-es években tapasztalható lakásépítés országos szintű felfutása Fót város esetében is megfigyelhető. 1548 lakás, a vizsgált évi teljes ingatlanállomány 22,00%-a 2001 és 2011 között épült.

36. ábra - Fót város ingatlanállományának építési évek szerinti alakulása



Forrás: 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés

A vizsgált ingatlanállomány komfortosság<sup>17</sup> szerinti megoszlását a 18. táblázat foglalja össze. A felmérés alapján az összes ingatlan 76,67%-a összkomfortosnak, 18,54%-a komfortosnak tekinthető. A teljes lakásállomány 96,92%-a legalább félkomfortos.

18. táblázat - Ingatlanállomány komfortosság szerinti megoszlása

Komfortosság	Száma (db)	Megoszlás (%)
<b>Összkomfortos lakások</b>	5395	76,67%
<b>Komfortos lakások</b>	1305	18,54%
<b>Félkomfortos lakások</b>	120	1,71%
<b>Komfort nélküli lakások</b>	154	2,19%
<b>Szükség- és egyéb lakások</b>	63	0,90%
<b>Összesen</b>	<b>7 037</b>	<b>100,00%</b>

Forrás: 2011-es népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

A komfortosság szempontjából jelentős felszereltségű ingatlanok arányát a teljes ingatlanállományhoz képest a 37. ábra összegzi. A vizsgált lakások 96,85%-a hálózati vízvezetékkel ellátott. Az ingatlanok 78,06%-a a közcsatorna-hálózatba bekötött és 97,29%-a rendelkezik vízöblítéses WC-vel. A vizsgált lakások 97,07%-a meleg folyóvízzel ellátott, 77,89%-a központi fűtéses lakás.

<sup>17</sup> *Összkomfortos* egy ingatlan, ha lakószobájának alapterülete 12 négyzetméternél nagyobb, illetve rendelkezik főző- és fürdőhelyiséggel, vízöblítéses WC-vel, továbbá közművesített (villany, víz, szennyvízelvezetés). Egyéb kritérium, hogy megoldott a melegvíz-ellátás és a fűtés.

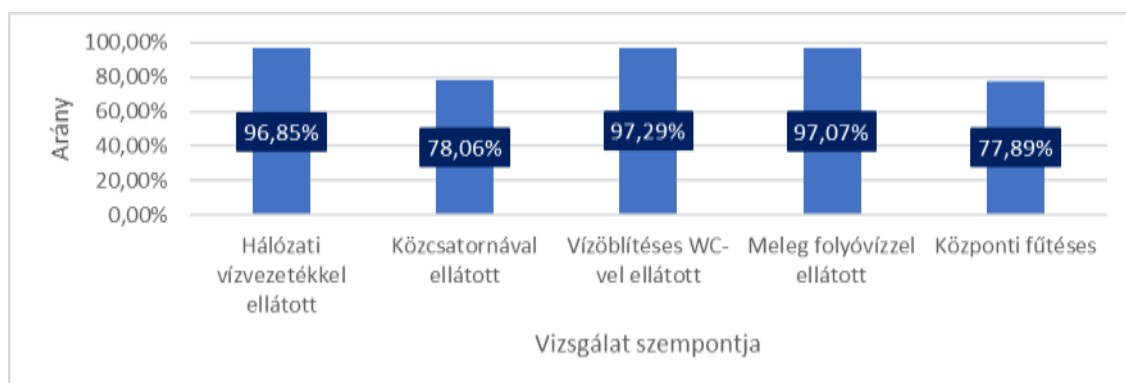
*Komfortos* egy lakás vagy üdülő, hogyha lakószobájának alapterülete meghaladja a 12 négyzetmétert, rendelkezik főző- és fürdőhelyiséggel, vízöblítéses WC-vel, melegvíz-ellátással, egyedi fűtéssel és közművesített (villany, víz, szennyvízelvezetés).

*Félkomfortos* egy ingatlan, ha lakószobájának területe nagyobb, mint 12 négyzetméter, rendelkezik főzőhelyiséggel, illetve található benne fürdő vagy vízöblítéses WC, lehetőség van egyedi fűtésre és részben közművesített (villany, víz).

*Komfort nélküli* egy lakás vagy üdülő, ha lakószobája meghaladja a 12 négyzetmétert, illetve rendelkezik főzőhelyiséggel és egyedi fűtési lehetőséggel.

Ha egy ingatlan egyik említett kategóriába sem sorolható, akkor a *szükség- és egyéb lakások* kategóriába tartozik.

37. ábra - Fót város ingatlanállományának jellemzői



Forrás: 2011-es népszámlálás adatai alapján saját szerkesztés

### 2.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A releváns témák kifejtésére a 2.14.1.6 „Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület” c. fejezetben kerül sor.

### 2.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

Fóton a települési identitást erősítő tényezők elsősorban a helyi kulturális és természeti értékekhez, a civil élet és az egyházi közösségek tevékenységeihez, valamint a térségi együttműködésekhez köthetők. Ezen kívül szintén fontos a városi identitástudat formálásában a helyi rendezvények, programok, a helyi média jelenléte, a testvárosi kapcsolatok rendszere, valamint a helyi sportélet.

## 2.8. Település humán infrastruktúrája

### 2.8.1. Humán közszolgáltatások

Fóton a humán közszolgáltatásokba beletartozónak tekintik:

- Óvodai ellátás
- Közoktatás
- Sport, kultúra és művelődés
- Egészségügy
- Szociális ügyek

#### 2.8.1.1. Óvodai ellátás

Fóton jelenleg hat óvodai tevékenységet biztosító intézmény található, melyből kettő önkormányzati intézményként működik. A többi intézmény vagy egyházi, vagy alapítványi vagy magán fenntartásban van. Az óvodák elhelyezkedését a 38. ábra szemlélteti.

38. ábra - Fót óvodáinak az elhelyezkedése



*Forrás: Saját szerkesztés*

### Önkormányzati óvodák

#### 1. Apponyi Franciska Óvoda

Fót első óvodáját 1943-ban alapították. Jelenleg több épületben valósul meg az óvodai ellátás. A helyszínek: Fruzsina utca – négy csoport, Ibolyás utca – hat csoport, Fáy András iskola – két csoport. Utóbbi is tagintézményként kapcsolódik az Apponyi Franciska Óvodához, nem különálló intézményként. Az óvoda kiemelt nevelési programja alapján a fókusz a hagyományőrzés. A rendelkezésre álló adatok alapján az óvoda a négyzetméter szabályozás szerint 282 engedélyezett férőhellyel rendelkezik. 2013-ban egy teljes elektromos korszerűsítésen esett át a Fruzsina utcában található épület, 2014-ben pedig a vizesblokk elemei kerültek felújításra. 2020 és 2021 között kívülről és belülről is felújították az épületet, mely során az aljzatbeton felszedésre került, padlófűtést építettek be, a tetőszerkezet is megújult, valamint a legmodernebb technikájú hőszigetelést építettek be. A felújítás befejeztével a Fruzsina utcai épület 2021.04.19-én nyitott újra. Az Ibolyás utcában található épület 2013-ban és 2014-ben bővítésen esett át, aminek az eredménye, hogy két új csoport is helyet kapott, továbbá a vizesblokkok is fel lettek újítva.

#### 2. Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde

Az Apponyi Franciska Óvodához hasonlóan a Fóti Boglárka Óvoda is több, szám szerint három épületben biztosít óvodai ellátást. A Bölcsőde utcában hat, a Béke utcában öt, míg az Eőri Barnabás utcában három csoport működik. Az összesített adatok alapján az óvoda engedélyezett férőhelyeinek a száma 462. Az óvoda kiemelt nevelési programja alapján az elsődleges cél a gyerekek kommunikációs és kooperációs képességeinek fejlesztése. 2013-ban a rendszeres beázások elkerülése végett új magastető lett építve a Bölcsőde utcában található épületre. 2015-ben pedig

teljes felújításon esett át az intézmény ezen épülete, azonban a többi épület energetikai és egyéb korszerűsítése még nem történt meg.

### Egyházi óvodák

#### 1. Gondviselés Katolikus Óvoda

Az óvodát 1994-ben alapították, helyileg a Szeberényi utcában található. A legjellemzőbb vonása, hogy négy vegyes életkorú csoport működik, így nem csak a pedagógusok, de az idősebb gyermekek is segítik, tanítják a kisebbeket. Három alappillér eszméjében működik az intézmény, ahol az első pillér a vallási ismeretek, a második a játékos fejlesztés a harmadik pedig az egészséges életmódra való nevelés. Jelenleg 120 férőhely található az óvodában, ami 2020-ban egy bővítő beruházás eredményeként egy modernebb és tágasabb épületben fogadja a gyermekeket. (<http://gondviselesovoda.hu/>)

#### 2. Száz Juhocska Református Óvoda

Az óvodát 1998-ban alapították és a Vörösmarty téren található. Szintén vegyes életkorú csoportok működtetésével indult, azonban egy 2009-ben történt beruházás eredményeként már azonos életkorú csoportokkal funkcionál. A bővítés hatására a férőhelyek száma is növekedett 55-ről, 78 férőhelyre. Az óvoda nagyon nagy hangsúlyt fektet az erkölcsi normák és értékek átadására, de emellett a vallási tényezők is szerepet kapnak. (<http://www.fotiref.hu/ovoda/>)

### Magán és alapítványi óvodák

#### 1. Waldorf Óvoda

Az óvoda 1996-ban kezdte meg a Waldorf Iskola tagintézményeként a tevékenységét. Az intézményben vegyes életkorú csoportok - szám szerint kettő - működnek a Waldorf oktatási szemlélet jegyében. Helyileg a Károlyi István utcában található. (<http://fotiwaldorf.hu/>)

#### 2. Angolpalánta Montessori Óvoda

Az óvoda 2011-ben kezdte meg működését és helyileg a Kalász utcában található. Az eltelt évek során folyamatos volt a fejlesztés és a bővítés, így jelenleg már három csoport működik és az óvoda rendelkezik saját tornateremmel és jól felszerelt udvarokkal. Egy csoport átlagosan 18-20 fővel működik. Az intézmény nevelési programjában kiemelt terület a korai idegen nyelvoktatás, de ezek mellett külön foglalkozásokat is biztosít az ott tanuló gyerekeknek, mint például a balett, valamint a judo oktatás. (<http://www.angolpalanta.com/>)

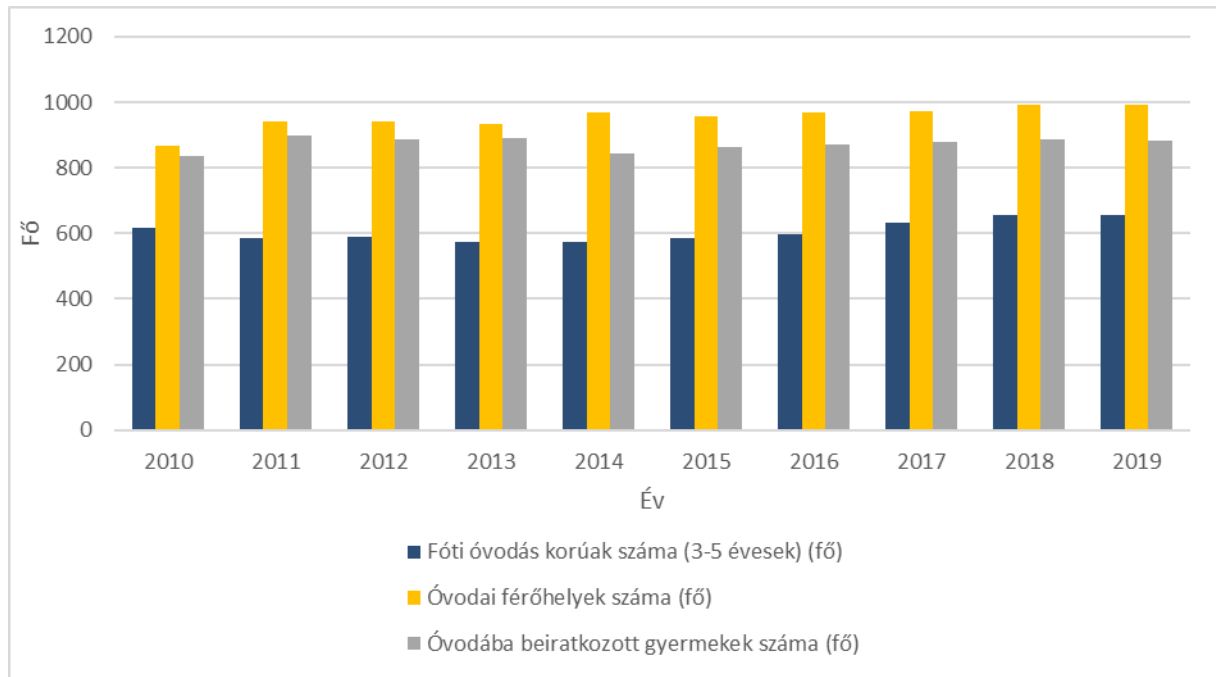
A következőkben az óvodai adatok - az adatok korlátozott elérhetősége miatt - a két önkormányzati óvoda esetében külön, és ezen kívül a nem önkormányzati óvodák tekintetében összesítve kerülnek megjelenítésre, továbbá az önkormányzati óvodák tekintetében az adatok 2019-re vonatkozóan, de a Fótton megtalálható óvodák összesített adatai 2010-től 2019-ig tartó időszakra vonatkozóan kerülnek bemutatásra.

Az Apponyi Franciska Óvodában 2019-ben 282 férőhely volt elérhető. Ebben az évben a felvettek száma összesen 106 fő volt, melyből 101 fő körzetes, 5 fő nem körzetes gyermek volt. Gyógypedagógiai ellátásban ugyanebben az évben 5 fő részesült. Ezen intézmény férőhely-kiszhasználtsága 37,59%- 2019-ben.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsődében 2019-ben 462 férőhely volt engedélyezve. Ebben az évben az óvoda felvett 381 főt, melyből 333 fő körzetes, 48 fő nem körzetes gyermek volt. Ebben az

intézményben a gyógypedagógiai ellátásban részesültek száma 2019-ben 8 fő volt. Ezen intézmény férőhely-kihasználtsága 82,47% 2019-ben.

**39. ábra - Fóti óvodai férőhelyek, óvodás korúak és az óvodákba beiratkozottak száma 2010 és 2019 között**



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

Fóton az óvodai adatokat összesítve megállapítható, hogy 2010-ről 2019-re az óvodai férőhelyek száma 867-ről 994-re emelkedett. Ez 14,65%-os változást jelent. Emellett ugyanebben az időszakban az óvodába beiratkozott gyerekek száma 837 főről, 884 főre emelkedett, ami csupán 5,62%-os növekedést jelent. Ezek alapján a férőhely-kihasználás a 2010-es 96,54%-os értékhez képest csökkent, ugyanis 2019-ben ez az érték 88,93% volt. Az óvodás korúak száma 2010-ben 615 fő, 2019-ben 654 fő volt. Ez 6,34%-os növekedésnek felel meg. 2010-ben az egy óvodai férőhelyre jutó 3-5 évesek aránya 0,71 fő, míg ugyanez az arány 2019-ben 0,66 fő volt.

2012-től állnak rendelkezésre adatok a hátrányos helyzetű óvodába járó gyermekek számáról, melyet a 19. táblázat tartalmaz. 2012-ben összesen 131 gyermek tartozott ebbe a kategóriába, míg 2019-ben 5 gyermek. Ebben a vizsgált időszakban egy csökkenő tendencia figyelhető meg. 2012-ben a hátrányos helyzetű gyermekek aránya az összes beíratott gyermekhez képest 14,75%, míg ugyanez 2019-ben 0,57% volt.

**19. táblázat: Hátrányos és nem hátrányos helyzetű óvodások száma**

	2012	2019	2012-2019-ig átlagosan
<b>Hátrányos helyzetű óvodások száma (fő)</b>	131	5	62
<b>Nem hátrányos helyzetű óvodások száma (fő)</b>	757	879	813,88
<b>Összesen</b>	888	884	875,88

*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*



### 2.8.1.2. Közoktatás

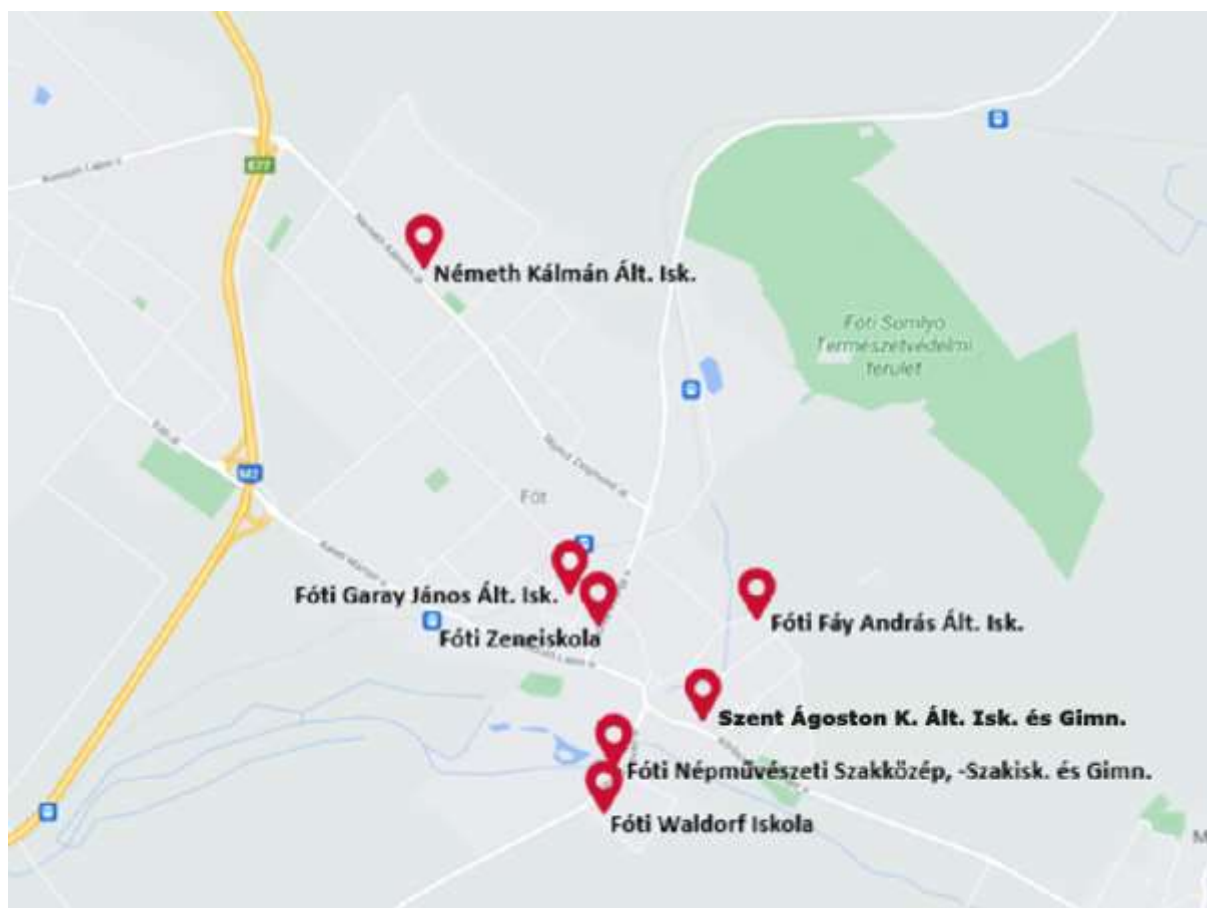
Fóton az idei tanév kezdetéig öt általános és hét középiskolai tevékenységet folytató oktatási intézmény volt található, melyek összesített adatai 2010-től 2019-ig kerülnek megjelenítésre.

A 2015. évi LXV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításának 12. § (1) bekezdése alapján „A szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire és ehhez kapcsolódó szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama és a szakképzésről szóló törvény alapján az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik.”

A 2015. évi LXV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításának 13. § (1) bekezdése alapján „A szakközépiskolának öt évfolyama van, amelyből a) három, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyam, valamint b) további kettő, érettségi vizsgára felkészítő évfolyam.”

A vizsgált időszakban a fóti középiskolák is átestek névváltoztatáson és 2015-től a gimnáziumok mellett már nem szakközépiskolákként, hanem szakgimnáziumként folytatták oktatási tevékenységeiket.

40. ábra - Fót általános és középiskoláinak elhelyezkedése



Forrás: Saját szerkesztés

## Fót általános és középiskolái

### 1. Fóti Fáy András Általános iskola

Az iskola 2007-ben épült és ennek megfelelően modern, jól felszerelt. Az épület a Fáy András téren található. Az osztályokban elérhető interaktív táblák, projektorok és az egész épületben internetkapcsolat, amely biztosítja az elektronikus iskolai rendszer és a digitális oktatási anyagok elérhetőségét is. 2014-ben egy KMOP pályázat keretein belül történt egy kisebb fejlesztés, amely a kazánház korszerűsítését célozta meg. A jelenlegi adatok szerint az intézményben tanulók száma 510 fő. Az iskola emelt szintű képzést biztosít angol és informatika tantárgyakból. Az átlagon felüliek tehetséggondozása, illetve a lassabban haladók felzárkóztatása egyaránt fontos az intézmény számára. Emellett pedig a sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek oktatása is zajlik, szintén alsó és felső tagozatos megosztásban. Jelenleg 1 aktív feladatellátási helyen működik (2151 Fót, Fáy András tér 1.).

### 2. Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium

Jelen formájában 1993 óta működik a középiskola, amely a Vörösmarty Mihály téren foglal helyet. Az iskola fókuszában a hagyományörzés és egyéb népművészeti tanulmányok oktatása kap helyet. Az alap struktúra szerint négyosztályos gimnáziumként működik, azonban az igények alapján már ötosztályos gimnáziumi osztályokat is indít, melyben egy évnyi nyelvi előkészítés zajlik. Jelenleg a rendelkezésre álló adatok alapján gimnáziumi oktatásban 149 fő, szakgimnáziumi, illetve technikumok oktatásban összesen 295 tanuló részesül. További egyedi tényező, hogy a középiskola keretein belül működik ECDL Vizsgaközpont, illetve ECL Nyelvvizsgaközpont is. Korábban „Fóti Népművészeti Szakközép, Szakiskola és Gimnázium” volt a neve, de a 2015-ös változás hatással volt erre az iskolára. Szakgimnáziumi nevelés-oktatás 2020.09.01-től kifutó rendszerben van. Jelenleg 1 aktív feladatellátási helyen működik (2153 Fót, Vörösmarty tér 2.).

### 3. Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium

Az intézmény 1991 óta működik, azonban gimnáziumi oktatást csak 2000-től vezetett be. Az iskola a Vörösmarty Mihály utcában található, de rendelkezik két másik telephellyel is. A Vörösmarty Mihály utcában az utolsó évben 165 fő, a Béke utcai telephelyen 90 fő, a Vörösmarty téren lévő telephelyen 93 tanulót tartott nyilván az intézmény. A négy keresztény felekezet alatt létrehozott iskolában négyosztályos gimnáziumi struktúra került kialakításra. Az évek során rendkívül sok változtatás, beruházás és fejlesztés során érte el a mai formáját. 2021.08.31-i dátummal a megszűnése hatályba lépett, a megszűnéséről a fenntartó (Fóti Ökumenikus Közművelődési Egyesület) határozott. Helyébe 2021.09.01-től a Szent Ágoston Keresztény Általános Iskola és Gimnázium lépett.

### 4. Fóti Zeneiskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény a Dózsa György utcában található. Az iskolában jelenleg öt tanszak működik, melyek a következők: akkordikus tanszak, billentyűs tanszak, fúvós tanszak, vonós tanszak, zeneismeret-vokális tanszak. Számos fóti kulturális programnak ad helyet az intézmény, illetve vesznek azokon részt a diákok. Jelenleg 9 aktív feladatellátási helyen működik, fő feladatellátási helye a 2151 Fót, Dózsa György út 12-14. cím alatt található.

### 5. Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános és Művészeti Iskola és Gimnázium

1996-ban alapult és az iskolai adatai alapján az ország egyik legnagyobb Waldorf intézménye, mely a Károlyi István utcában található. Az iskolában 2000-ben indult el gimnáziumi oktatás. A gimnáziumi képzés öt éves, ahol az ötödik évben érettségi előkészítő oktatás folyik. Itt a diákok személyre szabott órarenddel rendelkeznek annak érdekében, hogy az általuk választott érettségi tárgyakból akár emelt

óraszámokkal készülhessenek. Nem csak a nyelvi és művészeti oktatásra fektet az iskola hangsúlyt, hanem a gyakorlati oktatásra is, ezért különböző iskolán kívüli gyakorlatok (pl.: mezőgazdasági gyakorlat) szerepelnek a diákok órarendjében. Az elérhető nyilvántartás alapján általános iskolai oktatásban 276 fő, gimnáziumi oktatásban 148 fő részesül jelenleg. Jelenleg 2 aktív feladatellátási helyen működik (2151 Fót, Károlyi István utca 44. és 2151 Fót, Vörösmarty tér 2.)

#### 6. Fóti Garay János Általános Iskola

Az intézményt 1962-ben alapították és azóta több bővítő beruházáson is átesett. Az intézmény az Arany János utcában foglal helyet. 1979-ben bővítették, akkor érte el a mai formáját. 2011-ben akadálymentesítés, 2014-ben pedig a vizesblokk korszerűsítése történt meg. Azonban az épület kora érezhető, az állapota a felújítások és karbantartások mellett is fokozatosan romlik. Az elérhető adatok alapján jelenleg 440 fő oktatása folyik az intézményben. Az iskola nevelési programjában kiemelt célterület a nyelvi és informatikai oktatás, de a kultúra is sok helyen megjelenik. Az intézmény több rendezvényt is szervez, amely szerves részét képezi Fót város kulturális életének. Jelenleg 1 aktív feladatellátási helyen működik (2151 Fót, Arany János utca 20-26.).

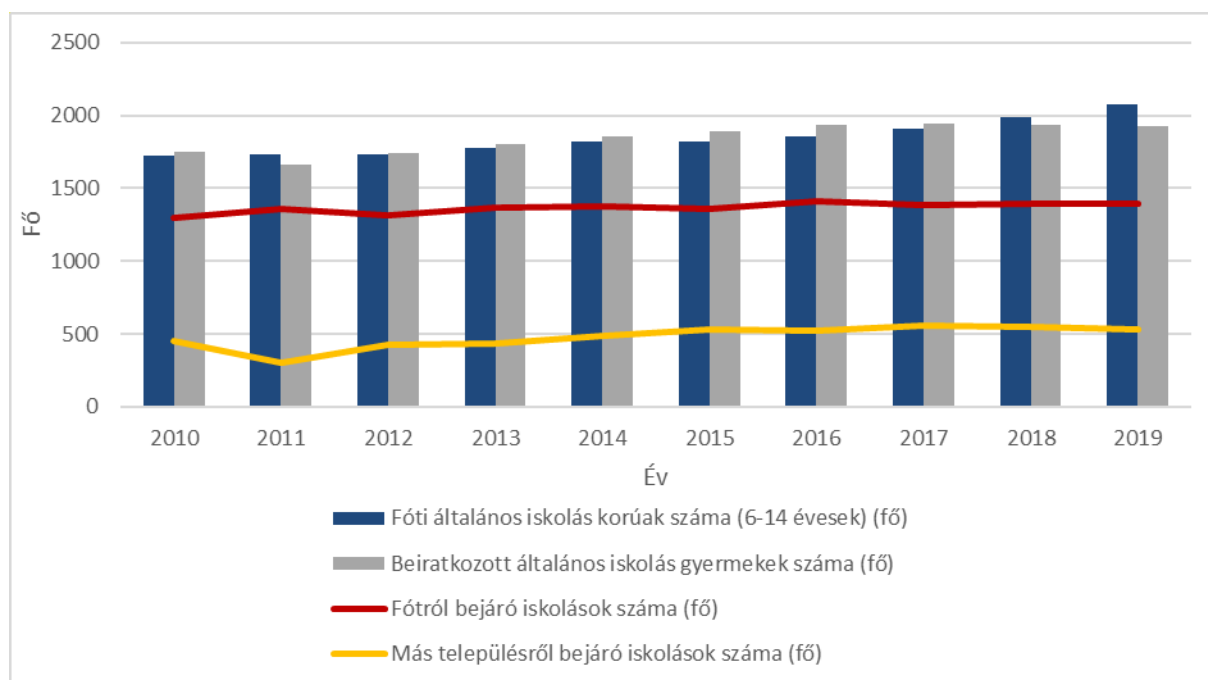
#### 7. Németh Kálmán Általános (és Alapfokú Művészeti) Iskola<sup>18</sup>

Az intézmény a Március 15. utcában kezdte meg a működését 1913-ban, azóta folyamatosan bővült. Ennek ellenére a műszaki állapota folyamatosan romlik. 2014-ben a vizesblokk felújítása történt meg, de emellett szükség lenne a teljes épület korszerűsítésére és felújítására. Az iskolában az alsó tagozatosok esetében emelt óraszámú magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyat oktatnak, míg a felső tagozatosoknak a nyelvi óráik oktatása történik emelt óraszámúban. Ezek mellett 2001-től drámapedagógiai és művészeti képzés is folyik az intézményben. Jelenleg az ide járó iskolások száma 347 fő. 2020-tól kezdve az intézmény neve hivatalosan Németh Kálmán Általános Iskola, és alsó és felső tagozatos általános iskolai nevelés-oktatási feladatokat látnak el. Jelenleg 1 aktív feladatellátási helyen működik (2151 Fót, Március 15. utca 40.).

---

<sup>18</sup> 2020-as tanév óta "Németh Kálmán Általános Iskola, ezért került az Alapfokú Művészeti név zárójelbe

**41. ábra - Fóti általános iskolás korúak, beiratkozottak, Fótról bejárók vagy más településről bejárók száma 2010 és 2019 között**



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

Fóton az általános iskolás korúak száma (6-14 évesek) 2010-ben 1726 fő, míg 2019-ben 2077 fő volt. Az általános iskolás gyermekek száma 2010-ben 1749 fő, melynek 50,03%-a alsó, 49,97%-a felső tagozatos tanuló volt. Az iskolás gyermekek száma 2010-ről 2019-re 10,23%-kal növekedett, így 2019-ben a tanulók száma 1928 fő volt. 2019-ben a megnövekedett tanulók száma mellett az alsó tagozatosok aránya 52,44%, míg a felső tagozatosok aránya 47,66% volt.

Fótról és a más településekről bejáró általános iskolás tanulók arányát tekintve nem történt szignifikáns változás 2010 és 2019 között. 2010-ben az általános iskolába járó gyermekek 74,04%-a, azaz 1295 fő Fótról, 25,96%-a, azaz 454 fő más településről járt be. Ez az arány 2019-ben az előbbi esetében 72,46%, azaz 1397 fő, az utóbbi esetében pedig 27,54%, azaz 531 fő volt.

Az egy osztályra jutó gyermekek száma, az iskolába beiratkozott gyerekek számának növekedése ellenére sem változott jelentősen. 2010-ben egy osztályban átlagosan 21,33 fő, 2019-ben átlagosan 22,42 fő volt jelen.

2012-től áll rendelkezésre adat a hátrányos helyzetű tanulók, valamint a gyógypedagógiai oktatásban részesülő tanulók számára vonatkozóan, melyet a 20. táblázat foglal össze.

**20. táblázat - Hátrányos helyzetű és gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolások száma**

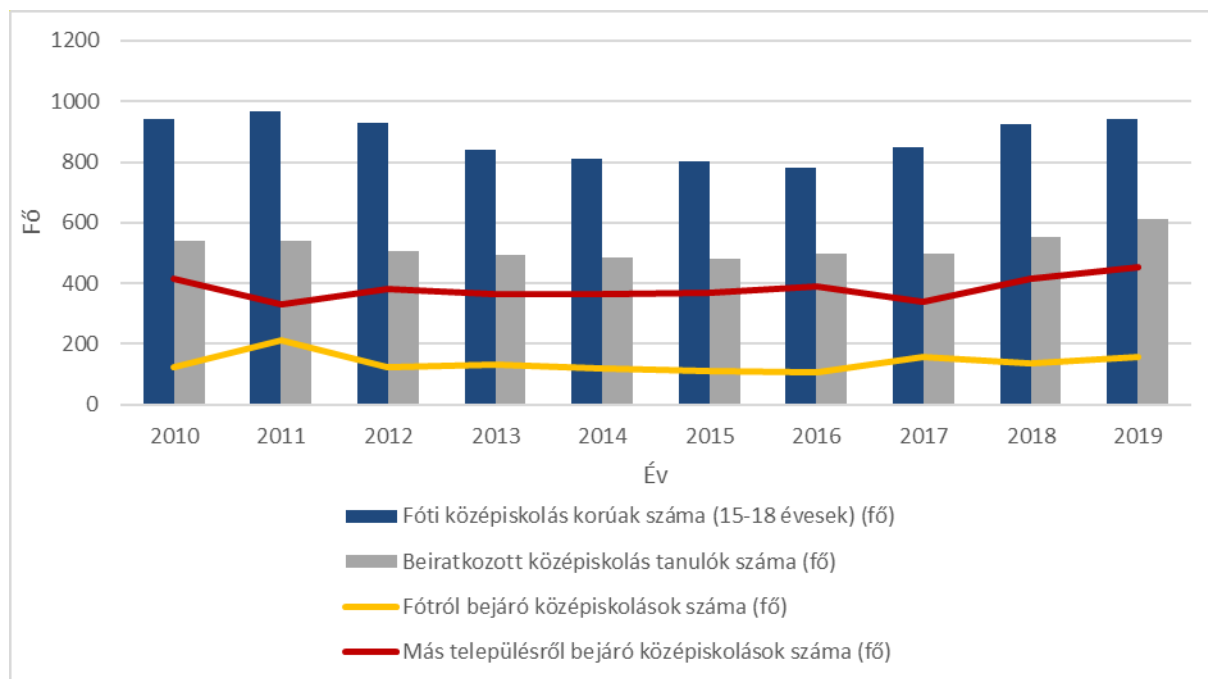
	2012	2019	2012-2019-ig átlagosan
Hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)	220	52	86,5
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő tanulók száma (fő)	12	17	20,75
A két kategórián kívüli tanulók száma (fő)	1509	1859	1842,13

Összesen	1741	1928	1879,75
----------	------	------	---------

*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

Fóton a középiskolás korúak száma (15-18 évesek) 2010-ben és 2019-ben is 941 fő volt. 2010-től 2016-ig egy csökkenő, 2016-tól 2019-ig egy növekvő tendencia figyelhető meg (42. ábra).

**42. ábra - Fóti középiskolás korúak, beiratkozottak, Fótról bejárók vagy más településről bejárók száma 2010 és 2019 között**



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

A középiskolás gyermekek száma 2010-ben 539 fő, melynek 65,12%-a gimnáziumi, 34,88%-a pedig szakközépiskolai tanuló volt, a középiskolás gyermekek száma 2015-ben 480 fő volt, azaz csökkent 2010-hez képest. Azonban 2010-ről 2019-re 13,17%-kal növekedett, így 2019-ben a tanulók száma 610 fő volt. 2019-ben a megnövekedett tanulók száma mellett a gimnáziumi tanulók aránya 60,98%, míg a szaggimnáziumi tanulók aránya 39,02% volt.

Fótról és a más településekről bejáró középiskolás tanulók arányát tekintve két kisebb változás figyelhető meg a trendvonalban, 2011-ben, illetve és 2017-ben. Ezekon kívül az általános trendben nem volt jelentős változás az arányokat tekintve. 2010-ben a középiskolások 22,63%-a Fótról, 77,37%-a pedig más településről járt be az iskolába, azaz ingázó volt. Ez az arány 2019-ben az előbbi esetében 25,90%, az utóbbi esetében pedig 74,10% volt. 2019-ben 610 fő volt a beiratkozott középiskolás tanulók száma. Fótról 158 tanuló járt be, más településről 452 fő. Mivel Fóton ebben az évben 941 középiskolás korú fiatal volt, ez azt jelenti, hogy a más településre járók, egyéb módon tanulók vagy tankötelezettségüket befejezők száma ebben az évben 783 fő volt<sup>19</sup>.

Az egy osztályra jutó tanulók száma 2010-ről 2019-re, az összes középiskolás 13,17%-os növekedése mellett, 22,60%-ot emelkedett. Az ilyen dinamikus növekedés csak egy ideig tartható az osztályokban

<sup>19</sup> Más településre eljáró tanulók arányára vonatkozó adat nem létezik, így saját számolás útján kaptuk a 783 főt.

való tanulók számának a növelésével, az új osztályok kialakítása pedig korlátozott egy adott épületen belül. 2010-ben egy osztályban átlagosan 20,73, míg 2019-ben egy osztályban átlagosan 25,42 fő volt jelen.

**21. táblázat - Hátrányos és nem hátrányos helyzetű középiskolások száma**

	2012	2015	2012-2019-ig átlagosan
<b>Hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</b>	27	41	9,88
<b>Nem hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</b>	479	439	505,38
<b>Összesen</b>	506	480	520,30

*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

A 2012-től rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 2012 és 2019 között két év kivételével a hátrányos helyzetű tanulók aránya a nem hátrányos helyzetű tanulókhoz képest 1% alatt van. Azonban ez az arány 2012-ben 5,64%, 2015-ben 9,34% volt.

Az óvodákba és iskolákba beiratkozott gyerekek és pedagógusok száma kiugró változást nem mutat 2016 és 2020 között (22. táblázat). Az óvodákban 1 pedagógusra átlagosan 10,94, iskolákban 8,05 gyerek jut,

**22. táblázat - Óvodában és iskolában a diákok és pedagógusok száma**

Évszám		Létszám		Diák/pedagógus arány	
		Óvoda	Iskola	Óvoda	Iskola
<b>2016</b>	Gyerekek	871	2431	10,62	7,82
	Pedagógusok	82	311		
<b>2017</b>	Gyerekek	880	2457	10,86	8,11
	Pedagógusok	81	303		
<b>2018</b>	Gyerekek	853	2506	10,94	7,86
	Pedagógusok	78	319		
<b>2019</b>	Gyerekek	849	2554	10,48	8,19
	Pedagógusok	81	312		
<b>2020</b>	Gyerekek	860	2615	11,78	8,30
	Pedagógusok	73	315		

*Forrás: KIR adatok alapján saját szerkesztés*

Az oktatás minőségét az általános iskolák esetében az a 2019-es kompetenciamérés eredményeivel, középiskolák esetén a sikeres érettségit tett diákok arányával vizsgáltuk. Ez alapján a fóti iskolák átlagosan nem különböznek szignifikánsan az országos átlagtól sem a matematika, sem a szövegértés tekintetében. Ez alól a következő intézmények jelentenek kivételt:

- Fóti Fáy András Általános Iskola: matematikában (6. és 8. osztály) és szövegértésben (8. osztály) az országos átlaghoz képest szignifikánsabb magasabbak az eredmények;
- Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gimnázium: matematikában (8. és 10. osztály) az országos átlaghoz képest szignifikánsabb alacsonyabbak az eredmények;

- Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium: matematikában (8. osztály) az országos átlaghoz képest szignifikánsabb alacsonyabbak, szövegértésben (6. osztály) az országos átlaghoz képest szignifikánsabb magasabbak voltak az eredmények.

2020. október 1-jei állapot szerint az egyes intézmények statisztikáit a 23. táblázat részletezi. Ez alapján a 2019/2020-a tanév május-júniusában három oktatási intézményben volt lehetőség a diákoknak Fóton érettségizni. Mindhárom intézményben 1-1 diák nem szerzett bizonyítványt, így az érettségizés sikeressége 95-98% közötti.

23. táblázat - 2020. október 1-jei állapot szerint intézményi statisztika

	Összes feladatellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitólétszáma	Fő munkaviszony és részmunkaidőben pedagógus, oktató munkakörben alkalmazottak nyitóállománya	Kapacitás: A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma	Érettségizők száma	Bizonyítványt szerzett	Sikeres emelt szint
<b>Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános és Művészeti Iskola és Gimnázium: óvoda</b>	1	42	4				
<b>Apponyi Franciska Óvoda</b>	3	205	20				
<b>Fóti Boglárka Óvoda-Bölcsőde</b>	3	399	28				
<b>A Fóti Római Katolikus Egyházközség Gondviselés Óvodája</b>	1	102	7				
<b>Fót-Központi Református Egyházközség Száz Juhocska Református Óvodája</b>	1	64	7				
<b>Angolpalánta Montessori Óvoda</b>	2	48	7				
<b>Németh Kálmán Általános Iskola</b>	1	347	43	16			
<b>Fóti Garay János Általános Iskola</b>	1	440	40	19			
<b>Fóti Fáy András Általános iskola</b>	1	510	53	22			
<b>Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium</b>	2	444	61	17	51	50	16
<b>Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium</b>	4	450	49		22	21	7
<b>Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános és Művészeti Iskola és Gimnázium: iskolai oktatás</b>	2	424	35	0	25	24	10
<b>Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános és Művészeti Iskola és Gimnázium: művészeti iskola</b>	1	394	6				
<b>Fóti Zeneiskola és Alapfokú Művészeti Iskola</b>	9	359	32				



### 2.8.1.3. Kultúra, művészet és sport

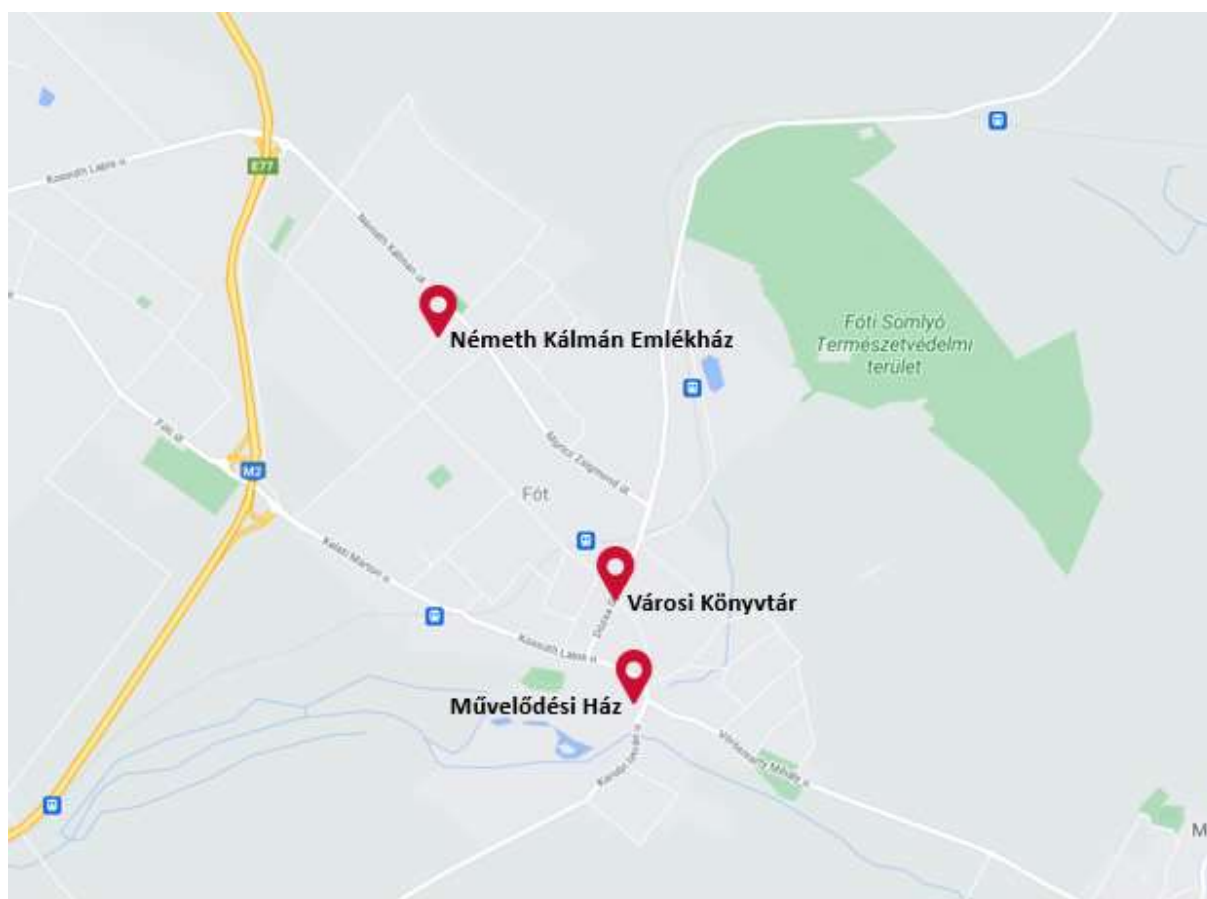
#### Kultúra és művészet

Hazánkban Magyarország Alaptörvénye XI. cikk. (1) és (2) pontja meghatározza, hogy „Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez. Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével a törvényben meghatározottak szerint anyagi támogatással biztosítja.” Fóton ezen feladatokat az egyházak, civil szervezetek és más intézmények segítségével a Fóti Közművelődés és Közgyűjteményi Központ (továbbiakban: FKKK) látja el.

A Fót – Dunakeszi – Göd hármasközül Dunakeszi közigazgatási és gazdasági, Göd üdülési, Fót inkább kulturális központnak tekinthető. Éppen ezért fontos, hogy erre az adottságra és tulajdonságra a kulturális értékek megőrzése érdekében az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordítson.

Az önkormányzatok közművelődési feladatellátását az 1997. évi CXL. – A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló - törvény szabályozza. Fót Város Önkormányzata a fenti törvény értelmében az FKKK működteti a következő tagintézményeivel:

#### 43. ábra - Fót kulturális intézményeinek elhelyezkedése

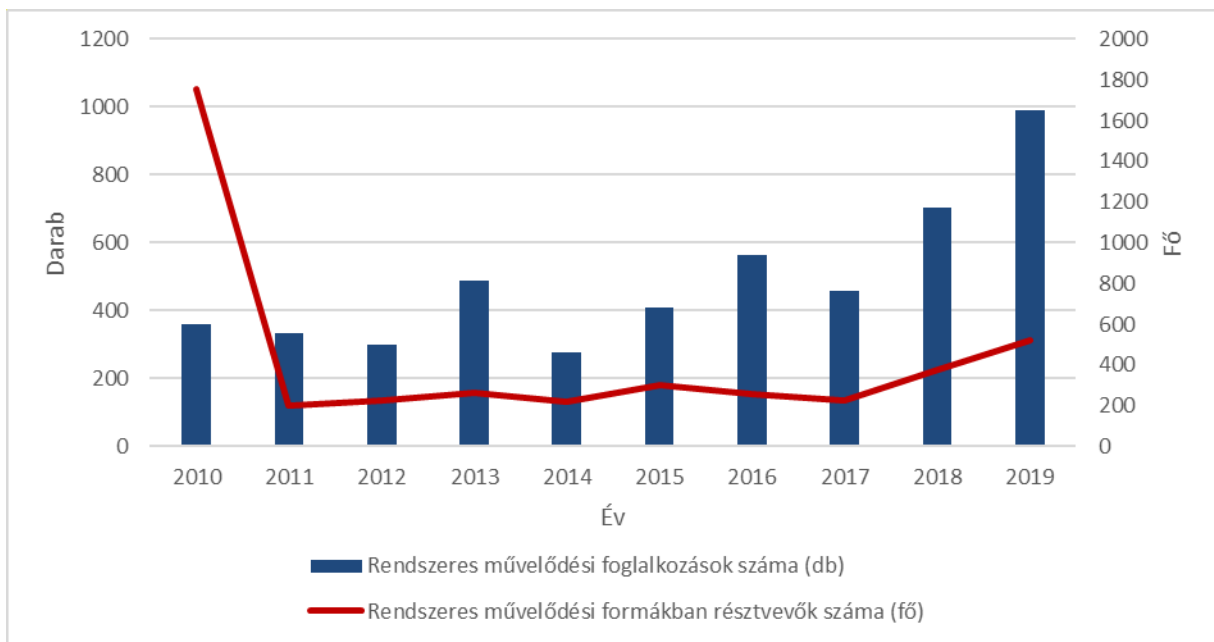


*Forrás: Saját szerkesztés*

A Vörösmarty Művelődési Ház (VMH) 1932-ben épült és a Vörösmarty Mihály téren helyezkedik el. A 400 m<sup>2</sup> alapterületű épület 3 kisebb teremmel és egy 200 férőhelyes színházteremmel rendelkezik. Az épület 1994-ben esett át utoljára felújításra, és mivel a jelenlegi állapota fokozatosan romlik,

időszerű egy ismételt felújítás. Az elmúlt pár évben egy pályázat útján ki lett bővítve a VMH eszközparkja, ami informatikai, fény- és hangtechnikai eszközök beszerzését jelenti. Az intézmény feladatait egy intézményvezető és három szakmai munkatárs végzi el. A VMH rendszeres foglalkozásokat biztosított a vizsgált időszakban. 2010-től 2019-ig majdnem háromszorosára nőttek a művelődési foglalkozások száma. Ezzel szemben azonban a rendszeres művelődési foglalkozásokon résztvevők száma nem nőtt ilyen dinamikus ütemben: 2010-ben átlagosan 4,8 fő látogatta a művelődési foglalkozásokat, míg 2019-ben ez a szám átlagosan 0,5 főre csökkent. Jelen helyzetben azonban a VMH tulajdonságai nem engednék meg, hogy a résztvevők száma hasonló ütemben növekedjen, mint a művelődési foglalkozások száma. A 400 m<sup>2</sup>-es alapterület már nem lenne elegendő a növekvő igények kiszolgálásához.

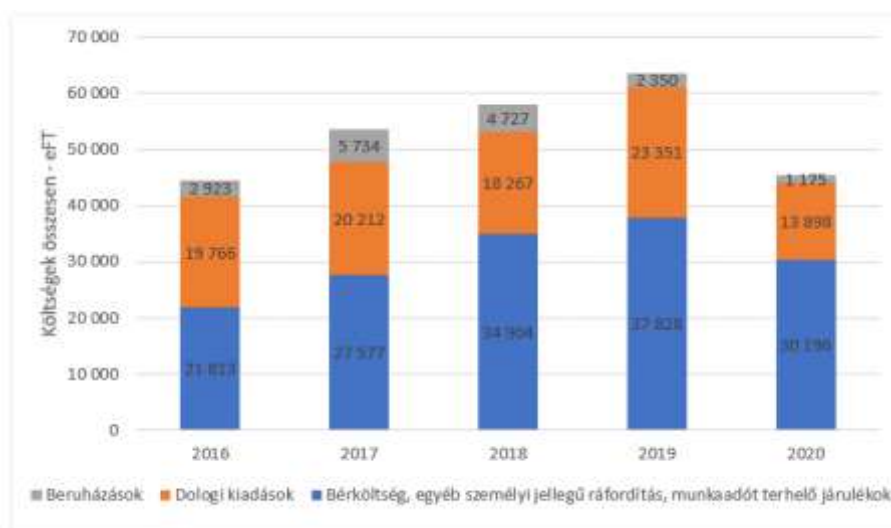
**44. ábra - VMH foglalkozásainak és résztvevőinek száma 2010-2019 között**



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

A VMH költségvetés utóbbi 5 évének alakulásából (az FKKK 2016-2021-es beszámolója alapján) látszik, hogy az éves kiadások jelentős részét a bérköltség, egyéb személyi jellegű ráfordítások és a munkaadót terhelő járulékok jelentik, ennél valamivel kisebb részét képezik a dologi kiadások, míg a beruházások az elmúlt 5 évre vetítve az összkiadásnak átlagosan csak a 6%-a. A bérköltségek folyamatos emelkedése után 2020-ban a COVID-19 járványhelyzet mindegyik költségelemben látható csökkenést okozott, a beruházásokra fordított összeg csökkenése ugyanakkor már 2017-ben elkezdődött.

45. ábra – VMH kiadásai 2016-2020 között

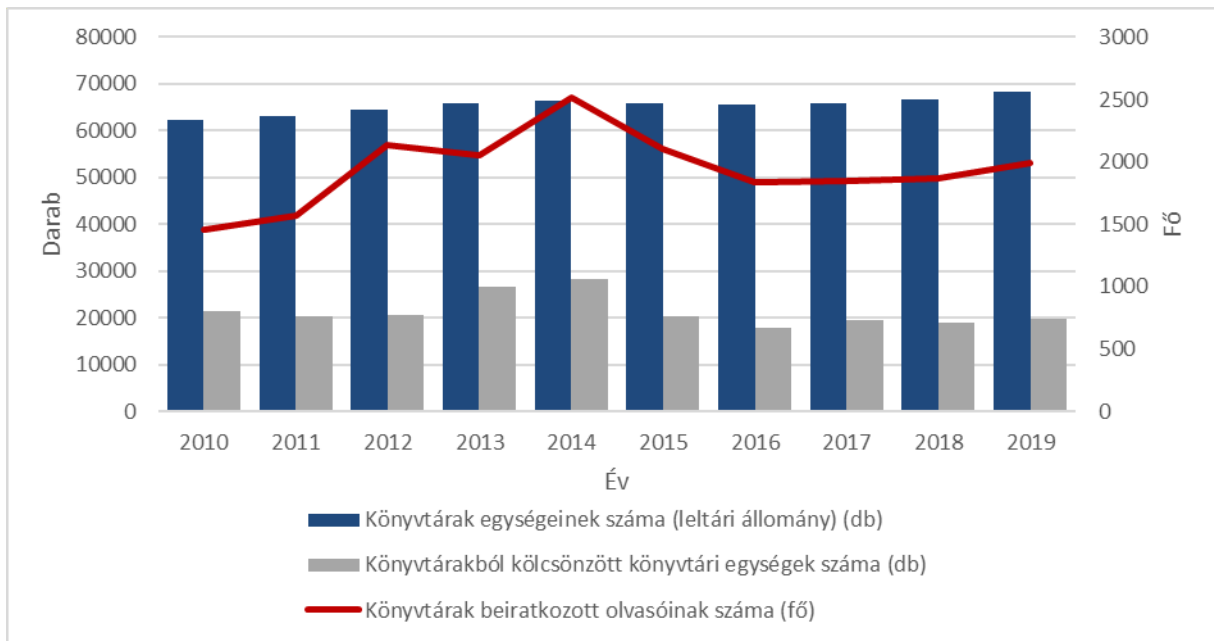


*Forrás: FKKEK 2016-2021-es beszámolója alapján saját szerkesztés*

Fót további kulturális helyszínéül szolgál a Kisalagi Közösségi Ház, mely egy nagyobb és egy kisebb teremmel nyújt lehetőséget művelődési foglalkozások megtartására.

A Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ részeként a település könyvtári feladatait két intézmény látja el: a Kisalagi Fiókkönyvtár, valamint a Városi Könyvtár. A Városi Könyvtár 1953-ban épült, a Dózsa György utcában található, a Kisalagi Fiókkönyvtár pedig 2007-től működik a Varga-villa épületében. Az intézményekben felmerülő feladatokat öt könyvtáros látja el. A könyvtár Digitális Jólét Program Pontként is működik, melynek köszönhetően a központi könyvtár 15 éve biztosítja az internetelérés, számítógép-használat, fénymásolási és nyomtatási lehetőségeket. A könyvek és elektronikus dokumentumok mellett folyóiratok is az olvasók rendelkezésére állnak, melyek keresését a könyvtár elektronikusan elérhető katalógusa könnyíti meg. Regisztrációt követően a felületre beiratkozott olvasók megtekinthetik a nevükre kölcsönzött dokumentumokat, meghosszabbíthatják azok kölcsönzési idejét, valamint előjegyzést is kérhetnek. A könyvtárban helytörténeti dokumentumok széles választéka is elérhető, mely állomány azonban csak helyben használható, azok az elektronikus katalógusban nem találhatóak meg. A könyvtárak egységeinek a száma minimális, de stabil növekedést, azonban a könyvtárakból kölcsönzött egységek száma stagnálást mutat. Ezek mellett a könyvtárba beiratkozott olvasók száma a vizsgált időszakban 2010-től gyors növekedést, ám 2014-től inkább csökken. A könyvtárak népszerűsítésük érdekében rendszeres kulturális programokkal várja a gyermekeket és felnőtteket egyaránt. A Városi Könyvtár legnagyobb nehézsége az épület rossz állapota, amely például rendszeres beázást és ezzel összefüggően több problémát is okoz, valamint, hogy a 300 m<sup>2</sup> alapterületű könyvtár már nem elegendő a jelenlegi kötet, illetve számítógép állomány tárolására.

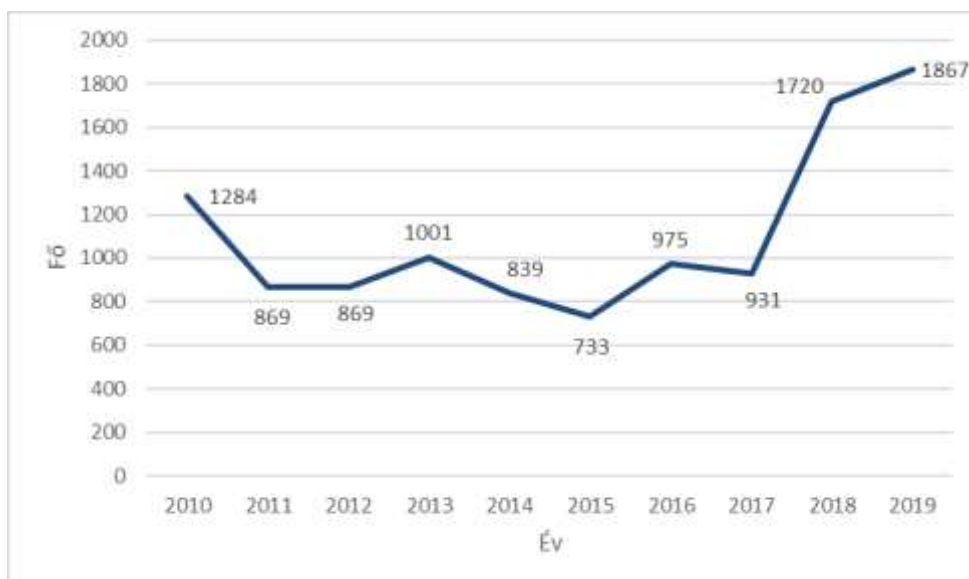
46. ábra - Fót könyvtári adatai 2010-2019 között



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

A település múzeumi tevékenységét egy intézmény biztosítja. A Németh Kálmán Emlékház 1979-ben került az Önkormányzat tulajdonába. Az épület a Béke utcában foglal helyet, melyet 2003-ban a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma múzeummá nyilvánított. Az intézmény egy állandó kiállítással rendelkezik, a képzőművészeti alkotások kilenc kiállítóhelyiségben, eredeti elrendezésükben tekinthetők meg. A múzeumot látogatók száma a vizsgált időszakban igen változó volt, de alapvetően növekvő tendencia figyelhető meg. Az emlékház gondozása az államnak való ajándékozása után az Önkormányzat feladatává vált.

47. ábra - Múzeumi látogatók számának változása 2010-2019 között



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

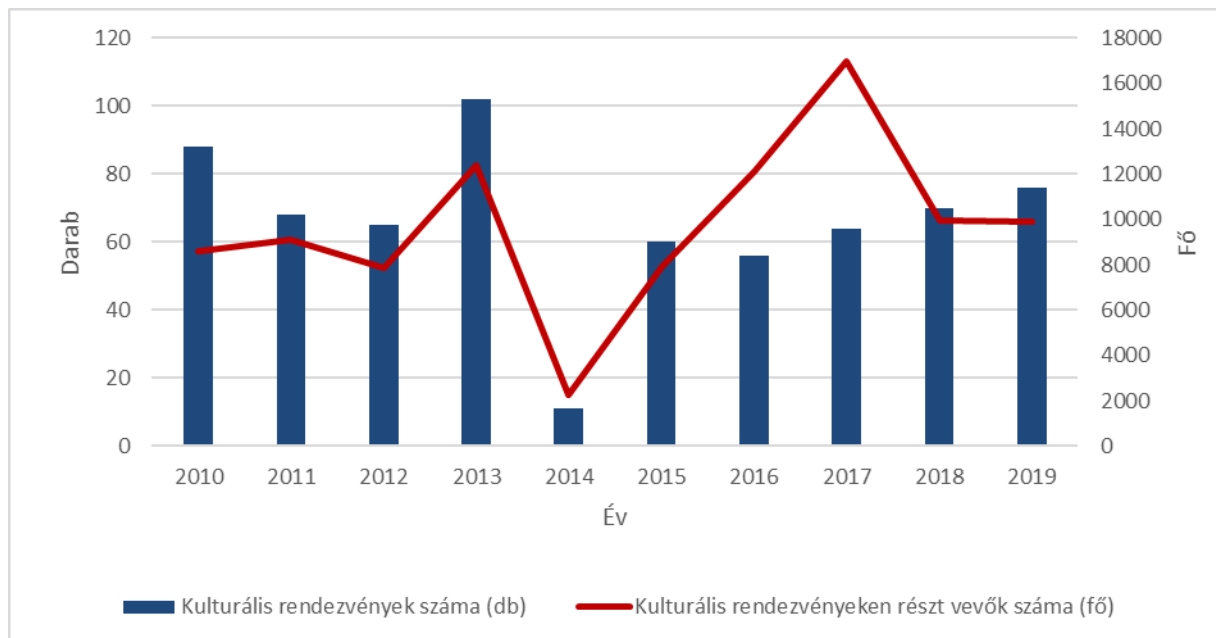
Annak érdekében, hogy Fót története és múltbéli jelentősége megismerhetőbbé váljon mind a helyiek, mind az ide látogatók számára, 2020 őszétől a Tájház ad otthont a helytörténeti gyűjtemény

számára. Ehhez az FKKK beszámolója alapján a működési engedélyek megszerzése, illetve a szakmai profil kialakítása még folyamatban van.

Fót kulturális életében meghatározó szerepet töltenek be a különböző kulturális rendezvények, melyeket a közművelődési, oktatási intézmények és egyre gyakrabban civil szervezetek rendeznek.

Az FKKK elsődleges törekvése, hogy az integrált intézményi struktúra létrehozásával biztosítsa a humán erőforrás hatékony felhasználását, valamint a fóti közösségi és kulturális élet összehangolt működését, mely kielégíti a polgárok művelődési igényeit. Ezen felül az intézményegységek működésének optimalizálásával, infrastruktúrájuk fejlesztésével – különös tekintettel a korszerű technikai feltételek megteremtésével – hozzájáruljon ahhoz, hogy a kultúráközvetítő szakemberek biztonságosan és minőséggel tudják végezni munkájukat. Az FKKK alapvető célja, hogy a helyi értékeket és hagyományokat megtartva egy közösségépítő, kulturális elemekben gazdag környezetet alakítson ki, ennek pedig elengedhetetlen része a kulturális programok, rendezvények szervezése és lebonyolítása. 2010 és 2019 között a vizsgált időszak első felében ezeknek a rendezvényeknek a száma növekvő, a második felében azonban csökkenő tendenciát mutatott. A legfőbb rendezvények között megtalálhatóak az állami ünnepek, melyek előadásait rendszerint a helyi iskolák, máskor előadóművészek tartják, továbbá a Magyar Kultúra Napja, Költészet Napja, Föld Napja, Zenei Világnap stb. Ezek általában a VMH-ban, a Városi Könyvtárban, illetve a Zeneiskolában kapnak helyet. A város azonban rendelkezik több jellegzetes sajátos fóti rendezvénnyel, mint a Fóti Szüret, Kálmán napi megemlékezés, Fóti Nyár és még sok hasonló program, melyen előszeretettel vesznek részt a település lakosai.

**48. ábra - Fót kulturális rendezvényeinek és azok résztvevőinek száma 2010 és 2019 között**



*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés*

Össességében elmondható, hogy Fóton a változatos kulturális programokra, rendezvényekre és kiállításokra van igény (FKKK beszámoló alapján), azonban az ezek megvalósítására rendelkezésre álló infrastruktúra nem megfelelő. Korszerűtlenek a közművelődési intézmények, illetve sok intézmény nincs is kihasználva sem turisztikai, sem a településen élők kulturális igényeinek a szempontjából. (pl.: Kiskastély, mozi stb.) A növekvő társadalmi létszám mellett a közösségi színterek hiánya áll fent,

nincs megfelelő kommunikációs csatorna a településen élőkkel, és a programok összetétele sem fedi le az összes korosztály érdeklődését. Továbbá veszélyezteti Fót kulturális életét az, hogy a környező települések a hasonló adottságokat jobban ki tudták használni (pl.: Dunakeszi), a város idővel eleshet a pályázati lehetőségektől és a pénzhiány kialakulásában a kultúrára fordított támogatás csökkenhet.

Fót kulturális életének működtetése és fejlesztése érdekében számos tényezőre van szükség, mely javaslatokat a Közművelődési koncepció foglalja össze a következők szerint:

- 1) Minden korosztály számára vonzó közösségi helyek és ehhez tartozóan programok kerüljenek kialakításra
- 2) A jelenlegi műemlékek, helyi védett épületek karbantartása legyen rendszeres, illetve
- 3) A kihasználatlan intézmények kapják meg a szükséges anyagi és egyéb ráfordítást, hogy hosszabb távon hasznosíthatók legyenek.

### Sport és a helyi sportegyesületek

Jelenleg a város nem rendelkezik semmilyen időtávban sport-koncepcióval, így a sporttal kapcsolatos célkitűzések a Gazdasági Program részét képezik. Egy jól működő koncepcióhoz két fontos tényezőre van szükség. Az egyik tényező a sportegyesületek léte, amelyek segítik a sportolási lehetőségek széleskörű megismertetését és gyakorlását a lehető legtöbb korosztályban. A másik tényező pedig a különböző sportokhoz biztosított beltéri és kültéri infrastruktúra.

49. ábra - Fóti sportolási lehetőséget nyújtó intézmények és sportfelületek



Forrás: Saját szerkesztés

Fóton jelenleg nyolc sportegyesület működik:

#### 1. Fót Sport Egyesület

Fót legnagyobb sportegyesülete, amely a szabadidő-, az amatőr és a profi sportolókra is egyaránt fókuszál. Főbb tevékenységi köre: versenyek szervezése, valamint aktív részvétel azokon, különböző edzőtáborok megrendezése. Az egyesület jelenleg 11 szakosztályt tart számon, amelyek a következők:

- Asztalitenisz, ahol amatőr és profi kategóriában tartanak edzéseket.
- Atlétika, ahol az edzéseket a Balogh Sándor Sporttelepen tartják, mind amatőr, profi vagy személyi edzés keretein belül.
- Judo, ahol minden korosztályt várnak az edzéseikre, mely helyileg a Fóti SE judo szakosztály termében található.
- Kerékpár, ahol BMX edzéseket tart az egyesület a Fóti Tónál.
- Kézilabda, aminek az edzései a Fóti Fáy András Általános Iskolában, illetve a Fóti Garay János Általános Iskolában található és amiken 1-7. osztályig vehetnek részt a gyerekek.
- Kosárlabda, ahol az edzéseket a Németh Kálmán Általános Iskolában tartja az egyesület.
- Labdarúgás, ahol a minden korosztályban tart edzéseket az egyesület.
- Modern tánc, ahol többféle táncstílusra járhatnak edzésre az emberek.
- Röplabda szakosztály.
- Tenisz, ahol mind amatőr, mind profi edzéseket is tart az egyesület.
- Természetjáró szakosztály.

Az egyesület általános célja, hogy az igazolt versenyzőket belföldön és külföldön is egyaránt versenyeztesse, de ezek mellett biztosítson a nem versenyzőknek is számtalan sportolási lehetőséget. Az egyesület célja a szakosztályok számának a bővítése.

#### 2. Fóti Szabadidősport és Kulturális Egyesület

Az egyesület 2016-ban alakult. A 2019-es beszámolója alapján az egyesület célja az, hogy mozgásra buzdítsa a fóti lakosokat. Az egyesület szervez kenu-, gyalog- és kerékpáros túrákat is egyaránt. A beszámoló szerint a 2019-es évben 17 programot szervezett az egyesület, melyen átlagosan 25-30 személy vesz részt. Az egyesület tagjainak száma az említett évben 19 fő volt.

#### 3. Impulzus Szabadidő Sport és Kulturális Egyesület

Az egyesület 2014-ben alakult. Tagjai már a korábbi években is sportrendezvények szervezésével foglalkoztak (Fóti-Futi futóverseny). Az egyesület hosszútávú célja a sport- és szabadidős programok szervezése nemcsak a fóti, hanem a környékbeli lakók számára is. Középpontjában a futás, túrázás és kerékpározás áll. A szervezethez érkező felajánlásokat a versenyek szervezésére, lebonyolítására és díjaira használják fel. Főbb rendezvények:

- Fóti-Futi futóverseny: ez az egyesület legnagyobb sportrendezvénye, mely 2007 óta kerül megrendezésre minden tavasszal (2014-ben ennek rendezésének céljából alakult az Egyesület). Az első évben több mint 100-an indultak, 2010-re már meghaladta a 400 főt, míg 2013-ban az 500 főt a rendezvényen résztvevők száma.
- Szent Miklós Futás.
- Somlyó-gyalogtúra.
- Csomád-Fót gyalogtúra.
- Vác kerékpártúra.

#### 4. Kislag Sport Club

A Kisalag Sport Klub amatőr futbal edzéseket tart és ehhez biztosítja támogatók segítségével a szükséges eszközöket. Emellett az amatőr bajnokságokon is indul az edzett csapat Megyei IV. osztályú bajnoki rendszerben. Az egyesület célja, hogy az Önkormányzat, környező vállalkozások és magánszemélyek szponzorációjával folyamatosan fejlessze a futballpályát, az azt kiszolgáló épületeket és helyiségeket.

#### 5. Most Mozcás Sport Szabadidősport Egyesület

Az egyesület rendkívül színes és változatos formában szervezi a programjait. A futóversenyek, gyalogtúrák, sítúrák szervezésén és lebonyolításán kívül, sokszor részt vesz vitorlás versenyek szervezésében, ahol a tagok még indulnak is. Emellett számos rendezvényre hívják az egyesületet, ahova rendszerint a mobil-mászófalukat szállítják és installálják.

#### 6. További jelentősebb egyesületek:

- Vektors Sportegyesület
- Fóti Sakk Klub Egyesület
- Fóti Vadászklub

### **Sport infrastruktúra**

Fóton régóta igény, hogy mind a belső, mind a külső sportolási lehetőségek biztosítva legyenek egész évben. Ahhoz, hogy a lehető legtöbb sporthoz rendelkezésre álljon fedett vagy szabad területen sportfelület - mely világítással, akadálymentesítéssel, jó minőségben elérhető - sok beruházásra van szükség. Jelenleg beltéri sportolási lehetőséget a következő intézmények biztosítanak:

1. Fóti Sportközpont területén található épület
2. Fóti Fáy András Általános Iskola tornaterme
3. Fóti Garay János Általános Iskola tornaterme
4. Németh Kálmán Általános Iskola tornaterme

A kültéri sportfelületeket pedig a következők:

1. Kisalagi futballpálya
2. Balogh Sándor sporttelepen található futball- és tenispálya, illetve atlétikai pálya
3. Fóti Tó melletti BMX pálya
4. Fitneszparkok
5. Aszfaltozott kézilabda pálya

A felsorolt intézmények és sportfelületek jelen állapotukban nem alkalmasak a széleskörű sporttevékenységek magas szintű biztosításra. A Gazdasági Programban éppen ezért fogalmazódott meg erre vonatkozóan is fejlesztési javaslat, illetve ezek mellett még különböző célkitűzések is. A célkitűzésekben felvetődött igények főleg új sportlétesítmények, mint városi uszoda, többfunkciós sportcsarnok, megvalósításáról és ezek fejlesztéséről szólnak. Ezek mellett a kültéri sportfelületek, mint tornapályák, sportparkok fitneszparkok, rekreációs és közlekedési igényeket is kielégítő kerékpárutak is szerepelnek a tervzetben. Mindez annak érdekében, hogy a fóti lakosság a sportos és egyben egészséges életmód minden lehetőségéhez hozzáférjen. Az ilyen új intézmények felépítéséhez és sportfelületek kialakításához szükséges forrást az Önkormányzat pályázatok, alapítványok, vállalkozások és nem utolsósorban magánszemélyek támogatásával tervezi biztosítani.

A város sportéletének meghatározó jelentőségű beruházásaként 2022-ben átadásra kerül – az Önkormányzat, a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége, a Megyeri Tigrisek Sportegyesület és a



társasági adó felajánlások révén több fóti gazdasági társaság együttműködése révén – az Önkormányzat új multifunkcionális sportcsarnoka. Ugyancsak ebben az évben elkészül a sportcsarnok mellett egy nagyméretű műfüves labdarúgó pálya, továbbá folytatódik a kisalagi sportpálya felújítása.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő két sportlétesítmény (Balogh Sándor sporttelep és a Kisalagi sporttelep) további korszerűsítése is tervben van. Nem csak a technikai problémák, mint például a fényviszonyok igényelnek megoldást, de érdemes lenne strukturális változtatásokat és fejlesztéseket is alkalmazni, hogy a pályák felhasználása sokrétűbb és a pályához tartozó infrastruktúra megfelelő legyen. További fejlesztési javaslatként a Gazdasági Program említi a Tenisz Klub pályáinak felújítását, a Somlyó Tó melletti terület kihasználását, ahol telepíthető lenne röplabda- és kosárlabdapálya, mászófal, edzőpark.

#### 2.8.1.4. Egészségügy

##### Egészségügyi alapellátás Fóton

A 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról 5.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzatnak az alábbi öt területen feladata biztosítani az egészségügyi alapellátást:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.

Ennek megfelelően a háziiorvosi rendelők és alapellátást biztosító intézmények önkormányzati fenntartású rendszerben működnek.

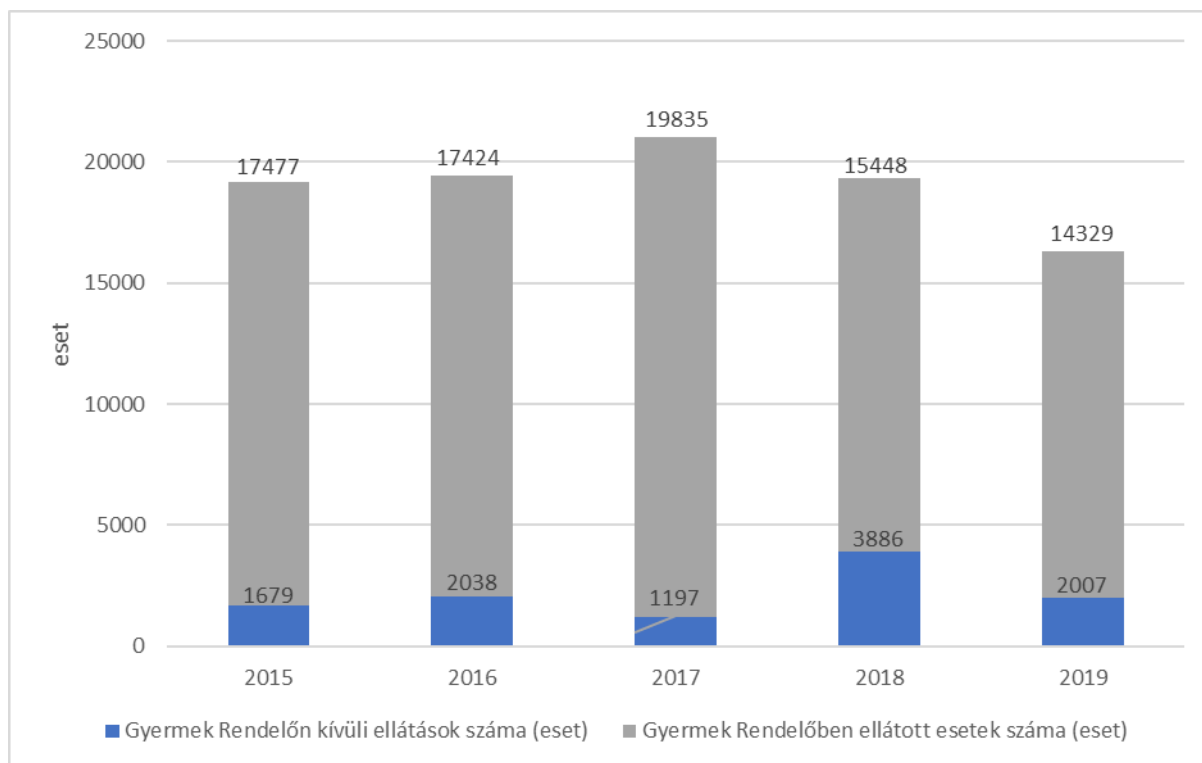
##### 1. Háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás

Fóton 7 felnőtt és 2 gyermekorvosi körzet működik<sup>20</sup>. Az 50. ábra és 51. ábra az ellátott esetek számát mutatja. Gyermekesetén az elmúlt években csökken az ellátott esetek száma, ugyanakkor 2018-ban és 2019-ben az előző évekhez képest nőtt a rendelőn kívüli ellátások aránya. A 2018-as körzetorvosi beszámolóban olvasható, hogy egy körzetben a gyermekorvos ennek fő okát abban látja, hogy napi rendszerességgel látogatja a Károlyi István Gyermekközpont gondozottjait, akik a praxis legsúlyosabb betegei közé tartoznak. A felnőtteknél ez a két folyamat pont ellentétesen változik: az ellátott esetek számának trendje növekszik, ugyanakkor minimális a rendelőn kívüli ellátások száma. 2021-ben összesen 3.372 gyermek-, és 17.212 felnőtt ellátását biztosítják a háziiorvosi körzetek.

---

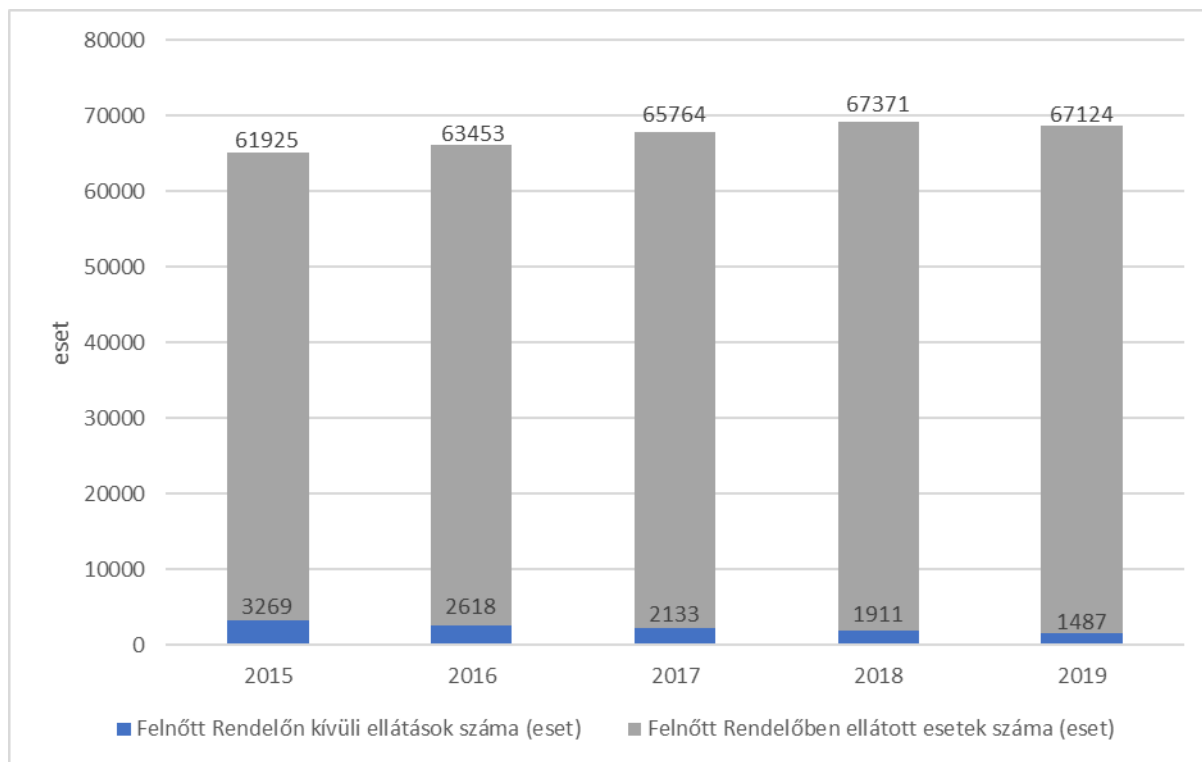
<sup>20</sup> A rendelkezésre álló adatok alapján a körzetszám 2012 óta változatlan.

50. ábra - A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma



Forrás: KSH

51. ábra - A háziorvosok által ellátott szolgálatok száma



Forrás: KSH

Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2018-ban meghozta az elvi döntést egy új, harmadik gyermekorvosi körzet kialakításáról. A 228/2020-as határozat alapján a tervezési munkálatok elkezdődtek.

Az évi rendszerességgel elkészített háziorvosi beszámolók körzetenként összefoglaló képet adnak az adott évben ellátott betegekről, többek között a leggyakoribb betegségeket is ismertetik. A 2020-as évre vonatkozóan a leggyakrabban előfordulók a szív és érrendszeri-, a mozgásszervi-, a légúti és emésztőszervi betegségek, és ezzel együtt egyre több a pszichés betegség. Az anyagcsere- és daganatos betegségek is gyakran előfordulnak. Ezek közül a beszámolók több helyen kiemelik a magas vérnyomás, pajzsmirigy (főleg alulműködés) cukorbetegség. A gyermekorvosi beszámolók alapján az ő esetükben a felső légúti, gyomor- és bélrendszert érintő betegségek, mozgásszervi betegségek és balesetek, szemészeti eltérések, illetve allergiás és asztmás megbetegedések fordulnak elő legtöbbször. Összességében Fóton a leggyakoribb betegségek tekintetében az országos átlagtól nem térnek el (KSH adatai alapján).

### 1. Fogorvosi alapellátás

Jelenleg 4 fogorvosi körzet működik, melyek 2021-ben összesen 20.584 fő ellátásáért felelnek. A leggyakoribb fogazatot érintő betegség a fogszuvasodás és ezek szövődményei. A 2018-as orvosi beszámolók megemlítik, hogy a betegségek az országos statisztikákat tükrözik vissza. A 2020-as beszámolóban olvasható, hogy a betegforgalom a korábbi évekhez hasonlóan alakult, de a COVID miatti korlátozások hatására érezhetően visszaesett az ellátottak száma.

### 2. Alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás

Ügyeleti ellátást, beleértve a napközbeni sürgősségi ellátást is, 2014. január 1. és 2020. szeptember 28. között az ESZEI központjában a Junimed Kft. biztosított, ezzel kiegészítve a háziorvosok működését. 2018-as adatok alapján 21 éjszaka és hétvégén 3.236 főt, nappal 1.038 főt láttak el.

Problémát jelent az orvoshiány, illetve finanszírozási nehézségek vannak, illeszkedve a 43/1999. Kormányrendelet változásaihoz.

2020. szeptember 29-óta az EMERGENCY SERVICE Kereskedelmi és Egészségügyi Szolgáltató Kft. szerződött partner Fóton az orvosi ügyeleti ellátására. Az elmúlt időszakban a legtöbb kritikát az orvosi ügyelettel kapcsolatban az elérhetőség, a személyes bánásmód, az alaposság kapcsán fogalmazták meg. Ezeken a területeken tervezett változás az ellátás területén.

### 3. Védőnői ellátás

Hét körzetben 7 védőnő és 3 iskolavédőnő dolgozik Fóton, az ESZEI fenntartása alatt. A területi védőnő az 1,2,3,4,6 és 9 hónapos korban, valamint 1-6 éves kor között évente van jelen a családoknál. Egy körzetben a maximálisan ellátható gondozottak száma 250 fő<sup>22</sup>, átlagban 227 gyermek tartozik egy körzethez<sup>23</sup>. 2021-ben a hét védőnőhöz tartozó ellátottak száma 1.746, ami négy fővel kevesebb a maximális 1.750-hez képest. A védőnők alapvetően preventív ellátást végeznek, legfontosabb feladatuk a tanácsadás és családlátogatás, mely sok adminisztrációval jár együtt. A védőnők mindennapi tevékenységét a területi védőnői ellátásban a 49/2004 (V.21.) számú

---

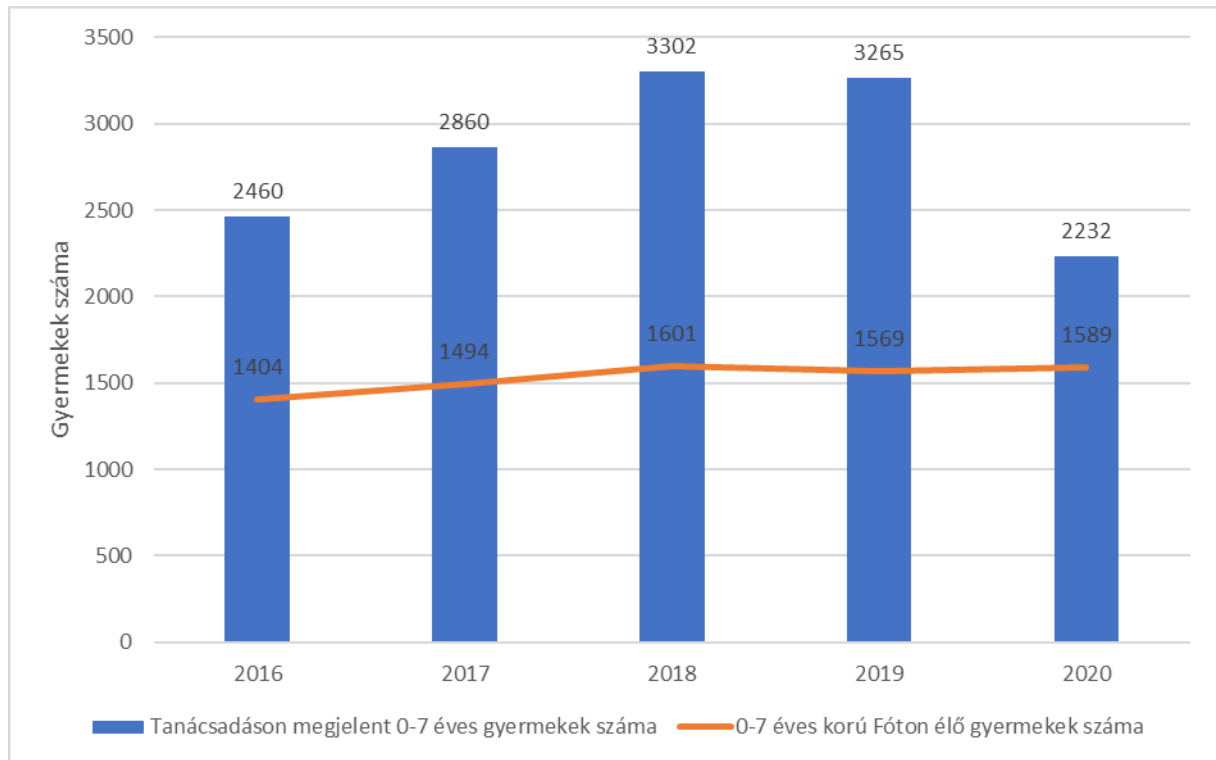
<sup>21</sup> Önkormányzati adatszolgáltatás

<sup>22</sup> 49/2004. (V.21.) számú ESzCsM rendelet 6. számú melléklete

<sup>23</sup> ESZEI Szakmai beszámoló, 12.o.

ESzCsM rendelet, míg a várandósgondozásban a 26/2014 (IV.8.) számú EMMI rendelet ad iránymutatást. A területi védőnők egyik fő feladata a tanácsadás a 0-7 éves korú gyermekek és várandós kismamák esetében, ennek ideje jogszabályi előírásnak megfelelően kötelezően minimum heti 2-2 óra. A vizsgálatok, konzultációk során kiszűrt gyermekekről a gyermekorvost tájékoztatják, aki szükség esetén további szakvizsgálatra küldi őket<sup>24</sup>. Az 52. ábra 2016 és 2020 között mutatja a tanácsadáson megjelent gyermekek számát a Fóton élő korosztályhoz viszonyítva. Az ábrán látszik, hogy bár 2020-ban a koronavírus miatt a személyes találkozások száma csökkent, az előtte való években a tanácsadások iránti igény folyamatosan nőtt.

52. ábra - Védőnői szolgálat



Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A népességnövekedéssel együtt nő a körzetek létszáma, így az ellátandó feladat is. Az ellátás helyszínén helyszűke van, és a szoros időbeosztás mellett a minimum tanácsadási óraszámot tudták 2020-ban a védőnők biztosítani.

#### 4. Iskolaegészségügyi ellátás

Szintén az ESZEI tevékenységi körébe tartozó iskolaegészségügyi ellátást – amely a védőnői feladatok egyik speciális területe – 2 fő iskolaorvos és 3 fő iskolavédőnő látja el az alábbi 6 intézményben:

#### 24. táblázat - Ellátotti létszám megoszlása az iskolavédőnői körzetekben (2019/2020 tanév)

Iskolavédőnői körzet	Ellátott intézmény	Ellátotti létszám (fő)
1. számú körzet	Németh Kálmán Általános Iskola és AMI	756

<sup>24</sup> Háziorvosi beszámoló, 11.o.

	Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, AMI és Gimnázium	
2. számú körzet	Fóti Fáy András Általános Iskola	891
	Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium	
3. számú körzet	Fóti Garay János Általános Iskola	906
	Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium	
<b>Összesen</b>		<b>2.553</b>

*Forrás: ESZEI Szakmai beszámolója az intézmény 2020. évi munkájából*

Az iskolaegészségügyi ellátás az iskolaorvosok munkája mellett egy speciális védőnői feladat, hiszen a prevenció az oktatási intézményben zajlik. A 26/1997 (IX.3.) NM rendelet szerint kerül ellátásra ez a feladat. A szűrések a következő vizsgálatokat tartalmazza: súly- és magasság, vérnyomás mérés, bőr, fogsor, tüdő, szív, ortopédiai vizsgálat, pajzsmirigy vizsgálat (4. osztálytól), látásvizsgálat, színlátás vizsgálat (6. osztályban), hallás vizsgálat.<sup>25</sup>

Az iskolaegészségügyi ellátás elsősorban egészségnevelést foglal magába, amelynek része a tanácsadás, szűrővizsgálatok, vagy védőoltások beadása. A 2017/2018-as tanévben az összesen megvizsgáltak száma 2331 fő volt, az ambuláns, elsősegély ellátásban részesülők száma 1076 + 105 fő (nyári tábor)<sup>26</sup>, volt. 2019/2020-ban ugyanebben a sorrendben 1929 fő, illetve 530 + 16 fő (nyári tábor) volt<sup>27</sup>. Két év alatt nagy csökkenés látható, azonban a 2019/2020-as tanévben a koronavírus miatt az iskolák digitális oktatásra álltak át, ami miatt egyes szűrések, ellátások, tanácsadói feladatok elmaradtak.

Az eddig ismertetett öt alap egészségügyi ellátás mellett a központi egészségügyi intézményben 1, azon kívül 3, összesen 4 gyógyszertár található Fóton:

- 1) Ezüstenyő Patika
- 2) Pandulia Gyógyszertár
- 3) Somlyó Gyógyszertár
- 4) Flóra-Medoswiss Patika

Az egészségügyi alapellátás szolgáltatására vonatkozóan az igénybevevők elégedettségéről nem áll rendelkezésünkre adat. Ugyanakkor a háziorvosi beszámolóban az orvosok visszajelzéseket adnak az Önkormányzat számára. Ahogy olvasható, Fóton 7 felnőtt és 2 gyermekorvosi, és 4 fogorvosi körzet működik. A felnőtt házi orvosi tevékenységét Fót Város Önkormányzata az orvosok és az Önkormányzat között létrejött feladatellátási-szerződés alapján biztosítja a lakosság számára. A házi gyermekorvosi ellátást szintén ilyen szerződés keretén belül két fő vállalkozó szakorvos látja el. A fogászati alapellátást (felnőtt és gyermek) területi ellátási kötelezettséggel, összesen négy fogorvos látja el az önkormányzattal megkötött külön feladatellátási-szerződés keretében.

Az egyes körzetorvosi beszámolók megoldandó feladatok és problémák között emelik ki a fokozódó orvoshiányt. Az ügyeletért korábban felelős Junimed Kft. beszámolója javaslatként említi meg, hogy mentőtiszteket lehetne bevonni a sürgősségi ellátásba, ám az akkori jogszabályi keretek között ez

<sup>25</sup> ESZEI szakmai beszámoló 2020, 14.o.

<sup>26</sup> Háziorvosi beszámoló 2020, 26.o.

<sup>27</sup> ESZEI szakmai beszámoló 2020, 16.o.

nem volt megvalósítható<sup>28</sup>. A két gyermekorvosi körzet kevésnek bizonyul, egy új, 3. gyermekorvosi körzet kialakítására vonatkozóan megszületett a Képviselő-testületi határozat.

Szintén több beszámolóban olvasható, hogy az infrastruktúra nem támogatja a feladatok ellátását. Az egyik beszámoló így fogalmaz: „Gond a közös rendelő, a zsúfoltság, a rendelőkhoz mindenkinek van kulcsa így nehéz anyagi felelősséget vállalni az eszközökért. A rendelő elavult, a nyílászárók rosszak, a homokot behordja a szél az ablak alatt rá a számítógépre és nyomtatóra. Nincs étkezési lehetőség, nincs orvosi szoba. Az új orvosi rendelőről még csak hallani sem lehet. A parkolás sem megoldott, a gyerekkocsikat tolják a parkolón keresztül az anyukák. Ez nagyon veszélyes.” (beszámoló, 31. oldal) Egy másik körzetorvos napi szinten jelentkező gépészeti meghibásodásról számol be, és további nem megfelelő infrastrukturális körülmények nehezítik a feladatok ellátását.

### Alapellátáson túli szolgáltatások

Az egészségügyi alapellátáson túl a fóti rendelőintézetben (Szent Benedek u. 15.) elérhető szakrendelések a rendelési idők alapján<sup>29</sup>:

- Laboratórium.
- Nőgyógyászati szakellátás.
- Hasi ultrahang vizsgálat.
- Audiológiai szűrővizsgálat.

A felsorolt szakrendeléseken túli egészségügyi járóbeteg szakellátás, bőrgyógyászati szakrendelés és tüdőgondozó legközelebb Dunakeszin (kb 70%). A többi járóbeteg ellátást a Budapesti Vasutegészségügyi KHT keretében működő szakrendelő, illetve a Honvéd Kórház és a Váci Kórház látja el. Fekvőbeteg szakellátás szintén a váci Jávorszky Ödön Kórházban található. A 2020-as háziorvosi éves beszámolók alapján a kórházi ellátások megközelítőleg 70-80%-át látják el Vácon, a fennmaradó ellátást legnagyobb részt a budapesti Honvéd Kórház látja el.

A Helyi Esélyegyenlőtlenségi Program megállapítása, hogy a település rendelkezik megfelelő háziorvosi ellátottsággal, azonban a szakellátás igénybevétele a távolság miatt problémás. A szakrendelés a Fóttól kb. 10 km-re fekvő Dunakeszin működik, ahova helyi járat szállítja a fóti lakosokat. Vácra napi 3 alkalommal megy közvetlen járat, visszafelé azonban közvetlen közlekedés a Jávorszky Ödön kórháztól nincsen. Autóval Fót központja a Honvéd Kórháztól közel 20 km-re található.

#### 2.8.1.5. Szociális szektor

A jelenleg hatályos 9/2020. (VII.2.) számú önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör) a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól részletesen ismerteti az önkormányzat által nyújtott szociális ellátás jogosultjait, igénylés folyamatát, segélyezés és támogatás típusait.

### Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény által ellátott feladatok

<sup>28</sup> Ez a jogszabályi megkötés változott, elméletileg tehát ez alapján mentőtiszt is elláthatna ügyeletet. Egy 2020-ban közbeszerzés keretében megkötött szerződés szerint azonban még mindig csak orvos láthatja el az ügyeletet. Amennyiben a Képviselő Tanács úgy dönt, akkor a 2022-es kiírásban el lehet ettől térni.

<sup>29</sup> [http://fotihirnok.net/media/files/Rendelesildo\\_20201203.pdf](http://fotihirnok.net/media/files/Rendelesildo_20201203.pdf)

Az önkormányzati kötelező alapellátási feladatokat az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény (ESZEI) látja el. Az Önkormányzat saját költségvetése terhére – a kötelezettségeken túli – nem kötelező, ún. önként vállalt feladatot lát el részben az ESZEI által, részben más egyházi, illetve civil szervezetekkel kötött feladatellátási szerződés keretében.

A 2000.július 1. óta működő ESZEI három nagy szakmai egység tevékenységét fogja össze két különálló ingatlanban. Ezek más jogszabályi környezetben működnek, az ellátotti kör, illetve a felmerülő, szükséges ellátás, feladatkör is eltér, ugyanakkor az egységek napi munkája összefűződik. A három szakmai egység közül (Egészségügyi Szolgálat, Család- és Gyermekejóléti Szolgálat, Területi Gondozási Központ) az egészségügy bemutatása az előző fejezetben olvasható. A Területi Gondozási Központ és Család- és Gyermekejóléti Szolgálat két egymástól elkülönült egység, melyek tevékenysége szorosan összekapcsolódik a színvonalas szociális ellátás biztosítása érdekében, hogy a szociálisan rászorultak számára megtalálják a megfelelő támogatás eszközeit.

### **1. Egészségügyi Szolgálat:**

1.1. Iskolaegészségügyi szolgálat

1.2. Védőnői szolgálat: nő, anya, csecsemő, gyermek-ifjúság és családvédelemben

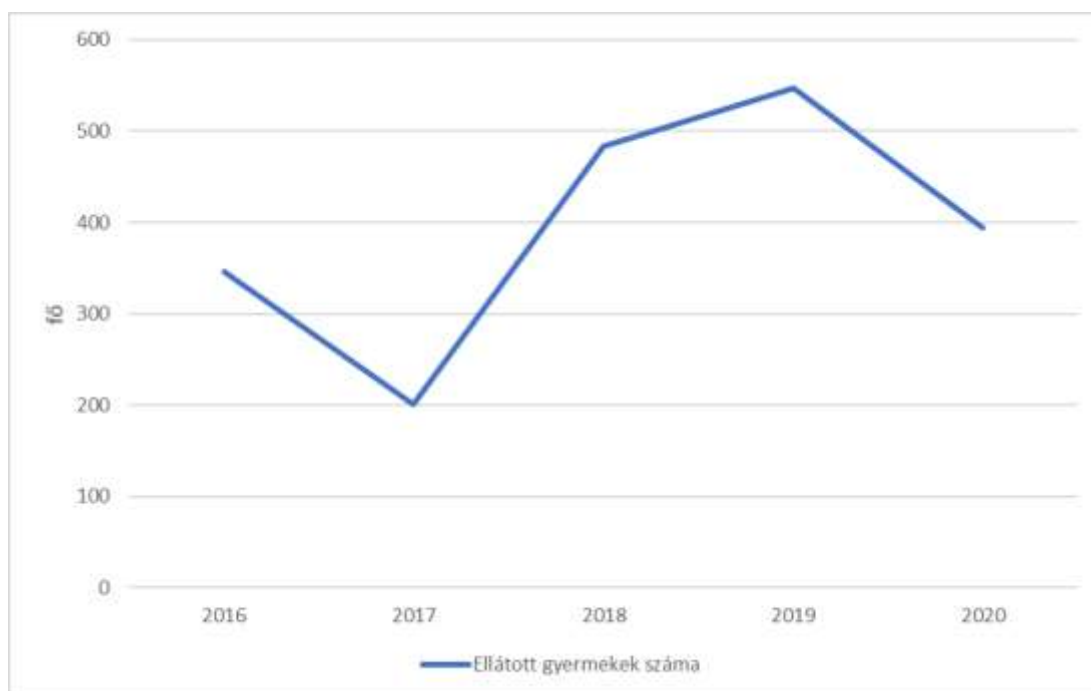
### **2. Család- és Gyermekejóléti Szolgálat:**

A szolgálati ellátások lehetnek egyszeriek, vagy épülhetnek hosszútávú együttműködésre, melyekbe kétféleképpen lehet bekapcsolódni: vagy önkéntes jelentkezés, vagy úgynevezett jelzőrendszeri tag által. Előbbi kategóriába kevesebb, mint 10% tartozott 2020-ban, vagyis a kapcsolatfelvételek legnagyobb aránya a jelzőrendszeren keresztül érkezik. A legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezik, ami azt is eredményezi, hogy a szolgálat elsődleges fókusza a gyermekeken van. A kapcsolatfelvételek száma 2018 óta folyamatosan csökken. 2018-ban 136, 2019-ben 115, 2020-ban 73 kapcsolatfelvétel történt. Emellett az ellátott gyermekek száma is csökken (53. ábra). Ennek oka nem a problémák csökkenésében található, hanem a pandémia miatti digitális átállás együtt jár a kapcsolatfelvételek számának csökkenésével a személyes találkozások elmaradása miatt<sup>30</sup>.

---

<sup>30</sup> ESZEI szakmai beszámoló, 38. o.

53. ábra - Családsegítésben ellátott gyermekek



Forrás: ESZEI beszámoló, 37. o

Leggyakoribban kezelt probléma típusa: szülők vagy család életvitele, anyagi gondok, gyermeknevelési problémák, szülői kompetenciahiány.

### 3. Területi Gondozási Központ:

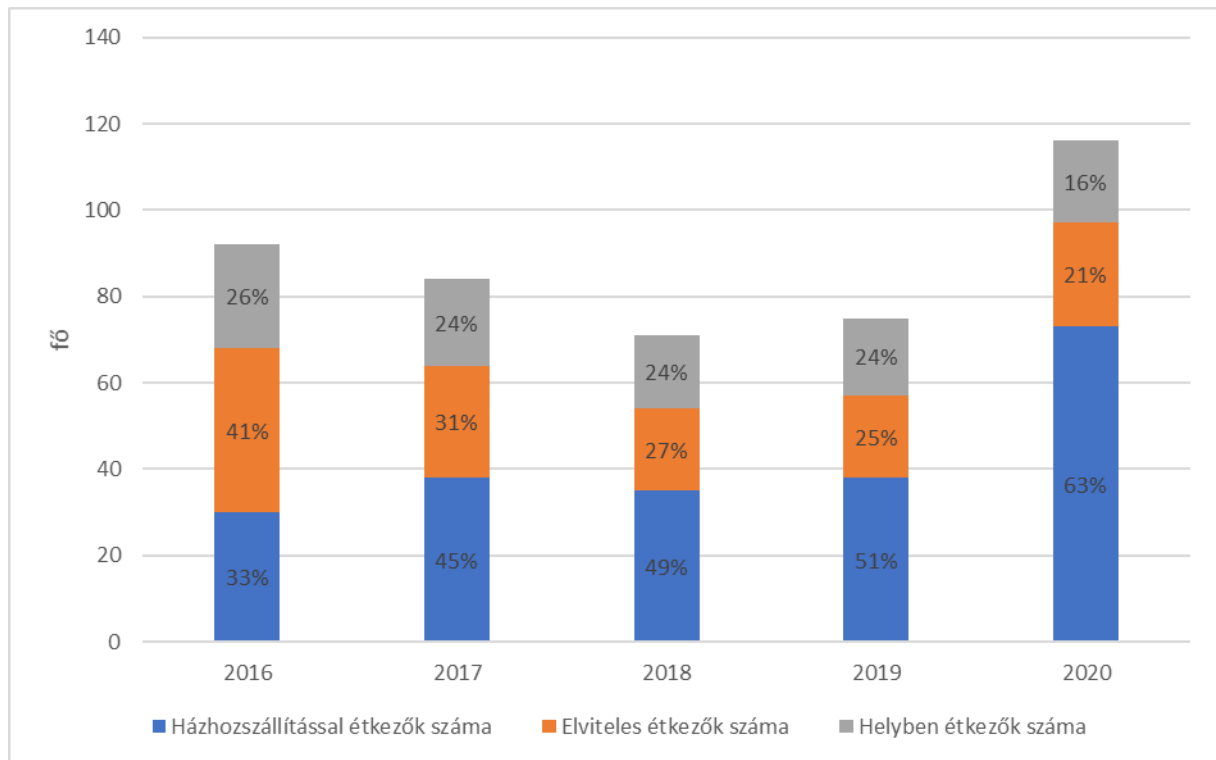
A Területi Gondozási Központ feladata a személyes gondoskodás keretébe tartozó alapszolgáltatási kötelezettség kielégítése, ami a következőket jelenti:

#### 3.1. Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetésben részesülők száma 2018-ban csökkent, azóta növekszik. 2020-ban a koronavírus miatt különösen megnőtt az ellátottak száma. Az 54. ábra 2016 és 2020 között mutatja egyrészt a szociális étkezésben részesülők számát, másrészt, hogy azon belül milyen arányban oszlanak meg a házhozzállítást kérők, elviteles étkezők, valamint a helyben étkezők. A helyben étkezők arányának csökkenése 2020 kivételével a házhozzállítást kérők növekedésével járt együtt. Az ESZEI szakmai beszámolója megállapítja, hogy az aktív korúak napi melegétel rendelése nő.



54. ábra - Szociális étkeztetésben részesülők



Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (Hatósági Osztály)

### 3.2. Házi segítségnyújtás

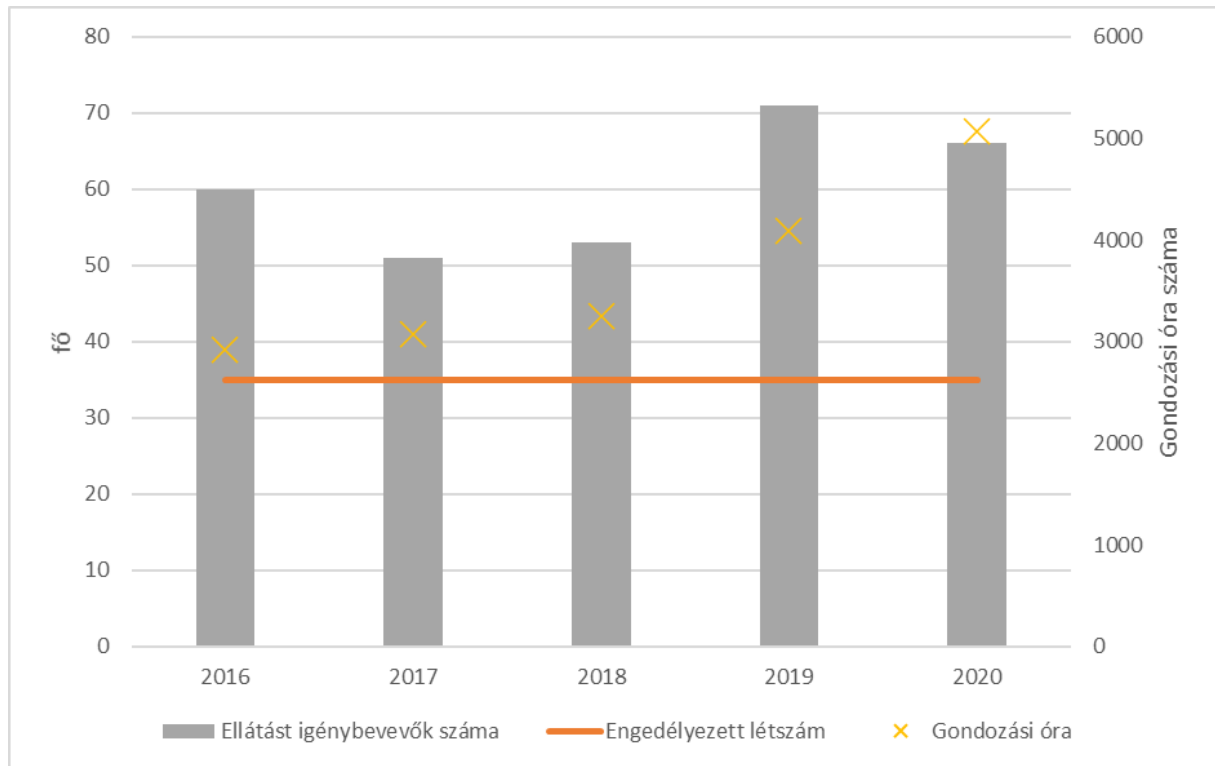
A házi segítségnyújtás olyan szociális alapszolgáltatás, melyet az önálló életvitel fenntartása érdekében az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosít az Önkormányzat. A házi segítségnyújtás keretében szükségleteiknek megfelelően olyan személyekről kell gondoskodni, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem, vagy csak részben képesek és nincs, aki gondoskodjon róluk, illetve azokról, akik bentlakásos intézményi elhelyezésre várakoznak.

Az ellátottakra jutó közvetlen személyes gondozási szükséglet folyamatosan nő, a gondozás tartalma gyakran változik. A gondozók több fizikai munkát végeznek, mint korábban, mivel az ellátottak életkora nő, egészségi állapota, életminősége rosszabb a korábbi átlaghoz mérten. Egyre kevesebb a természetes támasz, hiszen a családok fiatalabb tagjai gyakran távol vannak, vagy a hozzátartozó huzamosabb ideig nem bírja a gyakran nagymértékű fizikai vagy pszichés terhelést. Rendszeres házi segítségnyújtás csak fertőzésmentes lakókörnyezetben rendelhető el.

Ahogy az 55. ábra is mutatja, a vizsgált időszakban az engedélyezett létszám változatlanul 35 fő (vonal). Az ellátást igénybe vevők száma (oszlopok) az engedélyezett létszámot a vizsgált időszakban végig meghaladta, a legmagasabb értéket 2019-re érte el, amikor az egy évvel korábbihoz képest 34%-kal, 53 főről 71 főre nőtt. Kizárólag erre az évre nőtt jobban a gondozási idő (az ábrán sárgával jelölve, óraszámok a jobb oldali tengelyen találhatóak) az ellátottak számához képest, ami 26%-os növekedést jelent. Az ezzel járó feladatokat 6 fő látja el (ebből 1 fő idősgondozó csoportvezető). 2020-ra az ellátottak számának csökkenése a gondozási órák növekedésével járt együtt. Ennek fő oka, hogy a magasabb ápolási szükséglettel rendelkezők száma folyamatosan nő (pl. a demens

ellátottak vagy krízishelyzetek száma)<sup>31</sup>. Az egészségügyi szakellátásra fordított idő rövidebb, azaz kevesebb idő alatt kerülnek ki onnan az ellátottak, akik száma így folyamatosan növekszik. Mivel a tartós ápolás-gondozást nyújtó intézmények kapacitása megtelt, a szakellátásról kikerülők, és tartós gondozásból kimaradók ellátását is házi segítségnyújtással oldják meg. A helyzetet nehezíti, hogy ők sok esetben 24 órás felügyeletet igényelnének.

55. ábra - Házi segítségnyújtás ellátottai



Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (Hatósági Osztály)

### 3.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

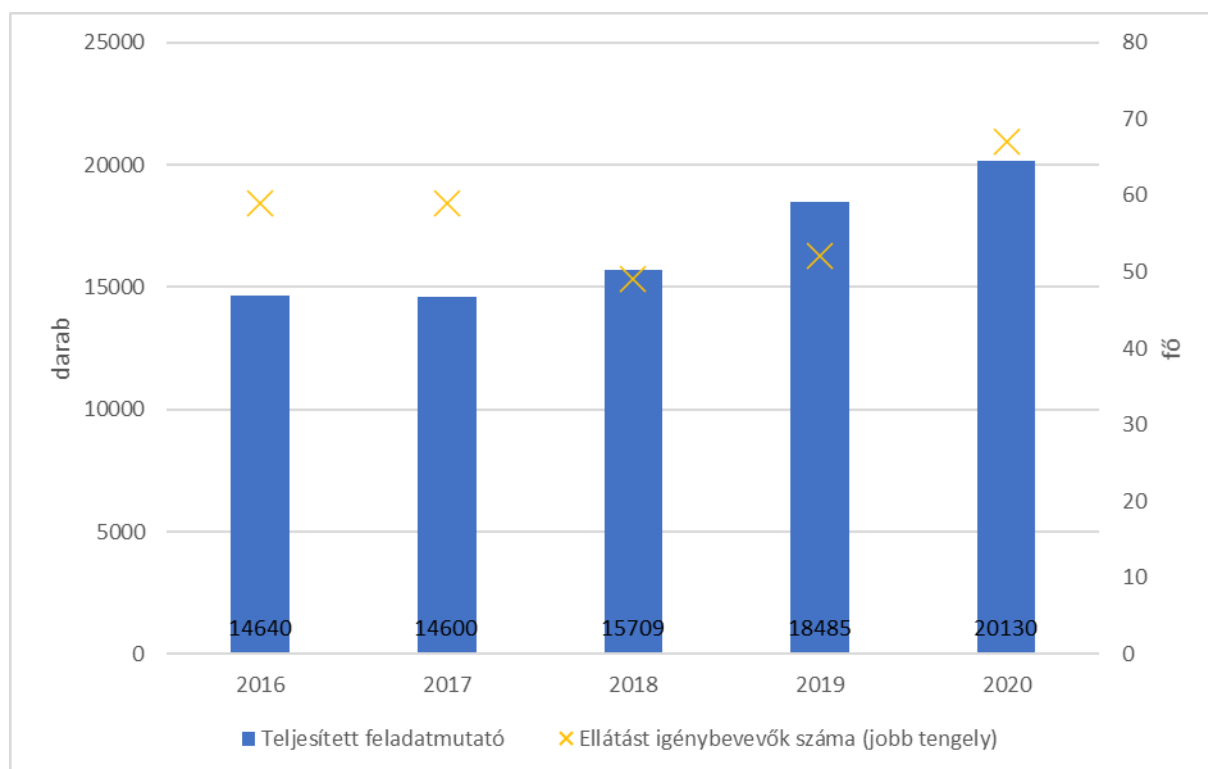
A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kötelező állami feladat, melyet a helyi önkormányzat az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal, jelenleg pedig a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézettel kötött támogatási szerződés keretében lát el 2006-tól. A működési engedély 2019. november 1-től 55 készülékre szól, határozatlan időre.

2020. évben 67 fő szociálisan rászorult ellátott, míg 2021. évben 70 fő szociálisan rászorult ellátott részesült jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban. 2020-ban 4, 2021-ben pedig 3 jelzőkészülék volt osztott, mivel az ellátást igénybe vevők kétszemélyes háztartásban éltek.

A saját otthonukban élő, jelzőrendszeres segítségnyújtást igénybe vevők száma 2018-at leszámítva növekvő tendenciát, azaz növekvő igényt mutat: az 56. ábrán a sárga pontdiagram jelzi (jobb oldali tengely) az ellátást igénybe vevők számát. 2018-ban házi segítségnyújtást 49 fő vett igénybe, ami két év alatt közel húsz fővel emelkedett. A 2020-ban ellátott 67 főből 59 fő egyedül él. Az összesen teljesített feladatokat az oszlopok mutatják. Látható, hogy 2018 óta az ellátást igénybe vevők száma és a teljesített feladatmutatók együtt emelkednek.

<sup>31</sup> ESZEI szakmai beszámoló, 22.o.

56. ábra - Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevevői



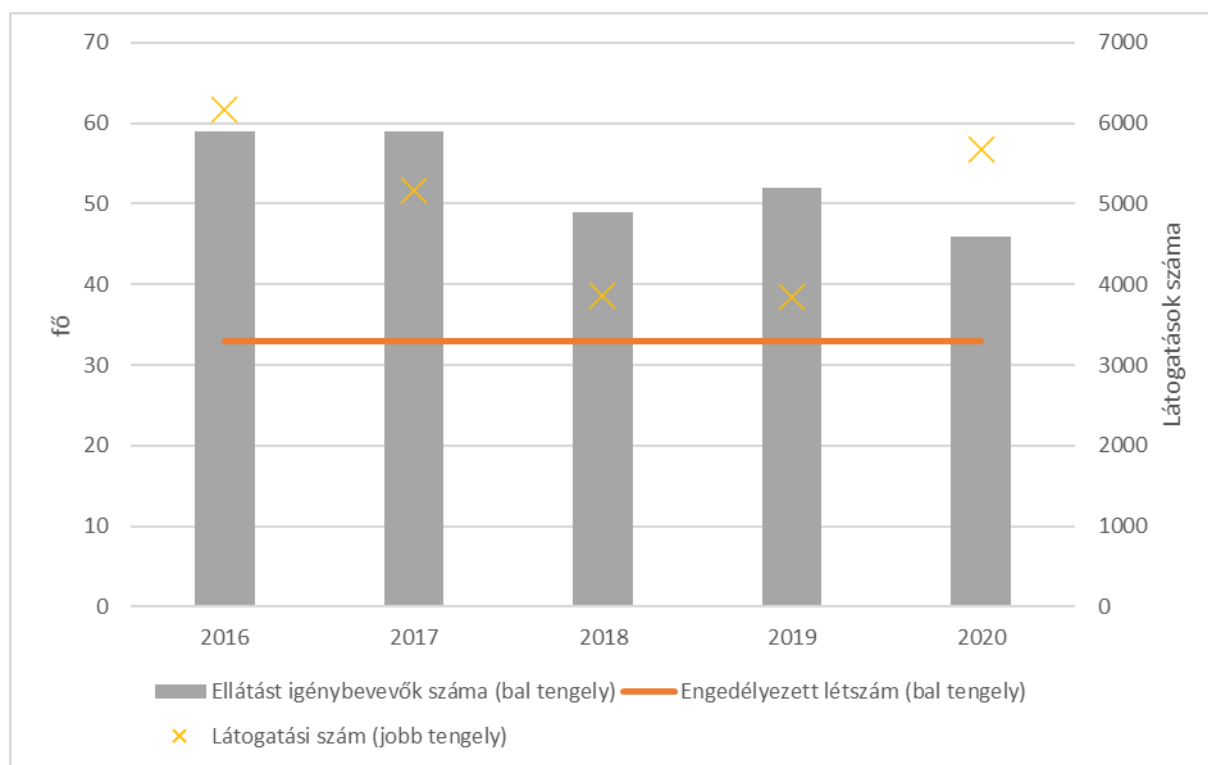
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (Hatósági Osztály)

### 3.4. Időskorúak nappali ellátása

Az 57. ábra mutatja, hogy az időskorúaknál a nappali ellátást igénybe vevők száma is meghaladja a 33 fős engedélyezett létszámot (vonaldiagram). Míg a vizsgált időszakban az ellátottak száma és a látogatási szám alapvetően együtt mozog, ez alól 2019 és 2020 kivétel. Míg előbbi évben az ellátást igénybe vevők száma nőtt (oszlopdiagram), és a látogatási szám minimálisan csökkent (pontdiagram), addig 2020-ban pont fordított összefüggés látható: csökkenő ellátotti létszám mellett magasabb látogatási szám realizálható. Ez azt jelenti, hogy egy ellátott több szolgáltatást vett igénybe: kialakult egy stabil ellátotti kör, akik szívesen vesznek részt aktívan a programokon<sup>32</sup>.

<sup>32</sup> ESZEI szakmai beszámoló, 27.o.

57. ábra - Időskorúak nappali ellátása



Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (Hatósági Osztály)

### Szociális ellátásba bevont további szervezetek

A 9/2020. (VII.2.) számú önkormányzati rendelet 1. számú melléklete felsorolja azt a négy szociális érdekvédelmi szervezetet, mely az Önkormányzat illetékességi területén működik. Az ESZEI tevékenységét az alábbi szervezetek egészítik ki: Károlyi Clarisse Alapítvány, Szent Erzsébet Karitás Alapítvány, Fóti Kék Boglárka Nagycsaládosok Egyesület, illetve Egymásért-Közösen Mozgáskorlátozottak Egyesülete. Ezekkel a szervezetekkel az Önkormányzat egész évben folyamatosan tartja a kapcsolatot, ugyanakkor évente legalább egyszer közös szociálpolitikai kerekasztal beszélgetést tart a helyi szociális szolgáltatások területén észlelt ellátási problémákról, vagy a felmerült igényekről.

1. Károlyi Clarisse Alapítvány: Fót egyetlen időskorúak számára üzemeltetett bentlakásos gondozóházának, az Oltalom Idősek Otthona és Időskorúak Gondozóház fenntartója. A működő férőhelyek száma 11, évek óta teljes kapacitáson működik. Az ESZEI 2020-as szakmai beszámolója alapján 2020-ban a Magyarországi Evangélikus Egyházzal tárgyalások kezdődtek arról, hogy a városba tervezett 50 férőhelyes idősek otthona működtetése az egyház fenntartása alá kerül, továbbá 2022-ben az Önkormányzat és az Egyház a Sztéhlo Gábor Szeretetszolgálat működtetésében lévő 15 időotthoni férőhely biztosításáról állapodott meg.
2. Fóti Szent Erzsébet Karitás Alapítvány: az alapítvány célja, hogy különböző karitatív tevékenységekkel támogassa a szociálisan rászoruló, hátrányos helyzetű egyéneket és csoportokat.
3. Fóti Kék Boglárka Nagycsaládosok Egyesülete: az egyesület célja, hogy elősegítse a nagycsaládosok sajátos érdekeinek képviseletét, és egymást ismerő és segítő közösséggé szervezze.

4. Egymásért-Közösen Mozgáskorlátozottak Egyesülete: a 2017-ben alakult egyesület célja, hogy elsősorban a mozgáskorlátozottsággal élő, de bármely fogyatékossgal élő vagy megváltozott munkaképességű személy sorstársaival legyen.
5. Sztehló Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat: a Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartásában lévő intézménnyel kötött együttműködés biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátást.
6. Myrai Vallási Közhasznú Egyesület: az Önkormányzat az egyesülettel kötött együttműködés keretében önkéntes igénybevétel alapján biztosítja Fót hajléktalan-ellátását.

### Gyermekvédelem

A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) 94. §-a által előírt szolgáltatásokat az önkormányzatnak kell biztosítani, a gyermekek átmeneti otthona, valamint a bölcsődei ellátás tekintetében.

#### 1. Bölcsőde<sup>33</sup>

Fóton jelenleg 1 önkormányzati és 3 családi bölcsőde működik. A számok mutatják, hogy a kapacitáskihasználtság 100%-os, és 2020-ban 27-30 gyermek váróhelylistán szerepelt<sup>34</sup>.

**25. táblázat - Bölcsődés és bölcsődei férőhelyek száma (2017-2019)**

	2017	2018	2019
<b>Működő bölcsődei férőhelyek száma (db)</b>	104	104	104
<b>Bölcsődébe beírt gyermekek száma (fő)</b>	110	110	112
<b>Működő bölcsődei férőhelyek száma a családi bölcsődékben (db)</b>	21	21	19
<b>Bölcsődébe beíratott gyermekek száma a családi bölcsődékben (fő)</b>	15	15	18

*Forrás: KSH statinfo*

#### 2. Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

Fót Város Önkormányzata az Újpesti Önkormányzattal kötött szerződés keretében szükség esetén az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonában 1 fő részére átmeneti elhelyezést tud biztosítani 2020. január 01 - 2025. december 31. között (441/2019.(XII.16.) számú határozat).

A Gyvt.-ban előírt feladatok mellett az önkormányzat ellátási szerződést kötött a Magyar Protestáns Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthonával is 2020.01.01-2025.12.31. időszakra<sup>35</sup>.

### Segélyezés, szociális ellátások

A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól szóló 9/2020.(VII.2.) önkormányzati rendelet 2020. október 1-től lépett hatályba. A 2020. október 1-jét megelőző időszakban a 16/2013. (V.1.) önkormányzati rendelet tartalmazta a szociális rászorultságtól függő és független pénzbeli és természetben nyújtott ellátásokat, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi

<sup>33</sup> 2017-től megszűntek a családi napközik, négy új ellátási típusban biztosítható ellátás, úgymint: bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde

<sup>34</sup> Átfogó értékelés Fót Város Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről (11.o)

<sup>35</sup> Átfogó értékelés (13. o)

szabályait. A 9/2020 (VII.2.) önkormányzati rendelet 7.§-nak (2)-(4). pontjai a szociális szolgáltatások formáit sorolja fel, melyek a következők<sup>36</sup>:

(2) Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:

- a) települési ápolási támogatás,
- b) települési lakhatási támogatás,
- c) települési gyógyszer-támogatás,
- d) települési hátralekkelési támogatás,
- e) a gyermekétkeztetéshez kapcsolódó hátralekot felhalmozó személyek részére nyújtott támogatás,
- f) rendkívüli települési támogatás,
- g) szemétszállítási díjkedvezmény,
- h) szociális továbbtanulási támogatás,
- j) Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj,
- k) karácsonyi családtámogatás.

(3) Szociális rászorultságtól függő természetben nyújtott ellátások:

- a) köztemetés,
- b) tüzelőanyag támogatás,

(4) A szociális alapszolgáltatás körében biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- a) családsegítés,
- b) napi egyszeri meleg étkezés,
- c) az étkeztetésben részesülők részére szükség esetén házhoz történő szállítás,
- d) házi segítségnyújtás,
- e) a nappali ellátást nyújtó intézményekben Idősek Klubja szolgáltatás.

Ezzel párhuzamosan megalkotásra került az alanyi jogon járó támogatásokat szabályozó szociális **rászorultságtól függetlenül nyújtható támogatásokról** szóló 15/2020. (XI. 28.) önkormányzati rendelet. Ez a rendelet alanyi jogon támogatja a Fóton bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermekeket az alábbi juttatásokkal:

- **Beiskolázási támogatás:** jogosult, aki a tárgyévben kezdi az általános iskola első évét. Összege egyszeri 5.000 Ft támogatás gyermekenként.
- **Védőoltás támogatás:** rota vírus megbetegedés elleni védőoltást a gyerekek 6 hónapos korukig jogosultak.
- **Babakelengye támogatás:** az újszülött gyermek születésével kapcsolatban felmerülő költségek támogatása. Jogosultak azok az a csecsemők, akiknek születésekor legalább az egyik szülője (vagy törvényes képviselője) a születéskor bejelentett Fóti lakóhellyel rendelkezik. Összege egyszeri 15.000 Ft értékű babakelengye gyermekenként.

## 26. táblázat – Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokat igénybe vevők száma

	2018	2019	2020	2021
--	------	------	------	------

<sup>36</sup> A 9/2020 (VII.2.) önkormányzati rendelet 7.§

rendkívüli települési támogatás (eseti, havi, temetési)	979	1097	730	531
---	-----	------	-----	-----

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

27. táblázat - Az Önkormányzat önként vállalt feladatai

	2018	2019	2020	2021
babakelengye támogatás	173	125	188	183
települési védőoltás támogatása	161	106	167	148
Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázat	19	7	3	4
szociális továbbtanulási támogatás	28	15	20	13
beiskolázási támogatás	135	167	150	157
települési ápolási támogatás	16	9	7	8
települési lakhatási támogatás	59	28	42	30
települési gyógyszer-támogatás	79	43	42	34
települési hátralékkezelési támogatás	0	0	0	0
szemétszállítási díj	21	5	10	7
rendkívüli települési támogatás (természetben)	116	89	72	60
gyermekétkezési térítési díj-kedvezmény	24	55	43	37

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

28. táblázat - Személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátási kötelezettség

	2018	2019	2020	2021
szünidei gyermekétkeztetés biztosítása	73	58	70	25

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Össességében 2018-ról 2020-ra a babakelengye támogatás, a települési védőoltás támogatása, a beiskolázási támogatás nőtt. A támogatásokat megvizsgálva megállapítható, hogy a gyermekekhez köthető, önként vállalt önkormányzati támogatások száma folyamatosan emelkedik.

A gyermekekre vonatkozó kötelező ellátásokhoz a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tartozik<sup>37</sup>, ami a gyermek szociális helyzete alapján jogosultságot biztosít egyes kedvezmények igénybevételére.

29. táblázat - Gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

	2016	2017	2018	2019	2020
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma (fő)	364	367	221	197	125

<sup>37</sup> Gyvt.: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

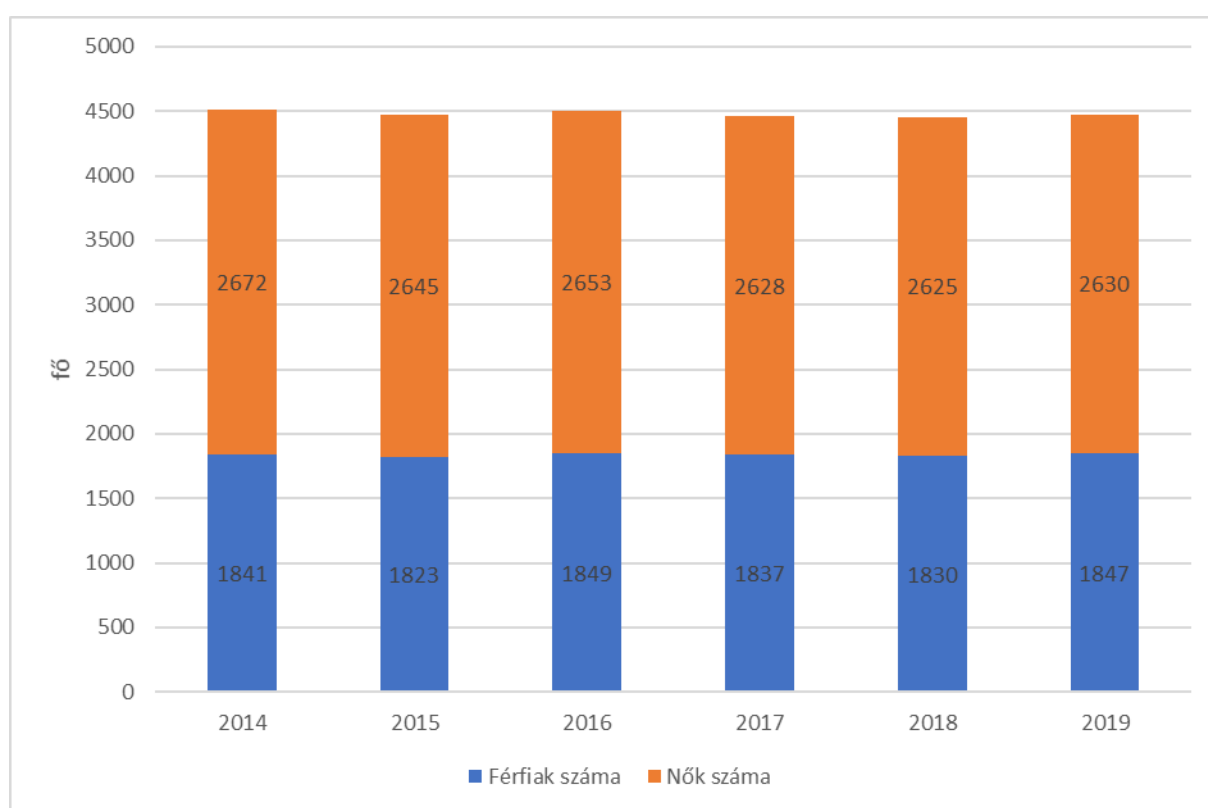
<b>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg (1000 Ft)</b>	4577	3532	2408	2318	n.a.
--	------	------	------	------	------

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, KSH

Ebben a kedvezményben 2018-ban 221, 2019-ben 197, és 2020-ban 125 gyermek részesült. A támogatottak létszámának csökkenésének oka lehet, hogy a jogszabályban változott az egy főre eső jövedelem, valamint a folyamatos bérnövekedés<sup>38</sup>: A Gyvt. 19. § (2) bekezdésének módosításával<sup>39</sup> a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági jövedelemhatára 2018-tól emelésre került.

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számát az 58. ábra mutatja 2014 és 2019 között. A támogatottak száma stabil, 4.500 fő körül mozog.

**58. ábra - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma**



Forrás: KSH

### Közbiztonság

A 27. táblázat adatai 2016-2019 között a regisztrált bűncselekmények számát mutatják. Míg a bűncselekmények száma csökkent, a közlekedési<sup>40</sup> bűncselekmények száma stagnált, vagyis az aránya nőtt az összes bűncselekményhez képest. Fót 2020-as Közbiztonsági Konceptiója és Feladatterve

<sup>38</sup> forrás: Átfogó értékelés Fót Város Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

<sup>39</sup> Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2017. évi LXXII. törvény, 23-24. §

<sup>40</sup> Közlekedési bűncselekmény: Ebbe a kategóriába azok a bűncselekmények tartoznak, melyek az élet és testi épség veszélyeztetésén túl a közlekedés biztonságához fűződő érdek sérelmével is járnak, például: járművezetés ittas vagy bódult állapotban, cserbenhagyás. (forrás: ugyintezes.magyarorszag.hu)



megerősíti a bűncselekmények csökkenését, és megállapítja, hogy ezen belül az elkövetett bűncselekmények legfőképpen személyi javakat károsító cselekményekhez kötődnek. A Fóti Rendőrőrs a Dunakeszi Városi Rendőrkapitánysághoz tartozik, a város önálló kapitánysággal nem rendelkezik. A Rendőrőrs 2015-ben új ingatlanba költözött, a fejlesztési tervekben szerepel egy állandó épület biztosítása.

A Közbiztonság növelését szolgálja, hogy az Önkormányzat 2020-tól – többéves szünetet követően – ismét létrehozta a Közterület-felügyeletet, amely a mezőőrséggel és a polgárőrséggel kiegészülve rendkívül hatékony eszköz lehet a lakosság biztonságérzetének növelésében és jogkövető magatartásának erősítésében.

**30. táblázat - Regisztrált bűncselekmények száma (2016-2019)**

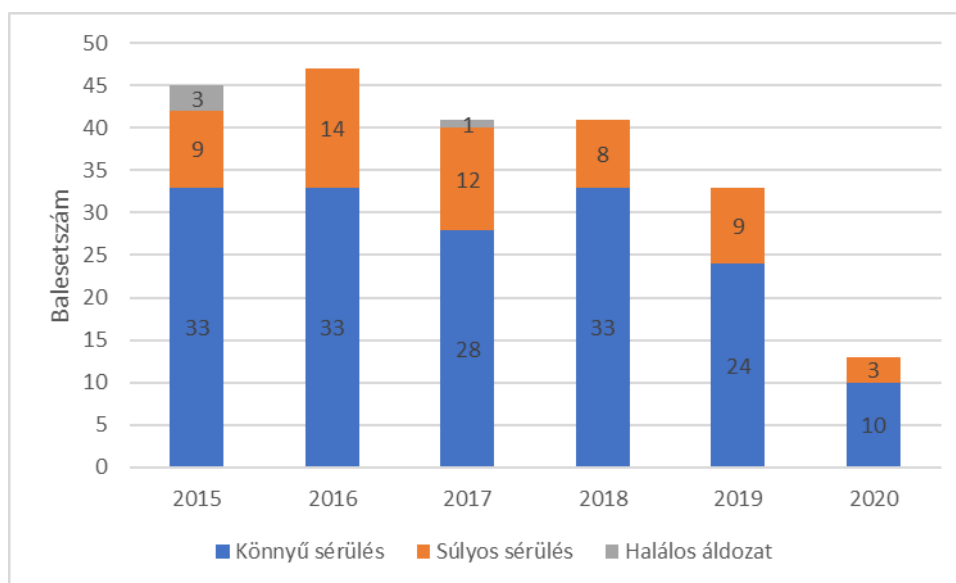
	2016	2017	2018	2019
<b>Regisztrált bűncselekmények (az elkövetés helye szerint) (db)</b>	373	344	350	242
<b>Regisztrált bűncselekményekből közlekedési</b>	37	43	53	47
<b>Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények száma (db)</b>	16	13	17	8

*Forrás: KSH*

A településen az elmúlt években egyértelműen forgalomnövekedés tapasztalható. Ennek okán merül fel az a hipotézis, miszerint a megnövekvő forgalommal több baleset jár együtt (Fót Város Önkormányzatának Közbiztonsági Konceptiója 2020). A közúti baleseti statisztikákat 2015.01-2020.6 időszakban az 59. ábra összegzi. A 2020-as év alsó kiugró értékének az oka, hogy január-június időszakban összegzi a baleseti adatokat. További oka, hogy a COVID-19 vírus ebben az időszakban jelent meg. A korlátozó intézkedések és a szokások megváltozása országos szinten is csökkentette a balesetek számát.

A felállított hipotézist az adatok nem támasztják alá, többnyire stagnálás, gyenge csökkenés tapasztalható a baleseti adatok számában. Halálos áldozattal járó közúti baleset 2017-ben történt utoljára.

59. ábra - Fót város közúti baleseti adatai 2015.01-2020.06 időszakban súlyosságuk szerint



Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

## 2.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A város Képviselő-testülete a 117/2018.(IV.25). számú határozatával fogadta el a **Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP)** a 2018-2023 időszakra.

Ennek felülvizsgálata 2020-ra szükségessé vált, mivel – a vonatkozó 2003. évi CXXV. tv. 31. § 4) alapján – 2 évente kötelező áttekinteni az előrehaladást és szükség esetén felülvizsgálni. A HEP felülvizsgálatakor, 2020 elején, egyeztetésre került sor a Belügyminisztérium Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Területi Felzárkózási Ügyek Főosztályának Helyi Esélyegyenlőségi Programok Osztályának mentorával is. A felülvizsgált HEP, melynek része volt az aktualizált Intézkedési terv is, elfogadásra került F/2839-17/2020. (2020. 04.09) sorszámmal.

A felülvizsgált HEP célcsoportjai a vonatkozó törvényben nevesítetteknek megfelelően:

- 1) mélyszegénységben élők és a romák
- 2) gyermekek
- 3) nők
- 4) idősek
- 5) fogyatékkal élők

A fenti, védett esélyegyenlőségi csoportok kapcsán, az önkormányzattól eddig megkapott információk alapján, jelenleg nem ismert olyan probléma, ami jelentősebb vagy sürgős beavatkozást igényelne.

Mélyszegénységben élők, ill. a veszélyeztetett gyermekeket jellemző mutatók az elmúlt években javulást mutattak. A női esélyegyenlőségi helyzetről lényegében nincs információnk – feltehetően országos szinthez hasonló a helyzet itt is. Az időskorú veszélyeztetettségi csoportok közül kiemelendő, hogy a regisztrált munkanélküliek több mint 15%-a 55 év feletti, illetve hogy kevés a helyi idősoththonban a férőhelyek száma. Az akadálymentesítés területén az infrastruktúrát szükséges továbbfejleszteni, mivel a közszolgáltatást nyújtó, kulturális vagy sporttal foglalkozó intézmények

legtöbbször nem megoldott sem az információs/kommunikációs, sem pedig a fizikai akadálymentesség.

Kiemelendő, hogy a HEP-ben (és a 2020. évi felülvizsgálata során készült dokumentációban) nincs arra vonatkozó információ, hogy lenne olyan struktúra/rendszer az önkormányzatnál, amely az esélyegyenlőségi csoportokra vonatkozó információkat egységesen kezelné, gyűjtené.

### 2.8.2.1. HEP célcsoportjainak helyzete

Következőekben a HEP-2018 és 2020. évi felülvizsgálatának, ill. a HEP Intézkedési Tervének (HEP IT) főbb megállapításait mutatjuk be.

#### 1. Mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

##### Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

- A munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya: a nyilvántartott álláskeresők száma az országos adathoz képest jóval alacsonyabb, míg 2019 végén az országos munkanélküliségi ráta 3,5 %, addig Fóton 1,3% - bár a nyilvántartott álláskeresők közel 50%-a fél évnél hosszabb ideje munkanélküli már.
- Évek óta csökken a nyilvántartott álláskeresők száma a településen – azonban a koronavírus-járvány miatt ez a csökkenő trend inkább stagnált.

**31. táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma Fóton (fő, 2012-2020)**

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	Nyilvántartott álláskeresők aránya (%)	ebből: 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma (fő)
2012	403	3,1%	141
2013	348	3,2%	160
2014	475	3,0%	135
2015	332	2,9%	189
2016	320	2,4%	106
2017	244	1,8%	74
2018	182	1,2%	69
2019	174	1,3%	56

*Forrás: TelR, NFSZ*

- Alacsony iskolai végzettségűek - a nyolc általános osztályt végzettek aránya átlagosan 25%-os, viszont a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya maximum 1,5 %, de átlagosan 1% körül mozog.
- Fóton nem folyik felnőttoktatás, így az iskolázatlan lakosok kénytelenek a környező településeken igénybe venni ezt a szolgáltatást.
- Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti bontásban szignifikáns különbség nem volt megállapítható.
- A pályakezdők körében kevesebb az álláskeresők száma, ennek valószínűsíthető oka részben főváros közelségéből adódóan több lehetőség nyílik munkavállalásra, részben pedig a már

említett alacsony regisztrációs hajlam, de megfigyelték a külföldi munkavállalásra való hajlam növekedését is.

- A közfoglalkoztatottak száma az évek során folyamatosan csökkent a 2014 év kivételével. Ugyanakkor az aktív korú lakossághoz képest a közfoglalkoztatottak aránya nem meghatározó.
- Fóti önkormányzatnak nem áll rendelkezésére hivatalos információ arról, hogy a területén történt volna foglalkoztatási témakörben hátrányos megkülönböztetés.

#### **Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások**

- Nyilvántartott álláskeresők létszámához képest alacsony azoknak a száma, akik valamilyen álláskeresési támogatásban részesülnek.
- Aktívkorú ellátásban részesülők száma minimális az aktív korú lakossághoz képest.

#### **Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció**

- Változatlanul alacsony a bérlakások száma az összes lakásállományhoz képest. A rászoruló az Önkormányzattól igényelhetnek szociális lakást, amelyek felújításra szorulnak, épp ezért nagyon sok a várakozó a lakásokra.
- Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak – mivel elsősorban a közüzemi díjak (áram, gáz), valamint a lakáshitel-tartozások miatt kerülnek az emberek nehéz anyagi helyzetbe.
- A településen – a Család- és Gyermekejélési Szolgálat klienskörébe tartozó hajléktalanok száma 2017-ben 9 fő volt.
- Fótnak három külterülete van: Kurjancs, Öreghegy, Istvánhegy. Ezeken a településrészekon számos hiányosság mutatkozik a közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében (pl.: ásott kutak, gázszolgáltatás nem minden külterületi részen elérhető). A közlekedés ezekről a helyekről autóval a legegyszerűbb, de az utak állapota - főleg eső, havazás idején - járhatatlan, mivel szilárd burkolattal nem rendelkeznek.

#### **Egészségügyi, szociális és közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

- Megfelelő a település házi orvosi ellátottsága (2019-es adatok alapján), szakellátás igénybevétele azonban a távolság miatt nehezített.
- Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2012 óta jelentősen csökkent (2012: 516 fő, 2016: 366 fő volt).
- Nem jelentős az ápolási díjban részesülők száma a településen, ugyanakkor 2012 óta a számukban jelentős csökkenés is történt (2012: 92 fő, 2017: 12 fő).
- Gyermekorvosok szervezik és bonyolítják le az iskolákban, óvodákban a koragyermekkor kötelező szűréseket. Egyéb népegészségügyi szűrővizsgálatok elvégzéséhez a térségben Dunakeszi, valamint Vác szűrőállomásai vehetők igénybe (pl. tüdőszűrés, mammográfia stb.)
- Önkéntesség révén a helyi lakosok bekapcsolódnak a helyi közéletbe és hozzájárulnak a közösség/település céljai eléréséhez - pl. tevékenységük jól kiegészíti a meglévő egészségügyi, szociális alap és szakosított ellátásokat (pl. Önkormányzat a 34/2011.(XI.25.) önkormányzati rendeletével megalkotta a Fót Város területén mások javára ellenszolgáltatás nélkül végzett önkéntes tevékenység jogi peremfeltételeit. Intézményét, az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézményt pedig az Emberi Erőforrások Minisztérium Esélyegyenlőségi Főosztálya nyilvántartásba vette, mint önkénteseket foglalkoztató szervezetet).

#### **Telepek, szegregátumok helyzete**

- 2018-ban, a HEP készítésekor, szegregált településrészeket nem azonosítottak, telepnek Sikátorpuszta minősült.
- A HEP 2020. évi felülvizsgálata során Fót területén egy szegregált terület került lehatárolásra: Honvéd u.- névtelen u.- Jedlik Ányos u. - Honvéd u. - Szántó föld u.- Sopronok u. – Belterület határa. Továbbá 'szegregációs szempontból összefüggő veszélyeztetett területként' a fenti szegregátum területe a Honvéd u., Szántó föld utca, Jedlik u. és Kopolya utca által határolt tömbbel egészül ki.
- A helyi polgárőrség, valamint a helyi rendőrőrs tagjai szembesülnek időnként etnikai konfliktus jellegű jelenségekkel, de a közösségi együttélés ezen ritka problémái változatlanul nem indokolnak helyi rendeleti szabályozást.
- A területről további információk a 2.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület c. fejezetben találhatóak.

#### Nemzetiségi önkormányzatok működése

- 2011-es népszámlálás során a lakosok 83,2%-a magyarnak, 1,3% cigánynak, 0,7% németnek, 0,5% románnak mondta magát.
- 2018-ban még működött a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, azonban tagjainak folyamatos fluktuációja nehezítette a Város Önkormányzatával a szorosabb együttműködést.
- 2019. évi önkormányzati választáskor nem alakult meg újra a Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

#### 2. Gyermekesélyegyenlősége

- ESZEI Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, önálló szakmai egységként, általános családsegítői feladatokat lát el a hozzájuk segítségért forduló, vagy a jelzőrendszer által jelzett, gyermek és felnőtt korú fóti és csomádi lakosok körében.

#### 32. táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (fő, 2012-2020)

Év (december 31)	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2012	24	320
2013	28	413
2014	35	417
2015	49	475
2016	41	448 + 23 Csornád
2017	40	335 + 18 Csornád
2018	16	298 + 24 Csornád
2019	9	215 + 12 Csornád

Forrás: ESZEI

- Veszélyeztetett gyermekek száma 2017-től folyamatosan csökken, ahogyan a védelembe vételek száma is (településen jellemző okok: 50 tanóra feletti igazolatlan hiányzás; szülők anyagi problémái)

**33. táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (átlag, fő), a HH és HHH gyermekek száma évenként (fő, 2012-2020)**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	Hátrányos helyzetű gyermekek (HH) száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek (HHH) száma
2012	522,5	na	na
2013	545	na	na
2014	511	na	na
2015	396	29	15
2016	394,5	69	18
2017	367	59	7
2018	221	69	6
2019	221	51	6

Forrás: ESZEI

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számával párhuzamosan csökken a hátrányos, illetve halmazottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek száma. Ennek indoka, hogy a szülők anyagi körülményei javulnak a munkába állásnak köszönhetően, és így az 1 főre jutó jövedelem alapján nem jogosultak a kedvezmény igénybevételére.
- 2018-as HEP készítésekor Fóton jelentősebb szegregált településrészt nem azonosítottak, így ilyen jellegű kockázatot, problémát sem. A 2022. évben elkészülő új integrált településfejlesztési stratégia része lesz egy anti-szegregációs program, melynek előkészületei már megtörténtek, emellett a 2022. évben elkészülő új HEP fog minden részletre kitérni és újra vizsgálni a kapott adatokat a szegregátum kapcsán.
- A bölcsődei férőhelyekre többszörös a túljelentkezés, ezért bölcsődei férőhelyek száma 2018-ban 80-ról 104-re emelkedett, 100%-os a feltöltöttség, jelenleg is sokan vannak várólistán.
- A szociális szempontból óvodába felvett gyermekek száma a beíratott gyermekek számának az egynegyede (2019).
- Fóton az óvodába beírt gyermekek 13 %-a, általános iskolában tanulók 14,7%-a HH, HHH. Az SNI-s gyerekek aránya az össz általános iskolai tanulókhoz képest kevesebb, mint 1%.
- Előnyös lenne magasabb létszámú gyógypedagógus alkalmazása, tekintve, hogy a pedagógusok jelzései, Nevelési Tanácsadó éves beszámolóí alapján következtethetünk arra, hogy a tanulási zavarral küzdő gyermekek száma folyamatosan növekszik.
- Az általános iskolások közel 50%-a napközis tanuló. Az általános iskolába járó gyermekek esetében megállapítható, hogy a napközis tanulók száma évről évre folyamatosan emelkedik. Ezt magyarázhatja, hogy a szülők többsége teljes munkaidőben dolgozik, sok esetben ingáznak Pest megyében, illetve a fővárosba, és más módon nem tudják megoldani a gyermekek napközbeni felügyeletét.
- 30/2016. (IX.29.) önkormányzati rendelet - az önkormányzati intézményekben igénybe vett gyermek és diák étkeztetési - alapján a köznevelési intézmény igazgatója által napközire kötelezett tanulók részére 100%-os térítési díjkedvezményt biztosít. Az ingyenes étkeztetésben részesülő óvodások száma folyamatosan növekszik, az általános iskolában tanulók ingyenes étkezésben résztvevők száma stagnál.
- Fóton 2 gyermekorvos praktizál (2018-as adatok alapján).

- ESZEI jelenleg 7 területi védőnői körzetet tart fent, az iskolai egészségügyi szolgálatban 3 iskolavédőnői és 2 iskolaorvosi (betöltött) státusz van. Fóton a 0-6 év közötti gyerekekre jutó védőnői létszám optimális (2018-as adatok alapján), a védőnők leterheltsége átlagos.
- ESZEI egyik szervezeti egységeként működik a Család- és gyermekjóléti Szolgálat, ahol a dolgozók 100%-a szakképzett, diplomával rendelkező családgondozókból áll. A családgondozók túlterheltek, maximum 45 gyermeket vagy 25 családot gondozhatnak. A valóságban azonban ennél több gyermeket gondoznak, ez a veszélyeztetett kiskorúak átlagos száma az elmúlt 5 évben 425 fő/év, jelenleg 7 családgondozó van, tehát az átlagos gondozási létszám 60 gyermek. Ugyanezen családsegítők foglalkoznak a felnőttkorú lakossággal is, az ellátottak átlagos száma az elmúlt 5 évben évi 250 fő volt. Ez szakemberenként évi 35 főt jelent.
- Mostanra mind a veszélyeztetett családok, mind a veszélyeztetett gyermekek átmeneti otthonban történő ellátására tartós szerződéseket kötöttek számos intézménnyel.
- Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor az elmúlt 5 esztendőben nem volt példa.
- Az oktatás-képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belül sincs szegregáció.

### 3. Nők esélyegyenlősége

- Magas a 3 év alatti gyermekek aránya, ezzel szemben kevés a bölcsődei férőhely, illetve egyéb, alternatív elhelyezési lehetőség.
- ESZEI tájékoztatása szerint a védőnőkhöz forduló munkanélküli ügyfelek jelentős része nő, s az ők munkavállalását nehezíti, hogy nincs nagyon lehetőség a településen atipikus (részmunkaidős, rugalmas munkavégzés) foglalkoztatási formában elhelyezkedni.
- A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak kapcsán (országos jellemzőkhöz hasonlóan) nagy a látencia, a bántalmazott nők nem mernek családvédelmi, valamint rendvédelmi szervekhez fordulni segítségért (így a HEP sem tartalmazott erre vonatkozóan adatot).
- ESZEI Gyermekjóléti Szolgálatának feladatkörébe tartozik, hogy a krízishelyzetben lévő anyákat, családokat elhelyezze ezekben az intézményekben – tájékoztatásuk szerint évi 3-4 alkalommal fordul elő ilyen jellegű krízishelyzet.

### 4. Idősek helyzete, esélyegyenlősége

- Fót 65 év feletti állandó lakosainak aránya kb. 16% a teljes népességen belül, a nyugdíjasok aránya ennél magasabb - 21% körüli.

**34. táblázat – 65 év felettiak száma (fő), ill. öregedési index (2015-2020)**

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2015	2 979	2 950	101%
2016	3 083	2 973	104%
2017	3 182	3 121	102%
2018	3 274	3 297	99%
2019	3 402	4 009	85%

Forrás: ESZEI

- Fót Város Önkormányzata az időskorúak vonatkozásában a szociális alapszolgáltatások közül a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a nappali ellátást biztosítja.

**35. táblázat – Időskori szolgáltatásokat igénybevevők száma, valamint egyéb feladatmutatók (2016-2020)**

Időskori szolgáltatás	Mutatók	2016.	2017.	2018.	2019.
<b>Szociális étkezés</b>	Ellátást igénybevevők száma	92	84	71	75
<b>Házi segítségnyújtás</b>	Ellátást igénybevevők száma	60	51	53	71
	Gondozási idő, alkalom	2 916	3 077	3 257	4 093
<b>Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás</b>	Jelzések száma	14 640	14 600	15 709	18 485
<b>Időskorúak nappali ellátása</b>	Ellátást igénybevevők száma	59	59	49	52
	Látogatási szám	6 165	5 164	3 861	3 882

Forrás: ESZEI

- Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 427/2019.(XII. 16.) számú határozata értelmében az időskorúak átmeneti gondozásának, mint ellátási formának törvényi megszüntetése okán a feladat megoldására szakmai munkacsoport létrehozásáról döntött. A munkacsoport első ülésén áttekintette az időskorúak gondozásával kapcsolatos feladatokat, problémákat, az ellátással kapcsolatos adatok gyűjtése folyamatban van.
- Alacsony a foglalkoztatottság az 55 éves kor felettek körében - a regisztrált munkanélküliek több mint 15%-a 55 év feletti, és az arány 2015-től kiugróan magas.
- Az idősebb, nyugdíj előtti korosztály nagyobb létszámban jelenik meg a közfoglalkoztatottak körében, mivel ők tartósan munkanélküliek és ez az egyetlen lehetőség a foglalkoztatásukra az önkormányzati intézményekben.
- A településen csak alap egészségügyi ellátás (házi orvos, nőgyógyászat, 24 órás ügyeleti szolgálat) biztosított a lakosság számára. A szakrendelés a kb. 10 km-re fekvő szomszédos településen, Dunakeszin működik, ahova helyi járat szállítja a fóti lakosokat. Kórházi ellátás Vácon van.
- Fóton 1977. óta működik a Területi Gondozási Központ (korábban Öregek Nappali Otthona), mely szociális alapszolgáltatásként napközbeni tartózkodási lehetőséget biztosít az idős személyek számára. Férőhely száma: 33 hely (2019).

### 5. Fogyatékkal élők esélyegyenlősége

- Célzott felmérés hiányában nehéz megbecsülni a fogyatékkal élők teljes számát, de a szociális ellátásban részesülők aránya vélhetően csekély az aktív korú lakossághoz képest.

**36. táblázat – Szociális ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű személyek száma (fő, 2012-2016)**

év	Szociális ellátásban részesülők száma
<b>2012</b>	475
<b>2013</b>	454



2014	463
2015	443
2016	423

Forrás: ESZEI

- Helyi adatgyűjtés (iskola védőnői szolgálat) alapján a fogyatékos, illetve a tartósan beteg *kiskorúak* száma évek óta 190 fő körül mozog (2018)
- Jelenleg az Egymásért Közösen Mozgáskorlátozottak Egyesülete biztosítja a fogyatékosok számára elérhető szolgáltatásokat (2018)
- 159/2017. (IV.26.) Kt. határozat értelmében Fót Város Önkormányzata ellátási szerződést kötött a fogyatékos személyek nappali ellátására, szociális szolgáltatás biztosítására Dunakeszi Egészségügyi és Szociális Nonprofit Kft., mint szociális szolgáltatóval, 8 férőhely számmal, határozatlan időre. 2020-tól ezt a feladatot a Sztelho Gábor Evangélikus Szeretetszolgálat látja el.
- Bár a települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek közül számos akadálymentesítettek, sok olyan intézmény van még, ahol korszerűsíteni kell a mozgáskorlátozottakat szolgáló eszközöket. A közszolgáltatást nyújtó, kulturális vagy sporttal foglalkozó intézmények legtöbbszében nem megoldott sem az információs/kommunikációs, sem pedig a fizikai akadálymentesség.
- Fóton nincsenek kimondottan fogyatékos személyeket foglalkoztató munkahelyek, ill. a munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs információ.
- Nincs információ a helyi és helyben foglalkoztatott fogyatékos/ egészségkárosult személyek számáról.
- Jelenleg a helyi művelődési ház a székhelye a mozgáskorlátozottak egyesületének (2018), valamint helyszínt biztosít részükre programjaik, eseményeik megvalósítására.

### 2.8.2.2. HEP IT intézkedések végrehajtása

A HEP-ben megfogalmazott célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (a továbbiakban: IT) tartalmazza. A kapott tájékoztatás szerint az intézkedések végrehajtása folyamatos, ill. folyamatban vannak. Következő felülvizsgálat 2022-ben várható.

37. táblázat - A felülvizsgált HEP (2020) Intézkedési tervében szereplő akciók

intézkedés	probléma	cél	Felelőse
<b>I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége</b>			
1. Adj esélyt magadnak	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál	Látencia feltárása, a nyilvántartott álláskeresők száma közelítsen az munkanélküliek valós számához Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról	ESZEI igazgató
2. Tanulni soha sem késő!	A településen nem érhető el felnőttoktatási intézmény	Felnőttoktatással foglalkozó intézmények megjelenése Fóton	Önk. intézményi és külkapcsolati ref.
<b>II. A gyermekek esélyegyenlőség</b>			
1. Ne veszítsük el a jövő nemzedékét!	A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a meglévő veszélyeztetettség megszüntetése	Veszélyeztetett gyermekek elérése Komplex prevenció program szervezése	ESZEI igazgató
2. Biztos menedék	Nincs intézménnyel ellátási szerződés, amely krízishelyzet esetén befogadást biztosítana anyák és gyermekeik részére	Krízishelyzetbe jutott anyák és gyermekeik azonnali elhelyezése, krízishelyzetek gyors megoldása Hatékony rendszer kiépülése a krízishelyzetbe jutottak megsegítésére	Polgármester ESZEI igazgató
<b>III. A nők esélyegyenlősége</b>			
1. Gyerek nem akadály	Kisgyermekes nők munkavállalási nehézségei	Kisgyermekes családnyak problémáinak a feltérképezése	ESZEI igazgató
2. Több esély a foglalkoztatottságához	Kevés adat áll rendelkezésre a nők munkaerő-piaci programokban való részvételi lehetőségéről	A munkanélküli nők elérése, munkaerő-piaci információkra való rálátás A célcsoport munkaerőpiaci programokban való minél szélesebb körű részvéte A nők foglalkoztatottságának növelése	ESZEI igazgató
<b>IV. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</b>			
1. Maradj fiatalos!	Elmagányosodás érzése az idős korosztályban	Magányos idős emberek elérése „Aktív időskor" program összeállítása	ESZEI igazgató

2.	Maradj talpon!	Alacsony foglalkoztatottság 55 év es kor felettiek körében	55 év feletti korosztály elérése, a foglalkoztatási esélyük növelése számítástechnikai ismeretek elsajátításnak biztosításával	Fóti Közművelődési és Közgűjteményi Központ vezetője
<b>V.A fogyatékkal élők esélyegyenlősége</b>				
1.	„Ne ítéld első látásra!”	Alacsony a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottsága	Csökken a fogyatékosok munkanélküliségi rátája	ESZEI igazgató Önk. Hivatal humánpolitikai referense
2.	„Akadálytalanul”	Fizikai és információs akadálymentesítettség nem megoldott a közszolgáltatást végző intézményeknél	Közintézmények akadálymentesítettségének kialakítása	Képviselő-testület és Polgármester
3.	„Jó közösségben lenni”	Nem működik a településen fogyatékosok nappali ellátása	Fogyatékkal élők helyben is igénybe tudjanak venni nappali ellátást biztosító szolgáltatást. A fogyatékos személyek részére szolgáltatások bővítése. Az önkormányzat teljesítse ellátási kötelezettségét	Képviselő-testület és Polgármester ESZEI igazgató

## 2.9. Település gazdasága

### 2.9.1. Település gazdasági súlya, szerepköre

Az összehasonlítás alapját a szomszédos települések, a Gödi Különleges Gazdasági Övezet, a Budakeszi járás, a Pest megyei és az országos mutatók, trendek képezik.

Megyei szinten vizsgálódva látható, hogy Pest megye Budapest nélkül több indikátorban is elmarad az országos átlagtól. Az egy lakosra jutó bruttó hazai termék Pest megyében (Budapest nélkül) 2.835.000 Ft, míg Budapesten 7.070.000 Ft ez az érték (2015). Pest megye az országos átlag csupán 82,1%-át éri el. A bruttó hazai termékben a szolgáltatások aránya 61,9%, az ipar és építőipar 35,6%, míg a fennmaradó részt a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat teszi ki. A bemutatott adatok nemcsak a megyei gazdaság indikátorait mutatják, hanem a 2.7.1.4. fejezettel összhangban a területi egyenlőtlenséget erősítik.

A további vizsgálatok megértéséhez fontos, hogy a 294/2020. Kormányrendelet értelmében kijelölésre került a Gödi Különleges Gazdasági Övezet. Ennek oka, hogy a Samsung által kezdeményezett magas volumenű beruházás nagyobb területre is kiható hatását központosítva kezeljék a munkahelyek elvesztésének megakadályozása és munkahelyteremtés céljából. Az ingatlanok által érintett települések Göd mellett Fót, Dunakeszi, Csomád és Sződ. A rendelet szerint több ingatlan és közút tulajdonjoga, illetve jelentős adóbevétel is Pest Megye Önkormányzatának a hatáskörébe került. Az adóbevételek redistribúcióján túl további jelentős forrásokhoz is juthat a térség a későbbiekben.

Pest megyének Magyarország gazdaságában való elhelyezése és a Gödi Különleges Gazdasági Övezet bemutatása után Fót várost szükséges jellemezni a megyei és térségi településekhez képest. Az újonnan betelepülő vállalkozások döntését jelentősen befolyásolja – többek között – **a helyi adók mértéke, a település infrastruktúrája és megközelíthetősége.**

A **települési infrastruktúra** részletesebb bemutatása a Tanulmány 2.8, 2.10, 2.12-2.20 fejezeteiben történik meg. Fót város **megközelíthetősége** – a térség tekintetében – kiemelkedő. A budapesti agglomerációban fekszik, a fővárostól mindössze 19 kilométerre. Az M0 körgyűrű, az M3-as autópálya, illetve az M2-es autótűt is a település szomszédságában halad át (részletesebben ld. 2.15 fejezet.)

A **helyi iparűzési adó (HIPA)** mértékét minden esetben a település önkormányzata határozhatja meg, 0,00-2,00 %-os intervallumban, melynek alapja a vállalkozások nettó árbevétele (különböző egyéb levonások után). Fót városban a HIPA mértéke maximális mértékű, 2 %-os. A térségben az iparűzési adó mértékének alakulását a 35. táblázat összegzi. A vizsgált települések/környező településrészek többségében, hasonlóan Fóthoz maximális nagyságú 2 %-os a HIPA. Kivételt képez Mogyoród (1,8%), Sződ (1,4%) és Csomád (0%).

**38. táblázat - Iparűzési adó mértéke a térségben**

Település	Helyi iparűzési adó (HIPA) mértéke (%)	Szomszédos település?	Járás
-----------	--	-----------------------	-------

<b>Fót</b>	2	-	Dunakeszi járás
<b>Dunakeszi</b>	2	igen	
<b>Göd</b>	2	igen	
<b>Csomád</b>	0	igen	Gödöllői járás
<b>Mogyoród</b>	1,8	igen	
<b>Budapest, kerület</b> IV.	2	igen	Budapest, IV. kerület
<b>Veresegyház</b>	2	nem	Gödöllői járás
<b>Szód</b>	1,4	nem	Váci járás
<b>Budapest, Kerület</b> XV.	2	nem	Budapest, XV. Kerület

*Forrás: helyiadozas.hu adatai alapján saját szerkesztés*

Az alapján, hogy a helyi iparüzési adóból milyen mértékű bevétele származik az önkormányzatoknak, könnyen elhelyezhető egy település egy adott térségen belül. Az egy lakosra (lakónépesség alapján) jutó HIPA alakulását (2018) Fóton, a gödi kiemelt gazdasági övezetben, a környező településeken és Pest megyében a 29. számú táblázat összegzi.

### 39. táblázat - Az egy lakosra jutó helyi iparüzési adó 2018-ban Fóton és térségében

Területi egység	Egy lakosra jutó HIPA (ezer Ft)
<b>Fót</b>	59
<b>Dunakeszi</b>	64
<b>Göd</b>	35
<b>Szód</b>	18
<b>Csomád</b>	0
<b>Veresegyház</b>	96
<b>Mogyoród</b>	33
<b>Budapest, IV. kerület</b>	77
<b>Budapest, XV. Kerület</b>	81
<b>Dunakeszi-járas</b>	55
<b>Göd gazdasági térség</b>	54
<b>Pest megye (Budapest nélkül)</b>	59
<b>Magyarország</b>	73

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

Megjegyzés: a térség településeinek vizsgálatánál az elérhetőség függvényében a 2018-as adatok bemutatására van lehetőség.

Az egy lakosra jutó HIPA Fóton a magyarországi átlagnál alacsonyabb, míg a megyei átlaggal megegyezik. A Gödi Gazdasági Térségben azonban kiemelkedik a város Dunakeszivel. Göd, Szód és Csomád erősen elmarad. Az utóbbi annak köszönhető, hogy Csomádon az iparüzési adó mértéke 0% a rendszerváltás óta.

Az egy lakosra jutó iparüzési adó alapján felállított Pest megyei (Budapest nélkül) rangsort következő táblázat összegzi. Fót város Pest megyében a 34. helyet foglalja el.

40. táblázat – Egy lakosra jutó HIPA rangsor - Pest megye

Sorszám	Település	Egy lakosra jutó HIPA (ezer Ft)
1.	Budaörs	297,87
2.	Ipolytölgyes	292,17
3.	Százhalombatta	244,30
4.	Alsónémedi	192,77
5.	Biatorbágy	175,93
...		
17.	Veresegyház	95,68
...		
31.	Dunakeszi	64,41
...		
34.	Fót	59,37
...		
62.	Göd	35,15
...		
67.	Mogyoród	33,30
...		
101.	Szód	18,48
...		
184.	Csomád	0,00

Forrás: TEIR adatai alapján saját számolás és szerkesztés

Egy település gazdasági súlyának és vállalkozásainak fontos indikátora a **bruttó hozzáadott érték**<sup>41</sup>. Ennek alakulását Fóton és a térségben a 41. számú táblázat összegzi (2018). Az összehasonlíthatóság céljából az egy lakosra (lakónépesség) jutó fajlagos érték kerül kiszámításra. Hasonlóan az egy lakosra jutó HIPA-hoz, Fótnak jelentős az elmaradása ebben az indikátorban is. A megyei átlag az 1878,93 eFt. Ennél Fót városra számított érték enyhén magasabb.

41. táblázat – Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (2018) - Pest megye

Sorszám	Település	Egy lakosra jutó BHÉ (ezer Ft)
1.	Tésa	143 332,27
2.	Újlengyel	77 876,70
3.	Csővár	27 840,63
4.	Csomád	19 422,60
5.	Budaörs	13 244,74
...		
18.	Veresegyház	3 281,37
...		
36.	Fót	1 886,95
...		
40.	Dunakeszi	1 670,12

<sup>41</sup> A bruttó hozzáadott érték a következő képlet alapján került kiszámításra: BHÉ = adózás előtti eredmény + értékcsökkenési leírás + személyi jellegű ráfordítások.

...		
<b>92.</b>	Mogyoród	638,44
...		
<b>153.</b>	Sződ	240,47
...		
<b>186.</b>	Göd	-219,24

*Forrás: TEIR adatai alapján saját számolás és szerkesztés*

A Dunakeszi járás településein, Pest megye járásközpontjain és országos szinten **működő vállalkozások jegyzett tőkéjének** egy lakosra jutó arányát a 42. táblázat mutatja. Fót járási szinten Dunakeszit előzi meg. Csomád és Göd esetében ez az indikátor jóval magasabb értéket mutat. Ezt a település alacsonyabb népessége és a kedvező adófeltételek következtében működő vállalkozások magas száma (Csomád), illetve és a működő vállalkozások magasabb tőkeigénye eredményezi. Fót indikátora a megyei járásközpontok értékénél némileg magasabb, míg az országosnál jóval alacsonyabb.

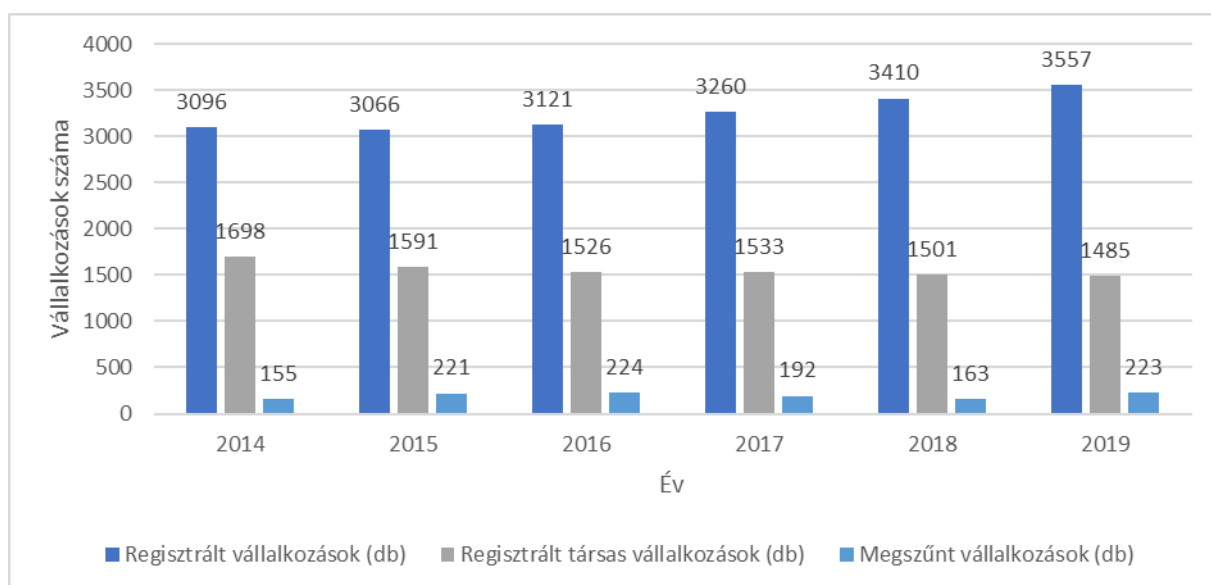
**42. táblázat - Egy lakosra jutó jegyzett tőke (2019)**

Területi egység	Egy lakosra jutó jegyzett tőke (ezer Ft)
<b>Fót</b>	588
<b>Dunakeszi</b>	566,7
<b>Csomád</b>	5452,6
<b>Göd</b>	6380,8
<b>Dunakeszi járás</b>	2052,8
<b>Pest megyei járásközpontok</b>	522,7
<b>Magyarország</b>	1733

*Forrás: TEIR ITS alapján saját szerkesztés*

Fót városban található **vállalkozások számának alakulását** 2014 és 2019 között a 60. ábra összegzi. A vállalat alapítási kedv növekvő tendenciát mutat, míg a megszűnések 2016 óta csökkennek. A vállalat alapítási ráta (alakult-megszűnt) 2015-ben még negatív értéket vett fel (-30 vállalat), addig 2019-ben már 147 volt. A regisztrált társas vállalkozások száma és aránya egyaránt csökkenő tendenciát mutat 2014 óta.

60. ábra - Fót városban a vállalkozások számának alakulása 2014-2019



*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A 2014-2019 időszakban **térségi szinten** a vállalatok számának alakulását a 43. táblázat összegzi. A regisztrált vállalkozások száma a járási trendtől elmarad, míg a megyeivel közel azonos mértékű. A regisztrált társas vállalkozások csökkenő trendje minden szinten jellemző a vizsgált időszakban. A megszűnt vállalkozások mértéke alacsonyabb Fóton. A működő vállalkozások trendje megegyezik a járási és megyei tendenciával.

43. táblázat - Fót városban a vállalkozások számának alakulása az területi trendekhez képest

	Fót	Dunakeszi járás	Pest megye	Magyarország
<b>Változás 2014-2019</b>				
<b>Regisztrált vállalkozások</b>	14,89%	18,63%	13,13%	5,44%
<b>Regisztrált társas vállalkozások</b>	-12,54%	-5,86%	-11,70%	-12,12%
<b>Megszűnt vállalkozások</b>	43,87%	66,78%	67,56%	13,73%
<b>Változás 2017-2019</b>				
<b>Működő vállalkozások</b>	27,94%	28,33%	27,56%	-12,74%

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

Fóton 2019-ben a 3557 regisztrált vállalkozásból 2239 volt működő. Működő egy vállalkozás, hogyha az adott évben foglalkoztat legalább egy személyt vagy rendelkezik árbevétellel.

A fóti és a területi szintű működő vállalkozások **jogi forma szerinti** csoportosítását a 44. táblázat összegzi. A működő gazdasági egységek 50,07 %-a egyéni, míg 49,53 %-a társas vállalkozás. Az egyén kategóriába tartoznak például a nonprofit gazdasági társaságok. Az egyéni vállalkozások aránya járási szinten némileg alacsonyabb, míg országos és megyei szinten magasabb. Az egyéni vállalkozások közel 64 %-a főfoglalkozású, mely a térségi trendeknél némileg magasabb. Nyugdíjas által működtetett egyéni vállalkozások aránya alacsonyabb a térségi arányoknál Fóton. A városban a társas vállalkozások 70%-a Kft.-ként működik, 28%-a Bt.-ként. Ez a járási, megyei és országos trendekkel közel azonos.



44. táblázat - Fóton működő vállalkozások jogi forma szerint (2019)

Kategória	Fót		Dunakeszi-járás	Pest megye	Magyarország
	Száma (db)	Megoszlás (%)			
<b>Egyéni vállalkozások</b>	<b>1121</b>	<b>50,07%</b>	<b>47,98%</b>	<b>52,24%</b>	<b>60,42%</b>
<b>Főfoglalkozású</b>	717	63,96%	60,58%	61,28%	57,18%
<b>Mellékfoglalkozású</b>	376	33,54%	36,18%	34,50%	37,89%
<b>Nyugdíjas</b>	28	2,50%	3,24%	4,22%	4,93%
<b>Társas vállalkozások</b>	<b>1109</b>	<b>49,53%</b>	<b>51,41%</b>	<b>47,13%</b>	<b>38,65%</b>
<b>Korlátolt felelősségű társaság</b>	778	70,15%	72,23%	72,01%	71,15%
<b>Betéti társaság</b>	309	27,86%	25,43%	25,68%	25,45%
<b>Közkereseti társaság</b>	8	0,72%	0,52%	0,55%	0,61%
<b>Részvénytársaság</b>	9	0,81%	0,90%	0,85%	0,92%
<b>Egyéb</b>	5	0,45%	0,92%	0,92%	1,86%
<b>Egyéb</b>	<b>9</b>	<b>0,40%</b>	<b>0,62%</b>	<b>0,63%</b>	<b>0,92%</b>
<b>Összesen</b>	<b>2239</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A fóti működő vállalkozások létszámkategóriák szerinti megoszlását 45. táblázat összegzi, mely a nagyobb területi trendeket is tartalmazza. 50 fő feletti, aktív gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás csupán 11 darab található a településen. Az 1-9 fős létszámú kisvállalkozások száma jelentős, az összes működő vállalkozás 93 %-a. Ez az arány közel azonos a járási, megyei és országos részarányal.

45. táblázat - Fóton működő vállalkozások és nonprofit gazdasági szervezetek létszám-kategóriák szerint (2019)

Kategória	Fót		Dunakeszi-járás	Pest megye	Magyarország
	Száma (db)	Megoszlás (%)			
<b>0 és ismeretlen fős</b>	81	3,62%	4,16%	4,16%	4,18%
<b>1-9 fős</b>	2076	92,72%	91,74%	91,60%	91,63%
<b>10-19 fős</b>	45	2,01%	2,28%	2,42%	2,32%
<b>20-49 fős</b>	26	1,16%	1,16%	1,19%	1,19%
<b>50-249</b>	9	0,40%	0,50%	0,53%	0,55%
<b>250-499</b>	1	0,04%	0,08%	0,06%	0,06%
<b>500 és több fős</b>	1	0,04%	0,09%	0,04%	0,05%
<b>Összesen:</b>	2239	-	-	-	-

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

Egy település munkaerő megtartó képességének meghatározó indikátora a **naponta ingázók arányának elemzése** (ld. 2.7.1.3 fejezet). Fót településen a felmérés időpontjában a munkával rendelkező lakónépesség közel kétharmada naponta ingázott, a gazdaságilag aktív népesség csupán 30%-a dolgozott a településen.

## 2.9.2. Település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Fóton 2019-ban összesen 3557 regisztrált vállalkozás volt, melynek 62,95%-a, 2239 folytatott működő tevékenységet. A működő vállalkozások 49,53%-a, 1109 volt társas vállalkozásként regisztrálva.

Az említett vállalkozások és egyéb, a településen működő nonprofit szervezetek nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását a 43. táblázat összegzi. A legtöbb működő vállalkozás az M (szakmai, tudományos, műszaki tevékenység) és a G (Kereskedelem, gépjárműjavítás) TEÁOR kódú ágban található. A legtöbb kategória részaránya közel azonos a megyei és országos arányokkal. A primer szektor a településen és a járásban is alacsony részarányú. A szekunder szektorban az E (Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérsítés) és F (Építőipar) ágak részaránya magasabb a járási-megyei-országos arányoknál. A terciér szektorban a G (Kereskedelem, gépjárműjavítás) emelkedik ki, továbbá a J (Információ, kommunikáció) és az N (Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység) ágak aránya emelkedik ki megyei és országos szinten.

**46. táblázat - Vállalkozások és egyéb, a településen működő nonprofit szervezetek nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (2019)**

Nemzetgazdasági ág		Fót		Dunakeszi járás	Pest megye	Magyarország
		Száma (db)	Megoszlás (%)			
<b>A</b>	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	20	0,89%	0,81%	1,98%	5,30%
<b>B</b>	Bányászat, kőfejtés	1	0,04%	0,07%	0,03%	0,05%
<b>C</b>	Feldolgozóipar	164	7,32%	6,17%	6,82%	6,97%
<b>D</b>	Villamos energia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0,00%	0,05%	0,12%	0,14%
<b>E</b>	Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérsítés	17	0,76%	0,26%	0,26%	0,24%
<b>F</b>	<b>Építőipar</b>	<b>312</b>	<b>13,93%</b>	<b>9,78%</b>	<b>12,44%</b>	<b>12,40%</b>
<b>G</b>	<b>Kereskedelem, gépjárműjavítás</b>	<b>373</b>	<b>16,66%</b>	<b>15,36%</b>	<b>15,89%</b>	<b>16,47%</b>
<b>H</b>	Szállítás, raktározás	99	4,42%	4,09%	4,65%	3,94%
<b>I</b>	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	59	2,64%	2,39%	2,71%	3,92%
<b>J</b>	Információ, kommunikáció	173	7,73%	8,26%	6,97%	4,41%
<b>K</b>	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	50	2,23%	2,49%	2,54%	3,09%
<b>L</b>	Ingtatlanügyletek	82	3,66%	4,70%	3,92%	3,31%
<b>M</b>	<b>Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység</b>	<b>381</b>	<b>17,02%</b>	<b>20,85%</b>	<b>17,84%</b>	<b>15,17%</b>
<b>N</b>	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	164	7,32%	7,48%	6,75%	5,60%
<b>O</b>	Közigazgatás, védelem; kötelező	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

	társadalombiztosítás					
<b>P</b>	Oktatás	80	3,57%	4,14%	3,79%	4,39%
<b>Q</b>	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	69	3,08%	3,36%	3,51%	4,51%
<b>R</b>	Művészet, szórakoztatás, szabad idő	67	2,99%	3,85%	3,37%	2,70%
<b>S</b>	Egyéb szolgáltatás	128	5,72%	5,92%	6,41%	7,41%
<b>T+U</b>	Egyéb tevékenység	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A nemzetgazdasági ágak mélyebb vizsgálatát, a legkiemelkedőbb 20 ágazatot árbevétel alapján a 47. táblázat összegzi, mely a létszám adatokat is tartalmazza. Ezek alapján megállapítható, hogy a kereskedelem a legmeghatározóbb a településen és főképp a magasabb humán erőforrás-igényű ágazatok emelkednek ki. A nagykereskedelem erősen kiugró értéke a Phoenix Pharma Gyógyszerkereskedelmi Zrt. kimagasló árbevételének köszönhető. A településen villamos berendezések gyártása nemzetgazdasági ágazat is meghatározó. Jelentős ágazatok kapcsolódnak továbbá az építőiparhoz (speciális szaképítés, épületek építése). Fontos kiemelni továbbá a bemutatásra kerülő Fóti Stúdió (filmipar) tevékenységének következtében kiemelkedő film, video, televízióműsor gyártása, hangfelvétel-kiadás ágazatot.

**47. táblázat - 20 legjelentősebb fóti nemzetgazdasági ágazat a 2019-ben (vállalkozások székhelye alapján, főtevékenység figyelembevételével)**

Sorszám	Ágazat	Ágazatban elért nettó árbevétel (Milliárd Ft)	Ágazatban foglalkoztattak létszáma (fő)
1.	Nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár)	340,27	1 179
2.	Gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása	17,25	222
3.	Kiskereskedelem (kivéve: gépjármű, motorkerékpár)	12,26	365
4.	Villamos berendezés gyártása	11,99	316
5.	Speciális szaképítés	8,08	304
6.	Épületek építése	3,85	100
7.	Üzletvezetési, vezetői tanácsadás	3,75	122
8.	Információ-technológiai szolgáltatás	3,59	100
9.	Tudományos kutatás, fejlesztés	3,45	150
10.	Nemfém ásványi termék gyártása	3,44	35
11.	Egyéb feldolgozóipari tevékenység	2,82	50
12.	Film, video, televízióműsor gyártása, hangfelvétel-kiadás	2,61	58
13.	Raktározás, szállítást kiegészítő tevékenység	2,46	47
14.	Élelmiszergyártás	2,32	111
15.	Ingatlanügyletek	2,24	84
16.	Építményüzemeltetés, zöldterület-kezelés	2,23	85
17.	Gép, gépi berendezés gyártása	2,22	73
18.	Szárazföldi, csővezetékes szállítás	2,17	60
19.	Papír, papírtermék gyártása	1,77	38

20.	Mérnöki és építészmérnöki tevékenység; műszaki vizsgálat, elemzés	1,60	105
-----	---	------	-----

Forrás: EC vállalati adatbázis 2019

### 2.9.3. Gazdasági szervezetek jellemzői, települést érintő fontosabb beruházási-fejlesztési elképzelései

A településen működő, a **nettó árbevétel alapján legjelentősebb 20 vállalat** adatait a 48. táblázat összegzi. A Phoenix Pharma Gyógyszerkereskedelmi Zrt. éves árbevétele közel 325 milliárd Forint volt 2019-ben, ami a listán szereplő további 19 vállalat nettó árbevételének közel négy és félszerese. Ez nemcsak helyi, hanem országos szinten is jelentősnek számít. A kiemelkedő vállalatok több mint fele - a nemzetgazdasági ágak résszel összhangban - a G (Kereskedelem, gépjárműjavítás) jelű ágban folytat gazdasági tevékenységet.

48. táblázat - 20 legjelentősebb fóti székhelyű vállalat

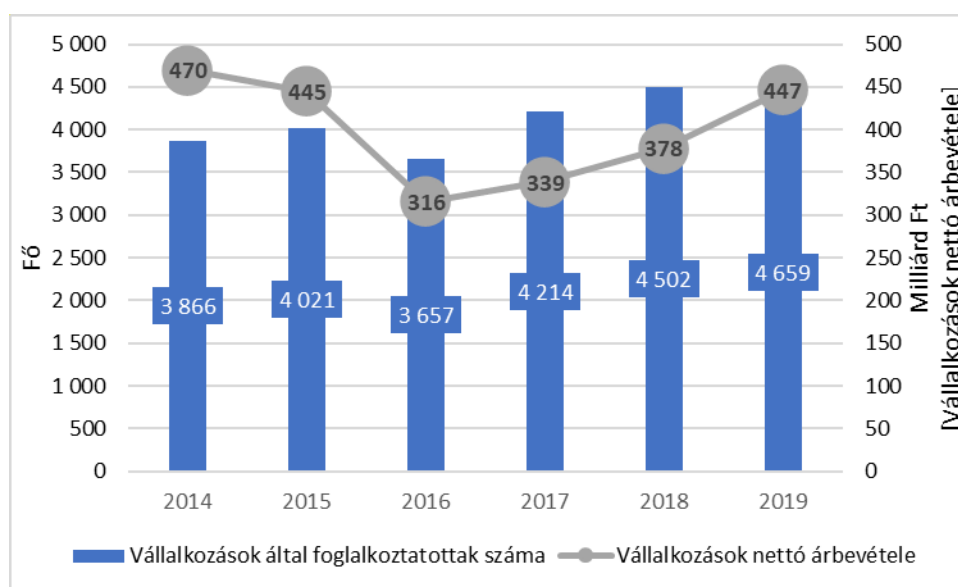
Sorszám	Vállalat neve	Értékesítés nettó árbevétele (Milliárd Ft)	Foglalkoztatottak létszáma (fő)	Nemzetgazdasági ág
1.	PHOENIX Pharma Gyógyszerkereskedelmi Zrt.	324,549	616	G
2.	Autocentrum AAA AUTO Gépjármű - Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	12,622	98	G
3.	Baker Hughes Hungary Kft.	11,769	303	C
4.	TIMÁR Vaskereskedelmi Kft.	6,562	144	G
5.	REXEL Magyarország Általános Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	6,032	60	G
6.	"NEFAB Packaging Hungary" Csomagolótechnológiai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	5,716	86	G
7.	WebEye Telematics Zrt.	3,449	150	M
8.	AGROLÁNC Ipari, Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2,816	36	G
9.	WebEye Magyarország Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2,663	67	J
10.	ARD COLOR Kereskedelmi Kft.	2,534	75	G
11.	MAGNUM Vadász és Hajós Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	2,467	20	G
12.	BK Filmstúdió Kft.	2,432	21	C
13.	LogMAster Nemzetközi Szállítmányozási Kft.	2,415	45	H
14.	"SZELECZKI" Autó- és Autóalkatrész-kereskedelmi Kft.	2,185	19	G
15.	FieldCore Service Solutions International LLC. Magyarországi Fióktelepe	1,747	83	M
16.	BETON ORSZÁG Kft.	1,727	10	G
17.	Sky Advanced Materials Kft.	1,708	25	C

18.	MULTIFILM SFX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1,569	18	J
19.	Lizzy Card Papír Ipari, Kereskedelmi, Szolgáltató Kft.	1,520	32	C
20.	ECO-CRANES HUNGARY Daruk és Emelőgépek Kft.	1,463	37	C

Forrás: EC vállalati adatbázis 2019

A fóti székhelyű vállalkozások által foglalkoztatottak és az értékesítésük nettó árbevételének alakulását összesítve 2014 és 2019 közötti időszakban a 61. ábra mutatja. Mindkét változó tendenciájában a növekedés figyelhető meg 2016 után, mely az értékesítésben 2019-re mérséklődik.

**61. ábra - Fót székhelyű vállalkozások által foglalkoztatottak és az értékesítésük nettó árbevételének alakulása 2014-2019 időszakban<sup>42</sup>**



Forrás: EC vállalati adatbázis 2014-2019

### Fóti ipari parkok és iparterületek

Fóton jelenleg két ipari park és egy iparterület található: az East Gate Business Park, a Multimédia Ipari Park és a Déli Vállalkozási Terület. Az East Gate Business Park az M0 és M3 autópályák szomszédságában található, 36 hektáros, 150.000 négyzetméteren beépített ipari park, melynek fő profilja a logisztikára terjed ki. A Multimédia Ipari Park az M2-es autópálya szomszédságában fekszik. Itt található többek között a Mafilm fóti stúdiója, illetve a Phoenix Pharma Zrt. is A Déli vállalkozási Terület egyelőre kiépítetlen, nagy részén a közművesítettsége alacsony fokú, a vízellátás, szennyvízelvezetés és az energiaellátás nem megoldott.

### Filmipar Fóton

<sup>42</sup> A bemutatott nemzetgazdasági ágazatok, a kiemelkedő vállalkozások, illetve a foglalkoztatottak és nettó árbevétel alakulása 2014-2019 időszakban táblázatok és ábrák az Equinox Consulting Kft. vállalati adatbázisa alapján történt, melynek megbízhatósági szintje alacsonyabb a Statinfo és a KSH adatbázisánál, azonban az ezeknél tapasztalható korlátozott elérhetőség következtében megfelelő becslésül szolgál.

Fóton helyezkedik el a Mafilm második telephelye, a Fóti stúdió. Első formájában a városban az 1970-es években jelent meg a filmgyártás. 1978-ban épült meg a Máriássy és a Huszárik műterem.

A telephely jelenlegi formájában 23.000 m<sup>2</sup> -es, 2 műteremmel rendelkezik, összességében 9 hektáron terül el. Nemcsak a műtermek miatt fontos a fóti telephely, a hazai díszletépítésnek 50%-a itt történik, továbbá található műhelyek, fegyverraktár, külső medence, külső greenscreen. Itt terül el hazánk legnagyobb jelmez- és kelléktára.

2019-ben a fóti műtermekben 14, a szabadtéri díszletekben 10 film készült el. Az Orbán-kormány 2021. nyarán jelentette be a Fóti stúdió nagyvolumenű fejlesztését, melynek keretében több mint 40 milliárd Forintból épül újabb négy műterem és közel ötszörösére növekszik a gyártókapacitás Fóton.

#### 2.9.4. Gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A vállalatok teljesítőképességét, fejlődési lehetőségeit, hosszabb távú versenyképességét Porter (1990) szerint alapvetően 5 tényezőcsoport határozza meg: a vállalatok közti verseny, a termelési tényezők, a keresleti tényezők, a kapcsolódó és támogató szektorok, valamint a kormányzat. Ezek közül három az, ami részben, vagy egészben helyspecifikus, tehát befolyásolja egy terület / település gazdasági potenciálját:

- termelési tényezők, de különösen a munkaerő és a föld;
- keresleti tényezők: meghatározó piacok elérhetősége;
- kapcsolódó és támogató szektorok jellemzői.

Az alábbiakban bemutatjuk azokat a mutatókat, amelyek közvetetten befolyásolják / befolyásolhatják a város gazdasági versenyképességét.

A gazdasági versenyképesség szempontjából az egyik meghatározó mutató az adott településen élő **felsőfokú végzettségűek aránya**. Jellemző tényező, hogy a magas hozzáadott értékű ágazatok csúcstechnológiát, illetve a legújabb szervezési és menedzsment módszereket alkalmazva működnek, mely szempontokra tekintettel ezen ágazatokban rendkívül jelentős az igény a magasan képzett munkaerőre.

Ahogy az a népszámlálási adatokból nyomon követhető, Fóton a 10 év folyamán megállapítható a képzettségi szint növekedése. Az érettségit végzettek, valamint az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők számának tekintetében jelentős, 6,26 és 7,10 százalékpontos növekedés figyelhető meg.

49. táblázat - 7 éves és idősebb lakosainak legmagasabb befejezett iskolai végzettsége

Képzettség	2001		2011		Eltérés (százalékpont)
	Száma (fő)	Megoszlás (%)	Száma (fő)	Megoszlás (%)	
Első évfolyamot sem végezte el	229	1,52%	190	1,08%	-0,44%
1-7. évfolyamot végzett	2 371	15,77%	1 677	9,52%	-6,25%
8 osztályt végzett	3 773	25,09%	3 987	22,63%	-2,47%
Középfokú iskola érettségi nélkül	3 477	23,13%	3 337	18,94%	-4,19%

Érettségít végzett	3 724	24,77%	5 468	31,03%	6,26%
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	1 461	9,72%	2 963	16,81%	7,10%
Összesen:	15 035	-	17 622	-	-

Forrás: TÍMEA, 2011-es népszámlálás

A felsőfokú végzettségűek aránya meghaladja a Pest megyei átlagot (19,8%), ám a Dunakeszi járásra vonatkozó értéket nem (27,6%), és jelentősen elmaradt a 2011-es budapesti értékhez képest is (34,1%). Kedvező a tendencia, s erre a helyi gazdaságfejlesztés irányainak kijelölése során figyelemmel érdemes lenni.

#### 50. táblázat - Képzettségi mutatók

Mutatók	Fót	Dunakeszi járás	Pest megye (Budapest nélkül)
Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 14 év feletti népességben	26,7%	22,1%	29,5%
Érettségizettek aránya a 17 év feletti népességben	35,8%	37,8%	33,2%
Diplomások aránya a 24 év feletti népességben	21,1%	27,6%	19,8%

Forrás: TÍMEA, 2011-es népszámlálás

A gazdasági versenyképesség szempontjából kiemelkedő szerepet játszik a **meghatározó piacok elérhetősége**.

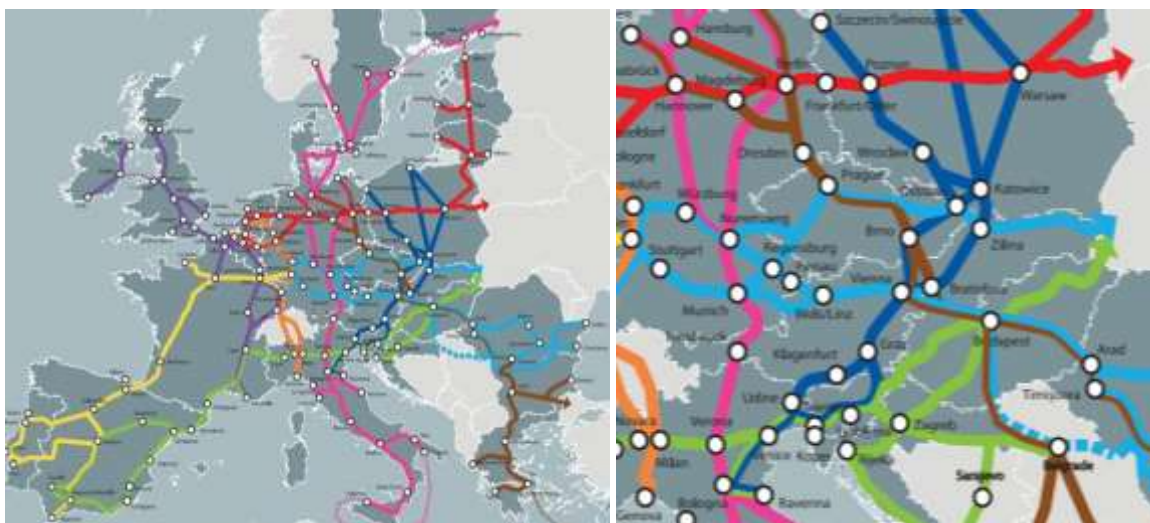
Az elérhetőség szempontjából Fót alapvetően kedvező pozícióban van:

- egyrészt a település a Kelet-közép európai régió egyik legjelentősebb nagyvárosának agglomerációjában helyezkedik el, így a közelség adott mind magához Budapesthez, mind az agglomeráció több fontos, gazdasági jelentőséggel bíró településéhez;
- másrészt Fót, a nagyrégiókat összekötő közúti, vasúti, (közvetve vízi) közlekedési útvonalak metszéspontjában helyezkedik el. E fő közlekedési utak közelségéből adódó előnyökből (idő és költséghatékonyság) a város is profitál.

Fót elérhetősége nemzetközi összevetésben is kedvezőnek minősül. A fővárost érintő három európai törzshálózati folyosó mentén vagy annak közelében helyezkedik el:

- a Mediterrán folyosó az Adria térségét köti össze Ukrajnával, vasúti és közúti kapcsolatok révén;
- a Rajna-Duna folyosó vasúti és vízi kapcsolatok fejlesztését célozza, a Dél-Németország és Románia közötti tengelyen;
- a Keleti-Kelet-Mediterrán folyosó pedig Észak-Németország és Bulgária közti tengelyt jelenti, vasúti és közúti kapcsolódással.

62. ábra – Legfontosabb európai közlekedési folyosók



Fót megfelelő adottságai vannak, hogy vonzó legyen a befektetők számára: az M3-as, M0-ás és M2-es gyorsforgalmi utak közelsége, a budapesti belváros jó megközelíthetősége, valamint a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér nem túl jelentős távolsága mind hozzájárul az „elérhetőséghez”. A településen elsődlegesen elővárosi vonatok biztosítják Budapest belvárosának gyors elérhetőségét.

Fót szempontjából pozitívum, hogy még mindig rendelkezik beépítetlen gazdasági célra hasznosítható területekkel, amelyek elsődlegesen logisztikai és filmipari fejlesztéséhez járulhatnak hozzá.

A versenyképesség harmadik összetevője, a **támogató és kapcsolódó szektorok helyzete** Fót esetében kedvezőnek mondható, hiszen az ország legnagyobb gazdasági erőközpontjának közvetlen közelében helyezkedik el (az agglomeráció településeinek közelsége sem elhanyagolható szempont), ahol nagyszámú, diverzifikált beszállító, illetve szolgáltató található, legyen szó akár mérnöki, pénzügyi, marketing, vagy éppen jogi szolgáltatásokról. A könnyen elérhető beszállítói kör, valamint a gazdasági szolgáltatások széles spektruma fontos versenyelőnyhöz juttathatja az itt tevékenykedő vállalkozásokat, hiszen gyors, rugalmas szolgáltatásokhoz juthatnak, amelynek igazi jelentőségét azok érzik, akiknek ezt nélkülözni kell.

A **kutatás-fejlesztési tevékenység** szintén fontos összetevője a gazdasági versenyképességnek. Ez az összetevő is kedvezőnek mondható, hiszen az ország legnagyobb tudományos és innovációs központjának közvetlen közelében helyezkedik el, ahol a legnagyobb kutatóközpontok, egyetemek, illetve K+F szolgáltató cégek találhatóak, legyen szó akár kutatás-fejlesztési, innovációmenedzsment, vagy éppen szellemi tulajdon-védelmi szolgáltatásokról.

### 2.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok

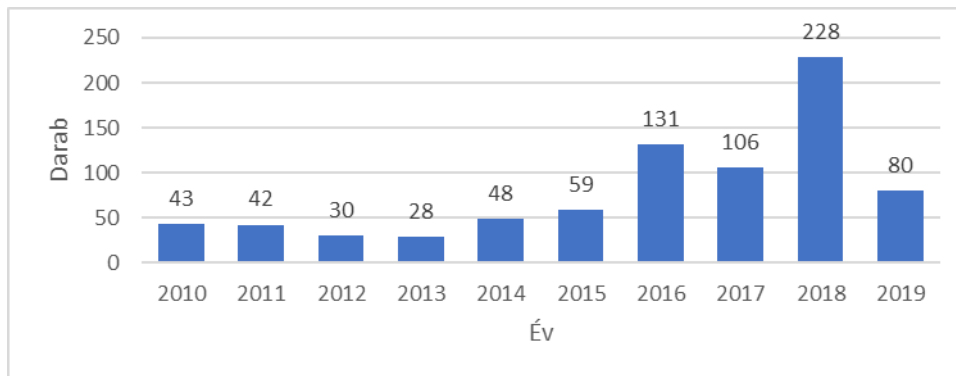
A 2011-es népszámlálási adatok alapján a **fóti ingatlanállomány korának és felszereltségének** mélyreható elemzése a 2.7.1.5. számú fejezetben történik.

Fót város lakásainak 2011-ben 97,17%-a természetes személyek, 2,83%-a jogi személyek tulajdonában volt.



A településen 2010 és 2019 közti időszakban kiadott új építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján létesítendő lakások alakulását a 63. ábra mutatja. A világválság után a 2013-as mélypontig csökkenés figyelhető meg a trendben. 2018-ban az új kiadott építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján létesítendő lakások száma elérte a 228-t, ami 2019-re közel a harmadára esett vissza.

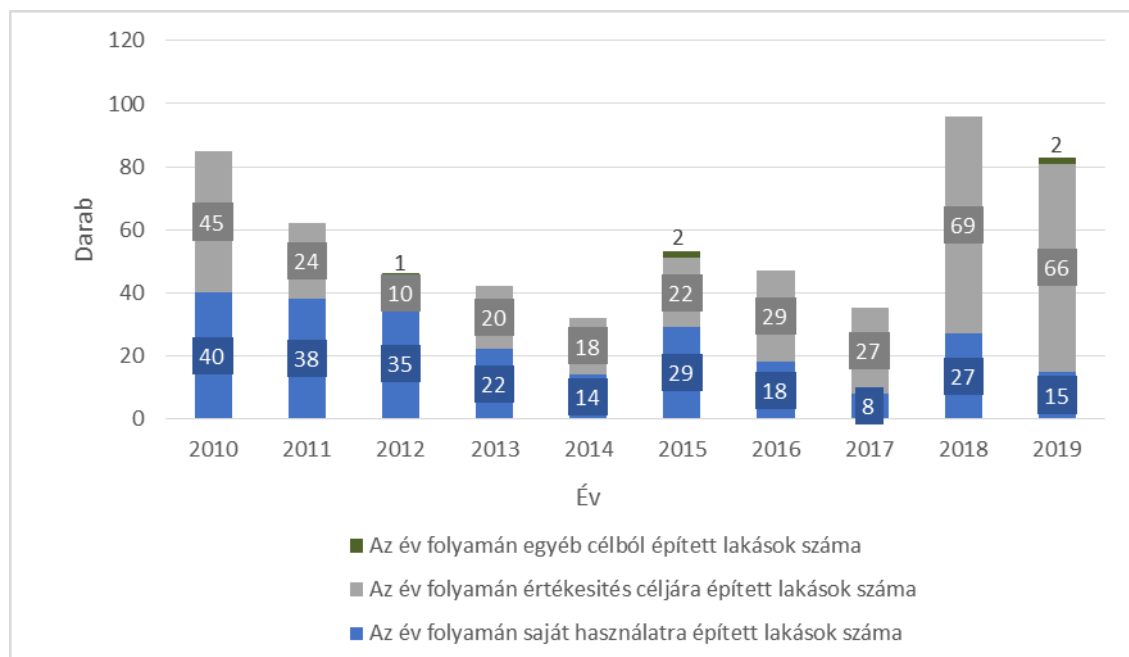
**63. ábra - 2010-2019 időszakban kiadott új építési engedélyek és bejelentések alapján létesítendő lakások**



*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

A településen 2010 és 2019 között épített lakások száma és az építés célja ismérvek szerinti alakulását a 64. ábra összegzi. 2010 után visszaesett az újjépítésű ingatlanok száma és csak 2018-ban korrigált vissza 2010-es szintjére. 2015 után az új lakások jelentős része befektetés, értékesítés céljából épült. Az egyéb kategóriába tartoznak a bérbeadás vagy szolgálati használatra épített ingatlanok.

**64. ábra - Fót városban 2010-2019 időszakban épített lakások száma építési célok szerint**



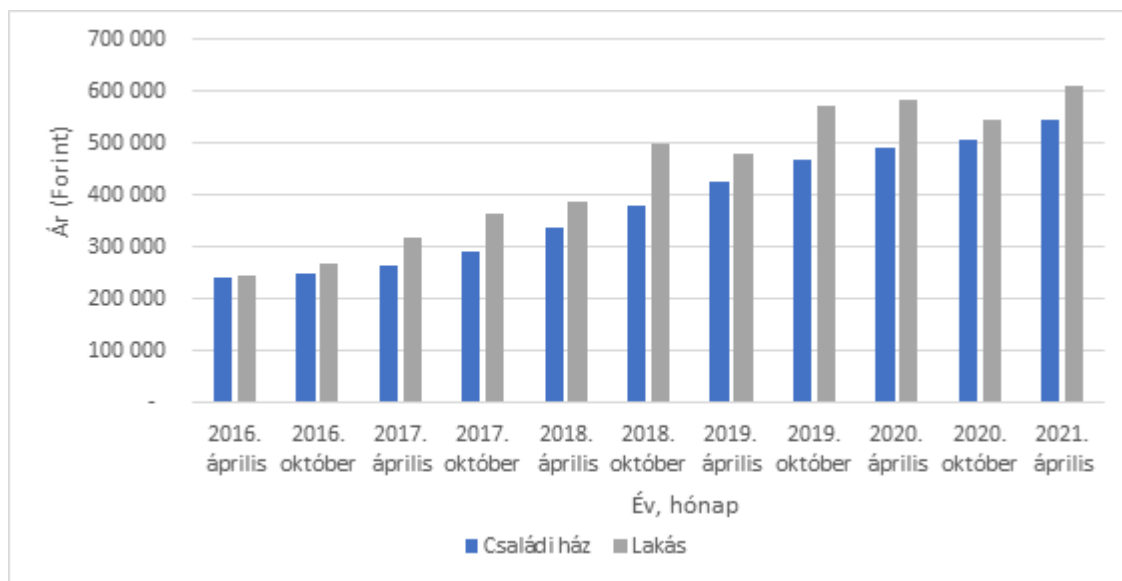
*Forrás: Statinfo adatai alapján saját szerkesztés*

2012 után az újonnan épült ingatlanok átlagos alapterülete minden évben meghaladta az adott évi teljes ingatlanállomány átlagos alapterületét, átlagosan 23,61 négyzetméterrel. Ennek következtében

A városban 2012 és 2019 között a teljes ingatlanállomány átlagos alapterülete 88,1 négyzetméterről 89,6-ra emelkedett. 2019-ben az újjépítésű lakások átlagos nagysága 100,7 négyzetméter volt.

A fóti ingatlanárak félévenkénti alakulását 2016 és 2021 között a 65. ábra foglalja össze. Megkülönböztetésre kerülnek az ingatlanok között a családi házak és a lakások. Az utóbbi kifejezés alatt az eddigiekkel ellentétben nem az ingatlanok összességét, hanem a társasházi lakóegységeket kell érteni. A családi házak átlagos négyzetméterára alacsonyabb mértékű, mint a lakásoké. Az elmúlt években a különbség növekvő tendenciát mutat. A vizsgált időszakban a családi házak négyzetméterárának átlagos növekedési üteme 17,66%, a lakásoké 19,85% évente.

**65. ábra - Fót ingatlanárainak alakulása 2016-2020 időszakban**



*Forrás: ingatlan.com adatai alapján saját szerkesztés*

A fóti ingatlanok keresletében növekedés feltételezhető a lakónépesség és az átlagos négyzetméterárak dinamikus emelkedése okán. Ezt a tendenciát a kínálati oldal is alátámasztja, az elmúlt években az újjépítésű lakások építésének legfőbb célja az értékesítés. Míg 2010-ben az új ingatlanok 58,82%-át természetes személyek építették, addig 2019-ben mindössze 18,07%-át. A lakások négyzetméterára az utóbbi öt év folyamán nagyobb mértékben növekedett a családi házakhoz viszonyítva, így arra lehet következtetni, hogy a lakások keresletnövekedése magasabb ütemű.

Az újonnan betelepülő vállalkozások döntését a 2.9.1. fejezetben bemutatott szempontokon túl a településen található fejlesztési területek minősége és ára is befolyásolja. Fóton jelenleg az M0 és M3 találkozásánál elérhető a legtöbb fejlesztési célú ingatlan, melyek ára jelentősen meghaladja a járás más településeinek ingatlanárát, ezzel szemben Fót északi területén már a szomszédos Csomáddal egyenértékű árakkal lehet találkozni. A két terület közötti nagymértékű árkülönbséget elsősorban azok megközelíthetősége, népszerűsége, valamint a területek beépíthetősége adja. Az M0 és M3 autópályák csomópontjának területét az East Gate Business Park közelsége, az ipari park által nyújtott lehetőségek is vonzóvá teszik.

51. táblázat – Fejlesztési ingatlanok átlagára Dunakeszi járás településein

Település	Átlagos fejlesztési telekár (Ft/m <sup>2</sup> )
Csomád	~ 1 300
Dunakeszi	~ 15 000
Fót (M0 és M3 találkozási)	~ 22 000
Fót (Kurjancs)	~ 1 100
Göd	Nincs adat

*Forrás: ingatlan.com adatai alapján saját szerkesztés*

## 2.10. Önkormányzat gazdálkodása, a település-fejlesztés eszköz- és intézményrendszere

### 2.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az Önkormányzat költségvetési gazdálkodásának alapja a mindenkori éves költségvetés. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 24. § (1) bekezdését a 2014. évi XXXIX. törvény 64. §-a hatályon kívül helyezte, így megszűnt az önkormányzatok költségvetési koncepció-készítési kötelezettsége. Mindezek ellenére az Önkormányzat kiemelkedően fontosnak tartja, hogy a költségvetés összeállításának részletes irányelvei írásban is lefektetésre kerüljenek, az Önkormányzat feladatainak, terveinek, gazdálkodási kereteinek bemutatása továbbra is költségvetési koncepció készítésével történjen. A költségvetési koncepció – önkormányzat, polgármesteri hivatal és az önkormányzat irányítása alatt álló költségvetési szervek szerinti bontásban – meghatározza a költségvetési gazdálkodás mozgásterét, a költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak tervezési alapelveit.

A költségvetési gazdálkodásnak keretet szab a költségvetési mozgástér. Az szorosan korrelál általánosságban a gazdasági környezettel, makrogazdasági mutatókkal (pl. GDP, ez az iparüzési adóbevételre lehet hatással.) A mindenkori központi költségvetésről szóló törvény az önkormányzatok finanszírozása, a normatív támogatások, valamint a szolidaritási hozzájárulás tekintetében alapvető befolyásoló tényező. Egyéb, jogszabályváltozások is hatással vannak a költségvetési mozgástérre, ilyen pl. a mindenkori minimálbér, illetve garantált bérminimum meghatározása.

Jelen időszakban meg kell említeni a COVID 19 világjárvány lehetséges következményeit. Az ebből eredő gazdasági visszaesés az iparüzési adóalapot, így az adó volumenét, valamint az adófizetési képességet/hajlandóságot csökkentheti. A pandémia kezelésével összefüggő kormányzati intézkedések, jogszabályváltozások negatív hatása a gépjárműadó beszedésének 2020-tól kezdődően és végérvényesen a NAV-hoz történő átcsatornázásában öltött testet.

A jogszabályban meghatározott kötelező feladatok ellátása, a városüzemeltetés, valamint az intézményhálózat zavartalan működésének biztosítása alapvető fontosságú. A lehetőségekhez mérten az Önkormányzat önként vállalt feladatokat is ellát. Ez nyilvánvalóan nem akadályozhatja a

kötelező feladatok költséghatékony és magas színvonalon történő ellátását. A folyamatban lévő projektek, kötelezettségvállalások megvalósítása (több éves kihatású ügyletek), további városfejlesztési lehetőségek megteremtése elengedhetetlen.

A bevételek beszedési hatékonyságának javítása elsődleges prioritás, itt különösen a helyi adóbevételek, az azokkal kapcsolatos hátralékok beszedésére kell gondolni, tekintettel arra, hogy az adóbevételek nagyságrendileg a költségvetési bevételek 70 %-át teszik ki. Új bevételi lehetőségek feltárásával az önkormányzati (működési és fejlesztési) feladatellátás volumenében növelhető. Ez elérhető – többek között – azzal, hogy az Önkormányzat olyan gazdaságfejlesztő tevékenységet folytat, amely növeli a Fóton letelepedő befektetők számát. Ez egyrészt lehetőséget teremt további, településrendezési szerződésekkel összefüggő településrendezési hozzájárulások beszedésére, másrészt ezen logisztikai, ipari területek/parkok további jelentős telek-, építmény-, és iparüzési adó bevételt generálnak. További bevételi lehetőség a forgalomképes önkormányzati ingatlanok (telkek) értékesítése.

A költségvetési és pénzügyi egyensúly megteremtése, a folyamatos likviditás biztosítása az önkormányzati gazdálkodás alapfeltétele. Az Önkormányzat a likviditás tervezésénél figyelembe veszi azt a tényt, hogy a költségvetési bevételeken belül az adóbevételek időbeli eloszlása nem egyenletes (március 15., szeptember 15.). A működési kiadások időbeli eloszlása egyenletes, ezzel szemben a felhalmozási kiadások löketszerűen jelentkeznek.

Az Önkormányzat komoly erőfeszítéseket tesz a fenntartható gazdálkodás, a pozitív működési költségvetési egyenleg megteremtésére. Ez teremt lehetőséget arra, hogy beruházásokhoz, fejlesztésekhez, pályázati önerőhöz további forrás kerüljön biztosításra. A 2020. évet megelőző években az Önkormányzat beruházási tevékenysége pályázati források szűkössége miatt mérsékelt volt, jobbra önerős utépítésekben, valamint intézményfejlesztésekben (Apponyi Franciska Óvoda, Központi Konyha) jelent meg, de ekkor történt pályázati forrásból az egyik legnagyobb beruházás megvalósulása a szennyvíz-csatornázás révén. Ezt követően lendületet kapott, és előreláthatóan az elkövetkező években soha nem látott magasságba kerül. Beruházásoknál fontos szempont az azokhoz kapcsolódó fenntartási költségek vizsgálata.

Fontos szempont a külső finanszírozás, azaz a hitelfelvétel nélküli gazdálkodás.

Az Önkormányzat elkészítette a 2021-2024. évekre vonatkozó gazdasági programját. A gazdasági program tartalmazza mindazon – helyzetelemzésen alapuló – kiemelt célokat, stratégiai irányokat, amelyek lehetővé teszik, hogy Fót olyan biztonságosan működő, dinamikusan fejlődő „okos” kisváros legyen, amely a természeti és történelmi értékeire támaszkodva, a közösség segítségével éri el, hogy „Legyen jó Fóton élni!”.

Ezen kiemelt célok a stabilitás, az életminőség, a város értékei, valamint a helyi közösségek erősítése, mint szempontrendszer, mentén szerveződnek. A mindenkori éves költségvetések igazodnak – a gazdálkodási mozgástér szabta kereteken belül – a gazdasági programban lefektetett stratégiai irányokhoz, figyelemmel a mindenkori költségvetési koncepcióban meghatározott gazdálkodási és tervezési alapelvekre.

Az 52. táblázat bemutatja a 2019. és a 2020. év zárszámadásának, valamint a 2021. év költségvetésének adatait kiemelt előirányzatok szerinti bontásban, konszolidált önkormányzati szinten.

Az alábbi adatokból egyértelműen látható egyrészt a pozitív működési egyenleg elérésére való törekvés (A 2021. évi költségvetés módosított előirányzat szerinti működési egyenlege elhanyagolható mértékben pozitív, ez a COVID 19 világjárvány átmeneti, negatív pénzügyi hatására, a mérsékelt iparűzési bevételekre vezethető vissza), másrészt a felhalmozási költségvetés kiadásainak markáns növekedése.

52. táblázat – 2019-2020. évek zárszámadási és a 2021. év költségvetési adatok (kiemelt előirányzatok, konszolidált)

				<i>Forintban</i>
SORSZÁM	BEVÉTELI JOGCÍM	2019. TÉNY	2020. TÉNY	2021. MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT
1.	Önkormányzat működési támogatásai	721 256 715	756 289 582	1 449 607 904
2.	Működési támogatások államháztartáson belülről	152 755 363	114 042 606	116 009 484
3.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	36 698 547	26 749 330	511 000 000
4.	Közhatalmi bevételek	2 406 434 358	2 304 965 085	1 722 217 000
5.	Működési bevételek	492 148 742	163 189 404	200 859 974
6.	Felhalmozási bevételek	1 189 082 916	4 062 220	235 000 000
7.	Működési célú átvett pénzeszközök	522 905	2 662 941	
8.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	16 409 942	34 826 266	501 412 966
9.	<b>KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK</b>	<b>5 015 309 488</b>	<b>3 406 787 434</b>	<b>4 736 107 328</b>
10.	Hitel-, kölcsönfelvétel államháztartáson kívülről		7 500 000	
11.	Belföldi értékpapírok bevételei			
12.	Maradvány igénybevétele	3 558 187 192	4 438 173 044	3 385 301 911
13.	Belföldi finanszírozás bevételei	106 464 925	82 461 791	45 650 681
14.	Külföldi finanszírozás bevételei			
15.	Váltóbevételek			
16.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei			
17.	<b>FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK</b>	<b>3 664 652 117</b>	<b>4 528 134 835</b>	<b>3 430 952 592</b>
18.	<b>KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN</b>	<b>8 679 961 605</b>	<b>7 934 922 269</b>	<b>8 167 059 920</b>
SORSZÁM	KIADÁSI JOGCÍM	2019. TÉNY	2020. TÉNY	2021. MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT
1.	Működési költségvetés kiadásai	3 261 392 109	2 891 283 212	3 984 158 710
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai	760 877 389	1 587 785 544	4 135 915 529
3.	<b>KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK</b>	<b>4 022 269 498</b>	<b>4 479 068 756</b>	<b>8 120 074 239</b>
4.	Hitel-, kölcsöntörlesztés államháztartáson kívülre			
5.	Belföldi értékpapírok kiadásai			
6.	Belföldi finanszírozás kiadásai	93 532 268	70 551 602	46 985 681
7.	Külföldi finanszírozás kiadásai			
8.	Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek kiadásai			
9.	Váltóbevételek			
10.	<b>FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK</b>	<b>93 532 268</b>	<b>70 551 602</b>	<b>46 985 681</b>
11.	<b>KÖLTSÉGVETÉSI ÉS FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN</b>	<b>4 115 801 766</b>	<b>4 549 620 358</b>	<b>8 167 059 920</b>
	<b>MARADVÁNY</b>	<b>4 564 159 839</b>	<b>3 385 301 911</b>	<b>0</b>
	<b>KÖLTSÉGVETÉSI MŰKÖDÉSI EGYENLEG</b>	<b>548 424 521</b>	<b>476 615 736</b>	<b>15 535 652</b>
	<b>KÖLTSÉGVETÉSI FELHALMOZÁSI EGYENLEG</b>	<b>444 615 469</b>	<b>-1 548 897 058</b>	<b>-3 399 502 563</b>
	<b>KÖLTSÉGVETÉSI EGYENLEG</b>	<b>993 039 990</b>	<b>-1 072 281 322</b>	<b>-3 383 966 911</b>
	<b>FINANSZÍROZÁSI EGYENLEG</b>	<b>3 571 119 849</b>	<b>4 457 583 233</b>	<b>3 383 966 911</b>

Forrás: Önkormányzat

## 2.10.2. Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Fót városának a településfejlesztés terén több évtizedes lemaradást kell bepótolnia, ugyanis a város történelmi múltja és kitűnő földrajzi adottságai ellenére a rendszerváltás óta nem tudta kiaknázni a lehetőségeit. Részben a politikai megosztottság, részben a városvezetők és főépítések gyakori cserélődése miatt nem valósulhatott meg egy hosszútávú városfejlesztési vízió következetes érvényesülése. Maga a településfejlesztés alapdokumentuma, a helyi építési szabályzat is rendkívül lassan, hosszas egyeztetés után született meg a 2019-es esztendő végén.

Ugyanakkor a 2019-ben hivatalba lépő új képviselő-testület történelmi esélyt kapott az elmaradt fejlesztések pótlására azzal, hogy egyértelmű választói felhatalmazással rendelkezik, elfogadásra került az új HÉSZ, a költségvetésben jelentős pénzmaradvány állt rendelkezésre, számos településfejlesztési terv elkészült, továbbá az Európai Unió régiók támogatására vonatkozó szabályozás megváltozása révén küszöbön áll az uniós forrásokra való pályázás lehetősége. Ezt a lehetőséget valamelyest beárnyékolja az egész világot sújtó koronavírus járvány és annak gazdasági következményei, azonban ennek ellenére megindultak a fejlesztések. Folyamatos a város belterületi útjainak – a hozzájuk kapcsolódó közművekkel együtt történő – megújítása, burkolása, hazai forrásból elnyert támogatásból korszerűsítésre került a Központi Konyha, amely valamennyi önkormányzati intézmény étkeztetését biztosítja, továbbá felújításra került a Fóti Közös Önkormányzati Hivatal, valamint a Fruzsina utcai óvoda épülete. Hamarosan elkészül az új kosárlabda csarnok, amelyik más sportágaknak és egyéb városi, kulturális rendezvénynek is otthont adhat. Kész, engedélyezett kiviteli tervekkel rendelkezik az új Egészségház, aminek a megépítésével évtizedes adósságát rendezheti a város, korszerű, XXI századi egészségügyi alapellátást és részben szakellátást biztosítva a lakosság számára a jelenlegi műszakilag teljesen elavult létesítmény helyett. A további fejlesztési tervek között szerepel az úthálózat további fejlesztése, kerékpárutak létesítése, a csapadékvíz elvezetés problémáinak megoldása, csomópontok, gyalogos átkelők építése, új uszoda-, korszerű városháza, könyvtár és idősek otthonának építése. Uniós pályázati források kihasználásával korszerűsíteni kívánjuk a város oktatási és köznevelési intézményeit mind fizikai beruházások révén, mind pedig a pedagógiai programok megújításával. Mindebben jelentős szerepet kap az egészségtudatosság és a sport, ezért együttműködési megállapodás jött létre a tankerület, az Önkormányzat és a Fót Sport Egyesület között.

Fontos része a településfejlesztési elképzelések megvalósításának, a magántőke befektetéseinek elősegítése, mely révén a több évtizedes adósság lerovásaként megindult a lakosság ellátását biztosító bevásárlóközpontok létesítése, részben a városközpont fejlesztésével összhangban. De itt említendő meg a Magyar Posta Zrt. logisztikai bázisának megnyitása, valamint a Nemzeti Filmintézet folyamatban lévő, nemzetgazdasági szempontból is kiemelt beruházása, valamint a Hello Parks és az East Gate új logisztikai központjai.

A településfejlesztési döntések a Képviselő-testület valamint a Pénzügyi, Jogi és Gazdasági Bizottság hatáskörébe tartoznak. A testületi döntések előkészítése és végrehajtása 2020 végéig elsősorban a Hivatal Városfejlesztési- és Üzemeltetési Osztályának feladata volt, 2021-től azonban – átszervezést követően – a fejlesztési tevékenységek előkészítése és bonyolítása elsődlegesen a Fóti Közszolgáltató Kft. feladata lett.

### 2.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Azáltal, hogy Pest Megye az Európai Unió forráselosztás tekintetében önálló, a fővárostól független régióvá vált a gazdaságfejlesztés számos aspektusa nyílt meg a város számára. Nemcsak az Önkormányzat számára nyíltak meg pályázati lehetőségek többletforrások igénybe vételére, hanem a vállalkozások közvetlen támogatásra is jogosulttá váltak, ezért számos, Budapesten működő vállalkozás keresi az agglomerációba történő terjeszkedés, átköltözés lehetőségét.

A város jövője számára kiemelkedő jelentősége van annak, hogy az Önkormányzat megtalálja a hangot a Fóton már jelenlévő, valamint az ide települni kívánó vállalkozásokkal. A településrendezési eszközök kiváló lehetőséget biztosítanak az Önkormányzat számára, hogy a város fejlesztési stratégiájába illeszkedő, környezetkímélő fejlesztéseket támogassa, továbbá, hogy a vállalkozások által igényelt beépítési, településképi változtatások ellentételezéseképpen településrendezési szerződésben olyan közműfejlesztési előírásokat, vagy kompenzáció fizetési kötelezettséget határozzon meg, amelyek az egyéb városfejlesztési törekvéseket segítik.

Az önkormányzat a saját tulajdonában lévő ingatlanok fejlesztésével, használatba adásával vagy értékesítésével ugyancsak befolyásolni tudja a gazdasági folyamatokat meghatározva az ott folytatható tevékenységeket.

A kiszámítható és fenntartható gazdaságfejlesztés jegyében az Önkormányzat a közeljövőben a következő prioritásokat határozta meg:

- új Egészségház építése,
- korszerű városháza építése,
- nagyméretű tanuszoda létesítése,
- piac és közösségi tér létesítése,
- kislagi református templom előtti tér rendezése,
- csapadékvíz elvezető hálózat felújítása,
- gyalogos átkelőhelyek létesítése,
- közlekedési csomópontok fejlesztése,
- legalább 50 fős idősek otthonának építése,
- belterületi útépitések,
- iskolák, köznevelési intézmények korszerűsítése, energetikai felújítása, új ebédlő építése a Garay iskolában,
- Fótot átszelő országos közutak felújítása, különös tekintettel a Dózsa György út teljes területének rendezésére,
- Somlyó tó táborépület és környezetének kialakítása,
- kerékpárút létesítése,
- új városi könyvtár,
- központi konyha épületének és eszközeinek további korszerűsítése,
- logisztikai központok további bővítése,
- vállalkozásbarát önkormányzat, pl egyablakos ügyintézési modell bevezetése a kiemelt ügyfeleknek, azaz személyes ügyintéző kijelölése,
- ipari parkokhoz kerékpárút, tömegközlekedés, közvilágítás bővítése,
- inkubátorház kisvállalkozásoknak, fiatal, kezdő vállalkozók mentorálása helyben
- informatikai fejlesztések, „okos technológiák” alkalmazása, térinformatika fejlesztése,



- környezetvédelmi beruházások ösztönzése, parkosítás, egységes tájépítési koncepció alapján történő környezetrendezés,
- a város kulturális arculatának fejlesztése, tudatos városmarketing.

#### 2.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Budapest közelsége miatt Fótira is – hasonlóan más agglomerációs településekhez – jellemző, hogy a foglalkoztatottak jelentős része más településen dolgozik, miközben számos munkavállaló más településről jár be a fóti munkahelyére. A budapesti vállalatoknak az agglomerációba történő „kiköltözésével” ez a folyamat erősödhet. Lehetőség szerint törekedni kell mind a fóti vállalkozások, mind a munkavállalók helyben tartására ezáltal is erősítve helyi identitásukat, lokálpatriotizmusukat, valamint csökkentve az ingázásból eredő negatív környezeti hatásokat és idővesztéseket. Ehhez ki kell alakítani egy folyamatos és aktív párbeszédet a helyi vállalkozásokkal felmérve és alkalmazkodva a változó munkaerő igényeikhez, valamint elő kell segíteni a gazdasági infrastruktúra fejlesztését (pl.: ipari park, ipari terület fejlesztése).

Az elmúlt években Fóton is jelentősen visszaesett a munkanélküliség, a munkaerőpiacra országosan inkább a munkaerőhiány jellemző. A településen lakó, és a Váci Foglalkoztatási Osztályon nyilvántartott álláskeresők számánál is megfigyelhető a csökkenő tendencia, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők számának tekintetében. Ezt a folyamatot ugyan időlegesen visszavetette a 2020-21-es koronavírus világjárvány, azonban a gazdaság újraindulásával gyorsan sikerült elhelyezkednie azoknak is, akik a korlátozások idején átmenetileg elveszítették munkájukat. Életkoruk, egészségi állapotuk és képzettségük miatt nehezebb helyzetben vannak az 59 év feletti álláskeresők, a 2016-2020-as adatok alapján megfigyelhető, hogy számuk kiugróan magas a regisztrált álláskeresők körében.

Fót Város Önkormányzata minden olyan Fót közigazgatási területén elhelyezkedni akaró vállalkozást támogat, amely munkaerő-piaci szempontból elősegítheti a hátrányosabb helyzetben lévő csoportok lakóhelyükhöz közeli elhelyezkedését, ez által csökkentve a településen megjelenő munkanélküliséget.

Az Önkormányzat és az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény szakemberei a helyi médiafelületeken közzé teszik a vállalkozások munkaerő igényeit és személyes megkeresés alapján fel is veszik a kapcsolatot az általuk is ismert munkát kereső fóti lakossal.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a településen élő lakosok, akik nem rendelkeznek bejelentett munkahellyel, a legtöbb esetben nem regisztráltatják magukat a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán (jelenleg mindössze 1 fő regisztrált).

Az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény a regisztráció előtt az ügyfeleknek létrehozott egy-egy e-mail címet, amelyet a Foglalkoztatási Osztálynál meg kellett adniuk azért, hogy azon keresztül teljesítsék a jelentkezési kötelezettségüket. Ezzel elősegítették, hogy az ügyfeleknek ne kelljen kb. háromhavonta személyesen megjelenni a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, és a csekély jövedelmüket utazásra költeni. A két intézmény között aktív, személyes kapcsolat alakult ki, célzottan keresik a fóti Egészségügyi és Szociális Intézményt a fóti munkanélküliek, álláskeresők, a közfoglalkoztatás kapcsán is, így segítve a mélyszegénységben élők visszakerülését az elsődleges munkaerő piacra.

Ez több szempontból is meghatározó a település számára, mivel így realisabb képet kaphat arra vonatkozóan, hogy akár közfoglalkoztatási programokba való integráció megvalósulhasson.

2011. január 1-től a közfoglalkoztatás a Munkaerő-piaci Alapból kerül finanszírozásra és ez a rendszer szoros együttműködésre készíti az önkormányzatokat és a Foglalkoztatási osztályokat, hiszen így közösen gondoskodnak a településen nyilvántartott szociálisan hátrányos álláskeresőket mielőbbi bevonását a programokba és képzésekbe. Az önkormányzati intézményekben történő közfoglalkoztatás az utóbbi években elenyésző.

A foglalkoztatási tendenciák alapján elmondható, hogy a fóti álláskeresőket túlnyomó része viszonylag rövid idő alatt el tud helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon, a közfoglalkoztatás szerepe marginalizálódott, ezáltal felértékelődnek a munkahely megtartását – esetleges válság idején is – segítő képzések, szolgáltatások.

### 2.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény nem definiálja kötelezően ellátandó feladatként az önkormányzati lakásgazdálkodást, így az önkormányzatok szabadon dönthetnek arról, hogy fenntartanak-e bérlakás rendszert. A lakástörvény adta tág kereteken belül a bérbeadás feltételrendszerének meghatározása is önkormányzati jogkör, így értékvalasztás kérdése, hogy az önkormányzatok elsősorban üzleti szempontokat érvényesítenek a lakásgazdálkodás során, vagy pedig a szociális ellátórendszer részének tekintik azt. Az ingatlanárak utóbbi években megfigyelhető drasztikus emelkedése – a rezsi-csökkenés ellenére is – ugyanakkor egyértelműen azt eredményezte, hogy a megfelelő és megfizethető lakhatás megteremtése a lakosság egy része számára aránytalan terhet jelent. Ezen problémák kezelése elsősorban állami feladat, amelynek a kormányzat számos, a családok lakhatását elősegítő intézkedésével igyekszik is eleget tenni, örök vita marad azonban, hogy a lakástulajdon-szerzés támogatása, vagy a bérlakás-rendszer kiterjesztése a hatékonyabb megoldás a lakhatás biztonságának növeléséhez. A jelenlegi kormányzati irány egyértelműen a tulajdonszerzés segítése, így egyelőre országos, az állami vagy az önkormányzati bérlakásállomány növelését támogató programok, pályázatok nem várhatóak, ugyanakkor Európai Unió források segítik a leromlott lakásállománnyal rendelkező településrészek szociális rehabilitációját.

#### Lakásgazdálkodás

Fót Városa a lakásgazdálkodást elsősorban a szociális ellátás részének tekinti és – korlátozott lehetőségeivel – igyekszik a rászorulókat számára megfizethető, biztonságos lakhatást biztosítani. Ezt a szemléletet erősíti a közelmúltban elfogadott, a lakások és helyiségek bérbeadására, elidegenítésére, valamint a hasznosítással összefüggő díjakra vonatkozó szabályokról szóló 21/2020. (XI. 30.) önkormányzati rendelet is. A szociális, költségelvi és piaci lakbéréknek a környező településekhez képest a lakosság számára jóval kedvezőbb szabályozása, a fizetési nehézségekkel küzdő bérlők számára a lakás megtartásához és a bérleti jogviszony rendezéséhez nyújtott fizetési és eljárásjogi kedvezmények mind-mind abba az irányba hatnak, hogy a rászoruló, de a bérbeadóval együttműködő bérlők ne veszítsék el az otthonukat. Ehhez további segítséget jelenhet a hátralékkezelési szolgáltatás bővítése, háztartásgazdálkodási ismeretek nyújtása, illetve előrefizetős mérőórák felszerelése.

Az Önkormányzat tulajdonában jelenleg mindösszesen 48 db lakás van, mely a teljes lakásállományhoz (9.701 db) mérten elenyésző mennyiség. Alapvető cél, hogy a bérlakásokban élő bérlők jobb életminőségi körülmények közé kerüljenek. A lakásállomány minőségi pozitív változtatása folyamatos, ma már látható végcél, az összes komfort nélküli lakás megszüntetése.

A lakásokkal kapcsolatos fenntartási feladatokat, illetve az ügyintézés a Fóti Közös Önkormányzati Hivatal Városüzemeltetési Osztálya látja el. A Városüzemeltetési Osztály az utóbbi években gondoskodott a lakásokkal kapcsolatos legfontosabb karbantartási munkálatok elvégzéséről, a lakások komfortfokozatának növeléséről.

Az önkormányzat a téli, hideg időszakokban gondoskodik a látókörébe kerülő hajléktalanokról is, az utóbbi években segítette eljutásukat a Dunakeszin működő nappali melegedőbe és éjjeli menedékhelyre, továbbá 12 lakókonténert alakított ki és látta el közműszolgáltatással.

### **Helyiséggazdálkodás (nem lakás céljára szolgáló helyiségek hasznosítása)**

Fót Város Önkormányzata minimális számú nem lakás céljára szolgáló helyiséggel rendelkezik (13 db), mely állomány nem alkalmas arra, hogy a helyiséggazdálkodás révén érdemi hatást gyakoroljon a helyi gazdaságra és a piaci viszonyokra. A helyiséggazdálkodás felújítási, karbantartási kiadása 2020-ban kb. 1,2 millió forint volt, illetve a bérleti díjából származó bevétel kb. 8,2 millió forint (6 db üzlethelyiség). A nem lakás célú helyiségekből származó bevételek szintén nem gyakorolnak érdemi hatást az önkormányzat költségvetésére, ráadásul a helyiségek egy része közcéltól ingyenesen van bérbe adva (6 db üzlethelyiség). A nem lakás céljára szolgáló helyiségek kezelését, a kapcsolódó fenntartási és ügyintézési feladatokat szintén a Fóti Közös Önkormányzati Hivatal Városüzemeltetési Osztálya látja el. A helyiségek esetében általában határozatlan időre szólóak a bérleti szerződések.

## **2.10.6. Intézményfenntartás**

Fót Város intézményei folyamatos fejlesztés alatt állnak. A város keresi a pályázati lehetőségeket a fejlesztésre jellemzően az oktatási és kulturális intézmények vonatkozásában. Fót Város Önkormányzata az alábbi szociális-, oktatási-, kulturális- és gazdálkodási célú intézményeket üzemelteti:

### **Szociális intézmény**

- Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
- Területi Gondozási Központ Idősek Klubja
- Család- és Gyermejköltségi Szolgálat
- Védőnői Szolgálat

### **Köznevelési intézmény**

- Apponyi Franciska Óvoda Apponyi Franciska Óvoda Ibolyás utcai Tagóvodája
- Fóti Boglárka Óvoda - Bölcsőde
- Fóti Boglárka Óvoda – Bölcsőde Béke utcai Tagóvodája

### **Kulturális intézmény**

- Fóti Közművelődési és Közgyűteményi Központ

- Vörösmarty Művelődési Ház
- Városi Könyvtár
- Fiókkönyvtár - Kisalag
- Németh Kálmán Emlékház
- Kisalagi Közösségi Ház
- Tájház

#### Gazdálkodási célú intézmény

- Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet
- Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft

Az Önkormányzat 100%-os tulajdonában van a Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. mely városüzemeltetési és városfejlesztési feladatokat lát el. A Kft. telephelye jelenleg fejlesztés alatt áll.

#### Nem önkormányzati fenntartású intézmények

- Gondviselés Katolikus Óvoda
- Száz Juhocska Református Óvoda
- Szent Ágoston Keresztény Általános Iskola és Gimnázium
- Fóti Szabad Waldorf Óvoda Általános Iskola és Gimnázium
- Fóti Zeneiskola
- Fóti Népművészeti Szakközép,- Szakiskola és Gimnázium
- Fóti Fáy András Általános Iskola
- Fóti Garay János Általános Iskola
- Németh Kálmán Általános és Alapfokú Művészeti Iskola és AMI
- Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Művészeti Iskola és Gimnázium
- Angolpalánta Montessori Óvoda
- PMPSZ Dunakeszi Tagintézmény Fóti Telephelye.

### 2.10.7. Energiagazdálkodás

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az energiahatékonyság javítására, a megújuló energiák hasznosításának kérdésére. Az önkormányzati tulajdonban lévő épületek, különösen a köznevelési és közoktatási intézmények energetikai korszerűsítése sokáig nem halasztható feladat, amihez szerencsére pályázati források is rendelkezésre állnak. Az önkormányzat gáz és villamos energia szükségletét évente lefolytatott közbeszerzési eljárás keretében elégíti ki. Folyamatban van a közvilágítási rendszer felülvizsgálata, korszerűbbre és olcsóbbra történő cserélése.

A lakossági energiafelhasználás hatékonyságának növelése, a lakóépületek energetikai korszerűsítése ugyancsak fontos feladat, amit kormányzati támogatások segítenek elő, erre az önkormányzatnak jelenleg nincs kidolgozott támogatási rendszere.

## 2.11. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

Fót Város településüzemeltetési feladatait az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. látja el. A koordinációs tevékenység, valamint a képviselő-testülettel való kapcsolattartás és a lakossági panaszkezelés a Hivatal Városüzemeltetési Osztályának feladata.

Az önkormányzat településüzemeltetési feladatkörébe tartozik:

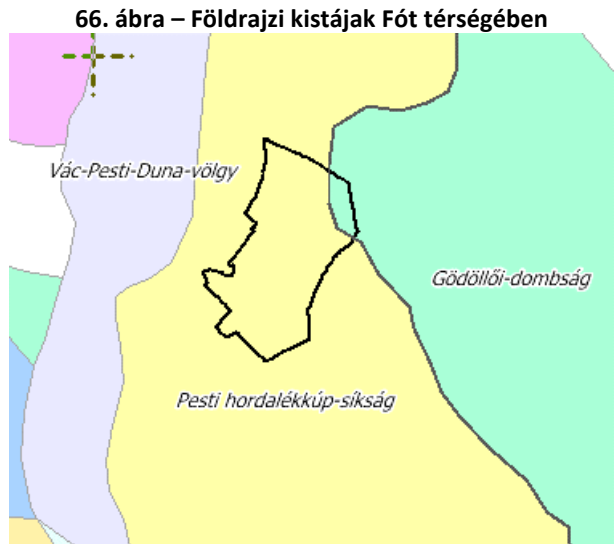
- önkormányzati magán és közterületeken parlagfű-mentesítés és fűkaszálás,
- parkgondozás és zöldterület kezelés,
- fakivágás és gallyazás,
- köztisztasági feladatok,
- műtárgy-karbantartás,
- útellenőri szolgálat és KRESZ-tábla-pótlás,
- burkolt utak és járdák karbantartása,
- földutak karbantartása,
- rácsos áttereszek és burkolt árkok tisztítása,
- síkosság-mentesítés,
- önkormányzati rendezvények biztosítása,
- piacüzemeltetés,
- ifjúsági programszervezés.

A jövőbeni fejlesztések során fontos szerep juthat az „okos technológiák” alkalmazásának a településüzemeltetés során:

- okososzlopok közterületre (UV mérés),
- okos világítás a zebrák környékére (mozgás érzékelés esetén villogó vagy erősebb fényhatás a meglévő közvilágítási oszlopokon),
- lakossági bejelentő applikáció, amiben akár illegális szemetet, akár közterületi problémát be lehet jelenteni fotóval és helyszín megjelöléssel. Ez nyilvános, bárki látja a problémát és a választ is,
- térinformatikai alkalmazások kifejlesztése és alkalmazása.

## 2.12. Táji és természeti adottságok vizsgálata

### 2.12.1. Természeti adottságok



Forrás: Magyarország Kistájainak Katasztere

Fót környezete tájfeldrajzi értelemben a Pesti síkság, azon belül a Pesti-hordalékkúp-síkság kistáj része.

A kistáj területe 850 km<sup>2</sup> és 98 m és 251 m közötti tengerszint feletti magasságú. Észak-déli irányban hosszan nyúlik el Visegrádtól és Verőcétől kezdődően a Duna mentén. Délebbre, Dunakeszi vonalától Csévharasztig jelentősen kiszélesedik a kistáj, mely a főváros pesti felén túl magába foglalja számos város és község területét. Fót a Dunakeszinél kiszélesedő, folyó által korábban kialakított síkság északi részén található, mely domborzati és további táji adottságaira már hatást gyakorol síkság fölé keletről emelkedő Gödöllői-dombság.

A kistáj felszínének alapját az Ős-Duna vastag homokból és kavicsból álló hordalékkúpja képezi. A terepszint lépcsőzetesen kelet felé, a magasabb teraszok felé emelkedik, amelyek keresztirányban a völgyközi háttakká formált magasabb teraszok eróziós és deráziós völgyekkel szabdalta. A kistáj nagyobb része közepes magasságú, tagolt síkság. Fót legmagasabb pontja, a Somlyó-hegy csúcsa 287,2 m, míg legalacsonyabb pont a Város délkeleti részén a Mogyoródi-pataknál 108,1 m. A települést ÉK-DNy irányú lejtés jellemzi, az erózióval veszélyeztetett terület inkább ÉK-en, az akkumulációra hajlamos területek középen és déli irányban terülnek el.

A város és környékére a felső-pliocén korú cementált homok, illetve a felső pleisztocén kori szélhordta homok alapkőzet jellemző, helyenként kisebb-nagyobb löszlerakódásokkal. A lerakódás folyamán keletkezett hatalmas homokrétegeket jelenleg is bányásszák Fóton kívül a térségben. Fóton is számos homokbánya működött korábban, de azok mára bezártak.

A terület talajai az alapkőzetnek megfelelően homok vagy löszös fizikai talajféleségűek. A dombokon, domboldalakon barna és rozsdabarna erdőtalajok, a vízfolyások közelében öntés- és láptalajok fordulnak elő. A domboldalakon helyenként jelentős károkat okoz a felszíni talajrétegekben az erózió. A réti talajok a növénytermesztés elsődleges területei.

A felszínformálásban, az elmúlt évszázadokban, a természeti erők okozta hatásoknál az antropogén hatások lettek jelentősebb. Így például az utak építése, töltésekkel, vízvezetőárkokkal, de a beépített területek esetében is történtek bevágások, feltöltések, továbbá, pincéket, árkokat alakítottak ki. Bányák és tavak is létesültek. A mezőgazdasággal összefüggésben a korábban művelésre alig alkalmas vizenyős területeket lecsapolták belvízvezető árokrendszer létrehozásával. A leírt, antropogén domborzat-módosító hatások sok révűen hatottak a táj vízháztartására, klímájára, területhasználatára, talajviszonyaira is.

A kistáj mérsékelten meleg, száraz éghajlatú. A napsütéses órák száma évente 1910-1940 óra körüli, ebből nyáron 780 óra, télen 185 óra alatti. Az évi középhőmérséklet 10-10,2 °C. Az évi csapadékmennyiség 560-580 mm, melyből a nyári félévben kb.330 mm eső hullik. A téli félévben átlagosan 33 napig fedi hótakaró a térséget. Leggyakoribb szélirány az északnyugati, melynek átlagos sebessége 2,5-3 m/s.

A terület legjelentősebb vízfolyása a Mogyoródi-patak, illetve a 14 km hosszú Csömöri-patak, amely a településen kívül a Mogyoródi-patakba betorkollik, így azok már együtt érik el a Dunát. A Mogyoródi-patak mentén mesterségesen kialakított tavak (Károlyi-kertben) és természetes lápos területek is vannak, amik jól mutatják a talajvíz közelségét. A város déli részén általában 2-8 m-nél nincs mélyebben a talajvíz nyugalmi szintje. Az északi részeken a talajvízszint helyzete változatosabb. Itt jelentősen függ a talajvíz szintje a domborzati viszonyoktól és az alapkőzetek aktuális tagozódásától. A talajvizek mozgása alapvetően keleti irányú, a Duna felé történő áramlás jellemző. Az áramlást befolyásolja a Duna aktuális vízszintje, ami áradáskor visszaduzzasztó hatású, míg alacsony vízállások esetében erőteljesebb leszívó hatással jelentkeznek. Nem véletlen, hogy a Duna Balparti vízmű kútjainak hidrogeológiai B védőzónája még a városon is túl keleti irányban is elnyúlik, ami jól mutatja a területre való erős befolyásoló képességét.

A terület potenciális vegetációjának, a nyílt homokpuszta-gyepeknek, homoki sztyeppréteknek, homoki tölgyeseknek és nyáras-borókások, melyek kisebb területekre (pl. a Somlyó-hegyre) szorultak vissza. A potenciális erdők helyett a nem védett területeken zömmel akác- és fenyőerdők vannak. A város erdőborítottsága így az országos átlag alatti, alig 12%-os.

A mélyebb térszínek növényzetének – zombékosok, rétlápok, kékperjés rétek, mocsárrétek, fűzlápok, nádas mocsarak – is csak hírmondója maradt, ebből üdítő kivétel a város területén a Mogyoródi-patak melletti lápos terület, mely az ex lege védett lápterületek között is nyilvántartanak. A nedves élőhelyek fontos, megritkult fajai: lápi, barna és zombéksás (*Carex davalliana*, *C. hostiana*, *C. elata*), keskenylevelű és széleslevelű gyapjúsás (*Eriophorum angustifolium*, *E. latifolium*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), kormos csáté (*Schoenus nigricans*), fehér zászpa (*Veratrum album*), tőzegpáfrány (*Thelypteris palustris*), kistűszű aszat (*Cirsium brachycephalum*).

A homoki gyepek jellemző, nevezetes alkotói: magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), rákosi csenkesz (*Festuca × wagneri*), homoki árvalányhaj (*Stipa borysthenica*), báránypirosító (*Alkanna tinctoria*), homoki nőszirm (*Iris arenaria*), homoki fátyolvirág (*Gypsophila fastigiata* subsp. *arenaria*), homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), csikófark (*Ephedra distachya*), szártalan csüdfű (*Astragalus exscapus*). Ezek a gyepterületeken sok helyütt ma szántók, kiskertek, felhagyóban lévő gyümölcsösök vannak.

A környék állatvilága is igen gazdag, ami a térség nagy kiterjedésű erdőségeknek is köszönhető. A térség régóta királyi majd állami vadászterület volt, így a nagyvadakban (őz szarvas, vaddisznó, stb.) igen gazdag, jelentősen túltartott az állományuk <sup>43</sup>(azaz meghaladja a terület vadeltartó képességének felső határát). A kisebb emlősök közül denevérfajok, cickány, pele, menyét, hermelin, vadmacska és borz viszonylag gyakorinak számít, a vízfolyások mellett a védett vidra is előfordul, ugyanakkor ilyen területeken számos kételtű és hüllő is gyakori. A térségben költő madárfajok számát

---

<sup>43</sup> Forrás: Obeliszk Stúdió Kft. – Fót Város Településrendezési eszközei I. kötet (2019.)

100 körülre becsülik, melyek között védettek is nagy számban fordulnak elő (kerecsensólyom, fehér gólya, gyurgyalag, stb.).

#### **2.12.1.1. Tájéörténeti vizsgálat**

A város területe különböző népcsoportok által ősidők óta lakott terület, amint azt a történelmi faluközpontban, illetve környékén részben feltárt régészeti leletek, tárgyak is bizonyítják. Fót határában kora bronzkori agyagedényeket, halomsírokat, késő bronzkori, kora vaskori edénymaradványokat is találtak. A települést a III.-IV. században szarmaták, illetve római katonák lakták. A római kori sáncrendszer egy szakasza (Csörsz-árok) Dunakeszi és Fót között húzódott. A fóti Somlyó-hegy lábánál VIII. századi avar sírokat is találtak.

A honfoglalás idején a Megyer törzs telepedett le a térségben. A megyeri révhez a település területén keresztül vonultak és a Dunán és a révnél keltek át. A település nevének keletkezéséről több legenda is él, mely az 1074-ben lezajlott Mogyoródi csatával hozza összefüggésbe. A település Árpád-kori létezését igazolja a XII. századból való Templom dűlőn lévő Szent Márton templomrom és más a korból származó leletanyagok.

Fót területén egykor két település volt. Az egyik maga Fót, amit csak a 14. századtól ismerünk az oklevelekben. Ennek temploma a mai református templom alatt keresendő, amely a középkori plébániatemplom helyére épült az újkorban. A másik település Sikátor, melynek temploma igaz romként, de megmaradt, a külterület déli felében, az M0 út közelében egy máig rendezetlen kis erdőben találhatóak meg.

1353-ban említik először Folthot, amely ekkor a Rátót-nemzetség birtoka. 1405-ben Zsigmond király Kálmai Benedeknek adományozta Sikátorral együtt. A 16. sz. elején az óbudai káptalan birtoka, a török időkben is lakott település maradt. A 17. sz. végén az Újfalussy, a 1750 körül a Galánthai-Fekete család, majd Csekonics tábornok és leszármazottjai, végül 1808-tól a Károlyi család birtoka. A török hódoltság idejében a település gazdasági fellendülésben volt. A gabona-, zöldség- és bortermeléssel foglalkozó lakosság a budai pasa egyik fontos ellátója volt. Bél Mátyás leírása szerint még a vizet is innen vitték az egykori savanyúvíz-forrásról.

Az első, átfogó térképi ábrázolások a XVIII. század második feléből származnak. Az Első Katonai Felmérés alapján a területen már e korban is a mezőgazdasági művelés dominált, ez erdőterületek kis területekre szorultak vissza. A települést közvetlenül kisebb-nagyobb szőlők, kertek övezték a dombháton, a még szabályozatlan kisvízfolyások mentén a gyepgazdálkodás (legelők, kaszálók) volt a meghatározó, majd a belterülettől távolabb, minden irányban kiterjedt szántóföldeket műveltek. Az "Öreg Szőlőhegyet" már ekkor közel a mai kiterjedésében művelték. XVIII. legvégén született írásában Vályi András is említést tesz Fótról, a jó bortermő szőlőiről és jelentős nagyságú, de a homokos, nagyrészt fátlan, ezért "másodosztályú" szántóiról.



67. ábra – Első Katonai Felmérés (1763–1787)



Forrás: <https://maps.arcanum.com/hu/>

68. ábra – Második Katonai Felmérés (1806–1869)



Forrás: <https://maps.arcanum.com/hu/>

A Károlyi család 1808-ban vásárolta meg a környéket és lett a terület legjelentősebb földesura. Gróf Károlyi István, a XIX. század egyik európai műveltségű arisztokratája örökölte a fóti és Fót környékén elterülő birtokokat. A gróf Fót társadalmi, gazdasági és kulturális életének alakításában meghatározó szerepet töltött be. A fóti kastélya a reformkor idején szellemi találkozóhely volt a kor haladó gondolkodású politikusai, arisztokratái számára. Birtoka elsősorban a szőlőművelés, gabonatermesztés, szarvasmarha és lótenyésztés területén volt kiemelkedő. Átépíttette és modernizálta kastélyát, parkját angolkerti stílusúra alakíttatta. Gróf Károlyi István felesége emlékére építtette meg Ybl Miklós tervei nyomán Fót európai hírű romantikus stílusú templomát.

E virágzó korszak lenyomata látható a Második Katonai Felmérés térképén: a település növekedett, megjelent a Szeplőtelenül Fogantatott Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt kegyúri templom (1855), a kastély és annak hatalmas angolparkja. A XVIII. századi eredetű és 1810-11-ben bővített kastély kertje 1836 körül létesült. A tórendszer kialakítása, és a park növényállománya a gyűjteményes kertek elterjedése előtti állapotot tükrözi. Még a XIX. század elején telepíthették a kastély két oldalán álló hatalmas lepényfát és a kaukázusi szárnyasdiót, a fehér nyárfákat, vadgesztenyéket és a platánokat. A térképen ábrázolásra került a Mogyorósi-patak mentén szélesen elterülő, időszakos elöntésű "Sáros Rét". A külterületi utak rendszere már nagyrészt kialakult ekkor, a főbb utakat fásították.

A XIX. század második felében Fót lakossága zöldség- és gyümölcstermesztéssel, szőlőtermesztéssel, állattenyésztéssel és fuvarozással foglalkozott. A vasút megépítése előtt a fóti fuvarozók szállították a mezőgazdasági termékeket a pesti kereskedők részére az alföldi településekről. A főváros jelentős felvevőpiacot jelentett a zöldségfélék termelői számára. Az 1880-as filoxérajárvány Fóton is elpusztította a szőlőültetvényeket, melyeket később a kártevőnek ellenálló fajtákkal már nem telepítettek újra, így megszűnt a szőlőtermesztés jelentősége. A szőlő helyett más gyümölcsök, így kajszli, meggy, cseresznye, szilvatermesztés vált a területen egyre fontosabbá. A településen is megjelentek a bolgárkertészek, akik a zöldségtermesztési kultúrát tették még intenzívebbé.

A területen a fenti mezőgazdasági művelési módok és ezáltal a település használatának változása jól megfigyelhető a Harmadik Katonai Felmérés és az 1941-es Katonai felmérés térképvázatain. Míg korábban a szántók, legelők, erdők, szőlők, vizes élőhelyek teremtették meg a helyi lakosság megélhetésének alapjait, az utóbbi évtizedekben e területhasználatok jelentősége csökkent. Az egykori domboldali szőlők helyén zártkertek, helyenként lakóterületek alakultak ki. Az egykori nagy

gyümölcsös és zöldségtermesztő területek szintén felaprózták kiskertes parcellákra, ezeket részben ma is kertgazdálkodási céllal hasznosítják, de a lakó és üdülő funkciójuk aránya egyre nagyobb.

**69. ábra – Harmadik Katonai Felmérés (1869–1887)**



*Forrás: <https://maps.arcanum.com/hu/>*

**70. ábra – Magyarország Katonai Felmérése (1941)**



*Forrás: <https://maps.arcanum.com/hu/>*

Az 1911 őszén a nagyközönség számára megnyitott Rákospalota–Újpest–Veresegyház–Vác vasútvonal a beépített terület bővülését vonta maga után, Fót-Újfalu a vasút megnyitása következtében kezdett kiépülni. A háborút követő zavaros időszak után, 1921 tavaszán Apponyi Franciska nagyszabású jótékonyági akciót indított hadirokkantak és hadiözvegyek házépítésének támogatására. „Suum Cuique” („Mindenkinek a Magáét”) elnevezéssel alapot hoztak létre a hasonló nevű telep felépítésére. A grófnő a férje segítségével vásárolt 12 hold földet lakások céljára, s az első tíz szoba-konyhás lakóház már 1921-ben elkészült hazai és külföldi támogatásokból. A telep ünnepélyes átadására 1922. május 22-én került sor. A telepet a helybeliek később Fót-Újfalunak keresztelték. A tervezett 150 házból kb. 80-at sikerült felépíteni. 1930-ban újabb területeket (21 kataszteri hold nagyságban) parcelláztak ki, ahol létrehozták a Faksz-, későbbi nevén Horthy Miklós-telepet. 1935-ben a Topolyfa és Csipánydűlők 88 kh-nyi részét vonták a belterületbe. Utóbbi nevét őrzi a Csipányok utca.

A Károlyi család 1944-ben az orosz csapatok bevonulása után kényszerült elhagyni fóti és füzérradványi kastélyát. 1945 utáni államosítás és kollektivizálás elsősorban a kastélyt magába foglaló parkot érintette, melynek során jelentős mértékben megkurtították az eredeti, a XIX. század harmincas éveiben kialakított angol stílusú kert területét. Az 50-es években a kastélyban a Határőrség Tiszthelyettesei Iskolája működött, majd munkásőr laktanyaként használták. A park déli területén alakították a Fótliget lakóparkot. A Károlyi István Gyermekközpont jogelődjét – a Fóti Gyermekvárost – 1957-ben alapították az állami gondoskodásba kerülő gyermekek gondozására, nevelésére. Károlyi László gróf 1995-ben költözött vissza a kastélyba.

A különálló, szabályos elrendezésű Kisalagot 1951-ben csatolták Fóthoz, addig Dunakeszihez tartozott. 1970. április 1-jén Fótot nagyközséggé nyilvánították. 2004. július 1-jén kapott városi címet.

A MAFILM fóti telephelye (a Máriássy, és a Huszárik műterem) az 1970-es évek végén jött létre a budapesti Róna utcai telephely műterméinek tehermentesítésére.

Fót közigazgatási területét a megépült autópályák több szakaszon átvágják. A település dél-keleti részén vezet át az 1980-as évek első felében átadott M3-as autópálya. Dél-nyugaton két rövid

szakaszon átvágja a területét az M0-ás autópálya 1998-ban átadott M3-as 2-es főút közötti szakasza is. A 2-es főút Budapest–Vác-észak közötti szakaszát 1996 és 1998 között építették.

A város területén különösen az 1990-es évek elejétől lett robbanásszerű mértékű a belterület növekedése, jellemzően a lakóterületek növekedtek igen nagy iramban. A meglévő lakóterületekhez kapcsolódó, korábbi mezőgazdasági területek felparcellázása és a kedvezőbb helyzetű, domboldali fekvésű, Fót-fürdő környéki korábbi zártkertes területek jelentettek elsődleges „utánpótlást”, de egykori katonai létesítmények is ide sorolhatók (Fótliget lakópark). A vasút városon átvezető nyomvonala következtében elsősorban észak és észak-nyugat felé nőtt a település beépített területe, a lapályos részek mozaikos jellegű beépülése – Fótliget, Déli Vállalkozási Terület – a közelmúltban kezdődött el.

Az ipari, kereskedelmi területhasználatok elsősorban az M0 autópálya megépülése idejében kezdtek a településen nagyobb ütemben megjelenni, ami a főváros közelsége és az autópályák (M0-M3) csomópontjának volt köszönhető. Elsősorban korábbi mezőgazdasági területek kerültek ilyen célú hasznosításra, de a volt BM raktárterület is ilyen területté vált. A fóti Cora áruház (ma Auchan) a cég legnagyobb magyarországi létesítménye 1999-ben nyitott meg. Fótliget szabályozási tervét 2000-ben fogadta el az Önkormányzat, beépülése még napjainkban is tart. Az East Gate Business Park területe szintén a rendszerváltás után épült ki, ez az egyik vezető modern ipari park a régióban. Itt található számos nemzetközi nagyvállalat hazai vagy regionális cégközpontja, így a többek közt GE-nek, a Philip Morris-nak, a Magyar Postának, a Learnek, a Rexelnek vagy az ABB-nek.

#### **2.12.1.2. Tájhasználat, tájszerkezet**

A PMKH Földhivatali Főosztályának tájékoztatása alapján Fót Város területe összesen 3740,0753 hektár, amelynek 60,5 %-a termőterület. Ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület 1811,85 hektár (ez a teljes terület 48,4 %-a). A város belterületén 800 darab ingatlan szerepel az ingatlan-nyilvántartásban beépítetlen területként, melyek összterülete 124,2666 ha.

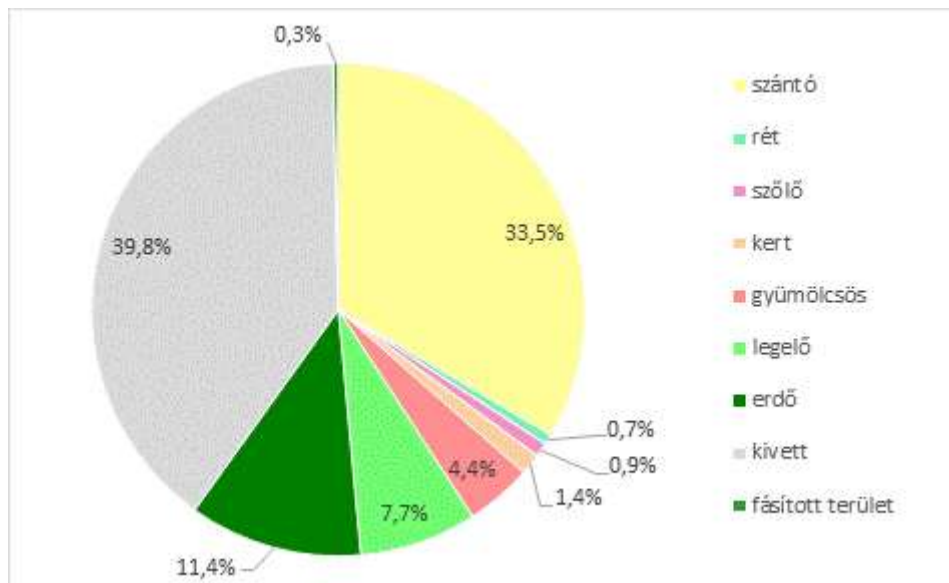
Átlagosnál jobb minőségű termőföldként Fóton a 4. osztályú gyümölcsös, a 4-6. osztályú kertek, az 1-5. osztályú szántó, a 4-6. osztályú szőlő, a 3-4. osztályú legelő és a 4-5. osztályú rét művelési ágban nyilvántartott területek minősülnek. Az átlagosnál jobb minőségű termőföldek aránya kedvező, azok a mezőgazdasági területek 45%-át adják.

A hagyományosan kialakult területhasználatok domborzati változatossághoz is alkalmazkodtak. A várostól D-re, K-re elterülő síkvidéki részeken a mezőgazdasági tájhasználat dominál. A változatosságot a területet átszelő patakokat (Csömöri-patak, Mogyoródi-patak) kísérő erdők, lápos területek teszik változatossá. A település lakott részei tipikusan a sík és dombvidéki jelleg átmeneti zónájába települtek, kicsit lenyúlva a síkvidékre és felszökve a meredekebb domboldalakra is. A dombvidéki részeken az erdőterületek dominálnak és a mezőgazdasági hasznosítás háttérbe szorul. A régi szőlők helyén létrejött kiskertes területek (korábbi zártkertek átalakuló részei) teszik mozgalmassá a tájat.

Az erdőterületek aránya relatíve alacsony a térségben és a város területén is. A város erdősültsége 11,4% körüli, ami az országos aránytól jelentősen elmarad, annak ellenére is, hogy a domborzati viszonyok magasabb erdősültséget tennének indokolttá. A mezőgazdasági hasznosítás és a terület homokos talaja miatt jelentős szerepe lenne a város mezőgazdasági területein a mezővédő erdősávoknak, mezővédő fasoroknak és egyéb fásításoknak. Az üzemtervezett (Országos

Erdőállomány Adattárban nyilvántartott) erdőterületek kicsivel több, mint fele kiváló termőhelyi adottságú.

71. ábra – Földrészek művelési ág szerinti megoszlása



Forrás: földhivatali adatszolgáltatás

A szántóterületek aránya egyre jobban visszaszorulóban van a városban, jelenleg 33,5%-át adják a közigazgatási területnek. Főleg a más célú hasznosítás miatt egyre több terület válik végleg mezőgazdasági célú hasznosításra alkalmatlanná és megfigyelhető, hogy így is sok a parlagon lévő szántóterület, a legeltetetlen rét, vagy kaszálatlan kaszáló. Az egykori gyümölcsösök is egyre inkább visszaszorulóban vannak. Jól látható, hogy a kiöregedett ültetvények helyén már új telepítések nem jelennek meg. Mindezek összességében a mezőgazdasági célú hasznosítás folyamatos visszaszorulását mutatják a városban.

A város peremterületi részein, még mindig igen jelentős méretű egykori zártkerti területek vannak. A településközpontokhoz közelebb eső, vagy frekvenciált helyen lévő (Kurjancs, Somlyó lába, Öreghegy) területeken sokan kiköltöztek apró hétvégi jellegű házukba, vagy gazdasági épületeket tettek lakhatóvá. A távolabb elhelyezkedő zártkertek lakóterületi átalakulását a nehéz megközelíthetőségük és az infrastruktúra hiánya erősen korlátozza, különösen a túlságosan is bőséges „választék” miatt. Ezek a zártkertek jobbra jelenleg is kiskerti céllal hasznosítottak. Hosszabb távon várható, hogy ez a hasznosítási módjuk megmarad, esetleg még növekedhet is.

Az ipari jellegű használatok (elsősorban inkább kereskedelmi és raktározási funkciójú elosztó, átrakó, illetve átcsomagoló funkciójú telephelyek) a település D-i, illetve az autópályához közeli részeire jellemzők. A már beépült, ipari-gazdasági területek nagysága kb. 150 ha (közigazgatási terület 4%-a), de a településszerkezeti terv még jelentős bővítési lehetőséget biztosít ilyen célra. Ezek kihasználtsága erősen függ az ország és a főváros gazdasági potenciáljának és árueelosztó szerepének alakulásától. Amennyiben az áruszállítás szerepe visszaszorul, illetve áttevéődik a vasúti vagy vízi útra a közúti szállítástól, úgy kihasználtságuk csak nagyon lassan javulhat, növekedhet.

A város fejlődését legerőteljesebben az azt érintő főközlekedési úthálózat határozza meg. A város Ny-i szélén az M2-es, D-en az M0 és M3 autópályák közelsége és hatása meghatározó a területhasználat,

tájhasználat szempontjából. A vasút is jelen van a városban. A város belső részét szinte kettészeli, és a hiányos kapcsolatok miatt azt erősen meg is osztja.

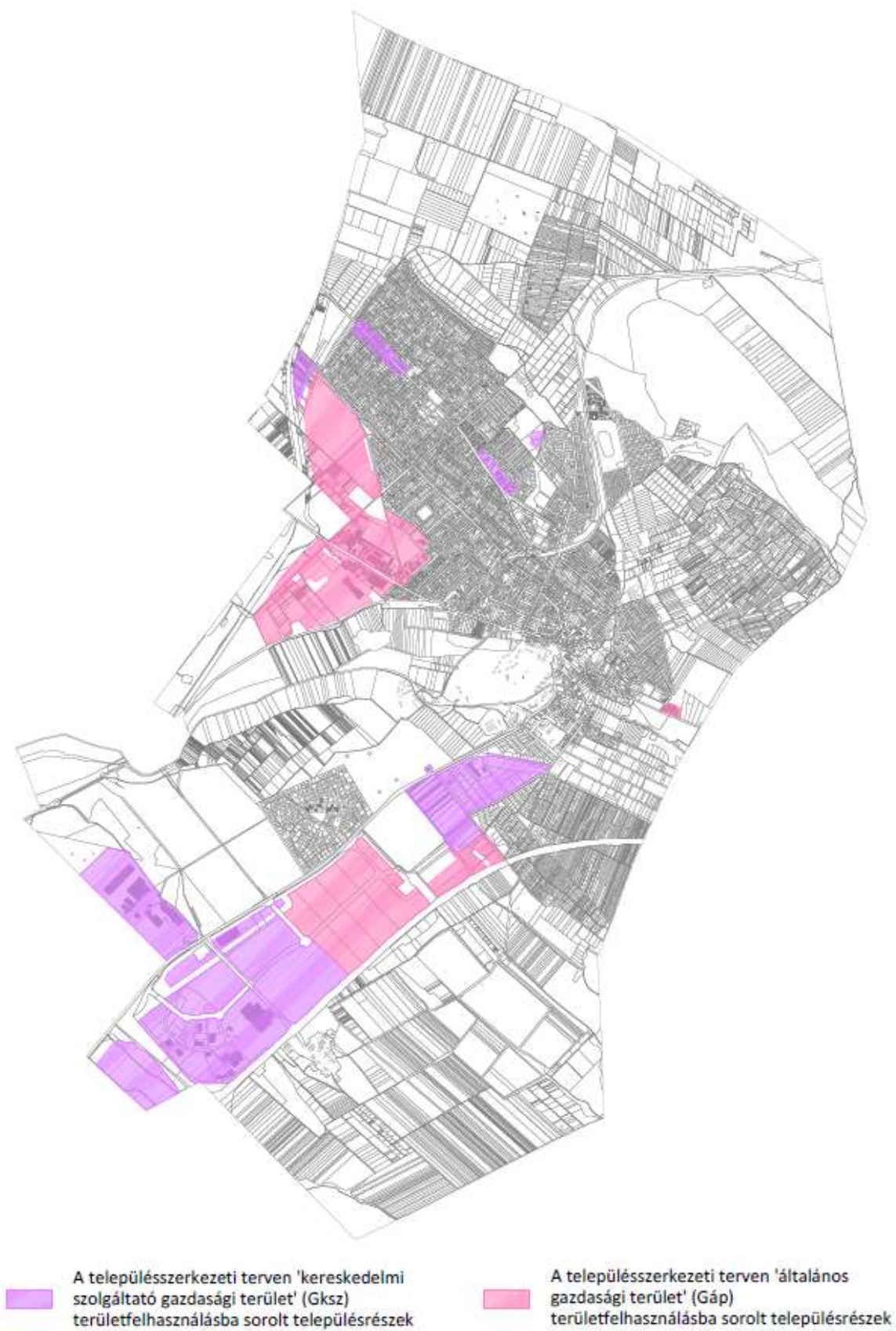
A településszerkezeti terv alapján a gazdasági terület felhasználású településrészek területe, területi aránya és beépítettsége:

**53. táblázat – Gazdasági jellegű felhasználásba vont területek**

Gazdasági területfelhasználás	Terület (ha)	Területi arány a település egészéhez képest (%)	Beépített terület (ha)
Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület (Gksz)	245,51	6,6	16,43
Általános gazdasági terület (Gáp)	202,08	5,4	7,41

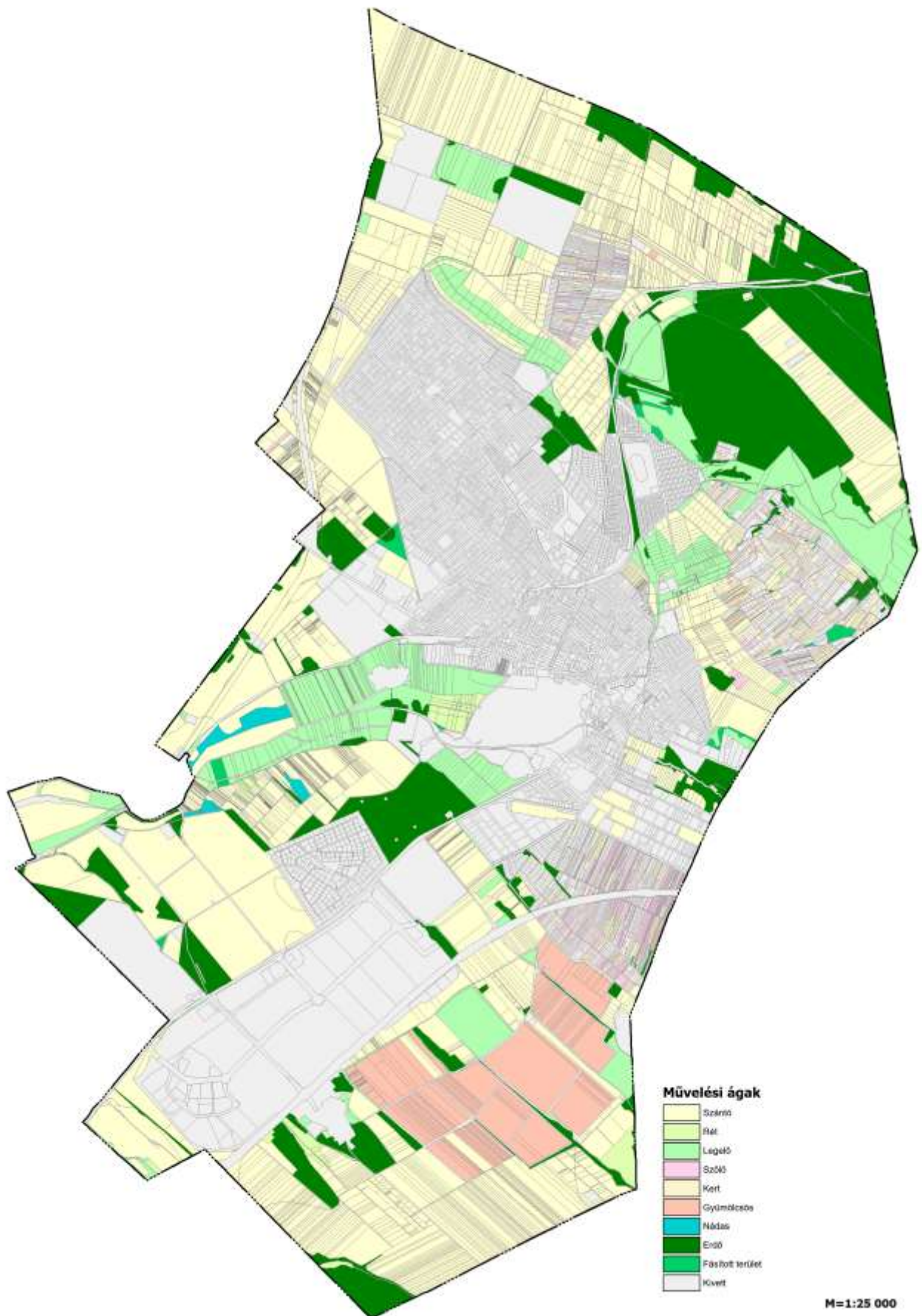
*Forrás: Településszerkezeti terv*

72. ábra – Gazdasági területfelhasználás

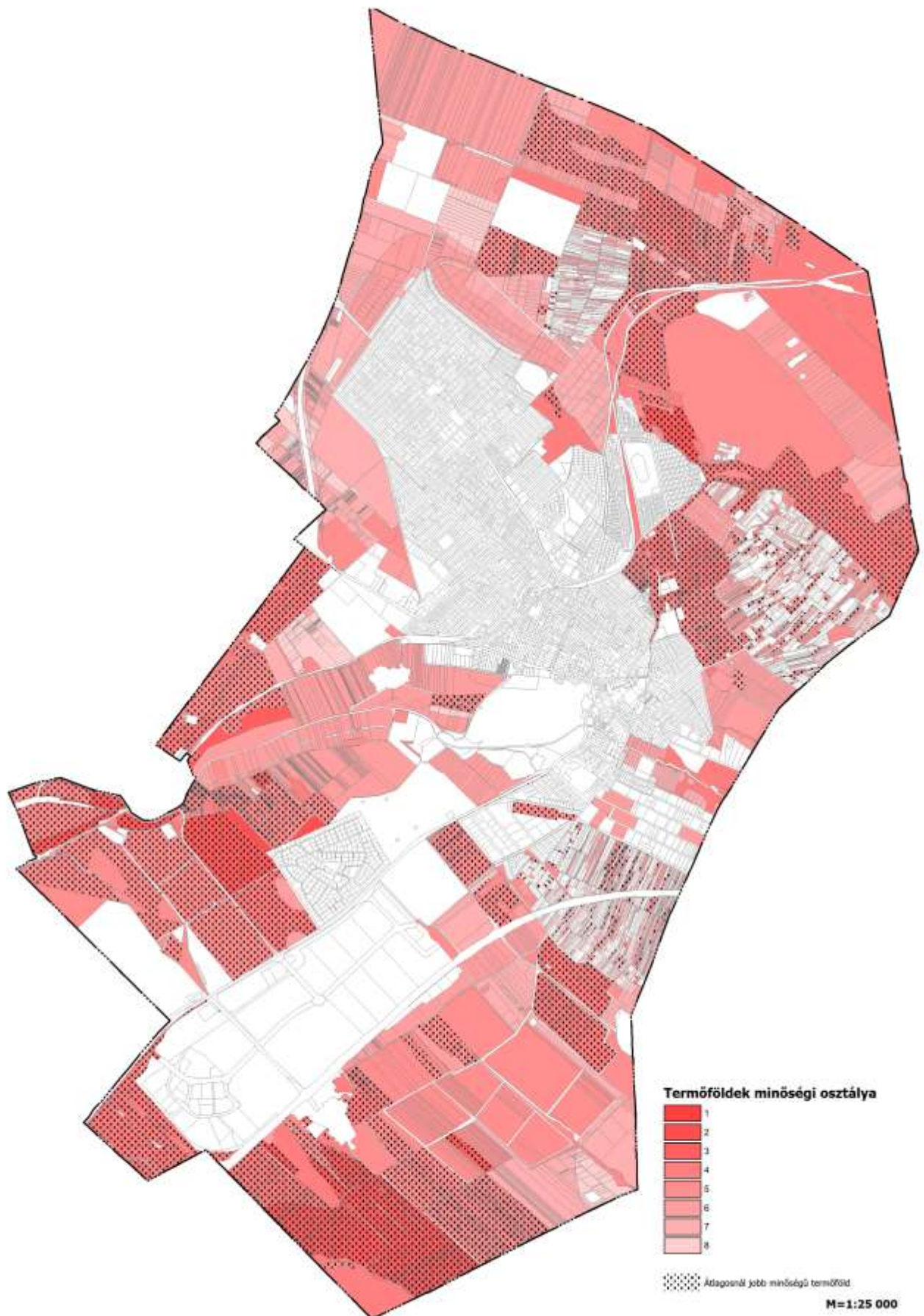


Forrás: Településszerkezeti terv alapján saját szerkesztés

73. ábra – Művelési ágak

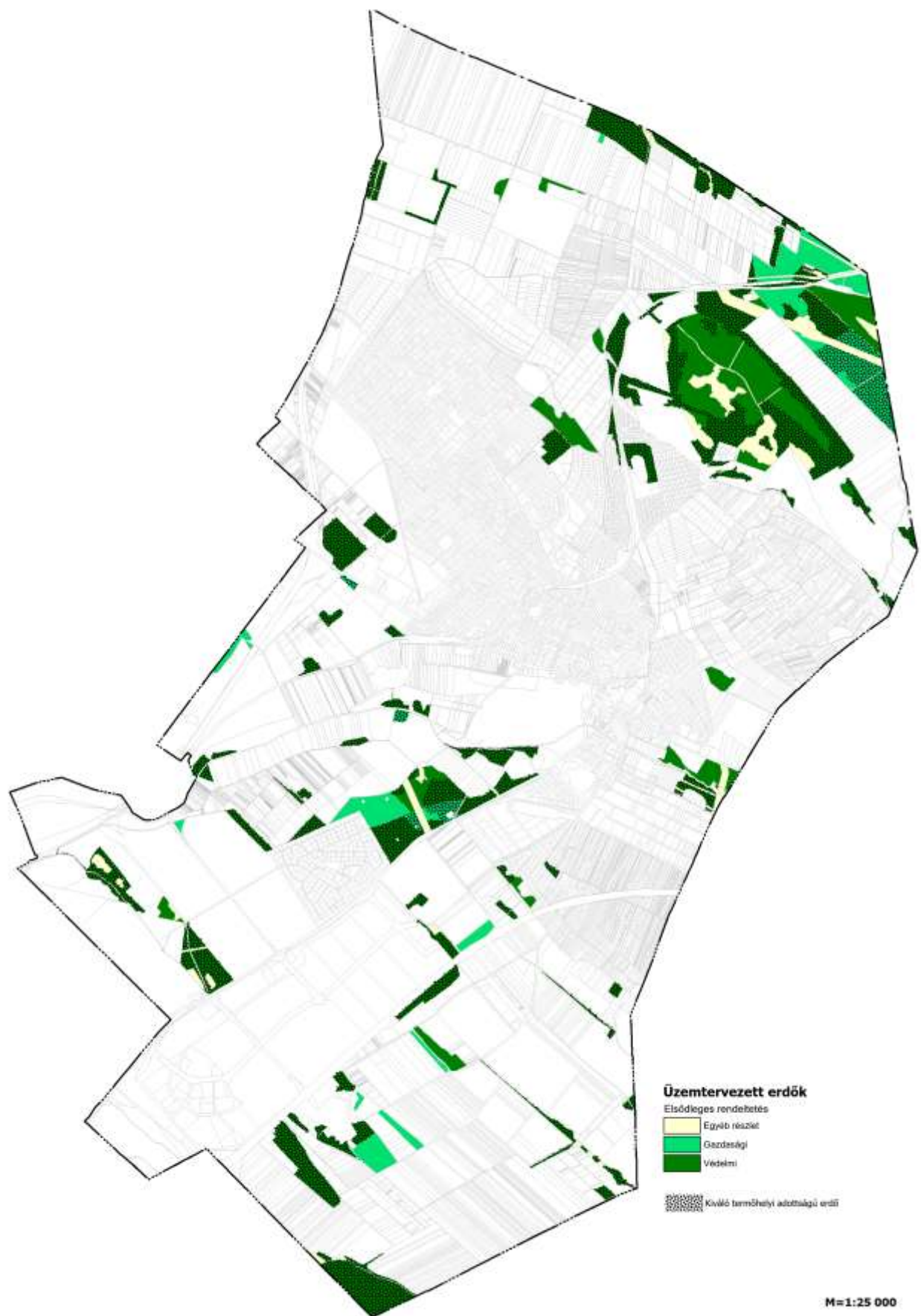


74. ábra – Termőföldek minőségi osztálya





75. ábra – Üzemtervezett erdők



## 2.12.2. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Fót nagy kiterjedésű természeti, illetve természetközeli területei a Gödöllői dombság és a Duna közötti regionális jelentőségű ökológia folyosó-rendszer részei. Közülük a Fóti Somlyó természetvédelmi, illetve fokozottan védett természetvédelmi területként nyilvántartott. A Somlyó-alja helyi védelemre tervezett terület, a Somlyó-hegy fokozottan védett területe és a települési kertterületi között „átmeneti zónát” alkot.

Az ökológiai folyosó másik fóti láncszeme a Mogyoródi patak völgye. Területét a településre 1992-ben készített általános rendezési terv helyi védelemre javasolta, akárcsak a Fáy présház alatti területet, amely a fenti két védett terület közötti kapcsolatot biztosítja a település központjáig benyúlva.

A 2000-ben készített településszerkezeti terv (felülvizsgálat és korszerűsítés) a további patak völgyi területekre, valamint a Fáy présház alatti területre a korábbi védelemre tett javaslatot megerősítette.

A természeti védelmeknek Fóton három szintje van: országos, helyi, és európai uniós védelem. Fót a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik. Az Igazgatóság adatszolgáltatás alapján, Fót területén az alábbi táji- és természetvédelmi szempontú kijelölés és alatt álló területek találhatóak:

- országos jelentőségű védett természeti terület, a Fóti Somlyó Természetvédelmi Terület;
- európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek (Natura 2000 terület), a Gödöllői-dombság peremhegyei elnevezésű, HUDI 20040 jelű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület;
- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdése alapján (ex lege) védett lápok, amelyek a Tvt. 28. § (4) bekezdése alapján országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek;
- helyi jelentőségű védett természeti területek, a Somlyó-alja Természetvédelmi Terület, a Fáyprésház alatti Természetvédelmi Terület, valamint a Mogyoródi-patak mente Természetvédelmi Terület;
- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (MATrT) megjelent országos ökológiai hálózat övezete;
- a MATrT-ben és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletben megjelent tájképvédelmi terület övezete.

### 2.12.2.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A MATrT-ben meghatározott **tájképvédelmi terület övezete** a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendeletben lehatárolt módon érinti Fót közigazgatási területét. Az övezet két nagy területegységet fog át a településen, melyek a Somlyó-hegyen és a Mogyoródi-patak középső szakaszán találhatóak.

Fót tájképét a domborzati adottságokon túl a területhasználat módja határozza meg, mely utóbbi jelentősen változott az évszázadok, különösen az utóbbi száz év során. A város egyik vonzereje kétségtelenül a látképi, tájképi adottságai, az épített és természeti örökség, mely egy része jogi védelem alatt is áll. A település látképe kettős. A főváros felől egy síkvidéki, alföldi területnek látszik a

város, a régi városközpont és a Károlyi kastély környékén járva ez elég egyértelműen érzékelhető. Csomád felé elhagyva a várost, vagy Csomád felől érkezve a városba viszont egy dombvidéki jellegű tájjal találkozunk. A Somlyó-hegy oldalában járva a dombvidéki, hegyvidéki jelleg csak fokozódik. A város belterületén járva is ez a kettősség van jelen. A Somlyó-hegyről letekintve szinte a város egésze belátható. Innen megdöbbenően közelinek tűnnek a Budai hegyek és alatta elterülő főváros is. Ez a panoráma a város nem véletlenül jelentős és meghatározó értéke.

A tájképben az egyes infrastruktúra elemek kevésbé zavaróan hatnak. Mind az M2-es mind az M3, és részben a M0-autópálya fóti szakasza is kedvezően tájba illesztett a nyomvonal vezetésük és az út menti növénytelepítéseknek köszönhetően. Ez alól csak a nagyobb külön szintű csomópontok emelkednek ki. Az autópályák mellé települt ipari, kereskedelmi zónák viszont kifejezetten idegenül hatnak. Szerves kapcsolatuk a várossal szinte nincs. Attól izoláltan, minimális takarás nélkül jelennek meg a tájban. Ez a minimális takartság a kereskedelmi létesítmények számára viszont kedvező, hiszen vonzzák az utakon közlekedőket.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (3) bekezdése alapján **egyedi tájérték**nek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A közigazgatási területen számos egyedi tájérték is fellelhető, de a város teljes közigazgatási területét felölelő egyedi tájérték felmérés csak részlegesen készült el a Corvinus Egyetem Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszéke által.

#### **2.12.2.2. Természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy védelemre tervezett területek**

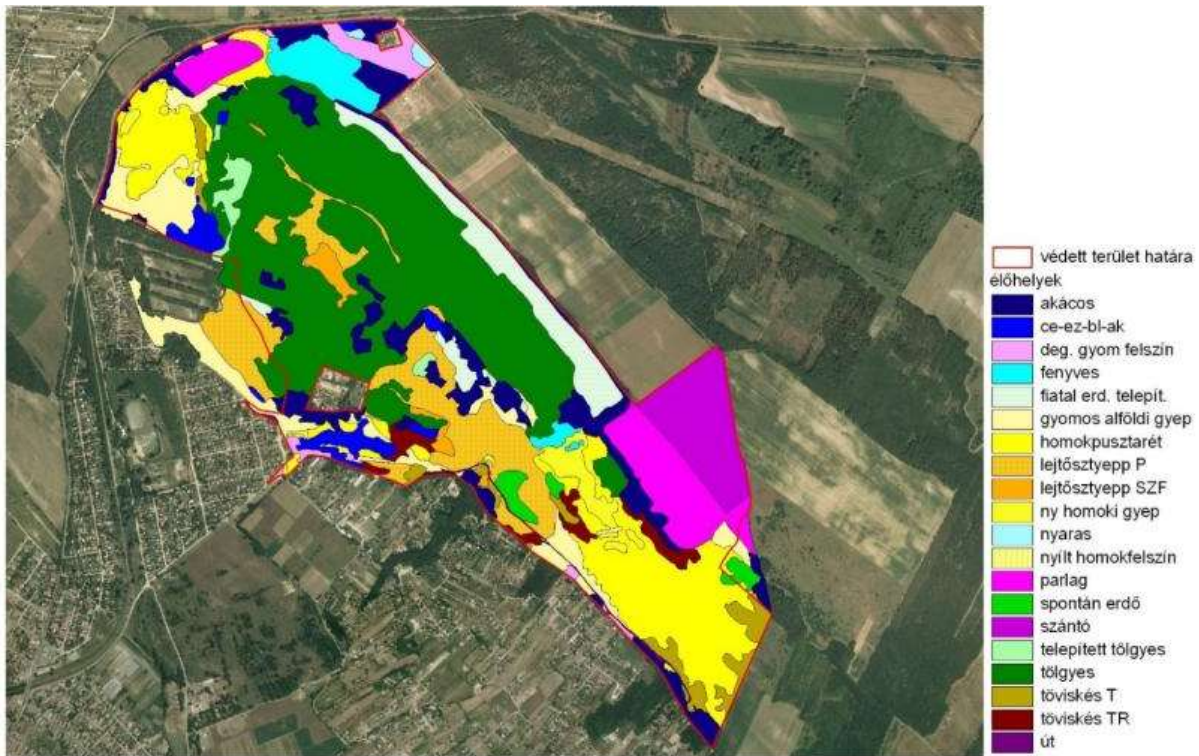
##### **Országos természeti védettség alatt álló területek**

A város belterületi részeitől É-ra helyezkedik el a Somlyó-hegy. A hegy és közvetlen természetközeli állapotú környezete **Fóti-Somlyó természetvédelmi terület** néven védett. A védettséget az Országos Természetvédelmi Hivatal 717/1971. számú határozatával életkeztették, majd a *Fóti-Somlyó természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról szóló 50/2007. (X.18.) KvVM rendelet* a korábbi védettséget fenntartotta. A védett területek Fót város közigazgatási területén belül található, összesen 217 ha-ra terjednek ki. „A védettség indoka és célja a területen fellelhető pannon flóra és fauna megmentése és élőhelyeinek biztosítása különös tekintettel a szártalan csúdfüvön élő fóti boglárkára (*Plebejus sephirus*), ami a Somlyón kívül csak Bulgária egyes vidékein található meg.”<sup>44</sup> A terület természetvédelmi kezeléséért a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága felelős.

---

<sup>44</sup> 50/2007.(X.18.) KvVM rendelet 3. §

76. ábra – Élőhely-típusok a Somlyó-hegyen



Forrás: KVP (DINPI 2020. augusztusi adatközlés alapján)

A rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a **TVT fokozottan védett területeinek** helyrajzi számos listáját, melyek a következők: 060/4, 066/4 hrsz-ból 1,4 ha (066/4k). (Az aláhúzással jelölt helyrajzi számú ingatlanok, illetve alrészletek területei az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről* szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján Natura 2000 területnek is minősülnek.)

A hegyre jellemző erdőtársulás mára sajnos jelentősen összezsugorodott. Az egykori erdők helyén egyre nagyobb mértékben jelent meg a mezőgazdasági tevékenység. A korábbi évek erdősítései során az ostorfa, az akác, a bálványfa, az erdei- és fekete fenyő betelepítésével megváltozott a táj arculata, mely a növény- és állatvilág elszegényedéséhez is vezetett.

Néhány éve megkezdődött a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának közreműködésével a tájidegen fajok cseréje. Természetvédelmi érdek a mikroklimatikus viszonyok fenntartása, a löszpusztai tölgyes területarányának fokozatos növelése, egyes területek visszafüvesedésének lehetővé tétele.

A területet emellett veszélyeztetik a terepjáró autósok, terepmotorosok és hegyi kerékpárosok, akik járműveikkel szinte legyalulják az érzékeny hegyoldalt, több ritka faj kipusztulását okozva ezzel.

A védett területen egy 3500 m hosszú kör vonalvezetésű tanösvény került kialakításra, mely a természeti értékek bemutatását teszi lehetővé. A tanösvény a Fáy-présház mellől indul, s a lepkés állomásjelzést követve 2,5 óra alatt bejárható.

#### Ex lege természetvédelmi területek

Magyarországon a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény alapján **ex lege védett területnek minősül minden láp**. Az egyedi határozattal lehatárolt, vagy lehatárolásra váró ex lege védett láppal érintett ingatlanok helyrajzi számait a 2012. január 13-i Vidékfejlesztési Értesítő (LXII. évf. 1. szám) a VM ex lege lápokkal kapcsolatos Közlemény tartalmazza.

A védett lápterület a Fóti Gyermekközponttól Ny-ra a Mogyoródi-patak mellett található. E lápok két foltban Fót belterületétől délre, a Mogyoródi-patak menti lapályos területen található meg. A Tőzeg-tó a láp része.

### Történeti kert

A történeti kertek hivatalosan a műemlékek közé sorolhatók, mégis mivel élő, természeti érték védelmét jelenti, érdemes itt is megemlíteni. **A fóti Károlyi-kastély parkja történeti kertként nyilvántartott.** Az impozáns méretű klasszicista Károlyi kastély az 1700-as évek végén épült, egy korábbi épület felhasználásával. A múlt század derekán Ybl Miklós – mint a Károlyi család uradalmi építész – végzett rajta jelentős bővítéseket, így sokan Ybl Miklós tervezte kastélynak tartják. A városban található híres plébániatemplomot is ő tervezte, valamint több a kastélyparkban lévő épületet is (kerti villát, pavilonokat). A kastély méltóságteljes képet leginkább a parkban kialakított tavak felől feltároló nyiladékokon keresztül mutatja. A park tájképi jellegét őrzi ez a látvány, a tórendszer kialakítása, s erre utal a park növényállománya is, amely a gyűjteményes kertek elterjedése előtti állapotot tükrözi.

Még a XIX. század elején telepíthették a kastély két oldalán álló hatalmas lepényfát és a kaukázusi szárnyasdiót, a fehérynárákat, vadgesztenyét és a platánokat. Az épület 1946 óta gyermekotthon, amely még gróf Károlyi Mihályné védnökségével valósult meg. Az utólagos beépítések ellenére értékes műemlék.

### Helyi természeti védettség alatt álló területek

Fóton önálló természetvédelmi rendelet szabályozza a helyi jelentőségű természeti értékek védelmét. A 10/2017. (III.30.) számú önkormányzati rendelettel 3 terület kapott a településen helyi védelmet:

- Mogyoródi-patak menti természetvédelmi terület,
- Somlyó alja természetvédelmi terület
- Fáy présház alatti természetvédelmi terület

A Képviselő-testület a 2016. évben Környezetvédelmi Programjának Intézkedési terve alapján felülvizsgáltatta Helyi védettségű természetvédelmi területeit<sup>45</sup>. A felülvizsgálat megalapozta, a jelenleg védettséget élvező helyi területek további fenntartását. A Fáy présház alatti területen az eredeti szőlőművelés visszaállítását a tanulmány, valamint a Strázsahegyi-Szárazhegyi Hegyközség Hegybírója nem javasolta, nem tartotta indokoltnak, viszont a felülvizsgálat olyan védett fajokat tárt fel, amelyek továbbra is indokolják a védettség fenntartását. Az Önkormányzat által megvalósult a területek egy részének tájékoztató táblákkal történő ellátása, értékeikről szóló kiadvány

---

<sup>45</sup> „VIS Naturalis Bt.: KUTATÁSI JELENTÉS ÉS KEZELÉSI TERV Fót város helyi szinten védett természeti területeinek (Somlyó alja, a Fáy Présház alatti terület, a Károlyi István Gyermekközpont területéről nyugatra, a Mogyoródi-patak mindkét oldalán húzódó terület) felmérése és kezelésük meghatározása” című dokumentáció

megjelentetése. Helyi védelem alatt álló területekre vonatkozóan helyi rendelet készült, szerepelnek továbbá a TRE-ben és a Településképi Arculati Kézikönyvben.

A három védett területen túl másutt is előfordulnak védett fajok, ill. védelemre érdemes élőhelyek, melyek állapotfelmérés és helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítása javasolt.

#### **Mogyoródi-patak menti természetvédelmi terület**

A Mogyoródi patak futását ÉD-i irányú meredek völgyben kezdi Mogyoródtól északra. A városnál hirtelen irányt változtat és Fót határáig ÉNy-i irányban folyik tovább. Fóttól a patak alsó folyás jellegű széles, lapos festői völgyben folyik a Duna felé. A patak medre szabálytalan, növényzettel benőtt, hordalékkal terhelt (vízemésztő képessége – a KOTE vizsgálata szerint – megfelelő, a nagyvizek sem lépnek ki az átlag 8 m<sup>2</sup> szelvényű mederből). A vasúti töltés és a Mogyoródi patak között a mély fekvésű vizenyős rét legmélyebb – tőzegkitermelés útján keletkezett – részén sekély 1,0 – 1,20 m vízmélységű tó található. Partjainak nagy része náddal borított, környezete tőzeges, ingoványos. A talajvíz és a Mogyoródi patak mellékága táplálja. Befogadója a Mogyoródi patak.

A védett terület a Gyermekvárosból kilépő Mogyoródi patak mentén az országos védelem alatt álló területet követően a közigazgatási határig terjed. Területén a tájképi elemek és a kialakult másodlagos társulások a környezet korábbi állapotát jellemző jellegzetes természetközeli állapotokat tükröznek. A vízfelületekkel kísért, nádasokkal, rétekkal, galériaerdőkkel fedett terület, jelentős táji és természeti értékeket hordoz. A védetté nyilvánítási rendelet tartalmazza a terület fő értékét jelentő növény és állatfajok listáját.

#### **Somlyó-alja természetvédelmi terület**

Fót településtől Északra a Somlyó-hegy DNy-i lábánál helyezkedik el a terület, amely két egységből áll. Az egyik egység a volt kőbánya és a területén létesített lőtér, a másik az üdülőterület és az országos védettségű terület között fekvő gyepek, amelyet erdő szegélyez. A Somlyó-hegy változatos geológiai felépítéséből három jellegzetes alkotóelem itt is előfordul. Édesvíz és miocén mészkő, pannon üledékek valamint futóhomok alkotja az alapkőzetet. A geológiai változatosságot a vegetáció is tükrözi. Melegkedvező tölgyes kis foltja mellett, sziklafüves lejtősztyepp valamint homokpusztaréteg is megtalálható itt. A lőtér mesterségesen kialakított részekből áll, így növényzete nem mondható természetesenek, de így is több védett állatfaj élő- és táplálkozó helyenként ismert.

#### **Fáy préház alatti természetvédelmi terület**

A védett terület a Somlyó hegy lakói és kiskert területei közé ékelődő nyugati lejtőn, a Fáy préházhoz vezető út mellett húzódik. Területe természetes környezetet, előteret, kilátást és települési rálátást biztosít a Fáy préházról, Fót legjelentősebb kiránduló-kiinduló pontjától. A terület mezőgazdasági hasznosítású, jórészt felhagyott szántó, hajdani kert művelését öreg gyümölcsfák (körték, mandulák) jelzik. Határán akác sarjerdők foglalnak el egyre nagyobb területet.

#### **Natura 2000 területek**

A város közigazgatási területén belül európai jelentőségű védett területek is találhatóak. Ezeket a területeket Natura 2000 területekként tartják nyilván, és az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet* szabályozza

A Natura 2000 területek helyrajzi számos listáit az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékletei tartalmazzák. Fót város területén lévő Natura 2000 területek helyrajzi számai a rendelet 3. számú

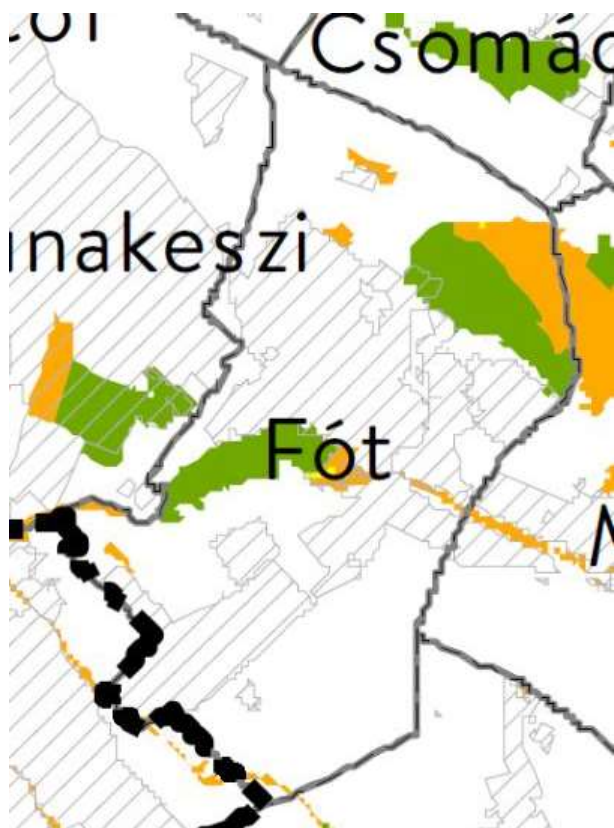
mellékletében a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található, kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területek, **Gödöllői-dombság peremhegyei (HUDI20040)** jelzete alatt található. A Natura 2000 területet a Fóti Somlyó-hegy védett területei, és az attól D-re a lakóterületekig és zártkertekig, illetve a Csomád felé vezető közútig terjedő rét, legelő és erdőterületek alkotják.

A Fóti Somlyó területét két Life projekt is érinti:

- **„Life 4 Oak Forests”** program keretében a Fóti Somlyó molyhos tölgyes erdeiben a biológiai sokféleség növelése érdekében invazív fajok irtása, szerkezet átalakítás, vadkiszorítás, madárodúk kihelyezése valósul meg.
- A 2013 szeptember-2020 augusztus közötti időszakban végrehajtott **„Szárzgyepék megőrzése Közép-Magyarországon”** című LIFE+ Nature projekt keretében a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által elvégzett beavatkozások, kezelések célja a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén még fennmaradt értékes szárzgyep területek természetességi állapotának helyreállítása, a területek megőrzése, összesen 9 projekthelyszínen. A projekt keretében a Somlyó területén is végeztek beavatkozásokat, kb. 17 ha-on eltávolították az idegenhonos és inváziós fehér akác-állományokat, valamint kb. 25 ha-on eltávolították, vagy ritkították az őshonos cserje-állományokat

### 2.12.2.3. Ökológiai hálózat

#### 77. ábra – Ökológiai hálózat övezetei Fóton



Forrás: OTrT 3/1. melléklete (részlet)

Az országos ökológiai hálózat területei a Trtv. alapján kerültek kijelölésre az OTrT országos övezetei között, s céljuk a természeti szempontból jelentős területek közti ökológiai kapcsolatok biztosítása.

Az ökológiai hálózat valamennyi övezete megtalálható a településen, az alábbi természetközeli területeket foglalják magukba:

#### Magterület:

- Fóti Somlyó-hegy területe,
- Mogyoródi-patak helyi jelentőségű természetvédelmi területe és környéke (a patak menti, de belterülettől délre eső kiterjedt területek, az ex lege láppal).

#### Ökológiai folyosó:

- Fóti Somlyó hegytől északra lévő mezőgazdasági és erdőterületek,
- Mogyoródi-patak menti területek (belterületi és a feletti szakasz),
- Csömöri-patak menti területek,
- Volt BM raktártól É-ra lévő mocsaras terület,
- Kisalag lakóterületi részétől É-ra lévő domboldal,
- Kőakó-dűlő D-i része (katonai gyakorlótértől É-ra).

### Pufferterület

- A Mogyoródi-patak menti természetvédelmi területet keleti irányból kiegészítő területrészt,
- Egy ingatlan a Fóti Somlyó hegy Natura 2000 besorolású ingatlanai közül.

### 2.12.3. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A város területén megjelent tájhasználati konfliktusok többségében a 1990 után bekövetkezett robbanásszerű belterület növekedéssel, jellemzően lakóterületi bővítésekkel van kapcsolatban.

A belterületek növekedése első lépésben a volt zártkertek lakóterületté minősítésével következett be, illetve más, még át nem sorolt területek állandó lakott területté válásával járt. Ezek a területek egyrészt jelentős infrastrukturális problémákkal küzdenek (közutak nem megfelelő kiépítettsége, közművesítési problémák), másrészt a beépülés az egykori változatos, hagyományos tájhasználatok visszaszorulásával jár.

Komoly konfliktust okoz, hogy ezek a – főleg magasabb térszíneken fekvő – lakóterületek a védett, sőt fokozottan védett természeti területekkel közvetlen határosakká váltak, a védett területek számára jelentős zavarást eredményezve. A lakóterületeken megjelenő gépjárműforgalom, az illegális hulladék elhelyezések stb. mind a védett terület rovására valósul meg. A problémának legjelesebb példája a Somlyó hegy védett területébe ékelődő kis lakóterület, ahol a terület megközelítéséhez a védett területen keresztül újabb és újabb utak jelennek meg a fokozottan védett növényzet pusztulásával.

A nem végiggondolt belterületté alakítással és a területek csatornázottságának hiányából ered, hogy a területen a talajvizek jelentősen szennyeződtek. Ennek eredménye, hogy a Fóti-tó elszennyeződött és mára fürdésre egészségügyi okok miatt alkalmatlanná vált. Hasonlóan szennyeződött a város vízmű kútjainak nagy része is, melyek többsége mára nem, vagy csak igen korlátozottan képes ivóvizet szolgáltatni. Konfliktust okoz, hogy a városi vízbázisok kijelölt illetve kijelölés alatt lévő védőterületei olyan területhasználatokat tartalmaznak, melyek az adott védőövezeti kategóriában nem lehetnének, mert az adott használat veszélyezteti a vízminőséget. A korlátozások jogosságát jelzi, hogy a kutak vize emberi hatásokra szennyeződtek és csak korlátozottan használhatók.

A jó közlekedési kapcsolatokat kihasználva létesült számos ipari és kereskedelmi telephely zöldmezős beruházásként, a termőterületeket csökkentve. Az autópályák mellé települt ipari, kereskedelmi zónák idegenül hatnak a tájban. Szerves kapcsolatuk a várossal szinte nincs. Attól izoláltan, minimális takarás nélkül jelennek meg a tájban

Tájhasználati problémát jelez a település közigazgatási területének alacsony, alig 12%-os erdősültsége, ami jelentősen elmarad az országos átlagtól és attól a mértéktől, amely a település domborzati, termőhelyi adottságához illeszkedne. Az alacsony erdősültség az élőhelyek, eredeti vegetációk visszaszorulása mellett a homoktalajon jelentkező szélerezőt is fokozza. Ezt jelentősen lehetne csökkenteni a mezőgazdasági területeken tagolását biztosító mezővédő erdősávokkal, melyek jelenleg nagyon hiányoznak a település közigazgatási határából.

Lokális tájhasználati konfliktust okoznak a város volt anyaggyerő helyei. Ezek szinte kivétel nélkül egykori homokbányák. A régi bányák zömében mindmáig rekultiválatlanok, illetve jobbára csak a spontán természetes rekultiváció által kezdenek csak átalakulni. Problémát jelent, hogy bennük időszakos illegális hulladék elhelyezés nehezen megakadályozható.



78. ábra - Táj- és természetvédelem



## 2.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

### 2.13.1. Települési zöldfelületi rendszer elemei

#### 2.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Fót közigazgatási területének kb. 40%-a művelés alól kivett, nagyrészt már beépített terület. Fót zöldfelületi rendszere az alábbi elemekből épül fel:

- erdők, erdősávok, külterületi facsoportok, fásítások;
- mezőgazdasági területek – szántók, gyepek és állandó borítottságú mezőgazdasági ültetvények (gyümölcsösök, szőlők);
- közparkok, közkertek, fásított közterek;
- fasorok és egyéb közlekedési zöldfelületek;
- korlátozottan közhasználatú zöldfelületek és intézménykertek;
- magánkertek.

Fót zöldfelületi rendszere mozaikos jellegű. Jellemző, hogy az egyes elemek a városrészek hangsúlyos pontjainál sűrűsödnek, főleg az oktatási intézmények és közpark területek elhelyezkedése révén. Ebből a sorból leginkább Fótújfalú városrész lóg ki, ahol a zöldfelületi központ a Fóti-tó környékére esik, relatíve távol a városrész központi részétől.

#### Zöldterületek

A közcélú zöldterületek (közparkok, közkertek) a városi ember mindennapos rekreációjára szolgálnak, aktív kikapcsolódásának színterei. Ezek a területeken kerültek kialakításra játszóterek, idősek pihenő kertjei, és egyben a fiatalok „agóra” jellegű gyülekezőhelyeit képezik. Egyúttal fontos szerepük van a beépített területek tagolásában, a kondicionálás, környezeti állapot javításában is.

A közparki jellegű területek jelentős számban és nagy kiterjedésben találhatóak meg a városban. Összesen több, mint 40 ha terület van ilyen jelleggel nyilvántartva vagy kezelve, de ezek jelentős része még kialakulatlan, vagy nagy fokú fejlesztést igényel, továbbá ebbe beszámításra került a nem korlátlan közhasználatú kastélypark területe is.

A funkcionáló zöldterületek az alábbiak:

- **Sípos Pál tér:** az Ófalu és környéke városrész nyugati részén található. A terület egy része óvoda tartalék területnek jelölt. A területen egy nagyobb foci pályának használt gyepezes terület van, illetve egy nagyobb méretű extenzív „erdei” játszótér. A terület közepes intenzitással fenntartott, közel 95%-ban zöldfelület.
- **Vörösmarty tér:** a történelmi városközpontban a Római katolikus templom előtti tér. A téren emlékmű található. A parkterület egy része még csak szabályozási tervben létezik, mivel rajta néhány lakóépület található. A tér a városközponthoz tartozó intenzíven kezelt közpark, ami közel 65%-ban zöldfelülettel borított. A téren kisebb fából is kevés példány van, ami így megfelelő rálátást biztosít a mellette lévő templomra.
- **Millenniumi emlékpark:** Kisalag városrész központjában lévő tér, egy részén a millenniumi emlékmű, másik részén játszótér található. A terület néhány éve került kialakításra, így fiatal

növényállománnyal rendelkezik. Rendszeresen gondozott és intenzív zöldfelületű a terület, ahol a zöldfelületi arány 60% körüli.

Kialakulatlan, vagy jelentős fejlesztést igénylő zöldterületek az alábbiak:

- **Móricz Zsigmond utcai közpark** Új-Fót központi részén található. A terület szabályozási terven van kijelölve, az új lakóterületek ellátását biztosítandó, de a jelentős nagyságú zöldfelületnek csak az északi végén került kialakításra játszó és fitnesskert, a többi területre csak kialakítatlan.
- **Veres Péter utcai park:** a Veres Péter utca melletti beépítetlen terület. A terület extenzív kialakítású, fejlesztésre szorul. A területen az egykori, elavult játszóeszközöket elszállították. A fátlan, gyepes területet jelenleg füves grundként használják, főleg fociznak rajta a környékbeli gyerekek.
- **Barczag utcai park:** a Vörösmarty utcai katolikus temető mellett, az Ófalu és környéke városrészben található. A területen a közpark még nem kialakított, jelenleg egy spontán beerdősült terület borítja. A közpark területét alkotó telkek sem igazodnak még az övezeti lehatároláshoz.
- **Németh Kálmán utcai park:** A Németh Kálmán utcában ( hrsz: 2815/2), Kisalag városrész központi részén található a jelenleg még nem kialakított zöldterület, amelyen jelenleg építőanyag kereskedés van. A területen faállomány, zöldfelület nem található.
- **Pataksor utcai terület:** a katolikus temető mellett a Régifót városrészben található, jelenleg spontán beerdősült terület, a meglévő telkek sem igazodnak még az övezeti lehatároláshoz.
- **József Attila utca melletti 2 közpark övezetű területsáv:** a József Attila utca egy szakaszon a kétszeresére szélesedik ki. Itt ténylegesen fákkal és nagyobb cserjékkel borított 13-14 m széles utcai közterületsáv van zöldterületi övezetbe sorolva. A terület közparkként igazán nem funkcionál, mivel ezen keresztül biztosított a szomszédos beépített ipari telkek megközelítése, alapvetően az ipari területet és az utca túloldalán lévő lakóterületeket közötti elválasztó szerepet tölti be részlegesen.

Nem zöldterületként szabályozott, de számottevő, parkosított zöldfelületek:

- Erkel Ferenc tér
- Vörösmarty utcai park
- Polgármesteri hivatal előtti tér
- Petőfi tér
- Kalácska ház előtti rózsakert
- Kossuth u. 1. sz. előtti rózsakert
- Kossuth u-i artézi kút környéke
- Mogyoródi buszmegálló virágos kert

Az Önkormányzat az alábbi 8 helyszínen alakított ki és tart fenn **játszótereket**, azok többnyire korszerű eszközökkel ellátottak:

**54. táblázat – Önkormányzati játszóterek**

Megnevezés	Játék szám	Építés ideje
Vásártéri játszótér u. hrsz.:5503/1	12 db.	2014-2016. között.
Pataksor u. - (Piac tér) hrsz.: 1115	6 db.	2014-2016. között.
Honfoglalás sétány- hrsz.: 4020/77	8 db.	2016.

Sipos Pál tér- hrsz.: 2458	12 db.	2014.
Somlyó- tó- hrsz.:290/4	8 db.	2016.
Millenium tér- hrsz.:2818	17 db.	2015.
Szent Benedek- hrsz.:4560/48	4 db.	2014.
Erkel Ferenc tér- hrsz.:2155	7 db.	2017.

*Forrás: önkormányzat*

Továbbá egy játszótér található a Dózsa György utcában, a zeneiskola mellett.

Az Önkormányzat számos **fitnessparkot** (szabadtéri tornapályát) is kialakított az elmúlt években, az alábbi helyszíneken:

- Ferency u. (hrsz.:5503/1)
- Pataksor u. (hrsz.: 1115)
- Honfoglalás sétány (hrsz.: 4020/77)
- Sipos Pál tér (hrsz.: 2458)
- Somlyó- tó (hrsz.:290/4)
- Millenium tér (hrsz.:2818)

2020 májusában – a karantén okozta bezártságra adott válaszként – alakult meg a **NAPKERT, Fót közösségi kertje**, mely a Fáy András Általános Iskola és a Fóti Közhasznú Nonprofit Kft. által üzemeltetett kertészet között húzódó területen található. A terület teljes nagysága kb. 1500 m<sup>2</sup>, amelyen 20 db 50 m<sup>2</sup>-es parcella került kialakításra.

**A Károlyi-kastély parkja** besorolását tekintve magán intézmény-kert (különleges terület), de megkerülhetetlen szerepe van a város zöldterületi ellátottságában. A védett történeti kertként nyilvántartott park kialakítása tájképi jellegű, igen értékes faállománnyal rendelkezik. A park egyes részei jelentősen átalakultak az elmúlt évtizedek nem kastélykert szerű használata miatt, így számos épület került elhelyezésre, ami a történeti kert korabeli állapotú visszaállítását csak töredékesen teszi lehetővé. A park zöldfelületi szempontból gazdag növényállománnyal rendelkezik. A területének 83%-a zöldfelület, fenntartása átlagosnak mondható.

### **Erdőterületek**

Az Országos Erdőállomány Adattárban összesen 425 ha erdőterületet tartanak nyilván Fót közigazgatási területén. Az erdőterületek 73%-a védelmi elsődleges rendeltetésű, 17%-ot tesznek ki a gazdasági erdők, a fennmaradó 10% egyéb rendeltetésű területként nyilvántartott. A városban parkerdők (közjóléti rendeltetésű erdők) nincsenek. Ilyen célra a Fóti-tó melletti erdő lenne alkalmas egyedül. A város jellegzetessége, hogy nemcsak a külterületeken, hanem a belterületeken is vannak erdő besorolású területek, összesen 22,5 ha nagyságban, de ezen erdőterületek egy része csak a településrendezési tervben szerepel. Belterületen a vasúti pálya mellett található nagyobb fásított területekre jellemző, hogy bár jelentősebb faállománnyal rendelkeznek, de erdőtervezés során mégsem vették őket figyelembe, ugyanakkor a város a szabályozási tervében szintén véderdő övezetbe sorolta ezeket a területeket. Ezek az erdők jellemzően minimális szélességgel és igen hosszan nyúlnak el a vasút mellett, ezért erdészeti művelése a területnek igen költséges és nem hatékony, ugyanakkor környezetvédelmi szerepe jelentős a város belsejében. Ilyen nem erdőtervezett erdő található még a nyugati ipari területen is, ahol az erdőtervben egy sokkal kisebb területet tartanak nyilván erdőként, mint a szabályozási tervben.

Jelenleg jellemzően sem az ipari, kereskedelmi létesítmények, sem az erdőterületek kialakítása nem történt meg. Itt fontos lenne, hogy az ipari fejlesztések megvalósítása előtt kerüljön telepítésre az erdő, mivel annak megfelelő környezeti izoláló hatásának kifejtéséhez legalább évtizednyi időre van szükség.

### Intézményi zöldfelületek

Ide soroljuk mindazon intézményeket, amelyek jellegüknél fogva is területüknek meghatározó részét biológiailag aktív növényfelületekkel szokták kialakítani és fenntartani. Ezek a területek jelentik a közparkokon, közkerteken kívüli legjelentősebb, részben közhasználatú, intenzíven fenntartott zöldfelületeket. Fót területén az alábbi típusú intézményterületek találhatók:

- 7 db **óvoda /és bölcsőde** található (részben vegyes intézmények), az intézmények kertjei megfelelő méretű zöldfelületekkel rendelkeznek, a kertekben játszóterek és a gyepes játszófelületek magas arányban vannak jelen, jellemzően 50-60% körüli átlagos zöldfelületi aránnyal rendelkeznek.
- 6 db **általános iskola, egy zeneiskola és három középiskola** található. Az iskolakertekben a sportudvarokra, sportpályákra van nagyobb igény, ezért a kertek jelentős részét ezek az elemek foglalják el. Az egyéb fásított, gyepes igazi zöldfelületek aránya kisebb. A fásítás ezen létesítmények esetében leginkább a sportterületek árnyékolását szolgálja, esetleg a hely szűkössége miatt hiányzik (régie létesítmények esetében).
- **Károlyi István Gyermekközpont** (hrsz: 1553) a Károlyi kastély parkjának egy részében került kialakításra, ennek megfelelően igen jelentős méretű zöldfelülettel rendelkezik. A zöldfelület arány 40%-os és a park sok idős fáját megőrizték, így jelentős zöldfelületi értéket képviselnek. A létesítmény zöldfelületi fenntartása közepesen intenzív, közforgalom számára csak erősen korlátozottan megtekinthető.
- Egyéb közművelődési intézmények között meg kell említeni
  - a **Vörösmarty Művelődési ház** területét, amelynek csupán kb. 35%-os a zöldfelületi borítottsága, de területén néhány idősebb, nagyméretű faegyed él, valamint
  - a **Németh Kálmán Emlékház** területét, amely igen jelentős közel 80%-os zöldfelületi borítottságú, azonban a valaha bizonyosan impozáns fákkal, parkkal rendelkező terület ma alulgondozott és fásszárú állománya is szegényes.
- A városban két jelentősebb sporttelep található:
  - a **Fót SE, foci és tenispálya (Kossuth u. 36.)** Ófalu és környéke városrészben a Károlyi kastélypark szélén található, a területen gyepes focipálya és egyéb pályák találhatóak öltözőkkel. Zöldfelületi szempontból a pálya körüli idős faállomány a legértékesebb, illetve a közepes állapotú gyepes pályák. A telepen a zöldfelületi arány igen magas, 85% feletti.
  - Sporttelep (Németh K. u.)** – Kiszálag városrész központi részén található a sportterület, amely gyakorlatilag egy nagy, egykor füves focipálya. A pálya körül jegenyenyár, és fehér nyárfából álló fasor van. A zöldfelületi arány itt is magas, de a fenntartás intenzitása alacsony.
- A **Fóti-tó (Somlyó-tó) környezetében** korábban ifjúsági tábor és Strandfürdő üzemelt. Az egykori úttörőtábor mára igen leromlott állapotú épületekkel rendelkezik, azokat évek óta nem használják. A tó vizének rossz minősége miatt a tóban való fürdést az ÁNTSZ korábban megtiltotta, így a strand is bezárt. A tiltás miatt a területet egyre inkább a horgászni vágyók foglalták el. A tó környezetét emellett továbbra is sokan látogatták rekreációs céllal. A

Somlyó-tó környezetében az alábbi jelentős fejlesztések történtek az elmúlt időszakban, nagyban növelve a terület színvonalát és népszerűségét:

- a. Cross bringapark (2019.)
  - b. Kalandpark 10 éves korig (2019.)
  - c. Sütögetők (3 db – 2019.)
  - d. Techball asztal (2020.)
  - e. Bringapálya bővítés II. szakasz (2020.)
  - f. Sakkasztal (2020.)
- A városban az alábbi négy **temetőterület** található:
    - a. Vörösmarty u. Öregfalusi temető
    - b. Alagi u. Kisalagi temető
    - c. Vörösmarty u. Katolikus temető
    - d. Vörösmarty u. Református temető

### Közterületi zöldfelületek

Az egyes szigetszerű közösségi zöldfelületi elemeket legfeljebb az utcai fasorok láncolata kapcsolja össze, de ez a láncolat sok helyen erősen hiányos. Bár Fóton alig van olyan utca, mely ne rendelkezne valamennyi zöldfelülettel, illetve fasorral, mind a régi mind az újabb beépítések esetében hiányosak a közterületi fásítások. A fasorok hiánya helyenként a keskeny közterületi méretekből adódik, de néhol a megfelelő terület ellenére sincs sok út menti fa, fasor. A fasorok részletes felmérése a 2018-as fakataszter keretében történt, de a felmérés nem terjedt ki minden állapotjellemzőre és nem követte folyamatos felülvizsgálat, így nem áll rendelkezésre naprakész (térinformatikai) nyilvántartás.

A fakataszter kb. 5 ezer fát tartalmaz, azok helyének és néhány alapparaméterének megadásával. Az új telepítésű fasorok egységesekek, a régi telepítésűek azonban több fajból, fajtából tevődnek össze. A fák jelentős része díszfa, nem honos és nemesített, az őshonos fajok aránya alacsony. Jelentős a gyomósító, idegenhonos fajok, mint pl. akácfa aránya, és kiemelkedően magas a különböző gyümölcsfák és azok díszfa változata (pl. dió, cseresznye, vérszilva).

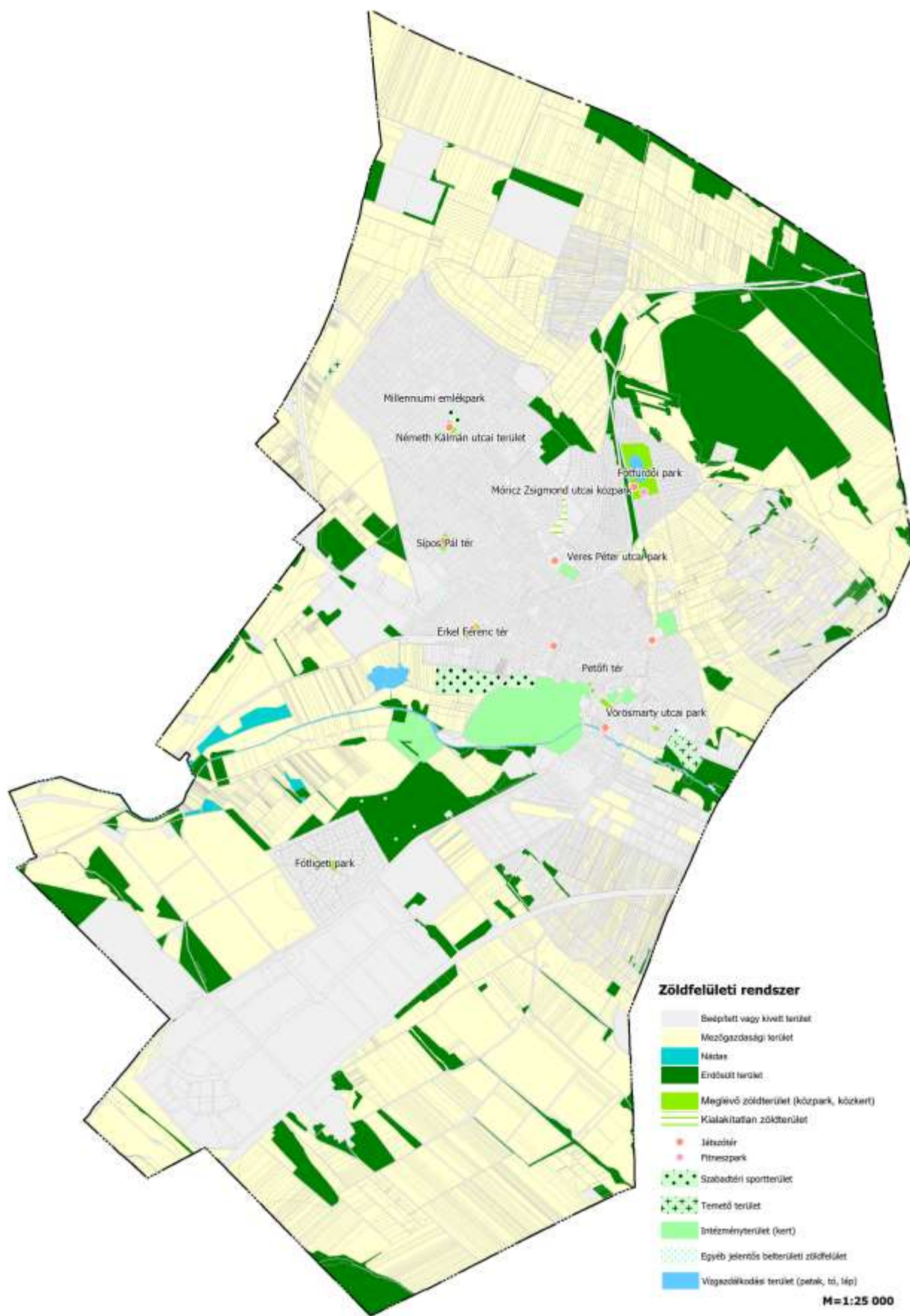
A települési zöldfelületeken lakossági, egyesületi és önkormányzati faültető akciókra alkalomszerűen kerül sor (ld. Fatestvér Program). A közterületi zöldfelületfejlesztéseket az elmúlt évekből az alábbi táblázat foglalja össze:

**55. táblázat – Megvalósult zöldfelületi fejlesztések 2017-2020. között**

Év	virágládák beültetéssel	virágszigetek kialakítása	faültetés	virágoszlop
2017.	-	15 db	122 db	-
2018.	35 db	13 db	223 db	-
2019.	4 db	4 db	60 db	-
2020.	-	-	10 db	10 db

*Forrás: Hatósági Osztály*

79. ábra – Zöldfelületi rendszer



### 2.13.1.2. Zöldfelületi ellátottság értékelése

Egy település zöldfelületi ellátottságát a közösség által igénybe vehető zöldfelületek nagysága, illetve ezek térbeli elhelyezkedése határozza meg. Fóton a szabadtéri rekreációs területként funkcionáló, zöldterületként szabályozott területek összes nagysága 10,5 ha, amely alapján az egy főre eső közpark, közkert ellátottság csak 5 m<sup>2</sup>/fő körül alakul. Ez az érték elmarad az optimális értéktől (nemzetközi ajánlás: 9m<sup>2</sup>/fő), de a helyzetképhez hozzátartozik, hogy Fót területén egyrészt a lakosság jelentős része önálló kerttel rendelkezik, másrészt az ellátottsági helyzetet javítják a korlátozottan közhasználatú intézménykertek (pl. a Károlyi-kert) is. A település játszóterei jellemzően jó állapotúak, számos új fitnesspark is létesült az elmúlt években, de további játszóterek, szabadtéri sportterületek kialakítása indokolt az ellátatlan területeken, elsősorban az újonnan beépülő lakóterületeken.

A településrendezési eszközökben az Önkormányzat jelentős bővítési lehetőséget biztosított a zöldterületeknek, ezek tervszerű kialakítása, fejlesztése nagyban képes javítani a zöldterületi ellátottságot.

A közcélú zöldfelületek térbeli elrendeződése nem egyenletes, az egyes városrészek zöldfelületi karaktere, zöldterületi ellátottsága az alábbiak szerint jellemezhető.

#### Egyes városrészek zöldfelületi ellátottsága

Fót három megszervezesebb városrésze Ófalu és környéke, Új-Fót és Kisalag. A város részét képezi továbbá Fótliget, Fót Déli Vállalkozási terület, illetve Sikátorpuszta.

##### Ófalu és környéke

Az Ófalu és környéke képezi a város történelmi részét. A Dózsa György úttól keleti és déli irányban helyezkedik el. Itt található a katolikus plébánia templom, a református és az evangélikus templom, a Károlyi István Gyermekközpont, a művelődési ház, valamint a polgármesteri hivatal. A kastélykert jelentősen hozzájárul a terület kedvező zöldterületi ellátottságához. A történelmi városközpontba számos kisebb nagyobb teresedés, zöldterület került kialakításra, de az összkép nem kellően vonzó, közúti közlekedés dominálja a városképet. A lakóházakhoz tartozó zöldfelületek kicsik, általában a telek 40%-a vagy kevesebb.

##### Fótújfalu

Új-Fót Kisalag és Ófalu között helyezkedik el. Határai Ebben a városrészben található Fót új negyede, amit sokan Fót Rózsadombjának neveznek. A városrész központja a Szent Benedek park környékén helyezkedik el. A lakóövezetekben a zöldfelületi aránya változó, erősen függ a beépítés jellegétől, de általánosságban a telekfelület 50% illetve azt meghaladó mértékű. Ebben a városrészben napjainkban építenek be egy új területet, ami a legkedvezőbb elhelyezkedést nyújtja majd Fóton. Könnyen megközelíthető lesz a Fóti-tó, a Somlyó és a lőtér, illetve a térség egyes pontjairól körpanoráma látható. A már beállt lakóterületeken belül egyenletes távolságra kerültek kialakításra kisebb-nagyobb közkertek, játszóterek (Erkel Ferenc tér, Veres Péter utcai park), de azok még fejlesztésre, funkcióbővítésre szorulnak. A Móricz Zsigmond utcai park kialakításával kedvező zöldterületi ellátottság biztosítható az új beépítésű területen.

##### Kisalag



A városrész központja a Petőfi szobor környékén helyezkedik el. Ezen városrészen kisebb üzletek, intézmények (rendelőintézet, általános iskola, futballpálya). Ezen kívül leginkább csak lakóházakból áll a térség. A lakóházaknál a zöldfelület aránya jellemzően magas, 60 % vagy a feletti. A szabadtéri rekreációs funkciók a városrész központjában csoportosulnak, a Millienniumi emlékpark korszerű rekreációs (sport és játszó) lehetőségeket biztosít a helybéli lakosság számára, de a terület jobb ellátása érdekében további zöldterületi fejlesztések lennének indokoltak.

### **Fóti-tó környéke (lakó és üdülőterületek)**

Fót legnagyobb nyaraló térsége is ehhez a városrészhez tartozik. Ez a rész mára egyre inkább állandóan lakott városrészé alakul. A tó környékén jelentős rekreációs létesítmények kerültek kialakításra, amelyek az egész város lakossága számára biztosítanak kikapcsolódási lehetőséget.

### **Fótliget**

A terület a rendszerváltásig katonai kiképző telep és katonai objektum volt, az elszórt épületek közötti területet gazdagon fásították álcázási okokból. A terület ma is gazdag faállománya ennek köszönhető. A lakóparkon belül jellemzően családi házas, ikerházas és az összeköltöző családtagok számára épülő többgenerációs házak épülnek. A Lakóparkon belül játszótérrel, kosárlabdapályával kialakított 1 hektáros park épült, amely a döntően Budapestről és az agglomeráció más településeiből átköltöző fiatalok számára biztosít családi közösségi teret. A családi házas részeken és a közterületeken is magas a zöldfelületi arány. A családi házaknál 60 % vagy azt meghaladó és a közterületeken is 50% körüli, ráadásul rendszeresen és intenzíven fenntartott.

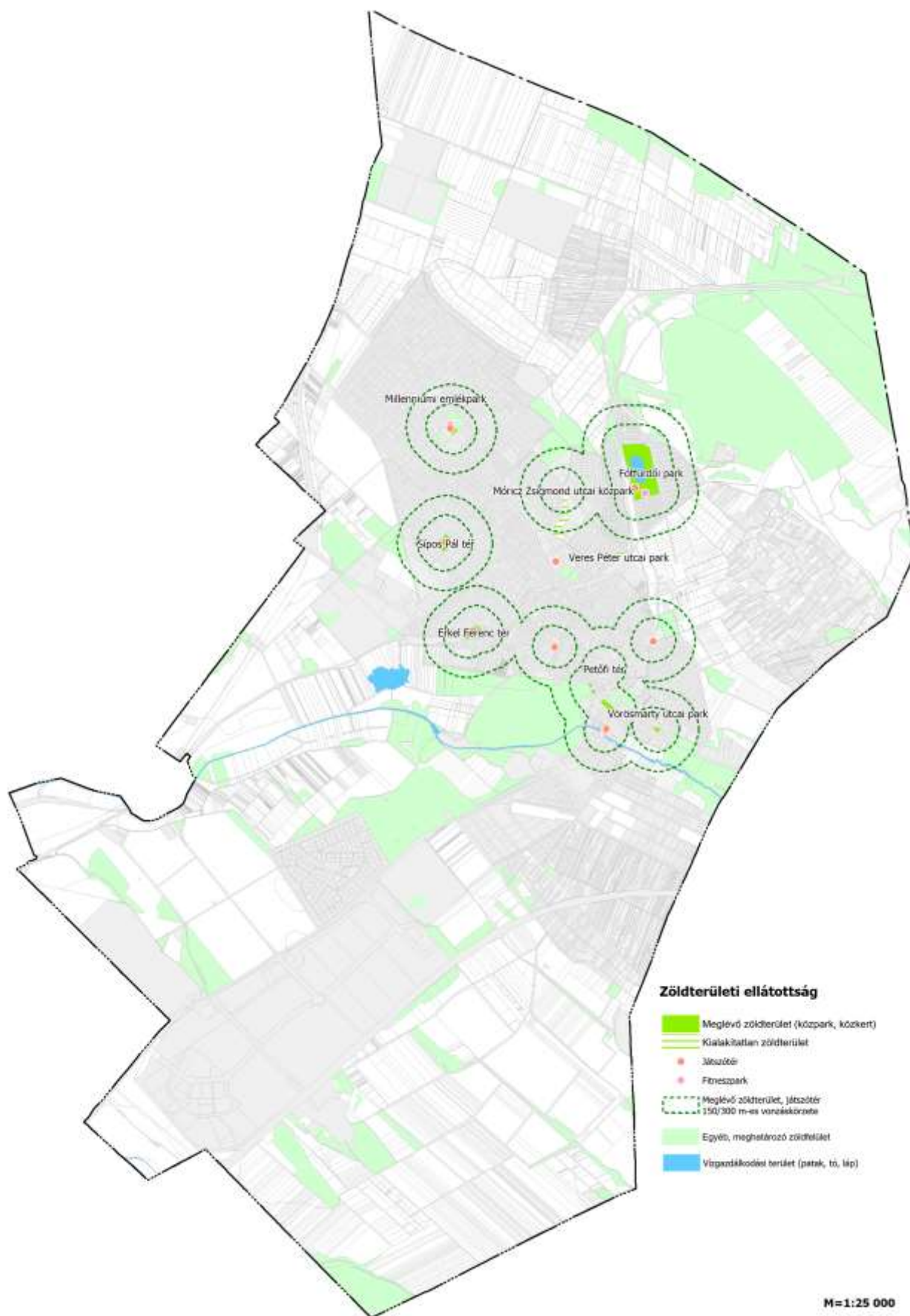
### **Sikátorpuszta**

Fót legkisebb települési része, gyakorlatilag egy hatalmasra nőtt tanyaközpont. Az épületek többsége a mezőgazdasági termeléshez szükséges tároló, gépraktár és állattartó létesítmény. A terület lazán beépített, főleg családi házak jellemzők. A beépített területen a zöldfelületi arány magas (60%, vagy meghaladó), de ezek alacsony intenzitásúak, illetve sok az állatok számára kialakított kifutó, ahol a gyepfelület hiányzik.

### **Fót Déli Vállalkozási terület**

Legismertebb pontja az Auchan áruház és környéke az M3-as és M0-ás autópályák csomópontjánál. A Városrészi elnevezés alapján nem ide sorolt a 2102-es út túloldalán a volt BM raktárak helyén létrejött East Gate Business Park is. Itt jellemzően raktározási logisztikai tevékenység folyik, illetve ide települt a térségi Volán fő telephelye, javítóbázisa és garázsa. A vállalkozási területek zöldfelületei általában jó, közepes állapotúak és a telkek 20%-át alkotják. A beépítetlen részeken jellemzően parlagterületek vannak, itt a parlagfű és egyéb gyomnövény megjelenésének veszélye nagy, még ha a kaszálásuk legalább a veszélyes növény virágzásának idejében biztosított is.

80. ábra – Zöldterületi ellátottság



### 2.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- Alacsony erdősültségi arány, a településrendezési tervben előírányozott (részben belterületi) erdősítések nem valósultak még meg.
- Elégtelen a városban a fajlagos (egy főre számított) zöldterületi ellátottság, a városrészekben eltérő mértékben, de további zöldterületfejlesztési beavatkozások indokoltak.
- A meglévő zöldterületek sok esetben funkcióhiányosak, növényzetük is fejlesztést igényelne a kedvezőbb környezeti kondíciók biztosítása érdekében.
- A város utcái, útvonalai eltérő mértékben fásítottak, hiányoznak a tervszerűen kialakított és fenntartott egységes fasorok. A közterületi faállomány nagyon vegyes fajösszetételű, a tájjellegnek sok esetben nem megfelelő fajták találhatók.
- A jelentős átmenőforgalommal bíró, településképi szempontból is meghatározó közterületek zöldfelületi kialakítása sok esetben még elégtelen, kedvezőtlen összehatást eredményezve.
- Az Önkormányzat által elkészített fakataszter nem naprakész, a nyilvántartás folyamatos karbantartása még nem valósult meg.

## 2.14. Az épített környezet vizsgálata

### 2.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

#### 2.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

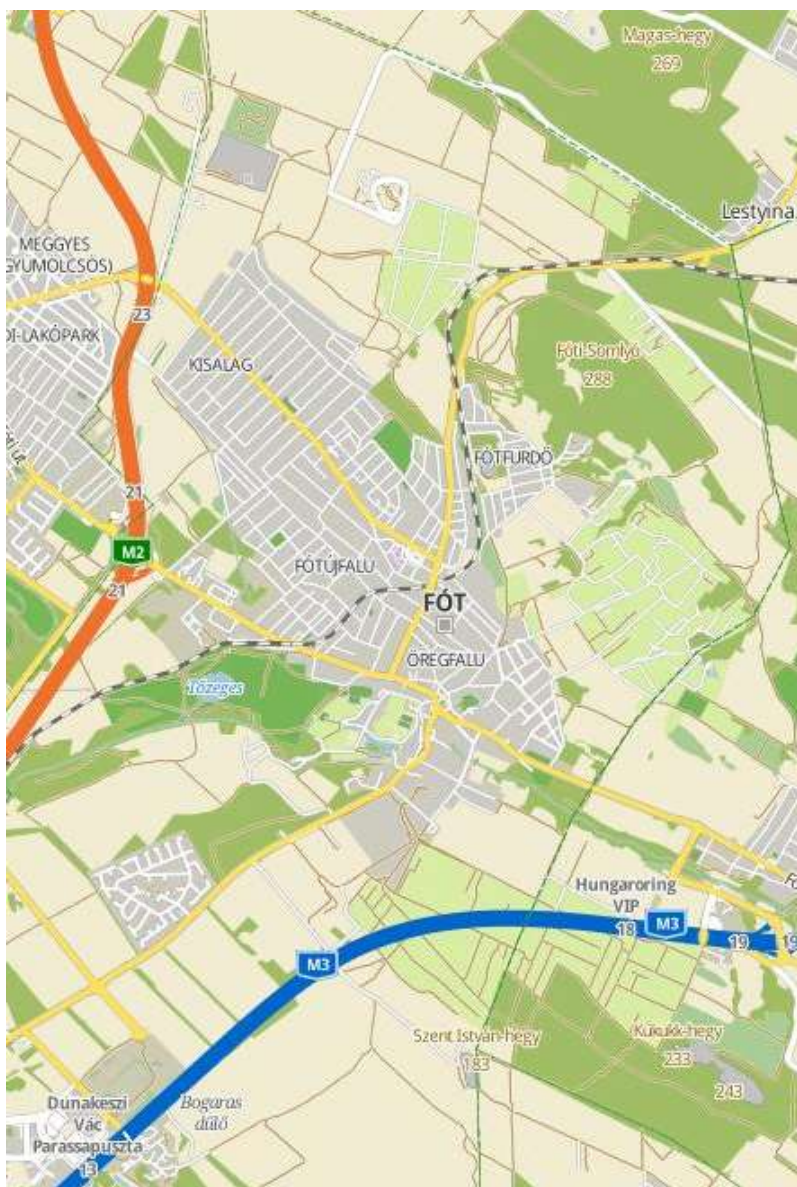
A középkori eredetű, regionális jelentőségű utak metszéspontja környezetében kialakult település szerkezetét összenőtt és különálló mozaikos struktúra jellemzi.

A település fő szerkezeti tengelyei:

- északnyugat-délkeleti irányú Keleti Márton utca – Györffy István út – Kossuth Lajos utca – Vörösmarty utca útvonal (amely Dunakeszi felől Fóton és Mogyoródon át Gödöllő felé biztosít közúti összeköttetést),
- északkelet-délnyugati irányú Régi Fóti út – Károlyi István utca – Kossuth Lajos utca – Dózsa György utca – Szabó Dezső utca útvonal (amely a fővárost kapcsolja össze Fóton keresztül a Hatvani- és Váci országutak közé ékelődött településekkel).

Meghatározó eleme Fót településszerkezetének a Budapest – Rákospalota-Újpest – Veresegyház – Vác vasútvonal városon átvezető szakasza, ami gyakorlatilag a lakott területeken halad keresztül kelet-nyugati irányban, csakúgy, mint a Mogyoródi-patak, mely a Károlyi kastély parkját szeli át.

81. ábra – Fót elhelyezkedése, szerkezeti felépítése



Forrás: Open Street Map

A város történeti magja, az Ófalu központja, több meghatározó elemből áll:

- a Károlyi István Gyermekközpont (volt Károlyi kastély területe, melynek elszigetelt nagy területe mindössze egy bejáraton át érhető el),
- a Vörösmarty Mihály térnél lévő park és környezete, a római katolikus templom,
- a Vörösmarty térről induló sugaras irányú utcákkal tagolt lakóterület.

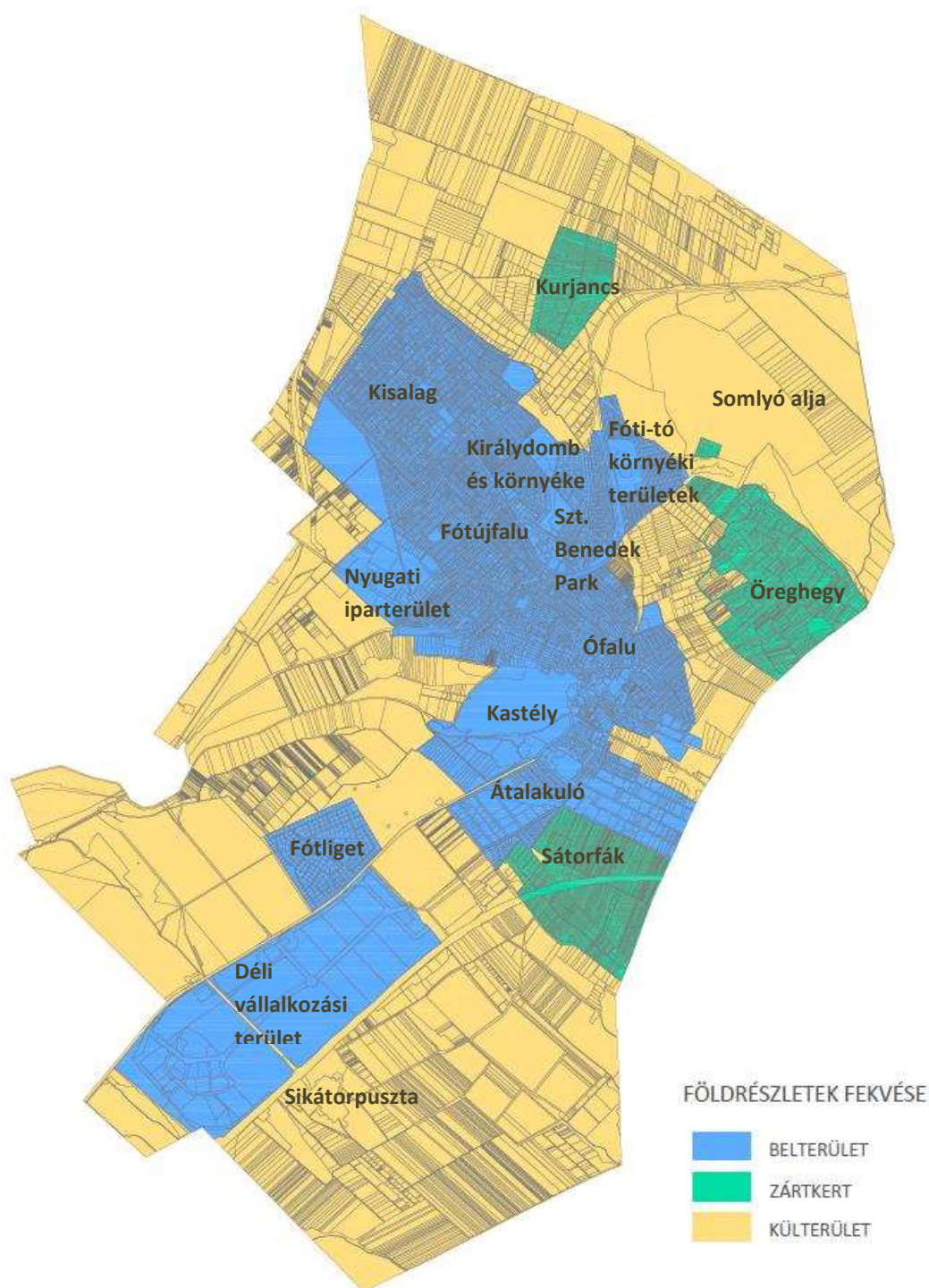
A vasúttól északra, északkeletre terül el Új-Fót. Fót-Újfalutól északnyugatra fekszik Kálalag, melyet 1951-ben csatoltak Fóthoz. A mérnöki rendszerű, szabályos utcaszerkezettel rendelkező városrész csak az elmúlt évtizedekben nőtt össze Új-Fóttal. Új-Fót és a Somlyó között található a Fóti-tó és az azt körülvevő szabályos utcaszerkezettű, egyre inkább lakóterületté alakuló üdülőterület.

A Somlyótól északnyugatra található Kurjancs kertés mezőgazdasági területei, keskeny hosszúkás telkeivel, keskeny utcáival. A Somlyótól délre, a város keleti felén található egy másik nagy kertés mezőgazdasági terület, az Óreghegy. Az M3-as autópálya Mogyoród felé eső szakasza mentén

található a város harmadik kertés mezőgazdasági területe (Sátorfák, István-hegy). Fót északi részén mezőgazdasági területek, északkeleti részén a Somlyó hegyei védett természeti területei találhatók.

Fót meghatározó külterületi útja a Régi Fóti út, melyre felfűzve találhatók a déli iparterületek és a Fótliget lakópark. Az M3-as autópálya és a Régi Fóti út között, valamint a korábbi honvédségi területen kereskedelmi, szolgáltató és ipari gazdasági területek vannak kijelölve. Az M3 autópálya délkeleti oldalán (Mogyoród határáig) erdőfoltokkal tagolt mezőgazdasági területek vannak. Ide ékelődik be, a várostól teljesen elszigetelten, az Auchan áruház szomszédságában található Sikátorpuszta, mely a Régi Fóti útról délkelet felé vezető Sikátorpusztai út végén található.

82. ábra – Földrészlet vizsgálata fekvésük alapján

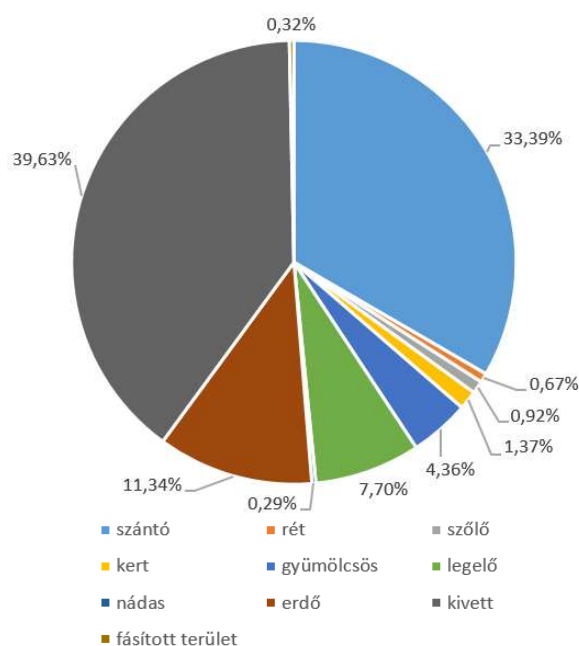


Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

A Földhivatali nyilvántartásból is jó látszik, hogy a város lakóterületeitől elkülönül Fótliget és a Déli Vállalkozási területei. A zártkerti területek a lakóterületeket mellett találhatóak, de azoktól jelenleg mezőgazdasági területek választják el.

### 2.14.1.2. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

83. ábra – Művelési ágak megoszlása a település területén belül



Fót közigazgatási területe 3741 hektár, ebből a belterület 1078 hektár, a zártkert 263 hektár és a fennmaradó külterület 2400 hektár. Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján a város közigazgatási területének legnagyobb része beépítésre szánt, kivett terület (39,63 %), közel ugyanekkora hányada (33,39%) szántó művelés alatt álló terület és jelentős (11,34%) erdő művelés alatt álló területtel is rendelkezik a település.

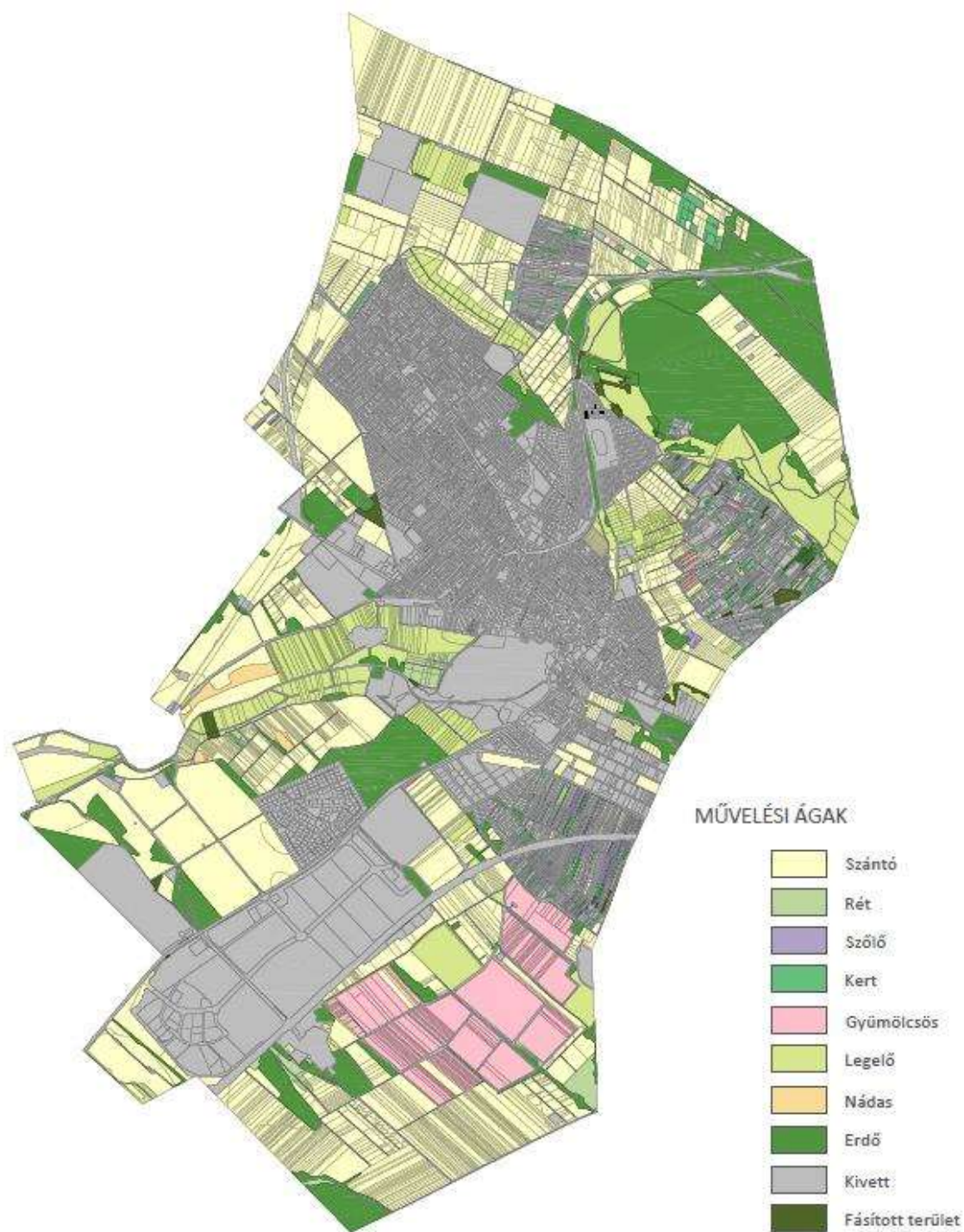
Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

56. táblázat – Földrészletek statisztikája művelési áganként

Művelési ág	Földrészletek száma	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi aránya a településen belül (%)
<b>Szántó</b>	2938	12498700,59	1249,87	33,39
<b>Rét</b>	80	251711,50	25,17	0,67
<b>Szőlő</b>	327	345842,92	34,58	0,92
<b>Kert</b>	440	514682,77	51,47	1,37
<b>Gyümölcsös</b>	202	1633591,69	163,60	4,36
<b>Legelő</b>	456	2880872,57	288,09	7,70
<b>Nádas</b>	21	107391,89	10,74	0,29
<b>Erdő</b>	160	4245982,19	424,60	11,34
<b>Kivett</b>	8508	14832695,09	1483,27	39,63
<b>Fásított terület</b>	32	121053,49	12,11	0,32

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

84. ábra – Földrészlet statisztika művelési áganként



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.



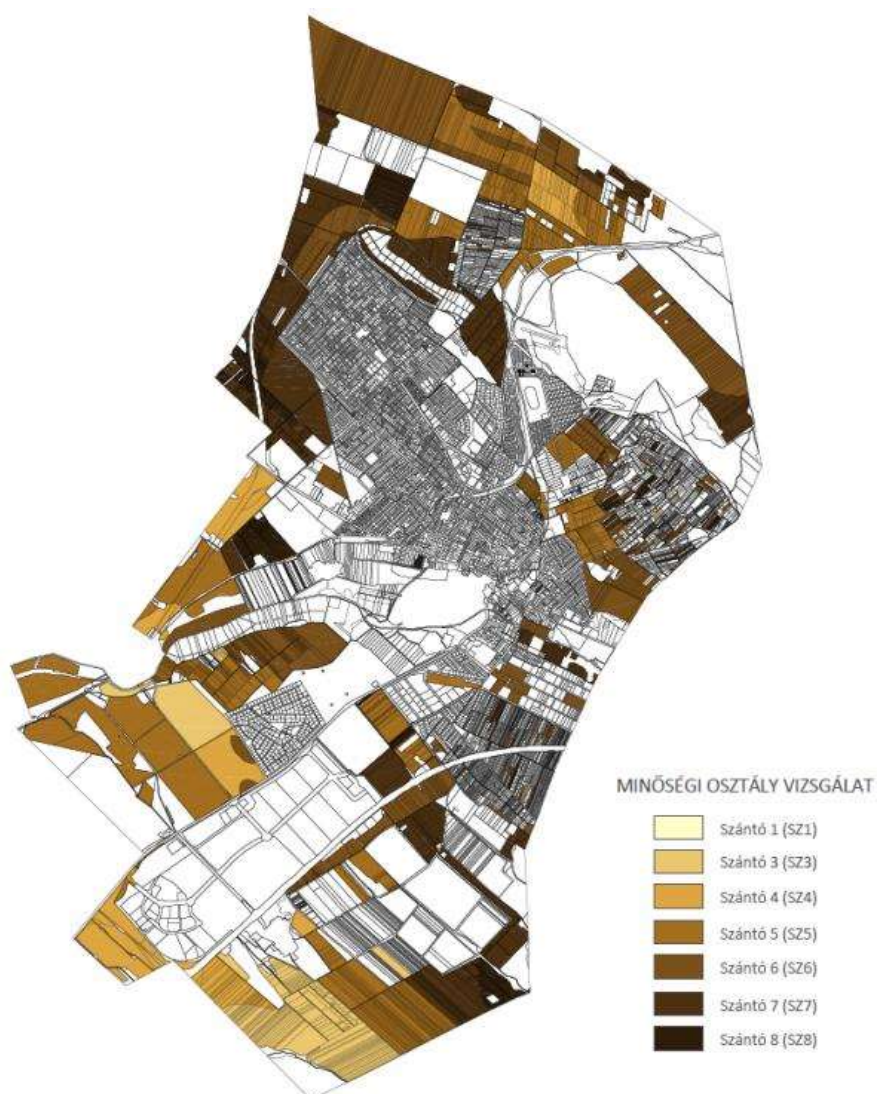
## Szántó művelési ág

57. táblázat – Szántóterületek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Szántó területen belül (%)	Település területén belül (%)
SZ1	731,09	0,07	0,01	0,00
SZ3	1173532,32	117,35	9,39	3,14
SZ4	1177127,59	117,71	9,42	3,14
SZ5	3714119,74	371,41	29,72	9,92
SZ6	3222424,05	322,24	25,78	7,04
SZ7	576630,80	57,66	4,61	1,54
<b>Összesen</b>	<b>12498700,59</b>	<b>1249,87</b>	<b>100,00</b>	<b>33,39</b>

*Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás*

85. ábra – Szántóterületek minőségi osztályai



*Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.*

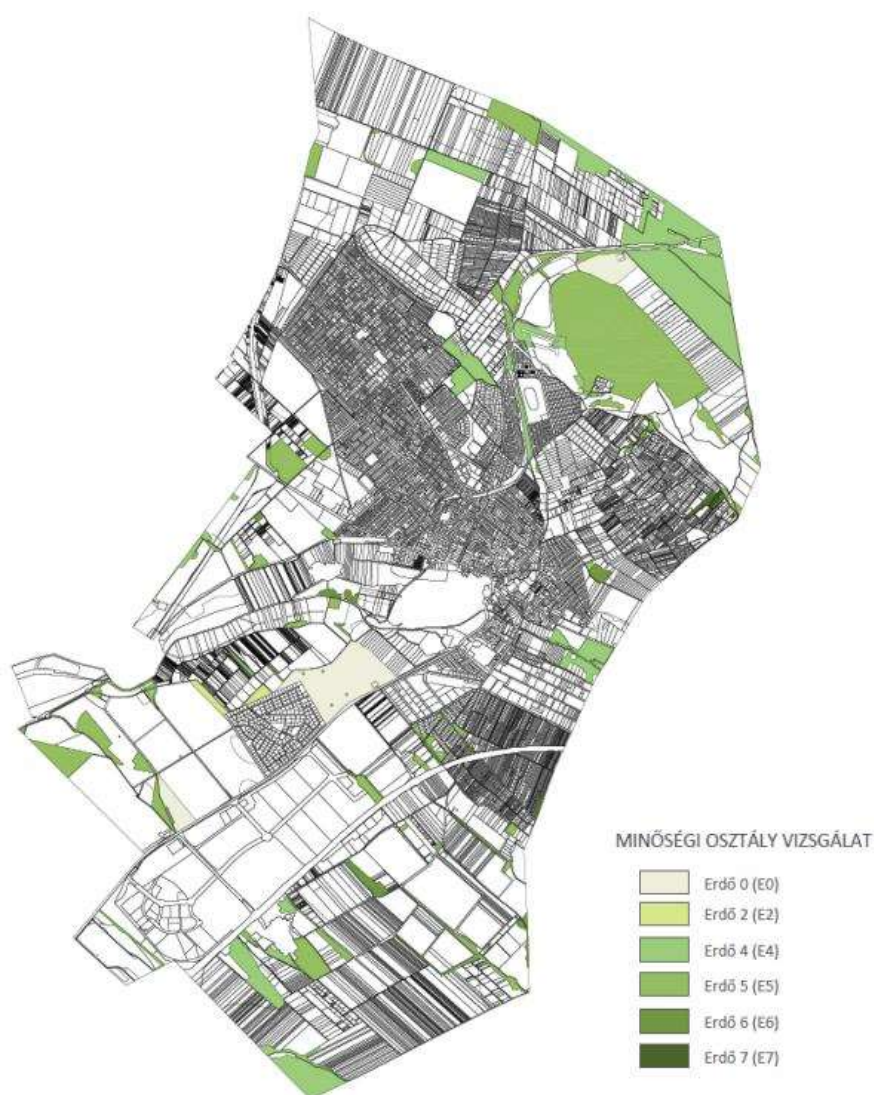
## Erdő művelési ág

58. táblázat – Erdőterületek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Erdő területen belül (%)	Település területén belül (%)
E0	531669,87	53,17	12,52	1,42
E2	45268,29	4,53	1,07	0,12
E4	1555644,42	155,56	36,64	4,16
E5	1987635,87	198,76	46,81	5,31
E6	116706,72	11,67	2,75	0,31
E7	9057,02	0,91	0,21	0,02
<b>Összesen</b>	<b>4245982,19</b>	<b>424,60</b>	<b>100,00</b>	<b>11,34</b>

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

86. ábra – Erdőterületek minőségi osztályai



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

## Gyep (Rét, Legelő) művelési ág

59. táblázat – Rét területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Rét területen belül (%)	Település területén belül (%)
R4	9850,67	0,99	3,91	0,03
R5	84941,37	8,50	33,75	0,23
R6	70289,49	7,03	27,92	0,19
R7	71119,21	7,11	28,25	0,19
R8	15510,76	1,55	6,16	0,04
<b>Összesen</b>	<b>251711,50</b>	<b>25,17</b>	<b>100,00</b>	<b>0,67</b>

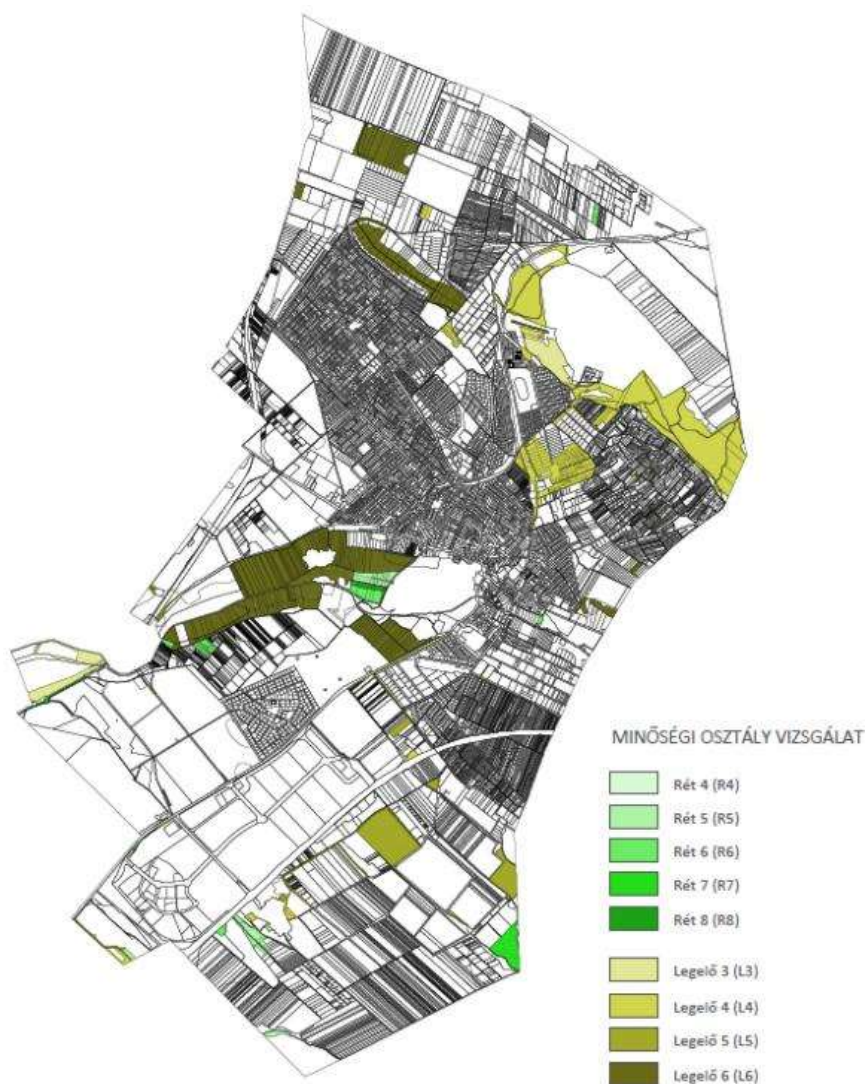
*Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás*

60. táblázat – Legelő területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Legelő területen belül (%)	Település területén belül (%)
L3	176481,35	17,65	6,13	0,47
L4	1071845,87	107,18	37,21	2,86
L5	299207,38	29,92	10,39	0,80
L6	1333337,97	133,33	46,28	3,56
<b>Összesen</b>	<b>2880872,57</b>	<b>288,09</b>	<b>100,00</b>	<b>7,70</b>

*Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás*

87. ábra – Gyepterületek minőségi osztályai



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

## Szőlő, Kert, Gyümölcsös, Nádas, Fásított művelési ágak

61. táblázat – Szőlő területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Szőlő területen belül (%)	Település területén belül (%)
Sző4	1166,56	0,12	0,34	0,00
Sző5	1991,95	0,20	0,58	0,01
Sző6	106838,35	10,68	30,89	0,29
Sző7	72818,89	7,28	21,06	0,19
Sző8	163027,17	16,30	47,14	0,44
<b>Összesen</b>	<b>345842,92</b>	<b>34,58</b>	<b>100,00</b>	<b>0,92</b>

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

62. táblázat – Kert területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Kert területen belül (%)	Település területén belül (%)
K4	19554,35	1,95	3,80	0,05
K5	31208,22	3,12	6,06	0,08
K6	254281,59	25,43	49,41	0,68
K7	140257,77	14,03	27,25	0,37
K8	69380,84	6,94	13,48	0,19
<b>Összesen</b>	<b>514682,77</b>	<b>51,47</b>	<b>100,00</b>	<b>1,37</b>

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

63. táblázat – Gyümölcsös területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Gyümölcsös területen belül (%)	Település területén belül (%)
Gy4	405086,43	40,51	24,80	1,08
Gy5	1185460,02	118,54	72,57	3,17
Gy6	27301,91	2,73	1,67	0,07
Gy7	8888,01	0,89	0,54	0,02
Gy8	6855,32	0,69	0,42	0,02
<b>Összesen</b>	<b>1633591,69</b>	<b>163,36</b>	<b>100,00</b>	<b>4,36</b>

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

64. táblázat – Nádas területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Nádas területen belül (%)	Település területén belül (%)
N3	73791,44	7,38	68,71	0,20
N4	33295,24	3,33	31,00	0,09
N6	305,21	0,03	0,28	0,00
<b>Összesen</b>	<b>107391,89</b>	<b>10,74</b>	<b>100,00</b>	<b>0,29</b>

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

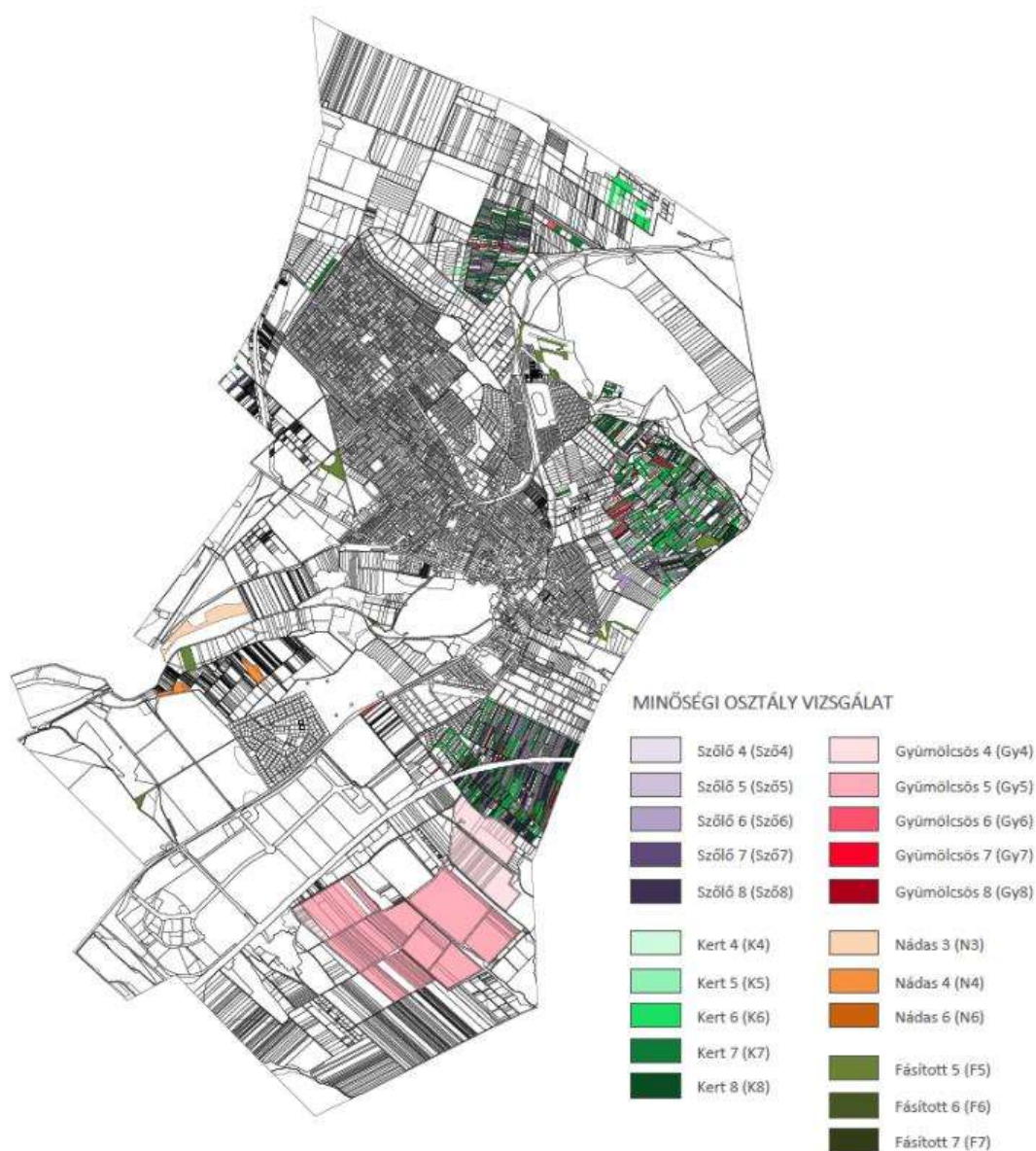
65. táblázat – Fásított területek minőségi besorolásainak aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Fásított területen belül (%)	Település területén belül (%)
F5	113091,15	11,31	93,42	0,30
F6	6895,10	0,69	5,70	0,02
F7	1067,24	0,11	0,88	0,00

Összesen	121053,49	12,11	100,00	0,32
----------	-----------	-------	--------	------

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

88. ábra – Szőlő, kert, gyümölcsös, nádas és fásított területek minőségi osztályai



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

### Művelés alól kivett területek

Művelés alól kivett területként kell nyilvántartani a mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt nem álló, illetve az arra alkalmatlan területeket. Ezek lehetnek a településsel, a termeléssel és szolgáltatással, a közlekedéssel és hírközléssel, a vízgazdálkodással, vagy a honvédelemmel és rendészettel kapcsolatban kivett területek. Jogi jelentősége, hogy nem vonatkoznak rájuk a termőföld adásvételi szabályok.

Fót területének több mint harmada „kivett terület” megnevezéssel van nyilvántartva a Földhivatalnál.

66. táblázat – Kivett területek aránya

Kategória	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány	
			Kivett területen belül (%)	Település területén belül (%)
K0	14832695,09	1483,27	100,00	39,63

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

### 2.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A település közigazgatási területének beépítésre szánt területei az építési használatuk általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:

- Lakóterületek (kertvárosias; kisvárosias; falusias)
- Vegyes területek (településközponti vegyes terület)
- Gazdasági területek (kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület; általános gazdasági terület)
- Különleges területek (Kastély területe; sportterület; rekreációs terület; temető terület; szabadtéri színpad kulturális területe; lovasterápiás központ nagy kiterjedésű sportolási és egészségügyi célú területe; közmű területe)

A település beépítésre nem szánt területei az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:

- Zöldterület (közpark 3 ha alatt; közpark 3 ha felett)
- Erdőterületek (gazdasági; védelmi)
- Mezőgazdasági területek (korlátozott használatú mezőgazdasági terület; általános mezőgazdasági terület; kertes mezőgazdasági terület)
- Vízgazdálkodási terület
- Közlekedési területek (közúti közlekedési terület; vasúti terület)
- Különleges beépítésre nem szánt területek (lovasterápiás központ nagy kiterjedésű sportolási és egészségügyi célú területe; rekreációs terület; bányaterület; temető terület)

A város belterületének legnagyobb része – a közlekedési területeket és a zöldterületeket leszámítva – beépítésre szánt, sőt beépített terület. Legjellemzőbb a kertvárosias lakóterület, ami a hagyományos családi házas beépítéseket jelenti. Fót város jellege extenzív családi házas, földszintes vagy egyemeletes beépítéssel.

### 2.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)

Az intézmények részletes bemutatását és az ellátási kapcsolatokat a 2.8.1. fejezet tartalmazza.

### 2.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek

Barnamezős területeknek nevezzük az olyan felhagyott ipari vagy kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területeket, melyek veszélyes hulladékkal, illetve egyéb szennyezéssel terheltek, de újrahasznosításuk a terület rekultiválása után lehetséges. A település területén „klasszikus” barnamezős terület nem található. Alulhasznosított a régi bányák területe, melyek rekultivációja még nem történt meg, illetve a spontán természetes rekultiváció által kezdenek csak átalakulni. A későbbiekben a területek más irányú használatát támogatja a város.

### 2.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet alapján Fót Város Önkormányzata adatszolgáltatási kérelmet küldött a Központi Statisztikai Hivatalnak (a továbbiakban: KSH) a település szegregációs szűrése céljából. A rendelet 10. melléklete alapján a KSH elvégezte a szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását<sup>46</sup>

#### 89. ábra – Fót szegregátum áttekintő (szegregációs mutató 35% feletti)



Forrás.: KSH adatszolgáltatás 2011

Fót területén egy szegregált terület került lehatárolásra: Honvéd u.- névtelen u.- Jedlik Ányos u. - Honvéd u. - Szántó föld u.- Sopronok u. – Belterület határa

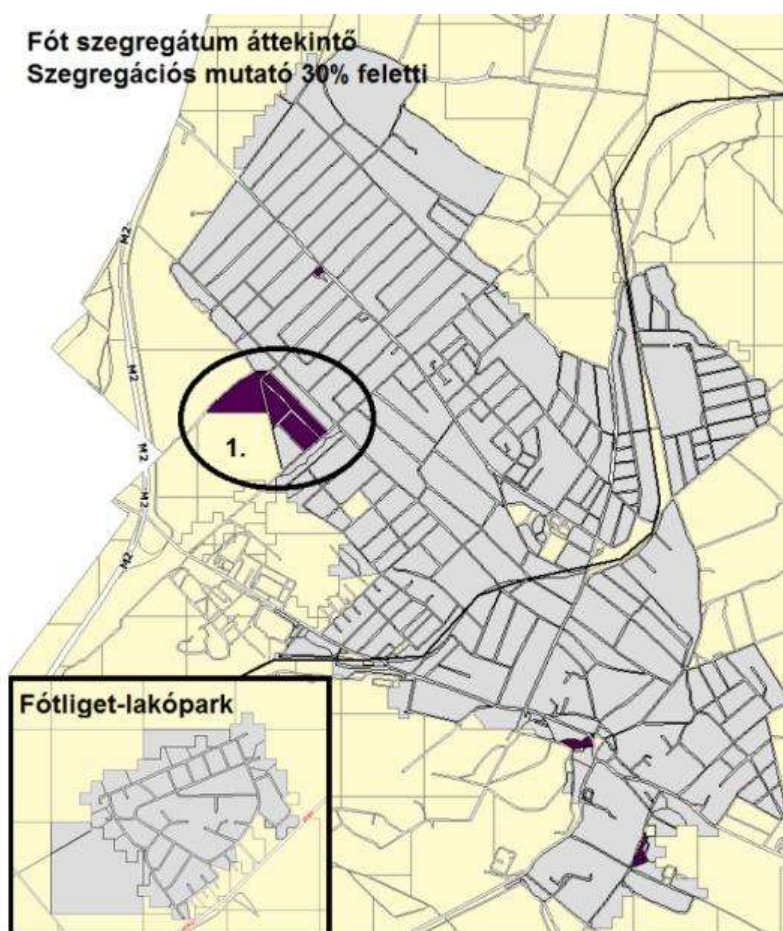
Szegregációs szempontból összefüggő **veszélyeztetett terület**ként a szegregátum területe a Honvéd u., Szántó föld utca, Jedlik u. és Kopolya utca által határolt tömbbel egészül ki.

<sup>46</sup> Mutató: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül

- A mutató számítása: a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A tömb népszámlálási célra létrehozott, általában közterületek és/vagy természetes és mesterséges tereptárgyak (pl. vasútvonal, autópálya nyomvonala, vízfolyás partja), valamint rácshálós térinformatikai megoldás eredményeképpen kialakított, településen belüli kisterületi egység.
- 2000 főnél népesebb város esetén: Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő, mint 35%; Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%.
- Kartogram: a szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területek kritériumainak megfelelő területeket ábrázolja. A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk (kevesebb mint 50 főnél), vagy intézeti háztartásban élők (pl. kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területeknek.
- A lehatárolás a 2011-es népszámlálási adatok lapján történik.



90. ábra – Fót szegregációval veszélyeztetett terület, áttekintő (szegregációs mutató 30% feletti)



Forrás.: KSH adatszolgáltatás 2011

67. táblázat – Fóti szegregátum adatai

Mutató megnevezése	Fót összesen	1. szegregátum (Honvéd u. - névtelen u. - Jedlik Ányos u. - Honvéd u. - Szántó föld u. - Sopronok u. - belterület határa)
Lakónépesség száma	19068	196
Lakónépességben belül 0-14 évesek aránya	15,9	24,0
Lakónépességben belül 15-59 évesek aránya	63,7	68,9
Lakónépességben belül 60-X évesek aránya	20,5	7,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	10,7	63,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	21,1	adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat
Lakásállomány (db)	7037	39
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	4,8	2,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	36,0	60,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők	7,0	49,6

és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül		
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,7	37,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	29,4	26,8
Állandó népesség száma (mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem)	18089	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	29,9	52,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	52,4	61,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	10,7	30,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	5,9	18,4
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	4,0	adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	7,8	adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat

*Forrás: KSH - 2011. évi népszámlálás*

*Forrás.: KSH adatszolgáltatás 2011*

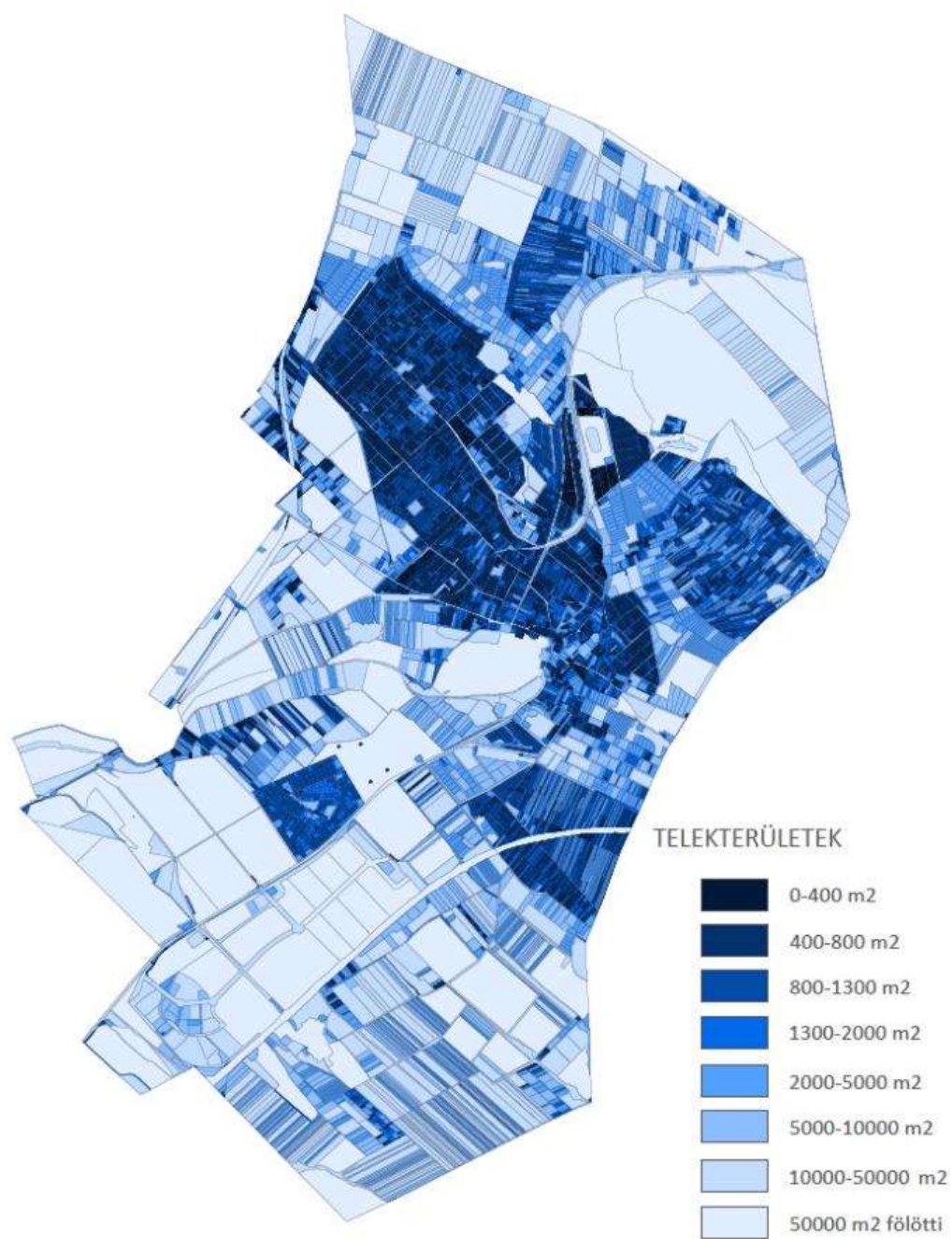
A településen további problémákat jelenthet hosszútávon a volt zártkerti területeken egyre dominánsabban megjelenő lakóterületi funkció, mely területeken a közműellátottság sok esetben nem teljeskörű (pl. Istvánhegy Névtelen utca, Kurjancs), vagy a közszolgáltatások elérése nehézkes pl. Istvánhegy, Sátorfák területe.

## 2.14.2. Telekstruktúra vizsgálata

### 2.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat

A város telkeinek közel fele 800 m<sup>2</sup> alatti területű, melyek jelentős része az Ófaluban, Új-Fóton, Kisalagon, valamint a Fóti-tó környezetében találhatóak. A telkek több, mint 11%-a 800 – 2000 m<sup>2</sup> közötti területű telek, jellemzően (a belső területeken kívül) a volt zártkerti területeken találhatóak (Kurjancs, Öreghegy, Sátorfák, István-hegy). 5000 m<sup>2</sup> fölötti területű telkek jellemzően a külterületeken lévő mezőgazdasági hasznosítású területeken találhatóak, területük több mint a város közigazgatási területének 60%-át teszi ki.

91. ábra – Telekméret vizsgálat



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)

68. táblázat – Földrészletek vizsgálata telekméret szerint

Telekméret (m <sup>2</sup> )	Darabszám aránya		Terület arány		
	db	%	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	%
<b>0-400</b>	1637	13,12	368240,81	36,82	0,98
<b>400-800</b>	4411	35,34	2663708,10	266,37	7,12
<b>800-1300</b>	2757	22,09	2774219,10	277,42	7,42
<b>1300-2000</b>	1013	8,12	1614839,88	161,48	4,32

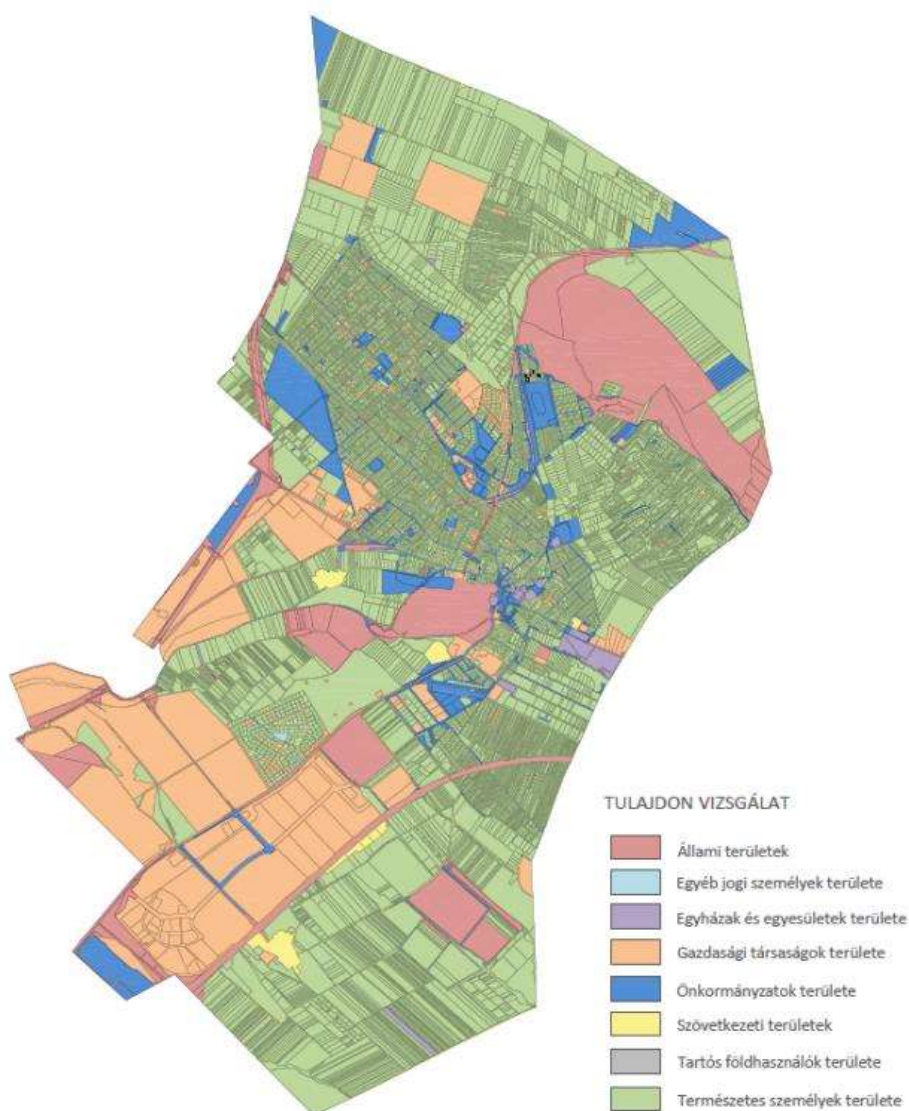
2000-5000	1499	12,01	4681638,33	468,16	12,52
5000-10.000	616	4,93	4329612,01	432,96	11,57
10.000-50.000	547	4,38	19957937,88	1995,79	53,35
50.000 felett	1	0,01	1018723,28	101,87	2,72

*Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás*

### 2.14.2.2. Tulajdonjogi vizsgálat

A településen területi arányban a magánterületek túlsúlya a jellemző (57,7%), ezt követik a gazdasági társaságok területei (17,6%) és az állami területek (13,2%), majd az önkormányzati területek (9,1%).

**92. ábra – Tulajdonvizsgálat eredménye**



*Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)*

69. táblázat – Tulajdonvizsgálat eredménye

Kategória	db	Terület (m <sup>2</sup> )	Terület (ha)	Területi arány (%)
Állami területek	474	4961622,30	496,16	13,26
Egyéb jogi személyek területe	61	77799,31	7,78	0,21
Egyházak és egyesületek területe	34	218253,47	21,83	0,58
Gazdasági társaságok területe	546	6593540,52	659,35	17,63
Önkormányzatok területe	814	3410483,40	341,05	9,12
Szövetkezeti területek	141	535714,12	53,57	1,43
Tartós földhasználók területe	4	2373,39	0,24	0,01
Természetes személyek területe	10407	21609132,88	2160,91	57,76

Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás

### 2.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter

Fót Város Önkormányzata vagyonának túlnyomó részét a forgalomképtelen, illetve az egyes önkormányzati intézményeknek otthont biztosító korlátozottan forgalomképes vagyonelemek jelentik. A forgalomképes üzleti vagyonba tartozik a fentebb már részletezett csekély számú lakás és nemlakás céljára szolgáló üzlethelyiség, valamint jelentősebb értéket képviselő földterület, amelynek egy része másokkal osztatlan közös tulajdonban van. Jogszabályi kötelezettségének eleget téve a jegyző a Hivatal útján naprakész nyilvántartást vezet az önkormányzati vagyonszterről.

A vagyongazdálkodás szabályait Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete 12/2013. (III.20.) önkormányzati rendelete határozza meg, amely rendelet az évek során több alkalommal, legutóbb 2018 szeptemberében módosult. Nehezen megmagyarázható okból a vagyonrendelet melléklete tartalmazza az Önkormányzat vagyonelemeinek tételes felsorolását, ami azt a végrehajthatatlan jogalkotói kényszert irányozza elő, hogy valamennyi a vagyonban történő változás (eladás, vétel) esetén rendeletet kell módosítani. Mivel a rendelet egyéb tartalmi és jogtechnikai hibában is szenved, annak átfogó módosítása, újraszabályozása indokolt. A Képviselő-testület az új vagyonrendelet megalkotása érdekében átfogóan vizsgálja az Önkormányzat egyes vagyonelemei és azok hasznosítási lehetőségét. Az új rendelet megalkotásának elmaradása ugyanakkor egyben azt is jelenti, hogy a hatályos vagyonrendelet melléklete nem az aktuális önkormányzati vagyont jeleníti meg, hiszen az abban 2018 óta bekövetkezett változások nem kerültek átvezetésre.

Az Önkormányzat vagyonának kezelésére, hasznosítására és gyarapítására középtávú célkitűzéseket az önkormányzat Gazdasági programja tartalmazza. Az önkormányzati vagyon hasznosítására vonatkozóan a Pénzügyi-, Jogi és Gazdasági Bizottság javaslata alapján, a nemzeti vagyonról szóló törvény és a vagyonrendelet előírásainak figyelembe vételével, a Képviselő testület dönt.

Fót intézményi ellátottsága jónak tekinthető. Az intézmények mozaikosan elszórva találhatóak a település belső területein.

#### Önkormányzati intézmények

- 1) Fót Város Önkormányzata 2151 Fót, Vörösmarty tér 1.

- 2) Fóti Közös Önkormányzati Hivatal 2151 Vörösmarty tér 1.
- 3) Apponyi Franciska Óvoda és Bölcsőde 2151 Fót, Fruzsina u. 4.
- 4) Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde 2151 Fót, Bölcsőde u. 2.
- 5) Fóti Közművelődési és Közgűjteményi Központ 2151 Fót, Vörösmarty tér 3.
- 6) FKKK Fót Városi Könyvtár 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.
- 7) FKKK Fót Kisalagi Fiókkönyvtár 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.
- 8) Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény 2151 Fót, Szent Benedek utca 15.
- 9) Területi Gondozási Központ Idősek Klubja 2151 Fót, Hargita utca 36.
- 10) Család- és Gyermejjóléti Szolgálat 2151 Fót, Hargita utca 36.
- 11) Védőnői Szolgálat 2151 Fót, Szent Benedek u. 15.
- 12) Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.
- 13) Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. 2151 Fót, Malom u. 1.

#### Nem önkormányzati intézmények

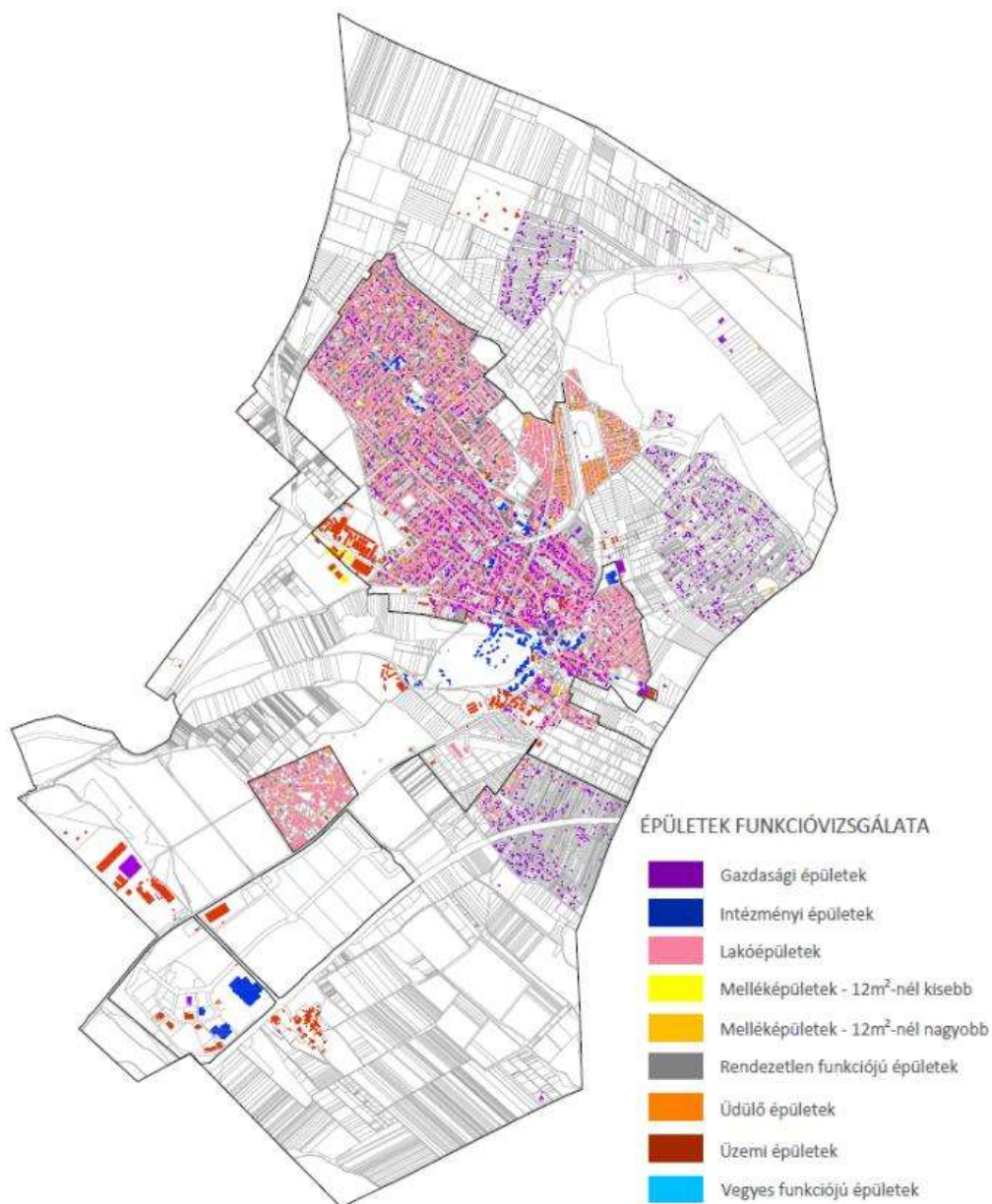
- 1) Gondviselés Katolikus Óvoda 2151 Fót, Vörösmarty u. 1-4.
- 2) Száz Juhocskai Református Óvoda 2151 Fót, Vörösmarty tér 2.
- 3) Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium 2153 Fót, Vörösmarty tér 4.
- 4) Fóti Szabad Waldorf Óvoda Általános Iskola és Gimnázium 2153 Fót, Károlyi István u. 44.
- 5) Fóti Zeneiskola 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.
- 6) Fóti Népművészeti Szakközép,- Szakiskola és Gimnázium 2153 Fót, Vörösmarty tér 2.
- 7) Fóti Fáy András Általános Iskola 2151 Fót, Vásár tér 1.
- 8) Fóti Garay János Általános Iskola 2151 Fót, Arany J. u. 20-26.
- 9) Németh Kálmán Általános és Alapfokú Művészeti Iskola és AMI 2151 Fót, Március 15. u. 40.
- 10) Fóti Szabad Waldorf Óvoda, Általános Iskola, Művészeti Iskola és Gimnázium 2153 Fót, Vörösmarty tér 2.
- 11) Angolpalánta Montessori Óvoda 2151 Fót, Kalász u. 5.
- 12) PMPSZ Dunakeszi Tagintézmény Fóti Telephelye 2151 Fót, Fáy András tér 1.

#### 2.14.4. Épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

Az épületek funkcióvizsgálata a földhivatali alaptérkép adatbázisa alapján történt. Az adatbázis megkülönböztet gazdasági, intézményi, lakó-, mellék-, rendezetlen funkciójú, üdülő, üzemi és vegyes funkciójú épületeket.

A település kertvárosias jellegéből adódóan, a legnagyobb számmal lakóépületek találhatók Fóton. A nagy számú gazdasági épületek mellett jelentős a száma, a rendezetlen funkciójú épületeknek is. Intézményi épületek a város központi részein, üdülő épületek a Fóti-tó környékén, üzemi épületek pedig jellemzően a település déli részén fordulnak elő nagyobb számban.

93. ábra – Épületek funkcióvizsgálata



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)

A szintvonalas ábra jól mutatja a település domborzati viszonyait. A város beépített területei jól alkalmazkodnak a szintmagasságokhoz.

94. ábra – A település szintvonalai



*Forrás: Földhivatali alaptérkép*



**2.14.4.1. Jellemző, eltérő beépítési módok****95. ábra – A település beépítési módjai**

Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

96. ábra –Jellemző beépítési módok



1.

A településközpont (Ófalu) és környezetének területén az utcahálózat szabálytalan, a beépítés sűrű, jellemzően oldalhatáron álló.

Ezeken a területeken kertvárosias és településközponti területfelhasználás a jellemző.

A településrészen a lakóépületek és intézményi épületek a jellemzőek.



2.

Kislag szabályos utcaszerkezetű városrészén is az oldalhatáron álló, sűrű beépítés a jellemző.

A Németh Kálmán utca mentén gazdasági és településközponti területfelhasználás került meghatározásra, a településrész többi részén a kertvárosias területfelhasználás jellemző.

A lakóépületek jellemzően földszint + tetőterések, a telkeken a kertes családi házak mellett viszonylag sok a melléképület is.



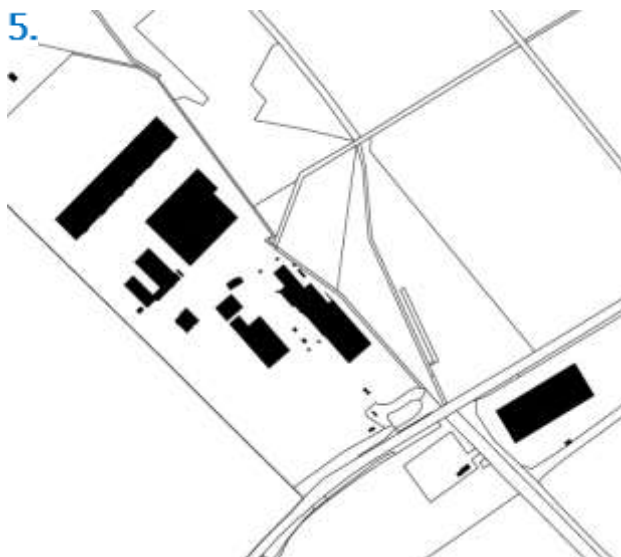
3.

Fótligeten található egy modernebb, szabályos beépítésű településrész, közel azonos, de az átlagosnál nagyobb telekméretekkel. A laza beépítésű, szabályos telepítésű lakóparkban jellemzően családi házas, ikerházas és az összeköltöző családtagok számára épülő többgenerációs házak épülnek. A házak közti területek gazdagon fásítottak, a terület zöldfelületi aránya magas.

A területen szinte kizárólag csak lakóépületekkel találkozhatunk.



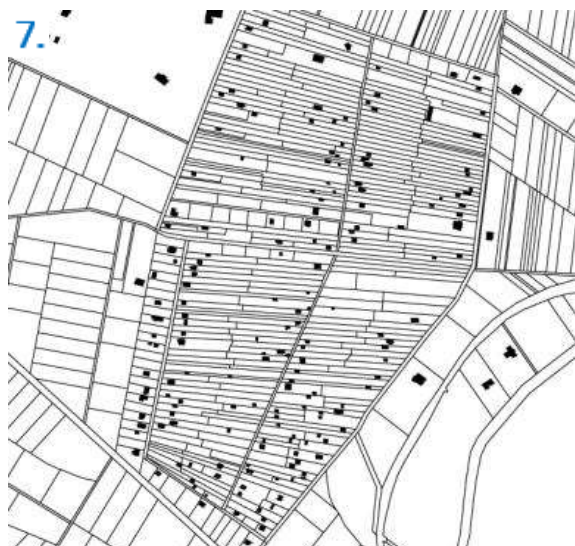
A város nyugati iparterülete kereskedelmi és raktározási funkciójú. A beépítési mód itt a terület funkciójából adódóan többnyire szabadonálló, a település hagyományos szövetétől eltérő. A terület jelentős részén a Mafilm telepe található.



A déli vállalokozási területen az East Gate Business Park található, mely a rendszerváltás után épült ki. Számos nemzetközi nagyvállalat hazai vagy regionális cégközpontja helyezkedik el itt. A gazdasági területen a jellemző beépítési mód a szabadonálló, a terület egy része még beépítetlen.



A város peremterületén jelentős méretű egykori zártkerti területek vannak. Az öreghegyi telkek mérete jellemzően 1000 m<sup>2</sup> fölötti, a gazdasági épületek mellett előfordulnak lakóépületek is, de kereskedelmi szolgáltatás, vagy más funkció nem található. Az elszórtan elhelyezkedő pici hétvégi jellegű házak mellett, sok a beépítetlen terület is.



A kertes mezőgazdasági – volt zártkerti – területeken, mint Kurjancs, a hosszú, keskeny telkek jellemzőek, oldalhatáros beépítési móddal. A terület beépítettsége csekély (10% alatti), de megfigyelhető a folyamatos átalakulás, egyre többen költöznek ki és lesznek itt állandó lakók.

A lakóépületek megjelenésével a telekszerkezet is változni kezdett, az egymás mellett elhelyezkedő telkeket sok esetben összevonták, majd keresztbe több részre osztották.



Sátorfák területén szintén az átlagosnál nagyobb méretű, hosszú, keskeny telkek jellemzőek, oldalhatáros beépítési móddal. Nyugati oldalról megkezdődött a telkek lakóterületi átstrukturálása, de a területek nagy része még jellemzően kiskertes hasznosítású. A területen kevés az állandó lakos, a kiskertekhez csak elszórtan elhelyezkedő gazdasági épületek tartoznak.

Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

## 2.14.5. Építmények vizsgálata

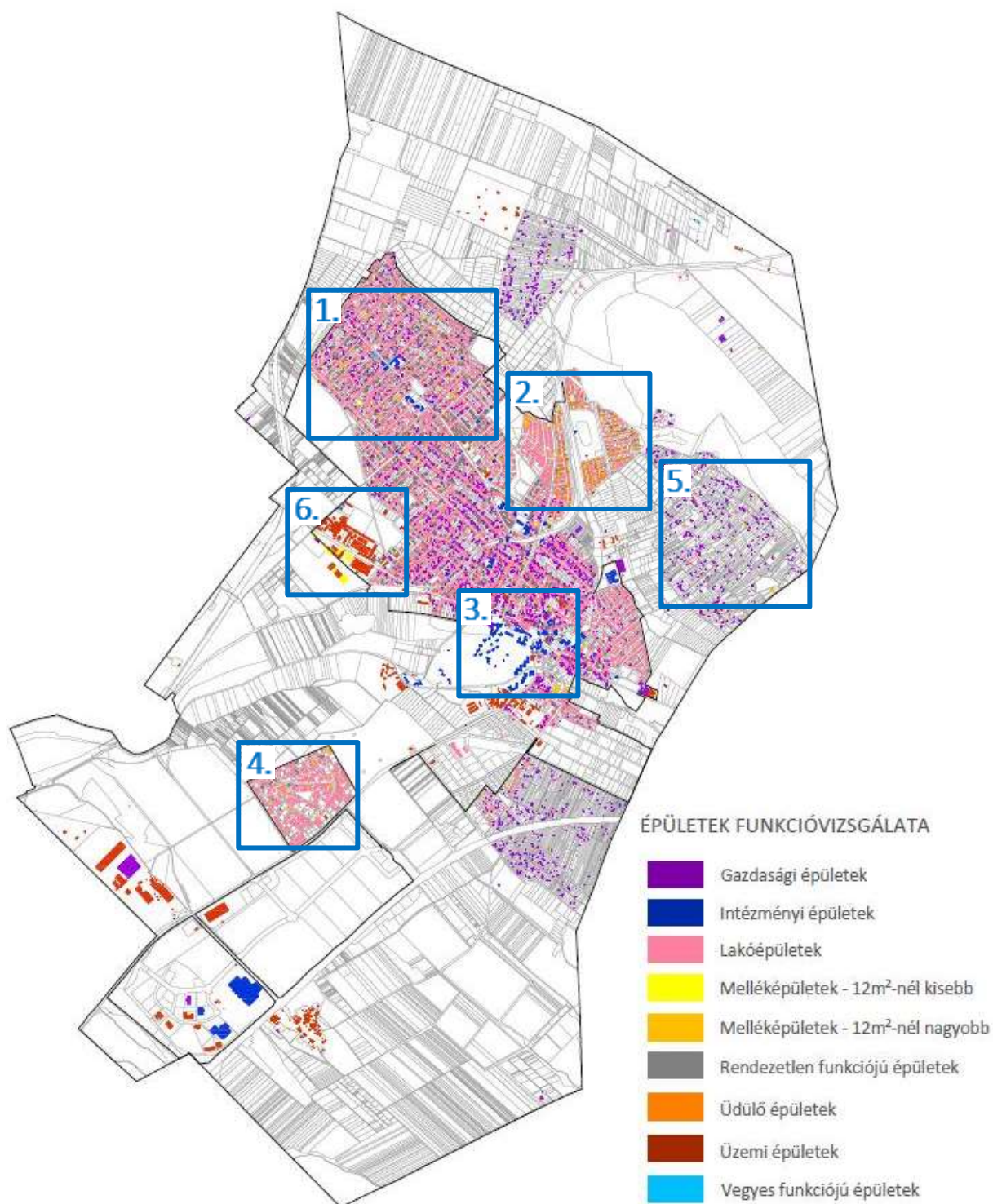
### 2.14.5.1. Funkció, kapacitás

A Fót belterületén belül található épületek és építmények az alábbi funkciók szerint lettek kategorizálva:

- lakóépület
- üdülő épület
- intézményi épület
- üzemi épület
- melléképület (12 m<sup>2</sup> alatti)
- melléképület (12 m<sup>2</sup> feletti)
- gazdasági épület
- vegyes funkciójú épület
- rendezetlen funkciójú épület

A belterület zömét lakóterületek alkotják. Ezeket kiegészítik az intézményi épületek és a gazdasági épületek, de jelentős a száma a rendezetlen funkciójú épületeknek is. Az üdülő épületek és vegyes funkciójú épületek elenyésző számban találhatóak a település területén. Az intézményi épületek leginkább a településközpontban fedezhetőek fel.

97. ábra – Funkciók vizsgálata



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)

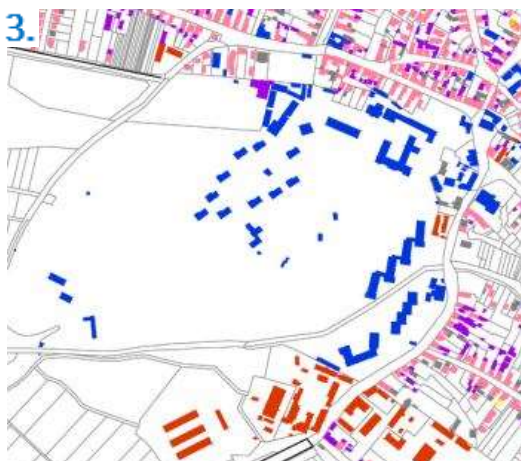
98. ábra – Jellemző funkció szerint eltérő területek



Kisalagon a legjellemzőbb a lakófunkció, de majdnem minden lakóépülethez tartozik telken belül egy gazdasági vagy egyéb funkciójú épület is.



A Fóti-tó környéki területen jellemzően lakó és üdülőépületek helyezkednek el.



A Kastély területén intézményi épületek helyezkednek el.



Fótligeten a lakófunkció mellett elvéve találhatóak csak meg egyéb funkciók.



A volt zártkerti területeken a gazdasági épületek legjellemzőbbek, de elszórtan már lakófunkció is megjelenik.



A gazdasági és iparterületeket jellemzően üzemi épületek alkotják, a Nyugati Iparterület esetében melléképületekkel kiegészítve.

Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft.

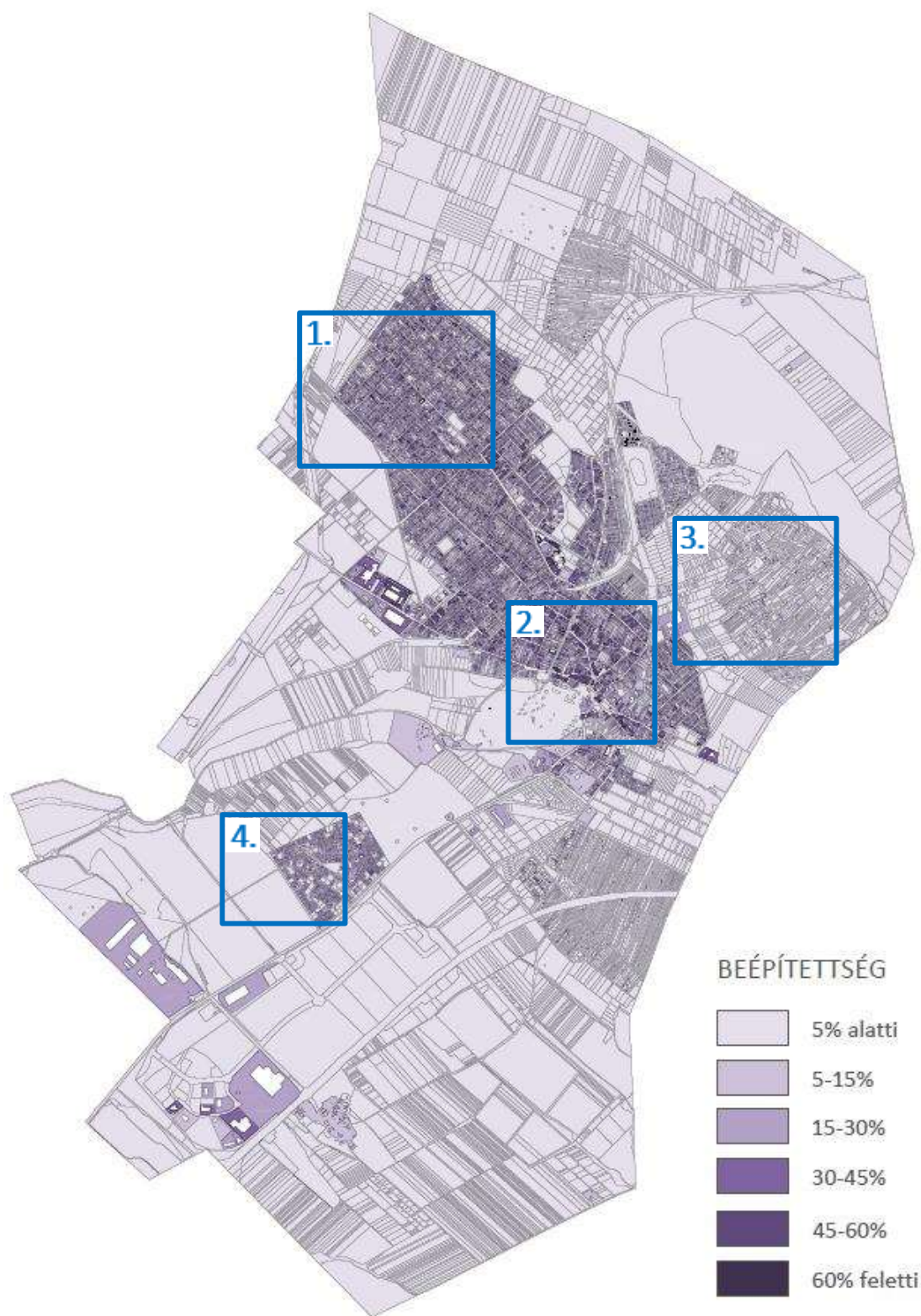
**2.14.5.2. Beépítési jellemzők (beépítési mód, beépítési mérték, sűrűség)****70. táblázat – Lakásépítés a településen**

Év	Kiadott építési engedélyek és egyszerű bejelentések száma	Lakások száma
2015	56	58
2016	83	125
2017	79	163
2018	110	194
2019	35	78
2020	55	70

2015-2020 közt 418 építési engedélyt adtak ki a településre (egyszerű bejelentések számával együtt), melyből összesen 688 lakás épült. 2018-ig évről-évre folyamatos emelkedés tapasztalható a lakásépítésben, 2019-ben és 2020-ban azonban jelentős visszaesés figyelhető meg.

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

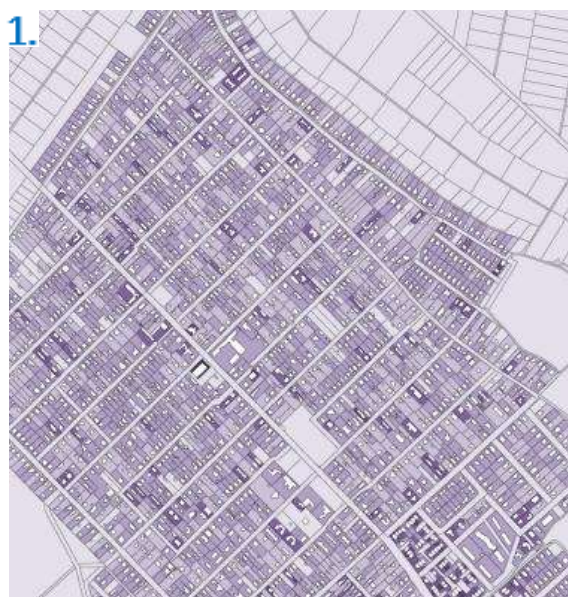
99. ábra – Beépítettség vizsgálat



Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)



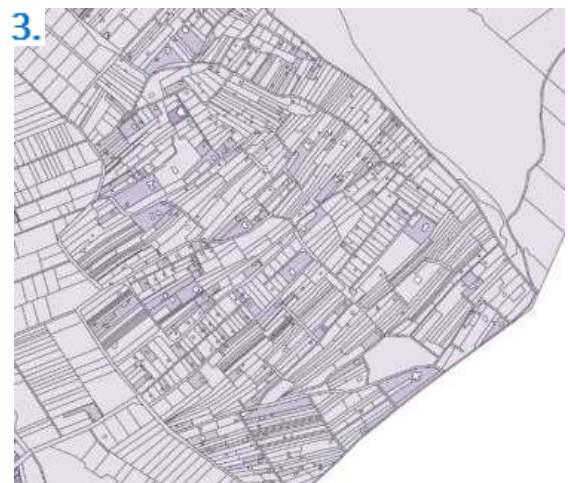
100. ábra – Részletek a beépítettség vizsgálatból



Kisalag



Ófalu



Öreghegy



Fótliget

Szerk.: Pro Régió Nonprofit Kft. (Földhivatali alaptérkép alapján)

**71. táblázat** – Beépítettség vizsgálata a településen

Kategória	db	%
0-5%	6810	54,58
5-15%	1944	15,58
15-30%	3031	24,29
30-45%	594	4,76
45-60%	79	0,63
60-100%	20	0,16

A földhivatali adatszolgáltatás alapján Fóton a 12478 telkeből 6397 beépített (kisebb melléképítményekkel, vagy közmű létesítményekkel beépített telkekkel együtt).

Több mint a telkek felének a beépítettsége nem éri el az 5%-ot, ezek elsősorban a kertés mezőgazdasági területek (Öreghegy, Kurjancs, Sátorfák), valamint Sikátorpuszta, a tó környéke és a Károlyi István Gyermekközpont. A telkek közel hetedének beépítettsége 5-15% közötti (1944 db), illetve jelentős még a 15-30% közötti beépítettség (3031 db). Az ilyen mértékben beépített telkek vegyesen találhatóak Kisalagon, Új-Fóton, az Ófaluban, valamint Fótligeten.

45%-nál nagyobb beépítettségű telkek száma csekély, elsősorban Új-Fót és az Ófalu kialakult központi területén találhatóak.

*Forrás: Földhivatali adatszolgáltatás*

A telekméret, a beépítettség és a szintszámok függvényében alakulnak az egyes területeken a szintterületi mutatók. Elmondható, hogy Fót területén a beépített telkek szintterületi mutatója<sup>47</sup> jellemzően nem nagyobb 1,0 m<sup>2</sup>/m<sup>2</sup>-nél. Az Ófaluban és Új-Fót keleti részén, a kisebb területű, de nagyobb beépítettségű telkeken, ahol a szintszámok is magasabbak, valamint a városközpont és az alakuló alközpont területén nagyobbak a szintterületi mutatók. A legtöbb beépített teleknek 0,3 alatt van a szintterületi mutatója, elsősorban a kertés mezőgazdasági területeken (Öreghegy, Kurjancs, Sátorfák), valamint Sikátorpusztán, és Új-Fót nyugati részén.

#### 2.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom<sup>48</sup>

Fót kertvárosias településrészein jellemzően egy-, vagy kétszintes épületek állnak, melyek jellemzően PF, F1, vagy FT kialakításúak. Háromszintes épületek a beépített telkek egynegyedén találhatóak, ezek jellemzően PFT, PF1, F1T vagy F2 kialakításúak. Háromszintesnél magasabb épület csak kb. 60 telken található, elsősorban Új-Fót területén és Kisalagon és elvétve az Ófaluban. Az egyszintes épületek aránya az Ófaluban a legmagasabb, Kisalagon és a hegyvidéken, valamint a tó környékén inkább a 2-3 szintes épületek jellemzőek a terepviszonyok miatt is.

101. ábra – Jellemző magasság és tetőidom



Forrás: Települési Arculati Kézikönyv

#### 2.14.5.4. Településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

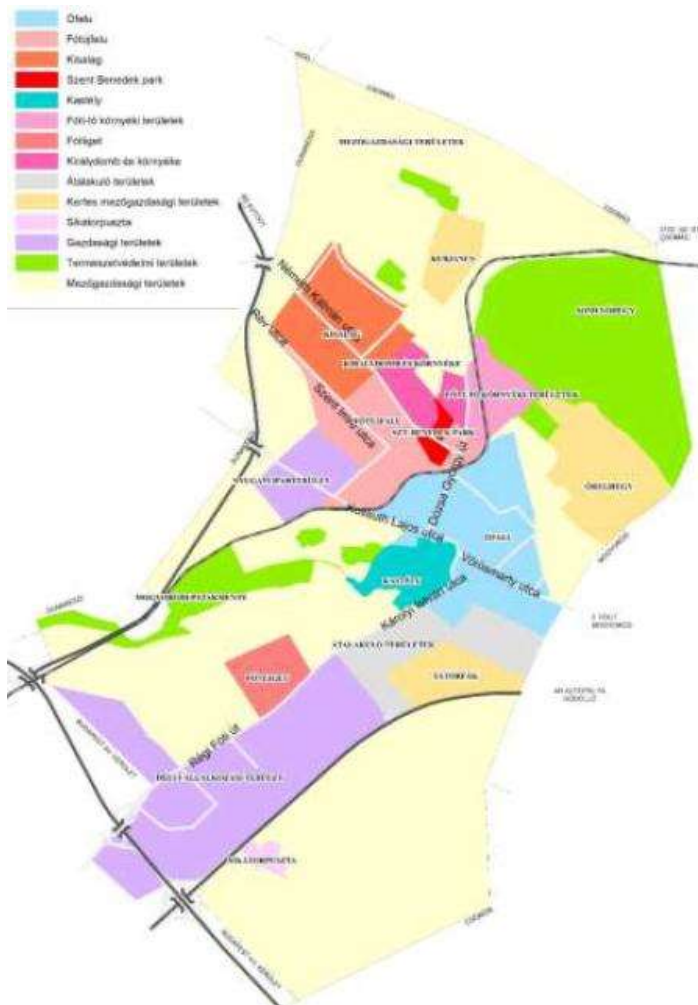
A vizsgálat célja, hogy feltárja a település beépített területeinek azon legjellemzőbb vonásait, amelyek meghatározzák az adott épített környezet arculatát, jellegét, hangulatát. Területi bontásban meghatározhatóak azok a közös jellemzők (karakterjegyek), amelyek egy-egy területen hasonlóak (és esetleg van máshol is belőlük), ezért ezek típusként leírhatóak, térképen körülhatárolhatóak.

Ezek alapján Fót eltérő karakterű területei:

<sup>47</sup> szintterületi mutató: az összes bruttó szintterület és a telekterület hányadosa

<sup>48</sup> A fejezet kifejtése a koncepció és a stratégia szempontjából nem releváns, ezért részletes vizsgálat nem készült, a vonatkozó részek a Települési Arculati Kézikönyv alapján kerültek bemutatásra

102. ábra – Fót eltérő karakterű területei



Fót eltérő karakterű területei:

- Ófalu
- Fótújfalú
- Kisalag
- Szent Benedek park és környéke
- Kastély különleges területe
- Fót-tó környéki területek
- Fótliget
- Királydomb és környéke
- Átalakuló lakóterületek
- Kertes mezőgazdasági -volt zártkerti -területek
  - Öreghegy
  - Kurjancs
  - Sátorfák
- Sikátorpuszta
- Gazdasági területek: Nyugati Iparterület, Déli Vállalkozási területek
- Természetvédelmi területek:
  - Mogyoródi patakmenté
  - Somlyó-hegy
  - Keszi-hegy

*Forrás: Fót Város Települési Arculati Kézikönyve (TAK)*

Az eltérő karakterű településrészek bemutatása:

### Ófalu

A város történeti magja, melynek meghatározó elemei a római katolikus templom, az előtte fekvő (a Vörösmarty utca – Czuczor Gergely utca találkozásánál lévő) park és környezete és a Vörösmarty térről induló sugaras irányú utcákkal tagolt lakóterület. Az Ófalu nagyrészt kertes családi házas terület, kis részében található csak egyéb funkció (kereskedelem-szolgáltatás, szállás-vendéglátás, iroda stb.). A romantikus utcaépet az utcavonalra és oldalhatárra épülő oromfalas épületek és a zárt sorúan épült módosabb házak alkotják.

### Fótújfalú

A vasúttól északra, északkeletre terül el Fót újfalú. A városrész megszületése elválaszthatatlan a Rákospalota Újpest – Veresegyház – Vác vasútvonal 1911-ben történt megnyitásától, illetőleg a Keleti Márton utca déli oldalán felépített vasútállomás elhelyezkedésétől. Fótújfalú is elsősorban kertes családi házas terület, kis részében található csak egyéb funkció (kereskedelem-szolgáltatás, szállás-vendéglátás, iroda, intézmények stb.), elsősorban a Móricz Zsigmond utca mentén.

### Kisalag

Fótújfalutól északnyugatra fekszik Kisalag, melyet 1951-ben csatoltak Fóthoz. A mérnöki rendszerű, szabályos utcaszerkezettel rendelkező városrész csak az elmúlt évtizedekben nőtt össze Új-Fóttal. Kisalagon sok a kertes családi ház, viszonylag sok melléképülettel. A lakóépületek jellemzően földszint + tetőteresek. A lakóépületek mellett kis részében egyéb funkció is megtalálható (kereskedelem-szolgáltatás, szállás-vendéglátás, iroda, intézmény stb.), elsősorban a Németh Kálmán utca mentén.

### **Szent Benedek Park**

A vasúttól északra, a Móricz Zsigmond utca mentén, egységes koncepció alapján kialakított terület, ahol többnyire F+2, F+3 magas lakóépületek találhatóak. A terület Fót új alközpontja, ahol több intézmény, valamint kereskedelmi és szolgáltató funkciók is megtalálható.

### **Kastély különleges területe**

A Kastély a városközpontba ékelődve található. Kőfalai elszigetelik a parkot, nagy területe mindössze egy bejáraton át érhető el, így nem szerves része a városnak. A kastély területén később épült épületek, kémények építészeti minősége nem felel meg a településképi elvárásoknak.

### **Fóti-tó környéki területek**

Fótújfalú és Somlyó között található a Fóti-tó és az azt körülvevő szabályos utcaszerkezetű, egyre inkább lakóterületté alakuló üdülőterület.

### **Fótliget**

A városközponttól délre, a Régi Fóti út mellett található a Fótliget lakópark. A zárt lakópark az utóbbi évtizedben kezdett kiépülni, önálló életet él, jellemzően lakóépületekből áll, de a központi részén közösségi, kereskedelmi, szolgáltató funkciók is megtalálhatóak. Az itt élők jellemzően Budapestre járnak dolgozni és gyerekeiket is oda viszik óvodába, iskolába.

### **Királydomb és környéke**

A Fótújfalutól északra húzódó újabb beépítésű területet Fót Rózsadombjának is nevezik. A területen jellemzően nagyobb telkeken, F+1 szint magas épületeket helyezkednek el.

### **Kertes mezőgazdasági – volt zártkerti – területek**

A város peremterületi részein jelentős méretű egykori zártkerti területek vannak. A településközpontokhoz közelebb eső területekre (Öreghegy, Kurjancs) sokan kikötöztek, a távolabb elhelyezkedő (nehezen megközelíthető, infrastruktúra hiányos) területeket (Sátorfák) jelenleg is kiskerti céllal hasznosítják. A jellemzően nagyméretű, hosszú telkes telekszerkezet is változni kezdett helyenként az „ellakósodás” következtében.

### **Sikátorpuszta**

Fót legkisebb és legszegényebb része. Sikátorpuszta az M3 autópálya délkeleti oldalán, az Auchan áruházzal szemben helyezkedik el. A mezőgazdasági területek közé ékelődő terület a várostól teljesen elszigetelt. A területen régen a Károlyi kastély cselédszállásai és a hozzájuk tartozó gazdasági épületek voltak, jelenleg vegyesen vannak itt lakó és üzemi épületek, melyek tulajdonviszonyai részben rendezetlenek. Itt található a 13-14. század fordulóján épült Szent Márton templom romja, melyet egy önkéntes templommentő csoport 2018 óta próbál jobb állapotba hozni és elhelyezni a város szakrális és turisztikai térképén.

### **Gazdasági területek: Nyugati Iparterület, Déli Vállalkozási területek**

A település nyugati szélén, a Keleti Márton utca mentén található a város Nyugati Iparterülete. A kereskedelmi és raktározási funkciójú terület jelentős részén a Mafilm telepe található.

A lakóterületektől délre lévő, Déli Vállalkozási területek kereskedelmi-szolgáltató és ipari gazdasági területei a közelmúltban épültek be. A Régi Fóti út keleti oldalán kereskedelem, szolgáltatás funkciójú épületek vannak, míg az EGBP területén logisztikai, raktározási funkciójúak.

### Természetvédelmi területek

Fót északi részén mezőgazdasági területek, északkeleti részén a Somlyó-hegyi védett természeti területek találhatóak. Kelet-nyugati irányban meghatározó szerkezeti elem a kastély parkján is áthaladó Mogyoródi-patak, melynek medre és környezete szintén védett természeti érték. Ex lege védett lápterület a Fóti Gyermekközponttól nyugatra a Mogyoródi-patak mellett található terület is.

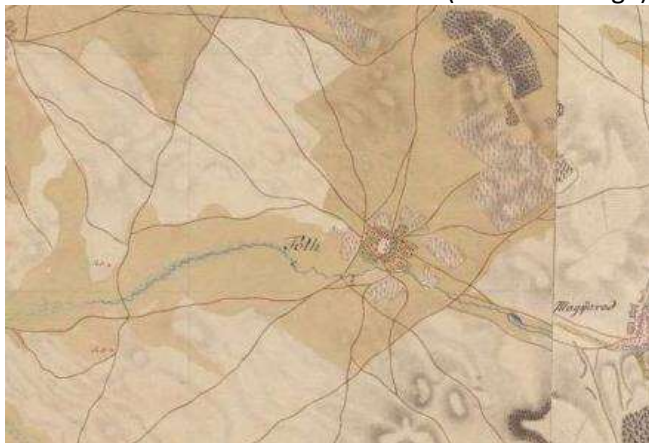
## 2.14.6. Épített környezet értékei

### 2.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag (Forrás:TAK)

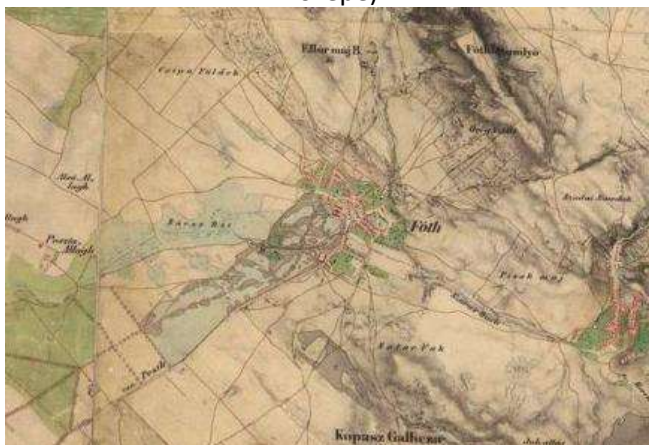
Fót gazdag történelmi múlttal és kultúrtörténeti emlékekkel rendelkező település. A város és környéke az itt feltárt régészeti leletek, tárgyak, csontok szerint az újkőkori óta folyamatosan lakott volt. A települést a III.-IV. század idején szkítákkal keveredett szarmaták, (iráni eredetű népcsoport), illetve római katonák lakták. Fót határát is keresztülszeli az Alföldet északról és keletről körülvevő római kori sáncrendszer, az úgynevezett Csörsz árka.

Fót területén két település volt. Az egyik maga Fót, amit csak a 14. századtól ismerünk az oklevelekben. Ennek temploma mai a református templom alatt keresendő, amely a középkori plébániatemplom helyére épült az újkorban. A másik település Sikátor, melynek temploma romként megmaradt. A 20. század elején, a még néhol szinte teljes magasságig álló templomot, a II. világháború során szétlőtték, romjai a külterület déli felében az M0 autópálya közelében egy kiserdőben találhatóak meg.

Fót első írásos említése az 1353. május 14-én kelt. Az oklevélben a Rátót nemzetségbeli Hasznos Domokos mester amiatt tiltakozik, hogy az ősei által birtokolt Fótot Nagy Lajos király másnak adományozta. 1405-ben Zsigmond király Kálmai Benedeknek adományozta Sikátorral együtt. A 16. sz. elején az óbudai káptalan birtoka, a török időkben is lakott település maradt. A 17. sz. végén az Újfalussy, a 1750 körül a Galánthai-Fekete család, majd Csekonicz tábornok és leszármazottjai, végül 1808-tól a Károlyi család birtoka lett Fót.

**103. ábra** – Fót I. katonai felmérése (18. század vége)

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

**104. ábra** – Fót II. katonai felmérése (19. század közepe)

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

Az I. katonai felmérés 1782-1785. között készült. Ezzel nagyjából egy időben Vályi András a következőket írta Fótról:

„FÓT. Magyar falu Pest Vármegyében, földes Ura Gróf Fekete Uraság, a' kinek kastélyával díszesítették, lakosai katolikusok, és reformátusok, fekszik Mogyoród mellett, mellynek filiája a' Vátzi Püsp. Megyében, Pesttől másfél mértföldnyire. Szőleji jó borokat teremnek, szomszédságában lévén Pestnek, hasznos módgya van vagyonyainak eladására, szándó földgyei meglehetősek; de mivel földgyének nagy része homokos, és fája sintsen, második Osztyábeli.”

Az 1846. évi II. katonai felmérés már ábrázolja azokat a változásokat, amelyek a XVIII. század nyolcvanas éveitől, már az új birtokos, a Károlyi-család birtokossága alatt bekövetkeztek. A leglényegesebb, máig ható településszerkezeti változás a XVIII. századi eredetű és 1810-11-ben bővített kastély előtt elterülő angol stílusú kert kialakítása volt 1836 körül. Parkja tájképi jellegű, a tórendszer kialakítása, és a park növényállománya a gyűjteményes kertek elterjedése előtti állapotot tükrözi.

A másik lényeges változás az Ybl Miklós által tervezett és Károlyi István által építtetett, Szeplőtelenül Fogantatott Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt kegyúri templom 1855. évi befejezése volt – a romantikus stílusú, monumentális épület mind a településszerkezetnek, mind pedig településképpnek máig meghatározó eleme lett.

A római katolikus plébániát 1845-ben alapította gróf Károlyi István. 1845-ben tették le a plébániatemplom alapkövét is.

Az 1908. évi XXXIV. törvénycikkkel megalapított, majd 1911 őszén a nagyközönség számára megnyitott Rákospalota–Újpest–Veresegyház–Vác vasútvonal a beépített terület bővülését vonta maga után, Fót–Újfalu a vasút megnyitása következtében kezdett kiépülni.

Gróf Károlyi Lászlóné született gróf Apponyi Franciska, aki 1914 őszén megalakította a „Fóth községi segítő és népjóléti bizottságot” és a fóti Tanácsadó Irodát. A háborút követő zavaros időszak után, 1921 tavaszán Apponyi Franciska nagyszabású jótékonyági akciót indított hadirokkantak és hadiözvegyek házépítésének támogatására „Suum Cuique” („Mindenkinek a Magáé”) elnevezéssel alapot hoztak létre a hasonló nevű telep felépítésére. A grófnő a férje segítségével vásárolt 12 hold földet lakások céljára, s az első tíz szoba-konyhás lakóház már 1921-ben elkészült hazai és külföldi támogatásokból. A házakhoz kis kertek tartoztak, s az új településrészhez szolgáltató létesítményeket

is terveztek. A telep ünnepélyes átadására 1922. május 22-én került sor. A telepet a helybeliek később Fót-Újfalunak keresztelték. A tervezett 150 házból kb. 80-at sikerült felépíteni. 1930-ban újabb területeket (21 kh nagyságban) parcelláztak ki, ahol létrehozták a Faksz-, későbbi nevén Horthy Miklós-telepet. 1935-ben a Topolyfa és Csipánydűlők 88 kh-nyi részét vonták a belterületbe. Utóbbi nevét őrzi a Csipányok utca.

A különálló, szabályos elrendezésű Kisalagot 1951-ben csatolták Fóthoz, addig Dunakeszihez tartozott.

A szabálytalan alakú, ÉK–DNy-i hossz tengelyű település a római kori előzményeken újjáéledő és a középkor óta országos jelentőségű, forgalmas főutak, a Pest-váci országút (2. sz. főút) és a Pest-hatvani országút (3. sz. főút) között helyezkedik el.

A település DK-i részén vezet át az 1980-as évek első felében átadott M3-as autópálya és DNy-on, két rövid szakaszon átvágja Fót közigazgatási területét a közelmúltban átadott M0-as autópálya is.

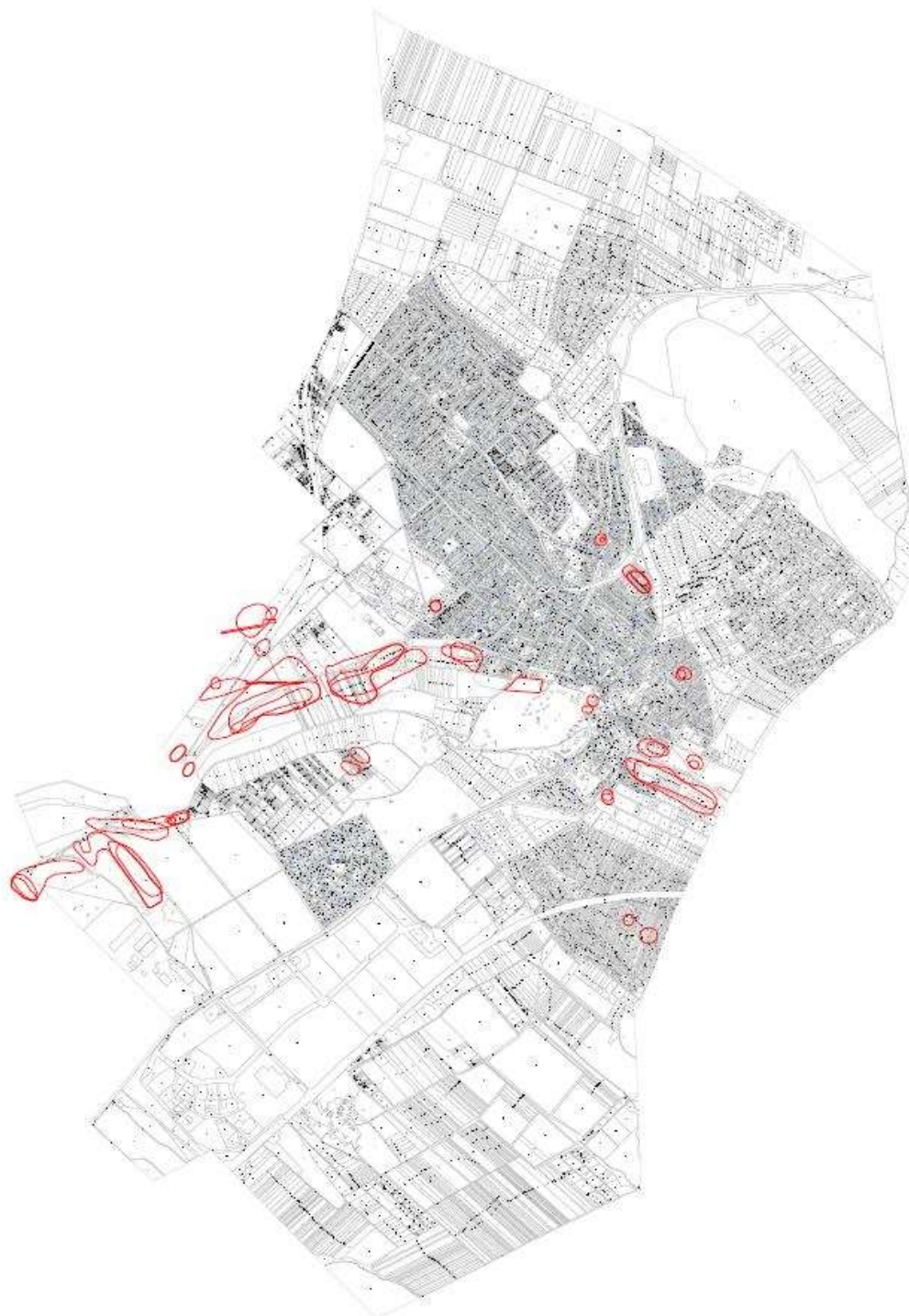
A város fő szerkezeti vázát azok a középkori eredetű, de regionális jelentőségű, forgalmas településközi utak képezik, amelyek összekapcsolják Fótot a környező helységekkel és a fővárossal. A település ÉK–DNy-i irányú tengelye a történeti Pest felől érkező és Csomád, illetve Veresegyház felé vezető, Régi Fóti út, Károlyi István utca, Kossuth Lajos utca, Dózsa György utca, Szabó Dezső utca útvonala, ÉNy-DK-i tengelye pedig a Keleti Márton utca, Györffy István út, Kossuth Lajos utca, Vörösmarty utca, amely Fóton át Dunakeszi és Mogyoród, illetve Gödöllő települései között biztosít közúti összeköttetést.

A térség fontos településközi közlekedési kapcsolati eleme, s egyúttal a településnek is meghatározó szerkezeti tengelye a Budapest-Nyugati-Rákospalota-Újpest-Veresegyház-Vác vasútvonal, amely Fót vasútállomással és Fót-Újfalun, valamint Fótfürdő vasúti megállóhellyel DNy-ÉK-i irányú nyomvonalon szeli át várost, majd a Somlyó-hegyet Ny-on és É-on megkerülve hagyja el a település területét.

#### ***2.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület***

A település régészeti érintettségét a Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályának adatszolgáltatása alapján állítottuk össze.

105. ábra – Fót régészeti lelőhelyeinek térképi ábrázolása



*Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály*

Fót közigazgatási területén 24 darab nyilvántartott régészeti lelőhelyet ismerünk, ezen kívül 2 olyan lelőhely ismert, amelyek a szomszédos Dunakeszi területén vannak nyilvántartva, de területük átnyúlik a település közigazgatási határán belülrre is.



72. táblázat – Fót régészeti lelőhelyei

ID	Lelőhely száma	Lelőhely neve	HRSZ
10325	1	Rossztemplom - dűlő (Sikátor)	0220/5, 0220/2, 0229/1, 0227/1, 0228, 0214/4, 0219
10326	2	Konya-Monya	0253, 0251, 0254, 0255/13, 0256/2, 0250/3, 0250/46, 0250/47, 0250/49, 0250/51, 0250/50, 0250/52, 0250/53, 0250/54, 0250/55, 0250/56, 0250/57, 0250/58, 0250/59, 0250/48, 0255/14
10327	3	Konya-Monya (Első-rét)	0250/84, 0250/83, 0250/82, 0250/81, 0250/80, 0250/79, 0250/78, 0250/77, 0250/76, 0250/10, 0250/72, 0250/71, 0250/3, 0250/6, 0250/75, 0250/73, 0250/70, 0250/69, 0250/68, 0250/74, 0250/7, 0250/42, 0250/39, 0250/40, 0250/41, 0250/37, 0250/38, 0250/35, 0250/36, 0250/34, 0250/64, 0250/25, 0250/28, 0250/29, 0250/30, 0250/31, 0250/32, 0250/33, 0250/26, 0250/27, 0250/14, 0250/15, 0250/16, 0250/17, 0250/18, 0250/19, 0250/20, 0250/21, 0250/22, 0250/23, 0250/24, 0250/63, 0250/62, 0250/61, 0250/13, 0250/66, 0250/65, 0250/67, 0254, 0259, 0258, 0250/60, 0257/10, 0257/11, 0257/12, 0257/13, 0257/22, 0257/55, 0257/56, 0257/57
10328	4	Szabó Dezső utca 17.	3983, 3984, 4001/27, 4001/26, 3985, 3986, 3982/2, 3982/1, 2, 4001/20, 4001/24, 4001/23, 4001/25
10329	5	Vasútállomás	1658, 1662, 1657/2, 1659/5, 1659/6, 1659/4, 1659/2, 1659/3, 1664/1, 1659/9, 1659/11, 1659/10, 1663/3, 1659/8, 1659/7, 1660/1, 1596, 1652, 1648, 1651, 1650, 1649, 0250/95, 1661, 1664/2, 1666, 1665, 1656, 1657/1, 1655, 1654, 1659/1, 1653
10330	6	Nádas-tó-dűlő	0240, 0204/32, 0204/30, 0204/31, 0204/25, 0241/18, 0204/46, 0204/51, 0204/52, 0204/53, 0204/48, 0204/49, 0204/37, 0204/39, 0204/40, 0204/42, 0204/45, 0204/47, 0204/54, 0204/55, 0204/50, 0204/133, 0204/16, 0204/1, 0204/41, 0204/33, 0204/38, 0204/34, 0204/35, 0204/36, 0204/17, 0204/18, 0204/19, 0204/20, 0204/21, 0204/22, 0204/23, 0204/24
10331	7	István-hegy	7687/1, 7687/10, 7687/9, 7686/2, 7684/3, 7667, 7666/1, 7665, 7664, 7663, 7658/1, 7657/2, 7660, 7661, 7659/1, 7659/2, 7662, 7688/1, 7684/6, 7686/1, 7682/4, 7684/2, 7687/3, 7687/2, 7669, 7668, 7673/1, 7671/1, 7674, 7673/2, 7666/2, 7690, 7689
10332	8	Református templom	1548, 1549, 1550, 1547, 1546, 1565/2
10333	9	Alagpuszta	0262/8, 061/1, 061/2, 061/3, 057, 056/6, 056/10, 056/18, 067, 0262/4
10334	10	Juhászat	075/2, 075/3, 075/4, 075/5, 075/6, 075/7, 075/8, 075/9, 075/10, 075/11, 075/12, 075/13, 075/14, 075/15, 075/44, 075/36, 075/43, 075/16, 075/17, 075/18, 075/19, 075/20, 075/21, 075/22, 075/23, 075/24, 075/25, 075/26, 075/27, 075/28, 075/29, 075/30, 075/31, 075/32, 075/33, 075/35, 075/1, 075/38, 075/39, 4/9, 406, 224
10335	11	Rossztemplom- dűlő	078/9, 0236/15, 0236/12, 0236/10, 0236/8, 0236/11, 0213/2, 0236/16, 0236/9, 0236/13, 0236/6, 0236/17, 0236/14, 0236/7
10336	12	Tó-kerti-dűlő	1043, 1045/3, 1044, 1059/1, 1060, 1057, 1054, 1051, 1050, 1048, 1047, 1052, 1053, 1058, 1062, 096/6, 1061, 1063,

			096/9, 096/12, 096/4, 096/8, 096/7, 096/5, 1045/2, 1045/1
10337	13	Tó-kerti-dűlő	098/1, 098/6, 099, 1203/2, 098/10, 1205, 1203/10, 1204, 1203/4, 1203/5, 1203/8, 1203/9, 1202/2, 1203/6, 1203/7, 1202/1, 1224/1, 1223/1, 1221, 1220, 1217, 1203/14, 1203/13, 1206/2, 1216, 1213, 1212, 1209, 1208, 1206/3, 1203/11, 1203/12, 1198, 1197, 098/16, 098/17, 098/7, 098/8, 098/9, 098/13, 098/12, 098/14, 098/19, 0100, 098/15, 098/18, 0101/4, 0101/5, 098/26, 098/27, 098/25, 098/23, 098/20, 098/22, 098/21, 098/24, 098/5, 098/32, 0101/17, 098/30, 098/31, 0101/9, 0101/10, 0101/11, 0101/12, 0101/15, 0101/16, 098/29, 098/28, 0101/7, 0101/8, 0101/6
10338	14	Református temető	1042
10339	15	Sikátorpuszta	098036/1, 098041, 098036/2, 098040/1, 098035, 98041, 98042/1, 0222/1, 0221/7, 98021/2, 98036/1, 98036/2, 98040/1, 0223/2, 0229/1, 0225, 0223/3, 0223/1, 98021/3, 98035
10340	16	Csörsz-árok	0262/8, 061/1, 067
10341	17	Hámán Kató utca, Semmelweis utca	776, 779, 780, 781, 782, 767, 753, 754, 784, 796, 797, 798, 783, 749, 778, 774, 750, 751, 755, 752, 775
10342	18	Rossztemplom-dűlő	0214/2, 0214/3, 0229/1, 0232/3, 0232/4, 0227/1, 0228, 078/8, 078/4, 078/7, 078/9, 0236/15, 0236/12, 0236/10, 0232/2, 0229/2, 0227/2, 0236/8, 0236/11, 0213/2, 0236/16, 0236/9, 0236/13, 0236/6, 0238/2, 0236/17, 0236/14, 0236/7, 0214/4
10343	19	Mégád-dűlő	0101/54, 1244, 1245, 0101/40, 0101/41
10344	20	Alagpuszta	0255/13, 0255/12, 0255/14, 0255/6
10345	21	József Attila utca 96.	2032/22, 2032/31, 2032/32, 2032/33, 2032/30
59622	22	22. lelőhely	0262/8, 0262/7, 0262/14, 0255/14, 0255/16, 0256/2, 0256/1, 0255/15, 0255/17, 0256/3
58858	23	Károlyi- kastély parkja	1594/2, 1594/1
84091	24	Csörsz-árok	0250/3, 0256/2, 0257/2, 0254, 0255/13, 0250/50
10220	1	Alagimajor	0255/12, 0255/9, 068/2, 068/7, 068/3
10221	2	Alagimajor	073/6, 073/5, 074, 0253

*Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály*

### **2.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők**

Fót meghatározó, településszerkezeti jelentőségű épületegyüttese a szorosan összetartozó Kiskastély, uradalmi ház és magtár, valamint a Károlyi-kastély és a római katolikus templom épületegyüttese. Összefűzi őket a fóti birtokát fejlesztő építetőnek, gróf Károlyi Istvánnak a személye és összefűzi őket – legalábbis a kastély és a templom épületegyüttese esetében –, a tervező, Ybl Miklós személye is.

Fót területén az épített örökség értékei mellett jelentős területek állnak természetvédelmi oltalom alatt, melyek fontos szerepet töltenek be a város egyedi arculatában, vonzerejében.

**2.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület**

Világörökségi helyszín, világörökségi helyszín védőövezete, világörökségi várományos helyszín Fót területén nem található.

**2.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes**

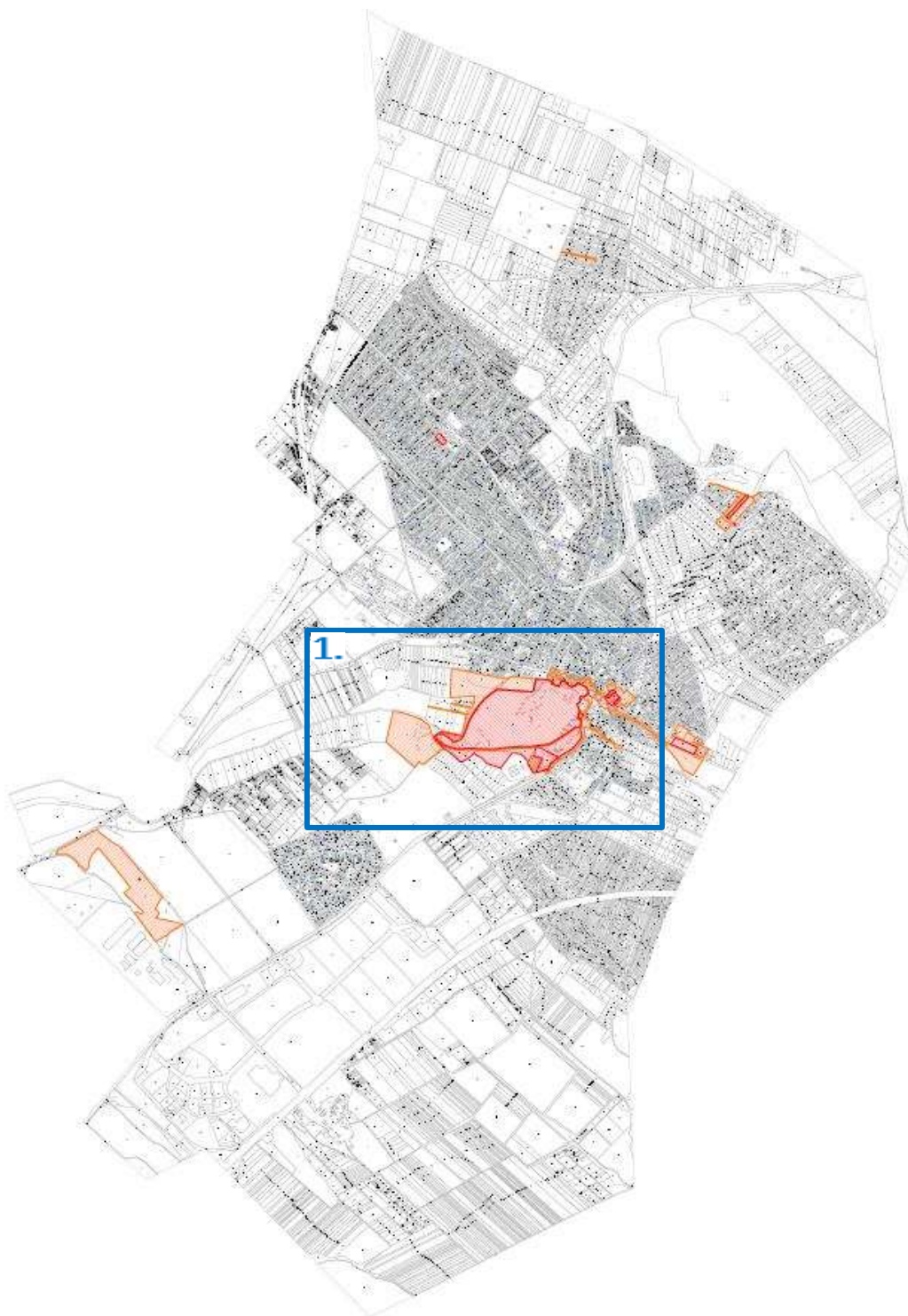
Fót közigazgatási területén 15 nyilvántartott műemléket ismerünk.

**73. táblázat – Műemlékek Fóton**

Törzsszám	Azonosító	Név	Cím	HRSZ
7015	14874	Károlyi kastély kertje	Vörösmarty tér 2.	1554/1, 1554/2, 1564, 1557, 1556, 1555/1, 1553, 1565/2, 1565/1, 1562, 1552, 1563, 1555/4, 1555/3
7015	31061	Kapusház	Károlyi István u. 5.	1551
7015	7023	Volt Károlyi kastély	Vörösmarty tér 2.	1565/1, 1565/2
7016	7028	Fáy András Présháza	Öreghegy	6427/3, 6427/2
7017	7030	Templomrom	Sikátorpuszta	0220/2
7018	7027	Kálvária	Vörösmarty utca	900/1
7019	7024	Római katolikus templom	Vörösmarty utca	1025
7020	7026	Római katolikus plébániaház	Vörösmarty u. 2.	1023
8833	7029	Vörösmarty-kunyhó	Öreghegy	6436
10620	7025	Zárdaépület	Vörösmarty Vitéz Mihály tér 4.	1027/1
11417	12238	Károlyi-kastély "kiskastélya", uradalmi háza és magtára		1554/1
11417	12420	Károlyi-kastély "kiskastélya"		1554/1
11417	12421	Károlyi-kastély magtára		1554/1
11417	12422	Károlyi-kastély uradalmi háza		1554/1
11637	20486	lakóház (Németh Kálmán Emlékház)	Béke út 31.	2825

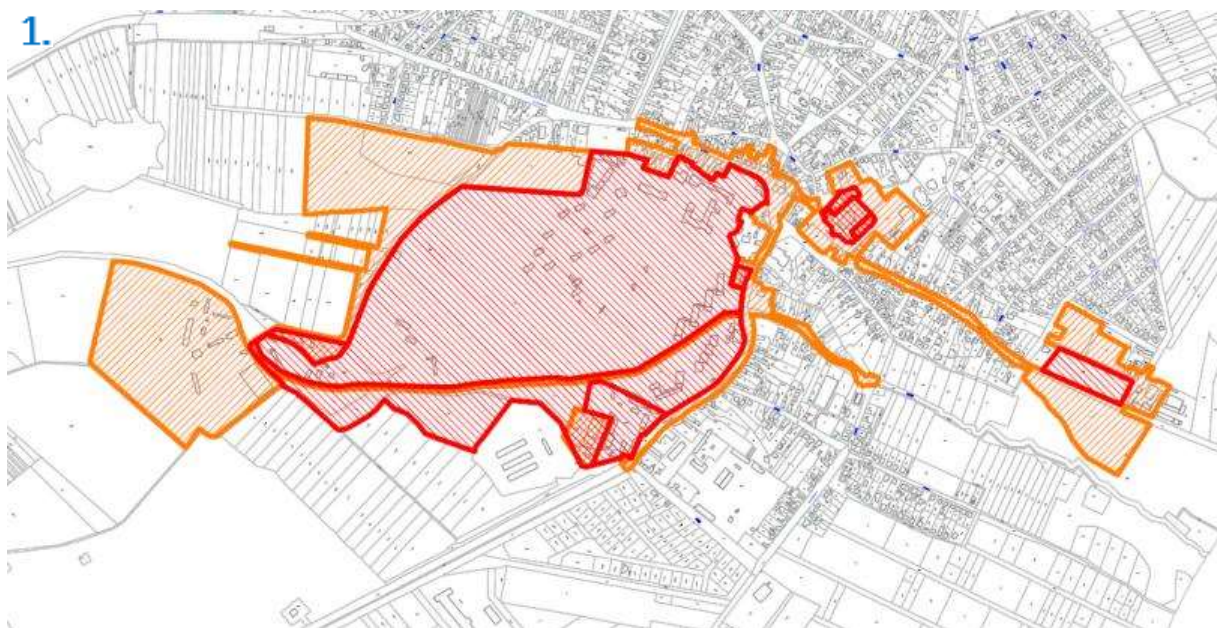
*Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály*

106. ábra – Műemlékek és Műemléki környezet átnézeti térképe



*Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály – Műemlékek térinformatikai adatszolgáltatása*

107. ábra – A városközpont műemléki értékei



Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály – Műemlékek térinformatikai adatszolgáltatása

#### 2.14.6.6. Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Fót területén nem találhatóak a műemlékvédelem sajátos tárgyai.

#### 2.14.6.7. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

A Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Örökségvédelmi Osztályának nyilvántartása szerint Fót közigazgatási területén 8 nyilvántartott műemléki környezet található.

74. táblázat – Fóton nyilvántartott műemléki környezetek

Törzsszám	Azonosító	Név	HRSZ
7015	18024	Volt Károlyi kastély ex-lege műemléki környezete	1552, 1562, 0242, 1527, 1528/1, 1529, 1532, 1533, 1537, 1545, 1564, 1304/1, 1304/2, 1306, 1128, 1148, 1291, 0245/1, 0245/2, 0246/14, 0246/15, 0246/16, 0246/2, 0246/29, 0246/30, 0250/9, 0250/96, 0250/94, 1550, 1549, 1546, 1583, 1582, 1577, 1576, 1575, 1574, 1573, 1572, 1571, 1570, 1569, 1568, 1567, 1566, 1551, 1547, 1586/2, 1594/2
7016	17441	Fáy András présházának ex-lege műemléki környezete	6401, 6426, 6429/1, 066/4, 072/8, 072/9, 6428/2, 6428/1
7017	29122	Templomrom ex-lege műemléki környezete	0220/5
7018	29121	Kálvária ex-lege műemléki környezete	900/2, 899, 898, 897, 893, 5301, 5048, 5002/1, 1042, 1041
7019	20843	Római katolikus templom ex-lege műemléki környezete	1294, 1295, 1297, 1298, 1299, 1023, 1024, 1027/1, 1027/4

7020	20844	Római katolikus plébániaház ex-lege műemléki környezete	1016, 1017, 1018, 1021, 1022, 1024, 1025, 1298, 1299, 1305/2
10620	20841	Zárdaépület ex-lege műemléki környezete	1025, 1027/4, 1024, 1028, 1299
11417	13265	"Kiskastély", uradalmi ház, magtár műemléki környezete	1554/2

*Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály*

#### 2.14.6.8. Nemzeti emlékhely

Kiemelt nemzeti emlékhely, nemzeti emlékhely, történeti emlékhely Fóton nem található.

#### 2.14.6.9. Helyi védelem

A település helyi védelem alatt álló építészeti értékeit a Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (II.1.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről (egységes szerkezetben a 11/2019. (IV.25.) és a 31/2019. (IX.26.) önkormányzati rendelettel) határozza meg.

Fót területén 23 helyi védelem alatt álló építészeti érték van, valamint területi védettséget élvez a történelmi városközpont területe.

A helyi építészeti értékek a TKR 3. számú melléklete alapján:

**75. táblázat – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékei**

Sorszám	Megnevezés	Cím	HRSZ
1.	Református templom	Károlyi István út 1.	1548
2.	Evangelikus templom	Petőfi utca 1.	1350
3.	Baptista imaház	Deák Ferenc utca 3.	1377
4.	Művelődési ház	Vörösmarty tér 2.	1547
5.	Török-kút		1117
6.	Mandák-villa	Berda József u. 3.	982
7.	Németh Kálmán Emlékház	Béke út 31.	2825
8.	Katolikus óvoda épülete	Vörösmarty tér 1–3.	1300
9.	„Magyar Lajos-féle” lakóház	Kölcsey Ferenc u. 3.	2171
10.	Kőkereszt	Rákóczi út	1929
11.	Kőkereszt	Erkel Ferenc tér	2155
12.	Lakóház a SuumCuique telepen	Erkel Ferenc utca	2161
13.	Lakóház a SuumCuique telepen	Erkel Ferenc utca	2190
14.	Állomásépület	Kossuth Lajos utca	1661
15.	Lakóház utcafronti homlokzata	Kossuth Lajos u. 25.	1521/1
16.	Lakóház utcafronti homlokzata	Kossuth Lajos u. 19.	1542
17.	Kerítés és kapu	Boróka utca 17.	4092/56
18.	Hősi emlékmű	Vörösmarty tér	1546
19.	Köztéri szobrok	Vörösmarty tér	1298
20.	Kislag fiókkönyvtár	Béke út 33.	2821/2
21.	Major épület	Károlyi István utca	1286/7

22.	Kőkereszt		1289
23.	Kőkereszt		1695
24.	Tájház	Petőfi Sándor u. 6.	1372

*Forrás: Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének többször módosított 2/2018. (II.1.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről - 3. számú melléklete*

**108. ábra** – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékeinek átnézeti térképe



*Forrás: saját szerkesztés*

109. ábra – Fót helyi védelem alatt álló építészeti értékeinek térképkivágatai



*Forrás: saját szerkesztés*



Helyi területi védelem alatt áll a városközpont egyedi településszerkezetet jelentő településterülete.

A történelmi városközpontoz tartozó ingatlanok helyrajzi szám szerinti lehatárolása:

1019, 1020, 1021 (árok) egy része, 1022, 1023,1024,1025, 1027/1, 1028, 1029, 1030, 1087, 1088, 1098 (Czuczor Gergely utca) egy része, 1117 (közterület) , 1118, 1119, 1120, 1121/1, 1121/2, 1122, 1123, 1124/1, 1124/2, 1124/3, 1126, 1127/1, 1127/2, 1128, 1129/7, 1129/9, 1129/10, 1129/11, 1129/12, 1129/13, 1135/1, 1135/2, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143/1, 1143/2, 1144, 1145, 1146, 1291 (Károlyi István út) egy része, 1292 (Vörösmarty tér), 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299 (Vörösmarty utca), 1300, 1301, 1302, 1303, 1304/1, 1304/2, 1305/1, 1305/2 (Vörösmarty tér), 1306, 1307 (Deák Ferenc utca), 1308,1309/1, 1309/2, 1311, 1312 (Névtelen utca), 1313, 1314, 1315, 1316, 1317 (Szeberényi utca), 1318 (48-as Ifjúság utca) egy része, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1526, 1527, 1528/1, 1546 (Károlyi István út), 1547, 1548, 1549, 1550, 1551

**110. ábra** – A történelmi városközpont lehatárolása

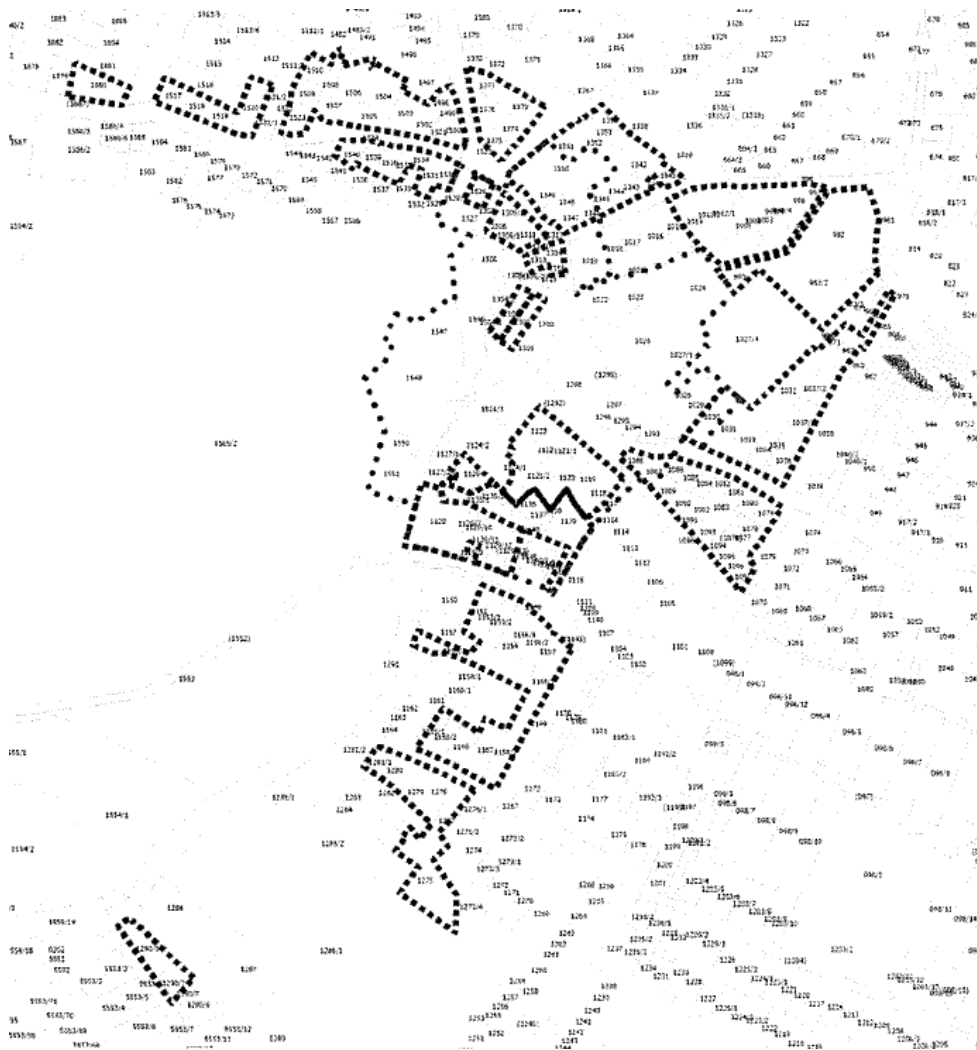


*Forrás: Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (II.1.) önkormányzati rendelete a településképvédelméről – 1.sz. melléklet*

Helyi területi védelem alatt állnak a műemléki környezettel közvetlenül szomszédos ingatlanok is:

893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 967, 968, 973, 982, 983/2, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 993, 997, 998, 999, 1003, 1004, 1005, 1012/1, 1012/2, 1013, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1118, 1119, 1120, 1121/1, 1121/2, 1128, 1129/7, 1129/10, 1129/11, 1129/12, 1129/13, 1122, 1123, 1124/1, 1153/2, 1154, 1126, 1629, 1135/1, 1135/2, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1151, 1153/1, 1156, 1157, 1158/1, 1158/2, 1165/1, 1165/2, 1166, 1167, 1168/1, 1275, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281/1, 1290/1, 1290/2, 1290/4, 1290/5, 1302, 1303, 1308, 1309, 1310, 1311, 1313, 1314, 1315, 1340, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1517, 1518, 1519, 1520, 1523, 1526, 1530, 1531, 1534, 1535, 1536, 1539, 1540, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1631, 1632, 1734/1, 1734/2, 1735, 1736, 1737/1, 1737/2, 1738, 1880, 5002, 5003, 5048, 6425/1, 6425/3, 6425/4, 6428, 6431, 6434/3, 6435, 0283/20.

**111. ábra – A műemléki környezettel közvetlenül szomszédos ingatlanok térképi lehatárolása**



*Forrás: Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (II.1.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről – 2.sz. melléklet*

### 2.14.7. Épített környezet konfliktusai, problémái

- Jelentős közlekedésterhelés, városközponton átmenő forgalom
- Funkcióhiányos alközpontok
- Infrastruktúra hiányos zártkerti településrészekben életvitel szerű tartózkodás
- Közösségi terek, találkozási pontok alacsony aránya
- Szegregált településrész arculati rendezetlensége
- Építészeti vegyes arculat, a Szeplőtelen Fogantatás templom környezetében reprezentatív főtér hiánya
- Forgalmas közlekedési útvonalak mentén nem megfelelő építészeti minőségű épületállomány, környezeti minőség
- Fasorok hálózatának hiánya, zöldfelületi hálózati rendszer hiánya
- Gyakori nyílt árkos csapadékvízvezetés
- Járdák, gyalogosátkelők egyes szakaszokon való hiánya, rossz műszaki állapota
- B+R parkolók hiánya, hiányos kerékpáros hálózati infrastruktúra.

## 2.15. Közlekedés

### 2.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

A **nemzetközi hálózatok** szintjén Fótot az V. számút páneurópai közlekedési folyosó érinti az M3 autópálya kapcsán. A vasúti, vízi és kerékpáros nemzetközi törzshálózati elemek elkerülik a várost. A nemzetközi hálózati elem mellett megjelennek az **országos hálózati elemek**, áthalad Fóton az M0 és M2 autót.

A **regionális közlekedési kapcsolatokat** Fót számára legfőképpen az alábbi hálózati elemeken jelentik:

- 2101. j. összekötő út: Dunakeszi és Mogyoród, Gödöllő felé jelent kapcsolatot, biztosítja az M2 és M3 gyorsforgalmi utak megközelítését;
- 2102. j. összekötő út: fontos fővárosi, sugárirányú kapcsolatot biztosít, illetve Veresegyház felé jelent eljutási lehetőséget;
- 21101. j. bekötő út: M2 és Dunakeszi felé teremti meg a kapcsolatot;
- 71. sz. Budapest–Veresegyház–Vác-vasútvonal (S71, G71): a veresegyházi és váci elővárosi térségeket tárja fel, Fóton három állomással is rendelkezik, Budapest-Nyugati pályaudvar felé biztosít eljutási lehetőséget;
- regionális autóbusz viszonylatok:
  - 308, 309, 310, 311: Újpest-Városkaputól induló és Dunakeszit is feltáró körjáratok;
  - 313, 314, 315, 316: Újpest-Városkaputól indulva, Fóton észak-déli tengelyen áthaladva Csomád, Órbottyán, valamint további északi települések felé kínálnak eljutást;
  - 317, 320: Budapest és Mogyoród, Gödöllő kapcsolatát biztosítja Fóton keresztül;

- 318, 319: Újpest-Városkaputól indulva, Fóton észak-déli tengelyen áthaladva Csomád, Veresegyház, Erdőkertes és további észak-keleti települések felé kínálnak eljutást;
- 324, 325: Dunakeszi – Mogyoród, Gödöllő harántirányú tengelyt szolgálják ki;
- 326: Fót és Mogyoród között teremt kapcsolatot, domináns helyi közlekedési igényeket is kiszolgálva;
- 371: Dunakeszi, Vác felé teremt kapcsolatot.

A regionálisnál szűkebb lehatárolást jelentő **városon belüli kapcsolatok** Fóton az alábbiak (északról dél felé haladva):

- Közúti közlekedés:
  - 21303. j. állomáshoz vezető út: Fót állomás kiszolgálását segíti;
  - 21307. j. állomáshoz vezető út: Csomád állomás elérését biztosítja;
  - Béke utca, Alagi utca, Somlói utca, Rév utca: Kisalag városrészt feltáró gyűjtőutak;
  - Kalász utca, Szent Imre utca, József Attila utca: Fótújfalu városrészt feltáró gyűjtőutak;
  - Tessedik Sámuel utca, Ferenczy István utca, Kodály Zoltán utca, Tanács József utca, Szőlőkalja utca, Határ utca, 48-as ifjúság utca: Öregfalu városrészt feltáró gyűjtőutak;
  - Budai Nagy Antal utca: Fótfürdő városrész és Somlyó alatti, öreghegyi területek megközelíthetőségét szolgálja.
- Községi közlekedés:
  - Fóton helyi autóbuszjárat üzemel, hétköznapi kisebb, hétvégén nagyobb lefedettséggel és több érintett megállóval.

### 2.15.2. Közúti közlekedés

A Fótot érintő országos közúthálózati elemek függetlenül attól, hogy lakott területen belül vagy kívül helyezkednek el, a Magyar Közút Zrt. kezelésében vannak. Minden egyéb út Fót Város Önkormányzata kezelése alatt áll. Fóton található közutak:

#### Gyorsforgalmi utak

- M0 autóút: 2x2 forgalmi sávós kiosztású, azonban a gyorsító- és lassító sávok összeérnek, azaz a csomópontok között 3 nyom áll irányonként rendelkezésre, burkolat leállósávval rendelkezik. Átlagos napi forgalma (ÁNF) 67-78 ezer E/nap a Fóthoz határára futó szakaszon, az engedélyezett legnagyobb sebesség 100-110 km/h.  
Fót megközelítésében szerepet játszó csomópontok:
  - 69-es kilométerszelvényben: M2 autóúttal való csomópontja;
  - 70-es kilométerszelvényben: 2102. j. összekötőúttal való csomópontja;
  - 71-es kilométerszelvényben: M3 autópályával való csomópontja.
- M2 autóút: 2x2 forgalmi sávós, leállósávja nem burkolt, átlagos napi forgalma (ÁNF) 38-48 ezer E/nap a Fót melletti szakaszon, az engedélyezett legnagyobb sebesség 90-100-110 km/h az eltérő szakaszokon.  
Fót megközelítésében szerepet játszó csomópontok:
  - 21-es kilométerszelvényben: 2101. j. összekötőúttal való csomópontja, minden irányban lehetséges a fel- és a lehajtás az M2 autóútról;

- 23-as kilométerszelvényben: 21101. j. bekötőúttal való csomópont, csak a főváros felé/felől kínál fel- és lehajtási lehetőséget.
- M3 autópálya: 2x2 forgalmi sávossal kialakítású, burkolt leállósávval rendelkezik, átlagos napi forgalma (ÁNF) 67 ezer E/nap az M0-tól kifelé, és 98 ezer E/nap az M0-tól a városközpont felé, engedélyezett legnagyobb sebessége 130 km/h.

Fót megközelítésében szerepet játszó csomópontok:

- 19-es kilométerszelvényben: a csomópont nem Fót területén található, de Mogyoródon keresztül a 2139-2101. j. összekötőutak útvonalon elérhető Fót.

### Országos mellékutak, települési főutak

- 2101. j. összekötő út / Keleti Márton utca – Győrffy István utca – Kossuth Lajos utca – Vörösmarty Mihály utca: 2x1 forgalmi sávossal, engedélyezett legnagyobb sebesség 50 km/h, lakott területen kívül 90 km/h, csomópontjai elsősorban jelzőtáblával szabályozottak, de van egy jelzőlámpás és egy körforgalmú is, átlagos napi forgalma (ÁNF) Dunakeszi felé 5 ezer E/nap, Mogyoród felé 8 ezer E/nap. A vasutat szintben keresztezi, a Fót állomáson levő vonatkeresztek miatt az átjáró hosszabb ideig is zárva van.
- 2102. j. összekötő út / Szabó Dezső utca – Dózsa György utca – Kossuth Lajos utca – Károlyi István utca: 2x1 forgalmi sávossal, engedélyezett sebessége lakott területen 50 km/h, azon kívül 90 km/h, azonban a Vörösmarty tér környéki szakaszon 40 km/h-ás sebességcsökkentő táblák vannak elhelyezve, csomópontjai jelzőtáblával vagy jelzőlámpával szabályozottak, átlagos napi forgalma (ÁNF) Fóttól északra 11 ezer E/nap, Fóttól délre 18 ezer E/nap;
- 21101. j. bekötő út / Németh Kálmán út – Móricz Zsigmond út: 2x1 forgalmi sávossal, engedélyezett sebessége 50 km/h, elsősorban jelzőtáblás irányítású csomópontokkal rendelkezik, átlagos napi forgalma (ÁNF) 8 ezer E/nap.

### Települési gyűjtőutak

- jellemzően 2x1 forgalmi sávossal, engedélyezett sebesség 40-50 km/h, csomópontjaik elsősorban jelzőtáblával szabályozottak. Fót elmúlt évtizedekben végbement bővülése miatt jellemző, hogy a hierarchikus úthálózat nem mindenhol tudott megfelelően kiépülni, azaz egyes gyűjtőutak keresztmetszeti kialakítása nem felel meg a minőségi elvárásoknak.
- 21303. j. Fót állomáshoz vezető út;
- 21307. j. Csomád állomáshoz vezető út;
- Határ utca - Szőlőkalja utca;
- Tanács József utca - Kodály Zoltán utca - Ferenczy István utca - Tessedik Sámuel utca;
- Hajcsár út;
- József Attila utca - Szent Imre utca - Rév utca;
- Alagi utca - Somlói utca - Béke utca;
- Alagi majort és 2102. j. utat összekötő névtelen út és annak folytatása;
- Auchan gyűjtőútja;

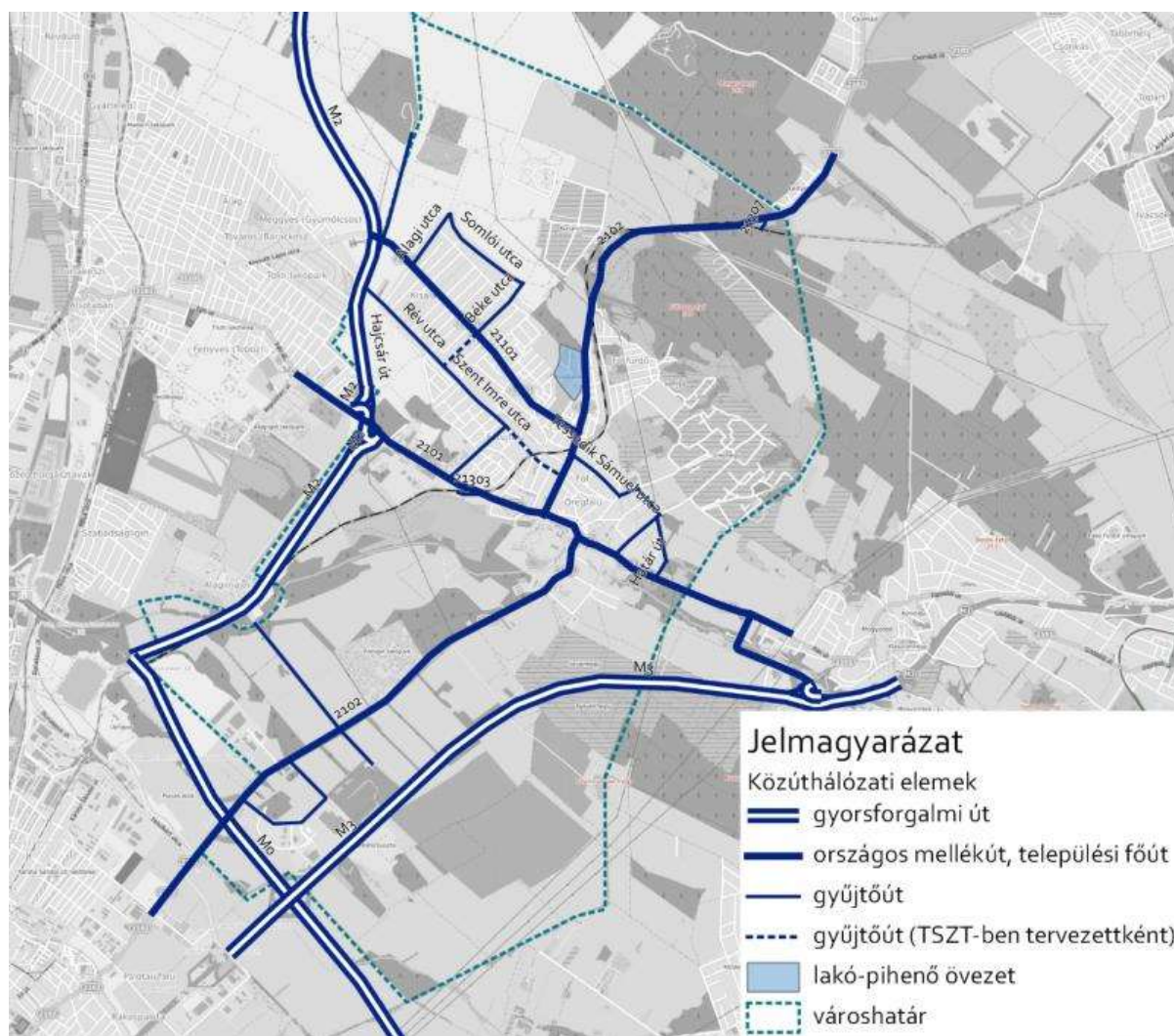
Két olyan gyűjtőút található a városban, amelyek a településszerkezeti tervben (TSZT) tervezett elemként szerepelnek, de az utóbbi időben elvégzett útfejlesztések miatt gyűjtőúti besorolásúnak tekinthetőek, amely változás a dokumentumokban még nem került átvezetésre:

- Szent Imre utca – Rákóczi Ferenc utca (József Attila utca és Dózsa György utca közötti szakasz)
- Béke utca (Rév út és Móricz Zsigmond út közötti szakasz)

#### Lakó- és kiszolgálóutak

- a fentebb nem említett utak ebbe a csoportba sorolhatóak, jellemzően 2x1 forgalmi sávós kétirányú vagy egy forgalmi sávós egyirányú utak. Az engedélyezett sebesség 30-40-50 km/h vagy az alatti érték. Fóton található lakó-pihenő övezet, amely a következő ábrán látható.

112. ábra – Fót közúthálózata és forgalomcsillapított övezetei



*Forrás: saját szerkesztés, háttér: OpenStreetMap*

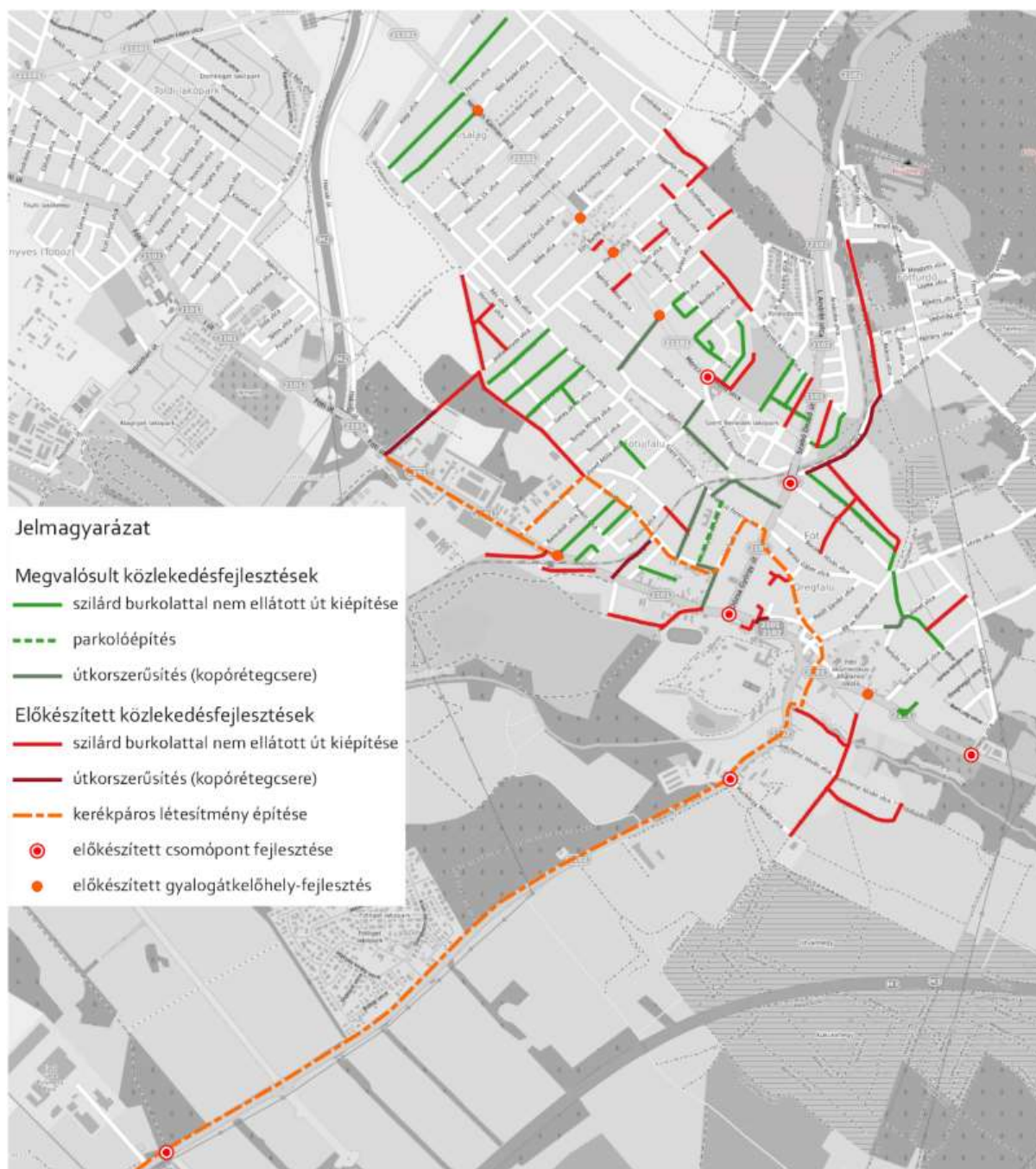
A **forgalomkorlátozások** esetében átfogó tiltás nincs érvényben Fóton, a nehéz tehergépjárművek leginkább Fót déli részén jelennek meg a 2101. és 2102. j. összekötő utak mentén. Ezen iparterületek az M2–M0–M3–Fót lakott területe által határolt területen helyezkednek el, azaz megfelelő

nemzetközi és országos közúti kapcsolatokkal rendelkeznek, ami miatt nem generálnak nagy tengelyterhelésű járművek alkotta forgalmat Fót központi és lakóövezeti részein. Ennek megfelelő az övezeti tiltás hiánya nem jelent kiemelkedő problémát a Vörösmarty tér környékét leszámítva. 7,5 tonna össztömegű korlátozás van érvényben a Vörösmarty M. utcában, valamint az Öregfaluban általánosan tiltva van egyes utcák tehergépjárművekkel való használata.

Az **útburkolat állapota** változó képet mutat, mivel az új beépítések nem mindig vannak összhangban a közlekedés fejlesztésével. A szilárd burkolattal nem rendelkező utcák elsősorban a város keleti részében találhatóak, mint Fótfürdő, Öregfalu és Kőhegy-Somlyó-Öreghegy városrészekben. A burkolt utak közül is számos felújításra szorul.

A korábbi években **megvalósult, illetve előkészített közútfejlesztések** ennek megfelelően elsősorban a földutak fejlesztésére irányultak, emellett azonban számos már korábban leaszfaltozott utca is megújult kisebb volumenben. E fejlesztések során a jelentősebb kapacitás- és szolgáltatásfejlesztések, illetve komplex közterület-fejlesztések elmaradtak, leginkább csak az útburkolat megújítása történt meg vélhetően forráshiány és támogatási kötöttségek miatt. A forgalomcsillapítás jellemzően nem kapott megfelelő hangsúlyt. Az útszakaszok mellett csomópontok fejlesztése is fókuszban volt, aminek célja az áteresztőképesség emelése és a közlekedésbiztonság javítása. A gyalogosok biztonságos átkelésének biztosítása érdekében elsősorban az autóbusz-megállóhelyek környezetében létesültek és tervezetten létesülnek kijelölt gyalogos-átkelőhelyek. Az alábbi ábra a megvalósult és az előkészített közlekedésfejlesztéseket tartalmazza.

113. ábra – Megvalósult és előkészített közlekedésfejlesztések

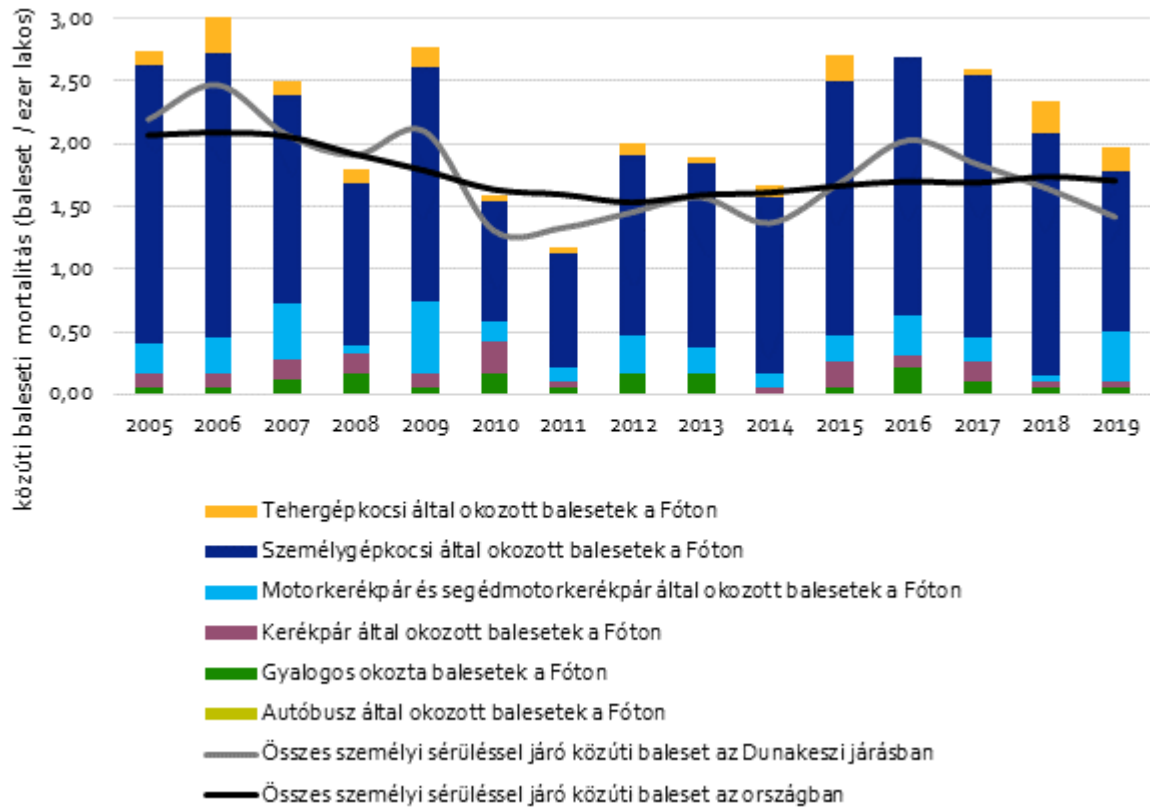


*Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, háttér: OpenStreetMap*

Fót **közlekedésbiztonsági** szempontból az országos és a környező Dunakeszi járás mutatóinál rosszabbul szerepel, amit az alábbi ábra is szemléltet. A 2008-2009-es gazdasági világválság következtében a jelentősen mérséklődött forgalom, ugyan javulást hozott, de az azóta eltelt időszak növekvő motorizációja a baleseti statisztika romlásához vezetett. Bízató jel azonban, hogy az utóbbi néhány év csökkenő mortalitást hozott. A statisztikából érdemes kiemelni a kerékpáros baleseteket, amelyek a hiányzó infrastruktúra miatt következhetnek be többek között. Ennek ellenére a gyalogos és kerékpáros balesetekkel kapcsolatban javuló tendencia figyelhető meg.



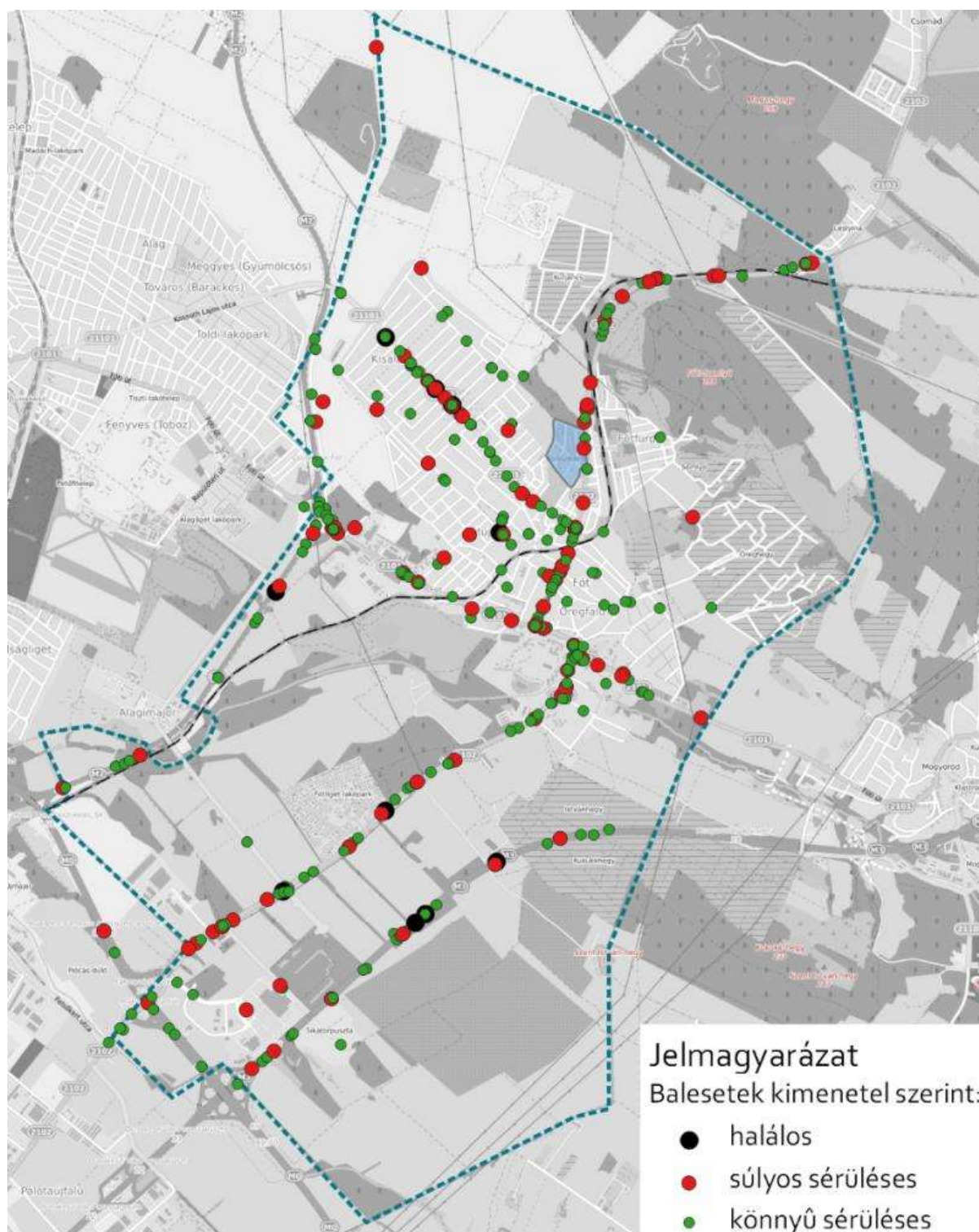
114. ábra – Közúti baleseti mortalitás alakulása 2005-2019 között



*Forrás: KSH*

A következő ábra a 2011-2020 között bekövetkezett baleseteket mutatja területi bontásban a súlyosság függvényében. Az adatok alapján jól kirajzolódnak Fót forgalmasabb útszakaszai és főbb csomópontjai, amelyek esetében fontos megemlíteni, hogy a halálos kimenetelű és a súlyos sérüléssel járó balesetek jellemzően itt koncentrálódnak.

115. ábra – Fóton 2011-2020 között történt közúti balesetek területi eloszlása a súlyosság szerint



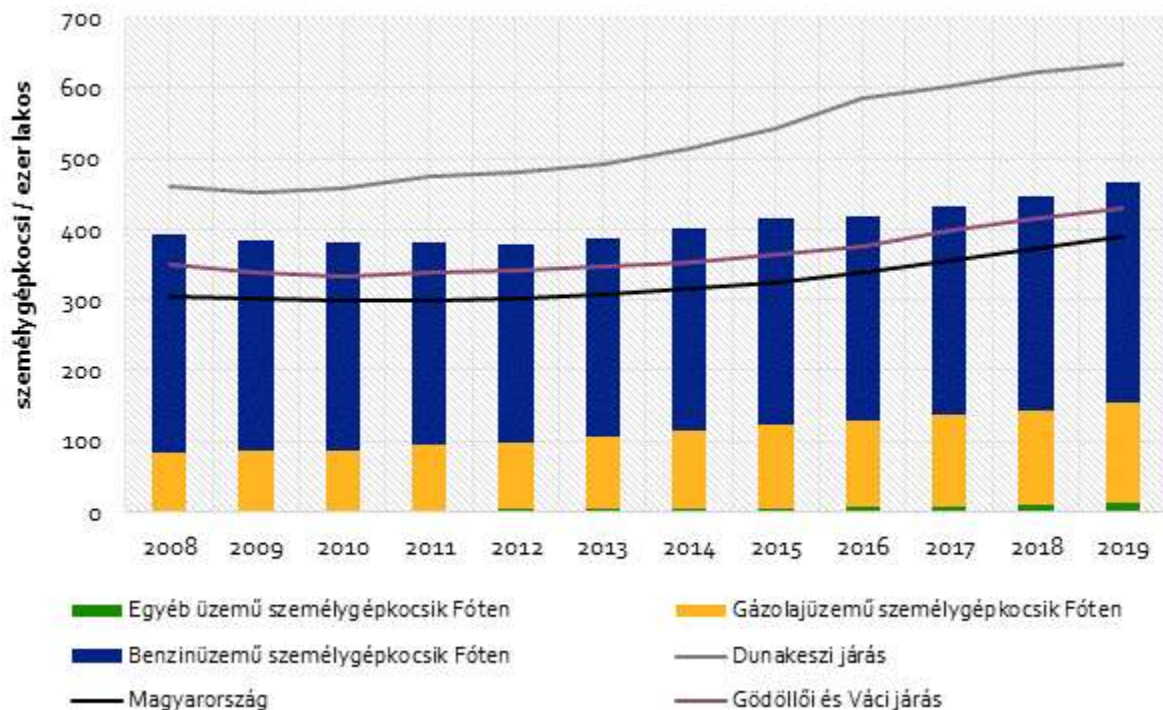
Forrás: Web-Bal adatbázis, térképi háttér: OpenStreetMap

Fóton a **motorizációs fok** – amit az alábbi 1000 lakosra jutó személygépkocsik száma jellemez – kis mértékben magasabb az országos és Váci, valamint Gödöllői járások átlagnál, azonban jelentősen elmarad a Dunakeszi járás számaitól. A magasabb érték magyarázata lehet, hogy a vasúti közlekedés kevésbé versenyképes a 71. sz. vonalon, mint a 70. és 80a. vonalakon, továbbá jelentős számú

gyorsforgalmi út érinti Fótot. A Dunakeszi járásnál alacsonyabb érték az alacsonyabb jövedelmi helyzet, valamint a közösségi közlekedés minősége eredményezheti.

Fóton az elmúlt egy évtizedben a személygépkocsik száma 31%-kal nőtt, ami jelentős. A motorizációs fok hamarosan eléri az 500-at, ami azt jelenti, hogy minden második lakosra jutni fog egy gépjármű. Ez a hatalmas szám a meglévő közlekedési problémák további súlyosbodásához vezet. A személygépjárművek üzemanyaguk szempontjából a KSH az alábbi ábrán látható három kategóriát határozza meg. Látható, hogy folyamatosan a benzin üzeműek száma ugyan nő, de sokkal kisebb mértékben, mint a gázolajüzeműeké és az elektromos hajtásúaké.

116. ábra – A motorizációs fok alakulása Fóton, a környező járásokban és országos szinten



Forrás:KSH

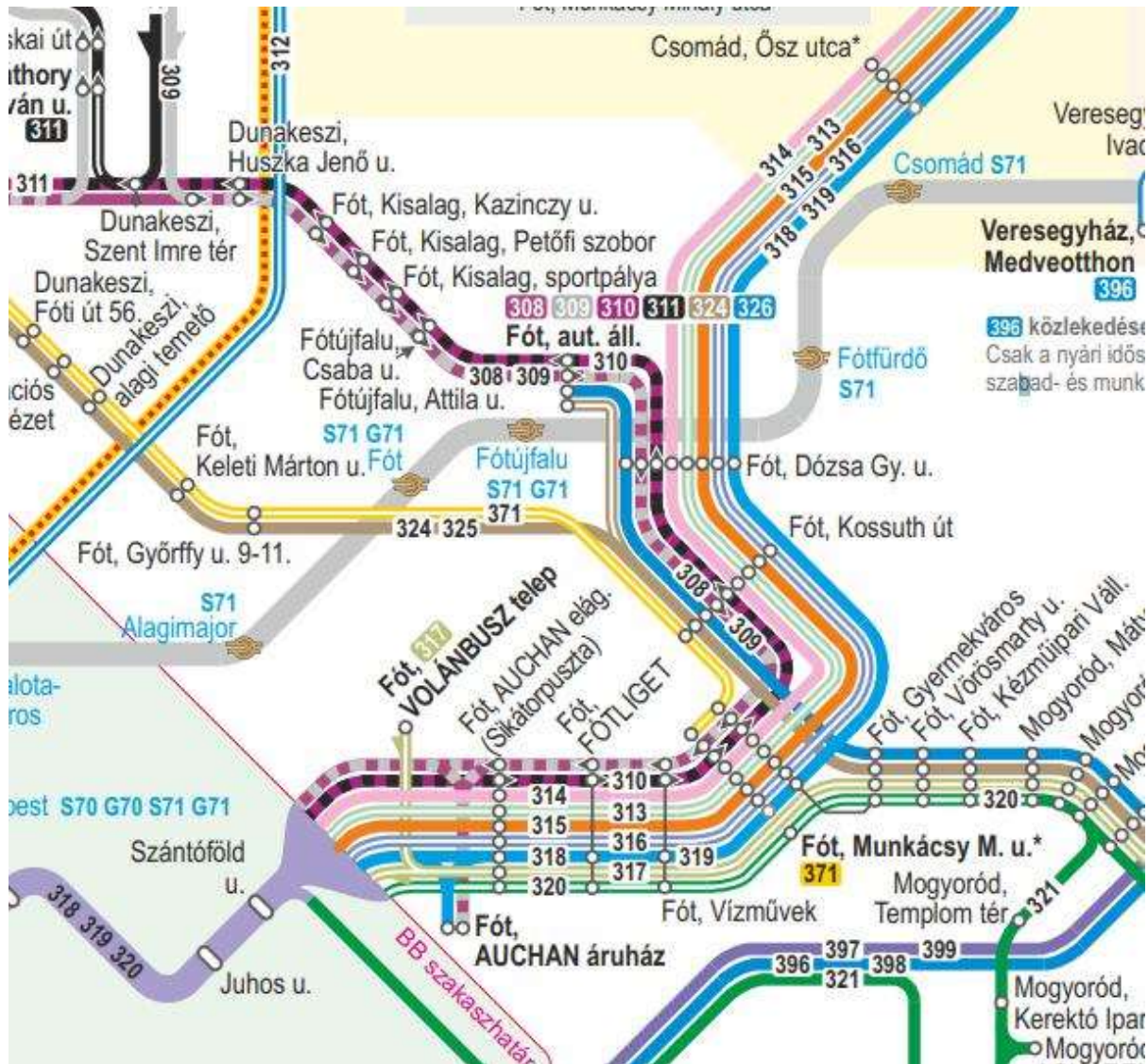
A közúti közlekedéshez kapcsolódik a **taxiszolgáltatás**, amely Fóton is jelen van. Egyfelől a fővárosi szolgáltatók is vállalnak ide való fuvarokat, továbbá számos dunakeszi taxitársaság szolgáltatási területe alá Fót is belesik.

### 2.15.3. Közösségi közlekedés

Fót elérésben fontos szerepet tölt be a vasúti közlekedés, de az autóbuszok fő- és gyűjtőhálózati funkciói is jelentősek. Fót **főbb közösségi közlekedési csomópontjai** az alábbiak:

- Fót, autóbusz-állomás: 308, 309, 310, 311, 324, 326 elővárosi autóbuszok, helyi járat érintik;
- Fót állomás: S71, G71 elővárosi vonatok, 324, 325, 371 elővárosi buszok és a helyi járat érintik;
- Fót, Gyermekváros: 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 324, 325, 326, 371 elővárosi buszok és a helyi járat érintik.

117. ábra – Fót közösségi közlekedési hálózata

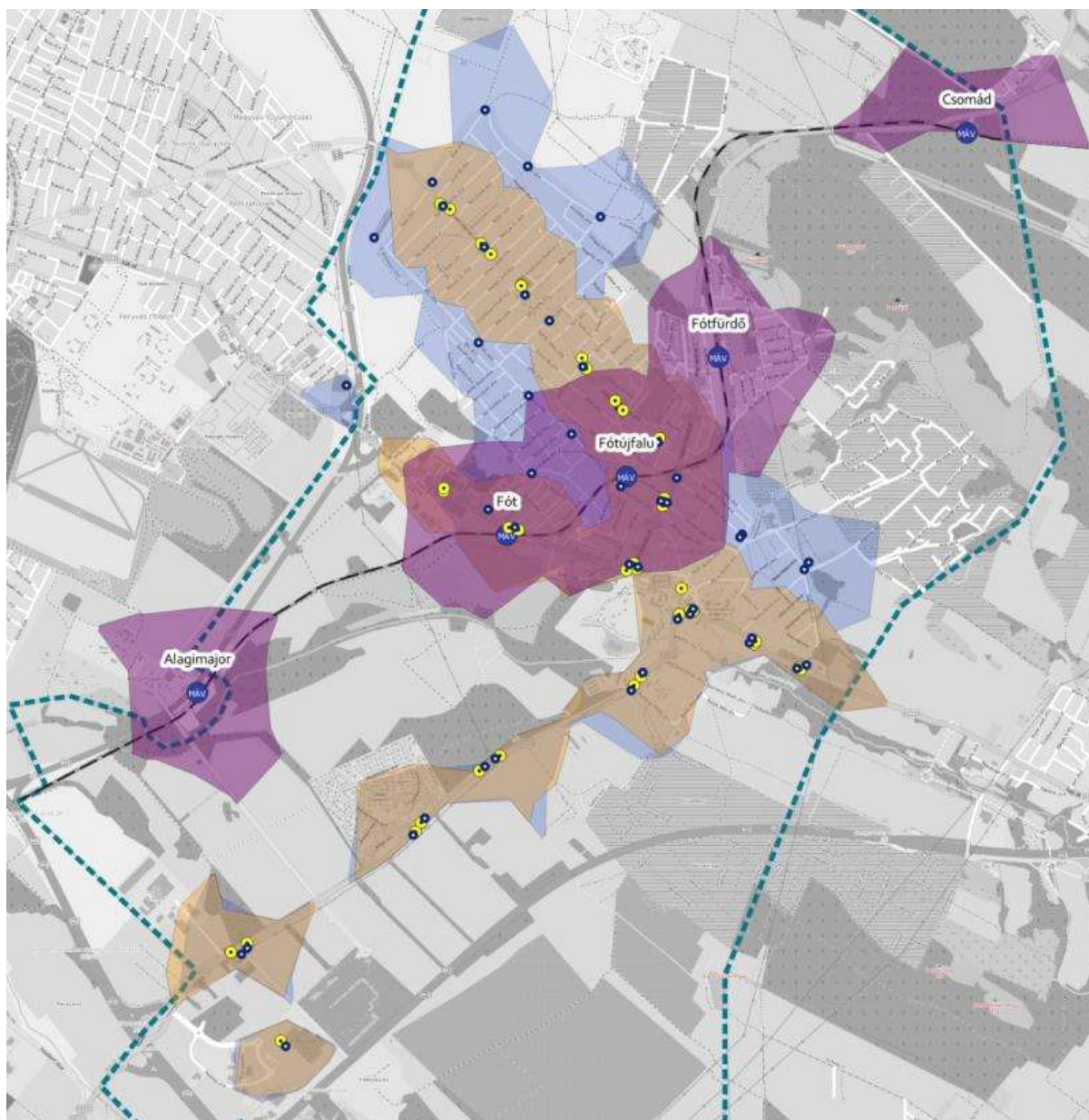


Forrás: Volánbusz

A **hálózati lefedettség** Fóton változó képet mutat, ugyanis a kedvező lefedettséghez hozzájárul a napi néhány indulással rendelkező helyi járat. A vasút esetében kiemelendő, hogy jó elhelyezkedéssel rendelkeznek a megállói és jelentős területekről érhető el gyalogosan is a legközelebbi vasúti megállóhely. Fótújfaló és Kislag, valamint Öregfaló esetében az elővárosi autóbuszok fűzik fel a főbb tengelyüket, de egyes lakóterületi beépítések távol helyezkednek el az úttól, a jelentős rágyaloglás pedig kedvezőtlen a közösségi közlekedés szempontjából. A helyi járat és a helyi forgalomban igénybe vett üzletközpontokat kiszolgáló buszok sűrű és megfelelő minőségű vasúti ráhordása esetén lehetne ténylegesen jónak nevezni a lefedettséget. A nem megfelelően kiszolgált területek az alábbiak:

- Öreghegy,
- Somlyó,
- Kurjanacs,
- Sikátorpuszta.

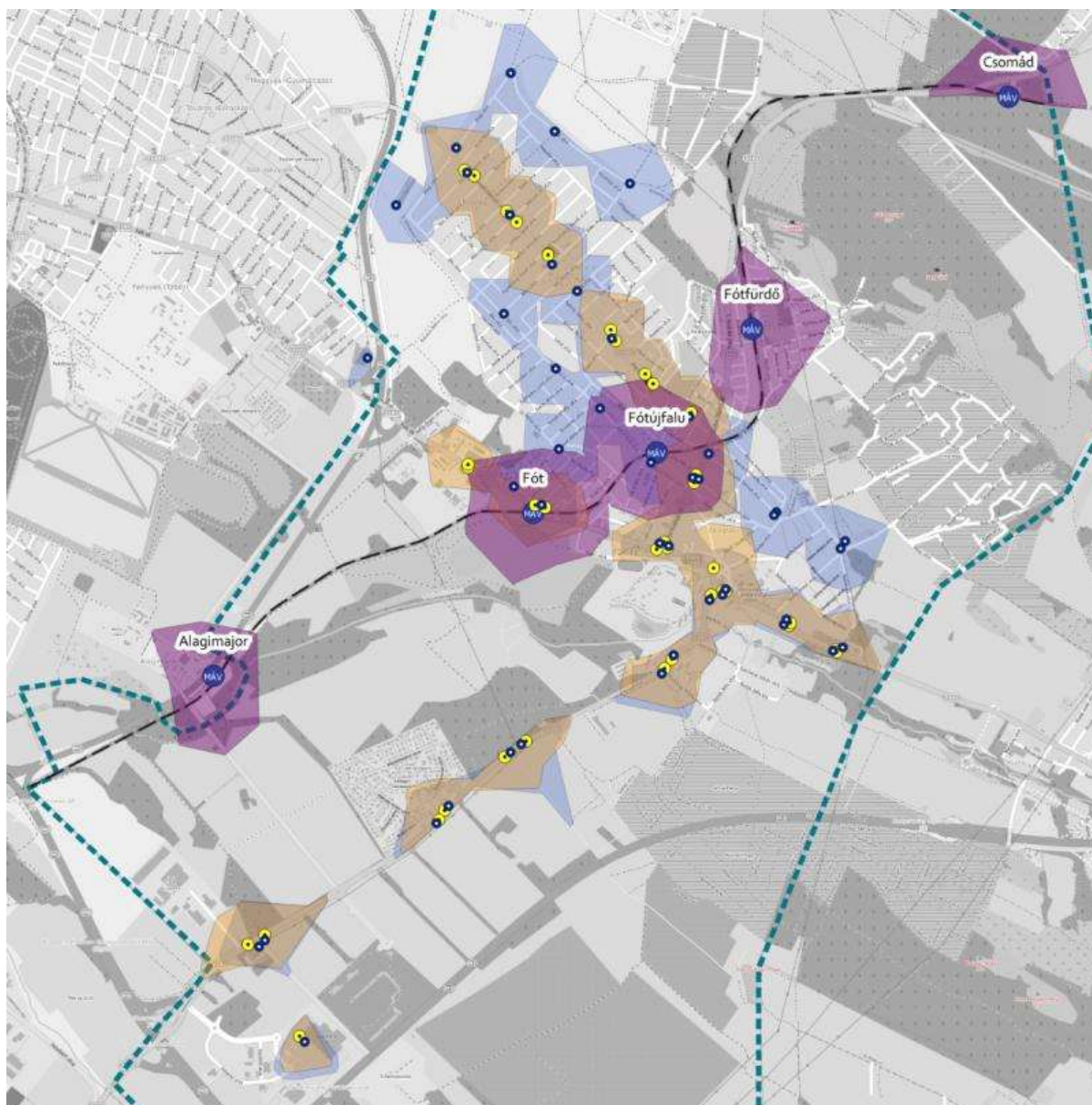
118. ábra – Fót közösségi közlekedési megállók által kiszolgált tágabb területek



(Lila: elővárosi vasút (800 m), narancssárga: helyközi autóbusz (500 m), kék: helyi autóbusz (500 m))

*Forrás: saját szerkesztés, háttér OpenStreetMap*

119. ábra – Fót közösségi közlekedési megállók által kiszolgált szűkebb területek



(Lila: elővárosi vasút (500 m), narancssárga: helyközi autóbusz (300 m), kék: helyi autóbusz (300 m))

*Forrás: saját szerkesztés, háttér OpenStreetMap*

### 2.15.3.1. Közúti

A helyi közlekedésben résztvevő autóbusz-viszonylatot Fót Város Önkormányzata rendeli meg és a Blaguss Kft. üzemelteti. A helyi közlekedés részt vesz továbbá a fóti Auchan által megrendelt autóbusz is, amelyen a Homm Kft. végzi a szolgáltatást, de a viszonylat finanszírozásában az önkormányzat is részt vesz. A helyközi autóbuszokat, amelyeket a helyi forgalomban is igénybe vesznek, az ITM rendeli meg és a Volánbusz Zrt. üzemelteti őket. A közforgalom számára rendelkezésre bocsátott viszonylatokon kívül az iparterületeken található vállalkozások közül egyesek rendelkeznek a munkába járás biztosításához szükséges gyűjtő-elosztó járatokkal, ami a műszakváltásokhoz igazodóan közlekedik.

A heterogénnek számító **járműflotta** tekintetében számos gyártó eltérő típusa közlekedik. A járművek többsége alacsonypadlós kivitelű (teljes hosszában vagy low-entry típusú), légkondicionált, dinamikus utastájékoztató rendszerrel felszerelt. A forgalmasabb, körjáratú elővárosi autóbuszviszonylatok (308, 309, 310, 311) csuklós járművekkel kerülnek jellemzően kiadásra, míg a többi viszonylaton szóló autóbuszok teljesítenek szolgálatot. Az önkormányzati helyi járaton midibusz közlekedik.

Fóton, a lakott területektől távol található a Volánbusz Zrt. egyik központi **járműtelepe**, ahol jelentős karbantartási és műszaki üzemeltetési tevékenység folyik. A járműtelep a cég legkorszerűbb felszereltségű bázisai közé tartozik, ahonnan Pest megye és országos vonatkozásban is látnak el szervizelési feladatokat, végeznek szemléket és műszaki vizsgákat.

**76. táblázat – Autóbusz-viszonylatok járatsűrűsége és felkínált kapacitása**

	Autóbusz viszonylatszáma	Reggeli csúcsórai követési időköz	Irányonkénti felkínált férőhelykapacitás
<b>helyi</b>	helyi járat	1 indulás	20 utas/óra
	Auchan busz	1 indulás	80 utas/óra
<b>helyközi</b>	308	20-30 perc	330 utas/óra
	309	20-30 perc	330 utas/óra
	310	15 perc	440 utas/óra
	311	reggeli csúcsidőszakban nem közlekedik	
	313	reggeli csúcsidőszakban nem közlekedik	
	314	30 perc	160 utas/óra
	315	60 perc	80 utas/óra
	316	1 indulás	80 utas/óra
	317	1 indulás	80 utas/óra
	318	20 perc	240 utas/óra
	319	20 perc	240 utas/óra
	320	30 perc	160 utas/óra
	324	60 perc	80 utas/óra
	325	reggeli csúcsidőszakban nem közlekedik	
	326	60 perc	80 utas/óra
371	1 indulás	80 utas/óra	

*Forrás: Volánbusz, Fót Önkormányzata, Auchan*

Valamennyi járat **megállóhelye** fel van szerelve statikus utastájékoztató táblával. Számos megállóban ezen felül esőbeálló emeli az utazás komfortját. Az alacsonyforgalmú megállóhelyek esetében azonban több helyütt jelent problémát az akadálymentesség, a megállóhely megfelelő gyalogos megközelíthetőségének hiánya.

Fóton nem áll rendelkezésre **éjszakai közlekedés**, azonban a késő esti órákban hazafelé tartók számára segítséget jelent, hogy Budapestről 23:20-kor indulnak az utolsó autóbuszok, továbbá éjfélkor indul az utolsó személyvonat a Nyugati pályaudvarról.

### 2.15.3.2. Kötőpályás

A Nyugati pályaudvartól indul, majd Rákospalota-Újpesten keresztül, a 70. sz. vasútvonallal a fővárosi szakaszon párhuzamosan futva közelíti meg Fótot a **71. sz. Budapest–Veresegyház–Vác-vasútvonal**, amelyen a pályaállapotok miatt nagy menetidővel közlekednek az elővárosi vonatok. A vonal a 70. vonaltól eltávolodva egyvágányú, kitérés lehetőség kevés állomáson biztosított, ezen állomások között pedig hosszú nyíltvonali szakaszok találhatóak bizonyos területen sűrű megállóhely-kiosztással (megállóhelyek 1 vágánnyal rendelkeznek). A vonal Vác és Vácrátót között 80 km/h-ra engedélyezett sebességgel rendelkezik, ettől befele eső szakaszokon azonban a 40 és 60 km/h-val járható a pálya, ami rendkívül alacsony. A kevés kitérés és alacsony sebesség eredményezi a ritka menetrendet és a rossz menetrendszerűséget.

A vasútvonal Fót lakott területén egy állomással (Fót) és két megállóval (Fótújfalu, Fótfürdő) rendelkezik. Ezen felül Fót területén található Csomád állomás, illetve Fóton is rendelkezik lefedettséggel (nem lakott területen) Alagimajor megállóhely. A vonalon ütemes menetrend van érvényben, mindennap órás ütemben közlekednek az S71-es személyvonatok Budapest-Nyugati és Vác között, munkanapokon a reggeli csúcsidőszakban befele irányban további egy indulása van. Az alapmenetrenden felül reggel kizárólag a főváros felé, délután kizárólag a fővárosból indulva G71-es jelzésű gyorsított személyvonatok közlekednek szintén órás ütem szerint. A vonalon alacsonypadlós, légkondicionált FLIRT motorvonatok közlekednek, amelyek a pálya szempontjából is kedvező tengelyterheléssel is rendelkeznek. A vonatok jellemzően 1 egységből állnak, de a csúcsidőszak legterheltebb indulásaiban 2 egység közlekedik. A vonatok magas kihasználtsággal közlekednek.

**77. táblázat – Elővárosi vasúti viszonylatok követési ideje és kapacitása**

Viszonylat száma	Reggeli csúcsórai követési időköz	Irányonkénti felkínált férőhelykapacitás
<b>S71 személy</b>	30 perc	800 utas/óra
<b>G71 gyorsított személy</b>	60 perc	400 utas/óra

*Forrás: MÁV*

## 2.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

### 2.15.4.1. Kerékpáros közlekedés

A kerékpáros hálózatot jellemzően alap- és főhálózatra bontjuk. Az alaphálózatba tartozik minden kerékpárosok elől el nem zárt útszakasz. A főhálózat pedig olyan infrastrukturális létesítményekkel kijelölt útszakaszok, ahol a kerékpárosok a számukra kijelölt helyen, megfelelő biztonsággal tudnak közlekedni. Az **alaphálózat** a kisebb forgalmú lakó-kiszolgáló utcákban megfelelőnek mondható, problémát jelent azonban a szilárd burkolat hiánya vagy nem megfelelő minősége a már korábban említett területeken. A kerékpárosokat akadályozó tényezőnek számító vasút nagyszámú helyen átjárható, a kerékpárosok nem kényszerülnek jelentős többletút megtételére miatta. Fóton a kerékpározást kedvezőtlenül érintik a domborzati viszonyok, amelyek elsősorban az északi területre jellemzőek.

Az alaphálózat mellett azonban nem található **főhálózat**, amely a gyors, megállások nélküli, kényelmes eljutást biztosítaná a nagyobb távolságra levő célállomások között. Főhálózati elem Dunakeszi területén van, amely a 2101. j. út felől eléri Fótot, de a lakott terület határában véget ér. A



csomádi állomás elérését biztosító önálló kerékpárút szintén nem folytatódik dél felé. A település meglévő főúthálózata a nagy forgalom miatt önmagában nem alkalmas a biztonságos kerékpáros közlekedés lebonyolítására. A kerékpáros főhálózat ilyen mértékű hiánya jelentősen rontja a kerékpár alternatív közlekedési eszközként való használatának lehetőségét, ami az alacsony kerékpáros forgalmon is érzékelhető.

A haladásra szolgáló infrastruktúra mellett a **tárolási** lehetőségek is csak nagyon korlátozottan vannak jelen a településen. A vasútállomások és autóbusz-megállóhelyek mellett a kerékpárok elhelyezésének lehetősége hiányos, hiányoznak a minőségi B+R tárolók. A főbb forgalomvonzó létesítmények, intézmények közelében is kevés a kerékpártámasz, valamint a meglévők sem elégitik ki jellemzően a kényelmes használat feltételét.

A vonatokon lehetőség van **kerékpárok szállítására**, egy egység FLIRT motorvonaton 6 db kerékpár elhelyezése lehetséges.

A pandémia következtében általánosan megnövekedett kerékpáros forgalom Fóton kevésbé volt tapasztalható, amelynek oka a megfelelő kerékpáros infrastruktúra hiánya. A kerékpáros forgalom jellemzően szabadidős célú, a kerékpárosok által megtett utak többsége valamilyen természeti célpont felé irányul.

Fóton nemrégiben megjelent az ország számos területén ismert **elektromos közösségi roller** szolgáltatás a Lime vállalat üzemeltetésében. A rollerek elsősorban a vasútállomásra való ráhordásban jelentenek segítséget. A rollerek tárolásával kapcsolatban gyakori probléma a rendezetlenség, amely Fót esetében kevésbé figyelhető meg, aminek oka lehet az újszerű megjelenés is.

#### **2.15.4.2. Gyalogos közlekedés**

Kizárólagos gyalogosforgalommal rendelkező gyalogos övezet nem található Fóton, a gyalogosforgalom a kisméretű utcákban vegyes forgalomként (úttesten) halad, a nagyobb forgalmú utak mentén járdák találhatóak. A járdák szélessége, állapota, megfelelő akadálymentessége azonban számos helyen sérül, nem felel meg a szabványban rögzítetteknek. A járdák leggyakrabban aszfalt és térkő burkolattal rendelkeznek.

A járdák mellett problémát jelent az utak keresztezése is a gyalogosok számára. A forgalmasabb utak mentén kevés helyen található kijelölt gyalogos-átkelőhely, amely különösen az autóbuzsmegállók környezetében jelent komoly problémát. A meglévő gyalogátkelőhelyek biztonsága is számos helyen fejlesztésre szorul, azonban kedvező, hogy találhatóak jelzőlámpával vagy fedezőjelzővel biztosított gyalogos-átkelőhelyek is.

#### **2.15.5. Parkolás**

Fóton a parkolási problémák jellemzően nem kapacitásbeli eredetűek, mivel rendkívül alacsony a társasházi beépítések száma és területi kiterjedtsége, amelyek esetében gyakori a nagy lakóúrságból eredő egy főre jutó alacsony várakozóhelyszám. Az autóbusz-állomás környékén található társasházak esetében a probléma forrása a rendezetlenség, a minőségi parkolási infrastruktúra hiánya. A rendezetlenség a lakófunkciók mellett a kereskedelmi egységek, szolgáltatók környezetében sem adott, az ügyfelek jellemzően a zöldsávon vagy az burkolatlan útpadkán várakoznak. A várakozás a városban díjmentes, a hatályos jogszabályok szerinti 70%-os kihasználtsági

limitet csak néhány területen lehet tapasztalni. A fizetős parkolási rendszer bevezetése elsősorban egy komplexebb, térségi (akár főváros-előváros vonatkozású) intézkedési terv részeként vezetendő be.

A családirházas övezetekben a parkolással kapcsolatos gondot általában nem a férőhelyek hiánya okozza, hanem a túlzott utcai, közterületi parkolás. A jelentős számú, közterületen álló jármű rontja az utca megfelelő beláthatóságát, valamint más emberi funkciók elől vesz el helyet. Általános probléma, hogy sokan a rendelkezésre álló telken belüli gépjármű-felállóhelyet nem veszik igénybe, a lakosok nincsenek ösztönözve annak használatára.

Probléma elsősorban a közlekedési létesítmények megközelíthetőségében van, ugyanis a vasútállomások és az autóbusz-állomás mellett nem található megfelelő szolgáltatási színvonalat biztosító P+R parkoló, amely miatt a környék közterületei zsúfoltabbak, továbbá ezek közelében is jellemző a rendezetlen parkolás. Fót méretéből és a vasút kedvező vonalvezetése miatt nem igényel nagykapacitású parkolókat, azonban kis számban, rendezett körülmények között történő várakozásra igény mutatkozik. Fót állomás, valamint Fótfürdő megállóhely esetében területi akadály a parkolóhelyeknek nincsen, Fótújfalu megállóhely esetében csak nagyon korlátozottan áll rendelkezésre a parkolásba bevonható terület. Az autóbusz-állomás környezetében a közterület-elosztás újraosztásával, a kihasználatlan területek bevonásával lehet várakozóhelyeket kialakítani.

A következő táblázat foglalja össze Fót parkolási mérlegét, vagyis egyrészt a meglévő közterületi parkolóhelyek számát, másrészt az OTÉK alapján hiányzó kapacitásokat. Sajnos az adatgyűjtés viszonylag réginek mondható, de újabb adatszolgáltatás nem állt rendelkezésre, illetve a tárgyi munka keretében részletes adatfelvételre sem volt lehetőség. Összességében látható, hogy jelentősebb parkolóhely kapacitáshiány mutatkozik a jogszabály által előírtakhoz képest. A probléma súlyosságát csökkenti az az egyre erősebb közlekedési és településfejlesztési irány, hogy a mobilitási rendszer problémáit nem oldja meg, ellenben súlyosítja a parkolóhelyek erőteljes bővítése. Ezt mutatja a jogszabály közelmúltbeli változása, 2021. IV. 22-e előtt lakás és üdülő önálló rendeltetési egység esetén kötelezően legalább egy személygépkocsi elhelyezését írta elő, amely legfeljebb egyre változott.

**78. táblázat – Fót parkolási mérlege**

Építmény rendeltetése	Meglévő parkolóhelyek száma	OTÉK alapján hiányzó parkolóhelyek száma
<b>Kereskedelmi egység árusítótér 100 m<sup>2</sup> felett</b>	nincs adat	-
<b>Szálláshely szolgáltató vendégszoba egység</b>	26 darab	0 darab
<b>Vendéglátó egység fogyasztótere</b>	nincs adat	-
<b>Alapfokú nevelési-oktatási egység foglalkoztatója</b>	38 darab	67 darab
<b>Művelődési ház</b>	78 darab	0 darab
<b>Sportpálya férőhely</b>	40 darab	60 darab
<b>Igazgatási, gyógykezelő egység</b>	38 darab	0 darab
<b>Temető (városi)</b>	4 darab	16 darab
<b>Református templom</b>	16 darab	39 darab
<b>Katolikus templom</b>	8 darab	21 darab

<b>Összesítés:</b>	238 darab	178 darab
--------------------	-----------	-----------

*Forrás: Fót Város Településrendezési terveit alátámasztó közlekedési szakági munkarész (2012)*

Fóton számos közterületen elhelyezett **elektromos töltőhely** áll rendelkezés a plugin hibrid és elektromos gépjárművek számára. Található egyen- és váltó árammal üzemelő töltő is, azaz lehetőség van a gyorsöltésre is. Az elektromos töltők kihasználtsága és a felvett villamosenergia nagysága folyamatosan növekszik az elektromos járművek számának és arányának bővülésével összhangban.

## 2.16. Közművek

### 2.16.1. Vízi közművek

#### 2.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

Fóton a komfortos közműellátás legfontosabb eleme, a vezetékes ivóvíz ellátás megoldott, a vízellátó hálózat az utcákban rendelkezésre áll, de sajnos sok ingatlan nem csatlakozik a hálózatra. A hálózat a térség vízellátását biztosító Dunamenti Regionális Vízművek Zrt. (DMRV) Bal-parti Regionális Rendszerének része, a vízellátást a DMRV biztosítja.

Az ellátás alapházis szempontjából a Regionális Vízműtől átvett vízzel, valamint a fóti vízbázisokról történik. A Fóti vízbázis korábban 4 külön kútcsoportból állt, ezek közül jelenleg csak a Gyermekvárosi 2 db rendelkezik üzemeltetési engedéllyel, üzemvitel szempontjából csak a Gyermekvárosi kutak üzemelnek. A többi kút az üzemeltetési engedély szerint monitoring kútként üzemel. A fogyasztást szinte teljesen a regionális rendszer más alapházisairól biztosítják. A szolgáltató a kutak kiterjedt elszennyeződöttsége miatt a lejáró/lejárt hidrogeológiai védőterületeket kijelölő határozatok megújítását már nem is indítja el.

A Regionális Vízmű a Duna partjára telepített Északi és Déli vízbázisának, a Szentendrei szigeten lévő bázisainak kutjaiból termel ki ivóvizet, valamint van lehetősége a Fővárosi Vízműtől is vizet átvenni. A Fővárosi Vízműtől való átvétel a Dunakeszi térségében lévő NÁ 700-as vízvezetéken keresztül történik. Alapházis szempontjából a DMRV rendszerébe juttatható vízmennyiség elegendőnek tekinthető.

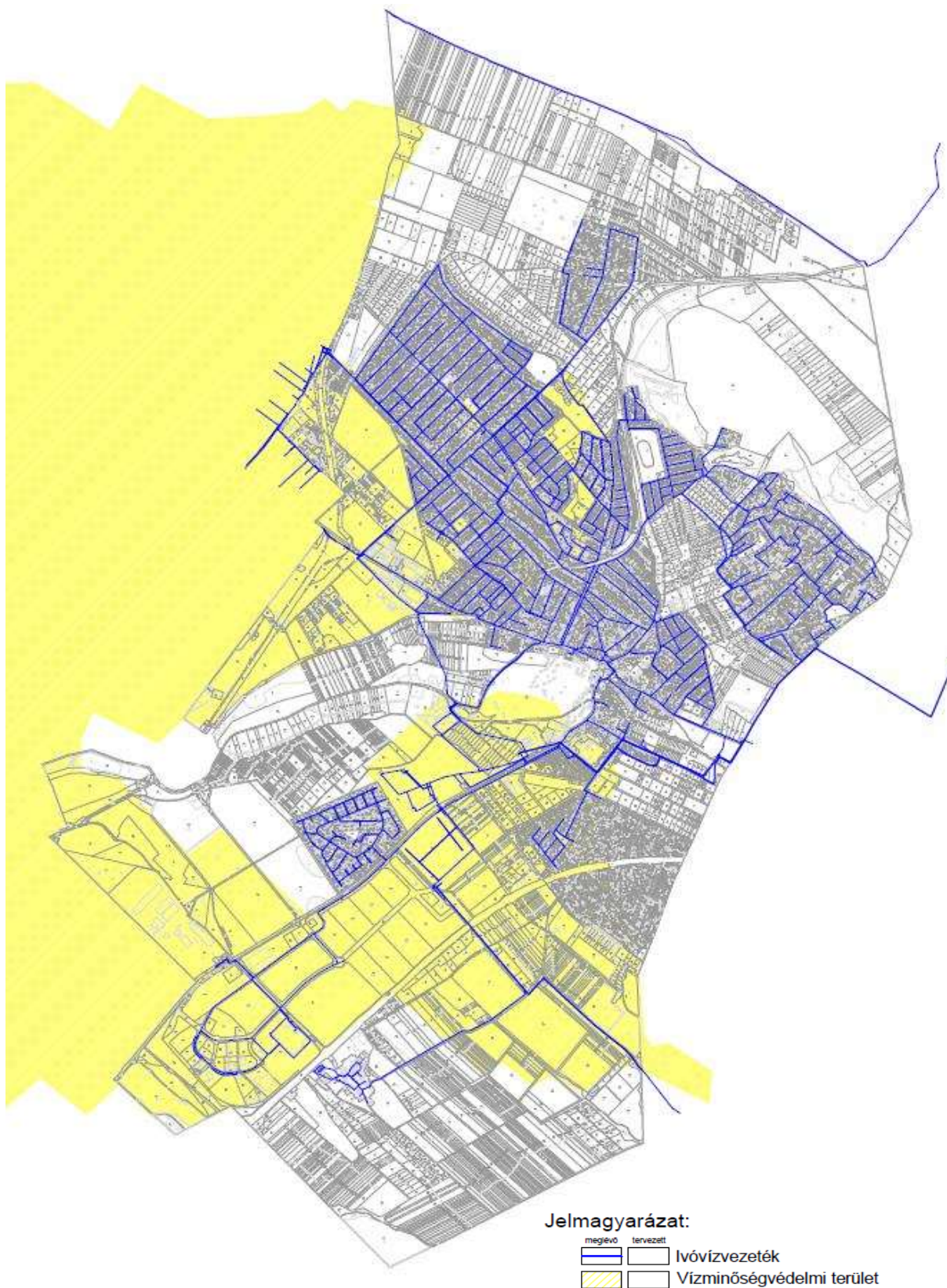
A Regionális Rendszer több mint harminc település vízellátását szolgálja. Az alapellátó hálózati rendszer alapvezetékének a Duna bal partja mentén megépített gerincezeték tekinthető, amelyről a távolabbi településeket ellátó ág-, illetve körvezetékek csatlakoznak le. Ilyen körvezeték rendszer a Vác, Vácduka, Vácrátót, Órbottyán, Veresegyház, Szada, Gödöllő, Mogyoród, Fót és Göd településeket összekötő vezeték, amelyről leágaznak a körvezetékek menti ágvezetékek. A regionális körvezetéken térszíni és magas tározók, valamint gépházak üzemelnek, a rendszer egyik fő eleme a legmagasabban elhelyezkedő Gödöllői 2x3000 m<sup>3</sup>-es regionális tározó, amely az egész regionális rendszer ellennyomó tározója.

A regionális vezeték Fót belterületén keresztül van megépítve, átmérője a Duna felől a DMRV gépházig NÁ 600-as, onnan tovább Gödöllő irányába NÁ 400-as.

Fót minden utcájában megépült a vízelosztó hálózat, zömmel, körvezetékes rendszerrel, de a külterületek felé kifutó utcáknál azonban vannak ágvezetékek is, amelyekben pangó vizes állapotok alakulhatnak ki, valamint a rekonstrukciós munkáknál és a csőtöréseknél sok ingatlan maradhat vízellátás nélkül. A régebben épített vezetékek azbesztcement anyagúak, míg az újabban épített vezetékek anyaga a korszerűbb KMPVC illetve KPE. A vezetékek mérete szinte mindenhol NÁ 100-as, csak a nagyobb gerincvezetékek mérete NÁ 150, NÁ 200 és NÁ 300.

A városi alaphálózatban a víznyomást a rendszer 1000 + 2x500 m<sup>3</sup>-es tározójának (tfsz. 207,27 mBf) túlfolyó szintjei határozzák meg, a városi hálózat ezen kívül két nyomásfokozott zónával rendelkezik, az Öreghegyi és a Kurjancs zónával. Itt a gépházak a Hargita illetve a Panoráma utcában üzemelnek.

120. ábra – Vízellátás



Forrás: KÉSZ Közmű és Energetikai Kft. saját szerkesztése

### 2.16.1.2. Szennyvízelvezetés

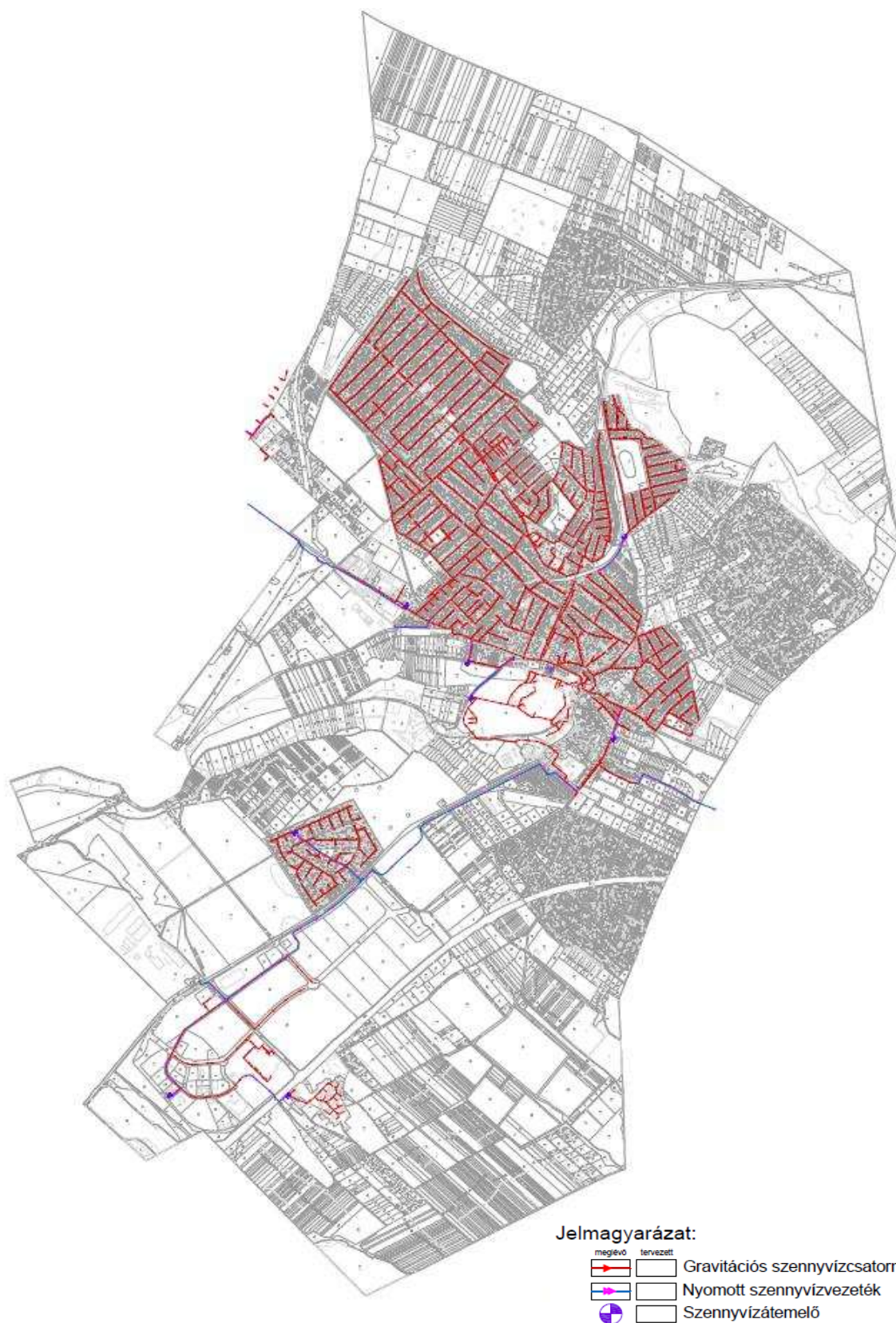
Fóton a szennyvizet elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózattal szállítják el. A csatornahálózat által elvezetett szennyvizet a fóti, majd dunakeszi szennyvízcsatorna hálózaton keresztül a Dunakeszi szennyvíztisztító telepre kerülnek. A Dunakeszi szennyvíztisztító telep fogadja a mogyoródi, a gödi szennyvízcsatorna hálózat által elszállított szennyvizet is.

A fent említett hálózatokkal elvezetett szennyvizet a Dunakeszi szennyvíztisztító telepen tisztítják meg. A szennyvíztisztító telep korábban műszaki és terheltségi állapotában már alkalmatlan volt az előírt határértékek betartására, részben a növekedő terhelésigény miatt, részben az EU által megkövetelt szigorúbb tisztítási határértékek miatt. A telep tisztítási hatékonyságának növelését és a túlterheltségének csökkentését határozták el, az ehhez szükséges fejlesztések megvalósítására Európai Unió forrást vettek igénybe. A fejlesztések megvalósításával 2012-ben a telep kapacitását 12000 m<sup>3</sup>/d-re növelték és alkalmassá vált a beérkező szennyvizet az előírt határértéken belüli tisztítására, továbbá kiépült a denitrifikációt (nitrát eltávolítást) szolgáló technológia. A fejlesztés kapcsán új 3000 m<sup>3</sup> térfogatú levegőztető műtárgy, új utóülepítő műtárgy, új iszapvíztelenítő gépház létesült, valamint megvalósult az új rendszerű – vegyszer nélkül, kizárólag ultraviola fény segítségével működő – tisztított szennyvíz fertőtlenítés is. A tisztított szennyvíz befogadja az Óceán árok, amely a vizet a Dunába szállítja. A szennyvíztisztító telep üzemeltetője a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.

Fóton elválasztott rendszerű gravitációs szennyvízcsatorna hálózat üzemel. A szennyvízcsatorna hálózatra csatlakozás aránya 72%-os. A különböző hálózati mélypontokon szennyvíz átemelő berendezések üzemelnek, amelyekből szennyvíz nyomóvezetékeken keresztül kerülnek a szennyvizet a befogadó gravitációs csatornába. A települési hálózat végátemelője a Keleti Márton utcában épült meg, innen egy dn 300-as acny nyomóvezetéken keresztül nyomják a szennyvizet a dunakeszi hálózatba.

A településen belül a gravitációs hálózat szinte kivétel nélkül dn 200-as KGPVC csatornákból épült meg, csak néhány gerinccsatorna dn 300-as KGPVC anyagú, illetve a Kossuth utcai gerinccsatorna dn 400-as betoncsatorna.

121. ábra – Szennyvízelvezetés



Forrás: KÉSZ Közmű és Energetikai Kft. saját szerkesztése

### **2.16.1.3. Csapadékvíz elvezetése, felszíni vízrendezés**

Fót csapadékvizeinek befogadója a Mogyoródi-patak, a Márton patak és azok mellékágai. A városban üzemelnek zárt csapadékcsatornák is, ezek közül a jelentősebb hosszúságúak a városközponti csatornák, a Dózsa György utcai csatorna és a Németh Kálmán úti csatorna. Ezek befogadója közvetlenül a Mogyoródi patak, illetve nyílt árkok, amelyek végső soron szintén a Mogyoródi patakba vezetik a vizeket. A település további területein a csapadékvizeket nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszerrel szállítják el, ezek burkoltak vagy földmedrűek. Néhány utca vágás kialakítású és található folyókás elvezetés is. Van olyan utca is, ahol nincs kiépítve a csapadékvíz elvezetés, itt a vizek a homokos talajban szikkadnak el.

A csapadékvíz elvezető rendszer befogadója, a Mogyoródi patak a vizeket már Budapest területén a Szilas patakba vezeti, ennek befogadója a Duna. A Mogyoródi patak Fót területén lévő szakasza rendezettnak tekinthető, kezelője a Gödöllő-Vác Térségi Vízgazdálkodási Társulat. A város másik vízfolyása a Márton patak, ennek kezelője az Önkormányzat. A Márton patak felső szakaszának medre rendezetlennek tekinthető, rajta sok feliszapolódás található, növényzettel jelentősen benőtt. Az alsó szakasza burkolt, itt a meder már rendezett.

A város északi oldalán a magasabban fekvő külterületekről lefolyó vizek ellen övárkok nem épültek ki, így nagyobb csapadékok, illetve hirtelen hóolvadás esetén a vizek a belterületi telkekre ráfolynak, azokon elöntéseket okoznak.

A város csapadékvíz elvezetésére 2012 októberében elvi vízjogi engedélyezési tanulmányterv készült.



122. ábra – Csapadékvíz-elvezetés



Forrás: KÉSZ Közmű és Energetikai Kft. saját szerkesztése

## 2.16.2. Energia

### 2.16.2.1. Energiagazdálkodás és -ellátás (áram, gáz, távhő, közvilágítás és más ellátórendszerek)

A vizsgálatok szerint a település belterületén a földgázellátás teljes körűen kiépítettnek tekinthető, amely a korszerű termikus energiaellátás lehetőségét biztosítja. A villamos energia a világítás és technológiai célú energia igények kielégítését szolgálja. A földgáz a termikus célú energia igényeket elégíti ki.

A vezetékes gázzal el nem látott telkeken a nem-vezetékes energiahordozók közül jelenleg a szén, fa, olaj használata termikus célra jellemző. A PB használata, szintén a gázzal el nem látott ingatlanokra jellemző, elsődlegesen főzési célra.

#### Villamosenergia-ellátás

Fót áramszolgáltatója az ELMŰ-ÉMÁSZ Zrt. Az ellátás bázisának a Fót-Dunakeszi település határa mellett, már Dunakeszi külterületén létesített 120/20 kV-os alállomás és a Fót déli részén üzemelő 120/20 kV-os alállomás tekinthető. Az alállomás betáplálása a Gödi 400/220/120 kV-os MAVÍR alállomásról történik 120 kV-os hálózattal. Göd-Fót között kiépített kétrendszerű 120 kV-os vezetékéről történik a Dunakeszi és a Fót alállomás betáplálása, a vezeték Dunakeszi, majd Fót területén van megépítve közel É-D irányban.

A település külterületén áthalad a MAVIR Zrt kezelésében levő Albertirsa-Göd 400 kV-os és Göd-Zugló 220 kV-os átviteli hálózat oszlopokra fektetetten haladó nyomvonala.

Mindkét hálózat jelentősen korlátozza nyomvonalával érintett terület területfelhasználását. A 120, 220 és a 400 kV-os hálózatok nyomvonalát a továbbtervezés során, mint jelentős állóeszköz értékű létesítmény, korlátozó adottságként kell figyelembe venni.

A Dunakeszi 120/20 kV-os alállomásról induló 20 kV-os szabadvezeték hálózatok táplálják a település fogyasztói transzformátor állomásait.

A település ellátását szolgáló transzformátor állomások döntően oszlopállomások, de üzemelnek vas és betonházas transzformátor állomások is.

A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kiefeszültségű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kiefeszültségű hálózat zömmel oszlopokra szerelten került kivitelezésre, légkábeles vagy szabadvezetékes formában, illetve üzemelnek földkábeles hálózatszakaszok is.

A település **közvilágítása** szinte az egész településen a kiefeszültségű hálózat tartóoszlopaira szerelt lámpafejvel történik, csak a központi területeken üzemelnek földkábelekkel betáplált közvilágítási kandeláber. A településre jellemző, hogy sok helyen csak minimális mértékű a megvilágítás, ott éppen csak a közlekedés biztonságát szolgálja.

A villamos energia hálózatairól meg kell említeni, hogy több helyen a közép- és kiefeszültségű hálózatok külön-külön oszlopsoron haladnak, ellehetetlenítve az utcák szabad fásítási lehetőségét. Továbbá a közepfeszültségű hálózat több helyen halad úgy, hogy nem követi a közterületeket, hanem áthalad magántelkek felett. A továbbtervezés során ennek rendezése szükséges.

123. ábra – Villamosenergia-ellátás



Forrás: KÉSZ Közmű és Energetikai Kft. saját szerkesztése

## Földgázellátás

Fót gázellátása az országos nagy-nomomású földgázhálózatról történő vételezéssel történik. A város az országos nagynyomású hálózat egyik gócpontja, itt üzemel a Fót-Alagi tolózár állomás és gázátadó berendezés, ahonnan több irányból futnak össze a nagynyomású vezetékek. A város külterületén található még egy gázátadó állomás, ahonnan nagynyomású gázvezeték épült Veresegyház gázellátására. Az átadó-gázfogadó és nyomáscsökkentő állomásról induló nagy-középnomomású hálózatok biztosítják a tágabb térség településeinek gázellátását. A keleti irányba induló gerincvezeték néhány keletre eső település ellátásának a gerincét képezi.

Meg kell még említeni, hogy az Alagi gázátadótól nyugatra két párhuzamosan haladó nagynyomású szállítóvezeték épült ki a Zsámbok-Alag irányból. A vezetékek a Duna meder alatt, azt keresztezve érkeznek a Lupa szigeti bejárónál levő átadó állomáshoz. Az egyik vezeték 12 "-os a másik 16 "-os méretű, az egyik üzemel, a másik tartalék. Ez az un Lupa szigeti átadó állomás Pest megye Budai oldala északi településeinek gázellátási bázisa.

Fót területén a több irányba haladó nagynyomású gázvezetékek és műtárgyai jelentős területfoglalók. Nagy állóeszköz értékük eléggé helyhez köti a vezetékeket. Meg kell említeni, hogy ma már az újlag építhető nagynyomású vezetékeknek lényegesen kisebb a védőtávolság igénye, így nagyobb területi nyereséggel lehet az esetleges kiváltását megoldani.

Fót város földgázellátásának szolgáltatója, a földgázelosztó hálózat tulajdonosa és üzemeltetője a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft Hajdúszoboszló, a területileg illetékes egysége a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft Gödöllő Területi Egység Hálózatüzemeltetés, újabb gázigény bejelentését a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft Hálózatfejlesztés Diósd fogadhatja.

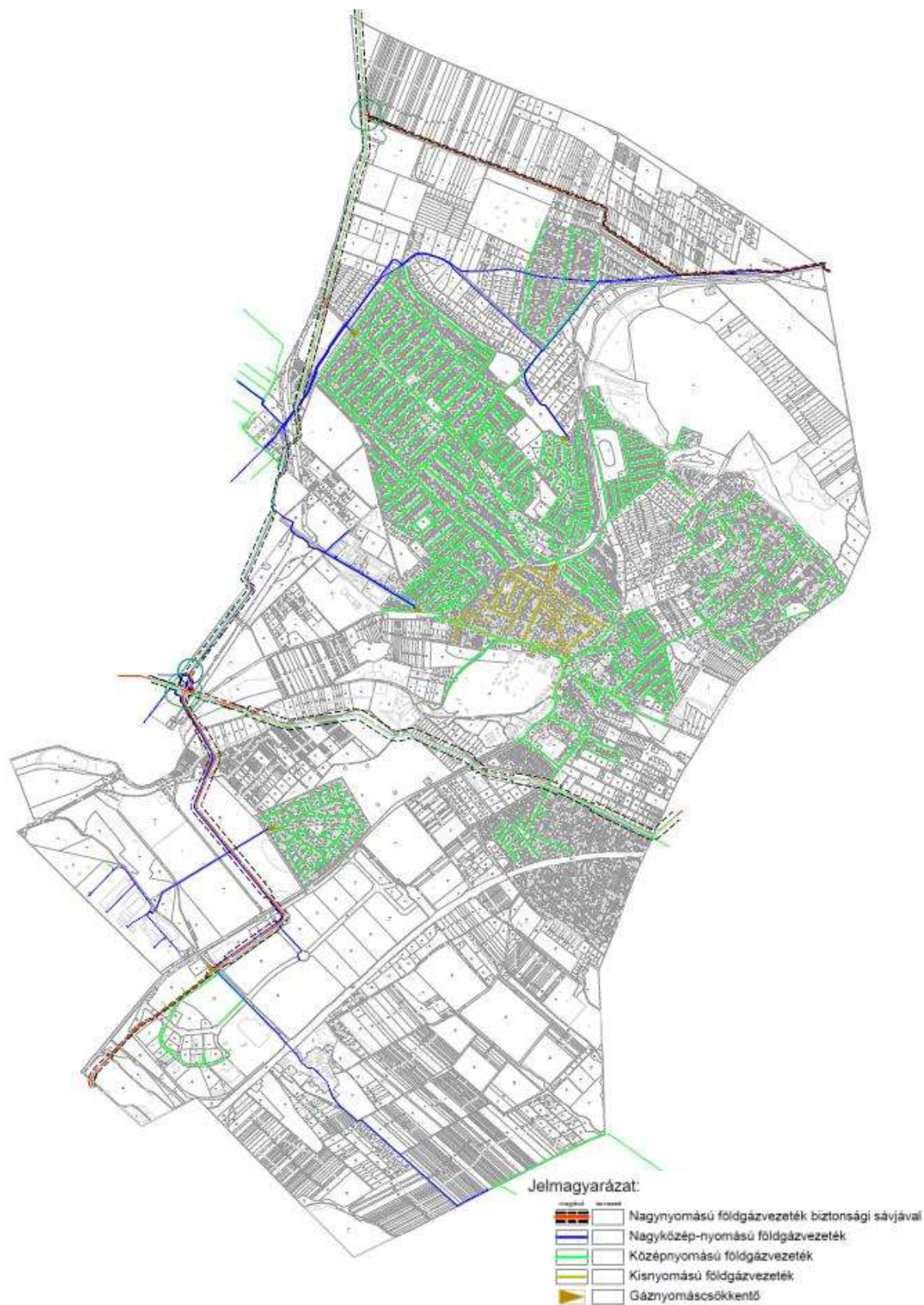
A Fót, Alagi átadó-gázfogadó és nyomáscsökkentő állomásáról induló nagy-középnomomású gerinchálózata képezi Fót gázellátásának alapját. Erről a nagy-középnomomású gerincvezetetről kiépített bekötésekkel közvetlenül látnak el néhány ipari üzemet, de erről a nagy-középnomomású gerinchálózatról táplálják azokat a nagy-közép/középnomomású, illetve nagy-közép/kisnyomású körzeti nyomáscsökkentő állomásokat, amelyekről induló, középnomomású, vagy kisnyomású elosztóhálózatról látják el város további fogyasztóit.

A gázellátás településszintű kiépítése 90-es évek elején kezdődött, a 2000-es évek elejére már majdnem 100%-os szintre kiépült. A település lakossága által 2020-ban elfogyasztott földgáz mennyisége egy fogyasztóra vetítve átlagosan 113 nm<sup>3</sup>/hó volt, amely jelzi, hogy a háztartások nem mindegyikében hasznosítják a földgázt komplexen, főzési energiahordozónak, fűtés és használati melegvíz termelésre is.

Fót városközponti részén, a vasúti pályatesttől délre eső területeken kisnyomású hálózatrendszer is kiépült, ennek nyomáscsökkentője a Károlyi István út Mogyoródi patakkaival való kereszteződésénél épült ki.

A településen belül, ahol a gázelosztás középnomomású hálózattal üzemel, a kisnyomású gáz előállítását telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal történik. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen a fogyasztói igényeket kielégíteni.

124. ábra – Földgáz ellátás



Forrás: KÉSZ Közmű és Energetikai Kft. saját szerkesztése

### Hagyományos energiahordozó-ellátás

A **termikus energiaellátás** egy részének kielégítése az ún. nem vezetékes energiahordozókkal történik. A nem vezetékes energiahordozók közé tartozik a szén, fa, olaj, PB.

A **nem vezetékes energiahordozók** szerepe a lakosság komfort igényének, az automatikus üzemvitelű hőellátás iránti igényének növekedésével csökkent. Automatikus ellátás lehetőségét nyújtja a lakótelepen élők számára a **távhőellátás**, valamint a vezetékes földgázellátás település szintű kiépítése. Azonban az utóbbi időkben a lakosság gazdasági nehézségeinek növekedésével, ahol az ingatlanok ezt lehetővé teszik, a hagyományos tüzelőanyag hasznosítása iránt az érdeklődés ismét növekedett.

A statisztikai nyilvántartás is jelzi a háztartások fűtési célú hőellátásához igénybevett energiahordozókban zajló változásokat. Jelentős változás mutatkozik a földgázzal fűtők ellátottsági arányában, a gázfűtést használó háztartások száma 2010 óta nem emelkedett, pedig a lakásállomány 16%-kal bővült.

A háztartások számára szolgáltatott éves földgáz mennyiség csökkenése, amely már 2003 óta csökkenő tendenciájú még látványosabb. Ez a csökkenés jelzi, hogy nemcsak a földgázzal fűtő háztartások száma csökken, hanem a földgázfűtést fenntartók között egyre növekszik azok aránya, ahol a földgáz fűtési célú hasznosítását ugyan igyekeznek fenntartani, de gázfogyasztás megtakarítása céljából hagyományos nem vezetékes tüzelőanyagot is hasznosítanak. Ezzel prognosztizálható, hogy a hagyományos nem vezetékes energiahordozóknak jelenleg tapasztalható növekvő hasznosítása, várhatóan még hosszabb távon is fennmarad.

A hagyományos nem vezetékes tüzelőanyagok beszerezhetők a helyi „TÜZÉP” telepről, illetve egyéb tüzelőanyagot is forgalmazó kereskedelmi létesítményekről, gázcseretelepről.

#### ***2.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei***

Az energiatermelésre alkalmas megújuló energiaforrások hasznosítása nem újszerű, csak időközben háttérbe szorult. Újra előtérbe kerülését a hagyományos energiahordozók fogyó készlete és hasznosításának környezetszennyező hatása indította el és az a felismerés, hogy a megújuló energiahordozók különösebb ráfordítási igény nélkül rendelkezésre állnak, használatuk nem okoz halmozódó káros hatásokat, környezeti terhelést. Ezekkel az adottságokkal a fenntartható fejlődés lehetőségét szolgálják.

A hazánkban is, s benne Fóton is elérhető megújuló energiaforrás a napenergia, valamint a biomassza-biogáz.

### **Napenergia**

A meteorológiai és topográfiai viszonyok alapján rendelkezésre álló napenergia, mint megújuló energiaforrás, az ősi „fekete hordó” elvén kifejlesztett napkollektorok segítségével termikus célú energiaellátásra, elsődlegesen használati melegvíz termelésre, kisebb mértékben fűtésre alkalmas. A továbbfejlesztéssel kialakított napelemek közvetlen villamos energia előállítására alkalmasak.

A hasznosítható napenergia mértékét befolyásolják a földrajzi és meteorológiai adottságok, így ezek változóak az ország területén. A meteorológiai adatok és mérések alapján, a szélenergia hasznosítási lehetőségéhez hasonlóan a napenergia hasznosítás lehetőségének területi vetülete is rögzíthető.

A térképek jelzik, hogy Magyarország mely térségeiben lehet hatékonyabban hasznosítani a nap energiáját. Fót területén 2000 a maximálisan hasznosítható éves napos órák száma, amelynek hasznosíthatóságát célszerű igénybe venni. Hasznosítás lehetősége napkollektorokkal termikus célú energiaellátásra, naperőművel villamosenergia-termelésre biztosított, de a hasznosításhoz szükséges beruházás megtérülését gyorsan nem lehet várni.

A vizsgálatok szerint a napenergia hasznosítása helyi jelentőséggel, házi hasznosítással alkalmazásuk egyre növekszik. Nyilvántartás nem áll rendelkezésre az elhelyezett napkollektorokról, napelemekről.

Ez az a megújuló energiahordozó, amelynek szélesebb, energiagazdálkodást is érintő hasznosítása várható Fóton. A fotovoltarikus energiahasznosító berendezések tömeges gyártásának az elindulása által elért ár-eséssel a megtérülésében már javulás tapasztalható, így a hasznosításának intenzív terjedése várható. Hasznosítása továbbra is célorientált lesz, így helyi jelentőségű marad.

### **Biomassza-biogáz**

A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból, energiaültetvényekből előállítható energiahordozó a biomassza, amely közvetlen elégetésével fűtési és használati melegvíz termelési energiaigények elégíthetők ki, biogázzá alakítva hő- és villamosenergia-termelésre egyaránt alkalmas, bioetanollá alakítva üzemanyagként hasznosítható.

Biomassza-biogáz előállítására az ország területén mindenhol, így Fót területén is van lehetőség.

Az elégetése során keletkező CO<sub>2</sub> miatt, ma már nem tekintik annyira környezetbarátnak, mert bár az elégetése előtti oxigén termelése és az elégetése során keletkező CO<sub>2</sub> közel egyensúlyban van, csak amíg az oxigén termelése a beépített környezettől távolabbra esik, a környezetterhelő kibocsátás az beépített területen jelentkezik.

Természetesen a biomassza hasznosítás lehetőségét Fóton kizárni nem érdemes, de megfontolandó, hogy az általa az épített környezetben jelentkező környezetterhelés növekedés felvállalható-e.

#### ***2.16.2.3. Önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése***

Az önkormányzati intézmények energiaellátása vezetékes energiahordozók hasznosításával jelenleg megoldott.

A villamosenergia-ellátással az intézmények világítási és technológiai igényeit elégítik ki, a termikus célú energia ellátásuk pedig földgáz hasznosításával biztosított, helyi hőbázis segítségével.

Energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások (szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások, beruházások, épületgépészeti felújítások) érdekében az elmúlt években a következő projektek tervezése megvalósítása indult el:

79. táblázat – Az energiahatékonyság javítását szolgáló projektek

Projekt megnevezése	Beruházással kapcsolatos megállapítások
<b>Boglárka Óvoda (Forfa) energetikai felújítása (tervezés)</b>	Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2019. 10. 02.
<b>Szent Benedek park 15. Egészségügyi Központ (tervezés és kivitelezés)</b>	Épület építési engedélye jogerőre emelkedett: 2019.06.19 Kiviteli terv rendelkezésre áll: 2021. 04. 27. Fedezet rendelkezésre állása és ilyen döntés esetén közbeszerzési eljárás
<b>Apponyi Franciska Óvoda Fruzsina utcai tagóvoda energetikai korszerűsítése</b>	Műszaki átadása 2021.03.01.
<b>Központi konyha felújítása (kivitelezés)</b>	Műszaki átadás 2020.05.04.
<b>Polgármesteri Hivatal- Homlokzat felújítás</b>	Kivitelező: Bányatrade Kft. Kivitelező kiválasztása versenyeztetési eljárás (2020.08.19.) tervezett befejezés: 2020.11.26.
<b>Fóti Boglárka Bölcsőde Felújítás és Bővítés</b>	várható befejezés: 2014.04.10.-2014.11.14.
<b>Vörösmarty művelődési ház felújítása, bővítése, akadálymentesítése</b>	várható befejezés: 2014.04.28.- 2014.12.14. Önkormányzati saját forrás
<b>Egészségház tetőbeázás megszüntetése</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2015.10.30.-2015.12.22.
<b>Fót, Apponyi Franciska Óvoda Ibolyás utcai épület régi tető felújítása</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2016.06.23.-2016.08.24.
<b>Fót, Somlyó Tó Napközis Tábor épületének tetőfelújítás</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2017.07.01.-2017.10.01.
<b>Fót, Ferenczy István u. 8. szám alatti Vendégház felújítása</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2018.06.22.-2018.09.18.
<b>Fót, Apponyi Franciska Óvoda, Fruzsina utcai tagóvoda korszerűsítése</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2020.07.20.-2021.03.01.
<b>Fót, Apponyi Franciska Óvoda melegítőkonyha korszerűsítése</b>	Önkormányzati saját forrás várható befejezés: 2020.12.17.-2021.03.01.

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

### 2.16.3. Elektronikus (vezetékes és vezeték nélküli) hírközlés

#### 2.16.3.1. Vezetékes hírközlés

A vizsgálatok szerint Fót település vezetékes távközlési szolgáltatója az INVITEL Zrt. A Budapest szekunder központhoz tartozó 38-as körzetszámú Vác primer központ Fót vezetékes távközlési hálózatának bázisa. A település 27-es távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.



Az igényesebb műsorelosztás biztosítása érdekében a 2000-es évek elején a Kábel TV hálózat kiépítését határozták el. Jelenleg a kábel TV hálózatra a lakásállomány 83 %-a csatlakozik, biztosítva ezekenél az ingatlanoknál a jó műsorvétel lehetőségét, helyi antenna telepítésének igénye nélkül.

### 2.16.3.2. Vezeték nélküli hírközlési létesítmények

A vizsgálatok szerint a távközlési ellátottságot teljes körűvé a mobiltelefonok használata teszi.

A település közigazgatási területét érinti a vezeték nélküli ellátás biztosítására kialakított mikrohullámú összeköttetés, amely Budapest János-hegy és Bercel közötti átlátás biztosítását szolgálja. Az átlátás érdekében elmélet magassági korlátozást okoz Fót egy sávjában, mivel lényegesen magasabban halad, mint a megengedett beépítés, így érdemi korlátozást nem okoz.

## 2.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés) vizsgálata

### 2.17.1. Talajvédelem

A **talajtani adottságokat** összefoglalva említést érdemel, hogy a település uralkodó talaja barna erdőtalajokhoz tartozó barnaföld. Minimális területen fordul csak elő futóhomok és réti talaj. Talajképző kőzetük glaciális és alluviális üledék. Fizikai féleségük szerint homokos és – igen kis foltban – vályog jellegűek. Fóton az alacsonyabb, ill. kimondottan mélyebb fekvésű területeken a Duna és a patakok öntésanyaga halmozódott fel. A homok a felszínen és a Mogyoródi-patak medrében jól megfigyelhető. A hajdani kötöttebb öntéstalaj is megfigyelhető a településen. Beszédes a Tőzeg-tó neve is, hiszen a tőzégképződéshez tartós vízborítás és elhalt növényi anyagok tömege szükséges, melyre a Mogyoródi-patak menti, eredetileg rosszleflyású mélyedések kedvező feltételeket teremtettek meg.

A város közigazgatási területének kisebb, magasabb fekvésű, ÉK-i sarka, maga a Somlyó-hegy, a Gödöllői-dombság része, s így kőzettani felépítése is eltérő: Miocén homokkőből és kavicsból álló képződmények figyelhetők meg, utóbbi pl. a hajdani lőtér falában, a Somlyó-hegy ÉNy-i szélén. Igen jellemző még a jégkorszaki eredetű lösz, és az édesvízi mészkő is.

Az egyes külterületi ingatlanok földhivatali nyilvántartás szerinti minőségi osztályba tartozását az 2.12.1. fejezet "Tájhasználat, tájszerkezet" című alfejezete tartalmazza.

Fóton a **talajdegradációs folyamatok** közül elsősorban a víz- és szél okozta talajerózió, a fizikai (talajszerkezet leromlása, tömörödés, cserepesedés, felszín eliszapolódása) és biológiai (kedvezőtlen mikrobiológiai folyamatok, szervesanyag-készlet csökkenése) degradáció, a talaj tápanyagforgalmának kedvezőtlen irányú megváltozása, a talaj puffer-képességének csökkenése jelentkezik. Ezeken túl a mezőgazdasági területekre veszélyt jelent a fokozódó beépítés, az illegális hulladékok elhelyezése és mezőgazdasági területek talajidegen anyagokkal (pl. építkezési hulladékokkal) történő feltöltése.

A városban korábban több helyszínen tártak fel **talajszennyezettséget** a korábbi ipari tevékenységek örökségeként. A Pest Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint jelenleg Fót területén a 093, 094, 095, 096/10 és 1042 hrsz. alatti ingatlanok területe érintett kármentesítéssel (Vörösmarty Mihály út menti terület), melyeken a felszín alatti szennyeződés eliminálása érdekében beavatkozási és monitoring célú vízállésművek üzemelnek. Ezekre a kármentesítéssel érintett területeken kiemelt figyelemmel kell lenni a kármentesítési létesítmények műszaki állapotára, illetve a kármentesítés területigényét a terület egyéb hasznosítása során figyelembe kell venni.

**125. ábra – Egykori bányászattal érintett, roncsolt felszínű területek**



Roncsolt terület a város közigazgatási területén több helyen található, ezek elsősorban a korábbi külszíni bányászatból maradtak vissza, és részben, vagy egészben tájrendezést, rekultivációt igényelnek:

- A bezárt Fót-I. homokbánya (06/1, 06/2, 06/3 hrsz)
- A bezárt Fót-II. homokbánya (07/2 hrsz)
- Bánya (0106/3 - rehabilitáció folyamatban)
- Mogyoródi-patak menti bánya 089/5-9,
- Sikátorpusztai bánya (0133/127-129 hrsz.)
- Öreghegyi bánya (6544/1 hrsz.)

*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*

A település csatornahálózat kiépítettsége és az ingatlanok rákötésének mértéke még nem teljes körű. Talajszennyeződések ezért elsősorban a csatornázatlan ingatlanokon, a rosszul szigetelt közműpótlók (zárt szennyvíztárolók) elszívargásából, valamint a községen működő telephelyek területén a havária jellegű szennyezésekből, illetve az alapanyagok, hulladékok helytelen kezeléséből jelentkehetnek. A település külterületein előforduló illegális hulladéklerakások potenciálisan veszélyeztetik a talaj, a talajvíz és más felszín alatti víz, valamint felszíni víz minőségét.

### 2.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek

### 2.17.2.1. Felszíni vizek

Fót közigazgatási területe érinti a Szilas-patak és vízgyűjtője (AEQ012) „Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről” szóló 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozat által elfogadott vízgyűjtő-gazdálkodási tervben (VGT) kijelölt felszíni víztestet, ezért az itt tervezett beavatkozásoknak összhangban kell lenniük a VGT-ben szereplő, erre a víztestre vonatkozó intézkedési tervekkel, melyek az Európai Unió Víz Keretirányelvében (2000/60/EK) megfogalmazott célkitűzések elérését teszik lehetővé.

Fót legjelentősebb vízfolyása a **Mogyoródi-patak**, amely Mogyoród településen ered és Dunakeszi érintésével a Szilas-patakba folyik. A patak jellege a Fóti gyermekközpontig kifejezetten természetszerű állapotú. Ez a szakasz felsőszakasz jellegű, azaz inkább innen viszi el a hordalékot, mint itt lerakná. A gyermekközpont területén a park építéskor a patak szabályozásra került, részben az itt található tavak kialakításához is felhasználták a patak vizét. Mesterséges meder kialakítás miatt itt természetes jellege már nem maradt fenn. A gyermekközponttól az alagi vasúti megállóhelyig szintén rendezett a medre, de itt természetes környezetben védett lápterületek, felhagyott tőzgebánya területek mellett halad. Ez a patak rész kifejezetten alsószakasz jellegű. A városi szakasza tehát már nem tekinthető természetes állapotúnak.

Szintén a Szilas-patak mellékveze a **Csömöri-patak**, melynek egy rövidebb szakasza a város közigazgatási területének déli részén folyik. A vízfolyás Csömör területén ered és Káposztásmegyeren a Mogyoródi-patakba torkollik. Hossza 14 km, vízgyűjtő területe 34 km<sup>2</sup>. A város területére eső szakasza kiépített mederrel rendelkezik. A meder rendezésére az elmúlt években került sor az M0-M3 csomópont közelében. A csomóponttól K-re eső szakasza, közel természetes állapotúnak is nevezhető.

Mindkét patak fóti szakasza a Magyar Állam és az Önkormányzat tulajdona között oszlik meg. A Mogyoródi-patak kezelője a KDVVIZIG, míg a Csömöri-pataké a Pest Megyei Kormányhivatal. Mindkét patak és a patak melletti változó szélességű területsávok az Országos Ökológiai Hálózat övezetébe tartoznak és ekként bizonyos mértékben természeti védelem alatt állnak.

A Somlyó-hegy oldalában lévő vízfolyás a **Márton-patak**, melyről annyi információ áll rendelkezésre, hogy a medre természetszerű, azzal együtt, hogy alapvetően mindegyik patak szabályozott.

Összefoglalva, a fóti kisvízfolyások medrét a hatékony vízelvezetés érdekében átalakították, medrükbe lecsapoló és csapadékvíz elvezető árkokat csatlakoztattak be. Mindezek ellenére pl. a Mogyoródi-patak fóti középső szakasza mentén még ma is fellelhetők mocsaras, lápos élőhelyek, melyek országos és helyi védelmet élveznek. Ezek az ún. felszín alatti víztől függő ökoszisztémák, melyek a legveszélyeztetettebbek közé tartoznak.

A településen öt kisebb-nagyobb állóvíz található, a Tőzeges, a Nagy- (Somlyó-/Fóti-) tó és a 3 db gyermekvárosi tó a Károlyi kastély parkjában.

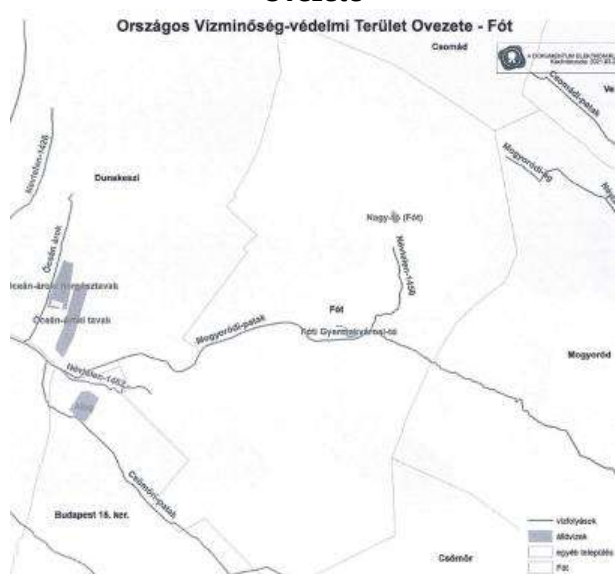
A Tőzeges esetében fennáll a csapadékárkon keresztül történő szennyezés lehetősége. A tó kis híján kiszáradt az elmúlt években egy csőtörés következményeként, a vízutánpótlását biztosító átereszt elzárását követően. A problémát feltárva az önkormányzat megkezdte a helyreállítást, a vízutánpótlás biztosítását.

A Somlyó-hegy oldalában lévő **Nagy-tó** vízminősége miatt fürdőzésre már alkalmatlan (a hatóság tiltja), holott a város strandfürdője 1930 óta működött rajta. Horgászati hasznosítása mellett, de további rekreációs funkciók is kialakításra kerültek a partján. A tó kotrása helyett baktériumos iszapmennyiség kezelést hajtottak végre 2011-ben. A tavat fenékforrások táplálták, majd vízutánpótlása sokáig nem volt megoldva, de 2005-ben egy fúrt kút segítségével ez rendeződött.

A horgászati hasznosítás a **Gyermekvárosban lévő tavaknál** is fennáll. A háromból két tó jelentősen feliszapolódott. Az I.sz. tó rendezett, zárt csatornán keresztül szabályozható módon kapja a vizet a patakából előlepleítés után. A II.sz. tó állapota tűrhető, a III. sz. tó erősen feliszapolódott állapotú.

A felszíni vizek minőségét a város területén nem vizsgálják. A vízminőség változó és a vízhozam változástól is erősen függ, így az egyedi vizsgálatok nem szolgálnának érdemleges információval.

### 126. ábra – Országos Vízminőség-védelmi Terület Övezete



Forrás: KDVVIZIG

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályzásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 4. melléklete alapján Fót közigazgatási területét a mellékelt ábra szerint érinti az Országos vízminőség-védelmi terület.

#### 2.17.2.2. Felszín alatti vizek

Fót város a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004.(VII.21) Korm. rendelet 2. számú melléklete, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, ezen belül is kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekszik.

A KDVVIZIG tájékoztatása szerint Fót városát a Fővárosi vízművek Zrt. üzemeltetésében lévő, FKI-KHO: 4210-12/2016. számon kijelölt, hatályos **Balpart II. Vízmű vízbázis** hidrogeológiai „B” védőterülete érinti.

Korábban a településen több rétegvízút üzemelt, de azok jelentős része olyan mértékben elszennyeződött a nem megfelelő szennyvízkezelés miatt (szikkasztás) és a Mogyoródi-patak menti (Mogyoródon található) gyógyszergyári eredetű hulladék miatt, hogy nagyrészüket fel kellett hagyni és a város ivóvízellátását a Duna felől kellett megoldani.

A Fót Város közigazgatási területén található **üzemen kívüli vízbázisok:**

- A Fót I.-es vízbázis 1969-ben létesült 2 db termelőkútjának üzemeltetését 2008-ban leállította az ÁNTSZ, mivel a kutak vizében kloroform és szén-tetraklorid volt kimutatható, feltételezhetően az EGIS Gyógyszergyár Zrt. Mogyoródi telephelyén történt környezetszennyezés következményeként. Az EGIS Zrt. korábban a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezésének megszüntetésére kármentesítést végzett. Jelenleg felszín alatti víz tisztítási technológiát üzemeltetnek a szennyező anyagok mennyiségének csökkentésére.
- A Fót II. vízbázis területén épült 8 db talajvíz termelőkút közül az utolsóként üzemelő II/6-os kutat is le kellett állítani 2012-ben a magas nitrát koncentráció miatt. A nitrátszennyezés oka az állattartó telepek helytelen trágyatárolási gyakorlata, valamint a település nem teljes körű csatornázottsága. A vízminőség javulása csak a csatornázási fejlesztések megvalósulása után hosszú évekkel várható.
- A Fót III. vízbázis 2 db mélyfúrású kútja vízminőség (határérték feletti ammónium koncentrációk) és műszaki okok miatt nem üzemel.
- A Gyermekváros területén található két talajvízre telepített termelőkút 1959-ben létesült, üzemeltetésüket megállapodás alapján a DMRV Zrt. végezte. 2017. február 15-én, a Gyermekközpont területén üzemelő kutak ivóvíz szolgáltatásból való kizárása megtörtént a Gödi vízbázison és Vízműtelepen a KEOP keretében eredményesen végrehajtott fejlesztéseknek eredményeként. A DMRV Zrt. 2017-ben visszaadta Fót Város Önkormányzatának a Gyermekvárosi vízbázis kútjainak üzemeltetését.

Mivel a Fóti vízbázisok hálózatra nem üzemelnek, jelenleg kijelölt védőidom-védőterületi rendszerrel sem rendelkeznek. Állapotukat a korábban létesített figyelőkút-hálózat üzemeltetésével követi nyomon a DMRV Zrt. Jelenleg 7 megfigyelőkút, és 4 nem üzemelő, monitoring kúttá minősített korábbi termelőkút rendszeres mintázásával ellenőrzi a DMRV Zrt. a Fóti vízbázisok vízminőségének állapotát. Az EGIS Zrt. monitoring kútjainak vízminőség eredményeit is figyelemmel kísérik.

A felszín alatti vizek mélysége, mennyisége és minősége a hajdani és jelenlegi területhasználatoktól, szennyezőforrásoktól (ezzel összefüggésben pl. az illegális hulladék-elhelyezéstől, szennyvíz-szikkasztástól), domborzati és pl. az olyan fizikai antropogén beavatkozásoktól adottságoktól függ, mint a felszíni vízvezető, lecsapoló árok kialakítása.

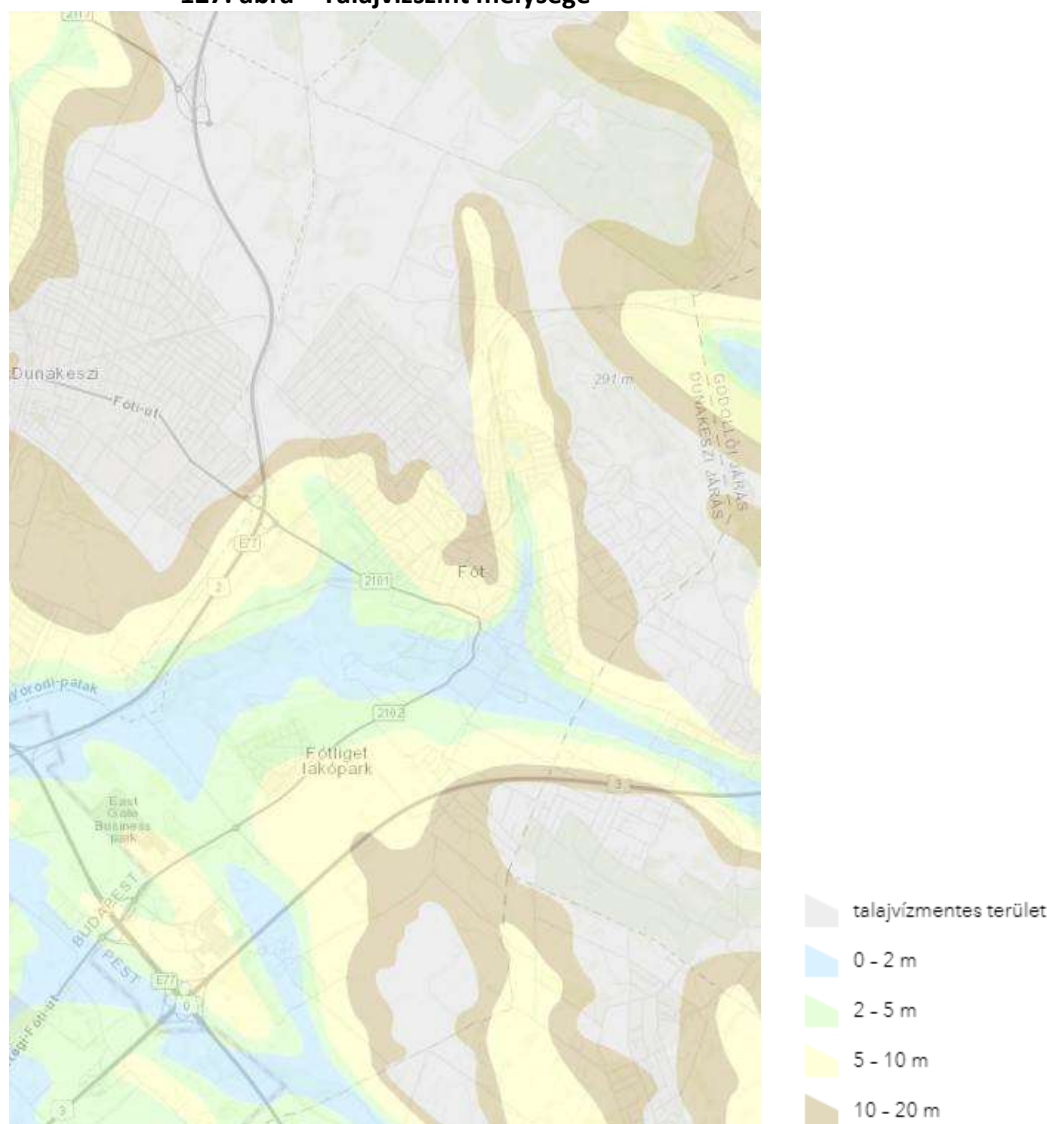
A helyi vízvételi lehetőségek, kutak katasztere nem készült el, de a két önkormányzati tulajdonban lévő artézi kút többé-kevésbé rendszeres vizsgálatára sor kerül. (Minden évben vizsgálják a Kossuth utcai artézi kút vízminőségét. A vizsgálat évente 2-4 alkalom van előirányozva, de jellemzően egy tavaszi és egy őszi (május, november) vizsgálatra kerül sor. A kút mérési adatsora 2010-2020 között rendelkezésre áll: a vas és a mangán koncentrációja egy év kivételével minden esetben magasabb, mint a határérték. Alkalmanként az összes keménység, egy-egy alkalommal az ammónium és a baktérium-szám is magasabb volt a határértéknél. Az Ybl M. u. 11. sz. előtti artézi kút éves rendszeres vizsgálata is megtörtént, 1-1 év kihagyásával Egyelőre nem szándékoznak használni ezt a két kutat.)

A város csatornázottsága alacsony, a DMRV Zrt. 2019-es adatközlése idején 74 % volt (ivóvízhálózatra rákötött, de szennyvízhálózatra nem kötött ingatlanok aránya). A többi ingatlan esetében nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízről beszélünk. A felszín alatti vizek legjelentősebb potenciális szennyező forrása a közcsatorna-hálózatba be nem kapcsolt területeken az egyedi szennyvízgyűjtőkből a talajba, ill. a felszín alatti vizekbe szivárgó szennyvíz. A fentiekben már említett

szennyvízelvezető-csatorna 2020. évi átadása után, a folyamatos rákötéseknek köszönhetően ez az arány közel 100%-ra emelkedett.

A talajvíz mélysége számos tényező függvénye. A terület domborzati tagoltsága miatt összefüggő talajvizek csak az alacsonyabban fekvő területeken találhatóak. Ezeken a területeken általában 2-12 m-re van a felszín alatt, illetve egyes kis lejtésű részeken a felszínen is megjelenhet a talajvíz, így a Mogyoródi-patak melletti ex lege védett lápos területen és a mellette lévő helyi jelentőségű természetvédelmi területen. A városban a Mogyoródi-patak menti részeken általában magasan található a talajvíz nyugalmi szintje. Ez a magas talajvízszint a területen a terepszint alatti építést korlátozhatja, illetve csak megfelelő műszaki kialakítás esetében lehet a terepszint alatti épületrészeket vízmentesen tartani. A domboldalakon, dombtetőkön a jó vízelvezető képességű alapkőzet következtében a talajvízszint 15-25m mélységben, vagy helyenként az alapkőzet változatossága miatt mélyebben is lehet. A térség mélységi vizekben szegény. Az artézi kutak döntően 20-60 m-es mélységből, felső-pannóniai és felső-pliocén homokos rétegekből nyerik a vizet.

127. ábra – Talajvízszint mélysége



Forrás: MBFSZ, [map.mbfz.gov.hu/tvz/](http://map.mbfz.gov.hu/tvz/)

A talajvíz kémiai jellege uralkodóan kalcium-magnézium-hidrokarbonátos. A keménység a települések közelében meghaladja a 25 nk° értéket, míg azoktól távolabb általában az alatt marad. Kedvezőtlen, hogy a szulfáttartalom is a települések alatt emelkedik 300 mg/l fölé. A talajvíz jellemzően magas nitrát tartalmú. A szennyeződés fő forrása az állattartás, műtrágyázás és a lakóterületeken évtizedeken keresztül alkalmazott szennyvízszikkasztás, ezáltal a szennyezettség igen jelentős a térségben. A felszín alatti vizek szennyezettsége a potenciális szennyező-forrásoktól, azok pillanatnyi szennyezésétől erősen függ. Várhatóan csak a szennyvízszikkasztás megszűnése után évekkel következik be minőségjavulás.

### 2.17.3. Levegőtisztaság és védelme

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet és a légszennyezettségi határértékekről, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet az ország egyes területeit az adottságaiktól függően más-más légszennyezettségi zónába sorolja. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet meghatározása szerint Fót a „Budapest és környéke”

légszennyezettségi kategóriába tartozik. A zóna-besorolás szerint a levegőterheltség a nitrogén-dioxid, a szálló por (PM<sub>10</sub>), valamint annak benz(a) pirén tartalma tekintetében a határérték és a túrérték között van.

A városban immissziót mérő, Országos Légszennyezettségi Mérőhálózathoz tartozó állomás nem működik, így rendszeres méréseken alapuló tendenciák felvázolására nincs lehetőség. A legközelebbi mérőpontok a főváros XV. kerületében és Vácon találhatóak, azokból messzemenő következtetések nem vonhatók le a Fót térségének levegőminőségére vonatkozóan, de az ott jelentkező problémák, hosszabb távú tendenciák vélhetően hasonlóan alakulnak Fót esetében is. A mérési eredmények alapján a térségben a levegő szennyezettségének fő meghatározója a magas szálló por (PM<sub>10</sub>) koncentráció, amely meghatározó mértékben származik nagyobb távolságokból, kialakulásához a szilárd tüzelés mellett a gépjármű-közlekedés is hozzájárul közvetlen és közvetett módon, továbbá a terület talajképző kőzetének kiporzása is számottevő. Az elmúlt években megfigyelhető tendenciaszerű javulás ezen a téren. A másik magasabb szennyezettséget mutató komponens a nitrogén-dioxid koncentrációja. E komponens esetében is lassú, de folyamatos javulás tapasztalható.

A térség levegőminőségi állapotát, szennyezettségét a regionális háttérszennyezettség, valamint a térségben található légszennyező források együttes hatása alakítja ki, jelentősen befolyásolják az aktuális meteorológiai viszonyok, a domborzat és a növényborítottság is. A terület levegőminőségi állapotát helyi szinten rontja a közlekedés és a fűtés károsanyag-emissziója, a zöldhulladék égetése, az ipari létesítmények égéstermékai, a levegőben szálló pollentömeg, növényzet-mentes talajfelszín (pl. szántók, építkezések területei, utak mente, az ezeken megtelepedő allergén gyomok) kiporzása. A levegőminőségre kedvező hatással van az átszellőzés, a növényzet por- és széndioxid-megkötő képessége és a vegetáció oxigéntermelése.

Az időszakosan feldúsuló NO<sub>2</sub> koncentrációk egyértelműen a **közúti közlekedésnek** tulajdoníthatók, elsősorban a legforgalmasabb útszakaszokon okozva számottevő szennyezettséget, ezek az útszakaszok leolvashatók a stratégiai zajtérképről. A légszennyező anyagok feldúsulása a forgalmi dugók következtében leginkább a Kossuth Lajos utca városközponti szakaszán, illetve annak a Dózsa György úttal és Győrffy István utcával alkotott csomópontjának térségében fordul elő. Tartósan kedvezőtlen időjárási helyzet és forgalmi torlódások alkalmával, ebben a térségben a közlekedési eredetű szennyezőanyagok határérték közeli koncentrációja is kialakulhat.

A közlekedéshez kapcsolódó szennyezés a még szilárd burkolat nélküli utaknál jelentkező porszennyezés. Ez általában az adott földút mellett lakókat jelentősebben is terhelheti. A földutak aránya, illetve azok forgalma jellemzően nem túl nagy, ami a terhelés mértékét kedvezően befolyásolja. A városban jellemző, jól érzékelhető probléma a homokos lösz fizikai féleségű talajok széléroziója miatt bekövetkező porterhelés.

A város igen kevés kifejezetten **ipari (termelő) tevékenységet** folytató telephellyel rendelkezik. Ezek a telephelyek bejelentés kötelezett légszennyező forrással rendelkeznek, azok kibocsátási adatait az OKIR Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszermodulja (LAIR) tartja nyilván. A LAIR-ban évről évre 7-8 adatszolgáltatásra kötelezett főtí helyszín szerepel, ezért konkrét levegőminőségi adatok az ő esetükben állnak rendelkezésre. A bevételek alapján a pontforrások kibocsátása sehol sem haladja meg a meghatározott határértéket. Bejelentés alapján az elmúlt években több telephelyen is végeztek ellenőrző méréseket, de minden forrásnál azt tapasztalták, hogy nincs határérték feletti szennyezőanyag kibocsátás.



A közlekedés, az ipari létesítmények okozta terhelés mellett a **lakossági téli tüzelés** okoz még minőségromlást. A tüzelésben szerepet játszik a szén, a fa és a hulladék égetése. A lakóterületek döntő többsége földgázzal ellátott és az épületek fűtésére gáztüzelésű berendezéseket használnak, ami levegőszennyezés szempontból a legkedvezőbb tüzelőanyagot képviseli. A széntüzelés szinte mindenhol visszaszorult. A fűtésre alig alkalmas, viszont rengeteg káros anyagot tartalmazó hulladékanyagok (bútorlapok, ruhaneműk, műanyagok stb.) fűtési célú égetése növekvő tendenciát mutat, de ezek tettenérése nehézkes. Bizonyos légköri viszonyok között ez levegőszennyezéshez vezet.

Gazdasági tevékenységek közül meg kell említeni a **mezőgazdaságból származó légszennyezettséget** is. A mezőgazdasági eredetű kibocsátással elsősorban a talajmunkálatok idején lehet számolni, amikor a kiporzás révén por kerülhet a levegőbe. Kora tavasszal, illetve ősszel a természetvédelmi szempontból értékes területeket súlyosan érintő hatás az égetés (tarlóégetés).

Fóton különösen az Ófaluban és környékén, konfliktusforrást jelent a belterületi állattartás és az abból fakadó **bűzterhelés**. A nagyszámú lakossági panasz a nagytestű állatok tartása miatt fellépő bűzhatás miatt van. Többségében a nem megfelelően végzett ló tartás miatt érkezik sok lakossági panasz. Évente átlagosan 5 eljárás indul állattartási ügyben. Ezt a problémát a 11/1999.(VI.18.) számú helyi rendelet igyekszik kezelni. Az élethelyzetek és a felsőbb rendű jogszabályok változása révén ez folyamatos felülvizsgálatra szorul.

**Pollenterhelés**hez való hozzájárulás tekintetében elmondható, hogy parlagfű és egyéb gyomnövény (üröm félek) nagy mennyiségben fordulnak elő Fót területén. A beépített részeken csak egy-két elhagyott, vagy gondozatlan ingatlan található. A külterületi részek, főleg volt zártkerti területek, illetve a belterületbe vonás alatt lévő, de már műveletlen földek erősen fertőzöttek allergén gyomnövényekkel. Az ilyen erősen szennyezett területek jellemzően a beépített területek szélén találhatók, így a város lakosságát is jobban érintik.

Mindezek mellett kedvező a város átszellőzöttsége és a zöldfelületek magas aránya.

#### 2.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

Fót városa a stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települések körébe tartozik. A 2007-es stratégiai zajtérkép megújítására 2017-ben került sor<sup>49</sup>. Fót Város Stratégiai zajtérképére alapuló, 2017-2022 közötti időszakra szóló zajcsökkentési intézkedés terve<sup>50</sup> elfogadást nyert. A terv részletesen, prioritásokat figyelembe véve határozza meg a végrehajtandó intézkedéseket. A zajterhelési térkép egy várostérkép, mely bemutatja Fót egész évre vonatkozó átlagos zajterhelését egész napra (Lden zajjellemző) és éjszakára (Léjjel zajjellemző).

A zaj és a rezgés káros hatásainak a főbb, forgalmasabb utak mentén élők vannak kitéve. A települést átszelő főbb utak mentén nappal is és éjszaka is a határérték fellelti a zajterhelés. A vasúti zajterhelés határérték alatti nappal és éjszaka is.

<sup>49</sup> Vibrocomp Kft.: Fót Városra 2017 – Stratégiai zajtérkép megújítása, tsz.: 055/2018, Megbízó: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

<sup>50</sup> Vibrocomp Kft.: Fót Városra 2017 – Zajvédelmi Intézkedési Terv, tsz.: 022/2019, Megbízó: Fót Város Önkormányzata

A Ferihegyi repülőtér egyik megközelítési sávja a város közelében halad át a légtérben, melynek zaja érzékelhető. A dunakeszi repülőtér is érinti a várost, de ez nem jelentős sem az érintett település rész méretét, sem a lakosság számát tekintve.

A stratégiai zajtérképekből, analízisből részletesebben az alábbiak állapíthatók meg.

#### **2.17.4.1. Közúti zajterhelés**

A közlekedés zajterhelő hatása a legforgalmasabb útszakaszok mentén számottevő. Ezen jelentős forgalmú útszakaszok az alábbiak (felsorolás a forgalom mértéke szerinti sorban): M3 autópálya, M0 autópálya, M2 autóút, Károlyi István utca (Régi Fóti út), Kossuth Lajos utca, Dózsa György út, Szabó Dezső u., Móricz Zsigmond u., Németh Kálmán u., Keleti Márton u., Győrffy István u., Vörösmarty Mihály utca. A felsorolt utak, útszakaszok esetében az úthoz legközelebb lévő védendő épületeket határértéket meghaladó mértékű zajterhelés éri, de a lakossági érintettség mértéke eltérő.

**Különösen magas a közúti zajterhelés (Lden > 75 dB):**

- Károlyi István u. (Pataksor u. - Vörösmarty Mihály tér) 3 db lakóépület
- Kossuth Lajos u. (Dózsa György u. - Vörösmarty Mihály tér)
- Dózsa György u. (Kossuth Lajos u. - Deák Ferenc u.) 6 db lakóépület
- Károlyi István u. (Munkácsy Mihály u. - Széchenyi István u.) 1 db lakóépület környezetében.

**Nagyon magas a zajterhelés (Lden = 70-75 dB):**

- Károlyi István u.
- Kossuth Lajos u. lakóépületeinek közel a fele
- Dózsa György u. (Szabó Dezső u. - Kossuth Lajos u.)
- Szabó Dezső u. (Móricz Zsigmond út - Imre király u.) néhány lakóépület
- Szabó Dezső u. (Dózsa György u. - Móricz Zsigmond út)
- Móricz Zsigmond út (Géza fejedelem u. - Dózsa György u.) melletti lakóépületek környezetében.

**Magas a zajterhelés (Lden = 65-70 dB):**

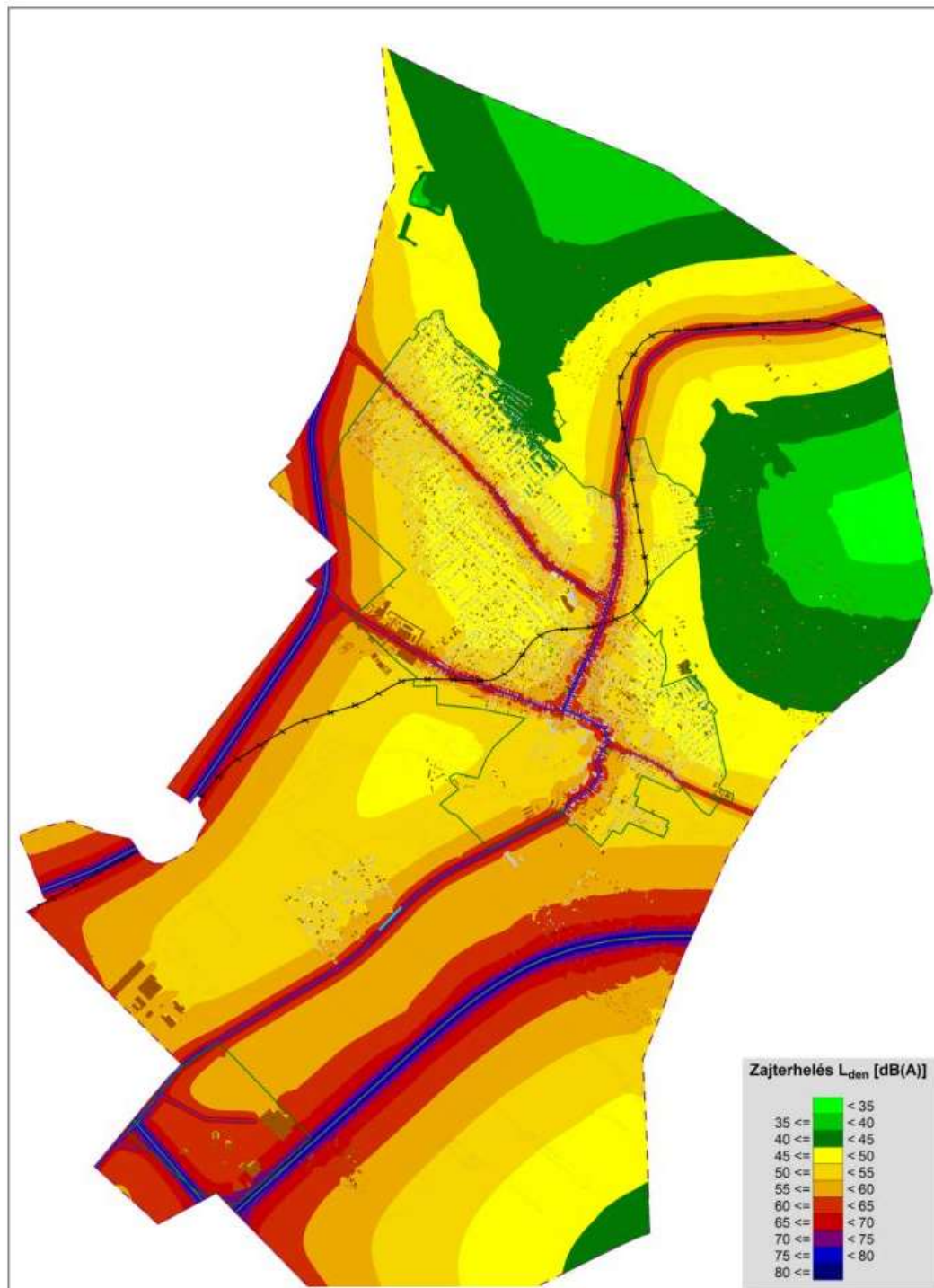
- Kossuth Lajos u.
- Vörösmarty Mihály u. (Öreghegyi u. - Vörösmarty Mihály tér)
- Móricz Zsigmond út
- Németh Kálmán út
- Szabó Dezső u. (Móricz Zsigmond út - Árvácska u.)
- Bűbáj u. 1 db lakóépület
- Kurta u. és az Akácfa u. között néhány lakóépület környezetében.

A közúti zajjal érintett lakosság száma: a nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 2200 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 1300 fő. A 2011. évi stratégiai zajtérkép érintettség számításával összehasonlítva a 2016. évi érintettségi adatokat megállapítható, hogy a nappali időszakban az alábbi zajszinttartományokban történtek kisebb változások, az alábbiak szerint, 100 főre kerekítve:

- 60-65 dB között: -100 fő
- 70-75 dB között: +500 fő,
- >75 dB: +100 fő.

Az éjszakai időszakban változást nem mutatott ki a zajtérkép.

128. ábra – Közúti zaj – Egész nap (Lden)



Forrás: Vibrocomp Kft. Stratégiai zajtérkép 2017.

#### 2.17.4.2. Vasúti zajterhelés

Fót város területén a 71-es számú vasútvonal halad keresztül. A vasútvonalon a teherszállítás igen minimális mértékű, így meghatározónak a személyszállítás forgalmából adódó zajterhelés tekinthető. A vasútvonal villamosított, jellemzően modern, alacsony kibocsátású szerelvények közlekednek rajta.

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy  $L_{den}=55$  dB feletti, éjjel 50 dB feletti zajterhelés nincsen a lakóépületeknél.

A zajterhelési értékeket a küszöbértékkel összehasonlítva megállapítható, hogy az érintett (vasút menti) területen az épületek környezetében mind  $L_{den}$ -re vonatkozóan, mind éjjelre a vasútvonalak mellett nem találhatóak konfliktus területek. A fentiekkel összefüggésben megállapítható, hogy a stratégiai zajtérképezés lehatárolásai kritériumai szerint a vasúti közlekedéstől eredően érintettség nem állapítható meg.

#### **2.17.4.3. Légi közlekedés**

Fót területén nem található repülőtér. Fót területi elhelyezkedéséből adódóan Dunakeszi Repülőtér zajkibocsátása érinti Fót városát.

A zajtérképezés alapján megállapítható, hogy egész napra vonatkozó időszakban ( $L_{den}$ ) az 55-75 dB közötti zajterhelés sávban, ill. a 75 dB fölötti tartományban, nem találhatóak védendő épületek.

A zajterhelési értékeket a küszöbértékkel összehasonlítva megállapítható, hogy a repülőtér, illetőleg a légi folyosók környezetében az épületek környezetében mind  $L_{den}$ -re vonatkozóan a légi forgalomtól eredően nem található konfliktus.

#### **2.17.4.4. Üzemi zajterhelés, szolgáltatásokból eredő zajterhelés**

A város ipari és gazdasági területei jellemzően a lakóterületektől izoláltan helyezkednek el. Gazdasági tevékenységet folytató területek csak a város déli részén találhatóak közvetlenül a lakott területekkel határosan. A város ipari üzemeinek többségénél alapvetően nincs jelentős kültéri zajterhelés, ez alól a nagyobb járműbontó telephelyek minősülnek kivételnek, de ezek esetében a jelentősebb zajterhelés időszakos és nem állandó jellegű. A tevékenységek jobbára zárt csarnokokban történik, ami azt eredményezi, hogy kültéri zajterhelésük döntően a teherforgalmukból eredő közlekedésből származik. Mindezek következtében jelentősebb környezeti konfliktust zajterhelési szempontból az ipari tevékenységek nem okoznak a városban.

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy az egész napra vonatkozó időszakban ( $L_{den}$ ) az 55 dB feletti üzemi zajterhelés sávban nem találhatóak védendő épületek.

A zajterhelési értékeket a küszöbértékkel összehasonlítva megállapítható, hogy az épületek környezetében mind  $L_{den}$ -re vonatkozóan az üzemtől eredően nem található konfliktus

Nagyobb problémát okoznak a lakóterületen létesített kereskedelmi, szolgáltató létesítmények zajhatásából eredő konfliktusok, illetve a lakóterületek közé ékelődő, illetve azok szomszédságában tervezett gazdasági területek potenciális zajterhelése.

A településen zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület, vagy csendes övezet nem került kijelölésre.

#### **2.17.5. Sugárzás védelem**

Az emberi sugárzással járó technológiák (mobil átjátszók, nagyfeszültségű vezetékek, vezeték nélküli internet, orvosi radiológiai eszközök, lézerek, rádióhullámok, stb.) miatt az ember ma már az egyre terhelőbb környezeti hatások mellett egy növekvő „elektromágneses ködben” éli életét.

Környezetünket a sugárzások területén alapvetően természetes sugárzási viszonyok, valamint egyre növekvő mértékben az emberiség által keltett mesterséges sugárzások alkotják, melyek hatásukat tekintve vagy nem ionizáló, vagy ionizáló hatásúak lehetnek. Az elektroszmog egy gyűjtő fogalom, mely vonatkozik mindazon nem radioaktív mesterséges sugárzásokra, elektromágneses terekre, egymással kölcsönhatásban álló elektromos és mágneses felületekre, ezek által gerjesztett elektromos és mágneses térerősségekre, indukciókra, teljesítmény sűrűségekre, melyek a környezetre ártalmasak, melyek az emberi és más élő szervezetekben különböző megbetegedéseket okozhatnak, vagy azok bekövetkezésének rizikóját lényegesen megnövelhetik.

Fót területét e tekintetben érő sugárzások teljes egészében feltáratlanok. Az országos háttérsugárzási adatok a katasztrófavédelem honlapján kerülnek folyamatosan közlésre. A település területén a településfejlesztés/rendezés eszközeivel befolyásolható sugárzásveszéllyel érintett terület nem ismert.

Az Országos Atomenergia Hivatal tájékoztatása szerint Fót 30 kilométeres körzetében az Energiatudományi Kutatóközpont kutatóreaktora, a Budapesti Műszaki Egyetem oktatóreaktora, valamint a Püspökszilágyi határában található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló üzemel.

### 2.17.6. Hulladékkezelés

Fót területén a **kommunális hulladék** szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott. A települési szilárd hulladék begyűjtését 2020. november 1-jétől a Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Zöld Híd), valamint a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (a továbbiakban: DTkH) együttesen látja el. Ennek keretében a DTkH hulladékgyűjtési és -szállítási szolgáltatást, míg a Zöld Híd a hulladékok átvételéről és megfelelő kezeléséről gondoskodik. A közszolgáltatás a település lakott területein teljes. A gyűjtőedényeket és a konténereket a hetente ürítik.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően Fóton is bevezetésre került a házhoz **menő szelektív hulladékgyűjtés**. A szelektíven gyűjtött műanyag, papír és fémhulladékokat havonta kétszer szállítják el a lakosság számára kiosztott zsákokban. A kerti zöldhulladékokat (fű- és lombhulladék) április 1. és november 30. között hasonló gyakorisággal szállítja el a közszolgáltató.

A házhoz menő hulladékgyűjtés bevezetésével a **hulladékszigetes gyűjtés** már csak az üvegyűjtésre terjed ki, Fót területén összesen 8 helyszínen áll rendelkezésre üvegyűjtő konténer. Lakossági **hulladékudvar** a településen nem került kialakításra, legközelebb Budapesten a XV. található hulladékudvar, amelynek igénybevétele térítés ellenében lehetséges a nem fővárosi lakosok számára.

A vegyes kommunális hulladékok a közszolgáltató nógrádmarcali lerakójában kerülnek **ártalmatlanításra**. A lakosságtól elkülönítetten begyűjtött hulladékfajták jórészt átadásra kerülnek hasznosítók számára.

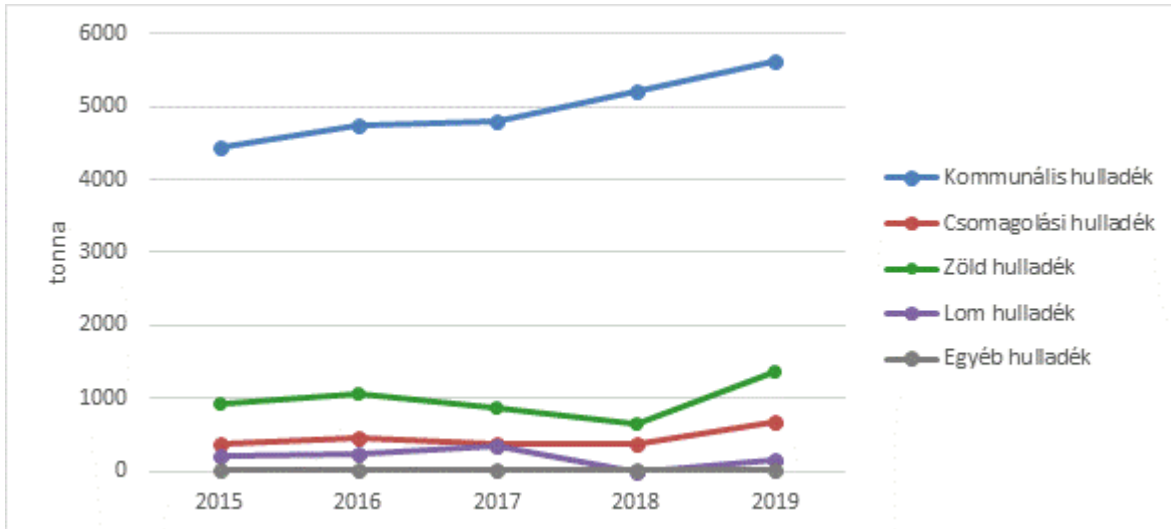
Mindezeket túl a lakosság számára biztosított a **lomhulladékok** évenkénti leadása is, így a szolgáltató lehetőséget biztosít arra, hogy a lakossági hulladék minél nagyobb részét visszavezesse a haszonanyag körforgásba.

Az elmúlt években Fót területén a közszolgáltatás keretében begyűjtött települési hulladék mennyisége növekszik, az éves mennyiség fejenként 2015. és 2019. között 42 kg-mal nőtt, évente kevéssel, de meghaladja a 270 kg/fő mennyiséget. Mindez a fogyasztási szokások jelentős változását

(annak okaként akár a jobb megélhetési lehetőségeket is) feltételezi. A csomagolási hulladék éves, egy főre eső mennyisége eléri a 22 kg-ot.

A 2015-2019. közötti időszakra a Zöld Híd-től kapott hulladékbegyűjtési adatokat az alábbi ábrák tartalmazzák.

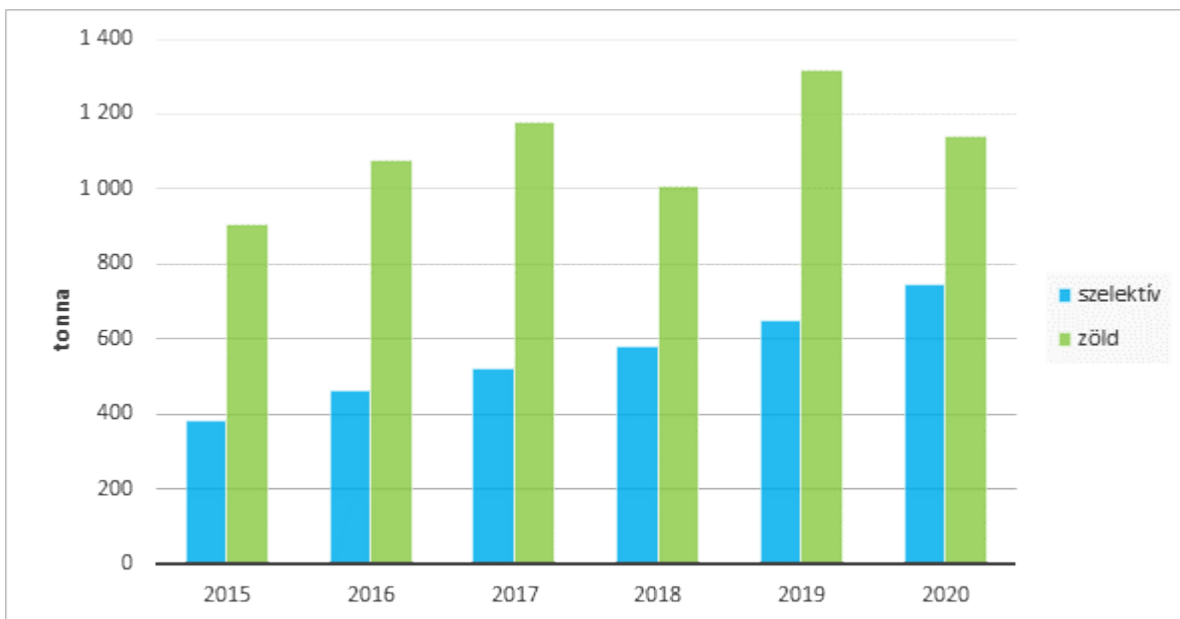
**129. ábra – Hulladékmennyiségek a gyűjtés módja szerint (2015-2019)**



*Forrás: Zöld Híd*

A szelektív hulladékgyűjtés keretében elszállított mennyiségekről az alábbi diagram nyújt tájékoztatást.

**130. ábra – A szelektív hulladék beszállításai Fót településről (2015-2020)**



*Forrás: Zöld Híd*

Országos szintű probléma az illegális hulladéklerakás, a lakosság egy része a szeméttelapi elhelyezés helyett az építési törmeléket (sittet), lomot és egyéb hulladékot illegálisan a település elhagyott

területein vagy a településszéli erdőkben rakja le, amivel potenciálisan veszélyeztetik a talaj, valamint a felszín alatti vizek minőségét.

Az Önkormányzat tájékoztatása szerint az elmúlt időszakban az alábbi hulladékkezeléssel kapcsolatos akciók, beruházások valósultak meg Fóton:

- Lakossági veszélyes- és elektronikai hulladékok gyűjtése tavasszal és ősszel (2014-2020.)
- Közterületi hulladékgyűjtő edények (80 + 99 db – 2016-2017.)
- Tiszta udvar, rendes ház mozgalom támogatása (2017-2020.)
- Iskolák, óvodák részére 60 literes szelektív hulladékgyűjtő edény beszerzése (167 db – 2017.)

### 2.17.7. Vizuális környezetterhelés

A település tájképét negatívan befolyásolják:

- a települést átszelő gyorsforgalmi utak egyes létesítményei (nagyobb külön szintű csomópontok);
- az autópályák mellé települt gazdasági-kereskedelmi létesítmények megjelenése, tájba-, városképbe-illesztésük elégtelensége;
- a beépített és beépítetlen (jellemzően mezőgazdasági) területek határának rendezetlensége, szegélynövényzet hiánya;
- az elektromos és távközlési légvezetékek, az elektronikus hírközlés önálló tartószerkezetre szerelt antennái (a település útjait kísérő légvezetékek egyúttal a növénytelepítés lehetőségét is korlátozzák);
- a fásítatlan, egyes esetekben burkolat nélküli utcák rendezetlensége;
- a felhagyott, rehabilitáció nélküli bányaterületek, tájsebek.

### 2.17.8. Árvízvédelem

Fót közigazgatási területét nem érinti árvízvédelmi terület.

### 2.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A település legfőbb környezetvédelmi konfliktusai az alábbiakban foglalhatók össze:

- A települést érintő átmenő és helyi gépjárműforgalom, és ebből fakadó zajterhelés és légszennyezés – a közúti közlekedési zajterheléssel érintett lakosság aránya 10% (2.200 fő, nappal 55 dB feletti zajszint alapján).
- A település alacsony erdőborítottsága és a közterületek elégtelen zöldfelületi kialakítottsága, fásítottsága, ami a környezeti hatásokkal szembeni ellenállóképességet rontja.
- Korábbi ipari tevékenységekből származó talajszennyezettségek
- Helyi vízbázisok elszennyeződött állapota, és a felszíni vizek kedvezőtlen állapota a korábbi terhelések következményeként.
- Szennyvízcsatorna-hálózat nem teljes körűen épült ki.
- Lakossági vegyes tüzelés, illegális hulladékégetés terjedése.
- Illegális hulladéklerakások a külterületeken.

## 2.18. Katasztrófavédelem

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 1. melléklete alapján Fót a III. (kevésbé veszélyeztetett) katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.

A település veszélyeztető hatásai: belvíz; rendkívüli időjárás; veszélyes áru szállítása; más létesítmény általi veszélyeztető hatás.

**131. ábra – Katasztróforkockázatok prioritási sorrendjének bemutatása**

Veszélyeztető hatások	Rézsorolás eredményei	Priorizálási pontok	Priorizálási eredmény
Belvíz	III. osztály	4	1. Belvíz
Rendkívüli időjárás	III. osztály	3	2. Rendkívüli időjárás
Veszélyes áruk szállítása	III. osztály	3	3. Veszélyes áruk szállítása
Más létesítmény általi veszélyeztető hatás	III. osztály	2	4. Más létesítmény általi veszélyeztető hatás
A lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége	III. osztály	2	5. A lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
A közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége	III. osztály	1	6. A közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
Távolság atomerőműtől	III. osztály	1	7. Távolság atomerőműtől
Humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány	III. osztály	1	8. Humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány

*Forrás: Fót település Veszélyelhárítási terv 2021.*

A katasztrófák következményeinek a katasztrófaveszély, veszélyhelyzet elhárítása, csökkentése érdekében szükséges teendőket Fót Város Polgármestere által kiadott Veszély-elhárítási terv tartalmazza.

### 2.18.1. Építésföldtani korlátok

#### 2.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Alábányászott területek nem ismertek Fót közigazgatási területén.

A közigazgatási területen nyilvántartott barlang nem található. (forrás: www.termeszetvedelem.hu).

Nincs olyan pincéről tudomás, mely túlnyúlik a telkén.

#### 2.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

A PMKH Bányafelügyelet tájékoztatása szerint az Országos Felszínmozgás Kataszterben nem szerepel Fót városa, jelentős felszínmozgásveszéllyel nem érintett. Fóton elsősorban a víz- és szél okozta talajerózió jelentkezik.



### **2.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területek**

A szeizmicitás valamely területen a földrengés bekövetkezésének valószínűségét jelenti. A szeizmikus területek azok, amelyeknél a rengések valószínűsége és erőssége kicsi. Szeizmikus területek a tektonikailag és vulkanológiailag aktív területek.

A szeizmikusan aktív területek elhelyezkedése követi a Magyar Középhegység vonulatát. Hazánkban földrengés évente közel 10 esetben regisztrálható, amelyekről 1455. óta feljegyzések is tanúskodnak. Mindeddig több mint 300 eseményt tapasztaltak, ezek ereje a Richter-skála szerint 4-6,5 fokos volt. Észlelési küszöb közelében levő földrengésre évente többször, kárt okozókra 15-20 évenként számíthatunk.

Egyre inkább valószínűsíthető, hogy a magyarországi földrengések kialakulásában jelentős tényező az Adriai-mikrolemez óra járásával ellentétes irányú mozgása. GPS mérések alapján az Adriai-mikrolemez 2,5-4,5 mm/évvel közeledik felénk, s a Pannon-medence ennek hatására 1,5 mm/évvel nyomódik össze.

Összefoglalva elmondható, hogy Magyarország nem tartozik a magas szeizmicitású területek közé. Fóton földrengés előfordulásának valószínűsége és erősségének várható mértéke alacsony.

## **2.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség**

### **2.18.2.1. Árvízveszélyes területek**

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Fót nem szerepel a veszélyeztetett települések között. A települést nem érinti olyan vízfolyás, amely árvízvédelmi szempontú intézkedést igényelne. A hirtelen lezúduló csapadékok ugyanakkor okozhatnak időről-időre villámárvizeket a kisvízfolyások, vízvezető csatornák környezetében.

A klímaváltozással összefüggésben idővel a csapadékvíz-elvezetés a legjelentősebb problémává léphet elő, tekintettel arra, hogy a csapadékesemények jellemzően ritkulnak, de a csapadékintenzitás jelentősen meg fog nőni, ill. már most is megnőtt. Az éves maximumok is növekedtek az utóbbi időben. Nem ritka, hogy egy nap alatt egy havi csapadék hullik le, miközben előtte egy hónapig nem hullott eső.

A csapadékesemények során haváriás helyzetek is kialakulhatnak, amikor az átemelőn keresztül csapadékvízzel kevert nyers szennyvíz közterületre és természeti környezetbe kijut. Ez utóbbira példa a védett Tőzeg-tóba vezető csapadékcatornán keresztül már korábban bekövetkezett terhelés. Ugyanilyen nem kívánatos és közegészségügyileg veszélyes a közterületre történő kiömlés.

A DMRV Zrt. tájékoztatása szerint az elmúlt években egy haváriás eset fordult elő.

### **2.18.2.2. Belvízveszélyes területek**

10/1997. (VII.17.) KHVM rendeletben megfogalmazottak alapján Fót Város a rendeleti terminológia szerint nem „belvízveszélyes” település. A várost a földrajzi elhelyezkedéséből, a jellemző meteorológiai viszonyokból fakadóan, évente átlagosan 2-3 alkalommal előforduló szélsőséges időjárási jelenségektől eltekintve (hosszantartó zivatar, özönvíz szerű esőzés, több napig tartó folyamatos hóesés, gyors hóolvadás) a kiegyensúlyozott időjárási viszonyok jellemzik. Abból a

tényből kiindulva, hogy a csapadékvíz a város domborzatából fakadóan mintegy 80-90%-ban gravitációs módon elvezethető, illetve 10-20 %-ban szikkasztással, szippantással továbbítható, a városban a veszélyeztetettséget közepesnek, illetve gyengének lehet minősíteni.

### **Fót közepesen belvízveszélyes területnek minősülő területei (Fót Város Veszély-elhárítási terve alapján)**

#### **a) Kurjancstól délre eső kisalagi városrész: Hegyalja - Somlói - Alagi - Rév - Hargita utcák által határolt terület**

A veszélyeztetettség abból fakad, hogy a Kurjancs a Somlói és a Hegyalja utak között mintegy 50-60 m a szintkülönbség. A lezúduló víz magával hordja a föld felszínéről a homokot, kavicsot, agyagot, ami a folyás irányával megegyező irányú utcákon hömpölyög lefelé. A magával sodort hordalék egy idő után folyamatosan lerakódik, előnti az árkokat, rácsos átereszeket, szikkasztó kutakat, intenzitás függvényében behatol a családi házak kertjeibe, így veszélyes elöntések alakulnak ki. A kisalagi városrészen a Németh Kálmán - Alagi - Rév - Hargita utak által határolt területen felgyülemlik a víz és a hordalék, mivel nincs tovább hová folyni a víznek, itt lefolyástalan terület keletkezik, ahonnan a vizet, iszapot, hordalékot szippantással kell eltávolítani függetlenül attól, hogy a területen 5 db rácsos átereszt, illetve 9 db szikkasztó kút van kiépítve, amelyek egy bizonyos idő után telítődnek, és kitisztításra szorulnak. További jelentős gépi és élő erő igénybevételét jelenti az utak letakarítása a hordaléktól, mivel az árkok, szikkasztó kutak, rácsos átereszek befogadó képessége véges.

#### **b) Öreghegy, Barczag környezetében lévő városrész**

A terület jellemzője, hogy a nagy mennyiségű eső alapvetően csak ezen a felső, nagyeesű területen okoz károkat. A város felé ömlő víz és hordalék mire eléri a lakott területet „megszelídül” elöntést, elárasztást nem, vagy csak néhány helyen okoz. Ami a földutak lefolyástalan területek miatt következik be. A 11 kiépített rácsos átereszt ugyanakkor a víz a hordalék jelentős részét felfogja. Telítődésük esetén itt is takarítással, szippantással javítható a helyzet.

#### **c) Szent Imre- Bem József- Ybl M. -József Attila utak által határolt terület**

A talaj felszíni adottsága miatt a Szent Imre utcára merőleges utcákon a kiépített 1 rácsos átereszt és 3 szikkasztó kút ellenére - amelyek viszonylag gyorsan megtelnek - a víz a hordalékkal együtt elárasztja az utcákat, mivel a portákhoz tartozó árkok karbantartottsága itt is alacsony színvonalú.

### **Gyengén belvízveszélyes területek**

Ide tartoznak a város azon területei, amelyek egyrészt közepesen belvízveszélyes területek határán található, másrészt a település adottságából fakadóan minimális módon, de veszélyeztetettek, ami adódik a földutak lefolyástalan területek tényéből, a burkolatlan utak, árkok állapotából. A megépített, kialakított rácsos átereszek, szikkasztó kutak, ideig-óráig enyhítenek a helyzeten.

Az iparterületen lévő záportározóban, ahol a felgyülemlett és szükség esetén ide ürített szippantott víz - mivel nem éri el a beavatkozáshoz szükséges szintet - az idő múlásával elszikkad, elpárolog. Hasonló a helyzet a vasútállomás, a Beneczky köz, Klára utca környékén is.

### **2.18.2.3. Mély fekvésű területek**

Vízrajzi veszélyeztetettség szempontjából azok a területek minősülnek mély fekvésűnek, amely árvízi események során, vagy magas talajvíz állás esetén vízállásossá válhatnak, természetes vízlevezetésük korlátozott. Az előző fejezetben ismertetett belvízveszélyes területek mellett mély fekvésű területként a vasúti töltés és a Mogyoródi-patak között fekvő vizenyős rét említendő meg, amelynek a tőzegkitermelés útján keletkezett legmélyebb részén sekély 1,0 – 1,20 m vízmélységű tó (Tőzeges) található.

### **2.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem**

Az árvízvédelemmel összefüggésben Fóton a belterületi kisvízfolyás-szakaszoknak van jelentősége. A hatályos tervi dokumentumok a belterületi szakaszokon a mérnökbiológiai módszerek alkalmazását szorgalmazzák a Víz Keretirányelvel és az Árvízi irányelvel összhangban, az ökológiai állapot megőrzése érdekében.

A település vízrendszere a Mogyoródi-patak vízgyűjtőjéhez tartozik. A vízgyűjtőkön összegyülekező vizeket a befogadóba két időszakos vízfolyás vezeti be, az Alagi csatorna, illetve a Malom-árok. A két időszakos vízfolyáshoz tartozó vízgyűjtőt a 71. sz. vasútvonal választja el. A vasúti létesítmény önálló vízlevezetéssel rendelkezik, amely független a település vízlevezetésétől, az állomásoknál.

A meder jelenlegi kiépítése mellett az Önkormányzat információi szerint nem volt előntéses probléma, azaz jelenleg a szelvény megfelel ennek. A vízfolyás a vasút keresztezése alatt egy jelenleg némileg elavult, nagyobb puffertározóhoz csatlakozik. A tározó összeköttetésben van a Mogyoródi-patakka. A kétoldalon lévő vízgyűjtőket a Malom-árok fogadja be. A vízfolyás szintén időszakos. A vízfolyás vízgazdálkodása több lépcsős. Felső szakaszon csatlakozik a Nagy-tó kivezetéséhez. Jelenleg vízleeresztés nem történik a tóból. A tó alatti szakaszon két hossz menti pufferszakasszal rendelkezik a vízfolyás. Ebből adódóan a Mogyoródi-pataknál rövid idő alatt megjelenő terheléseket a pufferek alatti szakaszhoz tartozó vízgyűjtők adják. A meder túlterheltségéből adódó előntésekről nem áll rendelkezésre információ.

A Mogyoródi-patak üzemére leginkább a kisvízi hozam melletti vízlevezetés jellemző, nagyvízi hozamok főleg nagy intenzitású, rövid idejű csapadékok esetén gyülekeznek össze, a vizsgálthoz hasonló nagy esésű vízgyűjtők hatása miatt. A nagyvízi hozamok összegyülekezése gyors, a levonulás ideje viszonylag rövid.

## **2.18.3. Egyéb**

### **2.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok**

Fót közigazgatási területén mozgásveszélyes területet nem tart nyilván állami adatbázis. Az M0-s autópálya térségében némi talajerózió jelentkezik.

### **2.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások**

A település közigazgatási területét érinti a vezeték nélküli ellátás biztosítására kialakított mikrohullámú összeköttetés, amely Budapest János-hegy és Bercel közötti átlátás biztosítását szolgálja. Az átlátás érdekében elméleti magassági korlátozást okoz Fót egy sávjában, mivel azonban lényegesen magasabban halad, mint a megengedett beépítés, így érdemi korlátozást nem okoz.

### 2.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

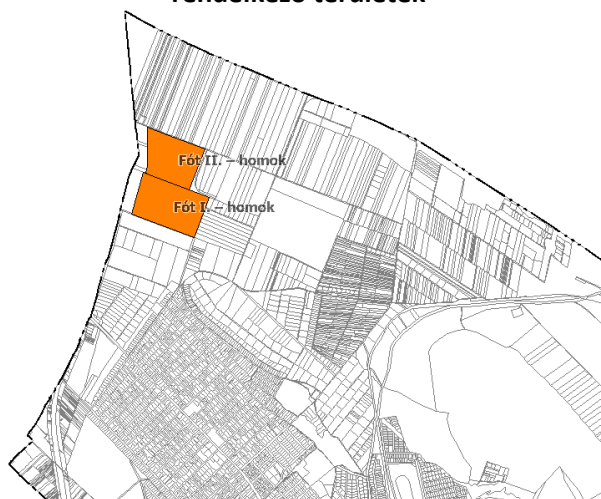
A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó iparbiztonsági szempontból nyilvántartásba vett, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem a településen a Medinspect Kft. 2151 Fót, Csipányok u. 2. sz. alatti cég, amely egészségügyi radioaktív izotópok tárolásával és kereskedelmével foglalkozik. Tevékenysége kerítésen kívül veszélyt nem jelent.

A település területén működő 6 db üzemanyag-töltő állomás potenciális veszélyforrás.

A város teljes hosszában áthaladó 4, illetve 5 számjegyű, valamint a város mellett elhaladó 2/A jelű főközlekedési utakon történő veszélyes anyag szállítás folyamán bekövetkezett balesetek esetén, a levegőbe jutott veszélyes anyag lakosságot veszélyeztető hatása jelent katasztrófavédelmi kockázatot. Veszélyes anyagok szállítása elsősorban a település mellett haladó M3 autópályán, valamint az M0 és 2/A autóúton zajlik.

## 2.19. Ásványi nyersanyag lelőhely

132. ábra – Ásványi nyersanyagvagyonnal rendelkező területek



Forrás: PMKH

A Pest Megyei Kormányhivatal tájékoztatása alapján Fót város közigazgatási területén az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartás szerint a következő kettő nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon terület található:

- Fót I. – homok (2009-ben lett törölve)
- Fót II. – homok (2005-ben lett törölve).

Ezek az egykori, ma már törölt bányatelkek területei, ahol az ásványi nyersanyag nem lett kitermelve. A területhasználatot ezeken a helyeken úgy kell megtervezni, hogy az ásványi nyersanyag majdani esetleges kitermelése ne lehetetlenüljön el.

## 2.20. Városi klíma

A városi klíma alakítását a **meteorológiai adottságok** alapvetően befolyásolják. A térség éghajlata mérsékelt meleg, száraz éghajlatú, napsütéses órák száma 1910-1940 körüli. Az évi középhőmérséklet 10-10,2 °C. Az évi átlagos csapadékmennyiség 560-580 mm között alakul, ugyanakkor időnként jelentős szélsőségek (hosszabb csapadékmentes időszakok, illetve hirtelen felhőszerkedések) is előfordulnak. A fagymentes időszak hossza átlagosan április 10-15. és október 20-

25. között van. Az uralkodó szélirány északnyugati, az átlagos szélsébség 2,5-3 m/s. A villámárvizek és különösen a viharkárok előfordulása egyre gyakoribb. A szélsőséges csapadékesemények biztonságos elvezetésére a jelenlegi felszíni vízvezetés megoldása még nem teljes körűen megfelelő. A globális felmelegedés hatására a nyári hóhullámok a településen is egyre gyakoribbak és egyre tovább tartanak.

Az adott település **helyi klimatikus viszonyait** annak földrajzi helyzete mellett befolyásolja a területhasználat, a beépített területek nagysága és milyensége. Fót város beépített területeinek nagy része kertvárosias lakóterület, ahol a városi klíma hatásai kevésbé jelennek meg a magasabb zöldfelületi borítottságuknak köszönhetően. Ezzel szemben az autópályák környezetében betelepült ipari-kereskedelmi telephelyek, épületek fokozzák helyi szinten a klímaváltozással általánosan felerősödő hősziget-hatást, a jelentős beépítettségük, burkolt felületi arányuk miatt. Ezért is kiemelt jelentőségű e gazdasági területek megfelelő mértékű fásítása és egyéb zöldfelületi fejlesztése.

A településen az **átszellőzés** lehetősége biztosított. A beépített terület mikroklímáját kedvezően befolyásoló erdőterületek aránya alacsony, az utcafásítások hiányosak, néhol teljesen hiányoznak. A fasorok telepítésének lehetőségét korlátozzák a föld felett vezetett közműhálózatok (áramellátás és elektronikus hírközlés hálózatai).

A nyári meleg ellen az ingatlan tulajdonosok **egyedi klímaberendezések** alkalmazásával, egyedileg próbálják a mikroklímájukat alakítani, amely energiaellátási, -hatékonysági szempontból is problémás. A klímaberendezések egyidejűleg jelentkező áramfogyasztási csúcsigényeket jelentenek, amely nagy terhelésként jelentkezik a közüzemű elosztóhálózaton. Az energetikai probléma mellett a klímaberendezés kültéri egységének elhelyezése is problematikus.

A környezetvédelmi program Fót területén az alábbi, klímavédelemmel is összefüggő releváns veszélyforrásokat sorolja fel:

- Árvíz, belvíz, helyi vízkár: árvíz a Mogyoródi- és a Csömöri-patakon. A csapadékvíz- és hordalék-elöntések a belterületen.
- Rendkívüli időjárás veszélyei: erős széljárás, nagymértékű viharok
- Nagy kiterjedésű tüzek által okozott veszély: külterületi szántók, erdők
- Felszíni és felszínalatti ivóvízbázisok sérülékenysége
- Humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány
- Létfontosságú rendszerelemekkel (kritikus infrastruktúra) kapcsolatos kockázatok

## 3. Helyzetelemző munkarész

E fejezetben a Tanulmány előző részében bemutatott-vizsgált tényezőkkel kapcsolatos megállapítások szintézise lesz olvasható – kiemelve az esetleges beavatkozási igényeket.

### 3.1. A település társadalma

Fót város társadalmi átrétegződése a szuburbanizációs folyamatokkal egyidőben megkezdődött.

A város **állandó népessége** a vizsgált 10 éves időszakban 9,56%-os emelkedést, míg a város lakónépessége 7,54%-os növekedést mutatott. A településen a vizsgált időszakban az évenkénti átlagos halálozás 16,5 fővel volt magasabb az évenkénti átlagos élveszületések számánál, melyből következik, hogy a város dinamikus népességnövekedését nem a helyi természetes szaporulat, hanem a betelepülések magas száma okozza. Az ideiglenes és állandó odavándorlók összessége minden évben átlagosan 166,3 fővel volt magasabb, mint az elvándorlók száma.

Fót városban a 2011-es népszámlálási adatok alapján a teljes népesség 83,19%-a vallotta magát magyar **nemzetiségűnek**. A hazai nemzetiségek közül a cigány, a német és a román jelentős.

Szintén 2011-ben 5791 volt a regisztrált és betöltött **munkahelyek száma**. Fót gazdaságilag aktív népességének körülbelül 30%-a volt helyben foglalkoztatott (2727 fő), a naponta Fótra ingázók száma 3064 fő volt, míg Fótról más településre dolgozni járók száma jelentősen több, 5341 fő volt.

A 2010-2019 időszakot vizsgálva ugyanakkor megállapítható, hogy Fóton a járási, megyei és országos trendnél is nagyobb mértékben csökken az **álláskeresők száma**, illetve egyértelműen megállapítható a település lakosainak megyei trendhez képest is magasabb mértékű képzettségi szintbeli növekedése.

A 2010-2019-es időszakban az **egy lakosra jutó összes nettó jövedelem** éves szinten és a településen a jövedelmi egyenlőtlenség magasabb az országos átlagnál, közel azonos a pest-megyei mutatóval (Budapest nélkül), viszont alacsonyabb a dunakeszi-járási adatoknál.

Az **életminőség** indikátorai közül a legkiugróbbak a következők. Fóton az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg erősen pozitív mérlegű, mely a járási átlaggal megegyezik. Az egészség dimenzióban az egy orvosra jutó lakosok számában, illetve az öregedési mutatóban Fót kiemelkedik járási szinten: magas az egy orvosra jutó lakosok száma, valamint az idősek aránya is a fiatalokhoz képest. A gazdasági dimenzióon belül az adófizetők arányában Dunakeszi és Csomád megelőzi Fótot, valamint Göd után az álláskeresők száma itt a legmagasabb a járásban; A környezet dimenzióon belül az egy lakosra jutó zöldterület nagysága Fóton 4,2 négyzetméter, ami az országos átlagnál nagyságrendileg alacsonyabb.

A 2000-es években országosan tapasztalható lakásépítési hullám Fót város esetében is megfigyelhető. A **lakásállomány** a vizsgált időszakban 7168-ról 7449-re, 15,61%-kal növekedett, mely ütem meghaladta a lakónépesség átlagos növekedésének ütemét is. A lakásállomány összességét tekintve egy átlagos ingatlan nagysága 2019-ben 89,6 négyzetméter volt.

## 3.2. A település humán infrastruktúrája

Fóton, a település **alapfokú nevelési-oktatási rendszerében**, jelenleg hat óvodai, öt általános és hét középiskolai tevékenységet folytató intézmény található.

A fóti **egészségügyi** alapellátásban 7 felnőtt és 2 gyermekorvosi körzet van, a harmadik gyermekorvosi körzet tervezésével kapcsolatos munkálatok elkezdődtek. Ezen felül 4 fogorvosi körzet működik, az ügyeleti ellátást, beleértve a sürgősségi eseteket is szerződött partner látja el. Az ESZEI fenntartása alatt hét körzetben hét védőnő és három iskolavédőnő dolgozik, az iskolaegészségügyi ellátást 2 iskolaorvos és 3 iskolavédőnő látja el hat intézményben. Fóton összesen négy gyógyszertár üzemel, szükség esetén több egészségügyi ellátásért is a környékbeli településekre (Dunakeszi, Vác, Budapest) szükséges látogatni.

A **szociális** ellátásban (gyermekvédelem, segélyezés, nyugdíjazás, stb.) az ESZEI három nagy szakmai egység tevékenységét fogja össze: az Egészségügyi Szolgálatét, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatét és a Területi Gondozási Központét. Az ő tevékenységüket további 4 egyházi és civil szervezet (alapítványok és egyesületek) támogatja.

A város Képviselőtestülete az **esélyegyenlőséget** a 117/2018.(IV.25). számú határozatával, a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával biztosítja. Ennek keretében a 2018-2023-as időszakban a mélyszegénységben élők és romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét helyezik előtérbe.

A járásban Fót **kulturális központnak** tekinthető, ezért fontos, hogy az Önkormányzat a kulturális értékek megőrzésének érdekében ezekre az adottságokra különös figyelmet fordítson. A **művelődési feladatokat** az egyházak, civil szervezetek és más intézmények segítségével mellett a Fóti Közművelődés és Közgyűjteményi Központ látja el, melynek elsődleges célja, hogy egy integrált intézményi struktúrával elégítse ki a polgárok igényeit.

Kulturális események helyszínéül szolgál a Vörösmarty Művelődési Ház és a Kisalagi Közösségi Ház. A település könyvtári feladatait a Kisalagi Fiókkönyvtár, valamint a Városi Könyvtár látja el. Múzeumi tevékenységet egy intézmény, a Németh Kálmán Emlékház biztosít. Fót történetét és múltját a Tájházban megtalálható **helytörténeti gyűjtemény** hivatott bemutatni.

Fót **sportügyei** kapcsán érdemes megemlíteni, hogy jelenleg Fótnak nincs önálló sport-koncepciója, az azzal kapcsolatos célkitűzéseket a Gazdasági Program tartalmazza. Ezzel együtt a városban nyolc sportegyesület működik, négy intézmény beltéri, míg öt kültéri sportolási lehetőségeket biztosít, a széleskörű, magasszintű sportrendezvények megtartására azonban ezek jelen állapotukban nem alkalmasak. A Gazdasági Program tervezetében felmerült a városi uszoda és egy többfunkciós sportcsarnok, valamint tornapályák, sportparkok, fitneszparkok, kerékpárutak megvalósítása és fejlesztése. A 2000 négyzetméteres, 520 ülőhelyes Városi Sportcsarnok a Malom utca és a Sport utca kereszteződésében épül. A multifunkcionális létesítményben főleg kosár- és kézilabda meccseket látogathat majd a közönség. A beruházás 2020-ban kezdődött, befejezése pedig 2022 nyarára várható.

## 3.3. A település gazdasága

A 294/2020. Kormányrendelet értelmében kijelölésre került a Gödi Különleges Gazdasági Övezet, mely Fót területét is érinti.

Fót városban a **helyi iparüzési adó** (HIPA) mértéke maximális, 2 %-os mértékű, az egy lakosra jutó HIPA a Gödi Gazdasági Térségben kiemelkedőnek számít. A **bruttó hozzáadott érték** alakulásában Fótnak jelentős az elmaradása, ugyanakkor a fóti érték a megyei átlagnál (1878,93 eFt) enyhén magasabb. A **vállalkozások jegyzett tőkéjének** egy lakosra jutó arányában Fótnak szintén elmaradásai vannak járási és országos szinten is.

A **vállalatalapítási** kedv növekvő tendenciát mutat, ugyanakkor a vizsgált időszakban regisztrált társas vállalkozások számát csökkenő trend jellemzi. 2019-ben a 3557 regisztrált vállalkozás 62,95 %-a (2239) volt működő. Ezek közül a legtöbb az M és G TEÁOR kódú ágban található. Az árbevétel és létszámadatok alapján a településen a kereskedelem a legmeghatározóbb, 2019-ben a legnagyobb éves árbevétele a Phoenix Pharma Gyógyszerkereskedelmi Zrt.- nek volt, mely országos szinten is jelentősnek számít.

Fóton jelenleg két **ipari park** és egy **iparterület** található (East Gate Business Park, Multimédia Ipari Park, Déli Vállalkozási Terület), továbbá itt helyezkedik el a Mafilm második telephelye is.

Ahogy az a társadalmi mutatóknál is látszott, Fóton a felmérés időpontjában a munkával rendelkező lakónépesség közel kétharmada naponta ingázott, a **gazdaságilag aktív népesség** pedig csupán 30%-a dolgozott a városban.

A **lakásállománnyal** kapcsolatban 2011-ben Fót város lakásainak 97,17%-a tartozott természetes személyekhez. 2018-ban új kiadott építési engedélyek és egyszerű bejelentések alapján létesítendő lakások számának közel harmadára esett vissza a 2019-es érték. A lakónépesség növekedése, és az átlagos négyzetméterárak dinamikus emelkedése jelzi a fóti ingatlanok keresletében látható növekedést, melyet a kínálati oldal is megerősít: 2015 után az új lakások jelentős része befektetés és értékesítés céljából épült. Fejlesztési célú ingatlanok közül Fóton a legtöbb az M0 és M3 találkozásánál érhető el, melyek ára jelentősen meghaladja a járási ingatlanárakat is.

### 3.4. Táj- és természeti adottságok, természetvédelem

Fót közigazgatási területe **tájéfldrajzi** értelemben a Pesti síkság, azon belül a Pesti-hordalékkúp-síkság kistáj része. A kistajat keletről a Gödöllői-dombság határolja, a dombvidék közelsége hatást gyakorol Fót táji adottságaira. A kistáj nagyobb része közepes magasságú, tagolt síkság. A terepszint lépcsőzetesen kelet felé, a magasabb teraszok felé emelkedik, amelyeket keresztirányban eróziós és deráziós völgyek szabdalják. Fót legmagasabb pontja a Somlyó-hegy csúcsa (287,2 m), a legalacsonyabb pont a város délkeleti részén a Mogyoródi-pataknál található (108,1 m).

A város közigazgatási területének 60%-a termőterület, a többi ingatlan beépített vagy műszakilag igénybevett, vagy ilyen célra művelés alól kivett terület. A **belterületi** részt a városközponton kívül kertvárosias, családi házas területhasználat jellemzi. A déli és nyugati településrészen a gyorsforgalmi úthálózathoz kapcsolódóan jelentős kiterjedésben települtek le ipari-gazdasági, de elsősorban kereskedelmi és logisztikai funkciójú telephelyek. A város fejlődését legerőteljesebben az azt érintő főközlekedési úthálózat határozza meg. Az M2-es, M0 és M3 autópályák közelsége és hatása



meghatározó a területhasználat, tájhasználat szempontjából. A vasút a város belső részét szinte kettészeli, és a hiányos kapcsolatok miatt azt erősen meg is osztja.

A mezőgazdaságilag hasznosított területek a teljes terület 48,4%-át adják, azok 70%-a szántó művelési ágban nyilvántartott. A **termőföldek** közel fele átlagosnál jobb minőségű, kedvező termőképességű, ennek ellenére megfigyelhető a mezőgazdasági visszaszorulása: sok a parlagon lévő szántóterület, a legeltetetlen rét, vagy kaszálatlan kaszáló. Az egykori gyümölcsösök is egyre inkább visszaszorulóban vannak. A város peremterületi részein még mindig igen jelentős méretű egykori zártkerti területek vannak. A településközpontokhoz közelebb eső, vagy frekvenciált helyen lévő (Kurjancs, Somlyó lába, Öreghegy) területeken sokan kiköltöztek apró hétvégi jellegű házukba, vagy gazdasági épületeket tettek lakhatóvá. A távol elhelyezkedők a nehéz megközelíthetőségük és az infrastruktúra hiánya miatt jobbra jelenleg is kiskerti céllal hasznosítottak.

Az **erdőterületek** aránya relatíve alacsony a térségben és a város területén is. A város erdősültsége 11,4% körüli, ami az országos aránytól jelentősen elmarad, annak ellenére is, hogy a domborzati viszonyok magasabb erdősültséget tennének indokolttá. Az erdők kicsivel több, mint fele kiváló termőhelyi adottságú.

Fót nagy kiterjedésű **természeti, illetve természetközeli területei** a Gödöllői dombság és a Duna közötti regionális jelentőségű ökológia folyosó-rendszer részei. Országos jelentőségű védett terület a Fóti Somlyó, amely egyúttal az Európai Unió Natura 2000 hálózatának is részét képezi. A Somlyó-hegy alatt található a "Somlyó-alja" és a „Fáy présház alatti” helyi jelentőségű védett természeti terület. Szintén helyi védelem alatt áll a Mogyoródi-patak völgye, amely az ökológiai hálózat fontos összekötő elemét képezi. A Mogyoródi-patak mellett ex lege védett lápterületek maradtak fenn, a Tőzeg-tó a láp része. Mint élő, természeti érték külön említést érdemel a történeti kertként nyilvántartott Károlyi-kastély parkja.

A **tájképvédelmi terület** övezete két nagy területegységet, a Somlyó-hegyet és a Mogyoródi-patak középső szakaszát foglalja magában a településen. Fót egyik vonzereje kétségtelenül a látványos, tájképi adottságai, az épített és természeti örökség, amely egy része jogi védelem alatt is áll. A település látványos kettős: a főváros felől síkvidéki, alföldi területnek látszik a város, Csomád felől érkeve viszont egy dombvidéki jellegű tájjal találkozunk. A Somlyó-hegyről letekintve szinte a város egésze belátható. Innen megdöbbentően közelinek tűnnek a Budai hegyek és az alatta elterülő főváros. A közigazgatási területen számos egyedi tájérték is fellelhető, de azok felmérése nem teljes körű.

### 3.5. Zöldfelületi rendszer

A település zöldfelületi sajátosságát a dominánsan jelen lévő **kertvárosias lakókörnyezet** határozza meg. A lakótelkek magánkertjei többségében kedvező 40-60% közötti zöldfelületi arányt biztosítanak, és összességében egy mérsékelt fásított, de homogén zöldfelületi borítottságot biztosítanak. A magáncélú ingatlanokon kívül Fót zöldfelületi rendszere mozaikos rendszert alkot. Jellemző, hogy az egyes elemek a városrészek hangsúlyos pontjainál sűrűsödnek, főleg az oktatási intézmények és közpark területek elhelyezkedése révén. Ebből a sorból leginkább Fótújfalu városrész lóg ki, ahol a zöldfelületi központ a Fóti-tó környékére esik, relatíve távol a városrész központi részétől.

Az egyes szigetszerű közösségi zöldfelületi elemeket legfeljebb az utcai fasorok láncolata kapcsolja össze, de ez a láncolat sok helyen erősen hiányos. Bár Fóton alig van olyan utca, mely ne rendelkezne valamennyi zöldfelülettel, illetve fasorral, mind a régi mind az újabb beépítésű városrészek esetében hiányosak a közterületi fásítások. A fasorok hiánya helyenként a keskeny közterületi méretekből adódik, de néhol a megfelelő terület ellenére sincs elegendő út menti fa, fasor. A fasorok részletes felmérése a **2018-as fakataszter** keretében történt, de a felmérés nem terjedt ki minden állapotjellemzőre és nem követte folyamatos felülvizsgálat, így nem áll rendelkezésre naprakész (térinformatikai) nyilvántartás. A fakataszter kb. 5 ezer fát tartalmaz. Az új telepítésű fasorok egységesek, a régi telepítésűek azonban több fajból, fajtából tevődnek össze. A fák jelentős része díszfa, nem honos és nemesített, az őshonos fajok aránya alacsony. A települési zöldfelületeken lakossági, egyesületi és önkormányzati faültetési akciókra alkalomszerűen kerül sor.

Fóton a **rekreációs zöldterületként** (közparkként, közkertként) szabályozott és akként is funkcionáló területek összes nagysága 10,5 ha, amely alapján az egy főre eső közpark, közkert ellátottság csak 5 m<sup>2</sup>/fő körül alakul. Ez az érték elmarad az optimális értéktől (nemzetközi ajánlás: 9m<sup>2</sup>/fő), de a helyzetképhez hozzátartozik, hogy Fót területén egyrészt a lakosság jelentős része önálló kerttel rendelkezik, másrészt az ellátottsági helyzetet javítják a korlátozottan közhasználatú intézménykertek (pl. a Károlyi-kert) is. A település játszóterei jellemzően jó állapotúak, számos új fitnesspark is létesült az elmúlt években, de további játszótérek, szabadterei sportterületek kialakítása indokolt az ellátatlan területeken, elsősorban az újonnan beépülő lakóterületeken.

A településrendezési eszközökben az Önkormányzat jelentős bővítési lehetőséget biztosított a zöldterületi rendszernek, ezek tervszerű kialakítása, fejlesztése nagyban tudná javítani a zöldterületi ellátottságot.

## 3.6. Épített környezet

Fót a fővárostól 17 kilométerre, a Gödöllői-dombság lábánál található. Gazdag **történelmi múlttal és kultúrtörténeti emlékekkel** rendelkező település. A város és környéke az itt feltárt régészeti leletek, tárgyak, csontok szerint az újkőkor óta folyamatosan lakott volt. Fót területén egykor két település volt. Az egyik maga Fót, a másik a különálló, szabályos elrendezésű Kisalag, melyet 1951-ben csatoltak Fóthoz.

1970. április 1-jén Fótot **nagyközséggé** nyilvánították, majd 2004. július 1-jén kapott **városi** címet. A város fő szerkezeti vázát azok a középkori eredetű, regionális jelentőségű, forgalmas, településközi utak képezik, amelyek összekapcsolják Fótot a környező helységekkel és a fővárossal.

Fót közigazgatási területét a megépült **autópályák** több szakaszon átvágják. A település dél-keleti részén vezet át az 1980-as évek első felében átadott M3-as autópálya. Dél-nyugaton két rövid szakaszon átvágja a területét az M0-ás autópálya és az M3-as 2-es főút közötti szakasza is.

Fót **közigazgatási területe** 3741 hektár, melyből 1078 hektár belterület. A város történeti magja, az Ófalu központja, mely több meghatározó elemből áll. Egyik meghatározó elem a római katolikus templom az előtte fekvő, a Vörösmarty utca – Czuczor Gergely utca találkozásánál lévő parkkal. Hangsúlyos elem még a volt Károlyi Kastély területe és a Vörösmarty térről induló sugaras utcákkal tagolt lakóterület is. A város lakóterületeitől elkülönül Fótliget és a Déli Vállalkozási terület. A város

peremterületén jelentős méretű egykori zártkerti területek vannak, melyeket a lakóterületektől jelenleg mezőgazdasági területek választanak el.

A település kertvárosias jellegéből adódóan a belterület zömét **lakóterületek** alkotják, ahol legnagyobb számmal lakóépületek találhatóak. Ezeket egészítik az intézményi- és a gazdasági épületek. A város telkeinek közel fele 800 m<sup>2</sup> alatti területű, melyek jelentős része az Ófaluban, Új-Fóton, Kisalagon, valamint a Fóti-tó környezetében találhatóak. A településen a magánterületek túlsúlya a jellemző.

Fót közigazgatási területén 24 darab nyilvántartott **régészeti lelőhelyet** ismerünk, ezen kívül 2 olyan lelőhely ismert, amelyek a szomszédos Dunakeszi területén vannak nyilvántartva, de területük átnyúlik a település közigazgatási határán belülré is. A város területén 15 országos védelem alatt álló **műemléki érték** található. Ezek egy része történeti, építészettörténeti jelentőségű, más része kulturális jelentőségű. Fót nevezetessége a Szeplőtelen Fogantatás római katolikus plébániatemplom, mely nem csak a város büszkesége, de a magyar romantikus építészet egyik legjelentősebb alkotása is.

Az épített örökség értékei mellett jelentős területek állnak **természetvédelmi oltalom** alatt, melyek fontos szerepet töltenek be a város egyedi arculatában, vonzerejében.

### 3.7. Közlekedés

Fót **közúthálózata** esetében az országos mellékutak megfelelően ellátják a főhálózati szerepeket. A gyűjtőutak esetében kevésbé kedvező a kép, mivel számos annak kijelölt útszakasz nem megfelelő keresztmetszeti szélességgel rendelkezik, emiatt kevésbé tudja a megfelelő minőséget teljesíteni. A lakó-kiszolgáló utak esetében alapvetően a szilárd burkolat hiánya okoz problémát elsősorban az észak-keleti területeken. A vasút elválasztó hatása kevésbé érvényesül, azonban Fótfürdő és Öreghegy közötti harántirányú kapcsolat hiányzik.

A **gépjárművek száma** az elmúlt évtizedben 31%-kal nőtt, ami háromszorosa a lakosság növekedésének (10%-os népességnövekedés). Az utcahálózat ezt a növekvő igényt egyre kevésbé fogja megfelelő szinten ellátni, a közlekedési problémák növekedése várható. Fontos lenne, hogy a településfejlesztés és a közlekedésfejlesztés egymással párhuzamosan, egymást kiegészítve történjen, a kettő között ne legyen nagy időbeni eltérés.

A **parkolás** elsősorban a vasútállomások és vasúti megállóhelyek közelében jelent problémát, az intézmények és kereskedelmi létesítmények körül ritkábban fordul elő túltelített állapot. Fót nagyrészt családiházias beépítéssel rendelkezik, ahol a parkolás jellemzően helytelen közterülethasználati problémát jelent és nem az igények nem megfelelő kielégítésében mutatkozik meg.

Összességében a **közösségi közlekedési** hálózat jó lefedettséggel rendelkezik, sokak számára elérhető alternatíva tud lenni. A vasút sűrű megállóival a lehetőségekhez képest megfelelően feltárja Fótot, azonban a pálya állapota, valamint az ebből eredő ritka menetrend miatt nem tud kellően versenyképes lenni. Ennek ellenére magas kihasználtsággal üzemel. Az autóbuszok szintén fontos szerepet töltenek be a főváros és Dunakeszi felé történő ingázásban, azonban a közúti torlódások

miatt alacsony menetsebességgel rendelkeznek, szintén magas kihasználtsággal közlekednek. A közösségi közlekedés járműparkja összességében megfelelő.

Fóton hiányzik a minőségi **kerékpáros** infrastruktúra, nem találhatóak dedikált kerékpáros létesítmények, főhálózati elemek. A lakott terület nagy része morfológiai szempontból kedvez vagy legalább is megfelel a kerékpáros közlekedésnek, a biztonságos közlekedés és kerékpártárolás feltételeinek megteremtésével jelentősen emelkedne a kerékpárosok száma.

A **gyalogos** közlekedés számára dedikált felületek, járdák sok helyen nem felelnek meg a szabvány által előírtaknak.

### 3.8. Közművek és elektronikus hírközlés

A vizsgálatok készítésekor elemzésre került, hogy a közműellátás milyen szinten biztosítja a településen élők komfortját és védi a település környezeti állapotát.

A komfortos életkörülmény alapfeltétele a kedvező **közmű-ellátottság**, amelyhez a vezetékes közüzemű közművek rendelkezésre állása szükséges. A településen kedvező kiépítettséggel, településszintű ellátottságot biztosítva, a **villamosenergia** ellátás áll rendelkezésre. A statisztikai nyilvántartás alapján településszintű hálózati kiépítettséggel bár rendelkezésre áll az egészséges vezetékes **ivóvízellátás** lehetősége, de az utóbbi 10 évben sajnos nagyjából 10 %-ot csökkent a hálózatra csatlakozás aránya, bár a 90% környéki érték így is viszonylag magas értéknek számít országos viszonylatban. A közcsatornás **szennyvízelvezetés** 72%-os aránya abból a szempontból kedvezőnek tekinthető, hogy a 3 csatornázás nélküli külső településrészek (Kurjancs, Somlyó, Öreghegy) kivételével nagyjából teljes körűnek tekinthető a csatornázottság. A termikus energiaellátásra automatikus üzemvitelű lehetőséget biztosító **földgázellátást** az ingatlanok szűk 90%-a veszi igénybe, és ehhez, ha hozzászámoljuk a hőszivattyús rendszerek terjedésével megjelenő passzívházakat is, akkor még kedvezőbben alakul a környezetet kevésbé terhelő fűtési megoldások aránya.

A közcsatornás szennyvízelvezetés vonatkozásában a kiépített csatornahálózat menti ingatlanok rácsatlakozásának növelésével már komoly javulást nem nagyon lehet elérni, viszont a **közcsatorna hálózat** továbbépítése nagyon fontos lenne, mivel a település területe a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti vizek szempontjából kiemelten érzékeny vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, valamint érinti a vízminőség védelmi területek övezet, amelyre vonatkozóan a 9/2019 (VII.17.) MvM rendeletben előírtakat kell figyelembe venni.

A közcsatorna hálózat a település központi területének szinte minden utcájában kiépült, viszont a volt mezőgazdasági hasznosítású külterületeken nem épült még ki, és az elmúlt nagyjából 20 évben ez okozta a fóti vízbázis olyan fokú elszennyeződését, hogy a **vízműkutakat le kellett állítani, és a házi kutak vize is ivásra kockázatosá vált**. Az intenzív elszennyeződés hátterében főleg a budapesti agglomerációba történő viszonylag intenzív kitelepülés az indok, mert a volt mezőgazdasági területen életvitelszerűen kezdtek élni az emberek. Az új ingatlanok telkeit vezetékes ivóvízzel ellátták, viszont a szennyvizet jellemzően házi tározó medencékbe gyűjtik, ahonnan a szennyvíz döntő hányadát a talajba szikkasztják, ezzel szennyezve a felszín alatti vizeket.

A környezeti állapot alakításában, a levegő tisztaságának javításában is szerepet tölt be a **közműellátottság mértéke**. A nagyon kedvező termikus energiaellátást szolgáló vezetékes gázellátottság mutatja, hogy a település régebbi beépítésű területén is a levegőt erősebben terhelő hagyományos szilárd tüzelőanyag kiváltása megtörtént, hozzájárulva a levegő tisztaságának a javításához.

Vizsgálva a **háztartások áramfogyasztási** adatait is, azok az utóbbi években, ha minimális mértékkel is, de növekedést mutatnak, ami érthető is a hőszivattyús rendszerek terjedése alapján.

A település környezetét kímélő **megújuló energiahordozó** hasznosítása bár egy-egy ingatlannál egyedileg előfordul, az utóbbi években több ilyen irányú beruházást valósítottak meg, de település szinten az alkalmazása nem jellemző.

A településen élők életkörülményeinek, a település környezeti állapotának alakításában a **közművek elhelyezésének** is meghatározó szerepe van. A föld feletti hálózatok szinte betöltve a föld feletti tereket, egyrészt közvetlenül, a megjelenésük esztétikai hatásával rontják a település arculatát, másrészt helyfoglalásukkal korlátozzák az igényes közterület alakítását és a közterületekkel történő racionális területgazdálkodás lehetőségét, az utcafásítás gondosabb (napfényhatást csökkentő, árnyékoló hatás) kialakításának megoldását.

Meg kell említeni a klímaváltozás okozta **szélhatás** növekedését, ami rontja a föld feletti hálózatok üzembiztonságát.

A környezeti állapotot alapvetően befolyásolja a **felszíni vízelvezetés** kialakult rendszere. A külterületen a vízelvezetés a természet alakította mélyvonalakon haladó – egyes szakaszok telekkönyvi rendezés nélküli – vízfolyásokkal történik. A település belterületén kialakított vízelvezetés egy, illetve kétoldali nyílt vízelvezető árokkal történik. A **külterületi vízfolyások** rendezetlenek. A kül- és belterületről lefutó vizek befogadója a Mogyoródi patak, amely a vizeket a vízgyűjtő végbefogadójáig, a Dunáig vezeti.

A környezeti állapot alakításában jelentős szerepet tölthetne be az utak-köztetek látványát meghatározó **közvilágítás**. A településre jellemző, hogy közvilágítása az esztétikus egyedi lámpatestek helyett, a kisméretű hálózatok tartóoszlopaire szerelt lámpafejekkel megoldott, így arculat-alakító hatása nem érvényesülhet.

Fóton a vezetékes és a vezeték nélküli **elektronikus hírközlési szolgáltatás** megfelelően kiépítetten rendelkezésre áll. A vezeték nélküli ellátottságra, a megfelelő beltéri lefedettség biztosításához településen belül és tágabb térségben a szükséges építmények elhelyezésre kerültek.

### 3.9. Környezet- és katasztrófavédelem

A település uralkodó **talaja** a barna erdőtalajokhoz tartozó barnaföld, minimális területen fordul csak elő futóhomok és réti talaj. Fóton az alacsonyabb, ill. kimondottan mélyebb fekvésű területeken a Duna és a patakok öntésanyaga halmozódott fel, a homok a felszínen és a Mogyoródi-patak medrében jól megfigyelhető.

A városban korábban több helyszínen tártak fel **talajszennyezettséget** a korábbi ipari és katonai tevékenységek örökségeként. A Pest Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint Fót területén jelenleg a Vörösmarty Mihály út menti terület érintett kármentesítéssel, itt a felszín alatti szennyeződés eliminálása érdekében beavatkozási és monitoring célú vízelétesítmények üzemelnek. Roncsolt területek elsősorban a korábbi külszíni bányászatból maradtak vissza, és részben, vagy egészben tájrendezést, rekultivációt igényelnek.

Fót kiemelten érzékeny **felszín alatti vízminőség**-védelmi területen levő település. Korábban a településen több rétegvízút üzemelt, de azok elszennyeződtek, használaton kívül vannak, a város ivóvízellátása jelenleg a Duna vízből biztosított. A település területét a Fővárosi Vízművek Zrt. üzemeltetésében lévő Balpart II. Vízmű vízbázis hidrogeológiai „B” védőterülete érinti.

A település **csatornahálózat** kiépítettsége és az ingatlanok rákötésének mértéke még nem teljes körű (2019-ben 74%-volt az ivóvízzel ellátott ingatlanok csatornázottsági aránya). Talaj- és talajvíz-szennyeződések ezért elsősorban a csatornázatlan ingatlanokon, a rosszul szigetelt közműpótlók (zárt szennyvíztárolók) elszivárgásából, valamint a községen működő telephelyek területén a havária jellegű szennyezésekből, illetve az alapanyagok, hulladékok helytelen kezeléséből jelentkezhettek.

Fót legjelentősebb **vízfolyása** a Mogyoródi-patak, amely Mogyoród településen ered és Dunakeszi érintésével a Szilas-patakba folyik. A patak külterületi szakasza a Fóti gyermekközpontig kifejezetten természetszerű állapotú. A gyermekközpont területén a park építéskor a patak szabályozásra került, a belterületi szakasz már mesterséges állapotokat mutat. A Szilas-patak mellékveze a Csömöri-patak, melynek egy rövidebb szakasza a város közigazgatási területének déli részén folyik. A város területére eső szakasza többnyire kiépített mederrel rendelkezik, de az M0-M3 csomóponttól Keletre eső szakasza közel természetes állapotúnak is nevezhető. Mindkét patak és a patak melletti változó szélességű területsávok az Országos Ökológiai Hálózat övezetibe tartoznak és ekként bizonyos mértékben természeti védelem alatt állnak. A Somlyó-hegy oldalában lévő Márton-patak medre természetszerűnek mondható.

A településen öt kisebb-nagyobb **állóvíz** található, azok erősen kitettek a környezeti hatásoknak, vízutánpótlásuk mesterségesen biztosított. A Tőzeg-tó kis híján kiszáradt az elmúlt években egy csőtörés következményeként, a Somlyó-hegy oldalában lévő Nagy-tó (vagy Fóti-tó/ Somlyó-tó) vízminősége miatt fürdőzésre már alkalmatlan, hatóságilag tiltott. A Gyermekvárosban lévő tavak közül kettő jelentősen feliszapolódott. A felszíni vizek minőségét a város területén nem vizsgálják. A vízminőség változó és a vízhozam változástól is erősen függ, így az egyedi vizsgálatok nem szolgáltatnának érdemleges információval.

Fót a „Budapest és környéke” **légszennyezettségi** kategóriába tartozik. A zóna-besorolás szerint a levegőterheltség a nitrogén-dioxid, a szálló por (PM<sub>10</sub>), valamint annak benz(a) pirén tartalma tekintetében a határérték és a tűrészhatár között van. A városban immissziót mérő, Országos Légszennyezettségi Mérőhálózathoz tartozó állomás nem működik, de a környékbéli mérőpontok és a város adottságai alapján következtetni lehet a levegőminőségi helyzetre. A terület levegőminőségi állapotát helyi szinten rontja a gépjármű közlekedés és a téli fűtés károsanyag-emissziója, a zöldhulladék égetése, az ipari létesítmények égéstermékai, a levegőben szálló pollentömeg, és a növényzet-mentes talajfelszínek (pl. szántók, építkezések területei, utak mente) kiporzása. A levegőminőségre kedvező hatással van az átszellőzés, a növényzet por- és széndioxid-megkötő képessége és a vegetáció oxigéntermelése. Fót közigazgatási területén jelentős ipari eredetű, levegőt szennyező létesítmény nem található.

A zaj és a rezgés káros hatásainak a főbb, forgalmasabb utak mentén élők vannak kitéve. A települést átszelő főbb utak mentén nappal is és éjszaka is a határérték felletti a zajterhelés. A jelentős forgalmú útszakaszok az alábbiak: M3 autópálya, M0 autópálya, M2 autóút, Károlyi István utca (Régi Fóti út), Kossuth Lajos utca, Dózsa György út, Szabó Dezső u., Móricz Zsigmond u., Németh Kálmán u., Keleti Márton u., Győrffy István u., Vörösmarty Mihály utca. A közúti zajjal érintett lakosság száma: a nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 2200 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 1300 fő. A vasúti zajterhelés határérték alatti nappal és éjszaka is. A Ferihegyi repülőtér egyik megközelítési sávja a város közelében halad át a légtérben, melynek zaja érzékelhető. A dunakeszi repülőtér is érinti a várost, de ez nem jelentős sem az érintett település rész méretét, sem a lakosságszámot tekintve. A város ipari és gazdasági területei jellemzően a lakóterületektől izoláltan helyezkednek el, továbbá azok többségénél alapvetően nincs jelentős kültéri zajterhelés, mindezek következtében jelentősebb környezeti konfliktust zajterhelési szempontból az ipari tevékenységek nem okoznak a városban.

A településen a települési (azaz kommunális szilárd) **hulladék** szervezett gyűjtése és elszállítása megoldott, a közszolgáltatást a Zöld Híd B.I.G.G. Nonprofit Kft., valamint a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. együttesen látja el. A szelektív gyűjtés rendszere is kiépült, házhozmenő jelleggel szállítják el a műanyag, fém és papírhulladékot, valamint a vegetációs időszakban a kerti zöldhulladékot is. Fót területén összesen 8 helyszínen áll rendelkezésre üveggyűjtő konténer. Lakossági hulladékudvar a településen nem került kialakításra, legközelebb Budapesten a XV. található hulladékudvar. A hulladéklerakóban, hasznosítás nélkül ártalmatlanított hulladékok aránya még magas. A települést is érintő probléma az illegális hulladéklerakás a külterületeken. Fót területén a közszolgáltatás keretében begyűjtött települési hulladék mennyisége növekszik, évente kevéssel, de meghaladja a 270 kg/fő mennyiséget. Mindez a fogyasztási szokások jelentős változását (annak okaként akár a jobb megélhetési lehetőségeket is) feltételezi. A csomagolási hulladék éves, egy főre eső mennyisége eléri a 22 kg-ot.

A települések **katasztrófavédelmi** besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 1. melléklete alapján Fót a III. (kevésbé veszélyeztetett) katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra. A település veszélyeztető hatásai: belvív; rendkívüli időjárás; veszélyes áru szállítás; más létesítmény általi veszélyeztető hatás. A település belvívveszélyes területeinek lehatárolását Fót Város Veszély-elhárítási terve tartalmazza. Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem a településen a Medinspect Kft., amely egészségügyi radioaktív izotópok tárolásával és kereskedelmével foglalkozik. Tevékenysége kerítésen kívül veszélyt nem jelent.

## 4. Helyzetértékelő munkarész

### 4.1. Helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

#### 4.1.1. Folyamatok értékelése

SWOT elemzés, szakáganként SWOT analízis során az előző szakaszban begyűjtött információk szakértői értékelése zajlik. Az érintettek bevonásával kerülnek elemzésre a hosszútávon ható tényezők és mozgatóerők jellemzői (ill. a közben a kirajzolódó probléma- és konfliktustérképek alapján is).

E szakasz célja, hogy a helyzetelemzésben beazonosított tényezőket és ezek ismert állapotát tekintve:

- melyek mennyire tekinthetők erősségnek-gyengeségnek,
- melyek hordoznak jelentősebb lehetőségeket-veszélyeket.

#### 4.1.1.1. SWOT Társadalom, Humáninfrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az állandó és lakónépszerűség folyamatos, az utóbbi években dinamikus emelkedése, mely elsősorban a vándorlási egyenlegnek köszönhető és nem a helyi természetes szaporulatnak.</li> <li>• A népességnövekedésen túl a 0-14 éves korosztály kiugró emelkedése külön erősség. Pozitívum, hogy ez az óvodai és az általános iskolai rendszerben nem okoz túlterheltséget.</li> <li>• Hátrányos helyzetű gyermekek aránya erőteljesen csökkent.</li> <li>• 3. számú gyermekorvosi körzet tervezése elkezdődött.</li> <li>• Egyértelmű általános képzettségnövekedés azonosítható, mely meghaladja a megyei trendet. Legnagyobb növekedés a diplomával rendelkezők arányában tapasztalható.</li> <li>• Növekvő népességgel növekszik az igény a kulturális eseményekre.</li> <li>• A városban élők jövedelmi helyzete meghaladja az országos átlagot, a</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A közszolgáltatási kapacitások és kiszolgáló infrastruktúrák nem bővültek együtt a lakosság növekedésének megfelelő mértékben (pl. 3. számú gyermekorvosi körzet most van tervezés alatt, , Oltalom Idősek Otthona 11 éve teljes kapacitáson működik és 50 férőhelyes otthon működtetésére van igény).</li> <li>• 65 és idősebb lakosok számában erőteljes növekedés tapasztalható, elsősorban az egyedülálló, alacsony nyugdíjjal rendelkező, rossz egészségügyi állapotú idősök között. Ezt a növekedést a szociális ellátás nem követi le, alacsony kapacitással működnek a szociális intézmények, például bentlakásos idősellátás férőhelyeinek száma.</li> <li>• Több esetben a szociális (pl. bölcsőde) és egészségügyi ellátásban túlterheltség tapasztalható.</li> <li>• A település rendelkezik megfelelő házi orvosi ellátottsággal, azonban a</li> </ul>



megyei átlaggal megegyező szintű, amely jó vásárlóerőt biztosít a helyben szolgáltató vállalkozások számára.

- Potenciál mutatkozik a kulturális igényeknek szélesebb körben való megfelelésre, ami növelheti a helyi identitástudatot.

szakellátás igénybevétele a távolság miatt problémás, hiszen az elsősorban Dunakeszin és Vácon zajlik.

- A kulturális terek sok esetben korszerűtlenek vagy alacsony kihasználtságúak, kulturális kínálat nem fedti le a helyi keresletet.
- Az sportintézmények és sportfelületek jelen állapotukban nem alkalmasak a széleskörű sporttevékenységek magas szintű biztosításra.
- Egyes, elsősorban fiatalabb korosztályok szórakozási lehetőségeinek korlátozottsága.
- A városban élők helyi identitása nem meghatározó a település alvóvárosi helyzete, a nagyszámú ingázó következtében.
- Szegregátum és leromlott városrészek állapota, külterületen életvitelszerűen élők leszakadásának veszélye

#### LEHETŐSÉGEK

- A város elhelyezkedése kiemelkedő. Meghatározó Budapest közelsége, az M0 körgyűrű, az M2-es autópálya és az M3 autópálya szomszédsága.
- A település a szomszédos települések között tovább növelheti kulturális központ szerepét.

#### VESZÉLYEK

- Az ipartelepek fejlődése veszélyezteti az élhető város koncepciót, amennyiben a fejlesztéseknél nem kap elegendő hangsúlyt ez a szempont.
- Országos szinten megfigyelhető, hogy egyre több orvos lép időskorba, pótlásuk pedig nehézséget okoz, különösen a kistelepüléseken

#### 4.1.1.2. SWOT Gazdaság

#### ERŐSSÉGEK

- A lakásállomány bővítése lépést tud tartani a népességnövekedéssel. Az utóbbi években csökkent az egy lakásra jutó lakosok aránya.
- Az álláskeresők száma alacsonynak mondható.
- Vállalkozások és a működő vállalkozások számának dinamikus emelkedése.
- A településen található több, erőteljes gazdasági potenciállal rendelkező

#### GYENGESÉGEK

- A Fóton élő foglalkoztatottak csupán harmada dolgozik helyben, kétharmada naponta ingázik. A helyben vállalt munka jobban helyhez kötheti hosszútávon a lakosokat, erősítheti helyi identitásukat.
- Az érvényben levő IVS szerint a párbeszédkörökben nagyon kevés gazdasági szereplő vett részt és a résztvevők nehezményezték, hogy az önkormányzat nem vállalkozóbarát.
- Alacsony az egy főre jutó helyi iparüzési

vállalkozás, ami tovább fejlődhet az előkészített, illetve a déli ipari területen elkezdődött óriási volumenű ipari fejlesztéseknek köszönhetően.	adó és az egy főre jutó bruttó hozzáadott érték is. A kiemelkedő elhelyezkedés ellenére is az értékek csak a megyei középértéket érik el.
<b>LEHETŐSÉGEK</b>	<b>VESZÉLYEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• A város elhelyezkedése kiemelkedő. Meghatározó Budapest közelsége, az M0 körgyűrű, az M2-es autótűt és az M3 autópálya szomszédsága.</li> <li>• Egyszerű elérhetőség belföldről és külföldről egyaránt.</li> <li>• A város térségi kulturális központ szerepének növelése, melyben a turisztika erőteljes bővülésének a lehetősége rejlik.</li> <li>• Egyre növekszik az érdeklődés és a befektetések nagysága a Nemzeti Filmintézet fóti telephelyén.</li> <li>• Az ingatlanárakra relatíve alacsonyabb árszínvonal jellemző a hasonló agglomerációs települések (pl. Dunakeszi) vagy Budapest viszonyában.</li> <li>• Európai Unió régió besorolás változása, uniós pályázati lehetőségek bővülése.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az önkormányzati adóbevételek és jogkörmegvonások csökkenthetik a helyi adóbevételeket és egyúttal az önkormányzat fejlesztési lehetőségeit.</li> <li>• A térségben nagy a verseny a befektetőkért, vállalatokért. Erős „versenytárs” ebből a szempontból különösképpen Dunakeszi.</li> </ul>

#### 4.1.1.3. SWOT Táj- és természeti adottságok, természetvédelem, zöldfelületi rendszer

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek, értékek a Somlyó - hegy és a Mogyoródi-patak térségében.</li> <li>• Ökológiai hálózat további értékes elemei, természetközeli kisvízfolyás-szakaszok.</li> <li>• Tájképi értékek, kiemelkedő panoráma, látkép.</li> <li>• Családiházás lakóterületek mérsékelt beépítési sűrűsége – kedvező átszellőzés és zöldfelületi arány.</li> <li>• Kiváló termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek, fennmaradt kiskertes területek.</li> <li>• Javuló zöldterületi ellátottság.</li> <li>• Korszerű játszóterek, sportterületek.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Természetvédelmi területek degradált állapota, és azokat sújtó emberi tevékenységek.</li> <li>• Bányászat okozta tájsebek.</li> <li>• Alacsony erdőborítottság.</li> <li>• Közterületi zöldfelületi rendszer hiányosságai, összefüggő fasorok hiánya.</li> <li>• Településközpont rendezetlensége, kedvezőtlen zöldfelületi kialakítása, arculata.</li> <li>• Rendezetlen településszegély, beépített területek tájbeillesztésének hiánya különösen a gazdasági területek esetében.</li> <li>• Elégtelen zöldterületi ellátottság (fajlagos nagyság és területi eloszlás).</li> <li>• Naprakészen nyilvántartott zöldfelületi</li> </ul>

	<p>kataszter és azon alapuló, tervszerű zöldfelületfejlesztések, fasortelepítések hiánya.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Főutak és vasút zöldfelületi / ökológiai elválasztó hatása.</li> </ul>
<b>LEHETŐSÉGEK</b>	<b>VESZÉLYEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Élőhelymegőrzési, természetvédelmi, valamint zöldfelületfejlesztési célok pályázati források növekedése,</li> <li>További természetközeli területek védelem alá helyezése,</li> <li>T digitális technológia fejlődése a zöldfelületek naprakész nyilvántartásában,</li> <li>Településrendezési tervben kijelölt zöldterületek.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Városi terjeszkedés, újabb beépítésre szánt területek kijelölésének kedvezőtlen hatásai: tájkép megváltozása, termőföldek további csökkenése, élőhelyek bolygatása, felszabdálása.</li> <li>Védelem alatt álló természeti értékek pusztulása, a nem megfelelő természetvédelmi kezelés hiányában,</li> <li>Kertes mezőgazdasági területek további beépítése, lakó- és üdülőcélú átalakulása.</li> <li>Klíímaváltozás negatív hatásai: termőhelyi körülmények megváltozása, élőhelyek degradációja, invazív fajok további térhódítása.</li> <li>Önkormányzati forráshiány a zöldfelületek állapotromlásához vezet,</li> <li>Közmű és közlekedési infrastruktúra elemek továbbra is elsőbbséget élveznek a zöldfelületek fejlesztésével szemben</li> </ul>

#### 4.1.1.4. SWOT Épített környezet

<b>ERŐSSÉGEK</b>	<b>GYENGESÉGEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Élhető kertvárosi lakókörnyezet.</li> <li>Kiépült alpinfrastruktúra.</li> <li>Számos rekreációs és szabadidős lehetőség.</li> <li>Turisztikailag vonzó területek (Római Katolikus templom, Nagy-tó, Somlyó-hegy, Kastély).</li> <li>Potenciális gazdasági, ipari és kereskedelmi-szolgáltató fejlesztési területek.</li> <li>Színvonalas hagyományőrző programok.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Rendezetlen településkép.</li> <li>Építészeti vegyes arculat.</li> <li>Rendezett főtér hiánya.</li> <li>Jelentős közlekedésterhelés, városközponton átmenő forgalom.</li> <li>Funkcióhiányos alközpontok.</li> <li>Volt zártkerti területek „ellakósodása”.</li> <li>A városi zöldfelületi rendszer hiányosságai, kevés közterületi zöldfelület.</li> <li>Közösségi terek hiánya.</li> <li>A település épített és természeti környezeti értékeinek turisztikai kihasználtsága alacsony.</li> </ul>
<b>LEHETŐSÉGEK</b>	<b>VESZÉLYEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>A település földrajzi elhelyezkedése,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Környezetszennyezés a jelentős forgalom</li> </ul>

- |  |  |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Budapest és az autópályák közelsége.</li> <li>• Közterületek arculatának fejlesztése.</li> <li>• Központi funkcióhoz kapcsolódó minőségi szolgáltatások és kiskereskedelem vonzása.</li> <li>• Intenzív szabadidős fejlesztések.</li> <li>• Tudatos városfejlesztés.</li> <li>• Lakossági energiatudatosságának javulása.</li> <li>• Értékes építészeti és természeti elemek turisztikai hasznosítása.</li> <li>• A tervezett úthálózat-fejlesztés következményeként kialakulhatna egy Fóthoz illő városközpont.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• következtében.</li> <li>• A nagyterjedésű zártkerti településrészek ellenőrizetlen engedély nélküli építések.</li> <li>• A településrészek spontán fejlődése, arculat és karakter nélküli beépülést eredményezhet.</li> <li>• a gazdasági területek megnövekedő forgalmi igénye a városlakóknak nem kedvező.</li> <li>• A lakossági építési érdek erősebb, mint a természetvédelem, környezetvédelem, fenntarthatósági szempontok.</li> </ul> |
|--|--|

#### 4.1.1.5. SWOT Közlekedés

##### ERŐSSÉGEK

- három gyorsforgalmi út is érinti, fejlett közúti kapcsolatok.
- Átmenő vasútvonal, sűrű megállókkal.
- Közösségi közlekedés járműparkja megfelelő színvonalú.
- Közösségi közlekedés lefedettségi területe magas.

##### GYENGESÉGEK

- Hiányzó kerékpárforgalmi főhálózat, kerékpáros infrastrukturális elemek.
- Gyalogos létesítmények gyakran nem megfelelően kiépítettek.
- Intermodalitás elégtelen szintje, minőségi, vasútra ráhordó járatok hiánya.
- Városi és elővárosi térség közösségi közlekedési integrációjának hiánya.
- P+R és B+R tárolók hiánya.
- Bizonyos területek közösségi közlekedéssel rosszul ellátottak.
- Bizonyos városrészekben nagy a burkolatlan utak aránya.

##### LEHETŐSÉGEK

- Elővárosi vasút fejlesztése, járatsűrűség növelése, menetidő csökkentése, zónázó rendszer bevezetése.
- EU operatív programok általi forrásbiztosítása az élhető, klímabarát és intelligens közlekedés fejlesztéséhez.
- Egységes jegy- és bérletrendszer a fővárosban és elővárosi területein.
- Elektromos és önvezető gépjárművek elterjedése.

##### VESZÉLYEK

- Növekvő agglomerációs népességszám erősödő ingázó forgalom.
- Növekvő gépjármű-penetráció Fóton és a teljes agglomerációban.
- Romló modal split.
- Európai Unió által meghatározott projektfinanszírozási rendszer korlátjai.
- Növekvő átmenő forgalom miatt tovább erősödik a közlekedés környezeti terhelése.
- Növekvő konfliktus a helyben lakók és a távolabbról érkezők mobilitási igényei, illetve a közterület egyéb használói között.

## 4.1.1.6. SWOT Közművek

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>Mindegyik közműág jelentős tartalékkapacitással rendelkezik a település vonzáskörzetében, a település fejlődését a közműellátás követni tudja.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A házak viszonylag rendben vannak, látszólag lenne pénz energiahatékonysági fejlesztésekre is a családoknál, de napelem jellemzően csak a főtligeti házak tetején üzemel.</li> <li>A közműhálózatra sok ingatlan nem csatlakozik, pedig rendelkezésre áll a telek előtt a hálózat.</li> <li>Viszonylag gyakori még a nyílt árkos csapadékvíz elvezetés, pedig zárt csapadékcatornával az utcákon több növényzet lenne kialakítható.</li> <li>A szabadvezetékek látványilag sem szépek, de az üzembiztonságuk is gyengébb egy föld alatt elhelyezett hálózathoz képest.</li> <li>Nagyszámú kiskertes és zártkertes területen alakult ki életvitelszerű tartózkodás, ahova a villamos energián felül már a vezetékes vizet és földgázt is kivezették, de a szennyvízelvezetés nem megoldott.</li> </ul>
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>Az M0, M2 és M3 közlekedési folyosók közelsége ideális gazdaságfejlesztési lehetőséget biztosít, amit már jelenleg is kihasznál a település.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A vízbázis súlyosan elszennyeződött, így a házi kutakból származó víz is kockázatot jelent.</li> </ul>

## 4.1.1.7. SWOT Környezet- és katasztrófavédelem

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kedvező átszellőzés és zöldfelületi borítottság.</li> <li>Nincs jelentős környezetszennyező ipari-, üzemi létesítmény a városban.</li> <li>A gázellátás kiépítettsége következtében fajlagosan alacsony fűtési légszennyezés.</li> <li>Hulladékgazdálkodás megszervezett, szelektív hulladékgyűjtés rendszere kiépült.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Egykori ipari tevékenységek okozta talajszennyezettségek.</li> <li>Kiemelten érzékeny vízföldtani adottságok, elszennyeződött vízbázisok.</li> <li>Kisvízfolyások és állóvizek kedvezőtlen minőségi állapota, vízutánpótlási problémák.</li> <li>Szennyvízrákötések elégtelen aránya, egyéni szennyvízszikkasztók környezeti</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>kockázatai.</li> <li>Jelentős és növekvő gépjárműforgalom - magas zajterhelés és légszennyezés a fő közlekedési utak mentén.</li> <li>Lakossági vegyes tüzelés, illegális hulladékégetés terjedése.</li> <li>Illegális hulladéklerakások száma jelentős - potenciális szennyezőforrások</li> </ul>
<b>LEHETŐSÉGEK</b>	<b>VESZÉLYEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Környezet-és klímavédelmi célú pályázati források növekedése.</li> <li>Csatorna-hálózat teljes körű kiépülése (folyamatban van), szennyezőforrások felszámolása.</li> <li>Megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hasznosítási lehetőségei.</li> <li>Társadalom környezettudatosságának erősödése.</li> <li>Környezetbarát technológiák széleskörű elterjedése a közlekedés és energiafelhasználás területén.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Egyéni gépjárműhasználat további növekedése, közlekedésből adódó környezetszennyezés fokozódása.</li> <li>Környezetszennyező ipari létesítmények betelepülése a városban, vagy annak szomszédságában.</li> <li>A lakosság gazdasági helyzetéből fakadóan a hagyományos fűtési módok további növekedése a gázfűtéssel szemben.</li> <li>Klimatikus szélsőségek gyakoriságának növekedése: viharkárok, villámárvizek, belvizek, hőség hullámok, aszályok.</li> </ul>

#### 4.1.2. Település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

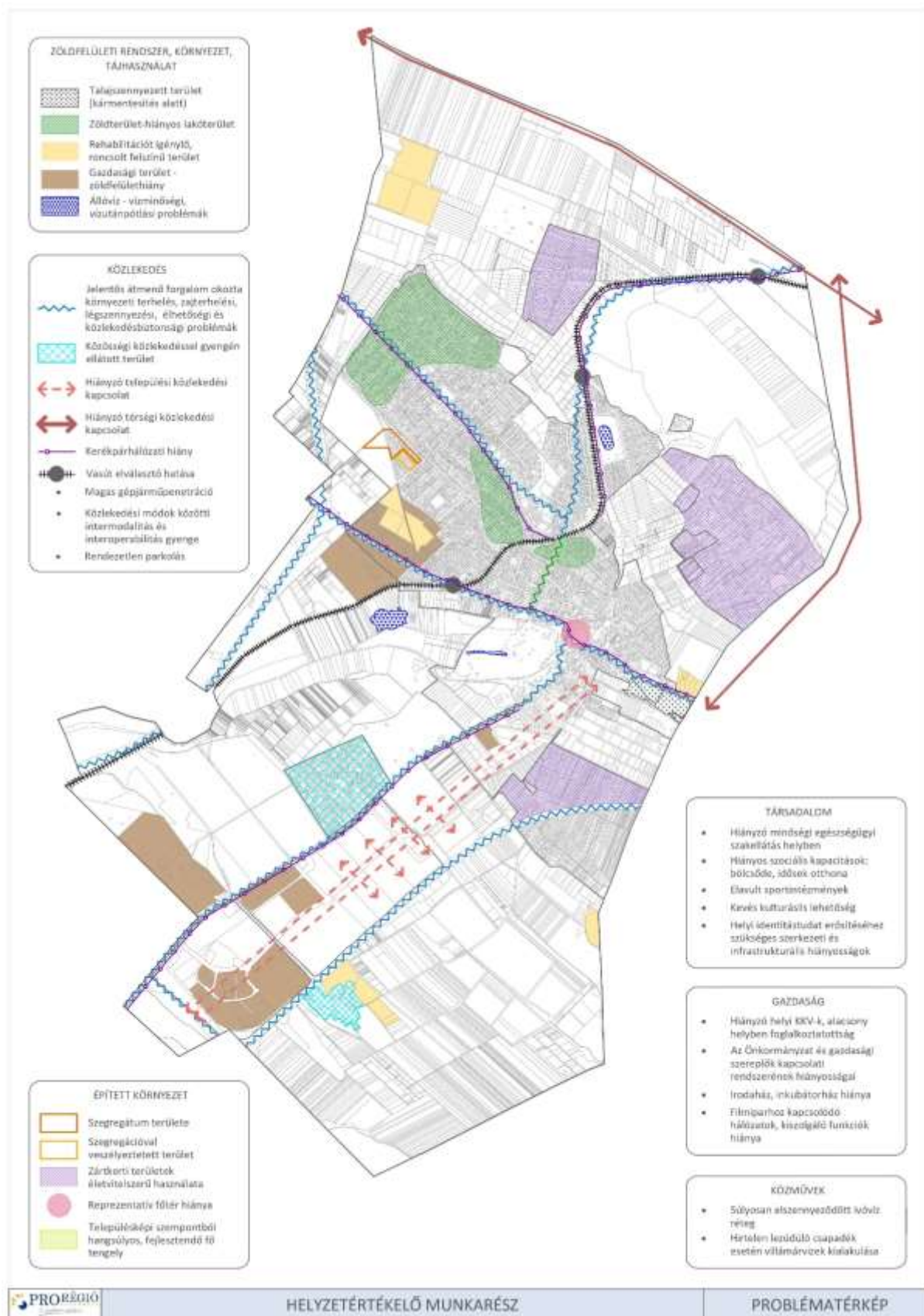
<b>ERŐSSÉGEK</b>	<b>GYENGESÉGEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Potenciális gazdasági, ipari és kereskedelmi-szolgáltató fejlesztési területek;</li> <li>A település földrajzi elhelyezkedése, Budapest és az autópályák közelsége;</li> <li>Élhető kertvárosi lakókörnyezet – kedvező zöldfelületi arány;</li> <li>Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek, értékek a Somlyó-hegy és a Mogyoródi-patak térségében;</li> <li>Meglévő közúti kapcsolatok;</li> <li>Közösségi közlekedés lefedettségi területe magas;</li> <li>Nincs jelentős környezetszennyező ipari-, üzemi létesítmény a városban;</li> <li>Színvonalas hagyományőrző programok;</li> <li>Az állandó és lakónépesség folyamatos,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Jelentős közlekedésterhelés, városközponton átmenő forgalom, vasút elválasztó hatása;</li> <li>Hiányzó települési és térségi közlekedési kapcsolatok;</li> <li>Hiányzó kerékpárforgalmi főhálózat, kerékpáros infrastrukturális elemek;</li> <li>Építészeti vegyes arculat;</li> <li>Reprezentatív főtér hiánya;</li> <li>Zártkerti területek életvitelszerű használata;</li> <li>Közösségi terek hiánya;</li> <li>Közterületi zöldfelületi rendszer hiányosságai, összefüggő fasorok hiánya;</li> <li>Településközpont rendezetlensége, kedvezőtlen zöldfelületi kialakítása;</li> <li>A közműhálózatra sok ingatlan nem</li> </ul>

<p>az utóbbi években dinamikus emelkedése, mely elsősorban a vándorlási egyenlegnek köszönhető és nem a helyi természetes szaporulatnak.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vállalkozások és a működő vállalkozások számának dinamikus emelkedése.</li> </ul>	<p>csatlakozik, pedig rendelkezésre áll a telek előtt a hálózat;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kiemelten érzékeny vízföldtani adottságok, elszennyeződött vízbázisok;</li> <li>A közszolgáltatási kapacitások és kiszolgáló infrastruktúrák nem bővültek együtt a lakosság növekedésével megfelelő mértékben.</li> <li>A Fóton élő foglalkoztatottak csupán harmada dolgozik helyben, kétharmada naponta ingázik.</li> </ul>
---	---

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> <li>Elővárosi vasút fejlesztése, járatsűrűség növelése, menetidő csökkentése, zónázó rendszer bevezetése;</li> <li>Élőhelymegőrzési, természetvédelmi, valamint zöldfelületfejlesztési célok pályázati források növekedése;</li> <li>Központi funkcióhoz kapcsolódó minőségi szolgáltatások és kiskereskedelem vonzása;</li> <li>Tudatos városfejlesztés;</li> <li>Csatorna-hálózat teljes körű kiépülése (folyamatban van), szennyezőforrások felszámolása;</li> <li>Megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hasznosítási lehetőségei;</li> <li>Társadalom környezettudatosságának erősödése;</li> <li>Gazdaságfejlesztéshez a rendezési tervben biztosított területek</li> <li>A település a szomszédos települések között tovább növelheti kulturális központ szerepét.</li> <li>Egyre növekszik az érdeklődés és a befektetések nagysága a Nemzeti Filmintézet fóti telephelyén.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A nagykiterjedésű zártkerti településrészek engedély nélküli építések;</li> <li>Növekvő települési népességszám, erősödő ingázó forgalom;</li> <li>Környezetszennyezés a jelentős forgalom következtében;</li> <li>Városi terjeszkedés, újabb beépítésre szánt területek kijelölésének kedvezőtlen hatásai: tájkép megváltozása, termőföldek további csökkenése, élőhelyek bolygatása, felszabdalása;</li> <li>A potenciális gazdasági területek kihasználása új közlekedési problémákat generálhat;</li> <li>Klimatikus szélsőségek gyakoriságának növekedése: viharkárok, villámárvizek, belvizek, hőség hullámok, aszályok;</li> <li>Az ipartelepek fejlődése veszélyezteti az élhető város koncepciót, amennyiben a fejlesztéseknél nem kap elegendő hangsúlyt ez a szempont.</li> <li>Az önkormányzati adóbevételek és jogkörmegvonások csökkenthetik a helyi adóbevételeket és egyúttal az önkormányzat fejlesztési lehetőségeit.</li> </ul>

## 4.2. Probléma- és értéktérkép

133. ábra - Problématérkép





**Talajszennyezett terület (kármentesítés alatt)**

A városban korábban több helyszínen tártak fel talajszennyezettséget a korábbi ipari és katonai tevékenységek örökségeként. (A korábban jelentős mértékű szennyvízkezelési hiányosságok miatt a vízbázisok is elszennyeződtek.) A Pest Megyei Kormányhivatal tájékoztatása szerint Fót területén jelenleg a Vörösmarty Mihály út menti terület érintett kármentesítéssel, itt a felszín alatti szennyeződés eliminálása érdekében beavatkozási és monitoring célú vízálléscímények üzemelnek.

**Zöldterület-hiányos lakóterület**

A város lakóterületeinek korlátlan közhasználatú közparkok, közkertekkel, játszóterekkel való ellátottsága nem kiegyenlített. Elsősorban az újonnan beépült városrészekben (Kisalag, Fótújfalú) elégtelen a rekreációs szabadterületek nagysága, területi eloszlása. A problémátérképen a funkcionáló zöldterületek vonzáskörzetén kívül eső, ellátatlan lakóterületek kerültek jelölésre.

**Rehabilitációt igénylő, roncsolt felszínű terület**

A problémátérképen feltüntetésre kerültek az egykori külszíni bányászat hatására visszamaradt roncsolt felszínű területek, amelyek rehabilitációja, rekultivációja nem, vagy csak részlegesen valósult meg.

**Gazdasági terület- zöldfelülethiány**

A település déli külterületein és a belterület nyugati szélén kialakult, részben még bővítés alatt álló gazdasági és kereskedelmi telephelyek általános (nem hely specifikus) jellemzője a nagy fokú beépítettség és a burkoltság, mindezek eredményeként pedig az alacsony zöldfelületi borítottság. Ezek az adottságok egyrészt a létesítmények kedvezőtlen tájképi hatását fokozzák, másrészt a helyi klímaviszonyok szempontjából is kedvezőtlenek, fokozzák a lokális hőszigetelést.

**Állóvizek – vízminőségi, vízutánpótlási problémák**

A településen található öt kisebb-nagyobb, nagyrészt mesterséges állóvíz vízminőségi, vízutánpótlási problémákkal küzd. A Tőzeg-tó kis híján kiszáradt az elmúlt években egy csőtörés következményeként, a Somlyó-hegy oldalában lévő Nagy-tó rossz vízminősége miatt fürdőzésre már alkalmatlan, hatóságilag tiltott. A Gyermekvárosban lévő tavak közül kettő jelentősen feliszapolódott.

**Jelentős átmenő forgalom okozta környezeti terhelés, éelhetőségi és közlekedésbiztonsági problémák**

Az agglomeráció dinamikus népességnövekedése, valamint az aktuális közlekedési módválasztási trendek miatt a Fótot érintő közúti forgalom jelentős mértékben emelkedik, amelyet a meglévő infrastruktúra egyre alacsonyabb szolgáltatási színvonalon tud csak kielégíteni. A forgalomban részt vevő járművek számának növekedése jelentős károsanyag-kibocsátást eredményez. A nagy forgalmi volumennel rendelkező utak területválasztó hatást képeznek, ugyanis a rajtuk való átjutás sem forgalomlefordulási, sem közlekedésbiztonsági szempontból nem vonzó a gyalogosok és a mikromobilitási eszközök számára. Ezen közlekedési módok háttérbe szorulásának egyenes következménye az éelhetőség romlása, a városi területek kiüresedése. A problémátérképen feltüntetésre kerültek a stratégiai zajtérkép adatai alapján jelentős forgalommal, és ennek következtében határértéket meghaladó zajterheléssel érintett bel – és külterületi útszakaszok, fúútvonalak. A közúti zajterheléssel érintett lakosság aránya kismértékben növekedett az elmúlt években. A közúti közlekedés lokális légszennyezettséget is eredményez.

### **Közösségi közlekedéssel gyengén ellátott terület**

A város kedvező közösségi közlekedési lefedettsége ellenére számos olyan beépítés van, ahol a közösségi közlekedési megállóhelyek nagy távolságra helyezkednek el a lakóépületektől. A legkomolyabb probléma Fótliget lakópark esetében áll fent, aminek létesítése kapcsán a közösségi közlekedés elérhetőségének szempontját nem vették figyelembe. A túlzott rágyaloglási távolságok miatt a közösségi közlekedést használók száma alacsony, annak ellenére, hogy megfelelő kiszolgálás esetében feltételezhetően nőne az azt igénybe vevők száma. Sikátorpuszta szintén nagyon nehezen megközelíthető településrész, hiszen külterületen, a központtól kb. 4 km-re helyezkedik el. A közlekedési nehézségek mellett ezen a mezőgazdasági jellegű lakóhelyen sok probléma jelentkezik, a tulajdonviszonyok is részben rendezetlenek.

### **Hiányzó települési szintű közlekedési kapcsolat**

Az M3 autópálya és a 2151. j. összekötő út közötti észak-kelet–dél-nyugat irányban elterülő területen nagymértékű gazdasági, ipari beépítések történtek, valamint tervezettek a jövőben. Az ipari terület belső igényeinek kielégítését, valamint a létesítmények és az országos fő- és gyorsforgalmi úthálózat elérését biztosító közlekedési hálózati elemek csak korlátozott mértékben kerültek kialakításra. Az iparterületi forgalom és az ingavándor hivatásforgalom egymást jelentősen akadályozzák, továbbá a nehéz tehergépjárművek közlekedés komoly zaj- és porszennyezéssel jár.

### **Hiányzó térségi szintű közlekedési kapcsolat**

A település főútjain megjelenő nagy átmenő gépjárműforgalom részben annak tudható be, hogy a térségi közlekedési hálózat nincs kellően kiépítve. Hiányzik az M0 gyorsforgalmi úttól északra egy gyűrű irányú elem az M3 és M2 autópálya között az M31 folytatásaként. Ezen irányban emiatt a részben Fót belső útjain bonyolódik le a forgalom. További probléma, hogy Veresegyháza környéki települések felől a fővárosi irányú közúti kapcsolatok kedvezőtlenek, emiatt számos ott élő Fót lakott területén keresztül közlekedik, terhelve ezáltal a település környezetét, illetve közlekedési rendszerét.

### **Kerékpárhálózati hiány**

Fóton gyakorlatilag nincs dedikált kerékpáros hálózat, a kerékpárforgalom számára csak az alacsonyabb forgalmú települési mellékúthálózat áll rendelkezésére. A szomszédos településekkel nincs biztonságos kerékpáros kapcsolat, amely jelentős hálózati hiányosság. Számos elővárosi település esetében népszerű ingázásra szolgáló közlekedési eszköz a kerékpár, amely feltételezhetően Fót esetében is így lenne megfelelő hálózat esetén. A mellékúthálózaton a kerékpárosok (és a lágy közlekedési eszközök) biztonsági szintje a lakó-pihenő övezetek és Tempo30 övezetek, valamint a hozzájuk kapcsolódó forgalomtechnikai kialakítások hiánya miatt nem elégséges.

### **Vasút elválasztó hatása**

A város morfológiai viszonyai miatt a vasúti pálya vonalvezetése számos helyen előnytelen a közúti közlekedés szempontjából. A gyalogosok és kerékpárosok vasúti átvezetése a lakott területi szakaszon nem minden csatlakozó utca esetében biztosított, annak ellenére, hogy a helyszínen látszódnak a vasúton szabálytalan helyen átkelő nyomai, amely jelentős balesetveszélyt hordoz magában. Kiemelt probléma a vasút és a forgalmas országos közutak szintbeni keresztezései, amely a

távlati szinten tovább súlyosbodhat. A vasút zajvédelme a jelenleg engedélyezett alacsony sebesség miatt nem kritikus, azonban egy felújítás után a zajvédelem szintje növelésre szorul.

### **Magas gépjármű-penetráció**

A közösségi közlekedés alacsony utazási sebessége miatt (vasút esetében a leromlott pályaállapotok, autóbuszok esetében a közúti torlódások okozzák) nem kellően versenyképesek, valamint a – elsődlegesen – vasútra történő ráhordás sem kellőképpen kiaknázott. Ennek megfelelően magas a gépjárművek száma és használatuk aránya, amely hozzájárul a közlekedésbiztonság romlásához és az élıhetőség romlásához.

### **Közlekedési módok közötti intermodalitás és interoperabilitás gyenge**

A vasúti és autóbuszos megállóhelyek között rosszak az átszállási lehetőségek, nincs érdemi ráhordás a vasútra. Ennek egyfelől oka a vasúti megállóhelyek közötti szempontból való kedvezőtlen elhelyezkedése. A vasúti megállóokban csak nemrégiben jelentek meg a B+R tárolók. A kerékpártámaszok az autóbusz-megállóhelyek környezetében továbbra is hiányoznak. Rendezett P+R parkolók nem állnak rendelkezésre. Mindezek mellett a különböző közösségi közlekedési módok közötti menetrend, illetve jegy- és bérletrendszer nincs kellőképp integrálva.

### **Rendezetlen parkolás**

A központi területeken, a főútvonalak mentén, illetve az autóbusz-állomás környékén rendezetlenek a parkolási viszonyok. Mindemellett az oktatási intézmények nehéz megközelítése, szabad parkolóhely megtalálása okoz még problémát a mindennapok során.

### **Szegregátum területe**

A KSH a 2011-ben végzett népszámlálási adatok alapján azokat a területileg összefüggő tömböket nevezi szegregátumoknak, melynek létszáma minimum 50 fő, és ahol az aktív korú népességben belül, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében legalább 35 százalék.

### **Szegregációval veszélyeztetett terület**

A KSH a 2011-ben végzett népszámlálási adatok alapján azokat a területileg összefüggő tömböket nevezi szegregációval veszélyeztetett területeknek, melynek létszáma minimum 50 fő, és ahol az aktív korú népességben belül, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében legalább 30 százalék.

### **Zártkerti területek életvitelszerű használata**

A város peremterületi részein jelentős méretű zártkerti területek vannak. A településközpontokhoz közelebb eső, vagy frekvenciált helyen lévő (Kurjancs, Öreghegy, Sátorfák) területeken sokan kiköltöztek apró hétfégi jellegű házukba, vagy gazdasági épületeket tettek lakhatóvá. Az infrastruktúra hiányos településrészekben a közszolgáltatások elérése is nehézkes és a hagyományos tájhasználat visszaszorulásával jár.

### **Reprezentatív főtér hiánya**

Összefüggésben a belső területeket sújtó jelentős átmenő forgalommal, Fót városközpontja és fő útvonalai jelenleg a gépjármű közlekedés céljára optimalizáltak, a gyalogos, kerékpáros közlekedés és a zöldfelületek, fasorok tere nagyon korlátozott, mindez kedvezőtlen településképet eredményez.

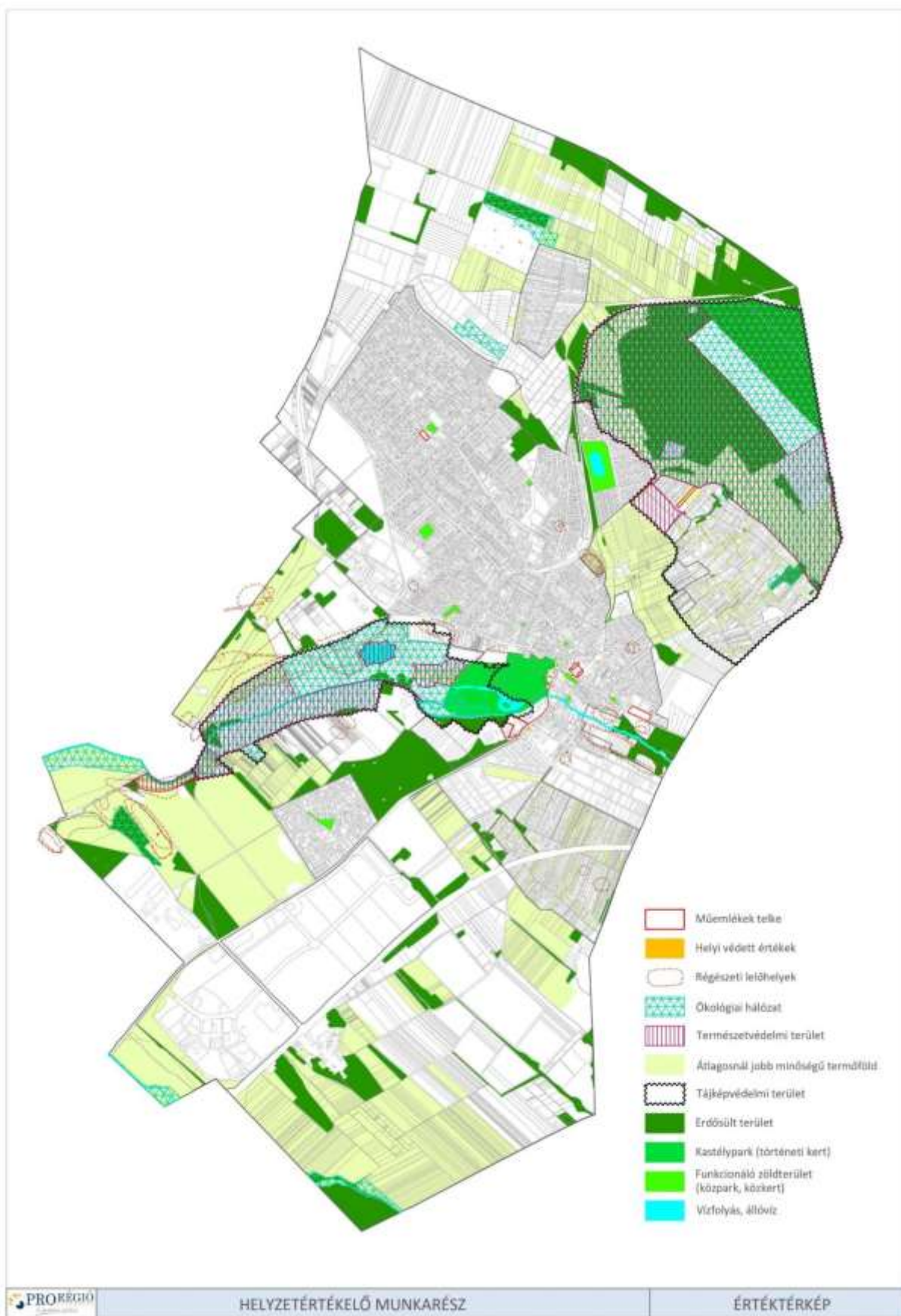
**Súlyosan elszennyeződött ivóvíz réteg**

A talajvíz jellemzően magas nitrát tartalmú. A szennyeződés fő forrása az állattartás, műtrágyázás és a lakóterületeken évtizedeken keresztül alkalmazott szennyvízszikkasztás, ezáltal a szennyezettség igen jelentős a térségben. Várhatóan csak a szennyvízszikkasztás megszűnése után évekkel következik be minőségjavulás.

**Hirtelen lezúduló csapadék esetén villámárvizek kialakulása**

A klimatikus szélsőségek gyakoriságának növekedése miatt a villámárvizek és különösen a viharkárok előfordulása egyre gyakoribb. A szélsőséges csapadékesemények biztonságos elvezetésére a jelenlegi felszíni vízvezetés megoldása még nem teljes körűen megfelelő

134. ábra - Értéktérkép



### **Műemlékek telke**

A Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályának adatszolgáltatása alapján Fót közigazgatási területén 15 nyilvántartott műemlék található.

### **Helyi védett értékek**

A település helyi védelem alatt álló építészeti értékeit Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelettel (TKR) határozta meg. A TKR 3. számú melléklete 23 darab helyi építészeti értéket határoz meg.

### **Régészeti lelőhelyek**

A Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályának adatszolgáltatása alapján Fót közigazgatási területén 24 darab nyilvántartott régészeti lelőhelyet ismerünk, ezen kívül 2 olyan lelőhely ismert, amelyek a szomszédos Dunakeszi területén vannak nyilvántartva, de területük átnyúlik a település közigazgatási határán belülrre is.

### **Ökológiai hálózat**

Az OTrT-ben meghatározott ökológiai hálózat célja a természeti szempontból jelentős területek közti ökológiai kapcsolatok biztosítása. Az ökológiai hálózat övezeti átfednek az egyéb táj- és természetvédelmi szempontú védett területekkel. A hálózat a védett területeken kívül kiterjed többek között a Mogyoródi-patak és a Somlyó tágabb térségére, a Csömöri-patak környezetére is.

### **Természetvédelmi terület**

Országos jelentőségű védett terület a Fóti Somlyó, amely egyúttal az Európai Unió Natura 2000 hálózatának is részét képezi („Gödöllői-dombság peremhegye” megnevezésű kiemelt természetmegőrzési terület). Helyi jelentőségű védett természeti terület a „Somlyó-alja” a „Fáy préház alatti”, terület, valamint a Mogyoródi-patak völgye, amely az ökológiai hálózat fontos összekötő elemét képezi. A Mogyoródi-patak mentén a természetvédelmi törvény által „ex lege” védett lápterületek maradtak fenn, a Tőzeg-tó a láp része.

### **Átlagosnál jobb termőföld**

A mezőgazdaságilag hasznosított területek a teljes terület 48,4%-át adják, azok 70%-a szántó művelési ágban nyilvántartott. A földhivatali nyilvántartás szerint a termőföldek közel fele átlagosnál jobb minőségű, kedvező termőképességű.

### **Tájképvédelmi terület**

Az OTrT-ben meghatározott tájképvédelmi terület övezete két nagy területegységet, a védett Somlyó-hegyet és a Mogyoródi-patak középső szakaszának természetközeli térségét foglalja magában a településen. A Somlyó-hegyről letekintve szinte a város egésze belátható, innen feltűnik a Budai hegyek és az alatta elterülő főváros is.

### **Erdősült terület**

Az erdőterületek aránya relatíve alacsony a térségben, város erdősültsége 11,4% körüli. Ezért különös értéket képviselnek a település területén mozaikosan fennmaradt erdőterületek, erdősávok. Az erdők kicsivel több, mint fele kiváló termőhelyi adottságúként nyilvántartott.

### **Kastély-park**

A Károlyi kastély parkját Gróf Károlyi István a XIX. század harmincas éveiben alakíttatta angol stílusú kertté. Bár a XX. század során a park veszített a területéből, annak tájképi jellege és kiemelkedően értékes növényállománya miatt védett történeti kertként nyilvántartott.

#### **Funkcionáló zöldterület**

A város zöldterületi ellátottsága, azaz a rekreációs zöldfelületekkel való ellátottsága – bár még nem elegendő mértékű, de – sok tekintetben javult az elmúlt években végrehajtott fejlesztéseknek köszönhetően. Az értéktérképen feltüntetésre kerültek azok a lakosság által korlátlanul igénybe vehető közpark és közkert területek, amelyek rekreációs lehetőséget biztosítanak közösségi lét, pihenés, játék, sport stb. számára.

#### **Vízfolyás, állóvíz**

A település kékinfrastruktúra elemeit a tájkép változatossága, az élővilágok sokszínűsége szempontjából értéként kell kezelni. Fót területén áthaladó kisvízfolyások, azaz a Mogyoródi-patak, a Csömöri-patak és a Márton-patak az ökológiai hálózat fontos kapcsolatképző elemei. A településen öt kisebb-nagyobb állóvíz található: Nagy-tó (vagy Fóti-tó / Somlyó-tó), Tőzeg-tó, és a kastélypark (Gyermekváros) tavai).

## **4.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek**




### **4.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása**

A településrészek lehatárolásáról, a lehatárolás indoklásáról és a településrészek bemutatásáról ld. **2.14.5. Építmények vizsgálata / eltérő karakterű településrészek bemutatása** c. fejezetet.

### **4.3.2. Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése**

A fejezet kifejtésére a **2.14.1.6. „Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület** c. fejezetben kerül sor.

## 4.4. Potenciális fejlesztési területek összevetése a hatályos településrendezési eszközökkel

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		<p>A település közigazgatási határának déli csücskénél, az M3 autópálya, 2102 j. főút, a Csömöri-patak és a főváros közigazgatási határa által körbezárt terület.</p>	
		Érintettség	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ökológiai hálózat – ökológiai folyosó területe</li> <li>• Átlagosnál jobb minőségű termőföld területe</li> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.			
Vonatkozó jogszabályi előírások			
<p><b>TrTv. 26. § (1)</b> Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.</p> <p>(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha</p> <p>a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és</p>			



az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

**44. § (1)** Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete tekintetében a 26. § szerinti övezeti előírások alkalmazása mellett alkalmazandó, hogy a településrendezési tervben a település közigazgatási határához 200 méternél közelebb lévő ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében - kivéve, ahol a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve települési térséget jelöl - új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület a 26. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeken túl akkor is kijelölhető, ha az övezetben a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve települési térséget jelöl.

**2007. évi CXXIX. törvény 11. § (1)** Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;

b) a bányüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;

c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;

d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.




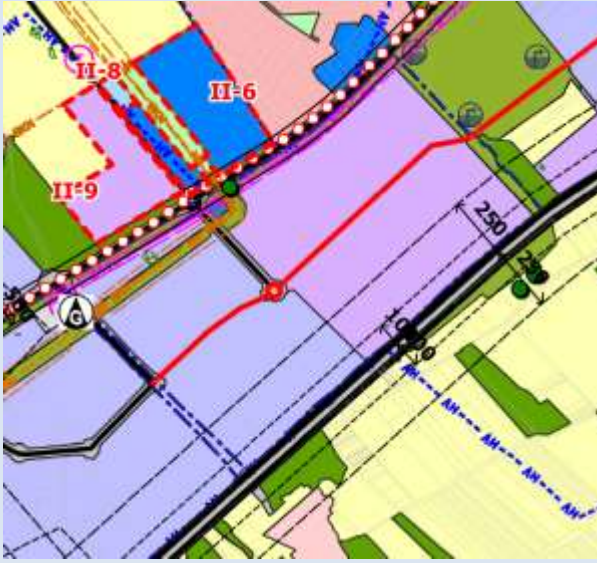
(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe

történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		<p>A település közigazgatási határának déli részén, a 2102 j. út két oldalán, Fótliget délkeleti és délnyugati határánál.</p>	
		Érintettség	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• Átlagosnál jobb minőségű termőföld területe</li> <li>• BATrT Mezőgazdasági térség</li> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
<p>A településrendezési terv tervezett változása a területet érintően:</p>			
Vonatkozó jogszabályi előírások			
<p><b>TrTv. 12. § (1)</b> Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési</p>			

tervben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

- a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,
- b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és
- c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti barnamezős terület.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell mérlegelni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület - tervezett rendeltetésnek megfelelő - igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet, - gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet - kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

**38. § (1)** Új lakóterület, vegyes terület, gazdasági terület, illetve üdülőterület abban az esetben jelölhető ki, ha

- a) a tervezett területfelhasználás jól illeszkedik a település meglévő szerkezetéhez,
- b) táj- és természetvédelmi, környezetvédelmi, erdővédelmi, valamint kulturális örökségvédelmi és vízgazdálkodási szempontok alapján nem sért társadalmi érdeket, továbbá
- c) a tervezett funkció ellátásához szükséges műszaki infrastruktúra-kapacitás azt lehetővé teszi, vagy az a terület igénybevételel párhuzamosan kiépül, továbbá új lakóterület kijelölése esetén a Kormány rendeletében meghatározott feltételek teljesülnek.

(2) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 200 méternél közelebb csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(3) A (2) bekezdésben foglalt területen új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, ha a kijelölés a környezetre jelentős hatást gyakorló ipari területre irányul.

(4) Új lakóterület, illetve vegyes terület csak a települési térséghez kapcsolódóan jelölhető ki.

(5) A nagy kiterjedésű zöldterületi települési térségben - új építési övezetként vagy övezetként - csak zöldterület, továbbá - a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges területek köréből - sportolási célú terület, temetőterület vagy különleges beépítésre nem szánt, rekreációs célú terület építési övezet, övezet jelölhető ki.

(6) 5 ha-t meghaladó kiterjedésű új lakóterület vagy vegyes terület ott jelölhető ki, ahol annak legtávolabbi pontjától a meglévő vagy kiépítendő közösségi közlekedés megállóhelyig a közforgalom számára szabályosan használható közúton mért távolság nem haladja meg az 5 km-t.

(7) Az 5000 m<sup>2</sup> nettó eladótérnél nagyobb kereskedelmi, szolgáltató rendeltetésű építmény ott helyezhető el, ahol az építmény a meglévő vagy a tervezett jelentős közösségi közlekedési csomóponti megállóhelytől számítva 300 méternél nem hosszabb gyalogos közlekedéssel is megközelíthető.

**40. § (1)** A település közigazgatási területére vonatkoztatott területén a településrendezési tervben a beépítésre szánt terület növekménye nem haladhatja meg a 8. mellékletben foglalt területi mérleg szerinti települési térség területének 2%-át. A beépítésre szánt terület növekményére is alkalmazni kell a 12. §-ban és a 38. §-ban foglalt rendelkezések előírásait.

**2007. évi CXXIX. törvény 11. § (1)** Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételel - lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez

kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen


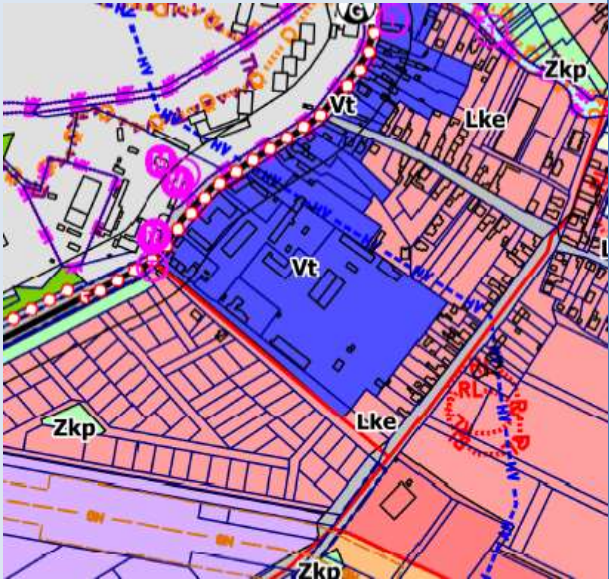

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;
- b) a bányüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;
- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;
- d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.

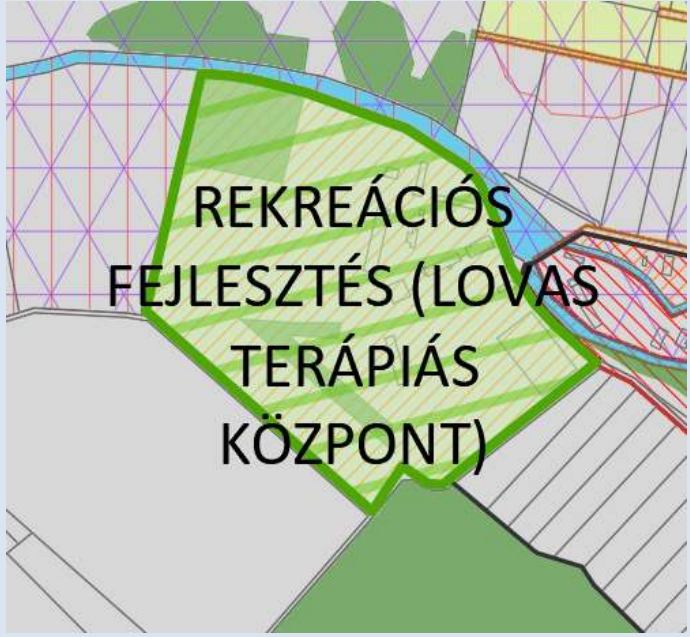

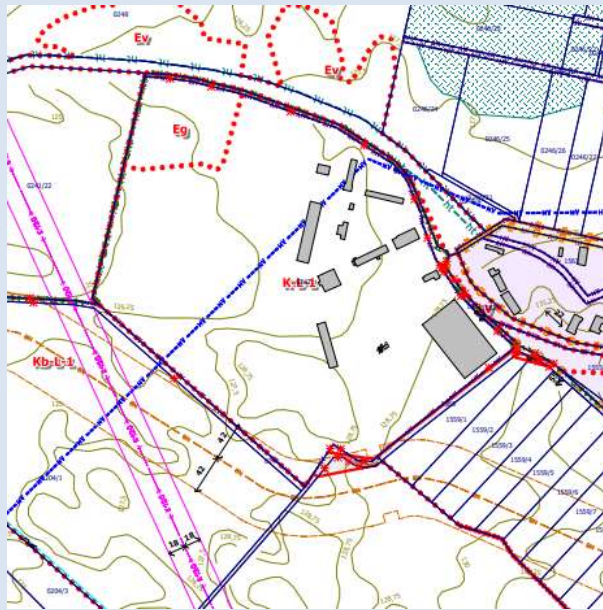
(4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p>Károlyi István utca – Munkácsy Mihály utca – Széchenyi István utca – Bartók Béla utca által alkotott tömb</p>
<b>Érintettség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	
<b>Hatályos rendezési tervek:</b>	
<b>Településszerkezeti Terv</b>	<b>Szabályozási Terv</b>
	
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.	
<b>Vonatkozó jogszabályi előírások</b>	
<p><b>9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)</b> A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.</p> <p>(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.</p> <p>(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p>	

Lehatárolás	Elhelyezkedés
 <p style="text-align: center;"><b>REKREÁCIÓS FEJLESZTÉS (LOVAS TERÁPIÁS KÖZPONT)</b></p>	<p style="text-align: center;">0242 hrsz.</p> <hr/> <p style="text-align: center;"><b>Érintettség</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Mezőgazdasági térség</li> <li>• BATrT Erdőgazdálkodási térség</li> <li>• Erdők övezete</li> <li>• Tájképvédelmi terület övezete</li> <li>• vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>
<b>Hatályos rendezési tervek:</b>	
<b>Településszerkezeti Terv</b>	<b>Szabályozási Terv</b>
	
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.	
<b>Vonatkozó jogszabályi előírások</b>	
<p><b>TrTv 29. §</b> Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési tervében legalább 95%-ban erdőterület övezetbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.</p> <p>30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.</p>	

30/A. § Az erdők övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve.

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 4. § (1)** A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.




(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.




**5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.


(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.





Lehatárolás	Elhelyezkedés
 <p>VÁROSKÖZPONT FUNKCIÓBŐVÍTŐ REKONSTRUKCIÓJA</p>	<p>Vörösmarty tér és közvetlen környezete.</p> <hr/> <p><b>Érintettség</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Műemlék telke</li> <li>• Műemléki környezet</li> <li>• Régészeti lelőhely</li> <li>• BATrT Települési térség</li> </ul>
Hatályos rendezési tervek:	
Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	
<p>A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.</p>	



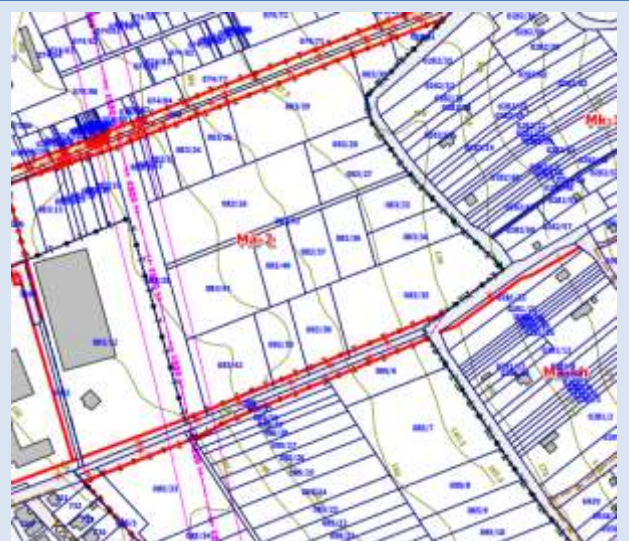
Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		Fót vasútállomás és környezete	
		Érintettség	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Régészeti lelőhely</li> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>			
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.			
Vonatkozó jogszabályi előírások			
<p><b>9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)</b> A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.</p> <p>(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.</p> <p>(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.</p>			

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p>Dózsa György út és közvetlen környezete.</p>
<b>Érintettség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>BATrT Települési térség</li> </ul>	

**Hatályos rendezési tervek:**

Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	

A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p data-bbox="917 313 1452 380">Lovas utca – Erdősor utca sarkánál lévő terület</p> <hr/> <p data-bbox="1109 470 1252 504"><b>Érintettség</b></p> <ul data-bbox="917 604 1452 728" style="list-style-type: none"> <li>• Átlagosnál jobb minőségű termőföld területe</li> <li>• BATrT Települési térség</li> </ul>
<b>Hatályos rendezési tervek:</b>	
<b>Településszerkezeti Terv</b>	<b>Szabályozási Terv</b>
	
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.	

#### Vonatkozó jogszabályi előírások


**2007. évi CXXIX. törvény 11. § (1)** Termőföldet más célra csak kivételesen - elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével - lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás esetében az átlagosnál jobb minőségű termőföld végleges más célú hasznosítása is engedélyezhető, amennyiben annak megvalósítása más jogszabály rendelkezéseire figyelemmel más helyen vagy más nyomvonalon nem lehetséges.

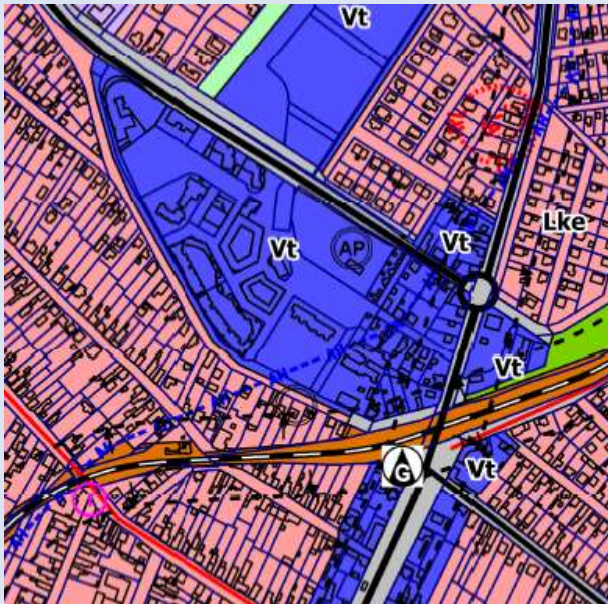

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni különösen

- a) a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését;
- b) a bányüzemet és a természeti kincsek kitermeléséhez szükséges egyéb létesítményt;

- c) azt a területet, amelyet a Kormány a Magyar Közlönyben közzétett határozatával beruházási célterületté nyilvánított;
- d) kis teljesítményű erőmű létesítését a betáplálásra alkalmas villamosenergia-elosztói hálózat 1000 méteres közvetlen környezetében.
- (4) Az igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.

<b>Lehatárolás</b>	<b>Elhelyezkedés</b>
	<p>Szent Benedek lakópark és környezete.</p>
	<b>Érintettség</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	

**Hatályos rendezési tervek:**

<b>Településszerkezeti Terv</b>	<b>Szabályozási Terv</b>
	

A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

**Vonatkozó jogszabályi előírások**

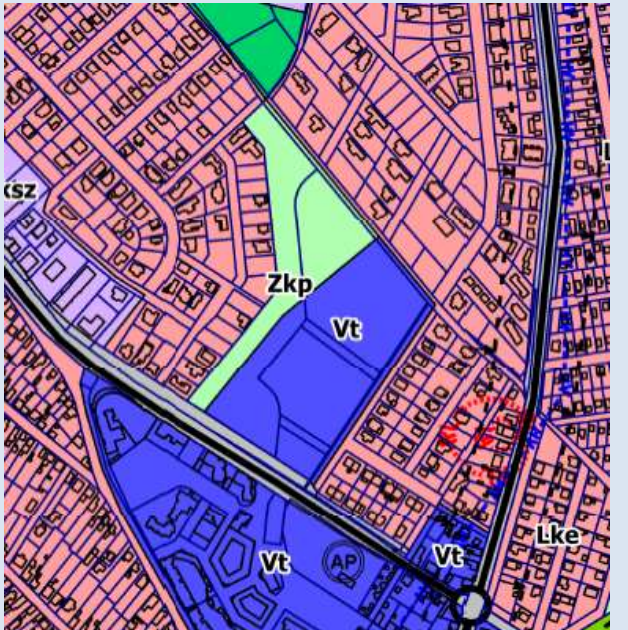

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p>Honfoglalás sétány – Móricz Zsigmond utca – Illyés Gyula utca – Könyves Kálmán utca által határolt terület</p>
<b>Érintettség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	

**Hatályos rendezési tervek:**

Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	

A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

**Vonatkozó jogszabályi előírások**




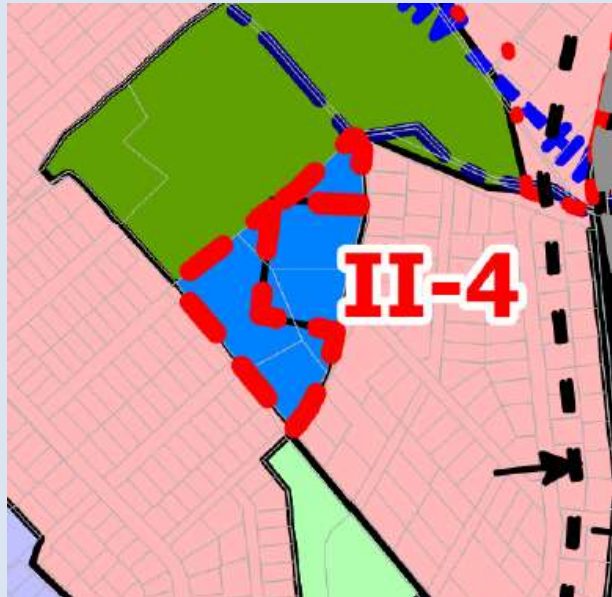
**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból

kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.




Lehatárolás		Elhelyezkedés	
 <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">VEGYES VÁROSI FUNKCIÓK</p>		<p>Körösfő utca – Kun László utca sarka</p>	
		<p style="text-align: center; font-weight: bold;">Érintettség</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Mezőgazdasági térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
<p>A településrendezési terv tervezett változása a területet érintően:</p>			
Vonatkozó jogszabályi előírások			

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.



(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		<p>Fótfürdő vasúti megállóhely</p>	
		Érintettség	
<p>Hatályos rendezési tervek:</p>			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
<p>A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.</p>			

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p data-bbox="909 313 1452 380">Németh Kálmán út és Béke utca kereszteződése és környezete.</p>
<b>Érintettség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="917 616 1252 649">• BATrT Települési térség</li> <li data-bbox="917 660 1396 694">• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	

**Hatályos rendezési tervek:**

Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	


A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

**Vonatkozó jogszabályi előírások**

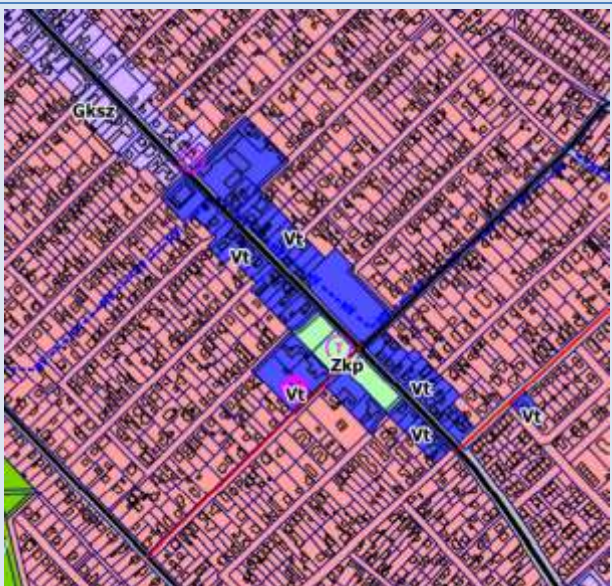

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p data-bbox="917 324 1324 369">Németh Kálmán út és környezete</p> <hr/> <p data-bbox="1109 470 1252 504"><b>Érintettség</b></p> <ul data-bbox="917 660 1412 750" style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>

**Hatályos rendezési tervek:**

Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	


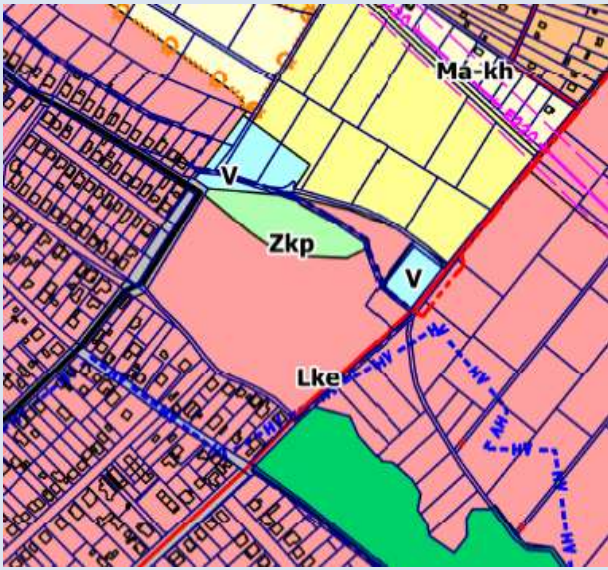
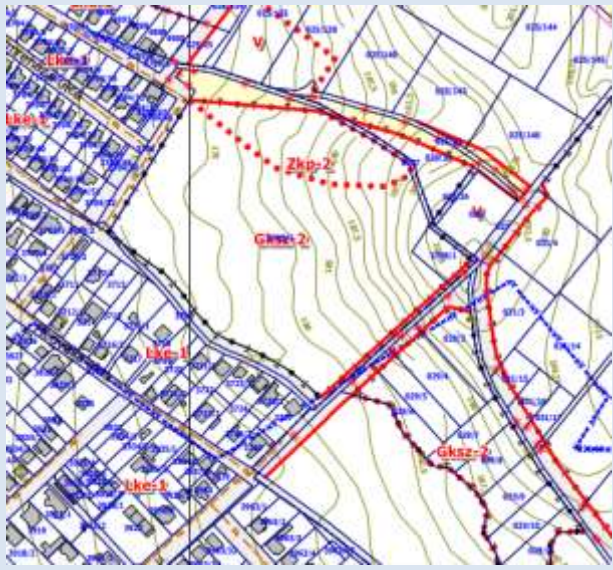
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

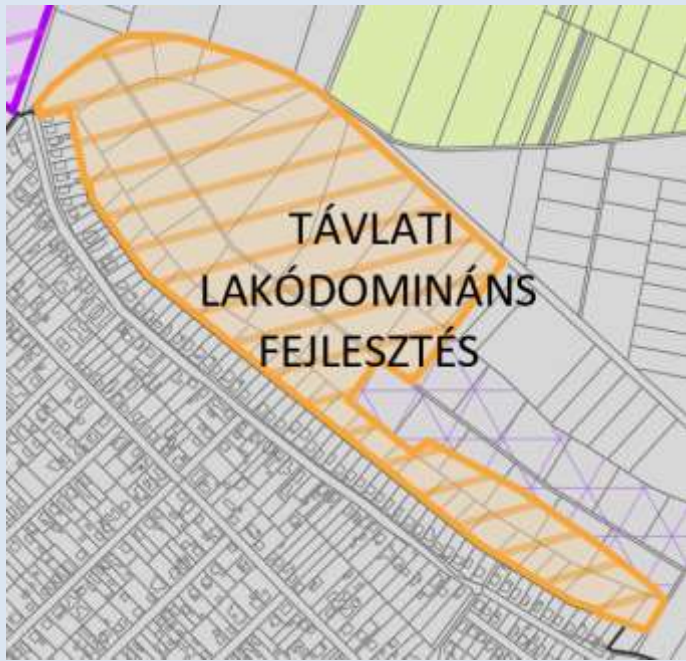



**Vonatkozó jogszabályi előírások**

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		Hargita utca – Kurjancs dűlő – Béke utca – Csillagdomb utca által határolt terület	
		<b>Érintettség</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>BATrT Települési térség</li> </ul>	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.			

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
 <p><b>TÁVLATI LAKÓDOMINÁNS FEJLESZTÉS</b></p>		<p>Somló utcától északra fekvő területek</p>	
		Érintettség	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			
<p>A településrendezési terv tervezett változása a területet érintően:</p>			

## Vonatkozó jogszabályi előírások

**TrTv. 12. § (1)** Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési tervben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

- a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,
- b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és
- c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti barnamezős terület.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell mérlegelni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület - tervezett rendeltetésnek megfelelő - igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet, - gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet - kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

**38. § (1)** Új lakóterület, vegyes terület, gazdasági terület, illetve üdülőterület abban az esetben jelölhető ki, ha

- a) a tervezett területfelhasználás jól illeszkedik a település meglévő szerkezetéhez,
- b) táj- és természetvédelmi, környezetvédelmi, erdővédelmi, valamint kulturális örökségvédelmi és vízgazdálkodási szempontok alapján nem sért társadalmi érdeket, továbbá
- c) a tervezett funkció ellátásához szükséges műszaki infrastruktúra-kapacitás azt lehetővé teszi, vagy az a terület igénybevételel párhuzamosan kiépül, továbbá új lakóterület kijelölése esetén a Kormány rendeletében meghatározott feltételek teljesülnek.

(2) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 200 méternél közelebb csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(3) A (2) bekezdésben foglalt területen új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, ha a kijelölés a környezetre jelentős hatást gyakorló ipari területre irányul.

(4) Új lakóterület, illetve vegyes terület csak a települési térséghez kapcsolódóan jelölhető ki.


(5) A nagy kiterjedésű zöldterületi települési térségben - új építési övezetként vagy övezetként - csak zöldterület, továbbá - a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges területek köréből - sportolási célú terület, temetőterület vagy különleges beépítésre nem szánt, rekreációs célú terület építési övezet, övezet jelölhető ki.

(6) 5 ha-t meghaladó kiterjedésű új lakóterület vagy vegyes terület ott jelölhető ki, ahol annak legtávolabbi pontjától a meglévő vagy kiépítendő közösségi közlekedés megállóhelyig a közforgalom számára szabályosan használható közúton mért távolság nem haladja meg az 5 km-t.



(7) Az 5000 m<sup>2</sup> nettó eladótérnél nagyobb kereskedelmi, szolgáltató rendeltetésű építmény ott helyezhető el, ahol az építmény a meglévő vagy a tervezett jelentős közösségi közlekedési csomóponti megállóhelytől számítva 300 méternél nem hosszabb gyalogos közlekedéssel is megközelíthető.

**40. § (1)** A település közigazgatási területére vonatkoztatott területén a településrendezési tervben a beépítésre szánt terület növekménye nem haladhatja meg a 8. mellékletben foglalt területi mérleg szerinti települési térség területének 2%-át. A beépítésre szánt terület növekményére is alkalmazni kell a 12. §-ban és a 38. §-ban foglalt rendelkezések előírásait.



Lehatárolás	Elhelyezkedés
	<p>2592, 2593, 2594 és 2596 hrsz részterülete, 2595/1 területe</p>
<b>Érintettség</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Települési térség</li> <li>• BATrT Mezőgazdasági térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	

**Hatályos rendezési tervek:**

Településszerkezeti Terv	Szabályozási Terv
	

A területet a településszerkezeti terv tervezett változása nem érinti.

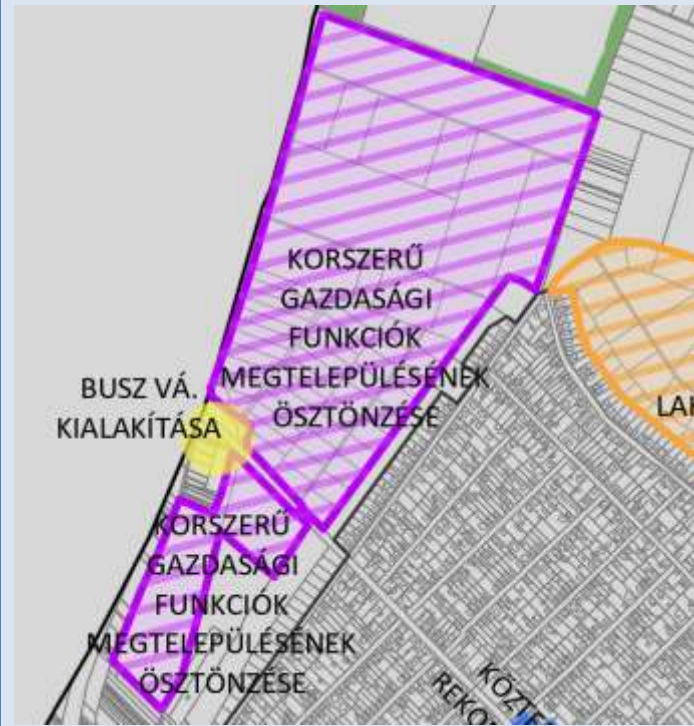


**Vonatkozó jogszabályi előírások**

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre

vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Lehatárolás		Elhelyezkedés	
		<p>M2 autót – Rév utca – Alagi utca – Homokbánya által határolt terület</p>	
		Érintettség	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>• BATrT Mezőgazdasági térség</li> <li>• Vízminőség-védelmi terület övezete</li> </ul>	
Hatályos rendezési tervek:			
Településszerkezeti Terv		Szabályozási Terv	
			

A településrendezési terv tervezett változása a területet érintően:



#### Vonatkozó jogszabályi előírások

**TrTv. 12. § (1)** Ha jogszabály új beépítésre szánt terület kijelölését nem tiltja, a településrendezési tervben új beépítésre szánt területet a következő szempontok mérlegelése alapján kell kijelölni:

- a) az új beépítésre szánt terület csatlakozik a meglévő települési területhez,
- b) az új beépítésre szánt terület kijelölése nem okozza a különböző települések beépítésre szánt területeinek összenövését, és
- c) új beépítésre szánt terület kijelölésére csak akkor kerül sor, ha a települési térségben nincs a tervezett rendeltetésnek megfelelő beépítésre szánt területen beépítetlen földrészlet, vagy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti barnamezős terület.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti szempontot abban az esetben nem kell mérlegelni, ha a c) pont szerinti meglévő beépítésre szánt terület - tervezett rendeltetésnek megfelelő - igénybevétele aránytalanul nagy terhet jelentene annak várható költsége miatt.

(3) Új beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg a területnövekmény legkevesebb 5%-ának megfelelő kiterjedésű, legalább 50%-ában az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel kapcsolatban lévő zöldterületet, - gazdasági vagy különleges terület kijelölése esetén zöldterületet vagy védelmi célú erdőterületet - kell kijelölni. Ha a zöldterület vagy védelmi célú erdőterület kijelölése az új beépítésre szánt terület rendeltetése miatt az adott területen nem valósítható meg, akkor a zöldterületet vagy a védelmi célú erdőterületet a település arra alkalmas más területén kell kijelölni.

**38. § (1)** Új lakóterület, vegyes terület, gazdasági terület, illetve üdülőterület abban az esetben jelölhető ki, ha

- a) a tervezett területfelhasználás jól illeszkedik a település meglévő szerkezetéhez,
- b) táj- és természetvédelmi, környezetvédelmi, erdővédelmi, valamint kulturális örökségvédelmi és vízgazdálkodási szempontok alapján nem sért társadalmi érdeket, továbbá
- c) a tervezett funkció ellátásához szükséges műszaki infrastruktúra-kapacitás azt lehetővé teszi, vagy az a terület igénybevételel párhuzamosan kiépül, továbbá új lakóterület kijelölése esetén a Kormány rendeletében meghatározott feltételek teljesülnek.

(2) Új beépítésre szánt terület a település közigazgatási határához 200 méternél közelebb csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki.

(3) A (2) bekezdésben foglalt területen új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, ha a kijelölés a

környezetre jelentős hatást gyakorló ipari területre irányul.

(4) Új lakóterület, illetve vegyes terület csak a települési térséghez kapcsolódóan jelölhető ki.

(5) A nagy kiterjedésű zöldterületi települési térségben - új építési övezetként vagy övezetként - csak zöldterület, továbbá - a beépítésre szánt és beépítésre nem szánt különleges területek köréből - sportolási célú terület, temetőterület vagy különleges beépítésre nem szánt, rekreációs célú terület építési övezet, övezet jelölhető ki.

(6) 5 ha-t meghaladó kiterjedésű új lakóterület vagy vegyes terület ott jelölhető ki, ahol annak legtávolabbi pontjától a meglévő vagy kiépítendő közösségi közlekedés megállóhelyig a közforgalom számára szabályosan használható közúton mért távolság nem haladja meg az 5 km-t.

(7) Az 5000 m<sup>2</sup> nettó eladótérnél nagyobb kereskedelmi, szolgáltató rendeltetésű építmény ott helyezhető el, ahol az építmény a meglévő vagy a tervezett jelentős közösségi közlekedési csomóponti megállóhelytől számítva 300 méternél nem hosszabb gyalogos közlekedéssel is megközelíthető.

**40. § (1)** A település közigazgatási területére vonatkoztatott területén a településrendezési tervben a beépítésre szánt terület növekménye nem haladhatja meg a 8. mellékletben foglalt területi mérleg szerinti települési térség területének 2%-át. A beépítésre szánt terület növekményére is alkalmazni kell a 12. §-ban és a 38. §-ban foglalt rendelkezések előírásait.

**9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. § (1)** A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetében tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédelemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

# I. Melléklet – Forrás- és dokumentumjegyzék

A megalapozó munkarészek kiinduló dokumentuma az Obelisk Stúdió Kft. által Fót Város Településrendezési eszközeihez 2019-ben készített Megalapozó vizsgálati voltak, az abban szereplő fejezetek tartalmi felülvizsgálata, kiegészítése az alábbi adatforrások felhasználásával, elemzésével (egymással való összevetésével) történt:

- Fót Város hatályos településrendezési, településképi és településfejlesztési eszközei (TSZT, SZT-HÉSZ, TAK-TKR, TFK, ITS);
- Fót Város Környezetvédelmi Programja és Intézkedési terve;
- a településfejlesztési tervek államigazgatási eljárásában résztvevő államigazgatási szervek előzetes tájékoztatásában adott adatszolgáltatása, előzetes véleménye (pl. nemzeti park igazgatósága - táj- és természetvédelmi területek és értékek, kormányhivatal erdészeti hatósága, Országos Erdőállomány Adattár);
- a Lechner Tudásközpont által rendelkezésre bocsátott alaptérképi elemek (pl. földhivatali alaptérkép, ortofotó, ingatlan-nyilvántartási adatok, épületállomány);
- Fót Város Önkormányzatának különböző ügyosztályai, szervezeti egységei által rendelkezésre bocsátott adatok, tervanyagok, (pl. Városüzemeltetési Osztály által nyújtott zöldfelület-gazdálkodási adatok, Hatósági Osztály által átadott fakataszter és helyi védett területek adatai);
- egyéb nyilvánosan elérhető környezetvédelmi és természetvédelmi információs weblapok, adatbázisok (pl. OKIR, NÉBIH erdőtérkép, MBFSZ térképek, stratégiai zajtérkép és intézkedési terv);
- Területrendezési tervek (OTrT, BATrT);
- Közlekedési információs rendszer és adatbázis (kira.gov.hu)
- Web-Bal baleseti adatbázis (webbal.kozut.hu)
- KSH Statinfo
- MÁV Zrt. 2020/21. évi közforgalmú vasúti menetrend
- Volánbusz Zrt. 2020/21. évi közforgalmú helyközi autóbuszos menetrend
- Fót Város Településrendezési terveit alátámasztó közlekedési szakági munkarész (2012)
- Önkormányzati adatszolgáltatás útfelújítások állásáról
- Fót Város Településszerkezeti Terve
- Budapest-Fót kerékpárút tervei
- Fót Város Gazdasági Programja
- Fót Településfejlesztési koncepció
- NIF, BFK adatszolgáltatás
- szomszédos önkormányzatok adatszolgáltatása,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 294/2020. Kormányrendelet a Göd város közigazgatási területén különleges gazdasági övezet kijelöléséről
- 49/2004. (V.21.) számú ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról (6. számú melléklet)
- Angolpalánta Montessori Óvoda honlapja [<http://www.angolpalanta.com/>]
- Átfogó értékelés Fót Város Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről, Önkormányzati adatszolgáltatás
- Budapest XV. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia (2016)
- Budapesti Agglomerációs Területrendezés Terve (2011)

- Csomád Településfejlesztési Konceptió (2016)
- Csömör Településfejlesztési Konceptió (2017)
- Fót Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény beszámoló, Önkormányzati adatszolgáltatás
- Fót Integrált Városfejlesztési Stratégia (2009-2013)
- Fót városban szakrendelések és ellátások rendelési ideje:  
[http://fotihirnok.net/media/files/Rendelesildo\\_20201203.pdf](http://fotihirnok.net/media/files/Rendelesildo_20201203.pdf)
- Fóti Közművelődés és Közgyűjteményi Központ beszámoló (2016-2021), Önkormányzati adatszolgáltatás
- Gondviselés Katolikus Óvoda honlapja [<http://gondviselesovoda.hu/>]
- Göd Város Integrált Városfejlesztési Stratégia (2008-2013)
- Göd Város Településszerkezeti Tervének, Szabályozási Tervének És Helyi Építési Szabályzatának Módosítása (2018)
- Fót 2018-as évre vonatkozó háziorvosi beszámoló, Önkormányzati adatszolgáltatás
- Impulzus Szabadidő Sport és Kulturális Egyesület honlapja [<http://www.e-impulzus.hu/>]
- Kapitány Balázs (szerk.) (2015): Demográfiai Fogalomtár. KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, Budapest. [<http://demografia.hu/hu/letoltes/fogalomtar/pdf/vandorlasi-aranyszamok-egyenleg.pdf>]
- Magyarország 2018. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2017. évi LXXII. törvény, 23-24. §
- Mogyoród Településfejlesztési Konceptió (2017)
- Mogyoród Településrendezési Eszközök Módosítása (2021)
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (1/2014. (I. 3.) OGY)
- Pest Megyei Előzetes Integrált Területi Program (2021)
- Pest Megyei Integrált Területi Program (2021-2027)
- Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió (2014-2030) (Pest Megyei Közgyűlésének 12/2013. (XII.10.))
- Pest Megyei Területfejlesztési Program (2021)
- Száz Juhocskai Református Óvoda honlapja [<http://www.fotiref.hu/ovoda/>]
- Újpest Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia (2015)
- Vámos Anita – Farkas Tibor (2004): *Az életminőség mérése a Bátorterenyei kistérségben*. KSH Területi Statisztika, 7. évf. 1. sz., 21-30. pp.
- Veresegyház Város Integrált Településfejlesztési Stratégia (2016-2020)
- Waldorf Óvoda honlapja [<http://fotiwaldorf.hu/>]
- Equinox Consulting vállalati adatbázis
- Fót város ingatlanadatai: ingatlan.com (letöltve: 2021. 08. 11.)  
<https://ingatlan.com/lista/elado+lakas+fot>
- Helyi adók mértéke: helyiadozas.hu (letöltve: 2021. 08. 26.) [<https://helyiadozas.hu/>]
- Közfoglalkoztatási adatok: <http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/> (Letöltve: 2021. 09. 06.)
- Központi Statisztikai Hivatal 2001 és 2011 évi népszámlálási adatai (pl.: gazdaságilag aktívák száma, vándorlási adatok, képzettségi adatok)
- Központi Statisztikai Hivatal (KSH): Statinfo települési, járási, megyei, országos adatok  
<https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp>
  - Terület, lakónépesség, állandó népesség
  - Népmozgalom

- Gazdasági szervezetek. Nonprofit szektor
  - Lakásállomány, lakásépítés, -megszűnés
  - Egészségügy, szociális ellátás
  - Kultúra
  - Intézményi ellátottság
  - Munkanélküliség
- Központi Statisztikai Hivatal (KSH): Térképes Interaktív Megjelenítő Alkalmazás (TÍMEA) (pl.: Érettségizettek aránya a 17 év feletti népességben) [<https://map.ksh.hu/timea/>]
  - TEIR adatbázis - Helyzet-Tér-Kép (pl.: egy lakosra jutó nettó jövedelem) [<https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep/>]
  - TEIR szabadszöveges adatbázis (Magyarország településeinek állandó népessége) [[https://www.teir.hu/rqdist/main?rq\\_app=meta&rq\\_proc=meta](https://www.teir.hu/rqdist/main?rq_app=meta&rq_proc=meta)]
  - TEIR ITS (pl.: egy lakosra jutó jegyzett tőke, vizsgált jóléti adatok) [<https://www.teir.hu/its/>]

Mindezeket egészítették ki a helyszíni bejárásokon szerzett tapasztalatok, valamint a Megbízóval és a más szakági tervezőkkel való konzultációk.

A helyzetelemző munkarész logikai kapcsolatba helyezi egymással a helyzetfeltáró munkarészben bemutatott statisztikai mutatókat, ismérveket, kiemelésre kerülnek a legfontosabb megállapítások, utalva ezzel a legnagyobb jövőbeli kihívásokra. A különböző szempontok megalkotására SWOT elemzést alkalmaztunk, amely az egyik legelterjedtebb elemzési technika fejlesztések során átláthatósága és könnyű értelmezhetősége miatt.